תלמוד ירושלמי שבת

תלמוד ירושלמי

The Jerusalem Talmud, edition by Heinrich W. Guggenheimer. Berlin, De Gruyter, 1999-2015, ברישיון CC BY.
geulaquiz.com

פרק א

א משנה: יְצִיאוֹת הַשַּׁבָּת שְׁתַּיִם שֶׁהֵן אַרְבַּע בִּפְנִים וּשְׁתַּיִם שֶׁהֵן אַרְבַּע בַּחוּץ. בְּאֵי זֶה צַד. הֶעָנִי עוֹמֵד בַּחוּץ וּבַעַל הַבַּיִת בִּפְנִים. פָּשַׁט הֶעָנִי אֶת יָדוֹ לִפְנִים וְנָתַן לְתוֹךְ יָדוֹ שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת אוֹ שֶׁנָּטַל מִתּוֹכָהּ וְהוֹצִיא הֶעָנִי חַיָּיב וּבַעַל הַבַּיִת פָּטוּר. פָּשַׁט בַּעַל הַבַּיִת אֶת יָדוֹ לַחוּץ וְנָתַן לְתוֹךְ יָדוֹ שֶׁל עָנִי אוֹ שֶׁנָּטַל מִתּוֹכָהּ וְהִכְנִיס בַּעַל הַבַּיִת חַיָּיב וְהֶעָנִי פָּטוּר. פָּשַׁט הֶעָנִי אֶת יָדוֹ לִפְנִים וְנָטַל בַּעַל הַבַּיִת מִתּוֹכָהּ אוֹ שֶׁנָּתַן לְתוֹכָהּ וְהוֹצִיא שְׁנֵיהֶן פְּטוּרִין. פָּשַׁט בַּעַל הַבַּיִת אֶת יָדוֹ לַחוּץ וְנָטַל הֶעָנִי מִתּוֹכָהּ אוֹ שֶׁנָּתַן לְתוֹכָהּ וְהִכְנִיס שְׁנֵיהֶן פְּטוּרִין:

הלכה: יְצִיאוֹת הַשַּׁבָּת כול׳. מָהוּ שְׁתַּיִם שֶׁהֵן אַרְבַּע. שְׁתַּיִם לְחִייּוּב וּשְׁתַּיִם לִפְטוֹר אוֹ אַרְבַּע לְחִייּוּב וְאַרְבַּע לִפְטוֹר. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. שְׁבוּעוֹת שְׁתַּיִם שֶׁהֵן אַרְבַּע. אָמַר רִבִּי בָּא. תַּמָּן כּוּלְּהוֹן לְחִייּוּב. בְּרַם הָכָא חִייּוּב וּפְטוֹר אֲתֵינָן מַתְנֵי. הָדָא אָמְרָה. ד׳ לְחִייּוּב וְד׳ לִפְטוֹר. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. מַתְנִיתָא אָמְרָה כֵן. שְׁבוּעוֹת שְׁתַּיִם שֶׁהֵן אַרְבַּע. לֹא לְחִייּוּב. וְדִכְוָותָהּ. יְצִיאוֹת הַשַּׁבָּת שְׁתַּיִם שֶׁהֵן אַרְבַּע לְחִייּוּב. וְהָא תַנֵּי. דַּלְתוֹת הַהֵיכָל שְׁנַיִם שֶׁהֵן אַרְבַּע. אִית לָךְ לְמֵימַר. לֹא לְחִייּוּב וְלֹא לִפְטוֹר. נִיתְנֵי. שְׁנַיִם עָשָׂר פְּטוֹר. לֹא אֲתֵינָן מִיתְנֵי אֶלָּא פְּטוֹר שֶׁהוּא כְנֶגֶד חִייּוּב. אָמַר רִבִּי חִייָא בַּר אַבָּא. מָהוּ הָהֵן פְּטוֹר דְּתַנִּינָן הָכָא. מוּתָּר. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. עָנִי וְעָשִׁיר אֶחָד הֵן וּמָנוּ אוֹתָן חֲכָמִים שְׁנַיִם. הַכְנָסָה וְהוֹצָאָה אֶחָד הֵן וּמָנוּ אוֹתָן חֲכָמִים שְׁנַיִם. יְצִיאוֹת הַשַּׁבָּת אֵין הַכְנָסָה בְכְלָל. הַמּוֹצִיא מֵרְשׁוּת לִרְשׁוּת אֵין הַמַּכְנִיס בְּכְלָל. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. דְּמַר רִבִּי יָסָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הִכְנִיס חֲצִי גְרוֹגֶרֶת וְהוֹצִיא חֲצִי גְרוֹגֶרֶת חַיָּיב. מְנַיִין שֶׁהוֹצָאָה קְרוּיָה מְלָאכָה. רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹנָתָן שָׁמַע לָהּ מִן הָדָא. וַיְצַו מֹשֶׁה וַיַּעֲבִירוּ קוֹל בַּמַּחֲנֶה לֵאמֹר אִישׁ וְאִשָּׁה אַל יַעֲשׂוּ עוֹד מְלָאכָה לִתְרוּמַת הַקֹּדֶשׁ וַיִּכָּלֵא הָעָם מֵהָבִיא. נִמְנְעוּ הָעָם מִלְּהוֹצִיא מִבָּתֵּיהֶן וְלִיתֵּן לַגִּיזְבָּרִים. רִבִּי חִזְקִיָּה בְשֵׁם רִבִּי אֶלָּא. אֲפִילּוּ הַכְנָסָה אַתְּ שְׁמַע מִינָּהּ. כְּשֵׁם שֶׁנִּמְנְעוּ הָעָם מִלְּהוֹצִיא מִבָּתֵּיהֶן וְלִיתֵּן לַגִּיזְבָּרִין כָּךְ נִמְנְעוּ הַגִּזְבָּרִין מִלְּקַבֵּל מֵיָּדָן וּלְהַכְנִיס לַלִּישְׁכָּה. רִבִּי חִזְקִיָּה בְשֵׁם רִבִּי אָחָא שָׁמַע כּוּלְּהוֹן מִן הָדִין קְרָייָא. לֹא תוֹצִיאוּ מַשָּׂא מִבָּתֵּיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וְכָל מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ.

רִבִּי יָסָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הִכְנִיס חֲצִי גְרוֹגֶרֶת וְהוֹצִיא חֲצִי גְרוֹגֶרֶת חַיָּיב. מַה דָּמַר רִבִּי יוֹחָנָן דְּלָא כְּרִבִּי יוֹסֵה. דְּתַנֵּי. הוֹצִיא חֲצִי גְרוֹגֶרֶת וְחָזַר וְהוֹצִיא חֲצִי גְרוֹגֶרֶת בְּהֶעֱלֵם אֶחָד חַיָּיב. בִּשְׁנֵי הֶעֱלֵימוֹת פָּטוּר. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. בְּעֶלֶם אֶחָד בִּרְשׁוּת אֶחָד חַיָּיב. בְּעֶלֶם אֶחָד בִּשְׁתֵּי רְשׁוּיוֹת אוֹ בִשְׁנֵי הֶעֱלֵימוֹת בִּרְשׁוּת אֶחָד פָּטוּר. וְקַשְׁיָין. אִילּוּ הוֹצָאָה וְהוֹצָאָה אֵינָן מִצְטָרְפוֹת כְּרִבִּי יוֹסֵה לֹא כָל שֶׁכֵּן הַכְנָסָה וְהוֹצָאָה. תֵּיוּבְתָּא מַה דָּמַר רִבִּי יוֹחָנָן דְּלָא כְּרִבִּי יוֹסֵי.

אָמַר רִבִּי אִילָא. לֹא סוֹף דָּבָר שֶׁנֵּי פְתָחִים פְּתוּחִים לִשְׁתֵּי פַלָּטִיוֹת. אֶלָּא אֲפִילּוּ פְתוּחִין לְפַלָּטַיִת אַחַת אוֹף רִבִּי יוֹסֵי מוֹדֶה. דְּרִבִּי יוֹסֵי מְדַמֵּי רְשׁוּיוֹת לְהֶעֱלֵימוֹת לְחִייּוּב. כְּמַה דְּרִבִּי יוֹסֵי מְדַמֵּי רְשׁוּיוֹת לְהֶעֱלֵימוֹת לְפָטוֹר כָּךְ מְדַמֶּה רְשׁוּיוֹת לְהֶעֱלֵימוֹת לְחִייּוּב. שֶׁאִם הוֹצִיא כִּגְרוֹגֶרֶת בְּפֶתַח זֶה וְכִגְרוֹגֶרֶת בְּפֶתַח זֶה כְּעֶלֶם אֶחָד שֶׁמָּא אֵינוֹ חַיָּיב שְׁתַּיִם.

אָמַר רִבִּי יוּדָן. רִבִּי יוֹסֵי מְדַמֶּה רְשׁוּיוֹת לַאֲכִילַת פְּרָסִים. שֶׁאִם אָכַל חֲצִי זַיִת בְּתוֹךְ כְּדֵי אֲכִילַת פְּרָס הַזֶּה וַחֲצִי זַיִת בְּתוֹךְ כְּדֵי אֲכִילַת פְּרָס הַזֶּה שֶׁמָּא אֵינוֹ פָטוּר. אָכַל כַּמָּה זֵיתִים בְּכַמָּה פְרָסִים בֶּעֱלֵם אֶחָד אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת.

רַבָּנִין דְּקֵיסָרִין אָמְרִין. עַד דְּאַתְּ מְדַמֵּי לָהּ לַחֲלָבִים דַּמִּינָהּ לַשַּׁבָּת. שֶׁאִם אָרַג חוּט אֶחָד בְּתוֹךְ בֶּגֶד הַזֶּה וְחוּט אֶחָד בְּתוֹךְ בֶּגֶד זֶה שֶׁמָּא אֵינוֹ פָטוּר. אָרַג כַּמָּה חוּטִין בְּכַמָּה בְגָדִים בֶּעֱלֵם אֶחָד אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת.

רִבִּי יוֹסֵי בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הַמּוֹצִיא אֵינוֹ חַיָּיב עַד שֶׁיְּנִיחַ. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. עַד שֶׁיְּטוֹל וְעַד שֶׁיְּנִיחַ. רִבִּי זְעִירָא בָעֵי. עַד שֶׁיְּטוֹל עַל מְנָת לְהָנִיחַ. נָטַל לֶאֱכוֹל וְנִמְלַךְ לְהָנִיחַ לֹא. הֲוֵי (חַיָּיב) מַה דָּמַר רִבִּי יוֹחָנָן דְּלֹא כְּרִבִּי יוֹסֵי. דְּתַנֵּי. הוֹצִיא חֲצִי גְרוֹגֶרֶת וְהִנִּיחָהּ וְחָזַר וְהוֹצִיא חֲצִי גְרוֹגֶרֶת. אִם הִנִּיחָהּ בְּתוֹךְ ד׳ אַמּוֹת לָרְאשׁוֹנָה חַיָּיב. וְאִם לָאו פָּטוּר. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. אִם הֶעֱבִירוֹ דֶּרֶךְ עָלֶיהָ חַיָּיב. וְאִם לָאו פָּטוּר. רִבִּי יוֹסֵי עֲבִיד הַמְהַלֵּךְ כְּמַנִּיחַ. כְּמָה דְּרִבִּי יוֹסֵי עֲבִיד הַמְהַלֵּךְ כְּמַנִּיחַ לְחִייּוּב כָּךְ הוּא עֲבִיד הַמְהַלֵּךְ כְּמַנִּיחַ לִפְטוֹר. כֵּינִי שֶׁהוֹצִיאָהּ נַעֲשָׂה כְמוֹ שֶׁהִנִּיחָהּ שָׁם וְיֵהָא פָטוּר. תִּיפְתָּר שֶׁהָיְתָה נְתוּנָה בְתוֹךְ ד׳ אַמּוֹת. כְּהָדָא דְתַנֵּי. וְאִם לָאו פָּטוּר. אָמַר רָבָא בַּר בְּרִיהּ דְּרַב פַּפַּי. תִּיפְתָּר שֶׁהָיָה הַפֶּתַח רָחָב חָמֵשׁ אַמּוֹת וְהוֹצִיא אַחַת לְכָאן וְאַחַת לְכָאן. וַהֲרֵי לֹא הוֹצִיא אֶת הַשְּׁנָיָה בְתוֹךְ ד׳ אַמּוֹת לָרְאשׁוֹנָה.

תַּמָּן תַּנִּינָן. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. אִם הָיְתָה שַׁבָּת וְהוֹצִיאוֹ. אָמְרוּ לוֹ. אֵינוֹ הַשֵּׁם. שֶׁזֶּה חַיָּיב מִשּׁוּם מְהַלֵּךְ וְזֶה חַיָּיב מִשּׁוּם מַנִּיחַ. מַנִּי אָמְרוּ לוֹ. רִבִּי יוֹסֵי. מִחְלָפָה שִׁיטָּתֵיהּ דְּרִבִּי יוֹסֵי. תַּמָּן לָא עֲבַד הַמְהַלֵּךְ כְּמַנִּיחַ וָכָא עֲבִיד הַמְהַלֵּךְ כְּמַנִּיחַ. אָמַר רִבִּי יוּדָן. תִּיפְתָּר שֶׁהָיָה מוּטָל עַל הָאַסְקוּפָּה מְקֻצָּתוֹ בִּפְנִים וּפִיו לַחוּץ וּפָשַׁט יָדוֹ וּנְטָלָהּ וַאֲכָלָהּ. וַהֲרֵי לֹא הִילַּךְ.

אָמַר רִבִּי יַנַּאי. בָּלַע חֲצִי זַיִת וְהִקִּיאוֹ וְחָזַר וּבְלָעוֹ חַיָּיב. הִכְנִיס חֲצִי גְרוֹגֶרֶת וְחָזַר וְהוֹצִיאָהּ פָּטוּר. מַה בֵּינָהּ לְבֵין קַדְמֵיְיתָא. תַּמָּן נֶהֱנָה חִיכּוֹ בְכְזַיִת. בְּרַם הָכָא לֹא נִתְעַסֵּק בְּכִגְרוֹגֶרֶת שְׁלֵימָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. פְּעָמִים שֶׁהוּא מִתְעַסֵּק בִּגְרוֹגֶרֶת שְׁלֵימָה וְהוּא פָטוּר. מַה בֵּינָהּ לְבֵין עֲבִידָא. הֵיךְ עֲבִידָא. הוֹצִיא חֲצִי גְרוֹגֶרֶת וְהִנִּיחָהּ וְחָזַר וְהוֹצִיא חֲצִי גְרוֹגֶרֶת וְלֹא הִסְפִּיק לְהַנִּיחָהּ עַד שֶׁנִּשְׁרְפָה הָרִאשׁוֹנָה. וַהֲרֵי נִתְעַסֵּק בִּגְרוֹגֶרֶת שְׁלֵימָה וְהוּא פָטוּר. בְּגִין מְדַמְיֵיתָהּ לַחֲלָבִין וְהוּא עֲבַד כֵּן.

אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. הַמּוֹצִיא מֵרְשׁוּת הָיָחִיד לִרְשׁוּת הָרַבִּים דֶּרֶךְ כַּרְמְלִית חַיָּיב מִן הַמּוֹצִיא לַאֲחֵרִיו. מִן הָדָא. הַמִּתְכַּוֵּין לְהוֹצִיא לְפָנָיו וּבָא לוֹ לַאֲחֵרָיו פָּטוּר. לַאֲחֵרָיו וּבָא לוֹ לְפָנָיו חַיָּיב. וְאֶיפְשַׁר שֶׁלֹּא יֵעָשֶׂה בֵּינוֹ לְבֵין הַכּוֹתֶל כַּרְמְלִית. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. תִּיפְתָּר שֶׁהָיוּ פָנָיו הֲפוּכוֹת לַכּוֹתֶל וּמַשּׂוֹאוֹ לְאַחֲרָיו וּבְכָךְ יָצָא מַשּׂוֹאוֹ תְּחִילָּה. רִבִּי חִייָה בַּר אַבָּא בְעָא קוֹמֵי רִבִּי מָנָא. וְזוֹ לֹא דֶּרֶךְ הוֹצָאָה הִיא. אָמַר לֵיהּ. שֶׁכֵּן כַּתָּפַיָּיא אוּמְנֵיָא עָבְדִין כֵּן. וַיידָא אָמְרָה דָא. דְּמַר רִבִּי אָחָא רִבִּי מַיישָׁא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הַמּוֹצִיא אוֹכְלִים וּנְתָנָן עַל הָאַסְקוּפָּה לָאו כַּרְמְלִית הִיא. וּבְאִישׁ לְרִבִּי יוֹסֵי דְּלָא אָמְרָהּ מִן גַּרְמֵיהּ.

רַב הוּנָא בְשֵׁם רַב. הַכֹּל מוֹדִין בְּמוֹצִיא שֶׁהוּא חַיָּיב. דִּבְרֵי הַכֹּל הוּא שֶׁאֵין אֲוִיר כַּרְמְלִית כְּמַמָּשָׁהּ. וּמַה פְלִיגִין. בְּמוֹצִיא. בֶּן עַזַּאי פוֹטֵר. וַחֲכָמִים מְחַייְבִין. בֶּן עַזַּאי עֲבַד הַמְהַלֵּךְ כְּמִנִיחַ. וְרַבָּנִין לָא עָבְדִי מְהַלֵּךְ כְּמִנִיחַ. רַב חִסְדָּא שָׁאַל לְרַב הוּנָא. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּבֶן עַזַּאי. אֵין אָדָם מִתְחַייֵב בְּתוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת לְעוֹלָם. מִכֵּיוָן שֶׁהוֹצִיאָן נַעֲשָׂה כְּמוֹ שֶׁהִנִּיחָהּ עַל כָּל אַמָּה וַאַמָּה וְיהֵא פָּטוּר.

רַב יְהוּדָה בְשֵׁם רַב. הַכֹּל מוֹדִין בְּמוֹצִיא שֶׁהוּא פָטוּר. דִּבְרֵי הַכֹּל הוּא שֶׁהַמְהַלֵּךְ כְּמִנִיחַ. וּמַה פְלִיגִין. בְּזוֹרֵק. בֶּן עַזַּאי פוֹטֵר וַחֲכָמִים מְחַייְבִין. בֶּן עַזַּאי עָבַד אֲוִיר כַּרְמְלִית כְּמַמָּשָׁהּ וְרַבָּנִן לָא עָבְדִין אֲוִיר כַּרְמְלִית כְּמַמָּשָׁהּ.

מַתְנִיתָא מְסַייְעָא לְדֵין וּמַתְנִיתָא מְסַייְעָא לְדֵין. מַתְנִיתָא מְסַייְעָא לְרַב הוּנָא. הָיָה עוֹמֵד בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְזָרַק לְדִיר אוֹ לְסַהַר דֶּרֶךְ כַּרְמְלִית חַיָּיב. וְאִם הוֹצִיא פָּטוּר. מַתְנִיתָא מְסַייְעָא לְרַב יְהוּדָה. הַמּוֹצִיא אוֹכְלִין וּנְתָנָן עַל הָאַסְקוּפָּה בֵּין שֶׁחָזַר וְהוֹצִיאָן בֵּין שֶׁהוֹצִיאָן אַחֵר פָּטוּר. שֶׁלֹּא עָשָׂה מְלַאכְתָּן בְּבַת אַחַת. הָא אִם עָשָׂה מְלַאכְתָּן בְּבַת אַחַת חַיָּיב. בֶּן עַזַּאי אוֹמֵר. אֶפִילּוּ עָשָׂה מְלַאכְתּוֹ בַת אַחַת פָּטוּר. וְהָא תַנִּינָן. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. אִם הָיְתָה שַׁבָּת וְהוֹצִיאוֹ. וְאָמְרוּ לוֹ. אֵינוֹ הַשֵּׁם. שָׁוֶה חַיָּיב מִשּׁוּם מְהַלֵּךְ וְזֶה חַיָּיב מִשּׁוּם מֵנִיחַ. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרַב הוּנָא דְּלֹא כְבֶן עַזַּאי. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרַב יְהוּדָה דְּלֹא כְבֶן עַזַּאי וּדְלֹא כְרַבָּנִן. אָמַר רִבִּי חִינְנָא. מָנוּ אָמְרוּ לוֹ. חֲכָמִים. שֶׁהֵן בְּשִׁיטַת בֶּן עַזַּאי.

רִבִּי יוֹחָנָן בָּעֵי. הָיָה עוֹמֵד בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְזָרַק וְקִידֵּם וּקְלָטָהּ. מָהוּ. וְלָאו מַתְנִיתָא הִיא. קְלָטָהּ אַחֵר קְלָטָהּ כֶּלֶב אוֹ שֶׁנִּשְׁרְפָה. פָּטוּר. רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָא. בְּחוֹטֶף כֵּן. הָא אִם קְלָט חַיָּיב. מַה בֵּין נָתָהּ לָאָרֶץ לְנָתָהּ לְתוֹךְ יָדוֹ. תַּמָּן לָמָּה הוּא חַיָּיב. תַּמָּן הוּא זָרַק וְאַחֵר קִיבֵּל. בְּרַם הָכָא הוּא זָרַק הוּא קִיבֵּל. וּתְהֵא פְשִׁיטָא לֵיהּ שֶׁהוּא פָטוּר. אִילּוּ זָרַק בִּימִין וְהוֹצִיא וְקָלַט בִּשְׂמֹאל שֶׁמָּא אֵינוֹ חַיָּיב מִן הַדִּין פִּיו. וּפִיו לָאו כְּאַחֵר הוּא. וָכָא שְׂמֹאלוֹ כְּאַחֵר הוּא. אָמַר רִבִּי יוּדָן. פְּשִׁיטָא לֵיהּ לְרִבִּי יוֹחָנָן שֶׁזָּרַק בִּימִין וְקָלַט בִּשְׂמֹאל שֶׁהוּא חַיָּיב. וּמַה צְרִיכָה לֵיהּ. בְּזוֹרֵק בִּימִין וְקָלַט בִּימִין. רַבָּנִין דְּקַיְסָרִין. רִבִּי שַׁמַּי בְּשֵׁם רִבִּי אָחָא. אֶפִילּוּ זָרַק בִּימִין וְקָלַט בִּשְׂמֹאל צְרִיכָה לֵיהּ חַיָּיב. אִין תֵּימַר פִּיו. וּפִיו כֵּיוָן שֶׁאֲכָלָהּ כְּאַחֵר הִיא. בְּרַם הָכָא יָדוֹ כְאַחֵר הוּא. רִבִּי מָנָא בָּעֵי. מֵעַתָּה הוֹצִיא כִגְרוֹגֶרֶת בְּשִׁתֵּי יָדָיו יְהֵא פָטוּר מִשּׁוּם שְׁנַיִם שֶׁעָשׂוּ מְלָאכָה אַחַת. אָמַר לֵיהּ רִבִּי חִייָא בַּר אָדָא. וָדָא הִיא בַּעֲשׂוֹתָהּ. וְלֹא כֵן תַּנֵּי. יָחִיד שֶׁעָשָׂאָהּ חַיָּיב. שְׁנַיִם שְׁלֹשָׁה שֶׁעָשׂוּ פְטוּרִין.

אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. הָיָה עוֹמֵד בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְקָלַט גְּשָׁמִים מֵאֲוִיר מְחִיצוֹת וְהוֹצִיא. חַיָּיב. רִבִּי בּוּן בַּר חִייָא בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָא. בַּחוֹטֶף כֵּן. הָא אִם קָלַט פָּטוּר. מַה בֵּין נָתָן לוֹ אַחֵר מַה בֵּין נָתְנוּ לוֹ שָׁמַיִם. אַתְיָא כְרִבִּי. דְּרִבִּי עֲבַד אֲוִיר מְחִיצוֹת כְּמַמָּשָׁהּ.

הָיָה עוֹמֵד בִּכְפָנִים וְיָדוֹ מְלֵיאָה פֵּירוֹת פְּשׁוּטָה לַחוּץ וְקִדֵּשׁ עָלָיו הַיּוֹם אָסוּר לַהֲחָזִירָהּ. רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי בָּא. כְּמָאן דָּמַר. אָסוּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בַּאֲוִיר עֲשָׂרָה. אִית תַּנֵּי תַנֵּי. מוּתָּר. חֲוִון בָּעֵי מֵימַר. מָאן דָּמַר מוּתָּר. בְּשֶׁיֵּשׁ שָׁם רוֹחַב אַרְבָּעָה. וּמָאן דָּמַר אָסוּר בְּשֶׁאֵין שָׁם רוֹחַב אַרְבָּעָה. אַמַּר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. בֵּין זֶה וּבֵין זֶה אָסוּר. כְּמָאן דָּמַר. אָסוּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בַּאֲוִיר עֲשָׂרָה. מַיי כְדוֹן. מָאן דָּמַר. אָסוּר. לְמַטָּה מֵעֲשָׂרָה. וּמָאן דָּמַר מוּתָּר. לְמַעֲלָה מֵעֲשָׂרָה.

הֶעָנִי חַיָּיב וּבַעַל הַבַּיִת פָּטוּר. רַב יְהוּדָה בְשֵׁם שְׁמוּאֵל. וְהִיא שֶׁתְּהֵא יָדוֹ שֶׁלָּעֲנִי בְּתוֹךְ עֲשָׂרָה לַקַּרְקַע. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. בְּרָחוֹק מִן הַכּוֹתֶל דּ׳. אֲבָל אִם אֵינוֹ רָחוֹק מִן הַכּוֹתֶל אַרְבָּעָה כַּרְמְלִית הוּא. רִבִּי לְעָזָר בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן כַּרְסָנָה. בְּשֶׁהָיוּ פָנָיו הֲפוּכוֹת לַפְּלַטְיָא. אֲבָל אִם הָיוּ פָנָיו הֲפוּכוֹת לַכּוֹתֶל כַּרְמְלִית הִיא.

רִבִּי חִסְדָּא בְשֵׁם אַשִׁי. קָנֶה נָעוּץ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה טְפָחִים. הַמִּשְׁתַּמֵּשׁ מִתּוֹכוֹ לִרְשׁוּת הָרַבִּים וּמֵרְשׁוּת הָרַבִּים לְתוֹכוֹ חַיָּיב. רַב אָמַר. תַּרְכּוֹס שֶׁהוּא עוֹמֵד בִּרְשׁוּת הָרַבִּים גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה טְפָחִים וְרוֹחַב ד׳. הַמִּשְׁתַּמֵּשׁ מִתּוֹכוֹ לִרְשׁוּת הָרַבִּים וּמֵרְשׁוּת הָרַבִּים לְתוֹכוֹ חַיָּיב. תַּנֵּי רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. מְנוֹרָה שֶׁהִיא עוֹמֶדֶת בִּרְשׁוּת הָרַבִּים גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה טְפָחִים וּפִירְחָהּ אַרְבָּעָה. הַמִּשְׁתַּמֵּשׁ מִתּוֹכָהּ לִרְשׁוּת הָרַבִּים וּמֵרְשׁוּת הָרַבִּים לְתוֹכָהּ חַיָּיב. אָמַר רִבִּי מָנָא. לֹא סוֹף דָּבָר מְנוֹרָה. אֶלָּא אֲפִילּוּ קָנֶה בִּרְשׁוּת הָרַבִּים גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה טְפָחִים וְטַבָּלָה נְתוּנָה בְרֹאשׁוֹ. הַמִּשְׁתַּמֵּשׁ מִתּוֹכוֹ לִרְשׁוּת הָרַבִּים וּמֵרְשׁוּת הָרַבִּים לְתוֹכוֹ חַיָּיב.

מְנַיִין לְמַעֲלָה מִי׳ שֶׁהִיא רְשׁוּת אֲחֶרֶת. רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. וְנוֹעַדְתִּי לְךָ שָׁם וְדִבַּרְתִּי אִתְּךָ מֵעַל הַכַּפּוֹרֶת אֲשֶׁר עַל אֲרוֹן הָעֵדוּת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִים. וְכָתוּב. אַתֶּם רְאִיתֶם כִּי מִן הַשָּׁמַיִם דִּיבַּרְתִּי עִמָּכֶם. מַה דִיבּוּר שֶׁנֶּאֱמַר לְהַלָּן רְשׁוּת אֲחֶרֶת אַף דִּיבּוּר שֶׁנֶּאֱמַר כָּאן רְשׁוּת אֲחֶרֶת. וַאֲרוֹן לֹא תִשְׁעָה טְפָחִים הוּא. דְּבֵית רִבִּי יַנַּאי אָמְרֵי. וְכַפּוֹרֶת טֶפַח. רִבִּי זְעִירָא בָעֵי. מְנַיִין לַכַּפּוֹרֶת שֶׁהוּא טֶפַח. תַּנָּא רִבִּי חֲנַנְיָה בַּר שְׁמוּאֵל. כָּל הַכֵּלִים שֶׁהָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ נָתְנָה הַתּוֹרָה מִידַּת אָרְכּוֹ וְרוֹחְבּוֹ וְנָתְנָה שִׁיעוּר קוֹמָתָן. חוּץ מִן הַכַּפּוֹרֶת שֶׁנָּתְנָה הַתּוֹרָה מִידַּת אוֹרְכָהּ וְרָחְבָּהּ וְלֹא נָתְנָה שִׁיעוּר קוֹמָתָהּ. תִּלַּמְדֵינָהּ מִכְּלֵי קֶטֶוֶן שֶׁבַּמִּקְדָּשׁ. וְעָשִׂיתָ לוֹ מִסְגֶּרֶת טֹפַח סָבִיב. מַה כָּאן טֶפַח אַף כָּאן טֶפַח. אוֹ אֵינוֹ אֶלָּא וְעָשִׂיתָ זֵר זָהָב לְמִסְגַּרְתּוֹ סָבִיב. מַה כָּאן כָּל שֶׁהוּא אַף כָּאן כָּל שֶׁהוּא. מַאי כְדוֹן. רַב אָחָא בַּר יַעֲקֹב אוֹמֵר. פְּנִי. וְאֵין פְּנִי פָּחוּת מִטֶּפַח.

רִבִּי יוֹסֵי בָּעֵי. אִילּוּ מִגְדָּל שֶׁהָיָה עוֹמֵד בְּתוֹךְ הַבַּיִת גָּבוֹהַּ כַּמָּה. שֶׁמָּא אֵינוֹ מוּתָּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ מִתּוֹכוֹ לַבַּיִת וּמִן הַבַּיִת לְתוֹכוֹ. אֶלָּא בְּשָׁעָה שֶׁהָיָה מְרַבֵּעַ לָהֶן אֶת הָרוּחוֹת אֲנָן קַיָּימִין. נִיחָא כְּמָאן דְּאָמַר. בָּאַמַּת שִׁשָּׁה. בְּרַם כְּמָאן דְּאָמַר. בָּאַמַּת חֲמִשָּׁה. וָאֲרוֹן לָאו שִׁבְעָה טְפָחִים וּמֶחֱצָה הוּא. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא אָמַר. דְּבֵית רִבִּי יַנַּאי וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹצָדָק. חַד יְלִיף לָהּ מִן הָעֲגָלוֹת. וְלָא יָדְעִין מָאן יְלִיף לָהּ מִן אָרוֹן וּמָאן יְלִיף לָהּ מִן עֲגָלוֹת. מִסְתַּבְּרָא דְּבֵית רִבִּי יַנַּאי יְלִיפִין לָהּ מִן אָרוֹן. דְּבֵית רִבִּי יַנַּאי אָמְרִין. וְכַפּוֹרֶת טֶפַח. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹצָדָק יְלִיף לָהּ מִן הָעֲגָלוֹת. רִבִּי זְעִירָא בָּעֵי. מְנַיִין לָעֲגָלוֹת שֶׁהֵן גְּבוֹהוֹת עֲשָׂרָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. וַאֲפִילּוּ תֹּאמַר גְּבוֹהוֹת עֲשָׂרָה. וְלֹא כֵן תַּנֵּי רִבִּי נְחֶמְיָה. צָב כְּמִין קַמָּרְסָטָא הָיוּ. אִילּוּ חוֹר בִּרְשׁוּת הָרַבִּים גְּבוֹהַּ עֲשָׂרָה וְרָחַב אַרְבָּעָה. שֶׁמָּא אֵינוֹ אָסוּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ מִתּוֹכוֹ לִרְשׁוּת הָרַבִּים וּמֵרְשׁוּת הָרַבִּים לְתוֹכוֹ. אֶלָּא בְּשָׁעָה שֶׁהָיוּ מוֹשִׁיטִין אֶת הַקְּרָשִׁים מִזּוֹ לָזוֹ תְּרוּטוֹת הָיוּ.

שְׁנֵיהֶן פְּטוּרִין. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְּשֵׁם חִזְקִיָּה רַבָּנִן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. מִשֶּׁם שְׁנַיִם שֶׁעָשׂוּ מְלָאכָה אַחַת. רַב שָׁאַל לְרִבִּי. נָתַן לוֹ אֶחָד חֲבִילָה עַל כְּתֵיפוֹ וְשָׂכַח וְהוֹצִיאָהּ. בְּמַחְזוֹרָה תְּנֵינָא. אָמַר לֵיהּ. חַיָּיב. שֶׁאֵינָהּ דּוֹמָה לְאוֹתָהּ. סָבַר רִבִּי. כֵּינָן שֶׁעָקַר אֶת רַגְלָיו כְּמוֹ שֶׁעָקַר אֶת הַחֵפֶץ. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי. הָיָה עוֹמֵד בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְזָרַק וְקִיבֵּל וּקְלָטָהּ לִרְשׁוּת הַיָּחִיד מָהוּ. וְלֹא רִבִּי הוּא. דְּרִבִּי עֲבַד אֲוִיר מְחִיצוֹת כְּמַמָּשָׁן. לֹא צוֹרְכָה דְּלֹא הָיָה עוֹמֵד בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד וְזָרַק וְקִיבֵּל וּקְלָטָהּ לִרְשׁוּת הָרַבִּים מָהוּ. אַשְׁכַּח תַּנֵּי. רִבִּי פּוֹטֵר עַד שֶׁעָה שֶׁחָנוּחַ.

אָמַר רִבִּי אָבוּן. רִבִּי וּבֶן עַזַּאי וְרִבִּי עֲקִיבָה שְׁלָשְׁתָּן אָמְרוּ דָּבָר אֶחָד. רִבִּי עֲבַד אֲוִיר מְחִיצוֹת כְּמַמָּשָׁן. בֶּן עַזַּאי עֲבַד אֲוִיר כַּרְמְלִית כְּמַמָּשָׁהּ. רִבִּי עֲקִיבָה עֲבַד אֲוִיר רְשׁוּת הָרַבִּים כְּמַמָּשָׁהּ.

אַרְבַּע רְשׁוּיוֹת לַשַּׁבָּת. רְשׁוּת הַיָּחִיד רְשׁוּת הָרַבִּים וְכַרְמְלִית וּמְבוּאוֹת שֶׁאֵינָן מְפוּלָּשִׁין. וְאֵי זֶהוּ רְשׁוּת הַיָּחִיד. חָרִישׁ שֶׁהוּא עָמוֹק עֲשָׂרָה וְרָחַב אַרְבָּעָה. וְגָדֵר שֶׁהוּא גָבוֹהַּ עֲשָׂרָה וְרָחַב אַרְבָּעָה. זוֹ הִיא רְשׁוּת הַיָּחִיד גְּמוּרָה. וְאֵי זוֹ רְשׁוּת הָרַבִּים גְּמוּרָה. אִיסְטְרָטְיָא וּפַלַטְיָא וּמִדְבָּר וּמְבוּאוֹת הַמְּפוּלָּשִׁין. אֵין מוֹצִיאִין מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד לִרְשׁוּת הָרַבִּים וְלֹא מֵרְשׁוּת הָרַבִּים לִרְשׁוּת הַיָּחִיד. וְאִם הוֹצִיא אוֹ הִכְנִיס שׁוֹגֵג חַיָּיב חַטָּאת. מֵזִיד חַיָּיב כָּרֵת וְנִסְקָל. אֶחָד הַמּוֹצִיא וְאֶחָד הַמַּכְנִיס אֶחָד הַמּוֹשִׁיט וְאֶחָד הַזּוֹרֵק. יָם וּבִקְעָה וְאִיסְטְוָה וַאֲסְקוּפָּה וְכַרְמְלִית אֵינָן לֹא רְשׁוּת הָרַבִּים וְלֹא רְשׁוּת הַיָּחִיד. וְאֵין נוֹשְׂאִין וְנוֹתְנִין בָּהֶן וְאִם נָשָׂא וְנָתַן בָּהֶן פָּטוּר.

אָמַר רַב יוֹסֵף. אַף אֲנַן תַּנִּינָן כּוּלְהֶן. יָם. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. הַזּוֹרֵק בַּיָּם אַרְבַּע אַמּוֹת פָּטוּר. לֹא סוֹף דָּבָר אַרְבַּע אַמּוֹת בַּיָּם. אֶלָּא אֲפִילּוּ זוֹרֵק בְּכָל הַיָּם פָּטוּר. שֶׁכָּל הַיָּם נִקְרָא כַּרְמְלִית. בִּקְעָה. דְּתַנִּינָן. הַבִּקְעָה בִּימוֹת הַחַמָּה רְשׁוּת הַיָּחִיד לַשַּׁבָּת וּרְשׁוּת הָרַבִּים לַטּוּמְאָה. וּבִימוֹת הַגְּשָׁמִים רְשׁוּת (הַיָּחִיד) [הָרַבִּים] לְכָאן וּלְכָאן. אִם אוֹמֵר אַתְּ. רְשׁוּת הַיָּחִיד לְכָאן וּלְכָאן. לֹא תְהֵא טְעוּנָה הַקָּפַת כְּלֵי בְהֵמָה. וְתַנִּינָן. הִקִּיפוּהָ כְּלֵי בְהֵמָה מְטַלְטְלִין בְּתוֹכָהּ. אִסְטְוָה. דְּתַנִּינָן. וְכֵן גִּשְׁרֵי הַמְּפוּלָּשִׁין מְטַלְטְלִין תַּחְתֵּיהֶן בַּשַּׁבָּת. דִּבְרֵי רִבִּי יְהוּדָה. וַחֲכָמִים אוֹסְרִין. אַסְקוּפָּה. דְּתַנִּינָן. הַמּוֹצִיא אוֹכְלִין וּנְתָנָן עַל הָאַסְקוּפָּה. בֵּין שֶׁחָזַר וְהוֹצִיאָן בֵּין שֶׁהוֹצִיאָן אַחֵר. פָּטוּר. שֶׁלֹּא עָשָׂה מְלַאכְתּוֹ בְּבַת אֶחָת. הָא אִם עָשָׂה מְלַאכְתּוֹ בְּבַת אֶחָת חַיָּיב. בֶּן עַזַּאי אוֹמֵר. אֲפִילּוּ אִם עָשָׂה מְלַאכְתּוֹ בְּבַת אֶחָת פָּטוּר. כַּרְמְלִית. תַּנֵּי רִבִּי חִייָא. כַּרְמֶל. רַךְ מָלֵא. אֵינוֹ לֹא לַח וְלֹא יָבֵשׁ אֶלָּא בֵּינוֹנִי. וְהָכָא אֵינָהּ לֹא רְשׁוּת הָרַבִּים וְלֹא רְשׁוּת הַיָּחִיד אֶלָּא כַּרְמְלִית. אִי זוֹ הִיא כַּרְמְלִית. רִבִּי יָסָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. כְּגוֹן חָנוּתֵיהּ דְּבַר יוּסְטִינִי. חָצֵר שֶׁלְּרַבִּים וּמְבוּאוֹת שֶׁאֵינָן מְפוּלָּשִׁין אִם עִירְבוּ מוּתָּרִין. וְאִם לֹא עִירְבוּ אֲסוּרִין.

רִבִּי זְעִירָה בְּשֵׁם רַב יְהוּדָה רִבִּי זְעִירָא בְּשֵׁם רַב חִינְנָא בְּשֵׁם רַב חֲנִינָה. סִימְטִיּוֹת שֶׁבֵּין הָעֲמוּדִים נִידּוֹנִין כְּכַרְמְלִית. רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר חִייָה בַּר יְהוּדָה בְּשֵׁם רִבִּי חֲנִינָה. פִּירְחֵי הָעֲמוּדִים נִידּוֹנִין כְּכַרְמְלִית. לָכֵן צְרִיכָה בִּגְבוֹהִין שְׁלֹשָׁה. חִייָה בְּרֵיהּ דְּרַב. כָּל הַמַּעֲבִיר דִּרְסָה בִּרְשׁוּת הָרַבִּים נִידּוֹנִין כְּכַרְמְלִית. רַבָּנִן דְּקַיְסָרִין אָמְרִין. אֲפִילּוּ קוֹצִין אֲפִילּוּ זְכוּכִית. לָכֵן צְרִיכָה בִּשְׁאֵינָן גְּבוֹהִין שְׁלֹשָׁה.

וְאָמַר רִבִּי יוֹסֵה. אִיסְקוּפָּה שֶׁאָמְרוּ רְחָבָה אַרְבָּעָה וְאֵינָהּ גְּבוֹהָה עֲשָׂרָה. אֵין תֵּימַר. גְּבוֹהָה עֲשָׂרָה וּרְחָבָה אַרְבָּעָה. רְשׁוּת בִּפְנֵי עַצְמוֹ הוּא. אֵין תֵּימַר. גְּבוֹהָה עֲשָׂרָה וְאֵינָהּ רְחָבָה אַרְבָּעָה. הָדָא דְּמַר רַב חִסְדָּא בְּשֵׁם אַסִּי. קָנֶה נָעוּץ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים גְּבוֹהַּ עֲשָׂרָה טְפָחִים מוּתָּר לְכָאן וּלְכָאן. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַחֲלִיף. אֶלָּא כֵּן אֲנַן קַיָּימִין. בְּשֶׁאֵינָהּ לֹא רְחָבָה אַרְבָּעָה וְלֹא גְבוֹהָה עֲשָׂרָה.

אִיסְקוּפָּה שֶׁלִּפְנֵי הַפֶּתַח. אֲחֵרִים אוֹמְרִים. כָּל זְמַן שֶׁהַפֶּתַח פָּתוּחַ כּוּלָּהּ כְּלִפְנִים. נָעוּל כּוּלָּהּ כְּלִחוּץ. מָה אֲנַן קַיָּימִין. אִם בִּמְקוּרָה אֲפִילּוּ נָעוּל כּוּלָּהּ כְּלִפְנִים. אִם בְּשֶׁאֵינָהּ מְקוּרָה אֲפִילּוּ פָתוּחַ כּוּלָּהּ כְּלִחוּץ. אֶלָּא כֵּן אֲנַן קַיָּימִין. בְּשֶׁחֲצָיָיהּ מְקוּרָה וְחֶצְיָיהּ אֵינָהּ מְקוּרָה. מָהוּ נָעוּל כּוּלָּהּ כְּלִחוּץ. מוּתָּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ מִתּוֹכָהּ לַחוּץ וּמִן הַחוּץ לְתוֹכָהּ. בְּשֶׁהָיָה בַּפֶּתַח חוֹר אָסוּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ מִתּוֹכָהּ לַחוֹר וּמִן הַחוֹר לְתוֹכָהּ. רִבִּי נָתָן אוֹמֵר. נָעוּל כּוּלָּהּ כְּלִחוּץ. פָּתוּחַ חֶצְיָיהּ כְּלִפְנִים וְחֶצְיָיהּ כְּלִחוּץ. וְלֹא כֵן סָבְרִינָן מֵימַר. אַסְקוּפָּה אַרְבָּעָה מֵאַחַר שֶׁיִּנְעַל הַפֶּתַח כּוּלָּהּ כְּלִחוּץ. אַף כְּשֶׁהַפֶּתַח פָּתוּחַ חֶצְיָיהּ כְּלִפְנִים וְחֶצְיָיהּ כְּלִחוּץ.

ב משנה: לֹא יֵשֵׁב אָדָם לִפְנֵי הַסַּפָּר סָמוּךְ לַמִּנְחָה עַד שֶׁיִּתְפַּלֵּל. לֹא יִכָּנֵס לֹא לַמֶּרְחָץ וְלֹא לַבּוּרְסְקִי לֹא לוֹכַל וְלֹא לָדִין. אִם הִתְחִילוּ אֵין מַפְסִיקִין. מַפְסִיקִין לְקְרִיַת שְׁמַע וְאֵין מַפְסִיקִין לִתְפִילָּה:

הלכה: מתני׳ לֹא יֵשֵׁב אָדָם לִפְנֵי הַסַּפָּר כול׳. אֲנַן תַּנִּינָן. סָמוּךְ לַמִּנְחָה. תַּנֵּי רִבִּי חִייָה. סָמוּךְ לַחֲשֵׁיכָה. מַתְנִיתִין צְרִיכָה לְמֵיתְנִיתֵיהּ דְּרִבִּי חִייָה. מַתְנִיתֵיהּ.

דְּרַבִּי חִיָּיה צְרִיכָה לְמַתְנִיתִין. אִילּוּ תַּנָּא רַבִּי חִיָּיה וְלָא תַּנְיֵינָן אֲנַן הֲוֵינָן אָמְרִין. לֹא אָמַר אֶלָּא חֲשִׁיכָה. הָא מִנְחָה לֹא. הֲוֵי צוֹרְכָה לְמַתְנִיתִין. אוֹ אִילּוּ תַּנָּא רַבִּי חִיָּיה וְלָא תַּנְיֵינָן אֲנַן הֲוֵינָן אָמְרִין. כּוּלְּהֵן דְּתַנְיֵינָן חֲשִׁיכָה. חֲשִׁיכָה. מִן מַה דְּתַנְיֵינָתָהּ מִנְחָה וְתַנְיָתָהּ רַבִּי חִיָּיה רוֹבָה חֲשִׁיכָה. הָדָא אָמְרָה. אֲפִילּוּ חֲשִׁיכָה דְּתַנְיֵינָן דְּבַתְרָהּ מִנְחָה הִיא. רַבִּי חֲנַנְיָה בֶּן אֲחוֹי דְּרַב הוֹשַׁעְיָה אָמַר. מַתְנִיתִין בָּעֲמֵי הָאָרֶץ. מִן מַה דְּתַנֵּי רַבִּי חִיָּיה. בַּחֲבִירִין. רַבָּנִן דְּקֵיסָרִין אָמְרִין. מַתְנִיתִין כְּרַבִּי יְהוּדָה. מִן מַה דְּתַנֵּי רַבִּי חִיָּיה כְּרַבָּנִן.

לְפְנֵי הַסַּפָּר סָמוּךְ לַמִּנְחָה עַד שֶׁיִּתְפַּלֵּל. לֹא יִכָּנֵס לַמֶּרְחָץ. הַתְחָלַת הַסַּפָּר אֵי זוֹ הִיא. מִשֶּׁיַּתְחִיל לְגַלֵּחַ. וְהָתַנֵּי. יָשַׁב לוֹ לְגַלֵּחַ. בָּאוּ וְאָמְרוּ לוֹ. מֵת אָבִיו. הֲרֵי זֶה מַשְׁלִים אֶת רֹאשׁוֹ. אֶחָד הַמְגַלֵּחַ וְאֶחָד הַמִּתְגַּלֵּחַ. לֹא אַתְיָא אֶלָּא מִשֶּׁיִּתְעַטֵּשׁ בְּלוֹנְטִית.

הַתְחָלַת הַמֶּרְחָץ אֵי זוֹ הִיא. רַבִּי זְרִיקָן בְּשֵׁם רַבִּי חֲנִינָא אָמַר. מִשֶּׁיַּתִּיר חֲגוֹרוֹ. רַב אָמַר. מִשֶּׁיַּתִּיר מִנְעָלוֹ. כְּהָדָא רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי הֲוָה יְלִיף שְׁמַע פַּרְשָׁתָה מִן בַּר בְּרֵיהּ בְּכָל עֲרוֹבַת שׁוּבָא. חַד זְמַן אִינְשִׁי. וְעָאַל מִיסְחֵי בְּהֶהֵן דֵּימוֹסִין דְּטִיבֶּרְיָא. וַהֲוָה מִסְתַּמֵּיךְ עַל כְּתַפְתֵּיהּ דְּרַבִּי חִיָּיא בַּר בָּא. אִינְהַר דְּלָא שְׁמַע פַּרְשָׁתֵיהּ מִן בַּר בְּרֵיהּ וְחָזַר וּנְפַק לֵיהּ. מָה הֲוָה. רַבִּי דְּרוֹסַי אָמַר. סָךְ הֲוָה. רַבִּי לָעְזָר בֵּירְבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. שָׁלִיחַ מָנוֹי הֲוָה. אָמַר לֵיהּ רַבִּי חִיָּיא בַּר בָּא. וְלֹא כֵן אֲלֵפַן רַבִּי. אִם הִתְחִילוּ אֵין מַפְסִיקִין. אָמַר לֵיהּ. חִיָּיה בְּנִי. קַלָּה הִיא בָּעֵינָיךְ. שֶׁכָּל הַשּׁוֹמֵעַ פַּרְשָׁה מִן בֶּן בְּנוֹ כְּאִילּוּ הוּא שׁוֹמְעָהּ מֵהַר סִינַי. וּמַה טַּעֲמָא. וְהוֹדַעְתָּם לְבָנֶיךָ וְלִבְנֵי בָנֶיךָ. יוֹם אֲשֶׁר עָמַדְתָּ לִפְנֵי יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּחוֹרֵב.

רַבִּי חִזְקִיָּה רַבִּי יִרְמְיָה רַבִּי חִיָּיא בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן. אִם יָכוֹל אַתְּ לְשַׁלְשֵׁל אֶת הַשְּׁמוּעָה עַד מֹשֶׁה שַׁלְשְׁלַהּ. וְאִם לָאו. תְּפוֹשׁ אוֹ רִאשׁוֹן אוֹ אַחֲרוֹן אַחֲרוֹן. מַה טַּעֲמָא. וְהוֹדַעְתָּם לְבָנֶיךָ וְלִבְנֵי בָנֶיךָ יוֹם אֲשֶׁר עָמַדְתָּ. עַד יוֹם אֲשֶׁר עָמַדְתָּ לִפְנֵי יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּחוֹרֵב. גִּידּוּל אָמַר. כָּל הָאוֹמֵר שְׁמוּעָה מִפִּי אוֹמְרָהּ יְהֵא רוֹאֶה בַּעַל הַשְּׁמוּעָה כְּאִילּוּ הוּא עוֹמֵד כְּנֶגְדּוֹ. וּמַה טַּעֲמָא. אַף בְּצֶלֶם יִתְהַלֵּךְ אִישׁ. כָּתוּב רָב אָדָם יִקְרָא אִישׁ חַסְדּוֹ וְאִישׁ אֱמוּנוֹת מִי יִמְצָא. רָב אָדָם יִקְרָא אִישׁ חַסְדּוֹ. זֶה שְׁאָר כָּל אָדָם. וְאִישׁ אֱמוּנִים מִי יִמְצָא. זֶה רַבִּי זְעִירָא. דָּמַר רַבִּי זְעִירָא. לֵית אֲנָן צְרִיכִין חֲשָׁשִׁין לִשְׁמוּעָתֵיהּ דְּרַב שֵׁשֶׁת דְּהוּא גַבְרָא מְפַתְּחָה. אָמַר רַבִּי זְעִירָא לְרַבִּי יָסָא. חֲכִים רַבִּי לַרַב דְּאַתְּ אָמַר שְׁמוּעָתָא מִן שְׁמֵיהּ. אָמַר לֵיהּ. רַב אָדָא בַּר אַהֲבָה אָמְרָן מִשְּׁמוֹ. אָמַר רַבִּי זְעִירָא לְרַבִּי בָּא בַּר זַבְדָּא. חֲכִים רַבִּי לַרַב דְּאַתְּ אָמַר שְׁמוּעָתָא מִן שְׁמֵיהּ. אָמַר לֵיהּ. רַב אָדָא בַּר אַהֲבָה אָמְרָן מִשְּׁמוֹ.

וְלֹא לַבּוּרְסְקִי. אִיתָא חָמֵי. בְּדֵילִין מִמֵּי שֶׁרֵיחוֹ רַע. וְאַתְּ אָמַר הָכֵין. לָא אַתְיָא דְלָא מְשֶׁיְּתַלְבֵּשׁ בִּגְדֵי אוּמָנְתּוֹ.

וְלֹא לֶאֱכוֹל. הַתְחָלַת אֲכִילָה אֵי זוֹ הִיא. רַבִּי אָחָא רַבִּי בָּא בְּשֵׁם ר׳. מִשֶּׁיִּטּוֹל יָדָיו. רַבִּי אָחָא אָמַר. לְקִידּוּשׁ אִתְאֲמָרַת. רַבִּי בָּא אָמַר. לִבְרָכָה אִתְאֲמָרַת. רַב נָסַב לְיָדוֹי. רְמַז חִיָּיה בְּרֵיהּ לְמִזּוֹגָא. בָּעָא מִיתֵּן לֵיהּ. אָמַר לֵיהּ. כְּבָר הִתְחַלְנוּ בְּסְעוּדָה.

דֵּלְמָא. רַבִּי מֵיְישָׁא וְרַבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק הֲווֹן יָתְבִין אָכְלִין בְּחָדָא מִן כְּנִישְׁתָּא עִלָּיְתָה. אֲתָא עִנְתֵּיהּ דְּצִלּוּתָא. קָם לֵיהּ רַבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק מִיצְלֶיָא. אֲמַר לֵיהּ רַבִּי מֵיְישָׁא. וְלֹא כֵן אֲלֵפַן רַבִּי. אִם הִתְחִילוּ אֵין מַפְסִיקִין. וְתַנֵּי חִזְקִיָּה. כָּל מִי שֶׁהוּא פָטוּר מִן הַדָּבָר וְעוֹשֶׂהוּ נִקְרָא הֶדְיוֹט. אָמַר לֵיהּ. וְהָתַנֵּי. חָתָן פָּטוּר. חָתָן אִם רוֹצֶה לִקְרוֹת קוֹרֵא. אֲמַר לֵיהּ. יְכִיל אֲנָא פְּתִיר לָהּ כְּרַבָּן גַּמְלִיאֵל דְּאָמַר. אֵינִי שׁוֹמֵעַ לָכֶם לְבַטֵּל מִמִּנְיַן מַלְכוּת שָׁמַיִם שָׁעָה אַחַת.

וְלֹא לָדִין. רַב יִרְמְיָה וְרַב יוֹסֵף. חַד אָמַר. מִשֶּׁיְּשִׁבּוּ בַּדִּין. וְחוֹרָנָה אָמַר. מִשֶּׁיַּשְׁמִיעוּ טַעֲנוֹתֵיהֶן.

אִם הִתְחִילוּ אֵין מַפְסִיקִין. וּמַפְסִיקִין לִקְרִיאַת שְׁמַע וְאֵין מַפְסִיקִין לִתְפִילָּה. אָמַר רַבִּי אָחָא. קְרִיאַת שְׁמַע דִּבֵּר תּוֹרָה וּתְפִילָּה אֵינָהּ דִּבֵּר תּוֹרָה. אָמַר רַבִּי בָּא. קְרִיאַת שְׁמַע זְמַנָּהּ קָבוּעַ. תְּפִילָּה אֵין זְמַנָּהּ קָבוּעַ. אָמַר רַבִּי יוֹסֵה. קְרִיאַת שְׁמַע אֵינָהּ צְרִיכָה כַוָּונָה וּתְפִילָּה צְרִיכָה כַוָּונָה. אָמַר רַבִּי מָנָא. קַשְׁייָתָהּ קוֹמֵי דֶּרְבִּי יוֹסֵה. וַאֲפִילּוּ תֵימָא. קְרִיאַת שְׁמַע אֵינָהּ צְרִיכָה כַוָּונָה. שְׁלֹשָׁה פְּסוּקִין הָרִאשׁוֹנִים צְרִיכָה כַוָּונָה. מִן גַּו דְּאִינּוּן צִיבְחַד הוּא מְכַוֵּין.

רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר בְּשֵׁם רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי. כְּגוֹן אָנוּ שֶׁעָסוּקִין בְּתַלְמוּד תּוֹרָה אֲפִילּוּ לִקְרִיאַת שְׁמַע אֵין אָנוּ מַפְסִיקִין. רַבִּי יוֹחָנָן אָמְרָהּ עַל גַּרְמֵיהּ. כְּגוֹן אָנוּ שֶׁאֵין אָנוּ עָסוּקִין בְּתַלְמוּד תּוֹרָה אֲפִילּוּ לִתְפִילָּה אָנוּ מַפְסִיקִין. דֵּין כְּדַעְתֵּיהּ וְדֵין כְּדַעְתֵּיהּ. רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר. הַלְוַאי מִתְפַּלְּלִין כָּל הַיּוֹם. לָמָּה. שֶׁאֵין תְּפִילָּה מַפְסֶדֶת. רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי כְּדַעְתֵּיהּ. דְּרַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי אָמַר. אִילּוּ הֲוִינָא קָאִים עַל טוּרָא דְסִינַי בְּשַׁעְתָּא דְּאִיתְיְהִיבַת אוֹרַיְתָא לְיִשְׂרָאֵל הֲוִינָא מִתְבַּע קוֹמֵי רַחֲמָנָא דְּאִיתְבְּרֵי לַהֲדֵין לְבַר נַשָּׁא תְּרֵין פּוּמִין. חַד דְּיֵהֲוֵי לָעֵי בָּאוֹרַיְתָא וְחַד דְּיִתְעַבֵּיד בֵּהּ כָּל צוֹרְכּוֹי. חֲזַר וָמַר. מַה אִין חַד הוּא לֵית עָלְמָא יְכִיל קָאִים בֵּיהּ מִן דֵּילַטּוּרְיָא דִילֵיהּ. אִילּוּ הֲווֹן תְּרֵיי עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה. אָמַר רַבִּי יוֹסֵה קוֹמֵי רַבִּי יִרְמְיָה. אַתְיָיא דְּרַבִּי יוֹחָנָן כְּרַבִּי חֲנַנְיָה בֶּן עֲקִיבָה. דְּתַנֵּי. כּוֹתְבֵי סְפָרִים תְּפִילִין וּמְזוּזוֹת מַפְסִיקִין לִקְרִיאַת שְׁמַע וְאֵין מַפְסִיקִין לִתְפִילָּה. רַבִּי חֲנַנְיָה בֶּן עֲקִיבָה אוֹמֵר. כְּשֵׁם שֶׁמַּפְסִיקִין לִקְרִיאַת שְׁמַע כָּךְ מַפְסִיקִין לִתְפִילָּה וְלִתְפִילִין וְלִשְׁאַר כָּל מִצְוֹתֶיהָ שֶׁלַּתּוֹרָה. וְלֹא מוֹדֵי רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי שֶׁמַּפְסִיקִין לַעֲשׂוֹת סוּכָּה וְלַעֲשׂוֹת לוּלָב. וְלֵית לֵיהּ לְרַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי. הַלְמֵד לַעֲשׂוֹת לֹא הַלְמֵד שֶׁלֹּא לַעֲשׂוֹת. שֶׁהַלְמֵד שֶׁלֹּא לַעֲשׂוֹת נוֹחַ לוֹ אִילּוּ לֹא נִבְרָא. אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן. הַלְמֵד שֶׁלֹּא לַעֲשׂוֹת נוֹחַ לוֹ אִילּוּ נֶהֱפְכָה שִׁילְיָיתוֹ עַל פָּנָיו וְלֹא יָצָא לָעוֹלָם. טַעֲמֵיהּ דְּרַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי. זֶה שִׁינּוּן וְזֶה שִׁינּוּן. וְאֵין מְבַטְּלִין שִׁינּוּן מִפְּנֵי שִׁינּוּן. וְהָא תַּנִּינָן. הַקּוֹרֵא מִיכָּן וְהֵילָךְ לֹא הִפְסִיד. כְּאָדָם שֶׁהוּא קוֹרֵא בַּתּוֹרָה. הָא בְעוֹנָתָהּ חֲבִיבָה הִיא יוֹתֵר מִדִּבְרֵי תוֹרָה. אָמַר רַבִּי יוּדָן. רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי עַל יְדֵי שֶׁהָיָה חָדִיד בְּדִבְרֵי תוֹרָה לְפִיכָךְ אֵינָהּ

חֲבִיבָה עָלָיו יוֹתֵר מִדְּבָרִי תוֹרָה. אָמַר רִבִּי בָּא מָרִי. לֹא תַנִּינָן אֶלָּא. כְּאָדָם שֶׁהוּא קוֹרֵא בַּתּוֹרָה. הָא בְעוֹנָתָהּ כְּמִשְׁנָה הִיא. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי כְּדַעְתֵּיהּ. דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי אָמַר. הָעוֹסֵק בַּמִּקְרָא מִידָּה שֶׁאֵינָהּ מִידָּה. וְרַבָּנָן עָבְדִין מִקְרָא כְּמִשְׁנָה.

ג משנה: לֹא יֵצֵא הַחַיָּיט בְּמַחַטּוֹ סָמוּךְ לַחֲשֵׁיכָה שֶׁמָּא יִשְׁכַּח וְיֵצֵא. לֹא הַלִּיבְלָר בְּקוּלְמוֹסוֹ. וְלֹא יִפֶּלֶא אֶת כֵּלָיו וְלֹא יִקְרָא לְאוֹר הַנֵּר. בֶּאֱמֶת הַחַזָּן רוֹאֶה מֵאֵיכָן הַתִּינוֹקוֹת קוֹרִין אֲבָל הוּא לֹא יִקְרָא. כַּיּוֹצֵא בוֹ לֹא יֹאכַל הַזָּב עִם הַזָּבָה מִפְּנֵי הֶרְגֵּל עֲבֵרָה:

הלכה: מתני׳ לֹא יֵצֵא הַחַיָּיט בְּמַחַטּוֹ סָמוּךְ לַחֲשֵׁיכָה שֶׁמָּא יִשְׁכַּח וְיֵצֵא כול׳. תַּנֵּי. לֹא יֵצֵא הַחַיָּיט בְּמַחַט שֶׁבְּכֵלָיו. וְלֹא הַלִּיבְלָר בְּקוּלְמוֹס שֶׁבְּאָזְנוֹ. וְלֹא הַצַּבָּע בְּדֵיגְמָא שֶׁבְּאָזְנוֹ. וְלֹא הַשּׁוּלְחָנִי בְּדֵינָר שֶׁבְּאָזְנוֹ. וְאִם יָצָא חֲרֵי אֵילּוּ פְּטוּרִין. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. אוּמָּן דֶּרֶךְ אוּמָּנוּתוֹ חַיָּיב. הָא שְׁאָר כָּל אָדָם יוֹצְאִין בְּכָךְ. מִחְלָפָא שִׁיטָתֵיהּ דְּרִבִּי מֵאִיר. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. יָצָאת חַיֶּיבֶת חַטָּאת. דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. וָכָא הוּא אָמַר הָכֵין. רִבִּי מָנָא אָמַר לָהּ סְתָם. רִבִּי אָבוּן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. תַּמָּן דֶּרֶךְ הוֹצָאָה בַּנָּשִׁים. בְּרַם הָכָא טְפִילִין יוֹצְאִין בְּכָךְ. מִחְלְפִין שִׁיטָתִין דְּרַבָּנָן. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. וַחֲכָמִים פּוֹטְרִין בַּכּוֹכֶלֶת וּבִצְלוֹחִית שֶׁל פִּילְיָיטוֹן. הָא בְמַחַט נְקוּבָה חַיָּיב. הָדָא הִיא אוּמָּן בְּאוּמְנוּתוֹ חַיָּיב. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בַּר אָבוּן. תִּיפְתָּר בְּאִשָּׁה גַּדֶּלֶת.

וְלֹא יִפֶּלֶא אֶת כֵּלָיו וְלֹא יִקְרָא לְאוֹר הַנֵּר כול׳. אֲפִילּוּ בַחוֹל אָסוּר. שֶׁאֵינָהּ דֶּרֶךְ כָּבוֹד. תַּנֵּי. הַמְפַלֵּא אֶת כֵּלָיו נוֹטֵל וְזוֹרֵק וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִמְלוֹל. אַבָּא שָׁאוּל אוֹמֵר. מוֹלֵל וְזוֹרֵק וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַהֲרוֹג. חִזְקִיָּה אָמַר. הַהוֹרֵג כִּינָּה בַּשַּׁבָּת כְּהוֹרֵג גָּמָל. שְׁמוּאֵל מְקַטֵּעַ יָדָהּ וְרִיגְלָהּ וְיַהֲב לָהּ קוֹמֵי מַיְינוּקָה. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן יְהֵיב לֵי גַּו צְלוֹחִיתָא. אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן חֲלַפְתָּא. וְלֹא מֵחֲלָזוֹן שָׁמַעְנוּ. וַחֲלָזוֹן יֵשׁ לוֹ גִידִּים וַעֲצָמוֹת. וְלֹא כֵן תַּנֵּי. כָּל דָּבָר שֶׁאֵין לוֹ גִידִּים וַעֲצָמוֹת אֵינוֹ חַי יוֹתֵר מִשִּׁשָּׁה חֳדָשִׁים. דָּמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רַב זְבִיד. אַחַת לְשֶׁבַע שָׁנִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מַחֲלִף אֶת עוֹלָמוֹ. קָמְקָמָה מִיתְעַבֵּיד חו רב פדה. חר אפר מִיתְעַבֵּיד שֵׁר. מִימִיתָה דְרֵישָׁא מִיעַבֵּיד עַקְרֵב. ודמנייא סממי. תּוֹלַעְתָּא דְסוּסְיָא מִתְעַבְּדָא אורעי. וּדְתוֹרְתָא דברי. צָבוּעַ הַזָּכָר נַעֲשֶׂה נְקֵיבָה. עַכְבְּרָא דְטוּרָא מִתְעַבֵּיד חֲזִיר בָּר. שִׁיזַרְתָּא דְנוּנָא מִיתְעַבֵּיד נַדָּל. וּדְבַר נָשָׁא חִיוִי. אִימָתַי. בִּזְמַן שֶׁאֵינוֹ כוֹרֵעַ כָּל קוֹמָתוֹ עַד הַשִּׁזְרָה.

תַּנֵּי רִבִּי חִיָּיה. אֲבָל מִסְתַּכֵּל הוּא מַה שֶּׁבְּכוֹס וּמַה שֶּׁבְּקֵעָרָה וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ. אִית דְּבָעֵי מֵימַר. שֶׁהוּא לְשָׁעָה. וְאִית דְּבָעֵי מֵימַר. מִפְּנֵי הַנְּקִיּוּת וּמִפְּנֵי הַסַּכָּנָה. מַה נְפִיק מִבֵּינֵיהוֹן. לְקַנֵּב חִיזְרִין. מַה דָּמַר. שֶׁהוּא לְשָׁעָה. אָסוּר. וּמַה דָּמַר. מִפְּנֵי הַנְּקִיּוּת וּמִפְּנֵי הַסַּכָּנָה. מוּתָּר. רַב יִרְמְיָה סְלַק לְגַבֵּי רַבְסִי. מְזַג לֵיהּ כַּסָּא. שְׁרֵי מִסְתַּכֵּל בֵּיהּ. אָמְרָה לֵיהּ בְּנֵי בֵיתֵיהּ. חֲמִי מַה הוּא עָבִיד. אֲמַר לָהּ. דְּהוּא נָהוּג בְּשִׁיטָתֵיהּ דְּרַבּוֹ. דְּתַנֵּי רִבִּי חִיָּיה. מִסְתַּכֵּל הוּא מַה שֶּׁבְּכוֹס וּמַה שֶּׁבְּקֵעָרָה וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ.

וְלֹא יִקְרָא לְאוֹר הַנֵּר. שְׁמוּאֵל אָמַר. לֹא שָׁנוּ אֶלָּא אֶחָד. הָא שְׁנַיִם מֵאַחַר שֶׁהֵן יְכוֹלִין לְמָחוֹת זֶה עַל יְדֵי זֶה מוּתָּר. מַתְנִיתָא דִשְׁמוּאֵל פְּלִיגָא עֲלוֹי. אֶחָד הַנֵּר שֶׁהוּא יָכוֹל לְהַטוֹתוֹ וְאֶחָד הַנֵּר שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְהַטוֹתוֹ. עוּלָּא בַּר יִשְׁמָעֵאל בְּשֵׁם רִבִּי לָעְזָר. אֲפִילּוּ כַּמָּה. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי לָעְזָר אֲפִילּוּ גָּבוֹהַּ כַּמָּה. אֲפִילּוּ נָתוּן בְּבֵית אֶחָד. אֲפִילּוּ נָתוּן בִּסְפֵּיקֻלָּה.

תַּנֵּי. שֶׁמָּא יִשְׁכַּח וְיֵצֵא. אָמַר רִבִּי יִשְׁמָעֵאל. אֲנִי אֶקְרָא וְלֹא אַשָּׁה. וְשָׁכַח וְהָיָה קָרוֹב לְהַטּוֹת. וְאָמַר. גְּדוֹלִים הֵן דִּבְרֵי חֲכָמִים שֶׁאָמְרוּ. שֶׁמָּא יִשְׁכַּח וְיֵצֵא. רִבִּי נָתָן אוֹמֵר. הֵיטָה אוֹתוֹ מַמָּשׁ. וְכָתַב עַל פִּנְקָסוֹ וְאָמַר. יִשְׁמָעֵאל בֶּן אֱלִישָׁע הֵיטָה הַנֵּר בַּשַּׁבָּת. לְכְשֶׁיִּבָּנֶה הַבַּיִת יְהֵא חַיָּיב חַטָּאת.

תַּמָּן תַּנִּינָן. אַל תַּאֲמַן בְּעַצְמְךָ עַד יוֹם מוֹתֶךָ. מַעֲשֶׂה בְּחָסִיד אֶחָד שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב וְשׁוֹנֶה. אַל תַּאֲמַן בְּעַצְמְךָ עַד יוֹם זְקֵנוּתֶךָ. כְּגוֹן אֲנִי. אֲתַת חָדָא רוּחָא וּנְסִיתֵיהּ. וּשְׁרֵי תָּהֵי בֵיהּ. אָמְרָה לֵיהּ. לֹא תְצוֹק. רוּחַ אֲנָא. אֲזִיל וְאִישְׁתַּוִּי לַחֲבֵרֶיךָ.

בֶּאֱמֶת הַחַזָּן רוֹאֶה אֵיכָן הַתִּינוֹקוֹת קוֹרִין כול׳. אָמַר רִבִּי לָעְזָר. כָּל מָקוֹם שֶׁשָּׁנִינוּ. בֶּאֱמֶת. הֲלָכָה לְמֹשֶׁה מִסִּינַי. מָהוּ מְתַקֵּן. רָאשֵׁי פְּרָקִים פְּסוּקִין. תַּנֵּי. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. הַתִּינוֹקוֹת מְתַקְּנִין לָהֶן רָאשֵׁי פְסוּקֵיהֶן לְאוֹר הַנֵּר. מַיי כְדוֹן. אִילֵּין בָּעֵיי דִּיטְפֵּי בוּצִינָא. וְאִילֵּין לָא בָּעֵיי דִּיטְפֵּי בוּצִינָא.

כַּיּוֹצֵא בוֹ לֹא יֹאכַל הַזָּב עִם הַזָּבָה כול׳. תַּנֵּי. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָעְזָר אוֹמֵר. רְאֵה עַד אֵיכַן פָּרְצָה טֻהֳרָה. שֶׁנֶּאֱמַר כִּי מְעַט אֲשֶׁר הָיָה לְךָ לְפָנַי וַיִּפְרוֹץ לְרֹוב. וּבֵית אֲבוֹתֵיהֶן פָּרְצוּ לְרֹוב. שֶׁלֹּא גָזְרוּ לוֹמַר שֶׁלֹּא יֹאכַל טָהוֹר עִם הַטָּמֵא. אֶלָּא אָמְרוּ לֹא יֹאכַל הַזָּב עִם הַזָּבָה. הָא זָב עִם מְצוֹרַעַת מוּתָּר. וְיָשַׁב מִחוּץ לְאָהֳלוֹ וְלֹא מִחוּץ לְאָהֳלָהּ. מְצוֹרָע עִם זָבָה אָסוּר. מְצוֹרָע עִם מְצוֹרַעַת אָסוּר.

תַּנֵּי. בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים. לֹא יֹאכַל זָב פָּרוּשׁ עִם זָב עַם הָאָרֶץ. וּבֵית הִלֵּל מַתִּירִין. וּמַה טַעֲמֵיהוֹן דְּבֵית הִלֵּל. זֶה זָב וְזֶה זָב. וּמַה טַעֲמֵהוֹן דְּבֵית שַׁמַּי. שֶׁהוּא מִתְרַגֵּל עִמּוֹ בִּימֵי טוּמְאָתוֹ הוּא מִתְרַגֵּל עִמּוֹ בִּימֵי טַהֲרָתוֹ. רִבִּי חִיָּיה רוֹבָה מְפַקֵּד לְרַב. אִין אַתְּ יְכִיל מֵיכוּל כָּל שַׁתָּה חוּלִין בְּטָהֳרָה אֲכוֹל. וְאִם לָאו תְּהֵא אֲכִיל שִׁבְעָה יוֹמִין מִן שַׁתָּא.

מִיכָּן הָיָה רִבִּי פִּינְחָס בֶּן יָאִיר אוֹמֵר. זְרִיזוּת מְבִיאָה לִידֵי נְקִיּוּת. נְקִיּוּת מְבִיאָה לִידֵי טַהֲרָה. טַהֲרָה מְבִיאָה לִידֵי קְדוּשָּׁה. קְדוּשָּׁה לִידֵי עֲנָוָה. עֲנָוָה לִידֵי יִרְאַת חֵטְא. יִרְאַת חֵטְא לִידֵי רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ. רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ לִידֵי חֲסִידוּת. חֲסִידוּת לִידֵי תְחִיַּית הַמֵּתִים. תְּחִיַּית הַמֵּתִים לִידֵי אֵלִיָּהוּ זָכוּר לַטּוֹב. זְרִיזוּת לִידֵי נְקִיּוּת. וְכֹלָּה וְכִיפֵּר. נְקִיּוּת לִידֵי טַהֲרָה. וְכִפֶּר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן וְטָהֳרָה. טַהֲרָה לִידֵי קְדוּשָּׁה. קְדוּשָּׁה לִידֵי עֲנָוָה. כִּי כֹה אָמַר רָם וְנִישָּׂא שׁוֹכֵן עַד וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ מָרוֹם וְקָדוֹשׁ אֶשְׁכּוֹן וְאֶת דַּכָּא וּשְׁפַל רוּחַ. עֲנָוָה לִידֵי יִרְאַת חֵטְא. דִּכְתִיב עֵקֶב עֲנָוָה יִרְאַת יְ. אָמַר רִבִּי יִצְחָק בַּר אֶלְעָזָר. מַה שֶּׁעָשְׂתָה חָכְמָה עֶטָרָה לְרֹאשָׁהּ

עָשָׂת עֲנָוָה עֵקֶב לְסוּלְיָסָהּ. דִּכְתִיב רֵאשִׁית חָכְמָה יִרְאַת יְי. וּכְתִיב עֵקֶב עֲנָוָה יִרְאַת יְי. יִרְאַת חֵטְ לִידֵי רוּחַ הַקוֹדֶשׁ. דִּכְתִיב אָז תָּבִין יִרְאַת ה׳ וְדַעַת אֱלֹקִים תִּמְצָא. רוּחַ הַקֹּדֶשׁ לִידֵי חֲסִידוּת. דִּכְתִיב אָז דִּבַּרְתָּ בְחָזוֹן לַחֲסִידֶיךָ. חֲסִידוּת לִידֵי תְחַיֵית הַמֵתִים. דִּכְתִיב וְנָתַתִי רוּחִי בָכֶם וְחְיִיתֶם. תְחַיֵית הַמֵתִים לִידֵי אֵלִיָהוּ זָכוּר לַטּוֹב. דִּכְתִיב הִנֵּה אָנֹכִי שׁוֹלֵחַ לָכֶם אֵת אֵלִיָה הַנָּבִיא לִפְנֵי בּוֹא יוֹם יְי הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא וְהֵשִׁיב לֵב אָבוֹת עַל בָּנִים וְלֵב בָּנִים עַל אֲבוֹתָם. תַּנֵּי בְשֵׁם רַבִּי מֵאִיר. כָּל מִי שֶׁהוּא קָבוּעַ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְאוֹכֵל חוּלָיו בְּטַהֲרָה וּמְדַבֵּר בְּלָשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ וְקוֹרֵא אֶת שְׁמַע בַּבּוֹקֶר וּבָעֶרֶב מוּבְטָח לוֹ שֶׁהוּא מֵחַיֵי הָעוֹלָם הַבָּא.

ד **משנה:** אֵילּוּ מֵהֲלָכוֹת שֶׁאָמְרוּ בַּעֲלִיַית חֲנַנְיָה בֶן חִזְקִיָה בֶן גָּרוֹן כְּשֶׁעָלוּ לְבַקְּרוֹ. נִמְנוּ וְרַבּוּ בֵּית שַׁמַאי עַל בֵּית הִלֵּל וּשְׁמוֹנָה עָשָׂר דָּבָר גָּזְרוּ בוֹ בַּיּוֹם:

הלכה: אֵילּוּ מֵהֲלָכוֹת שֶׁאָמְרוּ בַּעֲלִיַית חֲנַנְיָה בֶן חִזְקִיָה בֶן גָּרוֹן כְּשֶׁעָלוּ לְבַקְּרוֹ כול׳. אוֹתוֹ הַיּוֹם הָיָה קָשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל כַּיּוֹם שֶׁנַּעֲשָׂה בּוֹ הָעֶגֶל. רִבִּי לְיֵעֶזֶר אוֹמֵר. בּוֹ בַּיּוֹם גָּדְשׁוּ אֶת הַסְּאָה. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר. בּוֹ בַּיּוֹם מָחֲקוּ אוֹתָהּ. אָמַר לוֹ רִבִּי לִיעֶזֶר. אִילּוּ הָיְתָה חֲסֵירָה וּמִילְאוּהָ. יְאוּת. לְחָבִית שֶׁהִיא מְלֵיאָה אֲגוֹזִין. כָּל מַה שֶׁאַתָּה נוֹתֵן לְתוֹכָהּ שׁוּמְשְׁמִין הִיא מְחַזֶּקֶת. אָמַר לוֹ רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ. אִילּוּ הָיְתָה מְלֵיאָה וְחִיסְרוּהָ. יְאוּת. לְחָבִית שֶׁהָיְתָה מְלֵיאָה שֶׁמֶן. כָּל מַה שֶׁאַתָּה נוֹתֵן לְתוֹכָהּ מַיִם הִיא מְפַזֶּרֶת אֶת הַשֶּׁמֶן.

תַּנָּא רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹנָיָא. תַּלְמִידֵי בֵּית שַׁמַּי עָמְדוּ לָהֶן מִלְמַטָּה וְהָיוּ הוֹרְגִין בְּתַלְמִידֵי בֵּית הִלֵּל. תַּנֵּי. שִׁשָּׁה מֵהֶן עָלוּ וְהִשְׁאָר עָמְדוּ עֲלֵיהֶן בַּחֲרָבוֹת וּבְרָמָחִים. תַּנֵּי. שְׁמוֹנָה עָשָׂר דָּבָר גָּזְרוּ וּבְשְׁמוֹנָה עָשְׂרֵה רָבוּ וּבְשְׁמוֹנָה עָשְׂרֵה נֶחְלְקוּ. וְאֵילּוּ הֵן שֶׁגָּזְרוּ. עַל פִּיתָן שֶׁלְגוֹים וְעַל גְּבִינָתָן וְעַל שֵׁמְנָן וְעַל בְּנוֹתֵיהֶן וְעַל שִׁכְבַת זַרְעָן וְעַל מֵימֵי רַגְלֵיהֶן וְעַל הֵילוּכוֹת בַּעַל קֶרִי וְעַל הֵילוּכוֹת אֶרֶץ הָעַמִּים. תַּמָּן תַּנִּינָן. אֵילּוּ פּוֹסְלִין אֶת הַתְּרוּמָה. הָאוֹכֵל אוֹכֶל רִאשׁוֹן. וְהָאוֹכֵל אוֹכֶל שֵׁינִי. וְהַשּׁוֹתֶה מַשְׁקִין טְמֵאִין. וְהַבָּא רֹאשׁוֹ וְרוּבּוֹ בְּמַיִם שְׁאוּבִין. וְטָהוֹר שֶׁנָּפְלוּ עַל רֹאשׁוֹ וְרוּבּוֹ שְׁלֹשֶׁת לוּגִין מַיִם שְׁאוּבִין. וְהַסֵּפֶר וְהַיָּדַיִם וְהַטָּבוּל יוֹם. וְהָאוֹכְלִים וְהַכֵּלִים שֶׁנִּיטְמְאוּ בְמַשְׁקִין.

רַבָּנָן דְּקֵיסָרִין אָמְרוּ. אֵילּוּ שֶׁגָּזְרוּ מִפְּנֵי שֶׁרָבוּ שׁוּבָעָה אִינּוּן. וְאִילֵּין אִינֵּין חוֹרָנַיְיתָא. מִי שֶׁהֶחֱשִׁיךְ בַּדֶּרֶךְ נוֹתֵן כִּיסּוֹ לְנָכְרִי. כַּיּוֹצֵא בוֹ לֹא יֹאכַל הַזָּב עִם הַזָּבָה מִפְּנֵי הֶרְגֵּל עֲבֵירָה. כָּל הַמִּיטַּלְטָלִין מְבִיאִין טוּמְאָה כְּעוֹבִי הַמַּרְדֵּעַ. כֵּיצַד בּוֹצְרִין בֵּית הַפְּרָס. הַמַּנִּיחַ כֵּלִים תַּחַת הַצִּינּוֹר. עַל שִׁשָּׁה סְפֵיקוֹת שׁוֹרְפִין אֶת הַתְּרוּמָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. אַף גִּידּוּלֵי תְרוּמָה. אֵילּוּ הֵן שֶׁגָּזְרוּ. אִילֵּין עֲשַׂרְתִּי קַדְמֵיְיתָא וְהַשְׁאָר מִן מַה דְתַנֵּי רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי. בּוֹ בַּיּוֹם גָּזְרוּ עַל פִּיתָן וְעַל גְּבִינָתָן וְעַל יֵינָן וְעַל חוּמְצָן וְעַל צֵירָן וְעַל מוּרֵיְיסָן עַל כְּבוּשֵׁיהֶן וְעָל שְׁלוּקֵיהֶן וְעַל מְלוּחֵיהֶן וְעַל הַחִילְקָה וְעַל הַשְׁחִיקָה וְעַל הַטִּיסָנִי וְעַל לְשׁוֹנָן וְעַל עֲדוּתָן וְעַל מַתְנוֹתֵיהֶן עַל בְּנֵיהֶן וְעַל בְּנוֹתֵיהֶן וְעַל כְּכוֹרֵיהֶן.

פִּיתָן. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְשֵׁם רִבִּי יוֹנָתָן. מֵהֲלָכוֹת שֶׁלְּעִימְעוּם הִיא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. קַשְׁיְיתָהּ קוֹמֵי רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא. מָהוּ מֵהֲלָכוֹת שֶׁלְּעִימְעוּם. כָּךְ אָנוּ אוֹמְרִים. בִּמְקוֹם שֶׁפַּת יִשְׂרָאֵל מְצוּיָה בְּדִין הָיָה שֶׁתְּהֵא פַת גּוֹיִם אֲסוּרָה. וְעִמְעֲמוּ עָלֶיהָ וְהִתִּירוּהָ. אוֹ בִמְקוֹם שֶׁאֵין פַּת יִשְׂרָאֵל מְצוּיָה בְּדִין הָיָה שֶׁתְּהֵא פַת גּוֹיִם מוּתֶּרֶת. וְעִמְעֲמוּ עָלֶיהָ וַאֲסָרוּהָ. אָמַר רִבִּי מָנָא. וְיֵשׁ עִימְעוּם לְאִיסּוּר. וּפַת לָאו פַּת בִּשְׁילֵי גוֹיִם הוּא. כָּךְ אָנוּ אוֹמְרִים. בִּמְקוֹם שֶׁאֵין פַּת בִּשְׁילֵי יִשְׂרָאֵל מְצוּיִין בְּדִין הָיָה שֶׁיְהוּ פַּת בִּשְׁילֵי גוֹיִם מוּתָּרִין. וְעִימְעֲמוּ עֲלֵיהֶן וַאֲסָרוּם. אֶלָּא כֵינִי. בִּמְקוֹם שֶׁאֵין פַּת יִשְׂרָאֵל מְצוּיָה בְּדִין הָיָה שֶׁתְּהֵא פַת גּוֹיִם אֲסוּרָה. וְעִימְעֲמוּ עָלֶיהָ וְהִתִּירוּהָ מִפְּנֵי חֵיי נֶפֶשׁ. רַבָּנָן דְּקֵיסָרִין בְּשֵׁם רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא. כְּדִבְרֵי מִי שֶׁהוּא מַתִּיר. וּבִלְבַד מִן הַפְּלָטֵר. וְלֹא עָבְדִין כֵּן.

אָמְרוּן קוֹמֵי רִבִּי חִייָה רוֹבָא. תַּנֵּי רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי כֵּן. אוֹכֶל תִּשְׁבְּרוּ מֵאִתָּם בַּכֶּסֶף וַאֲכַלְתֶּם וְגַם מַיִם תִּכְרוּ מֵאִתָּם בַּכֶּסֶף וּשְׁתִיתֶם וגו׳. מַה מַיִם שֶׁלֹּא נִשְׁתַּנּוּ מִבְּרִייָתָן אַף כָּל דָּבָר שֶׁלֹּא נִשְׁתַּנָּה מִבְּרִייָתוֹ. הָתִיבוּן. הֲרֵי מוּטַלְיָיה וּפַנְקְרִיסִים וְקוּבְּטִיוֹת וּקְלָיוֹת וְחַמִּין שֶׁלָּהֶן הֲרֵי אֵילּוּ מוּתָּרִין. נִיחָא כוּלְהֹן שֶׁהֵן יְכוֹלִין לְהִשָּׁרוֹת וְלַהֲחֲזֹר כְּמוֹ שֶׁהָיוּ. קְלָיוֹת מַה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רַב. כָּל אוֹכֶל שֶׁהוּא נֶאֱכָל חַי כְּמוֹת שֶׁהוּא אֵין בּוֹ מִשּׁוּם תַּבְשִׁילֵי גוֹיִם וְיוֹצְאִין בּוֹ מִשּׁוּם עֵירוּבֵי תַבְשִׁילִין. מַה מְקַיֵים רִבִּי חִייָא רוֹבָא אוֹכֶל תִּשְׁבְּרוּ מֵאִתָּם. בָּאוֹכֶל תִּשְׁבְּרוּ. הֶאֱכָלְתּוּ שִׁבַּרְתּוּ. שֶׁאִם הָיָה קָשֶׁה עָלֶיךָ כְּאוֹכֶל תִּשְׁבְּרוּ. וְאִם לָאו. הַכְרַע עָלָיו כֶּסֶף. אָמְרִין. כֵּן הָוָה רִבִּי יוֹנָתָן עָבֵד. כַּד הֲוָה חָמֵי בַּר נַשׁ רַב עַלִיל לְקָרְתֵּיהּ הֲוָה מְשַׁלַּח לֵיהּ אִיקָרִין. מַיי אֲמַר. דְּאִין הֲוָה דַיֵּין דְּיָיתִם אוֹ דַיֵּין דְּאַרְמְלָה נִישְׁבַּח אַפִּין מְפַיְיסֵיהּ עֲלוֹי.

גְּבִינָתָן. אָמַר רִבִּי יִרְמְיָה. חָלָב הַגּוֹי לָמָּה הוּא אָסוּר. מִשּׁוּם תַּעֲרוֹבֶת בְּהֵמָה טְמֵיאָה. וְתַנֵּי כֵן. עוֹמֵד הוּא יִשְׂרָאֵל בָּעֶדֶר וְהַגּוֹי חוֹלֵב וּמֵבִיא לוֹ וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ. רִבִּי בָּא בְשֵׁם רַב יְהוּדָה. רִבִּי סִימוֹן בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. חָלָב הַגּוֹי לָמָּה הוּא אָסוּר. מִשּׁוּם גִּילּוּי. וְיַעֲמִיד. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. מִפְּנֵי אֵירֶס הַנָּתוּן בֵּין הַנְּקֵבִים. וְתַנֵּי כֵן. שִׁלְשָׁה אִירְסִין הֵן. אֶחָד צָף וְאֶחָד שׁוֹקֵעַ וְאֶחָד עָשׂוּי כִשְׁבָכָה וְעוֹמֵד מִלְמַעְלָה. בֵּימוֹי דְּרִבִּי יִרְמְיָה אִיתְגַּלְיָין גִּיגְיֵיתָא דְּסִדְרָה רוֹבָא. שָׁתוֹן קַדְמָאֵי וְלָא מַיְיתוֹן. אַחֲרָאֵי וּמַיְיתוֹן. אֲנִי אוֹמֵר. אֵירֶס שׁוֹקֵעַ הָוָה. פּוֹעֲלַיָיא הֲווּ בְּטוּרָא. אִיתְגַּלְיַית קוּלְתָּה דְּמַיָּא. שָׁתוֹן קַדְמָאֵי וְלָא מַיְיתוֹן. אַחֲרָאֵי וּמַיְיתוֹן. אֲנִי אוֹמֵר. אֵירֶס שׁוֹקֵעַ הָוָה.

הַשֶּׁמֶן וְהַחוֹמֶץ הַצִּיר וְהַמּוּרֵיס וְהַדָּבָשׁ אֵין בָּהֶן מִשּׁוּם גִּילּוּי. וְרִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹסֵר. מוֹדִין חֲכָמִים לְרִבִּי שִׁמְעוֹן כְּשֶׁרָאוּ אוֹתוֹ נוֹקֵר. וְתַנֵּי כֵן. אֲבָטִיחַ שֶׁנִּיקַּר וְאָכְלוּ מִמֶּנּוּ עֲשָׂרָה בְּנֵי אָדָם וְכֵן יַיִן שֶׁנִּתְגַּלָּה וְשָׁתוּ מִמֶּנּוּ עֲשָׂרָה בְּנֵי אָדָם אָסוּר לוֹכַל וְלִשְׁתּוֹת אַחֲרֵיהֶן. אֲנִי אוֹמֵר. אֵירֶס שׁוֹקֵעַ הָיָה.

שַׁמְנָן. מִי אָסַר אֶת הַשֶּׁמֶן. רַב יְהוּדָה אָמַר. דָּנִיֵּאל אָסַר אֶת הַשֶּׁמֶן. וַיָּשֶׂם דָּנִיֵּאל עַל לִיבּוֹ אֲשֶׁר לֹא יִתְגָּאַל בְּפַת בַּג הַמֶּלֶךְ וּבְיֵין מִשְׁתָּיו. רִבִּי אָחָא רִבִּי תַּנְחוּם בַּר חִיָּיה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן וְאִית דְּאָמְרֵי לָהּ בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. שֶׁהָיוּ עוֹלִין עָלָיו לְהַר הַמֶּלֶךְ וְנֶהֱרָגִין עָלָיו.

וּמִי הִתִּירוּ. רִבִּי וּבֵית דִּינוֹ הִתִּירוּ בַּשֶּׁמֶן. בִּשְׁלֹשָׁה מְקוֹמוֹת נִקְרָא רִבִּי יְהוּדָה הַנָּשִׂיא רַבּוֹתֵינוּ. בְּגִיטִּין וּבַשֶּׁמֶן וּבְסַנְהֶדְל. וְיִקְרְאוּ לוֹ בֵּית דִּין שַׁרְיָיא. שֶׁכָּל בֵּית דִּין שֶׁהוּא מְבַטֵּל שְׁלֹשָׁה דְבָרִים הוּא נִקְרָא בֵּית דִּין שָׁרְיָיא. אָמַר רִבִּי יוּדָן בֵּירִבִּי יִשְׁמָעֵאל. בֵּית דִּינוֹ חָלוּק עָלָיו בְּגִיטִּין. רִבִּי יוֹחָנָן בָּעֵי. וְלֹא כֵן תַּנִּינָן. שֶׁאֵין בֵּית דִּין יָכוֹל לְבַטֵּל דִּבְרֵי בֵית דִּין חֲבֵירוֹ עַד שֶׁיִּהְיֶה גָּדוֹל מִמֶּנּוּ בַּחָכְמָה וּבַמִּנְיָן. וְרִבִּי וּבֵית דִּינוֹ מַתִּירִין מַה שֶּׁאָסַר דָּנִיֵּאל וַחֲבוּרָתוֹ. אֶלָּא רִבִּי יוֹחָנָן כְּדַעְתֵּיהּ. דְּמַר רִבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רִבִּי לָעְזָר בֵּירִבִּי צָדוֹק. מְקוּבָּל אֲנִי שֶׁכָּל גְּזֵירָה שֶׁבְּבֵית דִּין גּוֹזְרִין עַל הַצִּיבּוּר וְלֹא קִיבְּלוּ רוֹב הַצִּיבּוּר עֲלֵיהֶן אֵינָהּ גְּזֵירָה. וּבָדְקוּ וּמָצְאוּ גְּזֵירָה שֶׁלְּשֶׁמֶן וְלֹא קִיבְּלוּ רוֹב הַצִּיבּוּר עֲלֵיהֶן.

יִצְחָק בַּר שְׁמוּאֵל בַּר מַרְתָּא נָחַת לְנְצִיבִין. אַשְׁכַּח רִבִּי שִׁמְלַאי הַדְּרוֹמִי יְתִיב וּדְרִישׁ. רִבִּי וּבֵית דִּינוֹ הִתִּירוּ בַּשֶּׁמֶן. שְׁמוּאֵל קָבִיל עֲלוֹיֵי וְאָכַל. רַב לָא אָכַל. אָמַר לֵיהּ שְׁמוּאֵל. אָכוֹל. דְּלָא כֵן אָנָא כְתִיב עָלָךְ וָקֵן מַמְרֵא. אָמַר לֵיהּ. עַד דַּאֲנָא תַּמָּן אָנָא יָדַע מָאן עִירְעֵר עֲלֵיהּ. רִבִּי שִׁמְלַאי הַדְּרוֹמִי. אָמַר לֵיהּ. מָהוּ מַר לֵיהּ בְּשֵׁם גַּרְמֵיהּ. לֹא בְשֵׁם רִבִּי וּבֵית דִּינוֹ. וְאַטְרַח עֲלוֹי וְאָכַל.

בְּנוֹתֵיהֶן. אָמַר רִבִּי לָעְזָר. בְּשִׁבְעָה מְקוֹמוֹת כָּתוּב לֹא תִתְחַתְּנוּ בָּם. אָמַר רִבִּי אַבִּין. לוֹסַר שִׁבְעָה עַמְמִים. תַּנָּא רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹנָיָיה. לוֹסַר אֶת בֵּיצֵיהֶן. תַּנֵּי רִבִּי יִשְׁמָעֵאל. וְאֶת בַּת הַיַּעֲנָה. זוֹ בֵּיצַת הַנַּעֲמִית.

שִׁכְבַת זַרְעָן. וְלֹא כֵן אָמַר רִבִּי אָחָא רִבִּי חִינְנָא בָּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. שִׁכְבַת זַרְעוֹ שֶׁלְּגוֹי טְהוֹרָה. שֶׁאֵי אֶיפְשַׁר לְשִׁכְבַת זֶרַע לָצֵאת בְּלֹא מֵימֵי רַגְלַיִם.

וְעַל הֵילְכוֹת בַּעַל קֶרִי. רִבִּי בָּא בַּר אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי. שׁוֹנֶה הֲלָכוֹת וְאֵינוֹ שׁוֹנֶה אַגָּדוֹת. תַּנֵּי בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי. שׁוֹנֶה הֲלָכוֹת רוֹגַלְיוֹת. וּבְלְבַד שֶׁלֹּא יַצִּיעַ אֶת מִשְׁנָתוֹ. וְאִית דְּבָעֵי מֵימַר. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַזְכִּיר אֶת הָאַזְכָּרוֹת.

וְעַל הֵילְכוֹת אֶרֶץ הָעַמִּים. וְלֹא כֵן אָמַר רִבִּי זְעִירָא בַּר אַבִּינָא בְּשֵׁם רַב יִרְמְיָה. יוֹסֵף בֶּן יוֹעֶזֶר אִישׁ צְרֵידָה וְיוֹסֵי בֶּן יוֹחָנָן אִישׁ יְרוּשָׁלַם גָּזְרוּ טוּמְאָה עַל אֶרֶץ הָעַמִּים וְעַל כְּלֵי זְכוּכִית. רִבִּי יוֹנָה אָמַר. רִבִּי יְהוּדָה בֶּן טַבַּאי. רִבִּי יוֹסֵי אָמַר. רִבִּי יְהוּדָה בֶּן טַבַּאי וְשִׁמְעוֹן בֶּן שֶׁטַח גָּזְרוּ טוּמְאָה עַל כְּלֵי מַתָּכוֹת. הִלֵּל וְשַׁמַּי גָּזְרוּ עַל טַהֲרַת הַיָּדַיִם. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בוּן בְּשֵׁם רִבִּי לֵוִי. כָּךְ הָיְתָה הֲלָכָה בְיָדָן וּשְׁכָחוּהּ. וְעָמְדוּ הַשָּׁנִים וְהִסְפִּימוּ עַל דַּעַת הָרִאשׁוֹנִים. לְלַמְּדָךְ שֶׁכָּל דָּבָר שֶׁנּוֹתְנִין בֵּית דִּין נִפְשָׁן עָלָיו סוֹפוֹ לְהִתְקַיֵּים בְּיָדָן כְּמַה שֶׁנֶּאֱמַר לְמֹשֶׁה בְסִינַי. וְאַתְיָיא כַּיי דְּמַר רִבִּי מָנָא. כִּי לֹא דָבָר רֵק הוּא מִכֶּם. וְאִם דָּבָר רֵק הוּא. מִכֶּם. לָמָּה הוּא. שֶׁאֵין אַתֶּם יְגִיעִין בּוֹ. כִּי הוּא חַיֵּיכֶם. אֵימָתַי הוּא חַיֵּיכֶם. בָּשָׁעָה שֶׁאַתֶּם יְגִיעִין בּוֹ.

שְׁמוּאֵל אָמַר. לֹא שָׁנוּ אֶלָּא בְתוֹךְ י״ח. הָא חוּץ לִי״ח אֲפִילוּ קָטָן מְבַטֵּל. הָתִיבוּן. חֲרֵי שְׁבִיעִית. חֲרֵי חוּץ לִי״ח דָּבָר. וְרִבִּי יוֹחָנָן מַקְשֵׁי לָהּ. רִבִּי קְרִיסְפְּדָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. רַבָּן גַּמְלִיאֵל וּבֵית דִּינוֹ הִתִּירוּ בְאֵיסּוּר שְׁנֵי פְרָקִים הָרִאשׁוֹנִים. רִבִּי (יוֹנָתָן) [יוֹחָנָן] בָּעֵי. וְלֹא כֵן תַּנִּינָן. שֶׁאֵין בֵּית דִּין יָכוֹל לְבַטֵּל אֶת דִּבְרֵי בֵית דִּין חֲבֵירוֹ אֶלָּא אִם כֵּן גָּדוֹל מִמֶּנּוּ בַּחָכְמָה וּבַמִּנְיָן. אָתָא רַב אָבוּן רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. לֹא שָׁנוּ אֶלָּא חוּץ לִי״ח. הָא בְתוֹךְ י״ח אֲפִילוּ גָּדוֹל אֵינוֹ מְבַטֵּל. מִפְּנֵי שֶׁעָמְדָה לָהֶן בִּנְפְשׁוֹתֵיהֶן. אָמַר רִבִּי מָנָא. לֹא מִסְתַּבְּרָא דְּלֹא הוֹאִיל וְהוּא אוֹנֵס בָּטֵל. הָתִיבוּן. חֲרֵי שֶׁמֶן. חֲרֵי בְתוֹךְ י״ח. וְרִבִּי (יוֹנָתָן) [יוֹחָנָן] מַקְשֵׁי לָהּ. רַב כַּהֲנָא בְּרֵיהּ דְּרִבִּי חִיָּיה בַּר אַבָּא. רִבִּי אָחָא מַטֵּי בָהּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. שֶׁמֶן בִּיטְלוּ מְבוּטָל.

נַחְמָן בְּרֵיהּ דְּרִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָנִי בְּשֵׁם רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָנִי. חֲמֵשׁ חֲטָאוֹת מֵיתוֹת רָצוּ בֵּית דִּין לְבַטֵּל מְבַטְּלִין. אָמַר רִבִּי חִיָּיא בַּר אָדָא. הָדָא דְאַתְּ אָמַר. שֶׁלֹּא יִדְּחוּ לְמִיתָה וְיִפָּלוּ לִנְדָבָה. אֲבָל לִיקָּרֵב עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ אֵין חֲטָאת מֵיתָה קְרִיבָה.

ה משנה: בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים אֵין שׁוֹרִין דִּיוֹ סַמְמָנִין וְכַרְשִׁינִין אֶלָּא כְּדֵי שֶׁיִּשּׁוֹרוּ מִבְּעוֹד יוֹם. וּבֵית הִלֵּל מַתִּירִין:

הלכה: בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים אֵין שׁוֹרִין דִּיוֹ סַמְמָנִין וְכַרְשִׁינִין כול׳. וּמַה טַעֲמְהוֹן דְּבֵית שַׁמַּי. שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבוֹד וְעָשִׂיתָ כָּל מְלַאכְתֶּךָ. גּוֹמְרָהּ מִבְּעוֹד יוֹם. וּמַה טַעֲמְהוֹן דְּבֵית הִלֵּל. שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מַעֲשֶׂיךָ וּבַיּוֹם. מַה מְקַיְּימִין בֵּית הִלֵּל טַעֲמוֹן דְּבֵית שַׁמַּי. שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבוֹד וְעָשִׂיתָ כָּל מְלַאכְתֶּךָ. בְּעוֹבְדֵי בְיָדָן. וּמַה מְקַיְּימִין בֵּית שַׁמַּי טַעֲמוֹן דְּבֵית הִלֵּל. שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מַעֲשֶׂיךָ וּבַיּוֹם. כְּהָדָא דְתַנֵּי. פּוֹתְקִין אַמַּת הַמַּיִם לְגִינָּה מֵעֶרֶב שַׁבָּת וְהִיא שׁוֹתָה וְהוֹלֶכֶת בַּשַּׁבָּת. נוֹתְנִין קִילּוֹרִית עַל גַּבֵּי הָעַיִן מֵעֶרֶב שַׁבָּת וְהוּא מִתְרַפֵּא וְהוֹלֶכֶת בַּשַּׁבָּת. נוֹתְנִין רְטָיָיה עַל גַּבֵּי מַכָּה מֵעֶרֶב שַׁבָּת וְהִיא מִתְרַפֵּא וְהוֹלֶכֶת בַּשַּׁבָּת. נוֹתְנִין מֶגְמָר תַּחַת הַכֵּלִים מֵעֶרֶב שַׁבָּת וְהֵן מִתְעַשְּׁנִין וְהוֹלְכִין בַּשַּׁבָּת. נוֹתְנִין גְּפְרִית תַּחַת הַכֵּלִים מֵעֶרֶב שַׁבָּת וְהֵן מִתְגַּפְּרִין וְהוֹלְכִין בַּשַּׁבָּת. אֵין נוֹתְנִין חִיטִּים לָרֵיחַיִם שֶׁל מַיִם אֶלָּא כְּדֵי שֶׁיִּטָּחֲנוּ כָּל צוֹרְכָן מִבְּעוֹד יוֹם. אָמַר רִבִּי חַגַּיי. מִפְּנֵי שֶׁהֵן מַשְׁמִיעוֹת אֶת הַקּוֹל. אָמַר לֵיהּ רִבִּי יוֹסֵי. יְאוּת רִבִּי סָבַר קְרִבִּי יְהוּדָה. בְּרַם כְּרַבָּנִין. כְּמָה דְּאִינּוּן אָמְרִין תַּמָּן מִשֵּׁם לֹא הוּתַּחַל בְּכָל טִיפָּה וְטִיפָּה. כֵּן אִינּוּן אָמְרִין הָכָא מִשּׁוּם לֹא הוּתַּחַל בְּכָל חִיטָּה וְחִיטָּה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בוּן. מִפְּנֵי שֶׁהוּא שֶׁכָּח וְתוֹקֵעַ אֶת הַיָּתֵדִי.

בֵּית שַׁמַּי אָמְרוּ לְבֵית הִלֵּל דָּבָר אֶחָד וְלֹא יָכְלוּ לְהָשִׁיבָן. בֵּית הִלֵּל אָמְרוּ לְבֵית שַׁמַּי דָּבָר אֶחָד וְלֹא יָכְלוּ לְהָשִׁיבָן. אָמְרוּ לָהֶן בֵּית הִלֵּל לְבֵית שַׁמַּי. אֵין אַתֶּם מוֹדִין לָנוּ שֶׁטּוֹעֲנִין קוֹרַת בֵּית הַבַּד וּבְעִיגּוּלֵי הַגַּת עִם חֲשִׁיכָה. וְלֹא יָכְלוּ לְהָשִׁיבָן. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. אִילּוּלֵי דְלָא מַעֲלָה רֵישֵׁי בֵּינֵי אַרְיָוותָא הֲוִינָא אָמַר

טַעֲמָא. תַּמָּן כְּבָר נֶעֱקְרָה כָּל טִיפָּה וְטִיפָּה מִמְּקוֹמָהּ. הָכָא מָה אִית לָךְ מֵימַר.

בֵּית שַׁמַּאי אָמְרוּ לְבֵית הִלֵּל דָּבָר אֶחָד וְלֹא יָכְלוּ לְהָשִׁיבָן. אָמְרוּ בֵּית שַׁמַּאי לְבֵית הִלֵּל. אֵין אַתֶּם מוֹדִין לָנוּ שֶׁאֵין צוֹלִין בָּשָׂר בָּצָל וּבֵיצָה אֶלָּא כְּדֵי שֶׁיְּצוֹלוּ כָּל צוֹרְכָן מִבְּעוֹד יוֹם. וְלֹא יָכְלוּ לְהָשִׁיבָן. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. אִילּוּלֵא דְלָא מַעֲלָה רֵישִׁי בֵּינֵי אַרְיָוותָא חֲווינָא אֲמַר טַעֲמָא. תַּמָּן בָּצָל בָּשָׂר וּבֵיצָה דַּרְכָּן לְהִתְהַפֵּךְ. הָכָא מָה אִית לָךְ מֵימַר. אָמַר רִבִּי יוּדָן. נִצְלוּ כַּאֲכִילַת בֶּן דְּרוֹסַאי. אָסְרוּ דָּבָר שֶׁדַּרְכּוֹ לְהִתְהַפֵּךְ עַד כְּדֵי שֶׁיְּצָלֶה כָּל צוֹרְכוֹ מִבְּעוֹד יוֹם. אָמַר רִבִּי מָנָא. לֹא מִסְתַּבְּרָא דְלָא מוּתָּר. דִּינוּן יָכְלִין לְמֵימַר לוֹן. הֵיאַךְ אַתֶּם מְשִׁיבִין לָנוּ מִדָּבָר שֶׁדַּרְכּוֹ לְצָלוֹת כָּל צוֹרְכוֹ מִבְּעוֹד יוֹם עַל דָּבָר שֶׁאֵין דַּרְכּוֹ לְהִשָּׁרוֹת כָּל צוֹרְכוֹ מִבְּעוֹד יוֹם.

ו משנה: בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים אֵין נוֹתְנִין אוּנִין שֶׁל פִּשְׁתָּן לְתוֹךְ הַתַּנּוּר אֶלָּא כְּדֵי שֶׁיַּחֲבִילוּ מִבְּעוֹד יוֹם. וְלֹא אֶת הַצֶּמֶר לַיּוֹרָה אֶלָּא כְּדֵי שֶׁיְּקַלּוֹט אֶת הָעַיִן. וּבֵית הִלֵּל מַתִּירִין.

הלכה: בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים. אֵין נוֹתְנִין אוּנִין שֶׁל פִּשְׁתָּן בְּתוֹךְ הַתַּנּוּר כול׳. מַהוּ מִיתְהַנֵּי. אָמַר רִבִּי אַבָּהוּ. כְּגוֹן אִילֵּין קוּרְיָיאֵי דְּלָא מְקַפְּדִין. רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. וְהִיא שֶׁתְּהֵא הַיּוֹרָה עֲקוּרָה. אֲבָל אִם הָיְתָה הַיּוֹרָה קְבוּעָה אֲסוּרָה. מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִתְיָרֵא שֶׁמָּא מִתְאַכֵּל צִיבְעוּ וְהוּא מוֹסִיף מוֹי. רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רִבִּי אַבָּהוּ. בֵּית הִלֵּל יָלְפִין מְלֵאכֶת הֵיתֵר מִמְּלֶאכֶת אִיסּוּר. אִילּוּ עָשָׂה כֵן בַּשַּׁבָּת שֶׁמָּא אֵינוֹ אָסוּר. וְדִכְוָותָהּ עָשָׂה כֵן מִבְּעוֹד יוֹם מוּתָּר.

ז משנה: בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים אֵין פּוֹרְשִׂין מְצוּדוֹת חַיָּה וְעוֹפוֹת וְדָגִים אֶלָּא כְּדֵי שֶׁיְּצוּדוּ מִבְּעוֹד יוֹם. וּבֵית הִלֵּל מַתִּירִין׃

הלכה: בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים אֵין פּוֹרְסִין מְצוּדוֹת חַיָּה וְעוֹפוֹת וְדָגִים כול׳. מִי מוֹדִיעַ. אִם נִתְקַלְקְלָה הַמְּצוּדָה דָּבָר בָּרִיא שֶׁנִּיצוֹדוּ מִבְּעוֹד יוֹם. וְאִם לֹא נִתְקַלְקְלָה הַמְּצוּדָה דָּבָר בָּרִיא שֶׁלֹּא נִיצוֹדוּ מִבְּעוֹד יוֹם. וַאֲפִילוּ נִתְקַלְקְלָה הַמְּצוּדָה חָשׁ לוֹמַר שֶׁמָּא לֹא נִיצוֹדוּ מִבְּעוֹד יוֹם. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. בְּפוֹרֵשׂ בַּחוֹרְשִׁין. תֵּדַע לָךְ שֶׁהוּא כֵן. דִּתְנָן דָּגִים. וְדָגִים לֹא בְמָקוֹם שֶׁהֵן מְצוּיִין. וְכָא בְמָקוֹם שֶׁחַיָּה וָעוֹף מְצוּיִין.

רִבִּי חִייָא בְּשֵׁם רִבִּי אַתְקִין לְהַל. סָבְרִין מֵימַר. מוּתָּרִין לְמָחָר. רִבִּי חִזְקִיָּה וְרִבִּי עוּזִּיאֵל בְּרֵיהּ דְּרִבִּי חוֹנְיָה דְּבָרַת חַוּוֹרָן. מוּתָּרִין מַמָּשׁ. סָבְרִין מֵימַר. סְפֵיקוֹ הִתִּירוּ. רִבִּי חֲנַנְיָה וְרִבִּי יוֹנָתָן תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. סְפֵק הָכֵן אָסוּר. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. סְפֵק הָכֵן מוּתָּר.

רִבִּי חִייָה רוֹבָא וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בְּרִבִּי. חַד אָמַר הַגּוֹי צָרִיךְ הָכֵן. וְחָרָנָה אָמַר. אֵין הַגּוֹי צָרִיךְ הָכֵן. וְלָא יָדְעִינָן מָאן אָמַר דָּא וּמָאן אָמַר דָּא. מִן מַה דְרַב מְעַנֵּי מֵיתֵי קוֹמֵי רִבִּי חִייָה רוֹבָא וְהוּא אֲמַר לֵיהּ. הָן חֲוִיתָא. וְהוּא אֲמַר לֵיהּ. שְׁיָירְתָה חֲוָות עָבְדָא וַחֲווינָא אֲכִיל מִינָּהּ תְּאֵינִין. חֲזֵי הוּא דּוּ אֲמַר. אֵין הַגּוֹי צָרִיךְ הָכֵן.

חַד תַּלְמִיד מִן סִימַאי אֲזַל לְאַנטוֹיריס וְאֵיתְיוֹן לֵיהּ דַּרְמַסקִינָא וַאֲכַל. חַד תַּלְמִיד מִן דִּרְבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי אֲזַל לְתַמָּן וְאֵייְתִי לֵיהּ דַּרְמַסקִינָא וְלָא אֲכַל. וַאֲתָא וָמַר קוֹמֵי רַבֵּיהּ. אֲמַר לֵיהּ. דּוּ נְהִיג כְּשִׁיטָּתֵיהּ דְּרִבִּי סִימַאי. דְּרִבִּי סִימַאי אָמַר. אֵין הַגּוֹי צָרִיךְ הָכֵן. רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. דַּמְדַמְנִיּוֹת שֶׁבַּכֶּרֶם חֲרֵי אֵילּוּ אֲסוּרוֹת. רַב הוּנָא בְשֵׁם רַב. שֵׁצִים שֶׁבְּכִפִּים חֲרֵי אֵילּוּ מוּתָּרִין.

ח משנה: בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים אֵין מוֹכְרִין לַנָּכְרִי וְאֵין טוֹעֲנִין עִמּוֹ וְאֵין מַגְבִּיהִין עָלָיו אֶלָּא כְּדֵי שֶׁיַּגִּיעַ לְמָקוֹם קָרוֹב. וּבֵית הִלֵּל מַתִּירִין׃

הלכה: בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים. מוֹכְרִין לַנָּכְרִי כול׳. אִי זֶהוּ מָקוֹם קָרוֹב. יַבָּא כַּיי דָמַר שְׁמוּאֵל. כְּגוֹן מִן חוּטְרָה לְנָהַרדְּעָא. אוֹף הָכָא כֵּן. אִית דְּבָעֵי מֵימַר. עַד שֶׁהוּא מַגִּיעַ לְבֵיתוֹ. וְאִית דְּבָעֵי מֵימַר. עַד שֶׁהוּא מַגִּיעַ לְעִירוֹ. רִבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר. כְּדֵי שֶׁיֵּצֵא מִמְּקוֹם הַפֶּתַח וְיִקָּדֵשׁ עָלָיו הַיּוֹם. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. זוֹ דִּבְרֵי רִבִּי יוֹסֵי. וְרִבִּי עֲקִיבָה בָּא לְהַכְרִיעַ עַל דִּבְרֵי בֵית הִלֵּל. אֵין נוֹתְנִין לְגוֹי עַל מְנָת לַצֵּאת. נָטַל וְיָצָא אֵין אַתְּ זָקוּק לוֹ. אֵין נוֹתְנִין לְכֶלֶב עַל מְנָת לַצֵּאת. נָטַל וְיָצָא אֵין אַתְּ זָקוּק לוֹ.

תַּנֵּי. אוֹמְנִין גּוֹיִם שֶׁהָיוּ עוֹשִׂין עִם יִשְׂרָאֵל. בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ שֶׁלְיִשְׂרָאֵל אָסוּר וּבְתוֹךְ בָּתֵּיהֶן מוּתָּר. אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָעְזָר. בַּמֶּה דְבָרִים אֲמוּרִין. בְּקִיבּוֹלֶת. אֲבָל בִּשְׂכִיר יוֹם אָסוּר. בַּמֶּה דְבָרִים אֲמוּרִין. בְּתָלוּשׁ מִן הַקַּרְקַע. אֲבָל בְּמְחוּבָּר לַקַּרְקַע אָסוּר. בְּעִיר אֲחֶרֶת בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ מוּתָּר. מָהוּ בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ. בֵּין בְּתָלוּשׁ בֵּין בְּמְחוּבָּר. בֵּין בְּשָׂכִיר בֵּין בְּקִיבּוֹלֶת. אָמַר רִבִּי אִילָא. בֵּין בְּתָלוּשׁ בֵּין בְּמְחוּבָּר. וּבִלְבַד בְּקִיבּוֹלֶת. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן בַּרְקְנָא בְשֵׁם רִבִּי אָחָא. בְּשַׁבָּת וּבְאָבֵל וּבַעֲבוֹדָה זָרָה הֲלָכָה כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר.

אֵין מְשַׁלְּחִין אִיגְּרוֹת בְּיַד גּוֹי לֹא בְעֶרֶב שַׁבָּת וְלֹא בַחֲמִישִׁי בַּשַּׁבָּת. בֵּית שַׁמַּי אוֹסְרִין אֲפִילּוּ בָרְבִיעִי. וּבֵית הִלֵּל מַתִּירִין. אָמְרוּ עָלָיו עַל רִבִּי יוֹסֵי הַכֹּהֵן שֶׁלֹּא נִמְצָא כְתָבוֹ בְיַד גּוֹי מֵעוֹלָם.

אֵין מַפְרִישִׁין לְיָם הַגָּדוֹל לֹא בְעֶרֶב שַׁבָּת וְלֹא בַחֲמִישִׁי בַּשַּׁבָּת. בֵּית שַׁמַּי אוֹסְרִין אֲפִילּוּ בָרְבִיעִי. וּבֵית הִלֵּל מַתִּירִין. אִם הָיָה דָבָר שֶׁלַּסַּכָּנָה. כְּגוֹן מְצוֹר לְצִידוֹן. מוּתָּר.

אֵין מְקִיפִין עַל עִיר שֶׁלְּגוֹיִם פָּחוּת מִשְּׁלשָׁה יָמִים קוֹדֶם לַשַּׁבָּת. הָדָא דְתֵימַר בְּמִלְחֶמֶת הָרְשׁוּת. אֲבָל בְּמִלְחֶמֶת חוֹבָה אֲפִילוּ בַּשַּׁבָּת. שֶׁכֵּן מָצִינוּ שֶׁלֹּא נִכְבְּשָׁה יְרִיחוֹ אֶלָּא בַּשַּׁבָּת. דִּכְתִיב כֹּה תַּעֲשֶׂה שֵׁשֶׁת יָמִים. וּכְתִיב וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי תָּסוֹבּוּ אֶת הָעִיר שֶׁבַע פְּעָמִים. וּכְתִיב עַד רִדְתָּהּ. אֲפִילוּ בַּשַּׁבָּת.

ט משנה: בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים אֵין נוֹתְנִין עוֹרוֹת לָעַבְּדָן וְלֹא כֵלִים לְכוֹבְסָן נָכְרִי אֶלָּא כְּדֵי שֶׁיַּעֲשׂוּ מִבְּעוֹד יוֹם. וּבְכוּלָּן בֵּית הִלֵּל מַתִּירִין עִם הַשָּׁמֶשׁ: אָמַר רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל נוֹהֲגִין הָיוּ בֵּית אַבָּא שֶׁהָיוּ נוֹתְנִין כְּלֵי לָבָן שֶׁלָּהֶן לְכוֹבֵס נָכְרִי שְׁלשָׁה יָמִים קֹדֶם לַשַּׁבָּת. וְשָׁוִין אֵילּוּ וְאֵילּוּ שֶׁשּׁוֹעֲנִין בְּקוֹרוֹת בֵּית הַבַּד וּבְעִיגּוּלֵי הַגַּת:

הלכה: אֵין נוֹתְנִין עוֹרוֹת לָעַבְּדָן כול׳. עַד אֵיכָן. יָבֹא כְמַה דָמַר רִבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רִבִּי חוֹנְיָא. עַד כְּדֵי הִילּוּךְ ד׳ מִיל. וְכָא נָתַן כֵּלָיו לַכּוֹבֵס נָכְרִי וּבָא וּמְצָאוֹ עוֹבֵד בּוֹ בַּשַּׁבָּת אָסוּר. אָמַר רִבִּי יוּדָן. וְיֵימַר לֵיהּ דְּלָא יַעֲבִיד. אָמַר רִבִּי יוּדָן אָבוֹי דְרִבִּי מַתַּנְיָה. הָא דְתֵימַר בְּטוֹבַת הֲנָיָה. אֲבָל בַּשָּׂכִיר בַּעֲבִידְתֵּיהּ הוּא עָסִיק.

אָמַר רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל נוֹהֲגִין הָיוּ בֵּית אַבָּא כול׳. לֹא אָמְרוּ אֶלָּא לְבָנִים. הָא צְבוּעִין לֹא. לְפִי דַרְכֵּינוּ לָמַדְנוּ שֶׁהַלְּבָנִים קָשִׁין לְכַבֵּס יוֹתֵר מִן הַצְּבוּעִין. וְשָׁוִין כול׳. רִבִּי שִׁמוּאֵל וְרִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה. תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. כְּבָר נֶעֱקְרָה כָּל טִיפָּה וְטִיפָּה מִמְּקוֹמָהּ. רִבִּי אָחָא אָמַר. רִבִּי יוֹסֵי בְּרִבִּי חֲנִינָא בָּעֵי. מָהוּ לִיתֵּן בַּמּוֹשֵׁךְ. רַבָּנִן דְּקֵיסָרִין אָמְרִין. אִיתְפַּלְגוֹן רִבִּי יוֹחָנָן וְרִבִּי יוֹסֵי בַּר חֲנִינָה. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. אָסוּר. רִבִּי יוֹסֵי בַּר חֲנִינָא אָמַר. מוּתָּר. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל רִבִּי יוֹסֵי בַּר חֲנִינָא. וְשָׁוִין שֶׁלֹּא יִתֵּן בַּמּוֹשֵׁךְ.

י משנה: אֵין צוֹלִין בָּשָׂר בָּצָל וּבֵיצָה אֶלָּא כְּדֵי שֶׁיְּצוֹלוּ מִבְּעוֹד יוֹם. אֵין נוֹתְנִין אֶת הַפַּת לַתַּנּוּר עִם חַשֵּׁיכָה וְלֹא חֲרָרָה עַל גַּבֵּי גֶּחָלִים אֶלָּא כְּדֵי שֶׁיְּקָרְמוּ פָּנֶיהָ. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר כְּדֵי שֶׁיְּקָרוֹם הַתַּחְתּוֹן שֶׁלָּהּ:

הלכה: אֵין צוֹלִין בָּשָׂר בָּצָל וּבֵיצָה אֶלָּא כְּדֵי שֶׁיְּצוֹלוּ מִבְּעוֹד יוֹם. רִבִּי בּוּן בַּר כַּהֲנָא בְּשֵׁם רַבָּנָן. תַּבְשִׁיל שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל כָּל צוֹרְכוֹ מוּתָּר לְשַׁהוֹתוֹ עַל גַּבֵּי כִירָה שֶׁאֵינָהּ קְטוּמָה. רִבִּי זְעִירָא בָּעֵי. בָּשָׂר בָּצָל וּבֵיצָה מִצְטַמֵּק וְרַע לוֹ. וְזֶה מִצְטַמֵּק וְיָפֶה לוֹ וְאַתְּ אָמַר הָכֵין. דִּילְמָא דְלָא אִיתְאֲמָרַת אֶלָּא חַמִּין. אֲתָא רִבִּי שְׁמוּאֵל בָּעֵי רִבִּי זְעִירָא. חַמִּין שֶׁהוּחְמוּ כָּל צוֹרְכָן אָסוּר לְשַׁהוֹתָן עַל גַּבֵּי כִירָה שֶׁאֵינָהּ קְטוּמָה. רִבִּי בֵּיבִי בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. תַּבְשִׁיל שׁוּר שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל כַּאֲכִילַת בֶּן דְּרוֹסַאי מוּתָּר לְהַחֲזִירוֹ עַל גַּבֵּי כִירָה קְטוּמָה. וַתְיָיא כַּיי דָמַר רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הַשּׁוֹפֶת אֶת הַקְּדֵירָה עַל גַּבֵּי גְחָלִים מַתִּירִין בּוֹ. לְכְשֶׁיִּתְבַּשֵּׁל כַּאֲכִילַת בֶּן דְּרוֹסַאי מוּתָּר לְהַחֲזִירוֹ עַל גַּבֵּי כִירָה קְטוּמָה. רִבִּי אָחָא רִבִּי תַּנְחוּם בַּר חִייָא בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בְּרִבִּי. חַמִּין שֶׁהוּחְמוּ כָּל צוֹרְכָן מוּתָּר לְהַחֲזִירָן עַל גַּבֵּי כִירָה שֶׁאֵינָהּ קְטוּמָה. רִבִּי זְעִירָא בָּעֵי. לִשְׁהוֹת אָסוּר וּלְהַחֲזִיר מוּתָּר. דִּילְמָא לָא אִיתְאֲמָרַת אֶלָּא עַל פֶּסַח. אֲתָא רִבִּי אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בְּרִיבִּי. פֶּסַח שֶׁנִּצְלָה כָּל צוֹרְכוֹ מוּתָּר לְהַחֲזִירוֹ עַל גַּבֵּי כִירָה שֶׁאֵינָהּ קְטוּמָה.

אֵין נוֹתְנִין אֶת הַפַּת לַתַּנּוּר כול׳. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי אַסִּי. זְרִיזוֹת הֵן הַנָּשִׁים בַּפַּת יוֹתֵר מִן הַתַּבְשִׁיל. מַה בֵּין פַּת וּמַה בֵּין תַּבְשִׁיל. תַּבְשִׁיל דַּרְכּוֹ לֶאֱכוֹל רוֹתְחַ. פַּת אֵין דַּרְכּוֹ לוֹכַל רוֹתַחַת. תַּמָּן אָמְרִין. פַּת חַמָּה חַמָּתָהּ בְּצִידָּהּ. צִירְעָה צוֹנִין. עַקְרָב חַמִּין. מָאן דְּמִיחְלַף סַכָּנָה.

מוֹדָה רִבִּי לְעָזָר בְּלֶחֶם הַפָּנִים שֶׁאֵינָהּ קְרוּיָיה לֶחֶם עַד שֶׁיְּקָרְמוּ פָּנֶיהָ בַּתַּנּוּר.

יא משנה: מְשַׁלְשְׁלִין אֶת הַפֶּסַח בַּתַּנּוּר עִם חֲשֵׁכָה. וּמַחְזִירִין אֶת הָאוּר בְּמִדּוּרַת בֵּית הַמּוֹקֵד. וּבַגְּבוּלִין כְּדֵי שֶׁתַּצֵּת הָאוּר בְּרוּבָּן. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אַף בַּפְּיָחִמִין כָּל שֶׁהֵן:

הלכה: מְשַׁלְשְׁלִין אֶת הַפֶּסַח לַתַּנּוּר כול׳. תַּמָּן תַּנִּינָן. חֲשֵׁיכָה יָצְאוּ וְצָלוּ אֶת פִּסְחֵיהֶן. וְאַתְּ אָמַר הָכֵין. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. וְיֵאוּת. לְאוֹכְלוֹ אֵין אַתְּ יָכוֹל. דִּכְתִיב אַל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא. לִצְלוֹתוֹ אֵין אַתְּ יָכוֹל. שֶׁלֹּא יְהֵא כְצוֹלֶה בַּשַּׁבָּת. מִתּוֹךְ שֶׁאַתְּ אוֹמֵר שֶׁהוּא מוּתָּר אַף הוּא אֵינוֹ צוֹלֶה אוֹתוֹ כָּל צוֹרְכוֹ מִבְּעוֹד יוֹם. מִתּוֹךְ שֶׁאַתְּ אוֹמֵר לוֹ שֶׁהוּא אָסוּר אַף הוּא צוֹלֶה אוֹתוֹ כָּל צָרְכּוֹ מִבְּעוֹד יוֹם. רִבִּי לְעָזָר בֵּירִבִּי יוֹסֵי שְׁאִיל. צָלָייוֹ שָׁלֵם וְחִיתְכוֹ מָהוּ מִיחְזַרְתֵּיהּ וּמִשְׁחַנְתֵּיהּ.

רִבִּי זְעִירָא רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם רַב. אַרְבַּע מִדּוּרוֹת כָּל שֶׁהֵן. מִדּוּרַת הַגֶּפֶת מִדּוּרַת הַזֶּבֶל מִדּוּרַת הַחֵלֶב מִדּוּרַת גַּלְעִינִים כָּל שֶׁהֵן.

רִבִּי בָּא בְּשֵׁם רִבִּי חִייָה בַּר אַשִׁי. חוֹתֶל שֶׁהוּא מָלֵא גַּלְעִינִים כָּל שֶׁהֵן. רִבִּי בָּא בְּשֵׁם רִבִּי חִייָא בַּר אַשִׁי. חוֹתֶל שֶׁהוּא מָלֵא גַּלְעִינִים. אִם מְכוּנָּסוֹת. בְּרוּבָּן. אִם מְפוּזָּרוֹת. בְּרוֹב כָּל פְּרִידָה וּפְרִידָה. מַה וּפְלִיג. כָּאן בִּבְרִיאוֹת. וְכָאן בְּחָשׁוֹת.

רִבִּי יוֹסֵי בְּשֵׁם רַב יִרְמְיָה רִבִּי חֲנַנְיָה מַשֵּׁי בָּהּ בְּשֵׁם רַב. חֲרִיוֹת מִלְמַטָּה וְעֵצִים מִלְמַעֲלָה כֵּינָן שֶׁעָלָה הָאוֹר בֵּינְתַיִים מוּתָּר.

רִבִּי חֶלְבּוֹ בְּשֵׁם רַב הוּנָא. קוֹרָה וְרוּבָּהּ בְּרוֹב הֶקֵּיפָהּ. מָהוּ בְּרוֹב הֶקֵּיפָהּ מִמָּקוֹם אַחֵר אוֹ בְּרוֹב הֶיקֵּף כּוּלָּהּ. אַשְׁכַּח תַּנֵּי. עַד שֶׁתִּיפָּסֵל מִלַּעֲשׂוֹת מְלָאכָה.

כֵּינִי מַתְנִיתָא. אַף בְּפִיחָמִין כָּל שֶׁהֵן.

פרק ב

א משנה: בַּמֶּה מַדְלִיקִין וּבַמֶּה אֵין מַדְלִיקִין. אֵין מַדְלִיקִין לֹא בְּלֶכֶשׁ וְלֹא בְּחוֹסֶן וְלֹא בְּכָלָךְ לֹא בִּפְתִילַת הָעִידָן וְלֹא בִּפְתִילַת הַמִּדְבָּר וְלֹא בִּירוֹקָה שֶׁעַל פְּנֵי הַמַּיִם. לֹא בְּזֶפֶת וְלֹא בְּשַׁעֲוָה לֹא בְּשֶׁמֶן קִיק וְלֹא בְּשֶׁמֶן שְׁרֵיפָה לֹא בְּאַלְיָה וְלֹא בְּחֵלֶב. נָחוּם הַמָּדִי אוֹמֵר מַדְלִיקִין בְּחֵלֶב מְבוּשָּׁל. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים אֶחָד מְבוּשָּׁל וְאֶחָד שֶׁאֵינוֹ מְבוּשָּׁל אֵין מַדְלִיקִין בּוֹ׃

הלכה: בַּמֶּה מַדְלִיקִין וּבַמֶּה אֵין מַדְלִיקִין כול׳. לֹא בְלֶכֶשׁ. רִבִּי חִיָּיא בַּר בָּא אָמַר. לוּגְשָׁא. רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי לֵיְיא. דַּדִינוֹן. אָמְרִין. הִיא הָדָא הִיא הָדָא.

וְלֹא בְחוֹסֶן. רִבִּי חִינְנָא בְשֵׁם רִבִּי פִּינְחָס. פִּשְׁתָּן שֶׁלֹּא נִנְעָרָה. כְּמַה דְאַתְּ אָמַר וְהָיָה הֶחָסוֹן לִנְעוֹרֶת.

וְלֹא בְכָלָךְ. אנבין קַיְסָריי. אָמַר רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל. חִיזַּרְתִּי עַל כָּל מַפְרְשֵׁי יַמִּים וְאָמְרוּ לִי. כּוּלְכָּא שְׁמָהּ.

וְלֹא בִּפְתִילַת הָעִידָן. עִירְנִיתָא.

וְלֹא בִּפְתִילַת הַמִּדְבָּר. כִּשְׁמוּעָהּ.

וְלֹא בִּירוֹקָה שֶׁעַל פְּנֵי הַמַּיִם. כִּיתָן דְּמַיֵּי.

וְלֹא בְזֶפֶת וְלֹא בְשַׁעֲוָה. עַד כָּאן לִפְתִילוֹת. מִיכָּן וָאֵילַךְ לִשְׁמָנִים.

רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. מִפְּנֵי שֶׁהָאוֹר מְמַשֵּׁךְ לַאֲחוֹרָיו וְהוּא שׁוֹכֵחַ וּמוֹצִיא אֶת הַפְּתִילָה. וְעוֹד. שֶׁלֹּא הוּצַת הָאוֹר בְּרוֹב הַדֶּלֶק. רִבִּי זְעִירָה בָעֵי. מַעֲתָּה פְּתִילָה צְרִיכָה הַצָּאָתָה בְּרוֹב הַדֶּלֶק. אָתָא רִבִּי שְׁמוּאֵל רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. פְּתִילָה צְרִיכָה הַוצָּאָתָה בְּרוֹב הַדֶּלֶק. הָתִיבוֹן חֲבֵרַיָּיא. וְהָא קוֹרָה. הָא לֹא הוּצַת הָאוֹר בְּרוֹב הַדֶּלֶק. הָתִיב רִבִּי בָּא בַּר מָמָל. וְהָא שָׁשִׁיתָא. חֲרֵי לֹא הוּצַת הָאוֹר בְּרוֹב הַדֶּלֶק. אָמַר רִבִּי שַׁמַּי. לֹא כֵן אָמַר רִבִּי זְעִירָא רַב יְהוּדָה בְשֵׁם רַב. אַרְבַּע מְדוּרוֹת כָּל שֶׁהֵן. מְדוּרַת הַגֶּפֶת מְדוּרַת הַזֶּבֶל מְדוּרַת הַחֵלֶב מְדוּרַת גַּלְעִינִים כָּל שֶׁהֵן. וְעוֹד מִן הָדָא דְרִבִּי תַחְלִיפָא שֶׁאַל לְרַב חִסְדָּא. וְלֹא כֵן אַלְפָּן רִבִּי. שַׁבָּת שֶׁחָלָה לִהְיוֹת בַּחֲנוּכָּה. שֶׁאָסוּר לִרְאוֹת מַטְבֵּעַ לְאוֹר הַחֲנוּכָּה. חֲרֵי אֵינוֹ שׁוֹכֵחַ וּמוֹצִיא אֶת הַפְּתִילָה. חֲוִי לֵית טַעֲמָא דְלָא מִשּׁוּם שֶׁלֹּא הוּצַת הָאוֹר בְּרוֹב הַדֶּלֶק.

וְלֹא בְשֶׁמֶן קִיק. רִבִּי יוֹסֵה בְשֵׁם רִבִּי לֵיְיא. קִיסוֹסָא. רִבִּי יוֹנָה רִבִּי זְעִירָה בְשֵׁם רַב יְהוּדָה. עוֹף הוּא וּשְׁמוֹ קִיק. תַּנֵּי רִבִּי יִשְׁמָעֵאל. וְאֶת הַקָּאַת זֶה קִיק.

וְלֹא בְשֶׁמֶן שְׁרֵפָה. אָמַר רַב חִסְדָּא. זֹאת אוֹמֶרֶת שֶׁאָסוּר לְהַצִּית אֶת הָאוֹר בִּמְדוּרַת גֶּדֶשִׁים וְהִיא דְלֵיקָה וְהוֹלֶכֶת בַּשַּׁבָּת. וְהָא תַנִּינָן. וּמַחְזִירִין אֶת הָאוּר בִּמְדוּרַת בֵּית הַמּוֹקֵד. וּבַגְּבוּלִין כְּדֵי שֶׁיְּצִית הָאוּר בְּרוּבָּן. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. בַּשַּׁבָּת כָּתוּב לֹא תַעֲשֶׂה כָל מְלָאכָה. נַעֲשִׂית הִיא מֵאֵילֶיהָ. בְּרַם הָכָא הַתּוֹרָה אָמְרָה. אֵין שׁוֹרְפִין אֶת הַקָּדָשִׁים בְּיוֹם טוֹב. וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר. בַּשַּׁבָּת. מַה חֲמִית לוֹמַר כֵּן. לֹא תוֹתִירוּ מִמֶּנּוּ עַד בּוֹקֶר וְהַנּוֹתָר מִמֶּנּוּ עַד בּוֹקֶר בָּאֵשׁ תִּשְׂרוֹפוּ. אַחַר שְׁנֵי בְקָרִים. אַחַר בּוֹקְרוֹ שֶׁלְּט״ו וְאַחַר בּוֹקְרוֹ שֶׁלְּי״ו. וּכְתִיב וְהַנּוֹתָר מִבְּשַׂר הַזֶּבַח בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בָּאֵשׁ יִשָּׂרֵף.

מָהוּ לְהַצִּית אֶת הָאוֹר בִּמְדוּרַת חֻמֵּץ. מָאן דִּילִיף לָהּ מִנּוֹתָר. אָסוּר. וּמָאן דְּלָא יְלִיף לָהּ מִנּוֹתָר. מוּתָּר. רַב אָחָא בְשֵׁם רַב חִסְדָּא. זֹאת אוֹמֶרֶת שֶׁמּוּתָּר לְהַצִּית אֶת הָאוֹר בִּמְדוּרַת קָדָשִׁים וְהִיא דְלֵיקָה וְהוֹלֶכֶת בַּשַּׁבָּת. וְהָא תַנִּינָן. אֵין מַדְלִיקִין בְּשֶׁמֶן שְׂרֵיפָה בְּיוֹם טוֹב מִפְּנֵי יוֹם טוֹב שֶׁחָל לִהְיוֹת בְּעֶרֶב שַׁבָּת. מַעֲתָּה אֵין מַדְלִיקִין בְּשֶׁמֶן שְׂרֵיפָה בַּלַּיְלָה עַל שֵׁם שֶׁאֵין שׁוֹרְפִין אֶת הַקָּדָשִׁים בַּלַּיְלָה. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. יָרְדוּ לָהּ בְּשִׁיטַת רִבִּי יִשְׁמָעֵאל. כְּמַה דְרִבִּי יִשְׁמָעֵאל אָמַר. תִּינוֹק שֶׁעִיבֵּר זְמַנּוֹ נִימּוֹל בֵּין בַּיּוֹם בֵּין בַּלַּיְלָה. כָּךְ עָבַר זְמַנָּהּ נִשְׂרֶפֶת בֵּין בַּיּוֹם בֵּין בַּלַּיְלָה. וּמַה אִית לָךְ שֶׁמֶן שְׂרֵיפָה שֶׁעִיבֵּר זְמַנָּהּ. רִבִּי יוּדָה בַּר פָּזִי. מְכַיָּן שֶׁנִּיטְמֵאת כְּמִי שֶׁעָבַר זְמַנָּהּ.

תַּנֵּי רִבִּי יוֹסֵי קוֹמֵי רִבִּי יוֹחָנָן. מְנַיִין לְכָל הַנִּימּוֹלִים שֶׁלֹּא יְהוּ נִימּוֹלִים אֶלָּא בַּיּוֹם. תַּלְמוּד לוֹמַר וּבַיּוֹם. אָמַר לֵיהּ רִבִּי יוֹחָנָן. וְיֵשׁ כָּאן זוֹ. כָּל מְחוּיָבֵי טְבִילוֹת טוֹבְלִין כְּדַרְכָּן בַּיּוֹם חוּץ מִנִּידָּה וְיוֹלֶדֶת שֶׁאֵינָהּ טוֹבֶלֶת אֶלָּא בַּלַּיְלָה. נִידָּה שֶׁעָבַר זְמַנָּהּ טוֹבֶלֶת בֵּין בַּיּוֹם בֵּין בַּלַּיְלָה. דְּרָשָׁהּ רִבִּי חִיָּיה בַּר אַבָּא לְצוֹרְאֵי. נִידָּה שֶׁעָבַר זְמַנָּהּ טוֹבֶלֶת בֵּין בַּיּוֹם בֵּין בַּלַּיְלָה. תַּמָּן אָמְרִין. אֲפִילּוּ עָבַר זְמַנָּהּ. מִפְּנֵי חֲמוֹתָהּ וּמִפְּנֵי כַלָּתָהּ. אִשָּׁה אַחַת מִשֶּׁלְּרִבּוֹתֵינוּ רָאוּ אוֹתָהּ טוֹבֶלֶת כְּדַרְכָּהּ בַּיּוֹם. נֹאמַר. מְעוֹבֶרֶת זְמַן הָיְתָה.

נִדָּה שֶׁנֶּאֱנְסָה וְטָבְלָה. שַׁמַּי בְשֵׁם רַב. טְהוֹרָה לְבֵיתָהּ וּטְמֵיאָה לְטַהֲרוֹת. רִבִּי לָעְזָר בְּשֵׁם רִבִּי חֲנִינָה. טְמֵיאָה בֵּין לְבֵיתָהּ בֵּין לְטַהֲרוֹת. וּמַאי טַעֲמָא. וְכוּבַּס שֵׁנִית וְטָהֵר. מַה הָרִאשׁוֹנָה לַדַּעַת אַף הַשְּׁנִייָה לַדַּעַת. וּמְנַיִין שֶׁהָרִאשׁוֹנָה לַדַּעַת. וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְכִבְּסוּ. לַדַּעַת.

וְכֵן חַמְיָין רַבָּנִן מְקַדְּמִין לְעֵיבוּרָה. רַב נַחְמָן בְּשֵׁם רִבִּי מָנָא. מִצְוָה לְהַקְדִּים כְּדֵי לְזָרְזוֹ בַּמִּצְוֹת.

בַּת יִשְׂרָאֵל שֶׁבָּאָה לְהַדְלִיק מִפֹּהֶנֶת טוֹבֶלֶת אֶת הַפְּתִילָה בַּשֶּׁמֶן שְׂרֵיפָה וּמַדְלֶקֶת. רִבִּי חוּנָה בְשֵׁם רִבִּי יַנַּאי. שְׁעַת מִשְׁלַחַת זְאֵבִים הָיְיתָה וּלֹא עָמַד בֵּית דִּין וּבִיטֵּל. כְּמַה דְתֵימַר תַּמָּן לֹא עָמַד בֵּית דִּין וּבִיטֵּל. וָכָא לֹא עָמַד בֵּית דִּין וּבִיטֵּל.

בְּקָרוֹ שֶׁלְּכֹהֵן שֶׁהָיָה עוֹבֵר אֲצֶל יִשְׂרָאֵל וְכֵן כֵּלָיו שֶׁלְּכֹהֵן שֶׁהָיָה נֶאֱרָג אֲצֶל יִשְׂרָאֵל חֲרֵי זֶה מַדְלִיק עַל גַּבָּיו שֶׁמֶן שְׂרֵיפָה וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ. יִשְׂרָאֵל וְכֹהֵן שֶׁהָיוּ שׁוֹתְפִין בְּחַנוּת מְמַלֵּא הוּא יִשְׂרָאֵל אֶת הַנֵּר שֶׁמֶן שְׂרֵיפָה וְעוֹלֶה בוֹ לְעֶלְיָיה וְיוֹרֵד בּוֹ לְחָנוּת לַעֲשׂוֹת צָרְכָּיו שֶׁלְּכֹהֵן אֲבָל לֹא צָרְכָּיו שֶׁל יִשְׂרָאֵל. כֹּהֵן שֶׁבָּא

אֶצֶל יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת עִמּוֹ חֶשְׁבּוֹן וְהִדְלִיק עַל גַּבָּיו שֶׁמֶן שְׂרֵיפָה. אַף עַל פִּי שֶׁעָמַד הַכֹּהֵן וְהָלַךְ לוֹ אֵין מְחַיְּבִין אוֹתוֹ לְכַבּוֹתוֹ עַד שֶׁיִּכְבֶּה מֵאֵלָיו. רִבִּי חֲנַנְיָה בַּר עַכְבָּרִי הָוָה אָזַל וּמֵיעָבֵד עִיבּוּרְתֵּיהּ גַּבֵּי רִבִּי חִיָּיה צִיפּוֹרָרְיָא. מִי אָזַיל מֵיזַיל לֵיהּ הָוָה מַלֵּי בּוֹצִינָא שֶׁמֶן שְׂרֵיפָה. וְלֹא כֵן סָבְרִנָן מֵימַר. לַעֲשׂוֹת צָרְכָיו שֶׁלְּכֹהֵן אֲבָל לֹא צָרְכָיו שֶׁל יִשְׂרָאֵל. אָמְרִין. דִּלְמָא הָוָה עֲבַד כֵּן לָא הָוָה אָתֵי. סָבְרִין מֵימַר. מָטָא בֵּיתֵיהּ מַטְפֵּי לָהּ. אָמַר רִבִּי חֲנִינָא. עַל יְדֵי כֵן הָוָה שְׁהַר וְעַל יְדֵי כֵן הָוָה קָרַר.

אָדָא שַׁמָּשָׁא שְׁאַל לְרִבִּי אִמִּי. בְּגִין דַּאֲנָא צָבַע פְּתִילְתָּא מִן חוֹלָא. אֲמַר לֵיהּ. בְּטֵיל הוּא עַל גַּב פְּתִילוֹת. רִבִּי יוּדָה בֶּן פָּזִי הוֹרֵי לְאֵילֵּין דְּבַר נְחֶמְיָה כֵּן. רִבִּי אִמִּי נְסַב פְּתִילָא. רִבִּי לְיָיא לָא נְסִיב פְּתִילָא. וְלָא מוֹדֵי רִבִּי לְיָיא לְרִבִּי אִמִּי. חֲשַׁשׁ הוּא מִשּׁוּם גֶּזֶל. וְכוּלְּהוּ מִן הֲדֵין שַׁמָּשָׁא בְּבֵיתֵיהּ בַּזְבְּזָא בְּהֶקְדֵּישָׁא.

גַּמְלִיאֵל זוּגָא שָׁאַל לְרִבִּי אִיסִּי. מָהוּ לְהוֹסִיף לְתוֹכוֹ שֶׁמֶן חוּלִּין וּמַדְלִיק. אָמַר לֵיהּ. לֹא תַנֵּי רִבִּי הוֹשַׁעְיָה אֶלָּא אֵין מְחַיְּבִין אוֹתוֹ לְמַצּוֹתוֹ.

אָמַר רִבִּי אַבָּהוּ. שָׁנָה לִי רִבִּי יוֹנָתָן בֶּן עַכְמַאי. בַּת כֹּהֵן שֶׁהָיְתָה עוֹמֶדֶת עֶרֶב שַׁבָּת עִם חֲשִׁיכָה וּבְיָדָהּ נֵר וּבְתוֹכוֹ שֶׁמֶן שְׂרֵיפָה חֲרֵי זוֹ מוֹסֶפֶת לְתוֹכוֹ שֶׁמֶן חוֹל כָּל שֶׁהוּא וּמַדְלֶקֶת. אָמַר לֵיהּ רִבִּי זְעִירָא. וּמַה הָוָה טִיבֵיהּ. אָמַר לֵיהּ. אָדָם גָּדוֹל הָיָה וּבָקִי בָּמִשְׁנָתֵינוּ הָיָה וּפִירְשָׁהּ רִבִּי חִיָּיא דִּכְפַר תְּחֵמִין קוֹמֵי רִבִּי וּמְנִיתֵיהּ חֲכִים.

וְלֹא בְחֵלֶב. רַב בְּרוֹנָא אָמַר. חֵלֶב מַטִּיף לְתוֹכוֹ שֶׁמֶן כָּל שֶׁהוּא וּמַדְלִיק. יוֹסֵי בָּעֵי. מָה אֲנָן קַיְימִין. אִם בְּמָחוּי. אֲפִילּוּ לֹא נָתַן לְתוֹכוֹ שֶׁמֶן. וְתַנֵּי שְׁמוּאֵל. כָּל שֶׁמַּתִּיכִין אוֹתוֹ וְאֵינוֹ קָרוּשׁ מָחוּי הוּא. וְאִם בְּשֶׁאֵינוֹ מָחוּי. אֲפִילּוּ נָתַן לְתוֹכוֹ שֶׁמֶן. אָתָא רַב חֲנַנְיָה רַב בְּרוֹנָא בְּשֵׁם רַב. חֵלֶב מְהוּפָּךְ וְקִירְבֵי דָגִים מַדְלִיקִין בָּהֶן. רִבִּי חִיָּיה בַּר אַשִׁי עֲנִי מֵיתֵיה קוֹמֵי רַב. אֲמַר לֵיהּ. הֵן הֲוִיתָה. אֲמַר לֵיהּ. בְּעֵי מְשַׁח דְּזֵית. אֲמַר לֵיהּ. וְלָא הָוָה לָךְ קִירְבֵי דָגִים.

אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. מַדְלִיקִין בְּנֶפְט. אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. אֵין מַדְלִיקִין בְּנֶפְט. אָמַר רַב חִסְדָּא. מַה דָּמַר. מַדְלִיקִין. בָּהֶהֵן אִיכּוֹמָא. וּמַה דָּמַר. אֵין מַדְלִיקִין. בָּהֶהֵן חִיוָּרָא דְּהוּא סַכָּנָה.

ב משנה: אֵין מַדְלִיקִין בְּשֶׁמֶן שְׂרֵפָה בְּיוֹם טוֹב. רִבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר אֵין מַדְלִיקִין בְּעִטְרָן מִפְּנֵי כְבוֹד הַשַּׁבָּת. וַחֲכָמִים מַתִּירִין בְּכָל הַשְּׁמָנִים שֶׁמֶן שׁוּמְשְׁמִין שֶׁמֶן אֱגוֹזִים שֶׁמֶן צְנוֹנוֹת שֶׁמֶן דָּגִים שֶׁמֶן פִּקּוּעוֹת בְּעִטְרָן וּבִנְפָט. רִבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר אֵין מַדְלִיקִין אֶלָּא בְשֶׁמֶן זַיִת בִּלְבָד:

הלכה: אֵין מַדְלִיקִין בְּשֶׁמֶן שְׂרֵיפָה בְּיוֹם טוֹב כול׳. הָא בְכָל אִילֵּין קַדְמָאֵי מַדְלִיקִין.

רִבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר אֵין מַדְלִיקִין בְּעִיטְרָן מִפְּנֵי כְבוֹד הַשַּׁבָּת. מַה בֵּין עִיטְרָן מַה בֵּין קִירְבֵי דָגִים. קִירְבֵי דָגִים כָּל זְמַן שֶׁהֵן דְּלִיקִין אֵין רֵיחָן רַע. כָּבוּ רֵיחָן רַע. עִיטְרָן בֵּין כָּבָה בֵּין דָּלַק רֵיחוֹ רַע. שֶׁלֹּא תֹאמַר. הוֹאִיל וְרֵיחוֹ רַע יְהֵא טָעוּן הַרְחֵק ד׳ אַמּוֹת. לְפוּם כֵּן צָרִיךְ מֵימַר. אֵין מַדְלִיקִין בּוֹ.

וַחֲכָמִים מַתִּירִין בְּכָל הַשְּׁמָנִין. (תְּנִי.) בְּשֶׁמֶן פִּקּוּעוֹת.

רִבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר אֵין מַדְלִיקִין אֶלָּא בְשֶׁמֶן זַיִת בִּלְבָד. עָמַד לוֹ רִבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי עַל רַגְלָיו וְאָמַר. אִם כֵּן מַה יַּעֲשׂוּ אַנְשֵׁי בָבֶל שֶׁאֵין לָהֶן אֶלָּא שֶׁמֶן שׁוּמְשְׁמִין. מַה יַּעֲשׂוּ אַנְשֵׁי מָדַי שֶׁאֵין לָהֶן אֶלָּא שֶׁמֶן אֱגוֹזִים בִּלְבָד. מַה יַּעֲשׂוּ אַנְשֵׁי אַלֶכְסַנְדְּרִיאָה שֶׁאֵין לָהֶן אֶלָּא שֶׁמֶן צְנוֹנוֹת. מַה יַּעֲשׂוּ אַנְשֵׁי קַפּוֹדְקְיָא שֶׁאֵין לָהֶן לֹא כָךְ וְלֹא כָךְ (אֶלָּא נֶפְט). אֶלָּא אֵין לְךָ אֶלָּא מַה שֶּׁהִתִּירוּ רִאשׁוֹנִים בִּלְבָד.

תַּנֵּי. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר. אֵין מַדְלִיקִין צוֹרִי מִפְּנֵי שֶׁהוּא שְׂרָף.

ג משנה: כָּל הַיּוֹצֵא מִן הָעֵץ אֵין מַדְלִיקִין בּוֹ אֶלָּא פִּשְׁתָּן. וְכָל הַיּוֹצֵא מִן הָעֵץ אֵינוֹ מִטַּמֵּא טוּמְאַת אוֹהָלִים אֶלָּא פִּשְׁתָּן. פִּתִּילַת הַבֶּגֶד שֶׁקִּיפְּלָהּ וְלֹא הִיבְהֲבָהּ רִבִּי לִיעֶזֶר אוֹמֵר טְמֵאָה וְאֵין מַדְלִיקִין בָּהּ. רִבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר טְהוֹרָה וּמַדְלִיקִין בָּהּ:

הלכה: כָּל הַיּוֹצֵא מִן הָעֵץ אֵין מַדְלִיקִין בּוֹ אֶלָּא פִּשְׁתָּן כול׳. אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן בַּר רַב יִצְחָק. כְּתִיב לְהַעֲלוֹת נֵר תָּמִיד. שִׁיעֲרוּ לוֹמַר שֶׁאֵין לְךָ עוֹשֶׂה שַׁלְהֶבֶת אֶלָּא פִּשְׁתָּן בִּלְבָד. תַּנֵּי. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר. כָּל הַיּוֹצֵא מִן הָעֵץ אֵין בּוֹ מִשּׁוּם שָׁלֹשׁ עַל שָׁלֹשׁ. וּמְסַכְּכִין בּוֹ. חוּץ מִן הַפִּשְׁתָּן. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. עָשׂוּ אוֹתוֹ כָּעֲבִים הָרַכִּים. דְּתַנִּינָן. הָעֲבִים הָרַכִּים אֵין בָּהֶן מִשּׁוּם שָׁלֹשׁ עַל שָׁלֹשׁ. אָמַר רִבִּי לָעְזָר. מִן הַמִּשְׁכָּן לָמְדוּ. דִּכְתִיב אֶת הַמִּשְׁכָּן תַּעֲשֶׂה עֶשֶׂר יְרִיעוֹת שֵׁשׁ מָשְׁזָר. וּכְתִיב פַּאֲרֵי פִשְׁתִּים יְהִיוּ עַל רֹאשָׁם. אֹתָּ לָמֵד שֵׁשׁ מִשֵּׁשׁ. וְשֵׁשׁ מִפַּאֲרֵי. וּפַאֲרֵי מִפַּאֲרֵי.

רִבִּי אֶלְעָזָר שָׁאַל. מָהוּ לַעֲשׂוֹת אוֹהֶל מֵעוֹר בְּהֵמָה טְמֵיאָה. וְהָכְתִיב וְעוֹרוֹת תְּחָשִׁים. רִבִּי יוּדָה רִבִּי נְחֶמְיָה וְרַבָּנִן. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. טַיינוֹן. לְשֵׁם צִבְעוֹ נִקְרָא. וְרִבִּי נְחֶמְיָה אָמַר. גלקטינן. וְרַבָּנִן אָמְרִין. מִין חַיָּה טְהוֹרָה וְגִדּוּלָהּ בַּמִּדְבָּר. וַתָּיָא כַּיי דְּאָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר בֵּירִבִּי יוֹסֵי רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ בְּשֵׁם רִבִּי מֵאִיר. כְּמִין חַיָּה טְהוֹרָה בָּרָא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְמִשָּׁה בַּמִּדְבָּר. כֵּיוָן שֶׁעָשָׂה בָהּ מְלֶאכֶת הַמִּשְׁכָּן נִגְנְזָה. רִבִּי אָבוּן אָמַר. קֶרֶשׁ הָיָה שְׁמָהּ. תַּנֵּי רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. דְּחָדָא קֶרֶן. וְתִיטַב לָיי מִשּׁוּר פָּר מַקְרִין וּמַפְרִיס. מִקֶּרֶן כָּתַב רַחֲמָנָא.

תַּמָּן תַּנִּינָן. כָּל הַפְּחוּת מִשְּׁלֹשָׁה עַל שְׁלֹשָׁה שֶׁהִתְקִינוּ לָפוֹס בּוֹ אֶת הַמֶּרְחָץ וּלְנַעֵר בּוֹ אֶת הַקְּדֵירָה וּלְקַנֵּחַ בּוֹ אֶת הָרֵיחַיִם בֵּין מִן הַמּוּכָן בֵּין שֶׁאֵין מִן הַמּוּכָן טָמֵא. דִּבְרֵי רִבִּי לִיעֶזֶר. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר. אַף מַטְלִית חֲדָשָׁה בֵּין מִן הַמּוּכָן בֵּין שֶׁאֵינוֹ מִן הַמּוּכָן טָהוֹר. רִבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר. מִן הַמּוּכָן טָמֵא וְשֶׁאֵינוֹ מִן

הַמּוּכָן טָהוֹר. מַה בֵּין הַמּוּכָן מַה בֵּין שֶׁאֵינוֹ מִן הַמּוּכָן. בֵּין שֶׁהֶכִינָהּ לְתוֹךְ הַבַּיִת בֵּין שֶׁהִשְׁלִיכָהּ לְאִישְׁפָּה. וְהָתְנָן. רִבִּי לִיעֶזֶר אוֹמֵר. אַף מַטְלִית חֲדָשָׁה כַּיּוֹצֵא בָהֶן. וְלֵית בַּר נַשׁ אָמַר. אַף אֲפִילוּ עָדֵי מוֹדֵי עַל קַדְמִיתָא. בֵּין שֶׁהֶכִינָהּ לְטָלוֹתָהּ בֵּין שֶׁלֹּא הֶכִינָהּ לְטָלוֹתָהּ. הָדָא יַלְפָּא מִן הַהִיא וְהַהִיא יַלְפָּא מִן הָדָא. הָדָא יַלְפָּא מִן הַהִיא. דִּבְרֵי רִבִּי לִיעֶזֶר וְהוּא שֶׁקִּיפְּלָהּ. וְהַהִיא יַלְפָּא מִן הָדָא. כְּשֶׁלֹּא הֶכִינָהּ לְטָלוֹתָהּ. אֲבָל הֶכִינָהּ לְטָלוֹתָהּ טְמֵיאָה הִיא.

וּמַה טַעֲמֵיהּ דְּרִבִּי לִיעֶזֶר. נַעֲשֶׂה כִּמְטַהֵר כֵּלִים בַּשַּׁבָּת. מִכֵּיוָן שֶׁקִּיפְּלָהּ לֹא טַהֲרָהּ. שֶׁכֵּן שַׁמָּשִׁים אוֹמָנִין רוֹצִין בְּקִיפּוּלָהּ. וְלֹא מִבְּעוֹד יוֹם שֶׁהִיא טְהוֹרָה. רִבִּי לָעְזָר בְּשֵׁם רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. מִפְּנֵי יוֹם טוֹב שֶׁחָל לִהְיוֹת בְּעֶרֶב שַׁבָּת. וְלֹא מֵאֵילֶיהָ הִיא טְהוֹרָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בוּן. תִּיפְתָּר שֶׁהָיוּ בָהּ שָׁלֹשׁ עַל שָׁלֹשׁ מְצוּמְצָמוֹת.

רִבִּי אָחָא רִבִּי סִימוֹן בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן נְזִירָא. עֲשָׂאָהּ מָזוֹר טְהוֹרָה. שְׁרָיָיהּ בַּשֶּׁמֶן לֹא כְמִי שֶׁעֲשָׂאָהּ מָזוֹר. רִבִּי זְעִירָה רִבִּי יַנַּאי רִבִּי יִרְמְיָה בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. נִרְאִין דְּבָרִים שֶׁתְּהֵא חֲלָכָה כְּרִבִּי עֲקִיבָא. שֶׁהוּא אוֹמֵר מֵעֵין שְׁנֵיהֶן. וְאֵינָהּ אֶלָּא כְּרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ מִקּוּלֵּי שָׁלֹשׁ עַל שָׁלֹשׁ. לֹא סוֹף דָּבָר טָהֳרָה אֶלָּא אֲפִילוּ טְמֵיאָה. בְּגִין רַב. דְּרַב אָמַר. מַסִּיקִין בְּכֵלִים וְאֵין מַסִּיקִין בְּשִׁיבְרֵי כֵלִים.

ד משנה: לֹא יִקּוֹב אָדָם שְׁפוֹפֶרֶת שֶׁל בֵּיצָה וִימַלְּאֶנָּה שֶׁמֶן וְיִתְּנֶנָּה עַל פִּי הַנֵּר בִּשְׁבִיל שֶׁתְּהֵא מְנַטֶּפֶת אֲפִילוּ הִיא שֶׁל חֶרֶס וְרִבִּי יְהוּדָה מַתִּיר. אֲבָל אִם חִבְּרָהּ הַיּוֹצֵר מִתְּחִילָּה מוּתָּר. לֹא יְמַלֵּא אָדָם קְעָרָה שֶׁמֶן וְיִתְּנֶנָּה בְּצַד הַנֵּר וְיִתֵּן רֹאשׁ הַפְּתִילָה בְּתוֹכוֹ בִּשְׁבִיל שֶׁתְּהֵא שׁוֹאֶבֶת. וְרִבִּי יְהוּדָה מַתִּיר:

הלכה: מתני׳ לֹא יִקּוֹב אָדָם שְׁפוֹפֶרֶת שֶׁלְּבֵיצָה. לָמָּה. מִשּׁוּם שֶׁלֹּא הוּתְּחַל בְּכָל טִיפָּה וְטִיפָּה. אוֹ שֶׁמָּא יִשְׁפַּח וְיַעֲרֶה. מַה נְפִיק מִן בֵּינֵיהוֹן. הֶהֵן זְקוּקָה דִיקְלוֹן. אֵין תֵּימַר. מִשֶּׁם שֶׁלֹּא הוּתְּחַל בְּכָל טִיפָּה. הֲרֵי לֹא הוּתְּחַל בְּכָל טִיפָּה וְטִיפָּה. אֵין תֵּימַר. שֶׁמָּא יִשְׁפַּח וְיַעֲרֶה. הֲרֵי אֵינוֹ שׁוֹכֵחַ וּמְעָרֶה.

אִם חִיבְּרָהּ הַיּוֹצֵר מִתְּחִילָּה מוּתָּר מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְּלִי אֶחָד. שַׁנְיָיא הִיא. שֶׁכּוּלָּהּ אֶחָד. אֶלָּא אִם חִיבְּרָהּ בְּסִיד אוֹ בְּגִיפְסוֹס. יְאוּת. דְּרִבִּי יוּדָה כְּרַעְתֵּיהּ. דְּרִבִּי יוּדָה אָמַר. מַשְׁקֶה טוֹפֵחַ חִיבּוּר. תַּנֵּי. פְּתִילָה אַחַת בִּשְׁנֵי כוֹסוֹת בִּשְׁתֵּי קְעָרוֹת בִּשְׁנֵי תַּמְחוּיִין אָסוּר. רִבִּי יוּדָה מַתִּיר. רִבִּי חֲנַנְיָה בְּשֵׁם רִבִּי פִּינְחָס. רִבִּי יוּדָה כְּרַעְתֵּיהּ. דְּרִבִּי יוּדָה אָמַר. מַשְׁקֶה טוֹפֵחַ חִיבּוּר.

ה משנה: הַמְכַבֶּה אֶת הַנֵּר מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִתְיָרֵא מִפְּנֵי גוֹיִם מִפְּנֵי לִיסְטִים מִפְּנֵי רוּחַ רָעָה אִם בִּשְׁבִיל הַחוֹלֶה שֶׁיִּישַׁן פָּטוּר. כְּחָס עַל הַנֵּר כְּחָס עַל הַשֶּׁמֶן כְּחָס עַל הַפְּתִילָה חַיָּיב. רִבִּי יוֹסֵי פּוֹטֵר בְּכוּלָּן חוּץ מִן הַפְּתִילָה מִפְּנֵי שֶׁהוּא עוֹשֶׂה פֵּיחָם:

הלכה: הַמְכַבֶּה אֶת הַנֵּר מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִתְיָרֵא מִפְּנֵי גוֹיִם כול׳. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. מִפְּנֵי גוֹיִם שֶׁלְּסַכָּנָה. מִפְּנֵי לִיסְטִים שֶׁלְּסַכָּנָה. רִבִּי יוֹסֵי בָּעֵי. אִי מִפְּנֵי לִיסְטִין שֶׁל סַכָּנָה נִיתְנֵי מוּתָּר. רַבָּנִין דְּקֵיסָרִין בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה. מוּתָּר.

מַה בֵּין הַמַּצִּיל מִמָּה שֶׁבַּגֵּר מַה בֵּין הַמַּצִּיל מִמָּה שֶׁבַּזַּיִת. רַבָּנִן דְּקֵיסָרִין בְּשֵׁם רִבִּי שִׁילָא דִּיגְלָה. לֹא דוֹמֶה הַמַּצִּיל מִגּוּפָהּ שֶׁלִּפְתִילָה לַמַּצִּיל חוּץ מִגּוּפָהּ שֶׁלִּפְתִילָה.

אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. רִבִּי יוֹסֵי וְרִבִּי שִׁמְעוֹן שְׁנֵיהֶן אָמְרוּ דָּבָר אֶחָד. כְּמַה דְּרִבִּי יוֹסֵי אָמַר. עַד שֶׁיְּהֵא לוֹ צוֹרֶךְ בְּגוּפָהּ שֶׁלַּפְּתִילָה. כֵּן רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. עַד שֶׁיְּהֵא לוֹ צוֹרֶךְ בְּגוּפוֹ שֶׁלְּבָרָבָר. מַה אִית לָךְ צוֹרֶךְ בְּגוּפָהּ שֶׁלַּפְּתִילָה. רַבָּנִן דְּקֵיסָרִין רִבִּי לָעְזָר בְּשֵׁם רִבִּי חֲנִינָא. שֶׁכֵּן שַׁמָּשֵׁי אוּמָנִין מְחָרְכִין לִין. כְּמַה דְתֵימַר. וּשְׂעַר רֵישֵׁיהוֹן לָא הִתְחָרַךְ. מָהוּ מְחָרְכִין לִין. מְפַסְפְּסִין לִין.

תַּמָּן תַּנִּינָן. כָּל הַמְקַלְקְלִין פְּטוּרִין חוּץ מִן הַמַּבְעִיר וּמִן הָעוֹשֶׂה חַבּוּרָה. בַּר קַפָּרָא אָמַר. אֲפִילוּ אֵינוֹ צָרִיךְ לַדָּם אֲפִילוּ אֵינוֹ צָרִיךְ לָאֶפֶר. מַתְנִיתָא פְּלִיגָא עַל רִבִּי יוֹחָנָן. שׁוֹרוֹ שֶׁהִדְלִיק אֶת הַגָּדִישׁ בַּשַּׁבָּת חַיָּיב. וְהוּא שֶׁהִדְלִיק אֶת הַגָּדִישׁ בַּשַּׁבָּת פָּטוּר. שׁוֹרוֹ שֶׁהִדְלִיק אֶת הַגָּדִישׁ בַּשַּׁבָּת חַיָּיב. (לֹא) שֶׁלֹּא לַצּוֹרֶךְ. וְהָכָא הוּא שֶׁהִדְלִיק אֶת הַגָּדִישׁ בַּשַּׁבָּת פָּטוּר. אֲפִילוּ שֶׁלֹּא לַצּוֹרֶךְ. תַּנֵּי. כָּל הַמִּתְחַיֵּיב בְּנַפְשׁוֹ שׁוֹגֵג מְבִיא חַטָּאת. אָמַר רִבִּי חֲנַנְיָה בְּרֵיהּ דְּרִבִּי הִילֵּל. מֵאַחַר שֶׁלֹּא לַצּוֹרֶךְ הָיָה מִתְחַיֵּיב בְּנַפְשׁוֹ. וְכָאן אֲפִילוּ שֶׁלֹּא לַצּוֹרֶךְ יְהֵא פָּטוּר מִן הַהַשְׁלוּמִין. מִן הָדָא. מַכֵּה בְהֵמָה יְשַׁלֶּמֶנָּה וּמַכֵּה אָדָם יוּמָת. מַה מַכֵּה בְהֵמָה לֹא חִלַּקְתָּה בָהּ בֵּין שׁוֹגֵג לְמֵזִיד לְחַיְּבוֹ מָמוֹן. אַף מַכֵּה אָדָם לֹא תַחֲלוֹק בּוֹ בֵּין שׁוֹגֵג בֵּין מֵזִיד לְפָטוֹר מָמוֹן.

וְקַשְׁיָא עַל דְּבַר קַפָּרָא. הַבָּעֵרָה לִימְּדָה עַל כָּל הַמְּלָאכוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה. כּוּלְּהֶן לְצוֹרֶךְ וְהִיא שֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. אֵין יְכוֹל (רִבִּי לָעְזָר) כְּרִבִּי יוֹחָנָן דְּאָמַר. הַבָּעֵרָה לִמְּדָה עַל כָּל הַמְּלָאכוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה. רִבִּי לָעְזָר אָמַר. הַבָּעֵרָה לִימְּדָה עַל עַצְמָהּ. וְלֵית לְרִבִּי לָעְזָר לְאַחַת לְחַיְּבוֹ עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. אַשְׁכַּח תַּנֵּי בְּשֵׁם רִבִּי לָעְזָר. הֵנָּה. לְחַיֵּיב עַל כּוּלְּהֶן אַחַת. נִיתָּא הַבָּעֵרָה. חַבּוּרָה. אַב שֶׁלָּהּ לְצוֹרֶךְ וְהִיא שֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בוּן אָמַר. אִיתְפַּלְגוֹן רִבִּי לָעְזָר וְרִבִּי יוֹחָנָן. חַד אָמַר. שְׁחִיטָה עִיקָּר וַחֲבוּרָה תּוֹלֶדֶת. וְחוֹרְנָה מַחְלֹף.

הִבְעִיר וְכִיבָּה בִּנְפִיחָה אַחַת חַיָּיב שְׁתַּיִם. אָמַר רִבִּי אֶבְדִּימִי אֲחוֹי דְּרִבִּי יוֹסֵה. הָדָא אָמְרָה. נָפַח בַּכֵּלִים וְשִׁיבְּרָן מְשַׁלֵּם נֶזֶק שָׁלֵם. הַחוֹתָהּ גְּחָלִים מִתַּחַת הַקֶּדֵירָה בַּשַּׁבָּת חַיָּיב. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר בְּשֵׁם רִבִּי לָעְזָר בֵּירִבִּי צָדוֹק. חַיָּיב שְׁתַּיִם. אַחַת שֶׁכִּיבָּה אֶת הָעֶלְיוֹנוֹת וְאַחַת שֶׁהִבְעִיר אֶת הַתַּחְתּוֹנוֹת. וְחוֹתָהּ גְּחָלִים וּמִתְחַמֵּם כְּנֶגְדָּן בַּשַּׁבָּת פָּטוּר. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא אָמַר. בַּמַּחֲלוֹקֶת. כְּמָאן דְּמַר אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. בְּרַם כְּמָאן דְּמַר חַיָּיב שְׁתַּיִם. חַיָּיב. דְּמַר רִבִּי

אַבָּהוּ בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן. לֵית כָּאן חַיָּיב שְׁתַּיִם אֶלָּא מַעֲלִין עָלָיו כְּאִילּוּ חַיָּיב שְׁתַּיִם. אָמַר רַבִּי יוּדָן. תַּמָּן אֵינוֹ רוֹצֶה שֶׁיְּבַעֲרוּ וְאֵינוֹ רוֹצֶה שֶׁיִּכְבּוּ. בְּרַם הָכָא רוֹצֶה הוּא שֶׁיְּבַעֲרוּ וְרוֹצֶה הוּא שֶׁיִּכְבּוּ.

הִבְעִיר וּבִישֵּׁל. אִית תַּנָּיֵי תַּנֵּי. חַיָּיב שְׁתַּיִם. אִית תַּנָּיֵי תַּנֵּי. חַיָּיב אַחַת. מָאן דָּמַר. חַיָּיב שְׁתַּיִם. אַחַת מִשּׁוּם מַבְעִיר וְאַחַת מִשּׁוּם מְבַשֵּׁל. וּמָאן דָּמַר. אַחַת. הַיי דָּא הִיא. רַבִּי יוּדָה אוֹמֵר. מִשּׁוּם מַבְעִיר. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. מִשּׁוּם מְבַשֵּׁל. וְקַשְׁיָא עַל דְּרַבִּי יוֹסֵי. הַבָּעָרָה לִימְדָה עַל כָּל הַמְּלָאכוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה. אֵינוֹ חַיָּיב מִשּׁוּם מַבְעִיר אֶלָּא מִשּׁוּם מְבַשֵּׁל.

זָר שֶׁשִּׁימֵּשׁ בַּמִּקְדָּשׁ בַּשַּׁבָּת וּבַעַל מוּם שֶׁשִּׁימֵּשׁ בְּטוּמְאָה. רַבִּי חִיָּיה רוֹבָה אָמַר. שְׁתַּיִם. בַּר קַפָּרָא אָמַר. אַחַת. מָתִיב בַּר קַפָּרָא לְרַבִּי חִיָּיא רוֹבָא. עֲבוֹדָה שֶׁהַכֹּהֵן מוּתָּר בָּהּ זָר מְחַיֵּיב עָלֶיהָ. וּמוֹתִיב לָהּ וְהוּא מְתִייֵב לְיהּ. וַהֲרֵי קְמִיצָה עַד שֶׁלֹּא נִקְמְצָה אֲסוּרָה לָזֶה וְלָזֶה. מִשֶּׁנִּיקְמְצָה אֲסוּרָה לַזָּרִים וּמוּתֶּרֶת לַכֹּהֲנִים. אָמַר לֵיהּ. שַׁנְיָיא הִיא. דִּכְתִיב וְכָל זָר לֹא יֹאכַל קוֹדֶשׁ. וַהֲרֵי מְלִיקָה עַד שֶׁלֹּא נִמְלְקָה אָסוּר לָזֶה וְלָזֶה. מִשֶּׁנִּמְלְקָה אֲסוּרָה לְזָרִים וּמוּתֶּרֶת לַכֹּהֲנִים. אָמַר לֵיהּ. שַׁנְיָיא הִיא. דִּכְתִיב וְכָל זָר לֹא יֹאכַל קוֹדֶשׁ. הֲרֵי טֵבֵל. עַד שֶׁלֹּא נִיתְּקַן אָסוּר לָזֶה וְלָזֶה. מִשֶּׁנִּיתְּקַן אָסוּר לְזָרִים וּמוּתָּר לַכֹּהֲנִים. אָמַר לֵיהּ. שַׁנְיָיא הִיא. דִּכְתִיב וְכָל זָר לֹא יֹאכַל קוֹדֶשׁ. נָצָא לַחוּץ וְנִלְמַד. נִפְקוּן וְשָׁמְעוּן. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. שְׁתַּיִם. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. אַחַת. מָאן דָּמַר. אַחַת. מִשּׁוּם זָרוּת. וּמָאן דָּמַר. שְׁתַּיִם. אַחַת מִשּׁוּם זָרוּת. חוֹרָנְיָיתָה לָמָּה. מִשּׁוּם שְׁחִיטָה. וַהֲרֵי שְׁחִיטָה בְּזָר כְּשֵׁירָה. אֶלָּא מִשּׁוּם הֶילּוּךְ זְרִיקָה וְקַבָּלָה. אֵינָהּ אֶלָּא שְׁבוּת. זָרוּת. וּמָאן דָּמַר. שְׁתַּיִם. אַחַת מִשּׁוּם זָרוּת. חוֹרָנְיָיתָה לָמָּה. מִשּׁוּם שְׁחִיטָה. וַהֲרֵי שְׁחִיטָה בְּזָר כְּשֵׁירָה. אֶלָּא מִשּׁוּם הֶילּוּךְ זְרִיקָה וְקַבָּלָה. אֵינָהּ אֶלָּא שְׁבוּת. הֲוֵי לֵית טַעֲמָא אֶלָּא מִשּׁוּם אִיכּוּל אֵיבָרִים וּפְדָרִים שֶׁהָיוּ מִתְאַכְּלִין עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ כָּל הַלַּיְלָה. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרַבִּי יוּדָה דּוּ אָמַר מִשּׁוּם מַבְעִיר. נִיחָא. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרַבִּי יוֹסֵי דּוּ אָמַר מִשּׁוּם מְבַשֵּׁל. מַה בִּישּׁוּל יֵשׁ כָּאן. מִכֵּיוָן שֶׁהוּא רוֹצֶה בְּאִיכּוּלָן כְּמְבַשֵּׁל הוּא.

ו משנה: עַל שָׁלֹשׁ עֲבֵרוֹת הַנָּשִׁים מֵיתוֹת בִּשְׁעַת לֵידָתָן עַל שֶׁאֵינָן זְהִירוֹת בַּנִּידָּה בַּחַלָּה וּבְהַדְלָקַת הַנֵּר׃

הלכה: עַל שָׁלֹשׁ עֲבֵירוֹת הַנָּשִׁים מֵתוֹת כול׳. אִית תַּנָּיֵי תַּנֵּי. יְלָדוֹת. אִית תַּנָּיֵי תַּנֵּי. יוֹלְדוֹת. מָאן דָּמַר. יְלָדוֹת. תַּנֵּי בְשֵׁם רַבִּי יוּדָה. בָּעָוֹן הַנִּדָּרִים הַבָּנִים מֵתִים. וּמַה טַעֲמָא. לַשָּׁוְא הִכֵּיתִי אֶת בְּנֵיכֶם. וּמָאן דָּמַר. יוֹלְדוֹת. מִיכָּן שֶׁאֵין הַשָּׂטָן מְקַטְרֵג אֶלָּא בְּשָׁעַת סַכָּנָה.

רַבִּי פִּינְחָס רַבִּי יִרְמְיָה בְּשֵׁם רַבִּי חִיָּיה בַּר בָּא. כְּתִיב וְלִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן יַעֲמֹד וְשָׁאַל לוֹ בְּמִשְׁפַּט הָאוּרִים. בְּסֵדֶר הָאוּרִים אֵין כָּתוּב כָּאן אֶלָּא בְּמִשְׁפַּט הָאוּרִים. אֶלָּא מְלַמֵּד. בְּשָׁעָה שֶׁיִּשְׂרָאֵל יוֹצְאִין לַמִּלְחָמָה בֵּית דִּין שֶׁלְמַעֲלָה יוֹשְׁבִין עֲלֵיהֶן אִם לִנְצוֹחַ אִם לְהִינָּצַח. אָמַר רַבִּי חִיָּיא בַּר בָּא. כְּתִיב כִּי תֵצֵא מַחֲנֶה עַל אוֹיְבֶיךָ וְנִשְׁמַרְתָּ מִכֹּל דָּבָר רָע. הָא אִם אֵינוֹ יוֹצֵא אֵינוֹ צָרִיךְ לִיהּ שְׁמִירָה. אֶלָּא מִיכָּן שֶׁאֵין הַשָּׂטָן מְקַטְרֵג אֶלָּא בְּשָׁעַת הַסַּכָּנָה.

אָמַר רַבִּי אַחַאי בַּר יַעֲקֹב. כְּתִיב וּקְרָהוּ אָסוֹן בַּדֶּרֶךְ. הָא בַבַּיִת לֹא. אֶלָּא מִיכָּן שֶׁאֵין הַשָּׂטָן מְקַטְרֵג אֶלָּא בְּשָׁעַת הַסַּכָּנָה.

רַבִּי בִּיסְנָא בְּשֵׁם רַבִּי לֵוִיָּא. כְּתִיב יוֹם צָרָה וְתוֹכֵיחָה וּנְאָצָה הַיּוֹם הַזֶּה. הָא יוֹם אַחֵר לֹא. אֶלָּא מִיכָּן שֶׁאֵין הַשָּׂטָן מְקַטְרֵג אֶלָּא בְּשָׁעַת הַסַּכָּנָה.

רַבִּי אַיְיבוֹ בַּר נַגָּרִי. כָּתוּב בְּהִשָּׁפְטוֹ יֵצֵא רָשָׁע. יֵצֵא צַדִּיק אֵין כָּתוּב כָּאן אֶלָּא בְּהִשָּׁפְטוֹ יֵצֵא רָשָׁע. אֶלָּא מִיכָּן שֶׁאֵין הַשָּׂטָן מְקַטְרֵג אֶלָּא בְּשָׁעַת הַסַּכָּנָה.

אָמַר רַבִּי בָּא בַּר בִּינָה. נֶעֱר שֶׁהוּא מְתוּחַ מִגֹּג לְגֹג אֲפִילּוּ רָחַב כַּמָּה אָסוּר לְהַלֵּךְ עָלָיו. לָמָּה. אֶלָּא מִיכָּן שֶׁאֵין הַשָּׂטָן מְקַטְרֵג אֶלָּא בְּשָׁעַת הַסַּכָּנָה.

רַב אָמַר. הַיּוֹשֵׁב בָּבַיִת מְרוֹעֲע עוֹשֶׂה מַלְאַךְ הַמָּוֶת דַּנִיסְטִיס שֶׁלּוֹ. דִּכְתִיב יַשִּׁי עָלָיו. כְּמַה דְתֵימָר כִּי תַשֶּׂה בְרֵעֲךָ מַשַּׁאת מְאוּמָה.

אָמַר רַבִּי לֵוִי. בְּשָׁלשָׁה מְקוֹמוֹת הַשָּׂטָן מָצוּי לְקַטְרֵג. הַמְהַלֵּךְ בַּדֶּרֶךְ בְּעַצְמוֹ. וְהַיָּשֵׁן בְּבַיִת אֶפֶל לְעַצְמוֹ. וְהַמְפָרֵשׁ בַּיָּם הַגָּדוֹל. אָמַר רַבִּי יִצְחָק בַּר מַרְיוֹן. אִילּוּלֵי דִּכְתִיב כֹּה אָמַר יְיָ הַנּוֹתֵן בַּיָּם דָּרֶךְ. כֵּיוָן שֶׁהָיָה אָדָם יוֹרֵד לְתוֹכוֹ הָיָה מֵת. וְרַבָּנִן אָמְרִין. הַנּוֹתֵן בַּיָּם דָּרֶךְ. מִן הָעֲצֶרֶת וְעַד הֶחָג. וּבְמַיִם עַזִּים נְתִיבָה. מִן הֶחָג וְעַד חֲנוּכָּה. רַבִּי יוֹסֵה בְּרֵיהּ דְּרַבִּי תַּנְחוּם דִּכְפַר אָגִין עוּבְדָא הָיָה בְּאֶסְיָא. אֲתָא בְעֵי מִיפְרוֹשׁ מִן חַגָּא וְעַד חֲנוּכְתָּא. חַמְתֵּיהּ חָדָא מַטְרוֹנָה. אָמְרָה לֵיהּ. כְּדוֹן מַפְרְשִׁין. אִיתְחֲמֵי לֵיהּ אֲבוֹי. וְגַם קְבוּרָה לֹא הָיְתָה לוֹ. וְלָא שְׁמַע לָא לְדֵין וְלָא לְדֵין וַאֲזַל בַּיְמָא. רַבִּי כֹּהֵן אָחוֹי דְּרַבִּי חִיָּיה בַּר בָּא חֲוָה פְּרִישׁ. אֲתָא בְעֵי מִיפְרוֹשׁ מִן חַגָּא לַחֲנוּכְתָּא. אֲמַר לַאֲחוֹי. צְלוֹ עָלַי. אָמַר לֵיהּ. אִין. דְּצָלִיתִי עָלָךְ. אֶלָּא אִין חֲמִיתִינוֹן לְצִיבּוּר מְצַלְּיִין לְמִיטָרָא לָא תִתְרַחֵץ עַל צְלוֹתַי. הָא דְאַתְּ קָטִיר לוּלְבָךְ קְטוֹר רַגְלָךְ.

עַל שֶׁאֵינָן זְהִירוֹת בַּנִּדָּה וּבַחַלָּה וּבְהַדְלָקַת הַנֵּר. אָדָם הָרִאשׁוֹן דָּמוֹ שֶׁל עוֹלָם. דִּכְתִיב וְאֵיד יַעֲלֶה מִן הָאָרֶץ. וְגָרְמָה לוֹ חַוָּה מִיתָה. לְפִיכָךְ מָסְרוּ מִצְוַת נִדָּה לָאִשָּׁה.

וּבַחַלָּה. אָדָם הָרִאשׁוֹן חַלָּה טְהוֹרָה לָעוֹלָם הָיָה. דִּכְתִיב וַיִּיצֶר יְיָ אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם עָפָר מִן הָאֲדָמָה. וַתְּיָא כַּיי דָּמַר רַבִּי יוֹסֵי בַּר קָצְרָתָה. כֵּיוָן שֶׁהָאִשָּׁה מְקַשְׁקֶשֶׁת עִיסָּתָהּ בַּמַּיִם הִיא מַגְבִּהַּת חַלָּתָהּ. וְגָרְמָה לוֹ חַוָּה מִיתָה. לְפִיכָךְ מָסְרוּ מִצְוַת חַלָּה לָאִשָּׁה.

וּבְהַדְלָקַת הַנֵּר. אָדָם הָרִאשׁוֹן נֵרוֹ שֶׁלְעוֹלָם הָיָה. שֶׁנֶּאֱמַר נֵר אֱלֹהִים נִשְׁמַת אָדָם. וְגָרְמָה לוֹ חַוָּה מִיתָה. לְפִיכָךְ מָסְרוּ מִצְוַת הַנֵּר לָאִשָּׁה. תַּנֵּי. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. שְׁלֹשָׁה דִיבְּקֵי מִיתָה הֵן וּשְׁלָשְׁתָּן נִמְסְרוּ לָאִשָּׁה. וְאֵילּוּ הֵן. מִצְוַת נִידָּה וּמִצְוַת חַלָּה וּמִצְוַת הַדְלָקָה.

ז משנה: שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים צָרִיךְ אָדָם לוֹמַר בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ עֶרֶב שַׁבָּת עִם חֲשֵׁיכָה. עִשְּׂרוּ עֵירְבוּ הַדְלִיקוּ אֶת הַנֵּר. סָפֵק חֲשֵׁיכָה סָפֵק אֵינוֹ חֲשֵׁיכָה אֵין מְעַשְּׂרִין אֶת הַוַּדַּאי וְאֵין מַטְבִּילִין אֶת הַכֵּלִים וְאֵין מַדְלִיקִין אֶת הַנֵּרוֹת אֲבָל מְעַשְּׂרִין אֶת הַדְּמַאי וּמְעָרְבִין וְטוֹמְנִין אֶת הַחַמִּין:

הלכה: מתני׳. שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים צָרִיךְ אָדָם לוֹמַר בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ כול׳. תַּנֵּי. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. הֵילְכוֹת הַקּוֹדֶשׁ וְחַטָּאוֹת וְהֶכְשֵׁירוֹת הֵן הֵן גּוּפֵי הֲלָכוֹת. וּשְׁלָשְׁתָּן נִמְסְרוּ לְעַמֵּי הָאָרֶץ. הֵילְכוֹת הַקּוֹדֶשׁ. דְּתַנִּינָן. אִם אָמַר. הִפְרַשְׁתִּי בְּתוֹכָהּ רְבִיעִית קוֹדֶשׁ. נֶאֱמָן. חַטָּאוֹת. דְּתַנִּינָן. הַכֹּל נֶאֱמָנִין עַל חַטָּאת. הֶכְשֵׁירוֹת. דְּתַנִּינָן. וְעַל כּוּלָּן עַם הָאָרֶץ נֶאֱמָנִין לוֹמַר טְהוֹרִין הֵן. לָא צוֹרְכָה דְלָאו. הַדְלִיקוּ אֶת הַנֵּר. עִישְׂרוּ וְעֵירְבוּ הִדְלִיקוּ. אָמַר רִבִּי חִייָא בַּר אַבָּא. מְתוֹךְ שֶׁאַתָּה מַחְמִיר עָלָיו בְּקַלָּה אַף הוּא מַחְמִיר עַל עַצְמוֹ בַּחֲמוּרָה. אָמַר רִבִּי חַגַּיי. רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק חֲוָה מְפַקֵּד גַּו בֵּייתֵיהּ. עֵירְבוּ הִדְלִיקוּ אֶת הַנֵּר. וְלָמָּה לֹא אָמַר. עִישְׂרוּ. אֶלָּא כָּל מַה דַּחֲוָה אֲכִיל. מִן שׁוּקָא חֲוָה אֲכִיל.

מתני׳. סָפֵק חֲשֵׁיכָה סָפֵק אֵינוֹ חֲשֵׁיכָה כול׳. מַעֲשֶׂה בֵּירִבִּי לִיעֶזֶר שֶׁהָיָה גוֹסֵס עֶרֶב שַׁבָּת עִם חֲשֵׁיכָה. וְנִכְנַס הוֹרְקָנוֹס בְּנוֹ לַחֲלוֹץ אֶת תְּפִילָּיו. אָמַר לוֹ. בְּנִי. הִינַּחְתָּ מִצְוַת הַנֵּר שֶׁהִיא שְׁבוּת וְחַיֶּיבִין עָלֶיהָ כָּרֵת. וּבָאתָה לַחֲלוֹץ תְּפִילִּין שֶׁאֵינָן אֶלָּא רְשׁוּת וְאֵינָן אֶלָּא מִצְוָה. יָצָא לוֹ וְהָיָה צוֹעֵק וְאָמַר. אוֹי לִי שֶׁנִּטְרְפָה דַעְתּוֹ שֶׁלְּאַבָּא. אָמַר לוֹ. דַּעְתְּךָ הִיא שֶׁנִּטְרְפָה. דַּעְתִּי הִיא לֹא נִטְרְפָה. כֵּינָן שֶׁרָאוּ תַּלְמִידָיו שֶׁהִשִּׁיבוֹ דָּבָר שֶׁלְּחָכְמָה נִכְנְסוּ אֶצְלוֹ וְהָיוּ שׁוֹאֲלִין אוֹתוֹ. וְהָיָה אוֹמֵר לָהֶן עַל הַטָּמֵא טָמֵא וְעַל הַטָּהוֹר טָהוֹר. וּבָאֲחֵרוֹנָה אָמַר טָהוֹר. וְנִסְתַּלְּקָה נִשְׁמָתוֹ. אָמְרִין. נִיכָּר רִבִּי שֶׁהוּא טָהוֹר. אָמַר רִבִּי מָנָא. וְעַד כְּדוֹן נִיכָּר. נִכְנַס רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְחָלַץ אֶת תְּפִילָּיו וְהָיָה מְנַפֵּף וּמְנַשֵּׁק וּבוֹכֶה וְאוֹמֵר. רִבִּי רִבִּי. הוּתַּר הַנֶּדֶר. רִבִּי. רֶכֶב יִשְׂרָאֵל וּפָרָשָׁיו.

מתני׳. וְאֵין מַטְבִּילִין אֶת הַכֵּלִים. מַתְנִיתָא בִּכְלִים גְּדוֹלִים. אֲבָל בִּכְלִים קְטַנִּים מְעַרִים עֲלֵיהֶן וּמַטְבִּילָן. תַּנֵּי רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. מְמַלֵּא הוּא אָדָם בְּכֶלִי טָמֵא מִן הַבּוֹר וּמְעָרִים עָלָיו וּמַטְבִּילוֹ. תַּנֵּי. נָפַל דְּלָיוֹ לְתוֹךְ הַבּוֹר. נָפְלוּ כֵלָיו לְתוֹךְ הַבּוֹר. מְעָרִים עֲלֵיהֶן וּמַטְבִּילָן. תְּרֵין אֲמוֹרִין. חַד אָמַר. בִּכְלִים שֶׁנִּיטְמְאוּ בְאַב הַטּוּמְאָה. וְחוֹרָנָה אָמַר. בִּכְלִים שֶׁנִּיטְמְאוּ בִּוְלָד הַטּוּמְאָה. וְחוֹרָנָה אָמַר. מְתִיב מָאן דָּמַר בְּאַב הַטּוּמְאָה לְמָאן דָּמַר בִּוְלָד הַטּוּמְאָה. אֲפִילּוּ בְחוֹל יְהֵא טָעוּן הַעֲרֵב שֶׁמֶשׁ. אָמַר לֵיהּ. בְּרוֹצֶה לִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן חוּלִין בְּטָהֳרָה.

רִבִּי יִרְמְיָה וְרִבִּי זְעִירָה בְּשֵׁם רִבִּי חִייָא בַּר אַשִׁי. אִשָּׁה פִּיקַּחַת מַדִּיחָה כוֹס כָּאן קְעָרָה כָּאן תַּמְחוּי כָּאן וְנִמְצֵאת מַרְבָּצָת אֶת בֵּיתָהּ בַּשַּׁבָּת.

מתני׳. אֲבָל מְעַשְּׂרִין אֶת הַדְּמַאי. רִבִּי יוֹסֵה בְּשֵׁם רִבִּי אַבָּהוּ רִבִּי חִזְקִיָּה בְּשֵׁם רִבִּי יוּדָה בֶּן פָּזִי. דְּמַיי דְּמִיתְקֵן דְּמַאי לֹא תִקֵּן.

וּמְעָרְבִין וְטוֹמְנִין אֶת הַחַמִּין. אָמַר רִבִּי חִייָא בַּר אַשִׁי. הָדָא דְתֵימַר בְּעֵירוּבֵי חֲצֵירוֹת. אֲבָל בְּעֵירוּבֵי תְחוּמִין דְּבַר תּוֹרָה הֵן.

פרק ג

א משנה: כִּירָה שֶׁהִסְּיקוּהָ בְקַשׁ אוֹ בַגְּבָבָא נוֹתְנִים עָלֶיהָ תַּבְשִׁיל. בְּגֶפֶת וּבְעֵצִים לֹא יִתֵּן עַד שֶׁיְּגָרוֹף אוֹ עַד שֶׁיִּתֵּן אֶת הָאֶפֶר. בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִין חַמִּין אֲבָל לֹא תַבְשִׁיל. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִין חַמִּין וְתַבְשִׁיל. בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִין נוֹטְלִין אֲבָל לֹא מַחֲזִירִין. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִין אַף מַחֲזִירִין:

הלכה: כִּירָה שֶׁהִסְּיקוּהָ כול׳. כִּינֵי מַתְנִיתָא. מְקַיְּימִין עָלֶיהָ תַּבְשִׁיל. מַתְנִיתָא דְּרִבִּי יוּדָה. דְּתַנְיָא. הָיוּ שְׁתֵּי כִירַיִים מַתְאִימוֹת. אַחַת גְּרוּפָה וּקְטוּמָה. וְאַחַת לֹא גְרוּפָה וְלֹא קְטוּמָה. מְקַיְּימִין עַל הַגְּרוּפָה וְעַל הַקְּטוּמָה. מַה מְקַיְּימִין עָלֶיהָ. בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִין. אֵין מְקַיְּימִין עָלֶיהָ כְּלוּם. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִין. חַמִּין אֲבָל לֹא תַבְשִׁיל. הֶעֱבִיר אֶת הַמֵּיחָם. הַכֹּל מוֹדִין שֶׁלֹּא יַחֲזִיר. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִין. חַמִּין אֲבָל לֹא תַבְשִׁיל. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִין. חַמִּין וְתַבְשִׁיל. הֶעֱבִיר אֶת הַמֵּיחָם בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִין. לֹא יַחֲזִיר. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִין. יַחֲזִיר.

רִבִּי חֶלְבּוֹ רַב עָנָן בְּשֵׁם רַב. לֹא שָׁנוּ אֶלָּא עָלֶיהָ. הָא לְתוֹכָהּ לֹא. עַד אֵיכָן. עוּלָּא אָמַר. עַד שְׁלֹשָׁה. אָמַר רִבִּי מָנָא. עַד מָקוֹם שֶׁהוּא עוֹשֶׂה חָרִיץ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בוּן. מִפְּנֵי שֶׁהוּא שָׁלִיט בְּמָקוֹם שֶׁהַיָּד שׁוֹלֶטֶת. וַתְיָיא כַּיי דָּמַר רִבִּי זְעִירָה בְּשֵׁם רִבִּי יְהוּדָה. מוּתָּר לְהַפְשִׁיר בְּמָקוֹם שֶׁהַיָּד שׁוֹלֶטֶת. וְאָסוּר לְהַפְשִׁיר בְּמָקוֹם שֶׁאֵין הַיָּד שׁוֹלֶטֶת.

רִבִּי יוֹשׁוּעַ בַּר גִּיזּוּרָה הֲוָה מְשַׁמֵּשׁ קוֹמֵי רִבִּי זְעִירָה וַהֲוָה מְעַיֵּיל קוֹמוֹי תַּבְשִׁילִין רוֹתְחִין. אָמַר לֵיהּ. הֵיךְ אִיתְעֲבִידָא. אָמַר לֵיהּ. גְּרִיף תִּיפָּיָא וִיהַב בְּגַוֵּהּ. אָמַר לֵיהּ. לָא תְהֵי עָבִיד כֵּן אֶלָּא גְּרִיף תִּיפָּיָא וִיהַב תְּלָתָא כִּיפִּין וְרָמֵי עֲלֵיהוֹן.

רִבִּי אַבָּהוּ הוֹרֵי בְּבוּצְרָה. מְמַלֵּא גַּצְרָא רְמַח וּמִיתֵּן תְּלָתָא כִּיפִּין וּמִירְמֵי עֲלֵיהוֹן.

דָּנִיֵּאל בְּרֵיהּ דְּרִבִּי קָטִינָא בְּשֵׁם רִבִּי אַסִּי. שִׁיזְרֵי חֲרִיפוֹת בְּגֶפֶת וּבְעֵצִים. הָדָא דְתֵימַר כְּשֶׁהָיוּ לַחִין וְיָבְשׁוּ. אֲבָל אִם הָיוּ יְבִישִׁין מִתְּחִילָּתָן כְּקַשׁ וְכִגְבָבָה הֵן.

גְּלָלֵי בְהֵמָה. אִית תַּנָּיֵי תַּנֵּי. כְּגֶפֶת וּכְעֵצִים. וְאִית תַּנָּיֵי תַּנֵּי. כְּקַשׁ וְכִגְבָבָה. מָאן דָּמַר. כְּגֶפֶת וּכְעֵצִים. בְּדַקָּה. וּמָאן דָּמַר. כְּקַשׁ וְכִגְבָבָה. בְּגַסָּה.

הַגּוֹרֵף. עַד שֶׁיְּגָרוֹף כָּל צָרְכּוֹ. מִן מַה דְתַנֵּי. הַגּוֹרֵף צָרִיךְ לְחַשֵּׁט בְּיָד. הָדָא אָמְרָה. עַד שֶׁיְּגָרוֹף כָּל צוֹרְכּוֹ. וְהַקּוֹטֵם. עַד שֶׁיְּקַטּוֹם כָּל צוֹרְכּוֹ. מִן מַה דְתַנֵּי. מְלַבֶּה עָלֶיהָ נְעוֹרֶת שֶׁלְּפִשְׁתָּן. הָדָא אָמְרָה. אֲפִילּוּ לֹא קִטֵּם כָּל צוֹרְכּוֹ. וַיי דָּא אָמְרָה דָּא. יוֹם טוֹב שֶׁחָל לִהְיוֹת עֶרֶב שַׁבָּת. אָמַר רִבִּי שִׁין. מְלַבֶּה עָלֶיהָ נְעוֹרֶת

שֶׁלְּפִשְׁתָּן.

קְטָמָהּ וְנִתְלַבָּת מָהוּ. רִבִּי חִיָּיה רוֹבָא עָלָה לְבֵיתוֹ וְהוֹרֵי. מוּתָּר. בְּעוֹן קוֹמֵי רִבִּי זְעִירָא וְרִבִּי הוֹשַׁעְיָה וְרִבִּי חֲנַנְיָה חֲבֵרֵיהוֹן דְּרַבָּנָן. לִיבָּה. לְשָׁעָבַר. עָבַר רִבִּי אִמִּי וְאִידְרוֹן חֲבֵרֶיָא בְעוֹן מַחֲזִיר עֲלֵיהּ. אֲמַר לוֹן רִבִּי חֲנַנְיָה חֲבֵרֵיהוֹן דְּרַבָּנָן. מִן דַּהֲוָה עוֹבְדָא הֲוָה עוֹבְדָא. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר סִיסַרְטַיי. לָכֵן צְרִיכָה לָבֹה. אָמַר רִבִּי מָנָא. אָנָא קַשְׁיָיתָהּ קוֹמֵי רִבִּי בָּא בְּרֵיהּ דְּרִבִּי פַּפַּי. אֵין תֵּימַר. לְשָׁעָבַר. אֲפִילוּ לֹא בִישֵּׁל עָלֶיהָ כַּתְּחִילָּה.

דְּתַנֵּי. הַמְעַשֵּׁר וְהַמְבַשֵּׁל בַּשַּׁבָּת בְּשׁוֹגֵג יֵאָכֵל. וּמֵזִיד לֹא יֵאָכֵל. דְּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. שׁוֹגֵג יֵאָכֵל לְמוֹצָאֵי שַׁבָּת. מֵזִיד לֹא יֵאָכֵל. רִבִּי יוֹחָנָן הַסַּנְדְּלָר אוֹמֵר. שׁוֹגֵג יֵאָכֵל לְמוֹצָאֵי שַׁבָּת לַאֲחֵרִים וְלֹא לוֹ. מֵזִיד לֹא לוֹ וְלֹא לַאֲחֵרִים. שְׁמוּאֵל כְּרִבִּי יוֹחָנָן הַסַּנְדְּלָר. רַב כַּד הֲוָה מוֹרֵי בַּחֲבוּרְתֵּיהּ הֲוָה אָמַר כְּרִבִּי מֵאִיר. בַּצִּיבּוּרָא הֲוָה מוֹרֵי כְּרִבִּי יוֹחָנָן הַסַּנְדְּלָר. אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן בַּר כַּרְסָנָה. כְּרִבִּי יִשְׁמָעֵאל בֵּירִבִּי יוֹסֵי דָּרַשׁ לוֹן. דְּתַנֵּי. רִבִּי יִשְׁמָעֵאל בֵּירִבִּי יוֹסֵי אָמַר מְשׁוּם אֲבִיו. כָּל דָּבָר שֶׁחַיָּבִין עַל זְדוֹנוֹ כָּרֵת וְעַל שִׁגְגָתוֹ חַטָּאת וַעֲשָׂאוֹ בַּשַּׁבָּת. בֵּין שׁוֹגֵג בֵּין מֵזִיד אָסוּר בֵּין לוֹ בֵּין לַאֲחֵרִים. וְכָל דָּבָר שֶׁאֵינָן חַיָּבִין עַל זְדוֹנוֹ כָּרֵת וְעַל שִׁגְגָתוֹ חַטָּאת וַעֲשָׂאוֹ בַּשַּׁבָּת. שׁוֹגֵג יֵאָכֵל לְמוֹצָאֵי שַׁבָּת לַאֲחֵרִים וְלֹא לוֹ. מֵזִיד. לֹא לוֹ וְלֹא לַאֲחֵרִים. בְּעוֹן קוֹמֵי רִבִּי יוֹחָנָן. אַתְּ מַה אָמַר. אָמַר לוֹן. אֲנִי אֵין לִי אֶלָּא מִשְׁנָה. הַמְעַשֵּׁר וְהַמְבַשֵּׁל בַּשַּׁבָּת. שׁוֹגֵג יֵאָכֵל. מֵזִיד לֹא יֵאָכֵל. שָׁמַע רַב חִסְדָּא וָמַר. הוּתְרוּ הַשַּׁבָּתוֹת. רַב חוּנָה בְשֵׁם רַב וְתַנֵּי רִבִּי חִיָּיא כֵּן. בָּרִאשׁוֹנָה הָיוּ אוֹמְרִים. הַשּׁכֵחַ תַּבְשִׁיל עַל גַּבֵּי כִירָה וְקָדְשָׁה עָלָיו אֶת הַשַּׁבָּת. שׁוֹגֵג יֵאָכֵל. מֵזִיד לֹא יֵאָכֵל. נֶחְשְׁדוּ לִהְיוֹת מַנִּיחִין מִזִּידִין. וְאוֹמְרִים. שׁכֵחִין הָיִינוּ. וְאָסְרוּ לָהֶן אֶת הַשּׁוֹכֵחַ. וְהָכָא אָמְרוּ כֵּן. אָמַר רִבִּי אִילָּא. נֶחְשְׁדוּ לִהְיוֹת מַנִּיחִין וְלֹא נֶחְשְׁדוּ לִהְיוֹת מְבַשְּׁלִין. וְקָנְסוּ בְמַנִּיחַ וְלֹא קָנְסוּ בִמְבַשֵּׁל. חָזְרוּ לוֹמַר. תַּבְשִׁיל שֶׁהוּא מִצְטַמֵּק וְיָפֶה לוֹ אָסוּר. תַּבְשִׁיל שֶׁהוּא מִצְטַמֵּק וְרַע לוֹ מוּתָּר. אֵי זֶהוּ תַּבְשִׁיל שֶׁהוּא מִצְטַמֵּק וְיָפֶה לוֹ. כְּגוֹן אַכְרוּב וַאֲפוּנִים וּכְשֵׁר טָרוּף. אָמַר רִבִּי תַּנְחוּם בַּר עִילַּאי. אַף רָאשֵׁי לְפִתּוֹת וְרָאשֵׁי קֻלְפְלוֹטוֹת עָשׂוּ אוֹתָן כְּתַבְשִׁיל שֶׁהוּא מִצְטַמֵּק וְיָפֶה לוֹ. בְּצִים מַה הֵן. רִבִּי יוֹסֵי בְשֵׁם רִבִּי יִשְׁמָעֵאל בֵּירִבִּי יוֹסֵי. אַבָּא עָלָה לְבֵיתוֹ וּמָצָא שָׁם חַמִּין וְהִתִּיר. בְּצִים וְאָסַר. רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נָתָן בְּשֵׁם רִבִּי חָמָא בַּר חֲנִינָה. אֲנִי וְאַבָּא עָלִינוּ לְחַמַּת גֶּדֵר וְהֵבִיאוּ לָפָנֵינוּ בְּצִים קָטַנִּים כְּחוּזָּרִין וְטַעֲמָן יָפֶה כְּפִנְקֵרִיסִין.

תַּנֵּי. לֹא תְמַלֵּא אִשָּׁה קְדֵירָה עֲסִיסִיּוֹת וְתוּרְמוֹסִין וְתִתְּנֵם לְתוֹךְ הַתַּנּוּר עֶרֶב שַׁבָּת עִם חֲשֵׁיכָה. וְאִם נָתְנָה מוֹצָאֵי שַׁבָּת אֲסוּרִין בְּכִדֵּי שֶׁיֵּעָשׂוּ רִבִּי אָחָא אָמַר. בְּמֵזִיד. כְּרִבִּי מֵאִיר. רִבִּי יוֹסֵי אָמַר. בְּשׁוֹגֵג. כְּרִבִּי יוּדָה. אָמַר רִבִּי מָנָא. יְאוּת אָמַר רִבִּי יוֹסֵי רַבִּי. הַנּוֹטֵעַ בַּשַּׁבָּת שׁוֹגֵג יְקַיֵּים. מֵזִיד יַעֲקוֹר. וּבַשְּׁבִיעִית בֵּין שׁוֹגֵג בֵּין מֵזִיד יַעֲקוֹר. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. חִילּוּף הַדְּבָרִים. הַנּוֹטֵעַ בַּשַּׁבָּת בֵּין בְּשׁוֹגֵג בֵּין בְּמֵזִיד יַעֲקוֹר. וּבַשְּׁבִיעִית שׁוֹגֵג יְקַיֵּים וּמֵזִיד יַעֲקוֹר. לָמָּה. מִפְּנֵי שֶׁהֲנָיַת שַׁבָּת עָלָיו. וְכָאן. מִכֵּיוָן שֶׁאַתְּ אוֹמֵר. יַמְתִּין לְמוֹצָאֵי שַׁבָּת כְּדֵי שֶׁיֵּעָשׂוּ. כְּמִי שֶׁלֹּא נֶהֱנָה מַחְמַת שַׁבָּת כְּלוּם. וּמַה טַעֲמוֹן דְּרַבָּנָן. נֶחְשְׁדוּ עַל הַשְּׁבִיעִית וְלֹא נֶחְשְׁדוּ עַל הַשַּׁבָּתוֹת. דָּבָר אַחֵר. מוֹנִין לַשְּׁבִיעִיּוֹת וְאֵין מוֹנִין לַשַּׁבָּתוֹת. הֵיךְ עֲבִידָה. נָטַע פָּחוּת מִשְּׁלֹשִׁים יוֹם לִפְנֵי שְׁבִיעִית וְנִכְנְסָה שְׁבִיעִית. אֵין תֵּימַר. חֲשָׁד. אֵין כָּאן חֲשָׁד. אֵין תֵּימַר. מִינְיָן. אֵין כָּאן מִינְיָן. נָטַע פָּחוּת מִשְּׁלֹשִׁים יוֹם לִפְנֵי שְׁמִינִית וְנִכְנְסָה שְׁמִינִית. אֵין תֵּימַר. חֲשָׁד. אֵין כָּאן חֲשָׁד. יֵשׁ כָּאן חֲשָׁד. מִינְיָן. יֵשׁ כָּאן מִינְיָן. וַתְיָיא כְּמָאן דְּאָמַר. מִפְּנֵי הַחֲשָׁד. בְּרַם כְּמָאן דְּאָמַר. מִפְּנֵי הַמִּינְיָן. קָנְסוּ בְשׁוֹגֵג מִפְּנֵי הַמֵּזִיד.

נָטְלוּ מִבְּעוֹד יוֹם מַחֲזִירוֹ מִבְּעוֹד יוֹם. נָטְלוּ מִשֶּׁחֲשֵׁיכָה מַחֲזִירוֹ מִשֶּׁחֲשֵׁיכָה. נָטְלוּ מִבְּעוֹד יוֹם וְקָדַשׁ עָלָיו הַיּוֹם. רִבִּי סִימוֹן דתרי בְשֵׁם רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. הִנִּיחוֹ בָאָרֶץ אָסוּר לְטַלְטְלוֹ. רִבִּי לָעְזָר בְּשֵׁם רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. מְשָׁרֵת הָיִיתִי אֶת רִבִּי חִיָּיה הַגָּדוֹל וְהָיִיתִי מַעֲלֶה לוֹ חַמִּין מִדִּיּוֹטֵי הַתַּחְתּוֹנָה לַדִּיּוֹטֵי הָעֶלְיוֹנָה וּמַחֲזִירָן לַכִּירָה. אָמַר רִבִּי יִרְמְיָה בֵּירִבִּי שִׁמְעוֹן. אֲפִילּוּ מִכִּירָה שֶׁהֲבָלָהּ מְמוּעָט לַכִּירָה שֶׁהֲבָלָהּ מְרוּבֶּה. אָמַר רִבִּי אִמִּי. זִימְנִין סַגִּין יְתִיבִית קוֹמֵי רִבִּי הוֹשַׁעְיָה וְלָא שָׁמְעִית מִינֵּיהּ הָדָא מִילְתָא. אָמַר רִבִּי זְרִיקָן לְרִבִּי זְעִירָא. לֹא שָׁמַע מִינֵּהּ מוּתָּר. שְׁמַע מִינָּהּ אָסוּר.

תָּלוּי בְיָתֵד וּנְתָנוֹ עַל גַּבֵּי סַפְסָל. נֹאמַר. אִם הָיָה מְפוּחָם מוּתָּר. וְאִם לָאו אָסוּר. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן בְּרִבִּי מַרְיָיה. בְּשֶׁלֹּא הֶעֱבִיר אֶת יָדוֹ מִמֶּנּוּ. אֲבָל אִם הֶעֱבִיר אֶת יָדוֹ מִמֶּנּוּ אָסוּר.

ב משנה: תַּנּוּר שֶׁהִסִּיקוּ בַקַּשׁ וּבַגְּבָבָה לֹא יִתֵּן בֵּין מֵעַל גַּבָּיו. כּוּפַּח שֶׁהִסִּיקוּ בַקַּשׁ וּבַגְּבָבָה הֲרֵי זֶה כְּכִירַיִם. בְּגֶפֶת אוֹ בְעֵצִים חֲרֵי הוּא כְתַנּוּר:

הלכה: מתני׳. תַּנּוּר שֶׁהִסִּיקוּ בַקַּשׁ וּבַגְּבָבָה כול׳. תַּנֵּי בַּר קַפָּרָא. אֲפִילּוּ לְסָמוֹךְ לוֹ אָסוּר. רִבִּי שַׁמַּי סְמִיךְ לַאֲוִירָא דְתַנּוּרָא. אָמַר לֵיהּ רִבִּי מָנָא. וְהָתַנֵּי בַּר קַפָּרָא. אֲפִילּוּ לְסָמוֹךְ לוֹ אָסוּר.

רִבִּי מָנָא מֵיקַל לְנַשָּׁיָא דְּשָׁטְחָן בִּגְדֵיהוֹן לַאֲוִירָהּ דְתַנּוּרָא. רִבִּי יוּדָן בֵּירִבִּי יִשְׁמָעֵאל הוֹרֵי מִדּוֹחַק מִיגְרוֹף תַּנּוּרָא וּמִיתַּן תְּלָתָא כַּפִּין וּמִירְמֵי עֲלֵיהוֹן. וּבִלְחוּד לֹא יָדְעִין מִגִּירְיַית. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. בְּשַׁבָּת אַתָּה מְהַלֵּךְ אַחַר הֶסִּיקוֹ. וּבְטוּמְאָה אַתְּ מְהַלֵּךְ אַחַר גִּיפּוּפוֹ.

ג משנה: אֵין נוֹתְנִין בֵּיצָה בְּצַד הַמִּיחַם בְּשַׁבִּיל שֶׁתִּתְגַּלְגֵּל וְלֹא יַפְקִיעֶנָּה בְּסוּדָרִין וְרִבִּי יוֹסֵי מַתִּיר. וְלֹא יַטְמִינֶנָּה בַּחוֹל וּבַאֲבַק דְּרָכִים בְּשַׁבִּיל שֶׁתִּיצָּלֶה: מַעֲשֶׂה שֶׁעָשׂוּ אַנְשֵׁי טִיבֶּרְיָא הֵבִיאוּ סִילוֹן שֶׁל צוֹנִין בְּתוֹךְ אַמָּה שֶׁל חַמִּין. אָמְרוּ לָהֶן חֲכָמִים אִם בְּשַׁבָּת כְּחַמִּין שֶׁהוּחַמּוּ בְּשַׁבָּת וְאָסוּרִין בִּרְחִיצָה וּבִשְׁתִיָּיה. וְאִם בְּיוֹם טוֹב כְּחַמִּין שֶׁהוּחַמּוּ בְּיוֹם טוֹב וַאֲסוּרִין בִּרְחִיצָה וּמוּתָּרִין בִּשְׁתִיָּיה. מוּלְיָיאר הַגָּרוּף שׁוֹתִין הֵימֶינּוּ בְּשַׁבָּת. אַנְטִיכִי אַף עַל פִּי שֶׁגְּרוּפָה אֵין שׁוֹתִין

הֵימֶינָּה׃

הלכה׃ מתני׳. אֵין נוֹתְנִין בֵּיצָה בְּצַד הַמִּיחַם כול׳. תַּמָּן תַּנִּינָן. תַּפּוּחַ שֶׁרִיפְקוֹ וּנְתָנוֹ לְתוֹךְ הָעִיסָּה וְחִימְּיצָהּ הֲרֵי זוֹ אֲסוּרָה. תַּנֵּי. רִבִּי יוֹסֵי מַתִּיר. רִבִּי אָחָא רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בַּר חֲנִינָה. מַה פְלִיגִין. בִּמְחַמֵּץ בְּמֵימָיו. אֲבָל הַמְחַמֵּץ בְּגוּפוֹ דִּבְרֵי הַכֹּל מוּתָּר. רִבִּי יוֹסֵי כְּדַעְתֵּיהּ. כְּמַה דּוּ אָמַר תַּמָּן. אֵין חִימּוּצוֹ בָּרוּר. כֵּן הוּא אָמַר הָכָא. אֵין תַּבְשִׁילוֹ תַּבְשִׁיל בָּרוּר.

תַּנָּא. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן בַּר מַרְיָא. בְּשֶׁלֹּא הֶעֱבִיר יָדוֹ מִמֶּנּוּ. אֲבָל הֶעֱבִיר אָסוּר. פַּגָּה שֶׁטִּמְנָהּ בְּתֶבֶן וַחֲרָרָה שֶׁטִּמְנָהּ בִּגְחָלִים. אִם הָיוּ מִקְצָתָן מְגוּלִּין נִיטָּלִין בַּשַּׁבָּת. וְאִם לָאו אֵין נִיטָּלִין. רִבִּי לָעְזָר בֶּן תַּדַּאי אוֹמֵר. בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ תּוֹחֵב בִּשְׁפּוּד וּבְסַכִּין וְנוֹטֵל. אַתְיָא דְרִבִּי לָעְזָר בַּר תַּדַּאי כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. דְּתַנֵּי. לֹא יְגָרֵר אָדָם אֶת הַמִּיטָּה וְאֶת הַכִּסֵּא וְאֶת הַסַּפְסָל וְאֶת הַקַּתֶּדְרָה מִפְּנֵי שֶׁהוּא עוֹשֶׂה חָרִיץ. וְרִבִּי שִׁמְעוֹן מַתִּיר.

רִבִּי בָּא בְּשֵׁם רִבִּי חוּנָא רִבִּי חַגַּיי בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָה רִבִּי יוֹסֵה בְּשֵׁם רִבִּי אִילָא. מוֹדִין חֲכָמִים לְרִבִּי שִׁמְעוֹן בְּכִסֵּא שֶׁרַגְלָיו מְשׁוּקָּעוֹת בַּטִּיט שֶׁמּוּתָּר לְטַלְטְלוֹ. כְּמַה דְאָמְתְּ אָמַר. מוּתָּר לְטַלְטְלוֹ. וְדִכְוָותָהּ. מוּתָּר לְהַחֲזִירוֹ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. אַף אֲנָן תַּנִּינָן. נִיטָּלִין בַּשַּׁבָּת. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בוּן. דִּרְבִּי שִׁמְעוֹן הִיא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. מַתְנִיתָה אָמְרָה כֵן. כָּל הַכֵּלִים אֵינָן נִגְרָרִין חוּץ מִן הָעֲגָלָה מִפְּנֵי שֶׁהִיא כוֹבֶשֶׁת.

וְהָא תַּנִּינָן. שְׁבִיעִית. אִית לָךְ מֵימַר. שְׁבִיעִית כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. דְּפָתַר לָהּ שְׁבִיעִית כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. דִּרְבִּי שִׁמְעוֹן מַתִּיר בִּסְפִיחֵי שְׁבִיעִית. וְאַתְּ אָמַר הָכֵין. אַף עַל גַּב דִּרְבִּי שִׁמְעוֹן מַתִּיר בִּסְפִיחֵי שְׁבִיעִית אִית לֵיהּ מִשּׁוּם שְׁבִיעִית וּמִשּׁוּם קְדוּשַּׁת שְׁבִיעִית. וְתַנִּינָן עַל דִּרְבִּי שִׁמְעוֹן. טְהֲרוּ מִלְּטַמֵּא אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ לֹא מִשּׁוּם שְׁבִיעִית וְלֹא מִשּׁוּם קְדוּשַּׁת שְׁבִיעִית.

תַּמָּן אָמְרִין. חַמָּה מוּתֶּרֶת. תּוֹלְדַת חַמָּה אֲסוּרָה. רַבָּנִן דְּהָכָא אָמְרִין. בֵּין חַמָּה בֵּין תּוֹלְדַת חַמָּה מוּתֶּרֶת. מַתְנִיתִין פְּלִיגָא עַל רַבָּנִין דְּהָכָא. לֹא יַטְמִנֶּנָּה בַּחוֹל וּבַאֲבַק דְּרָכִים בִּשְׁבִיל שֶׁתִּצָּלֶה. שֶׁנֶּיְיא הִיא. שֶׁהוּא עוֹשֶׂה חָרִיץ. אִילּוּ אָמַר. בְּקֶמַח. יְאוּת. מַתְנִיתָא פְּלִיגָא עַל רַבָּנִין דְּתַמָּן. דְּתַנֵּי. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. מְגַלְגְּלִין בֵּצִים עַל גַּב גַּג שֶׁלְּסִיד רוֹתֵחַ וְאֵין מְגַלְגְּלִין בֵּצִים עַל גַּבֵּי עָפָר רוֹתֵחַ. מֶה עָבְדִין לָהּ רַבָּנִן דְּתַמָּן. פָּתְרִין לָהּ. חֲלוּקִין עַל רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל. עַל דַּעְתִּין דְּרַבָּנִין דְּתַמָּן. מַעֲשֶׂה שֶׁעָשׂוּ אַנְשֵׁי טִיבֶּרְיָא. וְעַל דַּעְתִּין דְּרַבָּנִין דְּהָכָא. סָלְקַת מַתְנִיתָא. כְּמַעֲשֶׂה שֶׁעָשׂוּ אַנְשֵׁי טִיבֶּרְיָא.

מתני׳. מַעֲשֶׂה שֶׁעָשׂוּ אַנְשֵׁי טִיבֶּרְיָא כול׳. בָּרִאשׁוֹנָה הָיוּ סוֹתְמִין אֶת הַקָּמִין מֵעֶרֶב שַׁבָּת וְנִכְנָסִין וְרוֹחֲצִין בַּשַּׁבָּת. נֶחְשְׁדוּ לִהְיוֹת מְמַלִּין אוֹתוֹ עֵצִים מֵעֶרֶב שַׁבָּת וְהִיא דְלֵיקָה וְהוֹלֶכֶת בַּשַּׁבָּת. וְאָסְרוּ לָהֶן רְחִיצָה וְהִתִּירוּ לָהֶן זִיעָה. נֶחְשְׁדוּ לִהְיוֹת נִכְנָסִין וְרוֹחֲצִין. וְאוֹמְרִים. מַזִּיעִין הָיִינוּ. וְאָסְרוּ לָהֶן רְחִיצָה וְזִיעָה. הָיוּ שָׁם שְׁתֵּי אַמְבַּטְיוֹת. אַחַת שֶׁלְּמִתּוּקִין וְאַחַת שֶׁלְּמְלוּחִין. נֶחְשְׁדוּ לִהְיוֹת מְגַלִּין אֶת הַנְּסָרִין וְרוֹחֲצִין בְּמִתּוּקִין. וְהֵן אוֹמְרִים. בְּמְלוּחִין רָחַצְנוּ. וְאָסְרוּ לָהֶן אֶת הַכֹּל. כֵּינָן שֶׁנִּתְגַּדְּרוּ הָיוּ מַתִּירִין לָהֶן וְהוֹלְכִין מַתִּירִין לָהֶן וְהוֹלְכִין עַד שֶׁהִתִּירוּ לָהֶן מִי מְעָרָה וְחַמֵּי טִיבֶּרְיָא. וְלֹא הִתִּירוּ הֲבָאַת לוּנְטִיּוֹת. וּמִי הִתִּיר הֲבָאַת לוּנְטִיּוֹת. רִבִּי חֲנִינָה בֶּן עֲקַבְיָה. דְּתַנֵּי. שְׁלֹשָׁה דְבָרִים הִתִּיר רִבִּי חֲנִינָה בֶּן עֲקַבְיָה. הִתִּיר עַצָּה שֶׁבַּיָּם וְהִתִּיר כְּצוֹצְרָה וְהִתִּיר הֲבָאַת לוּנְטִיּוֹת.

תַּמָּן תַּנִּינָן. הָרוֹחֵץ בִּמְעָרָה אוֹ בְּמֵי טִיבֶּרְיָא מִסְתַּפֵּג אֲפִילּוּ בְּעֶשֶׂר לוּנְטִיּוֹת וְלֹא יְבִיאֵם בְּיָדוֹ. שְׁמוּאֵל אָמַר. מַה יַּעֲבִיד הֲדֵין סַבּוּרָא דְלָא יְלִיף וְלָא שִׁימֵּשׁ. וְהָדָא מַתְנִיתָא קוֹדֶם עַד שֶׁלֹּא הִתִּירוּ הֲבָאַת לוּנְטִיּוֹת. רִבִּי יִרְמְיָה וְרִבִּי זְעִירָה רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. רִבִּי הִתִּיר לוּנְטָיאוֹת. תַּנֵּי. אֵין מִשְׁתַּטְּפִין לֹא בַּחַמִּין וְלֹא בַצּוֹנִין. אָמַר רִבִּי יוּדָה בַּר פָּזִי. וְדָא מַתְנִיתָא קוֹדֶם עַד שֶׁלֹּא הִתִּירוּ חֲכָמִים חַמֵּי טִיבֶּרְיָא. דְּתַנֵּי הָרוֹחֵץ בְּחַמֵּי טִיבֶּרְיָא הוּא מְזַלֵּף עַל עַצְמוֹ. אֲבָל אֲחֵרִים לֹא יְזַלְּפוּ לוֹ. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן מְנַסְיָא אוֹמֵר. אַף הוּא לֹא יְזַלֵּף עַל עַצְמוֹ. מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְרַבֶּה אֶת הַהֶבֶל וּמְכַבֵּד אֶת הַקַּרְקַע.

רִבִּי אָחָא בַּר יִצְחָק עָאַל מִיסְחֵי עִם בָּא בַּר מָמָל בְּטַרְיס בר יטסס. חֲמָא חַד בַּר נַשׁ מַזְלִיף עַל גַּרְמֵיהּ. אָמַר לֵיהּ. כָּזֶה אָסוּר בַּשַּׁבָּת מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְרַבֶּה אֶת הַהֶבֶל וּמְכַבֵּד אֶת הַקַּרְקַע. רִבִּי אַבָּהוּ. חוֹרְנִין מְזַלְּפִין וּנְפַל עֲלוֹי. וְהוּא אָמַר. וְהָא רִבִּי לָוָונְטֵי עָאַל מִיסְחֵי עִם רִבִּי יוֹנָה. חֲמָא חַד בַּר נַשׁ מַזְלִיף עַל גַּרְמֵיהּ. אָמַר לֵיהּ. לֵית אֲנָן צְרִיכִין חֲשָׁשִׁין לִיחִידָיֵא.

רִבִּי יִצְחָק רוֹבָא עָאַל מִיסְחֵי עִם רִבִּי. אָמַר לֵיהּ. מָהוּ מִיתֵּן צְלוֹחִיתָא גַּוָּא עֲגַלְתָּא. אָמַר לֵיהּ. הָכָא גַּו נַטָלָא הִיא נַעֲשֵׂית כִּכְלִי שֵׁינִי.

רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. שׁוֹאֲלִין הִילְכוֹת הַמֶּרְחָץ בְּבֵית הַמֶּרְחָץ וְהִילְכוֹת בֵּית הַכִּסֵּא בְּבֵית הַכִּסֵּא. כְּהָדָא רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר עָאַל מִיסְחֵי עִם רִבִּי מֵאִיר. אָמַר לֵיהּ. מַהוּ לְקַנֵּחַ. אָמַר לֵיהּ. אָסוּר. מַהוּ לְהַדִּיחַ. אָמַר לֵיהּ. אָסוּר. וְלֹא כֵן שְׁמוּאֵל שָׁאִיל לְרַב. מָהוּ לַעֲנוֹת אָמֵן בְּמָקוֹם מְטוּנָּף. וְהוּא אָמַר. אָסוּר. וְאָסוּר דְּאָמְרִית לָךְ אָסוּר. אַשְׁכַּח תָּנָא תַּנֵּי. אֵין שׁוֹאֲלִין הִילְכוֹת הַמֶּרְחָץ בַּמֶּרְחָץ וְהִילְכוֹת הַכִּסֵּא בְּבֵית הַכִּסֵּא.

אִם בְּיוֹם טוֹב כְּחַמִּין שֶׁהוּחַמּוּ בְיוֹם טוֹב כול׳. חַמִּין שֶׁהוּחַמּוּ בְיוֹם טוֹב וְכֵן חַמִּין שֶׁהוּחַמּוּ מֵעֶרֶב שַׁבָּת לַשַּׁבָּת. רַב וּשְׁמוּאֵל. חַד אָמַר. מַרְחִיץ בָּהֶן פָּנָיו יָדָיו וְרַגְלָיו. וְתָרְנָה אָמַר. מַרְחִיץ בָּהֶן כָּל גּוּפוֹ אֵיבָרִים אֵיבָרִים. וְלָא יָדְעִין מָאן אָמַר דָּא וּמָאן אָמַר דָּא. מִן מַה דְתַנֵּי שְׁמוּאֵל. מַרְחִיץ בָּהֶן פָּנָיו יָדָיו וְרַגְלָיו. הֲוֵי רַב דּוּ אָמַר. מַרְחִיץ בָּהֶן כָּל גּוּפוֹ אֵיבָרִים אֵיבָרִים.

חַד פִּילוֹסְפִיוֹס שָׁאַל לְרַבּ קַפָּרָא. אַבְלָט שָׁאַל לְלֵוִי סְרִיסָא. מוּתָּר לִשְׁתּוֹת וְאָסוּר לִרְחוֹץ. אָמַר לֵיהּ. אִם תִּרְאֶה סָרִיס מְחַבֵּק עִם אִשְׁתְּךָ שֶׁמָּא אֵינוֹ רַע לָךְ. אָמַר לֵיהּ אֵין. אָמַר לֵיהּ. וּמָכִי הוּא לָהּ כְּלוּם. אָמַר לוֹ. שֶׁלֹּא תִתְפָּרֵץ. אָמַר לֵיהּ. וְהָכָא שֶׁלֹּא יִתְפָּרְצוּ כֵּינַוָן שֶׁיָּצָא אָמְרוּ לוֹ תַּלְמִידָיו. רִבִּי. לָזֶה דָּחִיתָה בְּקָנֶה.

לָנוּ מָה אַתְּ מֵשִׁיב. אָמַר לוֹ. וַהֲלֹא כְּבָר נֶאֱמַר אַךְ אֲשֶׁר יֵאָכֵל לְכָל נֶפֶשׁ הוּא לְבַדּוֹ יֵעָשֶׂה לָכֶם.

מוּלְיֶיר הַגָּרוּף שׁוֹתִין מִמֶּנּוּ בְּשַׁבָּת. הָא אִם אֵינוּ גָרוּף לֹא. אָמַר רִבִּי שְׁיָין. מִפְּנֵי שֶׁהַגְּחָלִים נוֹגְעוֹת בְּגוּפוֹ. אָמַר רִבִּי חֲנִינָה בְּרֵיהּ דְּרִבִּי הִילֵל. מִפְּנֵי שֶׁהָרוּחַ נִכְנֶסֶת בְּגוּפוֹ וְהַגְּחָלִים בּוֹעֲרוֹת. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בוּן. מִפְּנֵי שֶׁהוּא עָשׂוּי פְּרָקִים פְּרָקִים וְהוּא מִתְיָירֵא שֶׁמָּא נִתְאַכָּל דִּיבּוּקוֹ וְהוּא מוֹסִיף מַיִם.

אַנְטִיכִי אַף עַל פִּי שֶׁגְּרוּפָה אֵין שׁוֹתִין מִמֶּנָּה. רִבִּי חֲנַנְיָה רִבִּי יוֹסֵי רִבִּי אָחָא אַבָּא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. מִפְּנֵי שֶׁהִיא מִתְחַמֶּמֶת מִכָּתְלֶיהָ. רַבָּנִן דְּקַיְסָרִין רַב הוּנָא בְשֵׁם רַב. אִם הָיְתָה גְרוּפָה וּפְתוּחָה מוּתָּר.

ד משנה: הַמִּיחַם שֶׁפִּינָּהוּ לֹא יִתֵּן לְתוֹכוֹ מַיִם צוֹנְנִין בִּשְׁבִיל שֶׁיֵּחַמּוּ אֲבָל נוֹתֵן הוּא לְתוֹכוֹ וּלְתוֹךְ הַכּוֹס כְּדֵי לְהַפְשִׁירָן.

הלכה: מִיחַם שֶׁפִּינָּהוּ לֹא יִתֵּן לְתוֹכוֹ צוֹנְנִין כול׳. רִבִּי בָּא בַּר בְּרִיהּ דְּרִבִּי חִייָה בַּר בָּא. רִבִּי חִייָא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. לֹא שָׁנוּ אֶלָּא לְתוֹךְ הַכּוֹס. הָא לְתוֹכוֹ לֹא. אָמַר רִבִּי מָנָא. קַשְׁייֵתֵיהּ קוֹמֵי רִבִּי בָּא. לֹא תָנֵי רִבִּי יוֹחָנָן עַל סוֹפָא לֹא תָנֵי עַל רֵישָׁא. בִּשְׁבִיל שֶׁיֵּחַמּוּ. הָא לְהַפְשִׁירָן לֹא. אָתָא רִבִּי בָּא בַּר כַּהֲנָא רִבִּי חִייָא בַּר אַשִׁי בְשֵׁם רִבִּי. אִם לְחַמְּמָן אָסוּר. אִם לְהַפְשִׁירָן מוּתָּר.

תַּנֵּי. נוֹתְנִין חַמִּין לְתוֹךְ צוֹנְנִין אֲבָל לֹא צוֹנְנִין לְתוֹךְ חַמִּין. כְּדִבְרֵי בֵית שַׁמַּי. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים. בֵּין חַמִּין לְתוֹךְ צוֹנְנִין בֵּין צוֹנְנִין לְתוֹךְ חַמִּין מוּתָּר. בַּמֶּה דְבָרִים אֲמוּרִין. בְּכוֹס. אֲבָל בְּאַמְבַּטִּי חַמִּין לְתוֹךְ צוֹנְנִין מוּתָּר וְצוֹנְנִין לְתוֹךְ חַמִּין אָסוּר. וְרִבִּי שִׁמְעוֹן מַתִּיר. אַתְיָא דְּרַב כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן מְנַסְיָא וְרִבִּי יוֹחָנָן כְּרִבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי. תַּנֵּי. רִבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי אוֹסֵר. מְמַלֵּא הוּא אָדָם חָבִית שֶׁלְּמַיִם וְנוֹתְנָהּ כְּנֶגֶד הַמְּדוּרָה. לֹא בִשְׁבִיל שֶׁתִּיחַם אֶלָּא בִשְׁבִיל שֶׁתְּפִיג צִינָּתָהּ. יוֹרֵד הוּא אָדָם וְטוֹבֵל בְּצוֹנְנִין וְעוֹלֶה וּמִתְחַמֵּם כְּנֶגֶד הַמְּדוּרָה. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. וַחֲכָמִים אוֹסְרִין. יְאוּת אָמַר רִבִּי מֵאִיר. וּמַה טַעֲמוֹן דְּרַבָּנִן. יֵיבָא כַּיי דְּמַר רִבִּי זְעִירָא בְשֵׁם רַב יְהוּדָה. מוּתָּר לְהַפְשִׁיר בְּמָקוֹם שֶׁהַיָּד שׁוֹלֶטֶת. וְאָסוּר לְהַפְשִׁיר בְּמָקוֹם שֶׁאֵין הַיָּד שׁוֹלֶטֶת. וַאֲפִילוּ בְּמָקוֹם שֶׁאֵין הַיָּד שׁוֹלֶטֶת עַד אֵיכָן. רִבִּי יוּדָה בַּר פַּזִּי רִבִּי סִימוֹן בְשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה. עַד שֶׁיְּהֵא נוֹתֵן יָדוֹ לְתוֹכָהּ וְהִיא נִכְוֵית.

הַכֹּל מוֹדִין בְּכֶלִי שֵׁינִי שֶׁהוּא מוּתָּר. מַה בֵּין כֶּלִי רִאשׁוֹן מַה בֵּין כֶּלִי שֵׁינִי. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. כָּאן הַיָּד שׁוֹלֶטֶת וְכָאן אֵין הַיָּד שׁוֹלֶטֶת. אָמַר רִבִּי יוֹנָה. כָּאן וְכָאן אֵין הַיָּד שׁוֹלֶטֶת. אֶלָּא עָשׂוּ הַרְחֵק לְכֶלִי רִאשׁוֹן וְלֹא עָשׂוּ הַרְחֵק לְכֶלִי שֵׁינִי (מתני׳ הָאִילְפָּס וְהַקְּדֵירָה שֶׁהֶעֱבִירָן מֵרוּתְּחִין כול׳.) אָמַר רִבִּי מָנָא. הָהֵן פִּינְכָּא דְּאוֹרְזָא מְסַייֵעַ לְאַבָּא. הָהֵן פִּינְכָּא דִּגְרִיסָא מְסַייֵעַ לִיהּ לְאַבָּא. דְּאַתְּ מְפַנֵּי לִיהּ מִן אָתָר לָאָתָר. וְעַד כְּדוֹן הוּא רוֹתֵחַ.

ה משנה: הָאִילְפָּס וְהַקְּדֵירָה שֶׁהֶעֱבִירָן מֵרוּתְּחִין לֹא יִתֵּן לְתוֹכָן תַּבְלִין אֲבָל נוֹתֵן הוּא לְתוֹךְ הַקֻּעָרָה אוֹ לְתוֹךְ הַתַּמְחוּי. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר לַכֹּל הוּא נוֹתֵן חוּץ מִדָּבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ חוֹמֶץ וָצִיר׃

הלכה: מָהוּ לִיתֵּן תַּבְלִין מִלְּמַטָּה וְלַעֲרוֹת עֲלֵיהֶן מִלְּמַעֲלָה. רִבִּי יוֹנָה אָמַר. אָסוּר. וְעִירּוּי כְּכֶלִי רִאשׁוֹן הוּא. חֵיילֵיהּ דְּרִבִּי יוֹנָה מִן הָדָא. אֶחָד שֶׁבִּישֵּׁל בּוֹ אֶחָד שֶׁעֵירָה לְתוֹכוֹ רוֹתְחַ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. תַּמָּן כְּלֵי חֶרֶס בּוֹלֵעַ. תַּבְלִין אֵינָן מִתְבַּשְּׁלִין. הָתִיב רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בוּן. וְהָתַנֵּי אַף בִּכְלֵי נְחוֹשֶׁת כֵּן. אִית לָךְ לְמֵימַר. כְּלֵי נְחוֹשֶׁת בּוֹלֵעַ.

מָהוּ לַעֲרוֹת מִן הַקִּילוּחַ. אָמַר רִבִּי חֲנַנְיָה בְּרֵיהּ דְּרִבִּי הִלֵּל. מַחֲלוֹקֶת רִבִּי יוֹנָה וְרִבִּי יוֹסֵי. רִבִּי יִצְחָק בַּר גּוּפְתָּא בְעָא קוֹמֵי רִבִּי מָנָא. עָשָׂה כֵן בַּשַּׁבָּת חַייָב מִשּׁוּם מְבַשֵּׁל. עָשָׂה כֵן בְּבָשָׂר בְּחָלָב חַייָב מִשּׁוּם מְבַשֵּׁל. אָמַר לֵיהּ. כַּיי דָּמַר רִבִּי זְעִירָא. וְאִי זֶהוּ חָלוּט בָּרוּר. כָּל שֶׁהָאוּר מְהַלֵּךְ תַּחְתָּיו. וָכָא אִי זֶהוּ תַבְשִׁיל בָּרוּר. כָּל שֶׁהָאוּר מְהַלֵּךְ תַּחְתָּיו.

רִבִּי יוּדָה אוֹמֵר. לַכֹּל הוּא נוֹתֵן. חוּץ מִדָּבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ חוֹמֶץ וָצִיר. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוּדָה. מֶלַח בְּצִיר. יַיִן בְּחוֹמֶץ.

ו משנה: אֵין נוֹתְנִין כְּלִי תַּחַת הַנֵּר לְקַבֵּל בּוֹ אֶת הַשֶּׁמֶן וְאִם נָתְנוּ מִבְּעוֹד יוֹם מוּתָּר. וְאֵין נֵיאוֹתִין מִמֶּנּוּ לְפִי שֶׁאֵינוֹ מִן הַמּוּכָן.

הלכה: אֵין נוֹתְנִין כְּלִי תַּחַת הַנֵּר לְקַבֵּל בּוֹ אֶת הַשֶּׁמֶן. וְאִם נוֹתְנִין מִבְּעוֹד יוֹם מוּתָּר. וְאֵין נֵיאוֹתִין מִמֶּנּוּ לְפִי שֶׁאֵינוֹ מִן הַמּוּכָן. רִבִּי חַגַּי בָּעֵי. כָּבָה מִבְּעוֹד יוֹם וְנִתְוַדַּע לוֹ מִשֶּׁחֲשֵׁיכָה. חֲבֵרַייָא בָּעֵי. כָּבָה בַשַּׁבָּת זוֹ וְנִתְוַדַּע לוֹ בַּשַּׁבָּת הַבָּאָה. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. אֵין לָךְ דָּבָר שֶׁהוּא בְעֵינוֹ וְאֵינוֹ בְהַכְנוֹ אֶלָּא דָּבָר אֶחָד בִּלְבַד. הָתִיב רִבִּי לָעְזָר. הֲרֵי שֶׁמֶן בְּגֵר הֲרֵי בְעֵינוֹ הוּא וְאֵינוֹ בְהַכְנוֹ. לְכָךְ נִתְּנוּ מִשָּׁעָה רִאשׁוֹנָה שֶׁיִּכְלֶה בַּגֵּר. הָתִיב רֵישׁ לָקִישׁ. הֲרֵי חִטִּין בְּזוּרִיעָה בְּעֵינָן הֵן וְאֵינוֹ בְהַכְנוֹ. לְכָךְ נִתְּנוּ מִשָּׁעָה רִאשׁוֹנָה שֶׁיִּכְלוּ בַּקַּרְקַע. הָתִיבוֹן. הֲרֵי בֵּצִים לְאַפְרוֹחִים הֲרֵי בְעֵיינֵין הֵן וְאֵינֵן בְּהַכְנָן. לְכָךְ נִתְּנָן מִשָּׁעָה רִאשׁוֹנָה שֶׁיֵּעָשׂוּ אַפְרוֹחִין. הָתִיב רִבִּי יִרְמְיָה. הֲרֵי עִיטּוּרֵי סוּכָּה הֲרֵי בְעֵיינֵין הֵן וְאֵינֵן בְּהַכְנָן. שַׁנְייָא הִיא. דְּאָמַר רִבִּי אַבָּמָרִי אָחוֹי דְּרִבִּי יוֹסֵה. כָּל שִׁבְעָה הֵן בְּטִילִין עַל גַּב סוּכָּה. מִיכָּן וְהֵילָךְ בְּהַכְנוֹ הֵן. הָתִיב רִבִּי חִינְנָא. הֲרֵי מוּכָּן שֶׁנִּתְפַּזְּרוּ הֲרֵי בְעֵיינֵן הֵן וְאֵינֵן בְּהַכְנָן הָכָא בְכֵלִים. וּמַה דְּאַתְּ אָמַר תַּמָּן בָּאֳכָלִין. הָתִיב רִבִּי נָסָא. הֲרֵי מוּקְצֶה שֶׁיָּבֵשׁ וְלֹא נָגַע בּוֹ הֲרֵי הוּא בְעֵינוֹ וְאֵינוֹ בְהַכְנוֹ. הָכָא בְכֵלִים. וּמַה דְּאִיתְמַר תַּמָּן בָּאֳכָלִין.

ז משנה: מְטַלְטְלִין נֵר חָדָשׁ אֲבָל לֹא יָשָׁן. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר כָּל הַנֵּירוֹת מִיטַּלְטְלִין חוּץ מִן הַנֵּר הַדָּלֵק בַּשַּׁבָּת.

הלכה: מְטַלְטְלִין נֵר חָדָשׁ אֲבָל לֹא יָשָׁן כול׳. הָתִיב רִבִּי חִיָּיא בַּר אָדָא. וְהָא תַנִּינָן. כּוֹפִין סַל לִפְנֵי הָאֶפְרוֹחִין שֶׁיַּעֲלוּ וְשֶׁיֵּרְדוּ. אָמְרִין. הָדָא דְרִבִּי יוֹחָנָן.

דְּתַנֵּי. כָּל הַנֵּירוֹת מִטַּלְטְלִין חוּץ מִן הַנֵּר הַדָּלֵק בַּשַּׁבָּת. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. רִבִּי יוּדָה אוֹמֵר. נֵר חָדָשׁ מוּתָּר לְטַלְטְלוֹ. וְיָשָׁן אָסוּר לְטַלְטְלוֹ. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. כָּל הַנֵּרוֹת מִיטַּלְטְלִין חוּץ מִן הַנֵּר הַדָּלֵק בַּשַּׁבָּת. כָּבָה. מוּתָּר לְטַלְטְלוֹ.

רִבִּי יִרְמְיָה וְרִבִּי בָּא תְּרֵיהוֹן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. חַד אָמַר. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. כָּל הַמְיוּחָד לְאִיסּוּר אָסוּר. וְחוֹרָנָה אָמַר. כָּל שֶׁייְחָדוֹ לְאִיסּוּר אָסוּר. וְלָא יָדְעִינָן מָאן אָמַר דָּא וּמָאן אָמַר דָּא. מִן מַה דָמַר רִבִּי חֲנִינָה. רִבִּי יִרְמְיָה שָׁאַל. הֶהֵן לִיבְנָה לֹא כְמְיוּחָד לְאִיסּוּר הוּא. חֲזִי הוּא דוּ אָמַר. כָּל הַמְיוּחָד לְאִיסּוּר אָסוּר. מָאן דָּמַר. מְיוּחָד. כָּל שֶׁכֵּן יְיחָדוֹ. וּמָאן דָּמַר. יְיחָדוֹ. הָא מְיוּחָד לֹא.

מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל מָאן דָּמַר. כָּל הַמְיוּחָד לְאִיסּוּר אָסוּר. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. מוּכָנָה שֶׁלָּהּ בְּזְמַן שֶׁהִיא נִשְׁמֶטֶת אֵינָהּ חִיבּוּר לָהּ וְאֵינָהּ נִמְדֶּדֶת עִמָּהּ. וְאֵינָהּ מַצֶּלֶת עִמָּהּ בְּאֹהֶל הַמֵּת. וְאֵין גּוֹרְרִין אוֹתָהּ בַּשַּׁבָּת בִּזְמַן שֶׁיֵּשׁ בְּתוֹכָהּ מָעוֹת. וְתַנֵּי עֲלָהּ. הָיוּ עָלֶיהָ מָעוֹת וְנָפְלוּ. נִגְרֶרֶת. אָמַר רַב שֵׁשֶׁת. דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן הִיא. דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. כָּבָה מוּתָּר לְטַלְטְלוֹ. אָמְרִין. לָמָּה לֵית אֲנָן פָּתְרִין לָהּ. דִּבְרֵי הַכֹּל הִיא בְּשׁוֹכְחַ. לֵית אַתְּ יָכִיל. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. אִם אֵינָהּ נִשְׁמֶטֶת חִיבּוּר לָהּ. וְנִמְדֶּדֶת עִמָּהּ. וּמַצֶּלֶת עִמָּהּ בְּאֹהֶל הַמֵּת. וְגוֹרְרִין אוֹתָהּ בַּשַּׁבָּת אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ בְּתוֹכָהּ מָעוֹת. אִית מֵימַר כָּכָא. דִּבְרֵי הַכֹּל הִיא בְּשׁוֹכְחַ.

מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל מָאן דָּמַר. כָּל הַמְיוּחָד לְאִיסּוּר אָסוּר. דְּתַנִּינָן. הָאֶבֶן שֶׁעַל פִּי הֶחָבִית מַשָּׂה עַל צְדָדֶיהָ וְנוֹפֶלֶת. רִבִּי בָּא בְשֵׁם רִבִּי חִיָּיא בַּר אַשִׁי. פָּתַר לָהּ רַב בְּשׁוֹכַחַ. וּמִן דְּבַתְרָהּ. הָיְתָה בֵין הֶחָבִיּוֹת מַגְבִּיהָּה וּמַשָּׂה עַל צְדָדֶיהָ וְהִיא נוֹפֶלֶת. עוֹד הוּא פָּתַר לָהּ רַב בְּשׁוֹכַחַ.

מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל מָאן דָּמַר. כָּל הַמְיוּחָד לְאִיסּוּר אָסוּר. דְּתַנִּינָן. כּוֹפִין סַל לִפְנֵי הָאֶפְרוֹחִין שֶׁיַּעֲלוּ וְשֶׁיֵּרְדוּ. וְתַנֵּי עֲלָהּ. עָלוּ מֵאֵילֵיהֶן אָסוּר לְטַלְטְלָן. אָמַר רִבִּי בּוּן בַּר חִיָּיא קוֹמֵי רִבִּי זְעִירָא. תִּיפְתָּר בְּמָאוּס. אָמַר לֵיהּ. וְהָתַנֵּי רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. אֲפִילּוּ סְאָה אֲפִילּוּ תַּרְקַב. אִית לָךְ מֵימַר. סְאָה וְתַרְקַב מְאוּסִין הֵן.

רִבִּי יִרְמְיָה בְּשֵׁם רַב. הֲלָכָה כְּרִבִּי מֵאִיר. שְׁמוּאֵל אָמַר. הֲלָכָה כְּרִבִּי יְהוּדָה. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי אָמַר. הֲלָכָה כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. בְּעוֹן קוֹמֵי רִבִּי יוֹחָנָן. אַתְּ מַה אַתְּ אָמַר. אָמַר לוֹן. אֲנִי אֵין לִי אֶלָּא מִשְׁנָה. כָּל הַנֵּרוֹת מִיטַּלְטְלִין חוּץ מִן הַנֵּר הַדָּלֵק בַּשַּׁבָּת. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ הוֹרֵי בְאַשְׁרַבּוּלִיס. מְנוֹרָה קְטַנָּה מוּתֶּרֶת לְטַלְטְלָהּ. רִבִּי חֶלְבּוֹ וְרִבִּי אַבָּהוּ. קוֹמֵי רִבִּי אַבָּהוּ מַעֲבִרִין. קוֹמֵי רִבִּי אַבָּהוּ מַעֲבִרִין. רִבִּי יָסָא סְלַק גַּבֵּי רִבִּי תַּנְחוּם בַּר חִיָּיא. בְּעָא מֵיעֲבַרְתֵּיהּ קוֹמוֹי. אָמַר לֵיהּ. בְּפָנֵינוּ. רִבִּי יוֹסֵה גַּלִּילָיֵא סְלַק קוֹמֵי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה. בְּעָא מֵעֲבַרְתֵּיהּ. אָמַר לֵיהּ. מָאן שָׁרָא לָךְ. אַשְׁכְּחַת רַב וְרִבִּי יוֹחָנָן אִילֵּין דְּאָסְרִין חָדָא. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אִילֵּין דְּשָׁרֵייהּ חָדָא. רִבִּי לָעְזָר בַּר חֲנִינָה. מַעֲשֶׂה הָיָה וְטִילְטְלוּ פּוֹמֹט מִתַּחַת הַנֵּר בַּשַּׁבָּת. מָה אָנָן קַיָימִין. אִין כְּרִבִּי מֵאִיר. אֲפִילּוּ פּוֹמֹט יְהֵא אָסוּר. אִין כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. אֲפִילּוּ נֵר יְהֵא מוּתָּר. אֶלָּא כָּאן כְּרִבִּי יוּדָה. דְּרִבִּי יוּדָה אָמַר. נֵר מָאוּס. טַבָּלָה אֵינָהּ מָאוּסָה.

תַּנֵּי. אִם הִתְנָה עָלָיו יְהֵא מוּתָּר. מָה אָנָן קַיָימִין. אִין כְּרִבִּי מֵאִיר. אֲפִילּוּ הִתְנָה עָלָיו אָסוּר. אִין כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. אֲפִילּוּ לֹא הִיתְנָה עָלָיו יְהֵא מוּתָּר. אֶלָּא כֵּן אָנָן קַיָימִין כְּרִבִּי יוּדָה. דְּרִבִּי יוּדָה אָמַר. נֵר מָאוּס. טַבָּלָה אֵינָהּ מָאוּסָה. מַה חֲמִית מֵימַר. כְּרִבִּי יוּדָה אָנָן קַיָימִין. דְּתַנֵּי. נֵר שֶׁהוּא מוּנָּח אֲחוֹרֵי הַדֶּלֶת פּוֹתְחַ וְנוֹעֵל בַּשַּׁבָּת וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִתְכַּוֵּין לֹא לְכַבּוֹת וְלֹא לְהַבְעִיר. רַב וּשְׁמוּאֵל פָּתְרִין לֵיהּ בְּשׁוֹכֵחַ וּמְקַלְקֵלִין מָאן דַּעֲבַד כֵּן. יַכְרֵת יְי לְאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂנָּה עֵר וְעוֹנֶה.

מָאן אִית. כָּל הַמְיוּחָד לְאִיסּוּר אָסוּר. לֹא רִבִּי מֵאִיר. חֲזִי. מָאן תַּנָּא. אִם הִתְנָה עָלָיו מוּתָּר. רִבִּי שִׁמְעוֹן. אֲבָל כּוֹס וּקְעָרָה וַעֲשָׂשִׁית אַף עַל פִּי שֶׁכָּבוּ אָסוּר לִיגַּע בָּהֶן. רִבִּי טָבִי בְשֵׁם רַב חִסְדָּא. אֲפִילּוּ כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן דּוּ אָמַר תַּמָּן מוּתָּר. מוֹדֵי הוּא הָכָא שֶׁהוּא אָסוּר. שֶׁאִם אוֹמֵר אַתְּ לוֹ שֶׁהוּא מוּתָּר. אַף הוּא מְכַבֶּה אוֹתָן וּמְשַׁתַּמֵּשׁ בְּהוֹן.

אָמַר רִבִּי מָנָא. בְּקִדְמִיתָא הֲווִינָן סָבְרִין מֵימַר. מַה פְלִיגִין בְּאוֹתוֹ שֶׁכָּבָה. בְּשֶׁגָּרְרוּ הָעַכְבָּרִים אֶת הַפְּתִילָה. בָּאֲפוּצָה. וַאֲפִילּוּ תֵּימָא בְּשֶׁלֹּא גָּרְרוּ הָעַכְבָּרִים אֶת הַפְּתִילָה. וַאֲפִילּוּ תֵּימָא שֶׁלֹּא בָאֲפוּצָה. בְּשֶׁיֵּשׁ בְּתוֹכוֹ שֶׁמֶן.

תַּמָּן תַּנִּינָן. נוֹטֵל אָדָם אֶת בְּנוֹ וְהָאֶבֶן בְּיָדוֹ וְכִלְכָּלָה וְהָאֶבֶן בְּתוֹכָהּ. וְתַנֵּי דְּבֵית רִבִּי. הָאֶבֶן וְהָאוֹכְלִין בְּתוֹכָהּ. לֹא הֲווִינָן אָמְרִין כְּלוּם. שֶׁהֲרֵי רִבִּי רוֹמָנוֹס הוֹצִיא מַחְתָּה מִשֶּׁלְבֵית רִבִּי מְלִיאָה גְחָלִים בַּשַּׁבָּת. אִית לָךְ מֵימַר. גַּבֵּי גְחָלִים אֲפוּצוֹת הֵן אֶלָּא בְּשֶׁיֵּשׁ לְתוֹכוֹ שֶׁמֶן. אָמַר רִבִּי אַבָּהוּ. קַיְימְתֵיהּ קְרֵטִים שֶׁל בּוֹסֶם הָיָה בָהּ.

רִבִּי בָּא בַּר חִיָּיה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. תַּרְכּוֹס אָסוּר לְטַלְטְלוֹ. הוֹרֵי רִבִּי אִמִּי. מוּתָּר. רִבִּי יִרְמְיָה חֲמִי לוֹן מְטַלְטְלִין לֵיהּ גַּו סְדָרָא רוֹבָא וְלַא חֲזָה מַמְחֵה בְּיָדוֹן. דְּבֵית רִבִּי יַנַּאי אָמְרִין. עַד ג׳ כְּכֹפֶא. מֵיכַן וְהֵילָךְ כְּסוּלָּם. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בַּירִבִּי בּוּן. מָאן דְּשָׁרֵי כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. דְּתַנֵּי. לֹא יָגוֹר אָדָם אֶת הַמִּיטָּה וְאֶת הַכִּפֹּא וְאֶת הַסַּפְסָל וְאֶת הַקַּתֶּדְרָה. מִפְּנֵי שֶׁהוּא עוֹשֶׂה חָרִיץ. וְרִבִּי שִׁמְעוֹן מַתִּיר. רִבִּי בָּא בְשֵׁם רִבִּי חוּנָא רִבִּי חַגַּיי בְשֵׁם רִבִּי זְעִירָא רִבִּי יוֹסֵי בְשֵׁם רִבִּי אִילָא. מוֹדִין

חֲכָמִים לְרִבִּי שִׁמְעוֹן בְּכִסֵּא שֶׁרַגְלָיו מְשׁוּקָּעוֹת בַּטִּיט שֶׁמּוּתָּר לְטַלְטְלוֹ. כְּמַה דְתֵימַר מוּתָּר לְטַלְטְלוֹ. וְדִכְוָותָהּ מוּתָּר לְהַחֲזִירוֹ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי אַף אֲנַן נַמֵּי תַּנִּינָן. נִיטָּלִין בַּשַּׁבָּת. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. דִּרְבִּי שִׁמְעוֹן הִיא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. מַתְנִיתָה אָמְרָה כֵן. כָּל הַכֵּלִים אֵינָן נִגְרָרִין חוּץ מִן הָעֲגָלָה מִפְּנֵי שֶׁהִיא כוֹבֶשֶׁת.

רִבִּי חוּנָא בְּשֵׁם רִבִּי. לְעִנְיַן שַׁבָּת אִיתְאֲמָרַת. חִזְקִיָּה בְּשֵׁם דְּבֵית רִבִּי יַנַּאי. לְעִנְיַן חֲזָקוֹת אִיתְאֲמָרַת. רִבִּי יוֹסֵה מִשּׁוּם דְּבֵית רִבִּי יַנַּאי. לְעִנְיַן טוּמְאָה אִיתְאֲמָרַת. רִבִּי אָחָא בַּר חִינְנָא רִבִּי יָסָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. מְנוֹרָה קְטַנָּה מוּתָּר לְטַלְטְלָהּ. וְלֹא כֵלִי הוּא. וְלֹא כָל מַה שֶׁבַּבַּיִת מִן הַמּוּכָן הוּא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. תִּיפְתַּר שֶׁלְקָחָהּ עִמּוֹ לִסְחוֹרָה. אוֹ שֶׁבָּאת עֶרֶב שַׁבָּת עִם חַשִּׁיכָה. וְלֹא שְׁמַעַת מִינָּהּ כְּלוּם.

ח משנה: נוֹתְנִין כֶּלִי תַּחַת הַנֵּר לְקַבֵּל נִיצוֹצוֹת וְלֹא יִתֵּן לְתוֹכוֹ מַיִם מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְכַבֶּה:

הלכה: הָכָא אַתְּ אָמַר. אֵין נוֹתְנִין כֶּלִי תַּחַת הַנֵּר. לְקַבֵּל נִיצוֹצוֹת. וְלֹא יִתֵּן לְתוֹכוֹ מַיִם מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְכַבֶּה. וְהָכָא אַתְּ אָמַר. נוֹתְנִין כֶּלִי תַּחַת הַנֵּר. כָּאן שֶׁיֵּשׁ לוֹ צוֹרֶךְ בַּשֶּׁמֶן. וְכָאן אֵין לוֹ צוֹרֶךְ בַּנִּיצוֹצוֹת.

וְלֹא יִתֵּן לְתוֹכוֹ מַיִם מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְכַבֶּה. רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָא. דִּרְבִּי יוֹסֵי הִיא. דְּאָמַר רִבִּי יוֹסֵי. הַוִינָן סָבְרִין מֵימַר. מַה פְלִיגִין רִבִּי מֵאִיר וְרַבָּנָן. בְּשֶׁעָשָׂה מִחְיצָה שֶׁלְכֵלִים. אֲבָל אִם עָשָׂה מִחְיצָה שֶׁל מַיִם לֹא. מִן מַה דָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָא. דִּרְבִּי יוֹסֵי הִיא. הָדָא אָמְרָה. אֲפִילּוּ עָשָׂה מְחִיצָה שֶׁלְמַיִם הִיא הַמַּחֲלוֹקֶת.

פרק ד

א משנה: בַּמֶּה טוֹמְנִין וּבַמָּה אֵין טוֹמְנִין. אֵין טוֹמְנִין לֹא בַגֶּפֶת וְלֹא בַזֶּבֶל וְלֹא בְמֶלַח וְלֹא בְסִיד וְלֹא בַחוֹל בֵּין לַחִין בֵּין יְבֵשִׁין. לֹא בַתֶּבֶן וְלֹא בַמּוֹכִין וְלֹא בַזּוֹגִין וְלֹא בָעֲשָׁבִין בִּזְמַן שֶׁהֵן לַחִין. אֲבָל טוֹמְנִין בָּהֶן כְּשֶׁהֵן יְבֵשִׁין. טוֹמְנִין בַּכְּסוּת וּבַפֵּירוֹת וּבְכַנְפֵי יוֹנָה וּבִנְעוֹרֶת שֶׁל פִּשְׁתָּן וּבִנְסוֹרֶת שֶׁל חָרָשִׁין דַּקָּה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹסֵר בַּדַּקָּה וּמַתִּיר בַּגַּסָּה:

הלכה: בַּמֶּה טוֹמְנִין וּבַמָּה אֵין טוֹמְנִין כול׳. לְפִי שֶׁהַדְּבָרִים הַלָּלוּ רוֹתְחִין וּמַרְתִּיחִין וְהוּא נוֹטְלָן וְהֵן תַּשִּׁים לְתוֹךְ יָדוֹ וּמַחֲזִירָן וְהֵן מוֹסִיפִין רְתִיחָה. לְפִיכָךְ אָסְרוּ לִטְמוֹן בָּהֶן. וּכְרִבִּי לָעְזָר בֶּן עֲזַרְיָה. דִּרְבִּי לָעְזָר בֶּן עֲזַרְיָה אָמַר. קוּפָּה מַשָּׂה עַל צִידָּהּ וְנוֹטֵל. וּכְרַבָּנִן דְּתַמָּן. דִּינוֹן אָמְרִין. אִם הָיְתָה יוֹרֶה מוּתָּר. וְתַמָּן תַּנִּינָן. סָפֵק חֲשִׁיכָה סָפֵק לֹא חֲשִׁיכָה. מִפְּנֵי שֶׁלֹּא חֲשִׁיכָה. הָא אִם חֲשִׁיכָה אָסוּר לִטְמוֹן בָּהֶן. תַּמָּן אָמְרִין. מִפְּנֵי בִיטּוּל בֵּית הַמִּדְרָשׁ. אָמַר רִבִּי בָּא. מִפְּנֵי הַחַשָּׁד. שֶׁאִם אוֹמֵר אַתְּ לוֹ שֶׁהוּא מוּתָּר אַף הוּא אֵינוֹ עוֹשֶׂה אוֹתָן כָּל צוֹרְכוֹ מִבְּעוֹד יוֹם. מִתּוֹךְ שֶׁאַתְּ אוֹמֵר לוֹ שֶׁהוּא אָסוּר אַף הוּא עוֹשֶׂה אוֹתוֹ כָּל צוֹרְכוֹ מִבְּעוֹד יוֹם. מַה נְפַק מִן בֵּינַיהוֹן. לִטְמוֹן שֶׁלֶג וְצוֹנְנִין. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי בָּא מוּתָּר. וְעַל דַּעְתּוֹן דְּרַבָּנִן דְּתַמָּן אָסוּר. אָסְרוּ טְמִינָה מִפְּנֵי כִירָה. אָסְרוּ כִירָה מִפְּנֵי טְמִינָה. אָסְרוּ כִירָה שֶׁהֲבָלָהּ מְמוּעָט מִפְּנֵי כִירָה שֶׁהֲבָלָהּ מְרוּבֶּה. אָסְרוּ תַּבְשִׁיל שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל כָּל צוֹרְכוֹ מִפְּנֵי תַּבְשִׁיל שֶׁלֹּא נִתְבַּשֵּׁל כָּל צוֹרְכוֹ. אָסְרוּ חַמִּין מִפְּנֵי תַּבְשִׁיל שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל כָּל צוֹרְכוֹ. חָזְרוּ וְהִתִּירוּ חַמִּין.

תַּנֵּי. אֵין טוֹמְנִין בְּרֶמֶץ. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. הָדָא אָמְרָה. אֶפֶר שֶׁצָּנַן מוּתָּר לִטְמוֹן בּוֹ. כְּהָדָא בְרַתֵּיהּ דְּרִבִּי יַנַּאי הֲוָות מְשַׁמְּשָׁה קוּמוֹי אָבוֹי וַהֲוָות מַעֲלָה קוּמוֹי תַּבְשִׁילִין רוֹתְחִין. אָמַר לָהּ. הֵיךְ אִיתְעֲבִידָא. אָמְרָה לֵיהּ. בְּמָרָא וְגִיפְתָּא. אֲמַר לָהּ. לָא תְּהֵי עָבְדָה כֵן אֶלָּא בְּמָרָה וְיַהֲבָה קוּפְתָּה עַל גִּיפְתָּא. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. בְּהָדָא רִבִּי חֲנִינָה פְלִיג. דָּרַשׁ רִבִּי אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי חֲנִינָה. הַגֶּפֶת מִלְמַטָּן וְתֶבֶן מִיכָּן וּמִיכָּן אָסוּר. וּמוֹדֶה בָהּ רִבִּי יַנַּאי.

אַבִּין בָּעֵי. בָּלְלָן מָה הֵן. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. טוֹמְנִין בַּכְּסוּת וּבַפֵּירוֹת וּבְכַנְפֵי יוֹנָה. רִבִּי יוֹסֵה בֵּן פָּזִי בְשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בַּר חֲנִינָה. הָדָא דְתֵימַר בְּשֶׁלֹּא רָבַת רַקָּבוּבִיתָן. אֲבָל אִם רָבַת רַקָּבוּבִיתָן אָסוּר לִטְמוֹן בָּהֶן.

וְלֹא בַחוֹל. תַּמָּן תַּנִּינָן. מַטִּילִין אוֹתוֹ לַחוֹל בְּשָׁבִיל שֶׁיִּמְתִּין. הֶהֵן חָלָא מִירְתַּח רִתְחָא וּמֵיצָן צוֹנְנָה. הֶהֵן תֶּבֶן בַּעַל פְּקֻדּוֹן הוּא. כַּמָּה דְאַתְּ יְהִיב לֵהּ הוּא יְהִיב לָךְ.

כָּל דָּבָר שֶׁמַּרְחִיקִין אוֹתוֹ מִן הַכּוֹתֶל אָסוּר לִטְמוֹן בּוֹ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. מִן מַה דְתַנִּינָן. תֶּבֶן טוֹמְנִין בּוֹ. הָדָא אָמְרָה. אֵין מַרְחִיקִין אוֹתוֹ מִן הַכּוֹתֶל. הָתִיב רִבִּי חַגַּיי. וְהַמַּשְׁכִּיר בַּיִת לַחֲבֵירוֹ לֹא יַעֲשֶׂנּוּ אוֹצָר שֶׁל תְּבוּאָה. לֵידָא מִילָּה. לֹא מִפְּנֵי הַמּוּץ. אָמַר רִבִּי חֲנַנְיָה. מִפְּנֵי הָעַכְבָּרִים. אָמַר רִבִּי פִּינְחָס בֵּירִבִּי חֲנִינָה. אִם מִפְּנֵי הָעַכְבָּרִים נִיתְנֵי אֲפִילּוּ אוֹצָר שֶׁלְּכָל דָּבָר. הֲוֵי יְאוּת קַשְׁיָא רִבִּי חַגַּיי. אֹתֶיב רִבִּי שַׁמַּי. חֲרֵי סָלְעִים מַרְחִיק אוֹתָן מִן הַכּוֹתֶל. מֵעַתָּה אָסוּר לִטְמוֹן בָּהֶן. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. לֹא שֶׁהַסְּלָעִים מַרְתִּיחִין אֶלָּא שֶׁהֵן עוֹשִׁין חֲלוּדָה וְהֵן מַלְקִין אַרְעִיתוֹ שֶׁלְּכוֹתֶל. וְהָא תַּנֵּי. אֵין טוֹמְנִין בִּסְלָעִים. תִּיפְתַּר בִּסְלָעִים שֶׁלְּכֶסֶף. אִית תַּנֵּי תַּנֵּי. טוֹמְנִין בִּסְלָעִים. וְאִית תַּנֵּי תַּנֵּי. אֵין טוֹמְנִין. אַמַּר רַב חִסְדָּא. מָאן דָּמַר. טוֹמְנִין. בְּשֶׁלְּזָהָב שֶׁלְּנְחוֹשֶׁת. וּמָאן דָּמַר. אֵין טוֹמְנִין. בִּסְלָעִים שֶׁלְּכֶסֶף.

לֹא סוֹף דָּבָר לַחִין. אֲפִילּוּ יְבֵישִׁין שֶׁנִּתְלַחְלְחוּ. מִן אִילֵּין מוּכְיִן. וּמוּכְיִן לֹא כִּיבֵּישִׁין שֶׁנִּתְלַחְלְחוּ הֵן. רִבִּי יוֹחָנָן בַּר שִׁילָא הָדָא אָמְרָה. הָהֵן דִּכְמַר אִיידֵה צָרִיךְ מַחְסַרְתֵּיהּ צִיבְחַד דְּהוּא אֲתֵי מֵיסַב וְהִיא שָׁפְכָה וּמִרְתָּחָה. תַּמָּן תַּנִּינָן. כֵּן בְּגֶפֶת חֲדָשָׁה. אֲבָל בִּישָׁנָה טָהוֹר. וְאֵי זוֹ הִיא חֲדָשָׁה וְאֵי זוֹ הִיא יְשָׁנָה. רִבִּי יוֹסֵי בִּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. חֲדָשָׁה בְתוֹךְ י״ב חוֹדֶשׁ. יְשָׁנָה לְאַחַר י״ב חוֹדֶשׁ.

טוֹמְנִין בַּכְּסוּת וּבַכְּפִירוֹת וּבְכַנְפֵי יוֹנָה. רִבִּי יוּדָה בַּר פָּזִי בְּשֵׁם רִבִּי יִרְמְיָה בַּר חֲנִינָה. הָדָא דְתֵימַר בְּשֶׁלֹּא רָבַת רַקָּבוּבִיתָן. אֲבָל רָבַת רַקָּבוּבִיתָן אָסוּר לִטְמוֹן בָּהֶן.

וּבִנְעוֹרֶת שֶׁל פִּשְׁתָּן וּבִנְסוֹרֶת שֶׁל חָרְשִׁין. אֲנַן תַּנִּינָן. נְסוֹרֶת. תַּנֵּי דְבֵית רִבִּי. נְעוֹרֶת. הָדָא אָמְרָה. הִיא הָדָא הִיא הָדָא.

ב משנה: טוֹמְנִין בַּשָּׁלָחִין וּמְטַלְטְלִין אוֹתָן בְּגִיזֵי צֶמֶר וְאֵין מְטַלְטְלִין אוֹתָן. כֵּיצַד עוֹשֶׂה נוֹעֵר אֶת הַכְּסוּי וְהֵן נוֹפְלוֹת. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹמֵר קוּפָּה מַטָּה עַל צִידָּהּ וְנוֹטֵל שֶׁמָּא יְשׁוֹל וְאֵינוֹ יָכוֹל לְהַחֲזִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים נוֹטֵל וּמַחֲזִיר.

הלכה: טוֹמְנִין בַּשָּׁלָחִין וּמְטַלְטְלִין אוֹתָן. רִבִּי יוּדָה בֶּן פָּזִי בְּשֵׁם רִבִּי יוֹנָתָן. הָדָא דְתֵימַר בִּנְתוּנִין אֶצֶל בַּעַל הַבַּיִת. אֲבָל בִּנְתוּנִין בָּאַפּוֹתִיקִי לֹא בְדָא. בְּגִיזֵי צֶמֶר וְאֵין מְטַלְטְלִין אוֹתָן. רִבִּי יוּדָה וְרִבִּי יוֹחָנָן. הָדָא דְתֵימַר בִּנְתוּנִין בָּאַפּוֹתִיקִי. אֲבָל בִּנְתוּנִין אֶצֶל בַּעַל הַבַּיִת לֹא בְדָא.

רַב יִרְמְיָה בְּשֵׁם רַב. פּוֹרְשִׁין מַחֲצֶלֶת עַל גַּבֵּי שַׁיָּיפוֹת שֶׁלְּלְבֵינִים בַּשַּׁבָּת.

אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּרִבִּי. אֲנִי לֹא שָׁמַעְתִּי מֵאַבָּא. אֲחוֹתִי אָמְרָה לִי מִשְּׁמוֹ. בֵּיצָה שֶׁנּוֹלְדָה בְיוֹם טוֹב סוֹמְכִין לָהּ כֶּלִי בִּשְׁבִיל שֶׁלֹּא תִתְגַּלְגֵּל. אֲבָל אֵין כּוֹפִין עָלֶיהָ אֶת הַכֶּלִי. וּשְׁמוּאֵל אָמַר. כּוֹפִין עָלֶיהָ כֶּלִי. אָמַר רִבִּי מָנָא. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יְהֵא הַכֶּלִי נוֹגֵעַ בְּגוּפָהּ שֶׁלְּבֵיצָה.

תַּנֵּי רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. נָחִיל שֶׁלְּדְבוֹרִין פּוֹרְסִין עָלָיו סַדִּין בַּחַמָּה מִפְּנֵי הַחַמָּה וּבַגְּשָׁמִים מִפְּנֵי הַגְּשָׁמִים. מַה כְּרֵב. כִּשְׁמוּאֵל. כָּאן מִלְמַעְלָן כָּאן מִלְמַטָּן.

רִבִּי בִּיסְנָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בַּר חֲנִינָה. חֲפֵי לְסוֹטוֹת אָסוּר לְטַלְטְלָן. מְצַדְתָּא הֲוָא פְרִיסָן וְהָדֵין מִשְׁטָרְפָן גַּו שִׁימְשָׁא. אַתּוֹן וְשָׁאֲלוּ לְרַב. מָהוּ מְטַלְטְלָתָן. אֲמַר לוֹן. חַשְׁבוֹן עֲלֵיהֶן מִתְנִינָן תּוֹחֵי רֵשֵׁי כוֹן וְשָׁרֵי לְכוֹן מְטַלְטְלָתָן.

רִבִּי זְעִירָא בְּשֵׁם רִבִּי יִרְמְיָה. רָאשֵׁי כְלוֹנְסִיּוֹת שֶׁחִישֵּׁב עֲלֵיהֶן מֵאֵיתְמֹל מוּתָּר לְטַלְטְלָן. רִבִּי יוֹנָה וְרִבִּי יוֹסֵי סָלְקוֹן לְסִדְרָא דְּרַב עוּלָּא דַּהֲוָה רָבְעָה תַּמָּן וַהֲוָה תַּמָּן רָאשֵׁי כְלוֹנְסִיּוֹת. אַתּוֹן וּשְׁאָלוֹן לֵיהּ מָהוּ לְטַלְטְלָן. אֲמַר לוֹן. אִם חָשַׁבְתֶּם עֲלֵיהֶן מֵאֵיתְמֹל מוּתָּר לְטַלְטְלָן. וְאִם לָאו אֵין אַתֶּם מוּתָּרִים לְטַלְטְלָן.

תַּנֵּי רִבִּי חַלַפְתָּא בַּר שָׁאוּל. מוּכְיִן שֶׁחָשַׁב עֲלֵיהֶן מֵאֶתְמוֹל מוּתָּר לְטַלְטְלָן. תַּנֵּי רִבִּי יוֹסֵי בֶּן שָׁאוּל. צָבָר שֶׁל קוֹרוֹת שֶׁחִישֵּׁב עֲלֵיהֶן מֵאֶתְמוֹל מוּתָּר לְטַלְטְלָן.

רִבִּי יוֹסֵי רִבִּי חֲנִינָה בְּשֵׁם רִבִּי יִשְׁמָעֵאל בֵּירִבִּי יוֹסֵי. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי רִבִּי חֲנִינָה בְּשֵׁם רִבִּי יִשְׁמָעֵאל בֵּירִבִּי יוֹסֵי. אַבָּא שַׁלְחָא הֲוָה וַהֲוָה אָמַר לָנוּ קָשְׁרוּ לָכֶם רָאשֵׁי גִיזִּיוֹת וְאַתֶּם מוּתָּרִין לְטַלְטְלָן לְמָחָר. חִזְקִיָּה אָמַר. אֲפִילּוּ מַלָּן. רַב אָמַר. חֲרִיוֹת שֶׁגִּידְעָן לִשְׁכִיבָה אֵינָן צְרִיכוֹת קִישׁוּר. לָאֹהָלִין צְרִיכוֹת קִישׁוּר. רַב אַבָּא בַּר חָנָה אָמַר. בֵּין לִשְׁכִיבָה בֵּין לָאוֹהָלִין צְרִיכוֹת קִישׁוּר. וְלָא דָמֵי קִישׁוּרֵיהּ דְּרַב בָּאוֹהָלִין לְקִישׁוּרֵיהּ דְּרַב אַבָּא בַּר חָנָה בַּכֵּלִים. קִישׁוּרֵיהּ דְּרַב בָּאוֹהָלִין. עַד שֶׁיְּקַשְׁוֵר אֶת כָּל הַקּוֹצִין. קִישׁוּרֵיהּ דְּרַב אַבָּא בַּר חָנָה בַּכֵּלִים. עַד שֶׁיִּהְיֶה עֲלֵיהֶן תּוּאַר כֶּלִי. אִם אוֹמֵר אָתְּ. עַד שֶׁיְּקַשְׁוֵר אֶת הַקּוֹצִין. אֵין מַעֲשֶׂה גָּדוֹל מִזֶּה.

רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי בְּשֵׁם רִבִּי יוֹנָתָן. לְעוֹלָם אַל יִמְנַע אָדָם עַצְמוֹ מִלֵּילֵךְ לְבֵית הַמִּדְרָשׁ. שֶׁהֲרֵי כַּמָּה פְּעָמִים נִשְׁאֲלָה הֲלָכָה זוֹ בְיַבְנֶה. עֲרֵיבַת הַיַּרְדֵּן לָמָּה הִיא טְמֵאָה. וְלֹא אָמַר אָדָם דָּבָר. עַד שֶׁבָּא רִבִּי חֲנִינָה בֶּן אַנְטִיגְנָס וּדְרָשָׁהּ בְּעִירוֹ. עֲרֵיבַת הַיַּרְדֵּן לָמָּה הִיא טְמֵיאָה. מִפְּנֵי שֶׁמְּמַלִּין אוֹתָהּ פֵּירוֹת וּמוֹלִיכִין אוֹתָהּ מִן הַיָּם לַיַּבָּשָׁה וּמִן הַיַּבָּשָׁה לַיָּם. וְעוֹד דָּבָר אֶחָד דָּרַשׁ. חֲרִיוֹת שֶׁגִּידְעָן בֵּין לִשְׁכִיבָה בֵּין לָאוֹהָלִין צְרִיכוֹת קִישׁוּר. הָתִיבוּן. חֲרֵי נָדִירַיָּא דְּאַשְׁקְלוֹן. אָמַר רִבִּי יִצְחָק בַּר לָעְזָר. שַׁנְיָא הִיא. שְׁמִקְצָתָן בְּיָם וּמִקְצָתָן בַּיַּבָּשָׁה.

אַתְיָא דְרִבִּי בָּא בַּר חָנָא כְּרִבִּי חֲנִינָא. דָּמַר רִבִּי חֲנִינָא. עוֹלִין הָיִינוּ עִם רִבִּי לְחַמַּת גָּדֵר וְהָיָה אוֹמֵר לָנוּ. בָּחֲרוּ לָכֶם חֲלָקִי אֲבָנִים וְאַתֶּם מוּתָּרִין לְטַלְטְלָן לְמָחָר. רִבִּי זְעִירָא אָמַר. עַד שֶׁיְּקַרְדֵּם. חֲבֵרַיָּיא אָמְרֵי. עַד שֶׁיְּשַׁפְשֵׁף. צִיפּוֹרָאֵי אָמְרִין. עַד שֶׁיְּחַשּׁוֹב. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. עַד שֶׁיְּהֵא עֲלֵיהֶן תּוֹאַר כֶּלִי. אִשְׁכָּחַת אָמַר רַב חָנָה בַּר אַבָּא וְרִבִּי יוֹחָנָן וְרִבִּי יוֹנָתָן חָדָא. רַב וְרִבִּי זְעִירָא וְרִבִּי יִשְׁמָעֵאל בֵּירִבִּי יוֹסֵי חָדָא. צִיפּוֹרָאֵי וְרִבִּי יוֹסֵי בֶּן שָׁאוּל וְרִבִּי חַלַפְתָּא בֶּן שָׁאוּל חָדָא. חֲבֵרַיָּיא לֵית לְהוֹן זוּג.

ג משנה: אִם לֹא כִיסָּהוּ מִבְּעוֹד יוֹם לֹא יְכַסֶּנּוּ מִשֶּׁתֶּחְשַׁךְ. כִּיסָּהוּ וְנִתְגַּלָּה מוּתָּר לְכַסּוֹתוֹ. מְמַלֵּא אֶת הַקִּיתוֹן וְנוֹתֵן לְתַחַת הַכַּד אוֹ תַחַת הַכָּסֶת׃

הלכה: נִטְלוּ מִבְּעוֹד יוֹם מַחֲזִירוּ מִבְּעוֹד יוֹם. נִטְלוּ מִשֶּׁתֶּחְשַׁךְ מַחֲזִירוּ מִשֶּׁתֶּחְשַׁךְ. נִטְלוּ מִבְּעוֹד יוֹם וְקָדַשׁ עָלָיו הַיּוֹם. רִבִּי בָּא בְּשֵׁם רַב יְהוּדָה. אִם נִתְקַלְקְלָה הַגּוּמָא אֲסוּרָה. וּמִכִּירָה לְכִירָה מוּתָּר. מִן הַהוּא דָמַר רִבִּי לְיֵעֶזֶר בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ. מִשָּׁרֵת הָיִיתִי אֶת רִבִּי חִיָּא הַגָּדוֹל וְהָיִיתִי מַעֲלֶה לוֹ חַמִּין מִדִּייֵטֵי הַתַּחְתּוֹנָה לַדַּייֵטֵי הָעֶלְיוֹנָה וּמַחֲזִירָן לַכִּירָה. וָמַר רִבִּי יִרְמְיָה בֵּרִבִּי שִׁמְעוֹן. אֲפִילּוּ מִכִּירָה שֶׁהַבָּלָהּ מְמוּעָט לַכִּירָה שֶׁהַבָּלָהּ מְרוּבֶּה מוּתָּר.

מִכִּירָה לְטָמִינָה אָסוּר. מִטָּמִינָה לְכִירָה אָסוּר. מִטָּמִינָה לְטָמִינָה צְרִיכָה.

נִתְגַּלֶּה מִבְּעוֹד יוֹם מְכַסֵּהוּ מִבְּעוֹד יוֹם. נִתְגַּלֶּה מְשֻׁחָשֶׁיכָה מְכַסֵּהוּ מְשֻׁחָשֶׁיכָה. נִתְגַּלֶּה מִבְּעוֹד יוֹם וְקָדַשׁ עָלָיו הַיּוֹם. תַּנְיָי. אֵין טוֹמְנִין חַמִּין מְשֻׁחָשֶׁיכָה אֲבָל מוֹסִיפִין עֲלֵיהֶן כְּסוּת וְכֵלִים. כַּמָּה יְהֵא עֲלֵיהֶן וְיהֵא מוּתָּר לְכַסּוֹתָם. רִבִּי זְרִיקָן בְּשֵׁם רִבִּי חֲנִינָה. אֲפִילּוּ מַפָּה. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. וּבִלְבַד דָּבָר שֶׁהוּא מוֹעִיל. אָמַר רִבִּי חִינְנָא. כָּל הַדְּבָרִים מוֹעִילִין. אָמַר רִבִּי מַתַּנְיָה. וְיֵאוּת. אִילּוּ מָאן דְּנָסַב מַרְטוּט וְיָהַב לָהּ עַל רֵישֵׁיהּ בְּשָׁעַת צִינָּתָהּ דִּלְמָא לָא כְבִישׁ צִינָּתָהּ. כָּשֵׁם שֶׁאֵין טוֹמְנִין חַמִּין מְשֻׁחָשֶׁיכָה כָּךְ אֵין טוֹמְנִין לֹא שֶׁלֶג וְלֹא צוֹנְנִין. וְרִבִּי מַתִּיר. הָתִיב שְׁמוּאֵל בַּר אַבָּא עַל הָדָא קַדְמֵיָתָא. וְהָא תַנֵּי. מְמַלֵּא הוּא אָדָם אֶת הַקִּיתוֹן שֶׁלְּמַיִם וְנוֹתֵן תַּחַת הַכֶּר אוֹ תַחַת הַכֶּסֶת. אֶלָּא כְּרִבִּי. דְּרִבִּי מַתִּיר. כָּאן לְשָׁעָה כָּאן לִשְׁהוֹת.

פרק ה

א משנה: בַּמֶּה בְּהֵמָה יוֹצְאָה וּבַמָּה אֵינָהּ יוֹצְאָה. יוֹצֵא הַגָּמָל בָּאִיפָּסָר וְהַנָּקָה בַּחֲטָם וְהַלִּיבְדִּקָס בַּפְּרוּמְבְּיָא וְהַסּוּס בַּשֵּׁיר וְכָל בַּעֲלֵי הַשֵּׁיר יוֹצְאִין בַּשֵּׁיר וְנִמְשָׁכִין בַּשֵּׁיר וּמַזִּין עֲלֵיהֶן וְטוֹבְלִין בִּמְקוֹמָן׃

הלכה: בַּמֶּה בְּהֵמָה יוֹצְאָה וּבַמָּה אֵינָהּ יוֹצְאָה כול׳. תַּנֵּי רִבִּי יִשְׁמָעֵאל בֵּירִבִּי יוֹסֵי מִשּׁוּם אָבִיו. אַרְבַּע בְּהֵמוֹת נִמְשָׁכוֹת בָּאִיפָּסָר וְאֵילּוּ הֵן. הַסּוּס וְהַפֶּרֶד הַגָּמָל וְהַחֲמוֹר. אָמַר רִבִּי חִזְקִיָּה. וְסִימָנָא וְכֵן תִּהְיֶה מַגֵּפַת הַסּוּס הַפֶּרֶד הַגָּמָל וְהַחֲמוֹר. רַב אָמַר. הֲלָכָה כְּרִבִּי יִשְׁמָעֵאל בֵּירִבִּי יוֹסֵי. לִיבְדִּקָס. אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. לִגְדֵקָס. מָאן דָּמַר לִיבְדֵקָס. עַל שֵׁם לוּבִים וְכוּשִׁים בְּמִצְעָדָיו. מָאן דְּמַר לִגְדֵקָס. אַמְבַּטִּיס. מָהוּ אַמְבַּטִּיס. חֲמוֹר סָלַק. רִבִּי יוֹנָה אָמַר. רַב הוֹשַׁעְיָה בָּעֵי. גְּרִים הַבָּאִים מִלּוּבִּי מָהוּ לְהַמְתִּין לָהֶן שְׁלֹשָׁה דוֹרוֹת. אָמַר רִבִּי יוֹנָה בֶּן צְרוּיָה. מִן מָה דַּנָן חֲמֵיי הַהֵן פּוּלְא מִיצְרָיֵא כְּדוֹן רְטִיב אִינּוּן צָוְוחִין לֵיהּ לוּבִּי. כְּדוּ נְגִיב אִינּוּן צָוְוחִין לֵיהּ פּוּל מִצְרִיי. הָדָא אָמְרָה. גֵּר מִלּוּבִּי צָרִיךְ לְהַמְתִּין ג׳ דוֹרוֹת. הָדָא אָמְרָה. הוּא לוּבִּי הוּא מִצְרִי. רִבִּי יִצְחָק בַּר נַחְמָן בְּשֵׁם רִבִּי אוֹשַׁעְיָה הֲלָכָה כִּדְבְרֵי הַתַּלְמִיד. דִּבְרֵי חֲכָמִים. כָּל מִין פְּרִדּוֹת אֶחָד.

רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָא. כְּמַה דְתֵימַר לְעִנְיַן אִיסּוּר. וְכֵן כָּל שְׁאָר הַבְּהֵמָה. לְעִנְיַן הִיתֵּר וְכֵן.

הַסּוּס בַּשֵּׁיר. וְלֹא כֵן תַּנֵּי. כָּל תַּכְשִׁיטֵי אָדָם טְמֵאִין וְתַכְשִׁיטֵי בְהֵמָה טְהוֹרִין. תִּיפְתָּר בָּעֲשׂוּיִין לְהַנּוֹתָן. וְאֵינוֹ עוֹשֶׂה חֶרֶץ. אֶלָּא כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. דְּתַנֵּי. לֹא יִגָּ[רַ]ר אָדָם אֶת הַמִּיטָּה וְאֶת הַכִּסֵּא וְאֶת הַסַּפְסָל וְאֶת הַקַּתֶּדְרָה מִפְּנֵי שֶׁהוּא עוֹשֶׂה חֶרֶץ. וְרִבִּי שִׁמְעוֹן מַתִּיר. אָמַר רִבִּי חִינְנָא. כְּהָדָא דְתַנֵּי. דֶּלֶת גּוֹרֶרֶת מַחֲצֶלֶת גּוֹרֶרֶת קִינְקִילוֹן גּוֹרֵר פּוֹתֵחַ וְנוֹעֵל בַּשַּׁבָּת. וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר בְּיוֹם טוֹב. וְתַנֵּי כֵן. מַחֲצֶלֶת שֶׁהִיא קְשׁוּרָה וּתְלוּיָה בֶּעָמוּד פּוֹתֵחַ וְנוֹעֵל בַּשַּׁבָּת. וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר בְּיוֹם טוֹב.

וּמַזִּין עֲלֵיהֶן וְטוֹבְלִין בִּמְקוֹמָן. תַּמָּן תַּנִּינָן. לֹא תִטְבֹּל בָּהֶן עַד שֶׁתִּרָפֵּם. וְכָא הוּא אָמַר הָכֵין. אָמַר רִבִּי מָנָא. כָּאן בְּרָפִים. כָּאן בְּאֲפוּיִים.

ב משנה: חֲמוֹר יוֹצֵא בַּמִּרְדַּעַת בִּזְמַן שֶׁהִיא קְשׁוּרָה לוֹ. הַזְּכָרִים יוֹצְאִין לְבוּבִין. רְחֵילוֹת יוֹצְאוֹת שְׁחוּזוֹת כְּבוּלוֹת וּכְבוּנוֹת וְהָעִזִּים צְרוּרוֹת. רִבִּי יוֹסֵי אוֹסֵר בְּכוּלָּן חוּץ מִן הָרְחֵילִים הַכְּבוּנוֹת. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר עִזִּים יוֹצְאִין צְרוּרוֹת לְיַבֵּשׁ אֲבָל לֹא לֶחָלָב׃

הלכה: חֲמוֹר יוֹצֵא בַּמִּרְדַּעַת כול׳. שְׁמוּאֵל אָמַר. בִּקְשׁוּרָה לוֹ מֵעֶרֶב שַׁבָּת. חָנִין מִגּוֹפְתְיָה אָמַר קוֹמֵי רִבִּי זְעִירָא. וְהָא תַנֵּי. חֵבֶל שֶׁהוּא קָשׁוּר בַּפָּרָה קוֹשְׁרִין אוֹתוֹ בָּאֲבוּס. נְהִיג רַב בְּקִלְסְטֵירִין. דְּתַנֵּי. זְכָרִים יוֹצְאִין בְּקִלְסְטֵירִין. תִּתִּיב רִבִּי אָחָא בַּר פָּפָּא קוֹמֵי רִבִּי זְעִירָא. וְהָא תַנֵּי. חֵבֶל שֶׁהוּא קָשׁוּר בַּפָּרָה קוֹשְׁרִין אוֹתוֹ בָּאֲבוּס. בָּאֲבוּס קוֹשְׁרִין אוֹתוֹ בַּפָּרָה. נִיחָא בַּפָּרָה קוֹשְׁרִין אוֹתוֹ בָּאֲבוּס. בָּאֲבוּס קוֹשְׁרִין אוֹתוֹ בַּפָּרָה. וְלֹא נִמְצָא מִשְׁתַּמֵּשׁ בִּצְדָדֵי בְהֵמָה בַּשַּׁבָּת. אָמַר רַבָּה. תִּיפְתָּר בִּקְשָׁרִין שֶׁאֵינָן שֶׁלְקַיְימָא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. שַׁנְיָיא הִיא צְדָדֵי בְהֵמָה בֵּין קֶשֶׁר שֶׁהוּא שֶׁלְקַיְימָא בֵּין קֶשֶׁר שֶׁאֵינוֹ שֶׁלְקַיְימָא. אָמַר רִבִּי שַׁמַּי. תִּיפְתָּר כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר. דְּתַנֵּי. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר. מוּתָּר לְשַׁתְּמֵשׁ עַל צְדָדֵי בְהֵמָה בַּשַּׁבָּת. הִיא צְדָדֵי בְהֵמָה הִיא צְדָדֵי אִילָן. אָמַר רִבִּי מָנָא. קַיְימִתְיהּ בְּמִסַּפֵּק חֵבֶל עַל חֵבֶל.

זְכָרִים יוֹצְאִין לְבוּבִין. שֶׁהוּא נוֹתֵן עוֹר מִבּוּרְסִינִין כְּנֶגֶד לִיבּוֹ וְהוּא מַתְרִיס כְּנֶגֶד חַיָּה.

רְחֵילוֹת יוֹצְאוֹת שְׁחוּזוֹת. אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. שְׁחוּזוֹת. וְאִית תַּנֵּיי תַנֵּי. שׁוּזוֹת. מָאן דָּמַר שׁוּזוֹת. מֵעַתָּה. כְּמַה דְתֵימַר. שִׁית זוֹנָה וּנְצוּרַת לֵב. מָאן דָּמַר שְׁחוּזוֹת. כְּמַה דְתֵימַר. אֵין מַשְׁחִיזִין אֶת הַסַּכִּין. כְּבוּנוֹת לְמִילָה. כְּבוּלוֹת שֶׁלֹּא יַעֲלֶה עֲלֵיהֶן הַזָּכָר. רִבִּי אָבוּן בְּשֵׁם רִבִּי חִיָּא. וַיִּקְרָא לָהּ אֶרֶץ כָּבוּל. אֶרֶץ שֶׁאֵינָהּ עוֹשָׂה פֵּירוֹת.

רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר עִזִּים יוֹצְאוֹת צְרוּרוֹת לְיַבֵּשׁ אֲבָל לֹא לֶחָלָב. תַּנֵּי. רִבִּי יְהוּדָה בָּן בַּתִּירָה אוֹמֵר. בֵּין לְיַבֵּשׁ בֵּין לֶחָלָב אָסוּר. יְאוּת אָמַר רִבִּי יְהוּדָה בֶּן בַּתִּירָה. וּמַה טַעֲמוֹן דְּרַבָּנָן. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בָּא בְשֵׁם רַב יְהוּדָה. רִבִּי יוֹחָנָן מַשֵּׁי בָּהּ בְּשֵׁם רַב. הֲלָכָה כִּדְבְרֵי מִי שֶׁהוּא אוֹמֵר. בֵּין לְיַבֵּשׁ בֵּין לֶחָלָב אָסוּר מִשּׁוּם מִי מִיפַּיס.

ג משנה: וּבַמָּה אֵינָהּ יוֹצְאָה. לֹא יֵצֵא גָּמָל בַּמִּטּוֹטֶלֶת לֹא עָקוּד וְלֹא רָגוּל וְכֵן שְׂאָר כָּל הַבְּהֵמוֹת. לֹא יִקָּשׁוֹר גְּמַלִּים זֶה בָּזֶה וְיִמְשׁוֹךְ. אֲבָל מַכְנִיס חֲבָלִים לְתוֹךְ יָדוֹ וְיִמְשׁוֹךְ וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִכְרוֹךְ:

הלכה: וּבַמָּה אֵינָהּ יוֹצְאָה. לֹא יֵצֵא גָּמָל בַּמִּטּוֹטֶלֶת. כְּהָדָא כֵיפָה דְהִיא מַשְׁוְיָא גַבֵּינְתָּהּ. עָקוּד. בְּיָדוֹ אַחַת. רָגוּל. בִּשְׁתֵּי רַגְלָיו.

לֹא יִקָּשׁוֹר גְּמַלִּים זֶה בָּזֶה וְיִמְשׁוֹךְ. אָמַר רִבִּי בָּא. מִפְּנֵי הַחֶשֶׁד. שֶׁלֹּא יְהוּ אוֹמְרִים. אִישׁ פְּלוֹנִי יָצָא לָעֲשׂוֹת מְלַאכְתּוֹ בַּשַּׁבָּת. אַפִּי אָמַר. לְכֹלְאַיִם נִצְרְכָה. רַב יְהוּדָה בְשֵׁם שְׁמוּאֵל אָמַר. מִיָּדוֹ אָסוּר וּמִצַּוָּאר בְּהֵמָה מוּתָּר. שֶׁאֵין לִבְהֵמָה כָּרוּךְ אֶל צַוָּאר בְּהֵמָה אָסוּר. מְשׁוּלָּשׁ מִצַּוָּאר בְּהֵמָה מוּתָּר. רַב הוּנָא וְרַב יְהוּדָה תְּרֵיהוֹן בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. חַד אָמַר. מִיָּדוֹ אָסוּר וּמִצַּוָּאר בְּהֵמָה מוּתָּר. וְחוֹרָנָה מַחֲלָף. מָאן דָּמַר. מִיָּדוֹ אָסוּר. מִשּׁוּם מַשּׁוּי בַּשַּׁבָּת. וּמִצַּוָּאר בְּהֵמָה מוּתָּר. שֶׁאֵין לִבְהֵמָה מַשּׁוּי בַּשַּׁבָּת. וּמָאן דָּמַר מִיָּדוֹ מוּתָּר. מִפְּנֵי שֶׁאֵיפְשָׁר. וּמִצַּוָּאר בְּהֵמָה אָסוּר. שֶׁהוּא מְצוּיָּה עַל שְׁבִיתַת בְּהֶמְתּוֹ כְּמוֹהוּ. שֶׁנֶּאֱמַר לְמַעַן יָנוּחַ שׁוֹרְךָ וַחֲמוֹרֶךָ כָּמוֹךָ.

תַּנֵּי. טָפַח מִיָּדוֹ לְצַוָּאר בְּהֵמָה אָסוּר. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. מִיָּדוֹ אָסוּר וּמִצַּוָּאר בְּהֵמָה אָסוּר. טָפַח מִיָּדוֹ לְצַוָּאר בְּהֵמָה אָסוּר. וְאִי זוֹ הִיא שֶׁהוּא מוּתָּר. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן בַּר מַרְיָא. מָאן דַּעֲבִיד טַבָּאוּת נְגִיד לָהּ בְּהָדֵין סוּסְיָא סַרָקָיָא.

ד משנה: אֵין חֲמוֹר יוֹצֵא בַּמַּרְדַּעַת בִּזְמַן שֶׁאֵינָהּ קְשׁוּרָה לוֹ וְלֹא בַזּוֹג אַף עַל פִּי שֶׁהוּא פָּקוּק וְלֹא בְּסוּלָּם שֶׁבְּצַוָּארוֹ וְלֹא בִרְצוּעָה שֶׁבִּרְגְלוֹ. אֵין הַתַּרְנְגוֹלִין יוֹצְאִין בְּחוּטִין וְלֹא בִרְצוּעוֹת שֶׁבִּרְגְלֵיהֶן. וְאֵין הַזְּכָרִים יוֹצְאִין בַּעֲגָלָה שֶׁתַּחַת הָאַלְיָה שֶׁלָּהֶן וְאֵין הָרְחֵלִים יוֹצְאוֹת חֲנוּנוֹת וְאֵין הָעֶגֶל יוֹצֵא בַּגִּימוּן וְלֹא פָרָה בְּעוֹר הַקּוּפָּד וְלֹא בִרְצוּעָה שֶׁבֵּין קַרְנֶיהָ. פָּרְתּוֹ שֶׁל רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה הָיְתָה יוֹצְאָה בִרְצוּעָה שֶׁבֵּין קַרְנֶיהָ שֶׁלֹּא בִרְצוֹנָן חֲכָמִים:

הלכה: אֵין חֲמוֹר יוֹצֵא בַּמַּרְדַּעַת כול׳. תַּנֵּי. אֲבָל מְטַיֵּיל הוּא בָהּ בֶּחָצֵר. רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָא. אַף לְעִנְיַן אִיכּוּף כֵּן. תַּנֵּי. יוֹצֵא הוּא הַחֲמוֹר בְּאִיכּוּף שֶׁלּוֹ בִּשְׁבִיל לְחַמְּמוֹ. אֲבָל לֹא יִקָּשׁוֹר אֶת הַמַּסְרוֹכִי וְלֹא יַשְׁפִּיל אֶת הָרְצוּעָה שֶׁתַּחַת זְנָבוֹ. רִבִּי יִרְמְיָה בְעָא קוֹמֵי רִבִּי זְעִירָא. מְנַן אִילֵּין מִילַּיָּא. דְּתַנִּינָן. הִילְכוֹת שַׁבָּת כַּהֲרִרִים תְּלוּיִין בְּסָעָרָה. וְאַתְּ אָמַר הָכֵן. וִיתִיבִינֵיהּ. מַה בֵּין סוּלָּם לְקִישׁוּשׁוֹת. סוּלָּם יֵשׁ בּוֹ מַמָּשׁ. קִישׁוּשִׁיּוֹת אֵין בָּהֶן מַמָּשׁ. אָמַר רִבִּי חֲנִינָה. וִיתִיבִינֵיהּ. מַה בֵּין קִישׁוּשׁוֹת לְקַמֵּיעַ מוּמְחֶה. דְּתַנֵּי אָסוּר לְהַכָּמָה לָצֵאת בְּקַמֵּיעַ מוּמְחֶה. אָמַר רִבִּי אֶבְדַּיְמֵי. וִיתִיבִינֵיהּ. מַה בֵּין קִישׁוּשׁוֹת לְאֶגֶד שֶׁעַל גַּבֵּי הַמַּכָּה. אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. אֵין יוֹצְאִין בְּקִישׁוּשׁוֹת. אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. יוֹצְאִין. אָמַר רִבִּי חִייָא בַּר אָדָא. תַּנָּיִין אִינּוּן. מַה דָמַר. יוֹצְאִין בְּקִישׁוּשׁוֹת. יוֹצְאִין בְּאֶגֶד שֶׁעַל גַּבֵּי הַמַּכָּה. וּמָאן דָּמַר. אֵין יוֹצְאִין בְּקִישׁוּשׁוֹת. אֵין יוֹצְאִין בְּאֶגֶד שֶׁעַל גַּבֵּי הַמַּכָּה.

אֵין הַזְּכָרִים יוֹצְאִין בַּעֲגָלָה שֶׁתַּחַת הָאַלְיָה שֶׁלָּהֶן. מִפְּנֵי שֶׁהוּא עוֹשֶׂה חֶרֶץ.

אֵין הָרְחֵלִים יוֹצְאוֹת חֲנוּנוֹת. רַב יְהוּדָה אָמַר. כִּיפָּה שֶׁלְּצֶמֶר. רִבִּי יָסָא בְּשֵׁם רִבִּי חָמָא בַּר חֲנִינָה. עִיקָּר הוּא וּשְׁמֵיהּ יַחֲנוּנָה. רִבִּי זְעִירָא בְעָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי. לֵית הָדָא אָמְרָה שֶׁאָסוּר לְבַהֵמָה לָצֵאת בְּקַמֵּיעַ מוּמְחֶה. אָמַר לֵיהּ. אֵין בַּבְלָיֶיהָ דְקַמְתָּה עֲלֵיהּ.

אֵין הָעֶגֶל יוֹצֵא בַּגִּימוֹן. רַב הוּנָא אָמַר. בַּר נִירָא. רַב חִסְדָּא אָמַר. פִּינַקְסָה. אַבָּא בַּר רַב הוּנָא אָמַר. שַׁרְתּוּעָה. אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. גִּימוֹן. אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. גִּימוּל. מָאן דָּמַר. גִּימוֹן. הֲלָכוֹף כְּאַגְמוֹן רֹאשׁוֹ. מָאן דָּמַר. גִּימוּל. וַתַּעֲלֵהוּ עִמָּהּ כַּאֲשֶׁר גְּמָלַתְהוּ. מָאן דָּמַר גִּימוֹן מְסַיֵּיעַ לְרַב חִסְדָּא. מָאן דָּמַר גִּימוּל מְסַיֵּיעַ לְאַבָּא בַּר רַב הוּנָא וּלְרַב הוּנָא.

וְלֹא פָרָה בְּעוֹר הַקּוּפָּד. שֶׁהוּא נוֹתֵן עוֹר קוּפָּד בֵּין דַּדֶּיהָ בִּשְׁבִיל שֶׁלֹּא תֵּינֵק אֶת בְּנָהּ.

פָּרְתּוֹ שֶׁל רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה הָיְתָה יוֹצְאָה בִרְצוּעָה שֶׁבֵּין קַרְנֶיהָ שֶׁלֹּא בִרְצוֹנָן חֲכָמִים. רִבִּי בָּא וְרִבִּי שְׁמוּאֵל תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. דִּבְרֵי חֲכָמִים. אַפִּילּוּ לְהִימָּשֵׁךְ בָּהּ אָסוּר. רִבִּי בָּא בְשֵׁם שְׁמוּאֵל. אִם הָיְתָה קַרְנָהּ קְדוּחָה מוּתָּר. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. קַשְׁיְיתָהּ קוֹמֵי רִבִּי בָּא וָמַר. לֹא תַנֵּינָן אֶלָּא הַנָּקֵב בַּחֲטָם. רִבִּי זְעִירָה בְשֵׁם שְׁמוּאֵל. שׁוּר שֶׁעִיסּוּקוֹ רַע יוֹצֵא בַּפְרוּמְבְּיָא שֶׁלּוֹ. וְרַבּוֹתֵינוּ שֶׁבַּגּוֹלָה נָהֲגוּ כֵן. רִבִּי לְיָא רַב יְהוּדָה בְשֵׁם שִׁמְעוֹן בַּר חִייָא. כֶּלֶב יוֹצֵא בַּסּוֹגֵר שֶׁלּוֹ. אִם לְחַכּוֹת בּוֹ אָסוּר. אִם בִּשְׁבִיל שֶׁלֹּא לֶאֱכוֹל אַפְסָרוֹ מוּתָּר.

גְּנִיבָה אָמַר. הֲלָכָה הִיא הָיָה מְלַמֵּד וּבָא. כְּדָא דְתַנָּן. שֶׁלֹּא כִּרְצוֹן חֲכָמִים. תַּנֵּי רִבִּי יוּדָה בַּר פָּזִי רַב דְּלָיָיה. אָמְרוּ לוֹ. אוֹ עָמוֹד מִבֵּינוֹתֵינוּ אוֹ הַעֲבֵר רְצוּעָה מִבֵּין קַרְנֶיהָ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. שֶׁהָיָה מַתְרִיס כְּנֶגְדָּן. אָמַר רִבִּי חֲנַנְיָה. פַּעַם אַחַת יָצָאת וְהִשְׁחִירוּ שִׁינָּיו מִן הַצּוֹמוֹת. אָמַר רִבִּי אִידִי דְּחוּטְרֵיהּ. אִשְׁתּוֹ הָיָית. וּמְנַיִין שֶׁאִשְׁתּוֹ עֶגְלָה. לוּלֵא חֲרַשְׁתֶּם בְּעֶגְלָתִי לֹא מְצָאתֶם חִידָתִי. תַּמָּן אָמְרִין. שְׁכִינָתוֹ הָיְתָה. וְיֵשׁ אָדָם נֶעֱנָשׁ עַל שְׁכִינָתוֹ. אָמַר רִבִּי קִירִיס דִּידְמָא. לְמַתְּדָּךְ שֶׁכָּל מִי שֶׁהוּא סָפֵיקָא בְיָדוֹ לִמְחוֹת וְאֵינוֹ מַמְחֶה קַלְקָלָתוֹ תְּלוּיָה בּוֹ.

פרק ו

א משנה: בַּמָּה אִשָּׁה יוֹצְאָה וּבַמָּה אֵינָהּ יוֹצְאָה. לֹא תֵצֵא אִשָּׁה לֹא בְּחוּטֵי צֶמֶר וְלֹא בְּחוּטֵי פִשְׁתָּן וְלֹא בִּרְצוּעוֹת שֶׁבְּרֹאשָׁהּ וְלֹא תִטְבּוֹל בָּהֶן עַד שֶׁתְּרַפֵּם. לֹא בְּטוֹטָפֹת וְלֹא בַּסַּנְבּוּטִין בִּזְמַן שֶׁאֵינָן תְּפוּרִין וְלֹא בַּכְּבוֹל לִרְשׁוּת הָרַבִּים. וְלֹא בְּעִיר שֶׁל זָהָב וְלֹא בַּקַּטְלָה וְלֹא בַּנְּזָמִים וְלֹא בְּטַבַּעַת שֶׁאֵין עָלֶיהָ חוֹתָם וְלֹא בְּמַחַט שֶׁאֵינָהּ נְקוּבָה וְאִם יָצָאת אֵינָהּ חַיֶּבֶת חַטָּאת:

הלכה: בַּמָּה אִשָּׁה יוֹצְאָה כול׳. רַב נַחְמָן בַּר יַעֲקֹב אָמַר. עַל יְדֵי שֶׁהִיא מַתְרָתָן שֶׁהֵן חָצִין בְּנִידָּתָהּ וְהִיא שְׁכִיחָה וּמְהַלֶּכֶת בָּהֶן אַרְבַּע אַמּוֹת. אָמַר רִבִּי מָנָא. בְּקַדְמֵיתָא הֲווֹנָן אָמְרִין. עַל יְדֵי שֶׁהִיא מַתֶּרֶת אֶת הַתָּפוּר. וְלֹא הֲווֹנָן אָמְרִין כְּלוּם. תַּנֵּי רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. חוֹתֶל שֶׁל תְּמָרִים קוֹרֵעַ וּמַתִּיר וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִקָּשׁוֹר. תַּמָּן תַּנִּינָן. אֵילּוּ חוֹצְצִין בָּאָדָם. חוּטֵי צֶמֶר וְחוּטֵי פִשְׁתָּן וְהָרְצוּעוֹת שֶׁבְּרֹאשֵׁי הַבָּנוֹת. שְׁמוּאֵל אָמַר. לֵית כָּאן שֶׁלְשִׁיעֵר. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יְהוּדָה אֶלָּא שֶׁלְּצֶמֶר. הָא שֶׁלְשִׁיעֵר דִּבְרֵי הַכֹּל אֵין חוֹצְצִין. רִבִּי בַּא בְשֵׁם רַב יְהוּדָה רִבִּי זְעוּרָא בְשֵׁם רַבָּנִין. הָיְתָה נִימָא אַחַת. חוֹצֶצֶת. שְׁתַּיִם סָפֵק. שָׁלֹשׁ אֵינָן חוֹצְצוֹת. רִבִּי זְעִירָא בָעֵי. קָשַׁר נִימָא לַחֲבֵירָתָהּ. אַחַת הִיא. אַחַת לִשְׁתַּיִם שְׁתַּיִם הֵן. לְשָׁלֹשׁ שָׁלֹשׁ הֵן. רַב יְהוּדָה אָמַר. זוֹ שֶׁהִיא יוֹרֶדֶת לִטְבּוֹל לְנִידָּתָהּ קוֹשֶׁרֶת שְׁעָרָהּ כְּזָנָב הַסּוּס. לְעוּבְרָה וּסְמִיךְ עָלֶיהָ.

כָּהֲנָא שָׁאַל לְרַב. מָהוּ מִיפַּק בְּאִילֵּין תִּיכַּיָּיא. אָמַר לוֹן. כֵּן אָמְרִין. אָסוּר לוֹ לְאָדָם לָצֵאת בְּהֶמְיָנֵי. רַב הוּנָא הוֹרִי לְאִיתְתֵּיהּ דְּרִישׁ גְּלוּתָא מִיתֵּן לִיבְרָה דְּדָהֲבָא עַל קַפִּילִיטָהּ. רִבִּי יוֹחָנָן הוֹרִי לְאִילֵּין דְּבֵית כּוֹן תְּמִינָא טַלְיָיה דְּמַרְגָּלִיתָא עַל פַּרְגָּזְתָּא. אָמַר רִבִּי אִילָא. כָּל הַמְחוּבָּר לְכְסוּת חֲרֵי הוּא כִּכְסוּת. וְתַנִּינָן. יוֹצֵא הוּא בְזוֹגִין שֶׁבִּכְסוּתוֹ וְאֵינוֹ יוֹצֵא בְזוֹגִין שֶׁבְּצָוָארוֹ. אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. בֵּין אֵילּוּ בֵּין אֵילּוּ מְקַבְּלִין טוּמְאָה. וְאִית תַּנֵּיי תַנֵּי. בֵּין אֵילּוּ בֵּין אֵילּוּ אֵין מְקַבְּלִין טוּמְאָה. מָאן דָּמַר. בֵּין אֵילּוּ בֵּין אֵילּוּ מְקַבְּלִין טוּמְאָה. בְּשֶׁעָשָׂה לָהֶן אֻמְבּוֹלִי. וּמָאן דָּמַר. בֵּין אֵילּוּ בֵּין אֵילּוּ אֵין מְקַבְּלִין טוּמְאָה. בְּשֶׁלֹּא עָשָׂה לָהֶן אֻמְבּוֹלִי. וְאֶפִילּוּ עָשָׂה לָהֶן אֻמְבּוֹלִי יְהוּ טְהוֹרִין. וְלֹא כֵן אָמַר רִבִּי אַבָּהוּ שִׁמְעוֹן בַּר אַבָּא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. בְּזוֹגִין שֶׁבָּעֲרִיסָה. תְּרִין אֲמוֹרִין. חַד אָמַר. מוֹלִיךְ וּמֵבִיא וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַשְׁמִיעַ אֶת הַקּוֹל. וְתָרָנָה אָמַר. אִם הִשְׁמִיעַ אֶת הַקּוֹל אָסוּר. וְאִם לָאו מוּתָּר. תַּמָּן. אִם אֵינָן עֲשׂוּיִין לְהַשְׁמִיעַ אֶת הַקּוֹל בַּשַּׁבָּת עֲשׂוּיִין הֵן לְהַשְׁמִיעַ אֶת הַקּוֹל בַּחוֹל. בְּרַם הָכָא. אִם אֵין עֲשׂוּיִין לְהַשְׁמִיעַ הַקּוֹל לֹא בַחוֹל וְלֹא בַּשַּׁבָּת מִפְּנֵי מֶה עָשָׂה לָהֶן אֻמְבּוֹלִי.

לֹא בַּטוֹטָפֹת. רִבִּי בּוּן בַּר חִיָּיה. קוּפְּטִירָה. דָּבָר שֶׁהוּא נוֹתֵן בִּמְקוֹם הַטּוֹטָפֹת. וְלֹא בַּסַּנְבּוּטִין. צוֹבְעִין תּוֹתָבָן. לֹא בַכָּבוֹל. סַכּוּסָה. תַּנֵּי. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר מַתִּיר. רִבִּי אָחָא בְשֵׁם כָּהֲנָא. אַתְיָא דְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָעְזָר כְּרִבִּי. כְּמַה דְרִבִּי אָמַר. דָּבָר שֶׁהוּא טָמוּן מוּתָּר. כֵּן רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָעְזָר אָמַר. דָּבָר שֶׁהוּא טָמוּן מוּתָּר.

תַּכְשִׁיטִין לָמָּה הֵן אֲסוּרִין. אָמַר רִבִּי בָּא. עַל יְדֵי שֶׁהַנָּשִׁים שַׁחְצָנִיּוֹת וְהִיא מַתְרָתָן לַחֲבֵירָתָהּ וְהִיא שְׁכִיחָה וּמְהַלֶּכֶת בָּהֶן אַרְבַּע אַמּוֹת.

תַּנֵּי רִבִּי חֲלַפְתָּא בֶּן שָׁאוּל. תַּכְשִׁיטִין אָסוּר לְשַׁלְחָן. אָמַר רִבִּי מִינָא. לֹא אָמְרוּ אֶלָּא לְשַׁלְחָן. הָא לְלִבְשָׁן מוּתָּר. תַּנֵּי. מְטַלְטְלִין אֶת הַשּׁוֹפָר לְהַשְׁקוֹת בּוֹ אֶת הַתִּינוֹק. וְאֶת הַפַּנְקָס וְאֶת הַקַּרְקָשׁ וְאֶת הַמִּרְאָה לְכַסּוֹת בָּהֶן אֶת הַכֵּלִים. אָמַר רִבִּי בּוּן. מַתְנִיתָא אָמְרָה כֵן שֶׁאָסוּר לְלוֹבְשָׁן. דְּתַנִּינָן. כָּל שֶׁנִּיאוֹתִין בּוֹ בְיוֹם טוֹב מְשַׁלְּחִין אוֹתָן. אִם אוֹמֵר אַתְּ שְׁמוּתָּר לְלוֹבְשָׁן יְהֵא מוּתָּר לְשַׁלְּחָן. וּמַה הָדָא דְתַנֵּי. מְטַלְטְלִין אֶת הַשּׁוֹפָר לְהַשְׁקוֹת אֶת הַתִּינוֹק. וְאֶת הַקַּרְקָשׁ וְאֶת הַמִּרְאָה לְכַסּוֹת בָּהֶן אֶת הַכֵּלִים. בְּשֶׁיֵּשׁ עֲלֵיהֶן תּוֹאַר כֶּלִי. עַד כְּדוֹן תַּכְשִׁיטִין שֶׁלְּזָהָב. וַאֲפִילּוּ תַּכְשִׁיטִין שֶׁלְּכֶסֶף. אָמְרִין בְּשֵׁם רִבִּי יִרְמְיָה. אָסוּר. אָמְרִין בְּשֵׁם רִבִּי יִרְמְיָה. מוּתָּר. אָמַר רִבִּי חִזְקִיָּה. אֲנָא יָדַע רֵישָׁא וְסֵיפָא. טַלְיָין דַּקִּיקִין הַוְיָין מִתְרַבְּיָין בְּדָרְתֵּיהּ דְּרִבִּי יִרְמְיָה. אַתָּא וְשָׁאַל לְרִבִּי זְעִירָא. אָמַר לֵיהּ. לָא תִיסּוֹר וְלֹא תִישָּׁרֵי.

אֵין רוֹאִין בַּמִּרְאָה בַּשַּׁבָּת. אִם הָיְתָה קְבוּעָה בַּכּוֹתֶל. רִבִּי מַתִּיר. וַחֲכָמִים אוֹסְרִין. רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי בָּא. טַעֲמֵיהּ דְּהָדֵין דְּאָסַר. פְּעָמִים שֶׁהִיא רוֹאָה נִימָא אַחַת לְבָנָה וְהִיא תּוֹלְשָׁתָהּ וְהִיא בָּאָה לִידֵי חִיּוּב חַטָּאת. וְהָאִישׁ אֲפִילּוּ בַחוֹל אָסוּר. שֶׁאֵינָהּ דֶּרֶךְ כָּבוֹד. שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים הִתִּירוּ לְבֵית רִבִּי. שֶׁיְּהוּ רוֹאִין בַּמִּרְאָה. וְשֶׁיְּהוּ מְסַפְּרִין קוֹמֵי. וְשֶׁיְּהוּ מְלַמְּדִין אֶת בְּנֵיהֶן יְוָונִית. שֶׁהָיוּ זְקוּקִין לַמַּלְכוּת. רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. מוּתָּר אָדָם לְלַמֵּד אֶת בִּתּוֹ יְוָונִית. מִפְּנֵי שֶׁהוּא תַּכְשִׁיט לָהּ. שָׁמַע שִׁמְעוֹן בַּר בָּא וְאָמַר. בְּגִין דְּרִבִּי אַבָּהוּ בָעֵי מַלְפָּה בְנָתֵיהּ יְוָונִית הוּא תָלֵי לָהּ בְּרִבִּי יוֹחָנָן. שָׁמַע רִבִּי אַבָּהוּ וְמַר. יָבֹא עָלַי אִם לֹא שְׁמַעְתִּיהּ מִן רִבִּי יוֹחָנָן.

תַּנֵּי. אֵין יוֹצְאִין בְּאִיסְטָמָא. שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים נֶאֱמְרוּ בְאִיסְטָמָא. אֵין בָּהּ מִשּׁוּם כִּלְאַיִם. וְאֵינָהּ מְטַמְּאָה בִּנְגָעִים. וְאֵין יוֹצְאִין בָּהּ בַּשַּׁבָּת. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר. אַף אֵין בָּהּ מִשּׁוּם עֲטָרָה לָכֻלּוֹת.

וְלֹא בְעִיר שֶׁלְּזָהָב. רַב יְהוּדָה אָמַר. כְּגוֹן יְרוּשָׁלֵם דִּדְהָב. רַבָּנִן דְּקֵיסָרִין אָמְרִין. פרוש טוק טקלין. מַעֲשֶׂה בְרִבִּי עֲקִיבָה שֶׁעָשָׂה לְאִשְׁתּוֹ עִיר שֶׁלְּזָהָב. חַמְתֵּיהּ אִיתְתֵּיהּ דְּרַבָּן גַּמְלִיאֵל וְקַנְיָית בָּהּ. אַתַּת וְאָמְרַת קוֹמֵי בַּעֲלָהּ. אָמַר לָהּ. הָכֵין הַוְיָית עָבְדָת לִי כְּמַה דַהֲוָות עָבְדָת לֵיהּ. דַּהֲוָות מְזַבְּנָה מִקְלִיעָתָא דְּרִישָׁהּ וִיהָבָה לֵיהּ וְהוּא לָעֵי בְאוֹרַיְתָא. תַּמָּן תַּנִּינָן. שְׁנַיִם מִשֵּׁם רִבִּי אֱלִיעֶזֶר. יוֹצְאָה אִשָּׁה בְעִיר שֶׁלְּזָהָב וּמַפְרִיחֵי יוֹנִים פְּסוּלִין מִן הָעֲדוּת. תַּנֵּי. רִבִּי מֵאִיר מְחַיֵּיב. בֵּין רִבִּי מֵאִיר לְרִבִּי אֱלִיעֶזֶר מַתִּיר וַחֲכָמִים אוֹסְרִין. בֵּין רִבִּי מֵאִיר לְרִבִּי אֱלִיעֶזֶר קַשְׁיָא. מֵאִיר לְרַבָּנִן נִיחָא. רִבִּי מֵאִיר מְחַיֵּיב וַחֲכָמִים פּוֹטְרִין. בֵּין רִבִּי אֱלִיעֶזֶר לְרַבָּנִן נִיחָא. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר מַתִּיר וַחֲכָמִים אוֹסְרִין. בֵּין רִבִּי מֵאִיר לְרִבִּי אֱלִיעֶזֶר קַשְׁיָא.

רִבִּי מֵאִיר מְחַיֵּיב רִבִּי אֶלִיעֶזֶר מַתִּיר.

רִבִּי אֱנָיֵנִי בַּר סוֹסַיי אָמַר מִשּׁוּם רִבִּי לִיעֶזֶר. כָּל מָקוֹם שֶׁאָמְרוּ. לֹא תֵצֵא. וְאִם יָצָתָה חַיֶּיבֶת חַטָּאת. אֲסוּרָה לָצֵאת בּוֹ בָּחָצֵר. כָּל מָקוֹם שֶׁאָמְרוּ. לֹא תֵצֵא. וְאִם יָצָתָה אֵינָהּ חַיֶּיבֶת חַטָּאת. מוּתֶּרֶת לָצֵאת בּוֹ בָּחָצֵר. רִבִּי בָּא בַּר כֹּהֵן בָּשֵׁם רַב שֵׁשֶׁת. מַתְנִיתָא אָמְרָה כֵן. וּבַכָּבוֹל וּבְפִיאָה נָכְרִית בָּחָצֵר. רִבִּי לְיָיא בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בַּר חִייָא. אֲפִילּוּ בְמָקוֹם שֶׁאָמְרוּ. לֹא תֵצֵא. וְאִם יָצָאת אֵינָהּ חַיֶּיבֶת חַטָּאת. אֲסוּרָה לָצֵאת בּוֹ לְחָצֵר. וְהָאִישׁ עַל יְדֵי שֶׁאֵינוֹ שָׁחוּץ מוּתָּר. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. רַבָּן גַּמְלִיאֵל בְּרִבִּי יָרַד לְטַייֵל בְּתוֹךְ חֲצֵירוֹ בַּשַּׁבָּת וּמַפְתֵּחַ שֶׁלְזָהָב בְּיָדוֹ. וְנָעֲרוּ בוֹ חֲבֵירָיו מִשֶּׁם תַּכְשִׁיט. הָדָא אָמְרָה. הֶעָשׂוּי לְשֵׁם תַּכְשִׁיט אָסוּר. הָדָא אָמְרָה. עָשׂוּי לְכָךְ וּלְכָךְ. הָדָא אָמְרָה. אֶחָד הָאִישׁ וְאֶחָד הָאִשָּׁה. הָדָא אָמְרָה. אֲפִילּוּ בְמָקוֹם שֶׁאָמְרוּ. לֹא תֵצֵא. וְאִם יָצָתָה אֵינָהּ חַיֶּיבֶת חַטָּאת. אֲסוּרָה לָצֵאת בּוֹ בָּחָצֵר.

ב משנה: לֹא יֵצֵא הָאִישׁ בְּסַנְדָּל מְסוּמָּר וְלֹא בַיָּחִיד בִּזְמַן שֶׁאֵין בְּרַגְלוֹ מַכָּה וְלֹא בַתְּפִלָּה וְלֹא בַקֶּמֶיעַ בִּזְמַן שֶׁאֵינוֹ מִן הַמּוּמְחֶה וְלֹא בַשִּׁרְיוֹן וְלֹא בַקַּסְדָּא וְלֹא בַמַּגָּפַיִם וְאִם יָצָא אֵינוֹ חַייָב חַטָּאת׃

הלכה: מִפְּנֵי מַה גָּזְרוּ עַל סַנְדָּל מְסוּמָּר. יֵשׁ אוֹמְרִים. שֶׁהָיוּ רוֹאוֹת אֶת רֹאשׁוֹ וּמַפִּילוֹת. וְיֵשׁ אוֹמְרִים. שֶׁהָיוּ שׁוֹמְעוֹת קוֹלוֹ וּמַפִּילוֹת. וְיֵשׁ אוֹמְרִים. עַל יְדֵי שֶׁהָיוּ נִדְחָקִין זֶה בָּזֶה וְהוֹרְגִין זֶה אֶת זֶה. מַה נְפִיק מִן בֵּינֵיהוֹן. הדוסטא. מָאן דָמַר. שֶׁהָיוּ רוֹאוֹת אֶת רֹאשׁוֹ וּמַפִּילוֹת. מוּתָּר. וּמָאן דָמַר. שֶׁהָיוּ שׁוֹמְעוֹת קוֹלוֹ וּמַפִּילוֹת אוֹ שֶׁהָיוּ נִדְחָקִין זֶה בָּזֶה וְהוֹרְגִין זֶה אֶת זֶה. אָסוּר. וְלֹא בְשָׁעַת הַשְׁמָד גָּזְרוּ. מִכֵּיוָן שֶׁעָבַר הַשְׁמָד יְהֵא מוּתָּר. לֹא עָמַד בֵּית דִּין וּבִיטֵּל. מֵעַתָּה אֲפִילּוּ בַחוּל. לָאו אוֹרְחֵיהּ דְּבַר נַשָּׁא מִיהֲוֵי לֵיהּ תִּרִין סַנְדָּלִין. חַד לַחוּלָא וְחַד לְשׁוּבְתָא. תַּנֵּי. טָלָה עָלָיו מַטְלִית מִלְמַטָּן מוּתָּר. רִבִּי יוּדָן בֵּירִבִּי יִשְׁמָעֵאל הֲוָות רַגְלֵיהּ שָׁחֲקָה וְעָבְדוּן לֵיהּ כֵּן.

כַּמָּה מַסְמְרִין יְהוּ בוֹ. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. חֲמִשָּׁה. כַּחֲמִשָּׁה סִפְרֵי תוֹרָה. רִבִּי חֲנִינָא אָמַר. שִׁבְעָה. וּכְיָמֶיךָ דָּבְאָךְ. נְהִגִּין רַבָּנִין כְּהָדָא דְרִבִּי חֲנִינָא. דָּרַשׁ רִבִּי אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי חֲנִינָא. תִּשְׁעָה. רִבִּי הָיָה נוֹתֵן שְׁלֹשָׁה עָשָׂר בָּזֶה וְאֶחָד עָשָׂר בָּזֶה. כְּמִינְיָין מִשְׁמָרוֹת. וּכְמַשְׁמְרוֹת נְטוּעִים. מַה מִּשְׁמָרוֹת כ״ד אַף מסמרים כ״ד. רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָא אָמַר. כְּלִיבִית אֵינָהּ עוֹלָה לְמִינְיָין מַסְמְרִים. רִבִּי זְעִירָא שָׁאַל לְרִבִּי בָּא בַּר זַבְדָּא. מָהוּ לִיתְּנָם עַל גַּבֵּי סַנְדָּל אֶחָד. אֲמַר לֵיהּ. שָׁרֵי. מָהוּ לִיתְּנָם עַל גַּבֵּי מִנְעָל אֶחָד. אֲמַר לֵיהּ. שָׁרֵי. אֵין מְגָרְדִין מִנְעָלִים וְסַנְדָּלִים אֲבָל סָכִין וּמְדִיחִין אוֹתָן. רִבִּי קִרִיסְפָּיָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. תַּלְמִידוֹי דְרִבִּי חִייָה רוֹבָּא אָמְרִין. הָרִאשׁוֹנִים הָיוּ אוֹמְרִין. מְגָרְדִין. וְהָשְׁנִיים הָיוּ אוֹמְרִין. אֵין מְגָרְדִין. וְאִיתְּשָׁלַת לְרִבִּי זְעִירָא. אֵין מְגָרְדִין. אֲמַר רִבִּי זְעִירָא. הָא אֲזִילָא חָדָא מִן תַּלְמִידוֹי דְרִבִּי חִייָא רוֹבָּא. דְּרַבָּנִן דְּקֵיסָרִין בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה. כְּדִבְרֵי מִי שֶׁהוּא אוֹמֵר. מְגָרְדִין. וּבִלְבַד לַאֲחוֹרֵי הַסַּכִּין. אָמַר רִבִּי חִייָה בַּר אַשִׁי. נְהִיגִין הֲווִינָן יָתְבִין קוֹמֵי רִבִּי מַשְׁחִין וּמַשּׁוּגִין. אֲבָל לֹא מְגָרְדִין. אֵין סָכִין מִנְעָלִין וְסַנְדָּלִין. לֹא יִסּוֹךְ אָדָם אֶת רַגְלוֹ וְהוּא בְתוֹךְ הַמִּנְעָל וְאֶת רַגְלוֹ וְהִיא בְתוֹךְ הַסַּנְדָּל. אֲבָל סָךְ הוּא אֶת רַגְלוֹ וְנוֹתְנָהּ בְּתוֹךְ הַמִּנְעָל וְאֶת רַגְלוֹ וְנוֹתְנוֹ בְּתוֹךְ הַסַּנְדָּל. סָךְ שֶׁמֶן וּמִתְעַגֵּל עַל גַּבֵּי קַטוֹבַּלְיָיא חֲדָשָׁה וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ. לֹא יִתְּנֶנָּה עַל גַּבֵּי טַבְלָה שֶׁלְשַׁייִשׁ וּמִתְעַגֵּל עָלֶיהָ. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל מַתִּיר.

אֵין לוֹבְשִׁין מִנְעָלִין וְסַנְדָּלִין חֲדָשִׁים אֶלָּא אִם כֵּן לָבְשָׁן וְהָלַךְ בָּהֶן מִבְּעוֹד יוֹם. כַּמָּה יְהֵא בְהִילּוּכָן. בְּנֵי בֵּרַתֵּיהּ דְּבַר קַפָּרָא אָמְרִין. מִבֵּית רַבָּא דְּבַר קַפָּרָא עַד בֵּית רַבֵּיהּ דְּרִבִּי הוֹשַׁעְיָא. צִיפּוֹרָאֵי אָמְרִין. מִן כְּנִישְׁתָּא דְבַבְלָאֵי עַד דַּרְתֵּיהּ דְּרִבִּי חָמָא בַּר חֲנִינָה. טִיבֶּרְאֵי אָמְרִין. מִן סִדְרָא רוֹבָּא עַד חָנוּתֵיהּ דְּרִבִּי הוֹשַׁעְיָה.

סַנְדָּל שֶׁנִּפְסְקוּ אָזְנָיו שֶׁנִּפְסְקוּ חַבָּטָיו שֶׁנִּפְסְקוּ תַּרְסִיּוֹתָיו אוֹ שֶׁפִּירְשָׁה רוֹב אַחַת מִכַּפָּיו טָהוֹר. נִפְסְקָה אַחַת מֵאָזְנָיו אַחַת מֵחַבָּטָיו אַחַת מִתַּרְסִיּוֹתָיו אוֹ שֶׁפִּירְשׁוּ רוֹב מִכַּפָּיו טָמֵא. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. הַפְּנִימִית טְמֵאָה וְהַחִיצוֹנָה טְהוֹרָה. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא רִבִּי טֶבְלַיי חָנִין בַּר בָּא בְשֵׁם רַב. הֲלָכָה כְּרִבִּי יְהוּדָה לְעִנְיַן שַׁבָּת.

רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק הֲוָה לֵיהּ עוֹבְדָא. שְׁלַח לְרִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא גַּבֵּי רִבִּי חִייָא בַּר בָּא. אֲמַר לֵיהּ. כְּשֵׁם שֶׁהֵן חֲלוּקִין בַּשַּׁבָּת כָּךְ הֵן חֲלוּקִין בַּטּוּמְאָה. וְהוֹרֵי לֵיהּ כְּרַבָּנִן. רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק בָּעֵי. וְשָׁמַע מֵימַר הֲלָכָה כְּרִבִּי יְהוּדָה וְהוּא מוֹרֵי לֵיהּ כְּרַבָּנִין.

רִבִּי אָחָא בַּר יִצְחָק הֲוָה לֵיהּ עוֹבְדָא. שְׁלַח שָׁאַל לְרִבִּי זְעִירָא. רִבִּי זְעִירָא שָׁאַל לְרִבִּי אִימִּי. אָמַר לוֹ. וּכְדִבְרֵי מִי שֶׁהוּא מְטַמֵּא אָסוּר לָצֵאת בּוֹ. כְּדִבְרֵי מִי שֶׁהוּא מְטַהֵר מוּתָּר לָצֵאת בּוֹ. וְלָא אַפִּיק גַּבֵּי כְּלוּם.

תַּנֵּי. אֲבָל מְטַייֵל הוּא בָהֶן עַד שֶׁהוּא מַגִּיעַ עַד פֶּתַח חֲצֵירוֹ. רִבִּי אָחָא וְרִבִּי זְעִירָא הֲווֹן מְטַיילִין בְּאִיסְטְרָטִין. אִיפְסִיק סַנְדָּלֵיהּ דְּרִבִּי אָחָא. מִן דְּמַטוּן לְפוּלֵי אָמַר לֵיהּ. זֵהוּ פֶּתַח חֲצֵירָךְ. רִבִּי אָחָא כְּרִיךְ סִבְנֵיהּ עֲלֵיהוֹן. רִבִּי אַבָּהוּ כָּרוּךְ אַגִּיד מִלְבַנִיקִי. סָבַר רִבִּי אַבָּהוּ. אַגּוּד מִלְבַנִיקִי מִן הַמּוּכָן הוּא. רִבִּי יוֹנָה טָלְקֵיהּ דַּחֲלִיטְרָה וְיקָר אוּף צִיבְחַד הֲוָה סִידְרָה יְקִיר. רִבִּי אֶלְעָזָר מְטַלֵּק לֵיהּ. רִבִּי יִרְמְיָה בָּעֵי קוֹמֵי רִבִּי זְעִירָא. מָהוּ לְהַחֲלִיף. אָמַר לֵיהּ. שָׁרֵי. אֲפִילּוּ כֵן אָמַר לֵיהּ. פּוּק חֲמִי חַד סִיב וּסְמוֹךְ עֲלוֹי. נְפַק וְאַשְׁכַּח לְרִבִּי בָּא בַּר מָמָל וּשְׁאַל לֵיהּ וּשְׁרָא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. מַתְנִיתִין אָמְרָה שֶׁהוּא מִין מַלְבּוּשׁ. דְּתַנִּינָן. אוֹ בְשֶׁלְשִׁמְאל בַּיָּמִין חֲלִיצָתָהּ כְּשֵׁירָה. הָדָא דְתֵימַר לָאוֹרֶךְ. אֲבָל לָרוֹחַב צָרִיךְ שֶׁיְּהֵא חוֹפֶה אֶת רוֹב הָרֶגֶל.

וְלֹא בַיָּחִיד. אָמַר רִבִּי אַבָּא. מִפְּנֵי הַחֲשָׁד. שֶׁלֹּא יֹאמְרוּ. אִישׁ פְּלוֹנִי נִפְסַק סַנְדָּלוֹ וּתְלָאוֹ בֵּית שִׁיחְיוֹ.

בִּזְמַן שֶׁאֵין בְּרַגְלוֹ מַכָּה. הָא אִם יֵשׁ בְּרַגְלוֹ מַכָּה הוּא נוֹתֵן. עַל אֵי זֶה מֵהֶן הוּא נוֹתֵן. שְׁמוּאֵל אָמַר. עָל אוֹתָהּ שֶׁאֵין בָּהּ מַכָּה הוּא נוֹתֵן. אִם אוֹמֵר אַתְּ. עָל אוֹתָהּ שֶׁיֵּשׁ בָּהּ מַכָּה הוּא נוֹתֵן. מָאן צָיֵיר לֵיהּ דְּלָא יְתֵן עַל חוֹרְתֵיהּ. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. עָל אוֹתָהּ שֶׁיֵּשׁ בָּהּ מַכָּה הוּא נוֹתֵן. שִׁמְעוֹן בַּר בָּא הֲוָה מְשַׁמֵּשׁ קוֹמֵי רִבִּי יוֹחָנָן וַהֲוָה מוֹשִׁיט לֵיהּ סַנְדָּלֵיהּ כְּהָדָא דְתַנֵּי בְרֶרֶךְ הָאָרֶץ. כְּשֶׁהוּא נוֹעֵל נוֹעֵל שְׂלִימִין וְאַחַר כָּךְ נוֹעֵל שְׂלִשְׂמאל. וּכְשֶׁהוּא חוֹלֵץ חוֹלֵץ שְׂלִשְׂמאל וְאַחַר כָּךְ חוֹלֵץ שְׂלִימִין. אָמַר לֵיהּ רִבִּי יוֹחָנָן. בַּבְלָיֵא. לֹא תַעֲבַד כֵּן. שֶׁהָרַאשׁוֹנִים לֹא הָיוּ עוֹשִׂין כֵּן. אֶלָּא כְּשֶׁהוּא נוֹעֵל נוֹעֵל שְׂלִשְׂמאל וְאַחַר כָּךְ נוֹעֵל שְׂלִימִין. שֶׁלֹּא תְהֵא נִרְאֵית שְׂלִימִין פְּגוּמָה. הָדָא אָמְרָה. עָל אוֹתָהּ שֶׁיֵּשׁ בָּהּ מַכָּה הוּא נוֹתֵן. אָמַר לֵיהּ. אֵין בַּבְלָיֵא דְקַמְתְּיהּ עֲלֵיהּ.

יוֹצְאִין בִּתְפִילִּין עֶרֶב שַׁבָּת עִם חֲשֵׁיכָה. וְאֵין יוֹצְאִין בְּסַנְדָּל מְסוּמָּר עֶרֶב שַׁבָּת עִם חֲשֵׁיכָה. מַה בֵּין זֶה לָזֶה. זֶה דַּרְכּוֹ לַחֲלוֹץ. וְזֶה אֵין דַּרְכּוֹ לַחֲלוֹץ.

אִי זֶהוּ קַמִּיעַ מוּתָּר. כָּל שֶׁרִיפֵּא בּוֹ וְשָׁנָה וְשִׁילֵּשׁ. רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. נֶאֱמָן הָרוֹפֵא לוֹמַר. קַמִּיעַ זֶה מוּתָּר רִיפִּיתִי בוֹ וְשָׁנִיתִי וְשִׁילַּשְׁתִּי. רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָא. רִיפֵּא לְאָדָם אֶחָד נֶאֱמָן לְאָדָם אֶחָד. לִשְׁנַיִם נֶאֱמָן לִשְׁנַיִם. לִשָּׁלֹשָׁה נֶאֱמָן לְכָל אָדָם.

יוֹצְאִין בְּקַמִּיעַ מוּתָּר בֵּין בִּכְתָב בֵּין בָּעֲשָׂבִים. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִתְּנֶנּוּ לֹא בְשִׁיר וְלֹא בְטַבַּעַת. בָּעוֹן קוֹמֵי רִבִּי יוֹנָתָן. מָהוּ מִיתְנִיתֵיהּ בְּהֶהֵן סִילוֹנָה. אָמַר לֵיהּ. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִתְּנֶנּוּ לֹא בְשִׁיר וְלֹא בְטַבַּעַת. בָּעוֹן קוֹמֵי רִבִּי יוֹנָתָן. מָהוּ מַפִּיק בְּהַהוּא מוֹמַיֶּיקָה. אָמַר לוֹן. מִשֵּׁם תַּכְשִׁיט. אִי מִשֵּׁם תַּכְשִׁיט הֲוָא לוֹ וְדָנֵיאל לוֹסֵר. וְהַמְנִיכָא דִּי דַהֲבָא עַל צַוְּארֵיהּ. אִי מִשֵּׁם מַשּׂאוּי בַּשַּׁבָּת. נֵימָא. כָּל הַמְחוּבָּר לְכְסוּת חֲרֵי הוּא כְכְסוּת.

רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי. מַכָּה שֶׁנִּתְרַפְּאַת נוֹתְנִין עָלֶיהָ רְטִיָּה. שֶׁאֵינָהּ אֶלָּא כְּמַשְׁמֶרֶת. רִבִּי אָבוּן בְּשֵׁם רַבָּנִין דְּתַמָּן. נוֹתְנִין עַל גַּבֵּי מַכָּה בַּשַּׁבָּת. שֶׁאֵינוֹ אֶלָּא כְּמַשְׁמֶרֶת. אָמַר רִבִּי תַּנְחוּמָא. חוּץ מֵעָלֵי גְפָנִים שֶׁהֵן לִרְפוּאָה.

אָמַר רִבִּי חוּנָה. הָדָא פוּאָה עִקָּר טַב טַב סַגִּין טַב הוּא. כַּד דְּאִית בֵּיהּ חֲמִשָּׁה קְטָרִין. שִׁבְעָה קְטָרִין. תִּשְׁעָה קְטָרִין טָבָא סַגִּין. וּבִלְחוּד דְּלָא יְתֵן מַיי.

אֵין קוֹרִין פָּסוּק עַל גַּבֵּי מַכָּה בַּשַּׁבָּת. וְהָדֵין דְּקָרֵי עַל יַבְרוּחָה אָסוּר. בּוֹא וּקְרִי אֶת הַפָּסוּק הַזֶּה עַל בְּנֵי שֶׁהוּא מִתְבָּעֵת. תֵּן עָלָיו סֵפֶר תֵּן עָלָיו תְּפִילִּין בִּשְׁבִיל שֶׁיִּשָּׁן. אָסוּר. וְהָא תַנֵּי. אוֹמְרִים הָיוּ שִׁיר פְּגוּעִין בִּירוּשָׁלַם. אָמַר רִבִּי יוּדָן. כָּאן מִשֶּׁנִּפְגָּע כָּאן עַד שֶׁלֹּא נִפְגָּע. וְאֵי זֶהוּ שִׁיר פְּגוּעִין. יי מָה רַבּוּ צָרָיי וְכָל הַמִּזְמוֹר. יוֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן עַד כִּי אַתָּה יי מַחְסִי עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ.

ג משנה: לֹא תֵצֵא אִשָּׁה בְּמַחַט נְקוּבָה וְלֹא בְטַבַּעַת שֶׁיֵּשׁ עָלֶיהָ חוֹתָם וְלֹא בְּכוּכְלְיָר וְלֹא בְּכוּבֶלֶת וְלֹא בִּצְלוּחִית שֶׁל פִּילְיֶטוֹן וְאִם יָצָאת חַיֶּבֶת חַטָּאת דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. וַחֲכָמִים פּוֹטְרִין בְּכוּבֶלֶת וּבִצְלוּחִית שֶׁל פִּילְיֶטוֹן:

הלכה: תַּנֵּי. לֹא יֵצֵא הַחַיָּט בְּמַחַט שֶׁבְּכִלְיוֹ. וְלֹא הַלַּבְּלָר בְּקוֹלְמוֹס שֶׁבְּאָזְנוֹ. וְהַצַּבָּע בְּדוּגְמָא שֶׁבְּאָזְנוֹ. וְלֹא הַשּׁוּלְחָנִי בְּדֵינָר שֶׁבְּאָזְנוֹ. וְאִם יָצְאוּ חַיָּבִי אִילּוּ פְּטוּרִין. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים. אוּמָּן בְּאוּמָּנוּתוֹ חַיָּב. הָא שְׁאָר כָּל הָאָדָם יוֹצְאִין בְּכָךְ. מִחְלָפָא שִׁיטָּתֵיהּ דְּרִבִּי מֵאִיר. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. וְאִם יָצָאת חַיֶּבֶת חַטָּאת. דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְהָכָא הוּא אָמַר כֵּן. רִבִּי מָנָא אָמַר לָהּ סְתָם. רִבִּי אָבוּן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. תַּמָּן דֶּרֶךְ הוֹצָאָה בַּנָּשִׁים. בְּרַם הָכָא טְפִילִין יוֹצְאִין בְּכָךְ. מִחְלָפָה שִׁיטָּתוֹן דְּרַבָּנִין. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. וַחֲכָמִים פּוֹטְרִין בַּכּוּכְלֶת וּבִצְלוּחִית שֶׁל פִּילְיֶטוֹן. הָא בְמַחַט שֶׁאֵינָהּ נְקוּבָה חַיָּב. וְדָא הִיא אוּמָּן בְּאוּמָּנוּתוֹ חַיָּב. אָמַר רִבִּי אָבוּן. תִּיפְתָּר בְּאִשָּׁה גְּדוֹלָה.

רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי אַבָּא בַּר רַב נַחְמָן. דְּרִבִּי נְחֶמְיָה זוֹ הִיא. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. טַבַּעַת שֶׁלְּמִתְּכֶת וְחוֹתָם שֶׁלָּהּ שֶׁל אַלְמוֹג טְמֵאָה. טַבַּעַת שֶׁלְּאַלְמוֹג וְחוֹתָמָהּ שֶׁלְּמִתְּכֶת טָהוֹר. תַּנֵּי. רִבִּי נְחֶמְיָה מַחֲלִיף. וְכֵן הָיָה רִבִּי נְחֶמְיָה אוֹמֵר. בְּטַבַּעַת אַחַר חוֹתָמָהּ. בְּסוֹלָם אַחַר שְׁלִיבָיו. בְּקוֹלָב אַחַר מַעֲמִידָיו. וְנָעוּל אַחַר סמניריו. אָמַר רִבִּי אִילָא. תִּיפְתָּר דִּבְרֵי הַכֹּל בְּשֶׁהוֹצִיאָהּ לַחְתּוֹם בָּהּ. רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָא. הָיְתָה עֲשׂוּיָה לְכָךְ וּלְכָךְ. הוֹצִיאָהּ לַחְתּוֹם בָּהּ חַיָּב. הוֹצִיאָהּ לְשֵׁם תַּכְשִׁיט פָּטוּר אַף עַל הַחוֹתָם. שֶׁאַף הַחוֹתָם טְפִילָה לְתַכְשִׁיט.

ד משנה: לֹא יֵצֵא הָאִישׁ לֹא בַסַּייִף וְלֹא בַקֶּשֶׁת וְלֹא בַּתְּרִיס וְלֹא בָאֲלָה וְלֹא בְרוֹמַח וְאִם יָצָא חַיָּב חַטָּאת. רִבִּי לִיעֶזֶר אוֹמֵר תַּכְשִׁיטִין הֵן לוֹ. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים אֵינָן לוֹ אֶלָּא גְנַאי שֶׁנֶּאֱמַר וְכִתְּתוּ חַרְבוֹתָם לְאִיתִּים וַחֲנִיתוֹתֵיהֶם לְמַזְמֵרוֹת. בִּירִית טְהוֹרָה וְיוֹצְאִין בָּהּ בַּשַּׁבָּת. כְּבָלִים טְמֵאִין וְאֵין יוֹצְאִין בָּהֶן בַּשַּׁבָּת:

הלכה: כָּתוּב וַחֲמוּשִׁים עָלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. מִלַּמֵּד שֶׁהָיוּ מְזוּיָנִים בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר מִינֵי זְיִין. וְאֵי זוֹ הִיא הָאֲלָה. מִן מַה דְתַנֵּי רִבִּי יַעֲקֹב בַּר סוֹסַי רִבִּי יוֹסֵה. מֵאֵימָתַי תּוֹרְמִין אֶת הַגּוֹרֶן. מִשֶּׁתִּיעָקֵר הָאֲלָה. הָדָא אָמְרָה. כְּמִין דַּיְיקָרָן. וּמַה טַעֲמֵיהּ דְּרִבִּי אֶלְעָזָר. חֲגוֹר חַרְבְּךָ עַל יָרֵךְ גִּבּוֹר הוֹדְךָ וַהֲדָרְךָ. מַה טַעֲמוֹן דְּרַבָּנִן. וּכְתִתוּ חַרְבוֹתָם לְאִתִּים. לָאַטְיָן. וַחֲנִיתוֹתֵיהֶם לְמַזְמֵרוֹת. לְמִיגְזְיִין.

רִבִּי חִיָּא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. בִּירִית. כָּל שֶׁהִיא יְחִידִית. כְּבָלִים. כָּל שֶׁהַשַּׁלְשֶׁלֶת בְּנָתִים. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. בִּירִית זוֹ אֲצָעָדָה. דָּמַר רַב יְהוּדָה. וַנַּקְרֵב אֶת קָרְבַּן יי אִישׁ אֲשֶׁר מָצָא כְּלִי זָהָב אֲצָעָדָה וְצָמִיד טַבַּעַת עָגִיל וְכוּמָז לְכַפֵּר עַל נַפְשֹׁתֵינוּ לִפְנֵי יי. אֲצָעָדָה זוֹ בֶּדוֹפְסָלָה. צָמִיד שֵׁירַיָּיא. כָּמָה דְאַתְּ אָמַר. וְהַצְּמִידִים עַל יָדֶיהָ. טַבַּעַת עִיזְקַיָּא. עָגִיל קְדָשַׁיָּא. כָּמָה דְתֵימַר וַעֲגִילִים עַל אָזְנָיִךְ. וְכוּמָז. יֵשׁ אוֹמְרִין. זֶה טַפּוֹס שֶׁלָּרָחָם. וְיֵשׁ אוֹמְרִין. זֶה טַפּוֹס שֶׁלַּדַּדִּים.

כָּתוּב בַּיּוֹם הַהוּא יָסִיר יי אֶת תִּפְאֶרֶת הָעֲכָסִים. קוֹרְדִיקָיָה. כְּמַה דְתֵימַר וּבְרַגְלֵיהֶם תְּעַכַּסְנָה. הַשְׁבִיסִים שלטוניה. כְּמַה דְאַתְּ אָמַר. שָׁבִיס שְׁלֹמְכָה. הַסַּהֲרֹנִים עונקייה. כְּמַה דְאַתְּ אָמַר וַיִּקַּח אֶת הַסַּהֲרוֹנִים אֲשֶׁר בְּצַוְּארֵי גְמַלֵּיהֶם. הַנְּטִיפוֹת שֻׁלָּמֵיני. הַשֵּׁירוֹת שֵׁירָאִין. וְהָרְעָלוֹת בלַנְיַדְיָא. הַפְּאֵרִים כְּלִילָיָא. כְּמַה דְאַתְּ אָמַר וּפְאֵרְכֶם עַל רָאשֵׁכֶם. הַצְּעָדוֹת פָּרוֹסָלָה. הַקִּישֻׁרִים קַרְקִישַׁיָא. וּבָתֵּי הַנֶּפֶשׁ. תִּירְגֵּם עֲקִילַס אסטו מוכריאה. דָּבָר שֶׁנִּיתָּן עַל בֵּת הַנֶּפֶשׁ. וְהַלְּחָשִׁים קַדָּשַׁיָּא. דָּבָר שֶׁהוּא נִיתָּן עַל בֵּית הַלְּחִישָׁה. הַטַּבָּעוֹת עִיזְקָיָא. נִיזְמֵי הָאָף דָּבָר שֶׁהוּא נָתוּן עַל גַּב הָחוֹטֶם. הַמַּחֲלָצוֹת פֶּירְזוֹמַטָא. הַמַּעֲטָפוֹת קוֹלְכִין וּמְעִפְּרָן. הַמִּטְפָּחוֹת סַבָּנְיָין רָבְרְבָן. וְהָחֲרִיטִין זוֹנָרִין מְצַיְּירִין וְאוֹלוֹסָרִיקָא מְצַיְּירִין. כְּמַה דְתֵימַר וַיְצַר אֹתוֹ בַּחֶרֶט. הַגְּלִיּוֹנִים גַּלְגַּלַיָּא. הַסְּדִינִים סַדִּינַיָּא. הַצְּנִיפוֹת אוֹלָרְיָא כְּמַה דְתֵימַר וְאוֹמַר יָשִׂימוּ... הַצָּנִיף הַטָּהוֹר עַל רֹאשׁוֹ. וּכְתִיב וְהָיִית עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת בְּיַד יי וּצְנִיף מְלוּכָה בְּכַף אֱלָהָיִךְ. הָרְדִידִים לָסוֹטָה. כְּמַה דְתֵימַר נָשְׂאוּ אֶת רְדִידֵי מֵעָלַי שׁוֹמְרֵי הַחוֹמוֹת.

ה משנה: יוֹצְאָה אִשָּׁה בְּחוּטֵי שִׂיעָר בֵּין מִשֶּׁלָּהּ בֵּין מִשֶּׁל חֲבֵירְתָּהּ בֵּין מִשֶּׁל בְּהֵמָה וּבַטּוֹטָפֶת וּבַסַּנְבּוּטִין בִּזְמַן שֶׁהֵן תְּפוּרִין וּבַכָּבוֹל וּבְפֵיאָה נָכְרִית בֶּחָצֵר וּבְמוֹךְ שֶׁבְּאָזְנָהּ וּבְמוֹךְ שֶׁבְּסַנְדָּלָהּ וּבְמוֹךְ שֶׁהִתְקִינָה לְנִידָּתָהּ. בַּפִּלְפֵּל וּבְגַרְגִּר מֶלַח וּבְכָל דָּבָר שֶׁתִּתֵּן לְתוֹךְ פִּיהָ וּבִלְבַד שֶׁלֹּא תִּתֵּן בַּתְּחִילָה בַּשַּׁבָּת. וְאִם נָפַל לֹא תַחֲזִיר. שֵׂן תּוֹתֶבֶת וְשֶׁן שֶׁל זָהָב רִבִּי מַתִּיר. וַחֲכָמִים אוֹסְרִין:

הלכה: אָנָן כר׳ אִימִּי אָמַר קוֹמֵי רִבִּי יְהוּדָה מְנַשְּׁיָא בַּר מְנַשֶּׁה יִרְמְיָה. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא תֵּצֵא לֹא יַלְדָּה בְּשֶׁלְזָקִינָה וְלֹא זְקִינָה בְּשֶׁלַּיַלְדָּה. וְהָתַנִּינָן. הַבָּנוֹת יוֹצְאוֹת בְּחוּטֵין. רִבִּי בָּא בְּשֵׁם רַב יְהוּדָה. אֲפִילּוּ כָרוּךְ עַל צַוָּארָהּ. רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָא. תְּמָן אֲפִילּוּ שֶׁאֵינָהּ יְכוֹלָה לְהָבִיא חוֹטָמָהּ לְשַׁעֲרָהּ יוֹצְאָה הִיא. בְּרַם הָכָא לֹא תֵּצֵא לֹא יַלְדָּה בְּשֶׁלְזָקִינָה וְלֹא זְקִינָה בְּשֶׁלַּיַלְדָּה.

אָמַר רִבִּי אַבָּהוּ. כָּל שֶׁהוּא תוֹשָׁב בְּשִׁיעֵר נָקֵל פֵּיאָה. רִבִּי יַנַּאי זְעִירָא נָפַל עוֹדְדֵיהּ דְּאוּדְנֵיהּ. בְּעָא מִיחְזְרוֹתֵיהּ בַּשַּׁבָּתָא. וְנָעֲרוּ בּוֹ חֲבֵירָיו מִשּׁוּם תַּכְשִׁיט. רִבִּי יַנַּאי סְבַר מֵימַר. שֶׁמָּן הוּא שֶׁהוּא מְרַפֶּה. וַחֲכָמִים סָבְרִין מֵימַר. מוֹךְ הוּא שֶׁהוּא מְרַפֶּה. וְלֹא כֵן אָמַר רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם רַב זְעִירָא. הַחוֹשֵׁשׁ אָזְנוֹ נוֹתֵן שֶׁמֶן עַל גַּבֵּי רֹאשׁוֹ וְלוֹחֵשׁ. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִתֵּן לֹא בָיָד וְלֹא בְכֶלִי. רִבִּי יַנַּאי סְבַר מֵימַר. הֲלָכָה כְּרִבִּי יוֹסֵי. וַחֲבֵרוֹי סָבְרִין מֵימַר. אֵין הֲלָכָה כְּרִבִּי יוֹסֵי. וְלֹא כֵן אָמַר רִבִּי בָּא בַּר כָּהֲנָא רַב חִייָא בַּר אַשִׁי בְּשֵׁם רַב. הֲלָכָה כְּרִבִּי יוֹסֵי. רִבִּי יַנַּאי סְבַר מֵימַר. אָדָם לֹא עָשׂוּ אוֹתוֹ כְקַרְקַע. וַחֲבֵרוֹי סָבְרִין מֵימַר. אָדָם כְּקַרְקַע הוּא. וְלֹא כֵן אָמַר רִבִּי זְעִירָה. עָשָׂה לוֹ רַב חִייָא בַּר אַשִׁי בֵּית יָד לְמוֹךְ שֶׁבְּאָזְנוֹ. סָבְרִין מֵימַר. אָדָם כְּקַרְקַע הוּא. וְכֵינִי. אֶלָּא כֵינִי. רִבִּי יַנַּאי סְבַר מֵימַר. אֵין שְׁכִיחַ וּמְהַלֵּךְ בָּהֶן אַרְבַּע אַמּוֹת. וַחֲבֵרוֹי סָבְרִין מֵימַר. שְׁכִיחַ הוּא וּמְהַלֵּךְ בָּהֶן אַרְבַּע אַמּוֹת.

אָמַר רִבִּי מָנָא. שָׁמְעַת טַעַם מִן רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָא. וְלָא אֲנָא יָדַע מַה שָׁמְעַת. מַיי כְּדוֹן. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. מִסְתַּבָּרָא בְּשֵׁן שֶׁלְּזָהָב שֶׁעָמְדָה לָהּ בְּיוֹקֶר לֹא תֵצֵא. דִּי נְפָלָה וּמְחַזְּרָה לֵיהּ. שֵׂן תּוֹתֶבֶת מָה אִית לָךְ. עוֹד הִיא מְבָהֲתָה מֵימוֹר לְנַגָּרָא. עֲבֵד לִי חוֹרִי. הִיא נְפָלָה וּמְחַזְּרָה לֵיהּ.

רִבִּי יָסָה וְרִבִּי אִמִּי. חַד חָשַׁשׁ שִׁינֵּיהּ וְהוֹרֵי לֵיהּ חַבְרֵיהּ. וְלָא יָדְעִין מָה אָמַר דָּא וּמָה אָמַר דָּא. מִן מַה דְּרִבִּי יָסָה שָׁאַל לָאַסְיָנֵיהּ דְּרִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא מָה עָבְדָא שִׁינֵּיהּ דְּרִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא חֲבֵירֵינוּ. מִן מַה דְּלָא אָמַר רִבִּי יָסָא לֹא בָטְלָה מִן יוֹמוֹי. הֲוֵי הוּא דְהוֹרֵי לִשִׁינָּא.

רִבִּי יַנַּאי פָּתַר לָהּ בְּפִילְפֵּל וּבְגַרְגִּר מֶלַח. וַחֲבֵרוֹי פָּתְרִין לֵיהּ עַל כּוּלְּהֶן.

ו משנה: יוֹצְאִין בְּסֶלַע שֶׁעַל הַצִּינִית. הַבָּנוֹת יוֹצְאוֹת בְּחוּטֵין אֲפִילּוּ בְקִיסְמִים שֶׁבְּאָזְנֵיהֶן. עַרְבִיּוֹת יוֹצְאוֹת רְעוּלוֹת וּמְדִיּוֹת פְּרוּפוֹת וְכָל אָדָם אֶלָּא שֶׁדִּבְּרוּ חֲכָמִים בַּהווֶה:

הלכה: יוֹצְאִין בְּסֶלַע שֶׁעַל הַצִּינִית. פּוֹדַגְרָה. רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי בָּא בַּר מָמָל. אֲפִילּוּ טָס.

וְהָא תַנִּינָן. הַבָּנוֹת יוֹצְאוֹת בְּחוּטֵין. רִבִּי בָּא בְשֵׁם רַב יְהוּדָה. אֲפִילּוּ כָרוּךְ עַל צַוָּארָהּ. אַבָּא בַּר בָּא מְפַקֵּד לְשִׁמּוּאֵל בְּרֵיהּ. לֹא תְקַבֵּל עָלֶיךָ מַתְנִיתָא אֶלָּא. אֲבָל לֹא בְקִיסְמִין שֶׁבְּאָזְנֵיהֶן. כֵּינִי מַתְנִיתָא. עַרְבִיּוֹת יוֹצְאוֹת רְעוּלוֹת מָדִיּוֹת פְּרוּפוֹת.

ז משנה: פּוֹרֶפֶת עַל הָאֶבֶן וְעַל הָאֲגוֹז וְעַל הַמַּטְבֵּעַ וּבִלְבַד שֶׁלֹּא תְּפָרוֹךְ בַּתְּחִלָּה בַּשַּׁבָּת:

הלכה: תַּנֵּי. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. לֹא שָׁנוּ אֶלָּא מַטְבֵּעַ וָאֶבֶן. הָא בְאֱגוֹז מוּתָּר. מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִיתַּלְטֵל. אָמַר רַב אָדָא בַּר אַהֲבָה. אַתְיָא דְּרַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל כְּרִבִּי מֵאִיר. כְּמַה דְּרִבִּי מֵאִיר אָמַר. דָּבָר שֶׁהוּא מִיתַּלְטֵל מוּתָּר. כֵּן רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. דָּבָר שֶׁהוּא מִיתַּלְטֵל מוּתָּר.

ח משנה: הַקִּיטֵּעַ יוֹצֵא בְקַב שֶׁלּוֹ דִּבְרֵי רִבִּי יוֹסֵי וְרִבִּי מֵאִיר אוֹסֵר. אִם יֵשׁ לוֹ בֵּית קִיבּוּל כְּתִיתִין טָמֵא. סְמוֹכוֹת שֶׁלּוֹ טְמֵאִין מִדְּרָס וְיוֹצְאִין בָּהֶן בַּשַּׁבָּת. וְנִכְנָסִין בָּהֶן לָעֲזָרָה. כִּפֵּא וְסָמוֹכוֹת שֶׁלּוֹ טְמֵאִין מִדְּרָס וְאֵין יוֹצְאִין בָּהֶן בַּשַּׁבָּת וְאֵין נִכְנָסִין בָּהֶן לָעֲזָרָה. אֲנָקְטִמִין טְהוֹרִין וְאֵין יוֹצְאִין בָּהֶן:

הלכה: שְׁמוּאֵל אָמַר. יוֹצְאִין בּוֹ מִשּׁוּם סַנְדָּל וְנִכְנָסִין בּוֹ לָעֲזָרָה. רִבִּי יַנַּאי מַקְשֶׁה. יוֹצְאִין בּוֹ מִשּׁוּם סַנְדָּל. וְהוּא סַנְדָּל. נִכְנָסִין בּוֹ לָעֲזָרָה. וְאֵינוֹ סַנְדָּל. אָמַר רִבִּי בוּא. עַד דְּי הֲוָות מַקְשֶׁה לָהּ עַל דִּשְׁמוּאֵל קַשְׁיְיתָהּ עַל דְּמַתְנִיתִין. סְמוֹכוֹת שֶׁלּוֹ טְמֵאִין מִדְּרָס. יוֹצְאִין בָּהֶן בַּשַּׁבָּת וְנִכְנָסִין בָּהֶן בָּעֲזָרָה. אָמַר רִבִּי מָנָא.

אֱמוֹר סוֹפָהּ דְּלֵית הִיא פְּלִיגָא עַל דִּשְׁמוּאֵל. כִּפֵּא סָמוּכוֹת שֶׁלּוֹ טְמֵאִין מִדָּרָס. אֵין יוֹצְאִין בָּהֶן בַּשַּׁבָּת וְאֵין נִכְנָסִין בָּהֶן לָעֲזָרָה. אֲנַקְטִמִין טְהוֹרִין וְיוֹצְאִין בָּהֶן. מָהוּ אֲנַקְטִמִין טְהוֹרִין. אָמַר רִבִּי אַבָּהוּ. הוֹנוֹס קַטְמִין חַמְרָא דְיַיְדָה.

ט משנה: הַבָּנִים יוֹצְאִין בִּקְשָׁרִים וּבְנֵי מְלָכִים בַּזּוּגִין וְכָל אָדָם אֶלָּא שֶׁדִּיבְּרוּ חֲכָמִים בַּהווֹה: יוֹצְאִין בְּבֵיצַת הַחַרְגּוֹל וּבְשֶׁן שֶׁל שׁוּעָל וּבְמַסְמֵר הַצָּלוּב מְשׁוּם רְפוּאָה דִּבְרֵי רִבִּי יוֹסֵי. וְרִבִּי מֵאִיר אוֹסֵר בַּחוֹל מְשׁוּם דַּרְכֵי הָאֱמוֹרִי:

הלכה: הַבָּנִים יוֹצְאִין בִּקְשָׁרִין. בִּקְשָׁרֵי פוּאָה. וּבְנֵי מְלָכִים בַּזּוּגִין. רִבִּי זְעִירָא אָמַר. בַּזּוּגִין שֶׁבְּצָוָארוֹ. מָהוּ וְכָל אָדָם. בֵּין קְטַנֵּי עֲנִיִּים בֵּין קְטַנֵּי עֲשִׁירִים. רִבִּי אִילָא אָמַר. בַּזּוּגִין שֶׁבִּכְסוּתוֹ. מָהוּ וְכָל אָדָם. בֵּין גְּדוֹלִים בֵּין קְטַנִּים. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל רִבִּי זְעִירָא. יוֹצֵא הוּא אָדָם בַּזּוּגִין שֶׁבִּכְסוּתוֹ. וְאֵינוֹ יוֹצֵא בַּזּוּגִין שֶׁבְּצָוָארוֹ. אֶלָּא כָּאן בִּגְדוֹלִים וְכָאן בִּקְטַנִּים.

יוֹצְאִין בְּבֵיצַת הַחַרְגּוֹל. טָב לְאוּדָנָא. וּבְשֶׁן שֶׁלְּשׁוּעָל. טָב לְשִׁינָּה. וּבְמַסְמֵר הַצָּלוּב טָב לְעַבָּבִיתָא.

אִית תַּנֵּי תַּנֵּי וּמַחֲלִיף. רִבִּי חֲנַנְיָה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן כְּמַתְנִיתָן. רִבִּי שְׁמוּאֵל רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. כָּל שֶׁהוּא מְרַפֵּא אֵין בּוֹ מִשּׁוּם דַּרְכֵי הָאֱמֹרִי. דרגי דרגיבת. מִשּׁוּם דַּרְכֵי הָאֱמֹרִי. רִבִּי יְהוּדָה אָמַר. מִשּׁוּם דָּגוֹן עֲבוֹדָה זָרָה. וְרֹאשׁ דָּגוֹן וּשְׁתֵּי כַּפּוֹת יָדָיו. דונו דני. מִשֵּׁם דַּרְכֵי הָאֱמֹרִי. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. מִשֵּׁם דָּן עֲבוֹדָה זָרָה. וְאָמְרוּ חֵי אֱלֹהֶיךָ דָּן. לָאו לָאו. מִשּׁוּם דַּרְכֵי הָאֱמֹרִי. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. מִשֵּׁם עֲבוֹדָה זָרָה. וַיֹּאמְרוּ לָאֵל סוּר מִמֶּנּוּ וְדַעַת דְּרָכֶיךָ לֹא חָפָצְנוּ. תַּנֵּי רִבִּי חִיָּא. עָמַד עָצָם בִּגְרוֹנוֹ נוֹתֵן מֵאוֹתוֹ הַמִּין עַל רֹאשׁוֹ וְאֵין בּוֹ מִשֵּׁם דַּרְכֵי הָאֱמֹרִי. תַּנֵּי רִבִּי לֵיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב. לֹא תְנַחֲשׁוּ וְלֹא תְעוֹנְנוּ. אַף עַל פִּי שֶׁאֵין נַחַשׁ יֵשׁ סִימָן. וּבִלְבַד לְאַחַר שְׁלֹשָׁה סִימָנִין. כְּגוֹן וַאֲנִי בְּבוֹאִי מִפַּדָּן מֵתָה עָלַי רָחֵל. יוֹסֵף אֵינֶנּוּ וְשִׁמְעוֹן אֵינֶנּוּ וְאֶת בִּנְיָמִן תִּקָּחוּ וגו׳.

אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר. הוֹלְכִין אַחַר שְׁמִיעַת בַּת קוֹל. מַה טַּעַם. וְאָזְנֶיךָ תִּשְׁמַעְנָה דָּבָר מֵאַחֲרֶיךָ לֵאמֹר זֶה הַדֶּרֶךְ לְכוּ בוֹ. רִבִּי לָעְזָר עָאַל לְפוֹנֵיהּ. אֲתָא אֶבְטָיוֹנָה דְּרוֹמָאֵי וַאֲקוֹמֵיהּ מֵאֲחוֹרֵיהּ וְיתֵב לֵיהּ. אָמַר. הָכֵין כָּל עַמָּא לָא אַקִּים לְבַר נַשׁ אֶלָּא לִי. לֵית אֵיפְשַׁר דַּאֲנָא נְפִיק מִיכָּא עַד דְּנִידַע מַה הֲוֵי בְסוֹפֵיהּ. וַהֲוָה תַמָּן חִיוִי. שָׁרֵי נְפִיק וְיהַב לֵיהּ עַד דּוּ תַמָּן אַחַת דְּרִיבּוֹי. וְקָרָא עָלוֹי וְאֶתֵּן אָדָם תַּחְתֶּיךָ וגו׳.

חַד תַּלְמִיד מִן דְּבַר קַפָּרָא הֲוָה נְפִיק מִיקְטוֹעַ כִּיסִין. חַמְתֵּיהּ חַד קַיָּיט חִיוְיָא פָּרֵי בַתְרֵיהּ. אֲמַר לֵיהּ. חִיוְיָא פָּרֵי בַתְרָךְ. שָׁבְקֵיהּ וַאֲזַל לֵיהּ בַּתְרֵיהּ. וְקָרָא עָלוֹי וְאֶתֵּן אָדָם תַּחְתֶּיךָ.

גֶּרְמָנְיָא עַבָּדֵיהּ דְּרִבִּי יוּדָה נְשָׂיָא נָפַק. בָּעֵי מֵילְוֵיהּ לְרִבִּי אִילָא. אֲתָא כֶּלֶב שׁוֹטֶה בָּעֵי אִיתְגָּרְיָיא בֵּיהּ בְּרִבִּי אִילָא. גָּעַר בֵּיהּ גֶּרְמָנִי. שָׁבְקֵיהּ וַאֲזַל לֵיהּ בַּתְרֵיהּ. וְקָרָא עָלוֹי וְאֶתֵּן אָדָם תַּחְתֶּיךָ.

בַּר קַפָּרָא הֲוָה אִיעֲלַל לַחֲדָא קְרָיָיא. מִי עָלַל נִכְשַׁל בְּאֶצְבָּעוֹ. עָאַל וּשְׁמַע קָלֵיהּ דְּטַלְיָיא קָרֵי. אִם בְּגַפּוֹ יָבֹא בְּגַפּוֹ יֵצֵא. אָמַר. דּוֹמֶה שֶׁלֹּא עָלַת בְּיָדִי אֶלָּא הַטָּחָה זוֹ בִלְבַד. וְכֵן הֲווֹת לֵיהּ.

רִבִּי יוֹחָנָן וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ הֲווֹ מִתְחַמְּדִין מֵיחְמֵי אַפּוֹיֵי דִּשְׁמוּאֵל. אָמְרִין. נֵלֵךְ אַחַר שְׁמִיעַת בַּת קוֹל. עָבְרוּן קוֹמֵי סִידְרָא. שָׁמְעוּן קָלֵיהּ דְּטַלְיָיא וּשְׁמוּאֵל מֵת. וְסִיְימוּן. וְכֵן הֲווֹת לֵיהּ.

רִבִּי יוֹנָה וְרִבִּי יוֹסֵה סָלְקוֹן מְבַקְּרָה לְרִבִּי אָחָא דַּהֲוָה תָּשִׁישׁ. אָמְרִין. נֵלֵךְ בְּתַר שְׁמִיעַת בַּת קוֹל. שָׁמְעוּן קָלֵיהּ דְּאִיתְתָא אָמְרָה לַחֲבֵירְתָהּ. אִיטְפֵּי בּוֹצִינָה. אָמְרָה לָהּ. לָא יִתְטָפֵי וְלָא מִיטְפֵּי בּוֹצִינֵיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל.

רִבִּי יוֹחָנָן הֲוָה עָבַר בַּשּׁוּקָא. חָמָא חַד מְזַבֵּן מִן אִילֵּין מֶלְטוֹמָה. אָמַר לֵיהּ. מִן אִילֵּין אַתְּ חַיי. אָמַר לֵיהּ. אִין. שָׁבְקֵיהּ וַאֲזַל לֵיהּ. בָּתַר שָׁעָה עָבַר גַּבֵּיהּ. אָמַר לֵיהּ. רִבִּי. צְלִי עֲלַוּיי. דְּמִן הַהִיא שַׁעְתָּא לָא זַבְנִית כְּלוּם. וְאָמַר לֵיהּ. שְׁנִי אַתְרָךְ. פְּעָמִים שֶׁשִּׁינּוּי הַשֵּׁם גּוֹרֵם. פְּעָמִים שֶׁשִּׁינּוּי הַמָּקוֹם גּוֹרֵם.

תְּרֵין תַּלְמִידִין מִן דְּרִבִּי חֲנִינָה הֲווֹן נָפְקִין מִקְטוֹעַ כִּיסִין. חַמְתּוֹן חָדָא אִיסְטְרוֹלוֹגוֹס. אִילֵּין תְּרֵין מִי נָפְקִין וְלָא חָזְרִין. מִי נָפְקִין פְּגַע בָּהוֹן חַד סָב. אֲמַר לוֹן. זָכוּן עִמִּי. דְּאִית לִי תְּלָתָא יוֹמִין דְּלָא טָעֲמִית כְּלוּם. וַהֲוָה עִמּוֹן חַד עִיגּוּל. קַצּוֹן פַּלְגָא וִיהַבִינֵיהּ לֵיהּ. אֲכַל וּצְלִי עֲלֵיהוֹן. אָמַר לוֹן. תִּתְקַיֵּים לְכוֹן נַפְשֵׁיכוֹן בְּהָדֵין יוֹמָא. הֵיךְ דְּקַיְימְתּוֹן לִי נַפְשִׁי בְּהָדֵין יוֹמָא. נְפָקוּן בְּשָׁלֹם וְחָזְרוּן בְּשָׁלֹם. וַהֲווּ תַמָּן בְּנֵי אֵינַשׁ דְּשָׁמְעוּן קָלֵיהּ. אָמְרִין לֵיהּ. וְלֹא כֵן אָמַרְתָּ. אִילֵּין תְּרֵין מִי נָפְקִין וְלָא חָזְרִין. אֲמַר. אִי דְּהָכָא גַּבְרָא שֵׁקֶר דְּאִיסְתְּרוֹלוֹגְיָיא דִּידֵיהּ שְׁקָרִין. אֲפִילּוּ כֵּן אָזְלוֹן וּפְשָׁפְשׁוֹן וְאַשְׁכְּחוֹן חֲכִינָה פַּלְגָא בְּהָדָא מוּבְלָא וּפַלְגָא בְּהָדָא מוּבְלָא. אָמְרוּ. מַה טִיבוּ עַבְדְּתּוֹן יוֹמָא דֵין. וְתַנְיָין לֵיהּ עוּבְדָא. אֲמַר. וּמַה הַהוּא גַּבְרָא יְכִיל עֲבִיד. דֶּאֱלָהֲהוֹן דִּי יְהוּדַאי מִתְפַּיֵּיס בְּפַלְגּוּת עִיגּוּל.

רִבִּי חוּנָה מִשְׁתָּעֵי הָדֵין עוּבְדָא. חַד גִּיוּר הֲוָה אִיסְטְרוֹלוֹגוֹס. חַד זִמָּן אֲתָא בָּעֵי מֵיפּוֹק. אֲמַר. כְּדוֹן נָפְקִין. חָזַר וָמַר. כְּלוּם אִידְבְקַת בְּהָדָא אוּמְתָא קַדִּישְׁתָּא לָא לָמֶיפְרוֹשׁ מִן אִילֵּין מִילַּיָּיא. נִיפּוֹק עַל שְׁמֵיהּ דְּבָרְיָין. קְרִיב לְמַכְסָה וְהַב לֵהּ חַמְרָא וְאָכְלָה. מָאן גָּרַם לֵיהּ דְּיִפֹּל. בְּגִין דְּהִרְהֵר. מָאן גָּרַם לֵיהּ דְּאִישְׁתְּזִיב. בְּגִין דְּאִיתְרְחֵץ עַל בָּרְיֵיהּ.

אָמַר רִבִּי לֵוִי. כָּל הַמְנַחֵשׁ סוֹפוֹ לָבוֹא עָלָיו. וּמַה טַּעַם. כִּי לֹא נַחַשׁ בְּיַעֲקֹב. כִּי לוֹ נַחַשׁ. אָמַר רִבִּי אָחָא בַּר זְעִירָא. כָּל מִי שֶׁאֵינוֹ מְנַחֵשׁ מְחִיצָתוֹ לִפְנִים כְּמַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת. וּמַה טַּעַם. כָּעֵת יֵאָמֵר לְיַעֲקֹב וּלְיִשְׂרָאֵל מַה פָּעַל אֵל. אָמַר רִבִּי חֲנִינָא בְּרֵיהּ דְּרִבִּי אַבָּהוּ. כִּבְחָצֵי יָמָיו שֶׁל עוֹלָם הָיָה אוֹתוֹ רָשָׁע עוֹמֵד. מַה

טַעֲמֵיהּ. כָּעֵת יֵאָמֵר לְיַעֲקֹב וּלְיִשְׂרָאֵל מַה פָּעַל אֵל. אָמַר רִבִּי יִרְמְיָה בֶּן אֶלְעָזָר. עַתִּידָה בַּת קוֹל לְהִיוֹת מְפוֹצֶצֶת בְּאֶהָלֵי צַדִּיקִים וְאוֹמֶרֶת. כָּל מִי שֶׁפָּעַל עִם אֵל יָבוֹא וְיִטּוֹל שְׂכָרוֹ. רִבִּי בֶּרֶכְיָה בְּשֵׁם רִבִּי אַבָּא בַּר כַּהֲנָא. עָתִיד הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לַעֲשׂוֹת מְחִיצָתָן שֶׁלַּצַּדִּיקִים לִפְנִים מִמְּחִיצָתָן שֶׁלְּמַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת. וּמַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת שׁוֹאֲלִין אוֹתָן וְאוֹמְרִים לָהֶן. מַה פָּעַל אֵל. מַה הוֹרָה לָכֶם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. אָמַר רִבִּי לֵוִי בַּר חַיוּתָא. וְלֹא כְבָר עָשָׂה כֵן בְּעוֹלָם הַזֶּה. הַהוּא דְכְתִיב עָנָה נְבוּכַדְנֶצַּר וְאָמַר הָא אֲנָא חָזֵי גּוּבְרִין אַרְבְּעָה שְׁרִיין מַהְלְכִין בְּגוֹ נוּרָא וַחֲבַל לָא אִיתַי בְּהוֹן. וּמַה תַּלְמוּד לוֹמַר וַחֲבַל לָא אִיתַי בְּהוֹן. אֶלָּא מְלַמֵּד שֶׁהָיוּ סְרִיסִים וְנִתְרַפּוּ. וְרֵיוֵיהּ דִּי קַדְמִיתָה אֵין כָּתוּב כָּאן. אֶלָּא וְרֵיוֵיהּ דִּי רְבִיעָאָה. הֵן הָיוּ מְכַבְּשִׁין לָפָנָיו אֶת הָאוֹר. דָּמֵי לְבַר אֱלָהִין. אָמַר רְאוּבֵן. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה יָרַד מַלְאָךְ וּסְטָרוֹ לְהַהוּא רְשִׁיעָא עַל פִּיו. אָמַר לֵיהּ. תַּקִּין מִילֶּיךָ. וּבַר אִית לֵיהּ. חָזַר וָמַר. בְּרִיךְ אֱלָהֲהוֹן דִּי שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נִגּוֹ. דִּי שְׁלַח בְּרִיהּ לֵית כְּתִיב כָּאן. אֶלָּא דִּי שְׁלַח מַלְאֲכֵהּ וְשֵׁיזִיב לְעַבְדּוֹהִי דִּי הִתְרְחִיצוּ עֲלוֹהִי.

פרק ז

א **משנה**: כְּלָל גָּדוֹל אָמְרוּ בַּשַּׁבָּת. כָּל הַשּׁוֹכֵחַ עִיקַּר שַׁבָּת וְעָשָׂה מְלָאכוֹת הַרְבֵּה בְּשַׁבָּתוֹת הַרְבֵּה אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא חַטָּאת אַחַת. וְהַיּוֹדֵעַ עִיקַּר שַׁבָּת וְעָשָׂה מְלָאכוֹת הַרְבֵּה בְּשַׁבָּתוֹת הַרְבֵּה חַיָּיב עַל כָּל שַׁבָּת וְשַׁבָּת. וְהַיּוֹדֵעַ שֶׁהוּא שַׁבָּת וְעָשָׂה מְלָאכוֹת הַרְבֵּה בְּשַׁבָּתוֹת הַרְבֵּה חַיָּיב עַל כָּל מְלָאכָה וּמְלָאכָה. הָעוֹשֶׂה מְלָאכוֹת הַרְבֵּה מֵעֵין מְלָאכָה אַחַת אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא חַטָּאת אַחַת:

הלכה: כְּלָל גָּדוֹל אָמְרוּ בַּשַּׁבָּת כול׳. מָהוּ גָדוֹל. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בִּירִבִּי בּוּן. שֶׁהוּא גָדוֹל מִכָּלָל שְׁבִיעִית. שֶׁהַשַּׁבָּת חָלָה עַל הַכֹּל וּשְׁבִיעִית אֵינָהּ חָלָה אֶלָּא עַל עֲבוֹדַת הָאָרֶץ בִּלְבַד. תַּמָּן תַּנִּינָן. כְּלָל גָּדוֹל אָמְרוּ בַּשְּׁבִיעִית. מָהוּ כְּלָל גָּדוֹל. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בִּירִבִּי בּוּן. שֶׁהוּא גָדוֹל מִכָּלָל מַעֲשְׂרוֹת. שֶׁהַשְּׁבִיעִית חָלָה בֵּין עַל אוֹכְלֵי אָדָם בֵּין עַל אוֹכְלֵי בְהֵמָה. וּמַעֲשְׂרוֹת אֵינָן חָלִין אֶלָּא עַל אוֹכְלֵי אָדָם בִּלְבַד. תַּנֵּי בַּר קַפָּרָא. כְּלָל גָּדוֹל אָמְרוּ בְּמַעֲשְׂרוֹת. מָהוּ כְּלָל גָּדוֹל. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בִּירִבִּי בּוּן. שֶׁהוּא גָדוֹל מִכָּלָל פֵּיאָה. שֶׁהַמַּעֲשְׂרוֹת חָלִין בֵּין עַל דָּבָר שֶׁמַּכְנִיסוֹ לְקִיּוּם וּבֵין עַל דָּבָר שֶׁאֵין מַכְנִיסוֹ לְקִיּוּם. וּפֵיאָה אֵינָהּ חָלָה אֶלָּא עַל דָּבָר שֶׁמַּכְנִיסוֹ לְקִיּוּם. וְאִית דְּכָעֵי מֵימַר. מָהוּ גָדוֹל. מִיכָּן שֶׁיֵּשׁ לְמַטָּה מִמֶּנּוּ.

אָנָן תַּנִּינָן. כָּל הַשּׁוֹכֵחַ עִיקַּר שַׁבָּת. תַּנֵּי דְבֵית רִבִּי. כָּל שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ עִיקַּר שַׁבָּת. רִבִּי לָעְזָר כְּמַתְנִיתָן. רִבִּי יוֹחָנָן כְּהָדָא דְתַנֵּי דְבֵית רִבִּי. הָא רִבִּי לְיֵעֶזֶר אָמַר. כָּל הַשּׁוֹכֵחַ עִיקַּר שַׁבָּת. הָא אִם אֵינוֹ יוֹדֵעַ כָּל עִיקַּר פָּטוּר. מִן מַה דְּרַב תַּנֵּי מַתְנִיתָן וּפָתַר לָהּ. אִי זֶהוּ שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ עִיקַּר שַׁבָּת. קָטָן שֶׁנִּשְׁבָּה בֵּין הַגּוֹיִם. הָדָא אָמְרָה. הֵיא הָדָא הֵיא הָדָא. הָא אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. כָּל שֶׁאֵין יוֹדֵעַ עִיקַּר שַׁבָּת. הָא אֵינוֹ יוֹדֵעַ וְשָׁכַח חַיָּיב. מִן מַה דָּמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל רִבִּי אָבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵה בֶּן חֲנִינָא. כָּל הָדָא הִלְכְתָא כְּרִבִּי לְעָזָר. בְּרַם כְּרַבָּנִן אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. הָדָא אָמְרָה. הֵיא הָדָא הֵיא הָדָא. בָּעוֹן קוֹמֵי בְּרֵיהּ דְּרִבִּי יָסָא. אַתְּ מַה שָׁמַעְתָּ מִן אָבוּךְ מִן דְּרִבִּי יוֹסֵי. אָמַר. כְּרִבִּי יוֹחָנָן. אָמַר לוֹן רִבִּי חִזְקִיָּה. לֹא אָמַר כֵּן. אֶלָּא רִבִּי סִימוֹן בַּר זַבְדָּא הֲוָה פָּשַׁט עִם בְּרֵיהּ דְּרִבִּי יוֹסֵה. וּשְׁמַע מִינָּהּ כְּהָדָא דְּרִבִּי לְיֵעֶזֶר.

מְנָן אִלֵּין מִילַּיָּא. וְעָשָׂה אַחַת. וְעָשָׂה הִנָּה. וְעָשָׂה מֵהִנָּה. וְעָשָׂה אַחַת. לְחַיֵּיב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. הִנָּה. לְחַיֵּיב עַל כּוּלְּהֵן אַחַת. מֵהִנָּה. לְחַיֵּיב עַל הַתּוֹלְדוֹת. אוֹ נֵימַר. בָּעֲבוֹדָה זָרָה הַכָּתוּב מְדַבֵּר. תַּנֵּי רִבִּי זַכַּיי קוֹמֵי רִבִּי יוֹחָנָן. זִיבֵּחַ קִיטֵּר וְנִיסֵּךְ בְּהֶעֱלֵם אֶחָת חַיָּיב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. אָמַר לֵיהּ רִבִּי יוֹחָנָן. בַּבָּבְלַיָּא. עֲבַרְתְּ בְּיָדֵךְ תִּלְתָּא נְהָרִין וְאִיתְבַּרְתְּ. אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. עַד לָא יַתְבְּרִינֵהּ בְּיָדֵיהּ יֵשׁ כָּאן אַחַת אֵין כָּאן הֵנָּה. מִן דְּתַבְרֵהּ בְּיָדֵיהּ יֵשׁ כָּאן הֵנָּה אֵין כָּאן אַחַת. וְיִהְיוּ כֵן בָּעֲבוֹדָה זָרָה. בָּעֲבוֹדָתָהּ כַּעֲבוֹדַת הַגְּבוֹהַּ בְּהִשְׁתַּחֲוָיָה. בָּעֲבוֹדָתָהּ לְחַיֵּיב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. בָּעֲבוֹדַת הַגְּבוֹהַּ לְחַיֵּיב עַל כּוּלְּהֵן אַחַת. בְּהִשְׁתַּחֲוָיָה לְחַיֵּיב עַל מִקְצָתָהּ. רִבִּי בּוּן בַּר חִייָא בְּשֵׁם רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יְצָחָק. כְּתִיב אִם הַכֵּהֵן הַמָּשִׁיחַ יֶחֱטָא לְאַשְׁמַת הָעָם וְהֵבִיא פָּר. מִצְוֹת שֶׁהַמָּשִׁיחַ מֵבִיא עֲלֵיהֶן פָּר. יָצְאת עֲבוֹדָה זָרָה שֶׁאֵינוֹ מֵבִיא עָלֶיהָ פָּר אֶלָּא שְׂעִירָה בִלְבַד. הָתִיבוּן. הֲרֵי חֲלָבִים וְעֲרָיוֹת הֲרֵי הַמָּשִׁיחַ מֵבִיא עָלֶיהָ פָּר. לָא אַתְּינָן מַתְנִי אֶלָּא דְבָרִים שֶׁיֵּשׁ לָהֶן תּוֹלְדוֹת. חֲלָבִים אֵין לָהֶן תּוֹלְדוֹת. עֲרָיוֹת עָשָׂה בָהֶן אֶת הַמַּעֲרֶה כְּגוֹמֵר. חֲבֵרַיָּא אָמְרִין. שַׁבָּת הִיא לַיי. לְחַיֵּיב עַל כָּל שַׁבָּת וְשַׁבָּת. אָמַר רִבִּי אִילָא. כְּתִיב כָּל הָעוֹשֶׂה בוֹ מְלָאכָה יוּמָת. לֹא הָעוֹשֶׂה בוֹ וּבַחֲבִירוֹ. אַתְּ אָמַר. אֵין הַשַּׁבָּתוֹת מִצְטָרְפוֹת. חוֹלְקוֹת. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֶּן רִבִּי בּוּן. כְּשֵׁם שֶׁאֵינָן מִצְטָרְפוֹת כָּךְ אֵין חוֹלְקוֹת.

גָּדוֹל שֶׁנִּשְׁבָּה בֵּין הַגּוֹיִם. רַב וּשְׁמוּאֵל. חַד אָמַר. מוֹנֶה שִׁשָּׁה וְעוֹשֶׂה שַׁבָּת. וְחָרָנָה אָמַר. עוֹשֶׂה שַׁבָּת וּמוֹנֶה שִׁשָּׁה. רִבִּי יִצְחָק בַּר אֶלְעָזָר בְּשֵׁם רַב נַחְמָן בַּר יַעֲקֹב. מוֹנֶה שִׁשָּׁה וְעוֹשֶׂה שַׁבָּת. חֲמִשָּׁה וְעוֹשֶׂה שַׁבָּת. אַרְבָּעָה וְעוֹשֶׂה שַׁבָּת. שְׁלֹשָׁה וְעוֹשֶׂה שַׁבָּת. שְׁנַיִם וְעוֹשֶׂה שַׁבָּת. אֶחָד וְעוֹשֶׂה שַׁבָּת. אָמַר רִבִּי מָנָא. אֵין אִישְׁתַּבַּאי בְּתִלְתָא הוּא עֲבַד בְּשׁוּבְתָא. רַב חֲנָה חֵיילֵיהּ. לְתֵרֵין מַחְזִירִין הוּא עֲבַד שׁוּבְתָא וְאֵין לֹא לִתְמוֹהַּ. וְיחוּשׁ לְכָל הַיָּמִים. כְּהָדָא. קִידֵּשׁ אִשָּׁה בְּעֵילָם. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא. אִיתְפַּלְגוֹן רִבִּי יוֹחָנָן וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. חוֹשֵׁשׁ לְכָל הַנָּשִׁים. רֵישׁ לָקִישׁ אָמַר. אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ לְכָל הַנָּשִׁים. תַּמָּן יֵשׁ לוֹ תַּקָּנָה. יָכוֹל הוּא לִישָּׂא גִּיּוֹרֶת. הָכָא מָה אִית לָךְ. תַּמָּן אָמְרִין. חוֹשֵׁשׁ לְכָל הַיָּמִים וְעוֹשֶׂה כְּדֵי קִיּוּם הַנֶּפֶשׁ.

תַּמָּן תַּנִּינָן. אָמַר רִבִּי עֲקִיבָה שָׁאַלְתִּי אֶת רִבִּי אֱלִיעֶזֶר הָעוֹשֶׂה מְלָאכוֹת הַרְבֵּה בְּשַׁבָּתוֹת הַרְבֵּה מֵעֵין מְלָאכָה אַחַת בְּעֶלֶם אֶחָד מָהוּ. חַיָּיב אַחַת עַל כּוּלָּן אוֹ

אַחַת עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. אָמַר לוֹ. חַיָּיב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת מִקֹּל וָחֹמֶר. וּמָה אִם הַנִּידָּה שֶׁאֵין בָּהּ תּוֹצָאוֹת הַרְבֵּה וְחַטָּאוֹת הַרְבֵּה חַיָּיב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. שַׁבָּת שֶׁיֵּשׁ בָּהּ תּוֹצָאוֹת הַרְבֵּה וְחַטָּאוֹת הַרְבֵּה אֵינוֹ דִּין שֶׁיְּהֵא חַיָּיב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. אָמַרְתָּ לוֹ. לֹא. אִם אָמַרְתָּ בַּנִּדָּה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ שְׁתֵּי אַזְהָרוֹת. שֶׁהוּא מוּזְהָר עַל הַנִּידָּה וְהַנִּידָּה מוּזְהֶרֶת עָלָיו. תֹּאמַר בַּשַּׁבָּת שֶׁאֵין בָּהּ אֶלָּא אַזְהָרָה אַחַת. אָמַר לִי הַבָּא עַל הַקְּטַנּוֹת יוֹכִיחַ. שֶׁאֵין בָּהֶן אֶלָּא אַזְהָרָה אַחַת וְחַיָּיב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. אָמַרְתִּי לוֹ. לֹא. אִם אָמַרְתָּ בַּבָּא עַל הַקְּטַנּוֹת שֶׁאַף עַל פִּי שֶׁאֵין בָּהֶן עַכְשָׁיו יֵשׁ בָּהֶן לְאַחַר זְמָן. תֹּאמַר בַּשַּׁבָּת שֶׁאֵין בָּהּ אֶלָּא אֶחָד. לֹא עַכְשָׁיו וְלֹא אַחַר זְמָן. אָמַר לִי הַבָּא עַל הַבְּהֵמָה יוֹכִיחַ. אָמַרְתִּי לוֹ. הַבְּהֵמָה כַּשַּׁבָּת.

רִבִּי זְעִירָא בְּשֵׁם רַב חִסְדָּא רִבִּי אִילָא בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. בִּזְדוֹן שַׁבָּת וּבִשְׁגֶגֶת מְלָאכוֹת שְׁאָלוֹ. בְּדָה תַּנִּינָן. מְלָאכוֹת הַרְבֵּה. לֹא עַל הַשַּׁבָּתוֹת הוּא מִתְחַיֵּיב. רַבָּא בְּשֵׁם רַב חִסְדָּא אָמַר. בִּשְׁגֶגֶת שַׁבָּת וּבִזְדוֹן מְלָאכוֹת שְׁאָלוֹ. בְּדָה תַּנִּינָן. שַׁבָּתוֹת הַרְבֵּה. לֹא עַל הַמְּלָאכוֹת מִתְחַיֵּיב. הָא רִבִּי זְעִירָא בְּשֵׁם רַב חִסְדָּא אָמַר רִבִּי אִילָא וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. בִּזְדוֹן שַׁבָּת וּבִשְׁגֶגֶת מְלָאכוֹת שְׁאָלוֹ. הוֹדִי לֵיהּ וְהוּא לֹא הוֹדִי. מִן מַה דָּמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי חֲנִינָה. כָּל הָדָא הֵילְכְתָא כְּרִבִּי לְיֵעֶזֶר. בְּרַם כְּרַבָּנִן אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. הָדָא אָמְרָה דְּלֹא הוֹדִי לֵיהּ. תַּנֵּי רִבִּי בָּא בְּשֵׁם רַב חִסְדָּא. אִם בִּשְׁגֶגֶת שַׁבָּת וּבִזְדוֹן מְלָאכוֹת שְׁאָלוֹ. הוֹדִי לֵיהּ לֹא הוֹרִי לֵיהּ. אָמַר רִבִּי זְעִירָא קוֹמֵי רִבִּי יָסָא. מַתְנִיתָא אָמְרָה דְּלֹא הוֹדִי לֵיהּ. דְּתַנֵּי. יוֹדֵעַ אֲנִי שֶׁהִיא שַׁבָּת. וְיוֹדֵעַ אֲנִי שֶׁהִיא מְלָאכָה. אֲבָל אֵינִי יוֹדֵעַ אִם מְלָאכָה הִיא זוֹ שֶׁחַיָּיבִין עָלֶיהָ כָּרֵת. אִם מֵעִנְיָין אָבוֹת מְלָאכוֹת עָשָׂה. חַיָּיב עַל כָּל מְלָאכָה וּמְלָאכָה. אִם מֵעִנְיָין מְלָאכָה אַחַת עָשָׂה. חַיָּיב עַל כָּל הֶעֱלֵם וְהֶעֱלֵם. מִפְּנֵי שֶׁהֵן הֶעֱלֵימוֹת הַרְבֵּה. אֲבָל אִם הָיָה הֶעֱלֵם אֶחָד אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. מִן מַה דָּלָא מְתִיב לֵי[י]ה. הָדָא אָמְרָה דְּלָא הוֹדִי לֵיהּ.

הָא רִבִּי זְעִירָא בְּשֵׁם רַב חִסְדָּא רִבִּי אִילָא בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. בִּזְדוֹן שַׁבָּת וּבִשְׁגֶגֶת מְלָאכוֹת. וּשְׁאָלוֹ. הָא בִּשְׁגֶגֶת שַׁבָּת וּבִזְדוֹן מְלָאכוֹת אַף רִבִּי אֶלִיעֶזֶר יוֹדֵי לְרִבִּי עֲקִיבָה שֶׁאֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. וִיתִיבִינֵיהּ רִבִּי עֲקִיבָה. הֲרֵי מִזִּיד בַּשַּׁבָּת וְשׁוֹגֵג בִּמְלָאכוֹת. הֲרֵי יֵשׁ בָּהּ תּוֹצָאוֹת הַרְבֵּה וְחַטָּאוֹת הַרְבֵּה. וְאַתְּ מוֹרֵי לֵיהּ שֶׁאֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. מִן מַה דָּלָא מְתִיב לָהּ. הָדָא אָמְרָה. הִיא הָדָא הִיא הָדָא.

הָא רִבִּי בָּא בְּשֵׁם רַב חִסְדָּא אָמַר. בִּשְׁגֶגֶת שַׁבָּת וּבִזְדוֹן מְלָאכוֹת. וּשְׁאָלוֹ. הָדָה בִּזְדוֹן שַׁבָּת וּבִשְׁגֶגֶת מְלָאכוֹת אַף רִבִּי עֲקִיבָה יוֹדֵי לְרִבִּי אֶלִיעֶזֶר שֶׁהוּא חַיָּיב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. וִיתִיבִינֵיהּ רִבִּי אֶלְעָזָר. הֲרֵי שׁוֹגֵג בַּשַּׁבָּת מְזִיד בִּמְלָאכוֹת. הֲרֵי אֵין בָּהּ תּוֹצָאוֹת הַרְבֵּה וְחַטָּאוֹת הַרְבֵּה. וְאַתְּ מוֹדֵי לִי שֶׁהוּא חַיָּיב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. מִן מַה דָּלָא מְתִיב לֵיהּ. הָדָא אָמְרָה. הִיא הָדָא הִיא הָדָא.

הָא רִבִּי בָּא בְּשֵׁם רַב חִסְדָּא אָמַר. בִּשְׁגֶגֶת שַׁבָּת וּבִזְדוֹן מְלָאכוֹת שְׁאָלוֹ. וְלֹא מִשּׁוּם שִׁגְגַת שַׁבָּת אַתְּ תּוֹפְסוֹ. רִבִּי חִזְקִיָּה בְּשֵׁם רִבִּי בָּא. שְׁתַּיִם שְׁאָלוֹ. מִזִּיד בַּשַּׁבָּת וְשׁוֹגֵג בִּמְלָאכוֹת. שֶׁיְּהֵא חַיָּיב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. שׁוֹגֵג בַּשַּׁבָּת וּמִזִּיד בִּמְלָאכוֹת מָהוּ לַעֲשׂוֹת אֶת הַתּוֹלְדוֹת כְּעִיקָּר. אָמַר רִבִּי יַעֲקֹב בַּר דֻּסַּיי וְתַנֵּיי דְּבֵית רִבִּי כֵּן. הָעוֹשֶׂה מְלָאכוֹת הַרְבֵּה בְּשַׁבָּתוֹת הַרְבֵּה מֵעֵין מְלָאכָה אַחַת בְּהֶעְלֵם אַחַת מָהוּ. חַיָּיב אַחַת עַל כּוּלָּם אוֹ אַחַת עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. מְלָאכוֹת הַרְבֵּה מֵעֵין מְלָאכָה אַחַת. הָדָא הִיא מִזִּיד בַּשַּׁבָּת וְשׁוֹגֵג בִּמְלָאכוֹת. שַׁבָּתוֹת הַרְבֵּה מֵעֵין מְלָאכָה אַחַת הָדָא הִיא שׁוֹגֵג בַּשַּׁבָּת וּמִזִּיד בִּמְלָאכוֹת.

הָא רִבִּי זְעִירָא בְּשֵׁם רַב חִסְדָּא וְרִבִּי אִילָא בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. בִּזְדוֹן שַׁבָּת וּבִשְׁגֶגֶת מְלָאכוֹת שְׁאָלוֹ. וְיֵשׁ אָדָם מִתְחַיֵּיב עַל הַזָּדוֹן. אַתְּ נוֹתֵן שִׁגְגַת מְלָאכוֹת עַל זְדוֹן שַׁבָּת. וְדִכְוָותָהּ. שׁוֹגֵג בַּשַּׁבָּת וּמִזִּיד בִּמְלָאכָה. אַתְּ נוֹתֵן שִׁגְגַת שַׁבָּת עַל זְדוֹן מְלָאכוֹת לְחַיֵּיב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. וְלֵית לְרִבִּי אֶלְעָזָר לְאַחַת. לְחַיֵּיב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. אַשְׁכַּח תַּנֵּי בְשֵׁם רִבִּי אֶלִיעֶזֶר. גְּדוֹל שֶׁנִּשְׁבָּה לְבֵין הַגּוֹיִם חַיָּיב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת.

מַה בֵּין מִזִּיד בַּשַּׁבָּת וְשׁוֹגֵג בִּמְלָאכוֹת. מַה בֵּין שׁוֹגֵג בַּשַּׁבָּת וּמִזִּיד בִּמְלָאכוֹת. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. וְלָמָּה מִזִּיד בַּשַּׁבָּת וְשׁוֹגֵג בִּמְלָאכוֹת חַיָּיב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. שֶׁאִם אוֹמֵר אַתְּ לוֹ. מְלָאכָה הִיא זוֹ. הוּא פּוֹרֵשׁ מִמֶּנָּהּ וְעוֹשֶׂה מְלָאכוֹת אֲחֵרוֹת. וְלָמָּה שׁוֹגֵג בַּשַּׁבָּת וּמִזִּיד בִּמְלָאכוֹת אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. שֶׁאִם אוֹמֵר אַתְּ לוֹ. שַׁבָּת הוּא זוֹ. מְיֻדָּע הוּא פּוֹרֵשׁ. שָׁגַג בָּזֶה וּבָזֶה. רַב הַמְנוּנָא אָמַר. אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. אָמַר לֵיהּ רִבִּי זְעִירָא. וְלָאו כָּל שֶׁכֵּן הוּא. אִילּוּ מִזִּיד בַּשַּׁבָּת וְשׁוֹגֵג בִּמְלָאכוֹת אֵינוֹ חַיָּיב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. מִפְּנֵי שֶׁנִּתּוֹסַף לוֹ שִׁגְגַת מְלָאכוֹת שַׁבָּת אוֹבֵד שִׁגְגַת מְלָאכוֹת.

רִבִּי יִרְמְיָה בְּעָא קוֹמֵי רִבִּי זְעִירָא. קָצַר חֲצִי גְרוֹגֶרֶת בַּשַּׁבָּת זוֹ בִּזְדוֹן שַׁבָּת וּבִשְׁגֶגֶת מְלָאכוֹת. וְחֲצִי גְרוֹגֶרֶת שַׁבָּת זוֹ בִּשְׁגֶגֶת שַׁבָּת וּבִזְדוֹן מְלָאכוֹת. שְׁגָגוֹת שֶׁבּוֹ מַהוּ שֶׁיִּצְטָרְפוּ. אִיפְשַׁר לוֹמַר. שַׁבָּתוֹת מְחַלְּקוֹת שַׁבָּתוֹת מִצְטָרְפוֹת. הֲרֵי תַּמְחוּיִין חוֹלְקִין וְתַמְחוּיִין מִצְטָרְפִין. אָמַר לֵיהּ. אֵינִי יוֹדֵעַ טַעַם תַּמְחוּי. וְלֹא מַתְנִיתָא הִיא. כָּתַב אוֹת אַחַת בַּחוֹל וְאוֹת אַחַת בַּשַּׁבָּת. רִבִּי אֶלִיעֶזֶר מְחַיֵּיב חַטָּאת. וְרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ פּוֹטֵר. אָמַר רִבִּי עֲזַרְיָה קוֹמֵי רִבִּי מָנָא. תִּיפְתָּר בַּזָּדוֹן. אָמַר לֵיהּ. וְלֹא כָּל שֶׁכֵּן הוּא. מַה אִם הַזָּדוֹן שֶׁאֵינוֹ חוֹלֵק אֵינוֹ מַצְטָרֵף. שְׁגָגָה שֶׁהִיא חוֹלֶקֶת לֹא כָל שֶׁכֵּן שֶׁלֹּא תִצְטָרֵף.

אָמַר רִבִּי חֲנַנְיָה. לֹא אָמַר כֵּן אֶלָּא. קָצַר חֲצִי גְרוֹגֶרֶת בַּשַּׁחֲרִית בִּזְדוֹן שַׁבָּת וּבִשְׁגֶגֶת מְלָאכוֹת. וַחֲצִי גְרוֹגֶרֶת בֵּין הָעַרְבַּיִם בִּשְׁגֶגֶת שַׁבָּת וּבִזְדוֹן מְלָאכוֹת. שְׁגָגוֹת שֶׁבּוֹ וּשְׁגָגוֹת שֶׁבּוֹ מָהוּ שֶׁיִּצְטָרְפוּ. אָמַר רִבִּי מָנָא. אַף עַל גַּו דְּלֹא אָמַר רִבִּי יוֹסֵה דָּא מִילְתָא אָמַר דִּכְוָותֵיהּ. אָכַל חֲצִי זַיִת בְּדִיעַת הַקּוֹרֵשׁ וּבְהֶעֱלֵם טוּמְאָה. וַחֲצִי זַיִת בְּעֶלֶם הַקּוֹרֵשׁ וּבִידִיעַת הַטּוּמְאָה. הֶעֱלֵם שֶׁבּוֹ וְהֶעֱלֵם שֶׁבּוֹ מָהוּ שֶׁיִּצְטָרְפוּ.

נִיחָא שַׁבָּת שֶׁבָּאוּ לָהּ יְמֵי הַחוֹל בִּנְתַיִים. גַּבֵּי נִידָּה מָה אִית לָךְ. רֵישׁ לָקִישׁ אָמַר. תִּיפְתָּר בְּנִדָּה קְטַנָּה שֶׁבָּאוּ לָהּ יְמֵי הֶפְסֵק טַהֲרָה בִּנְתַיִים. רִבִּי אֶלְעָזָר בֵּירִבִּי

שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. כָּךְ שָׁאָלוֹ. בָּא עַל נִדָּה אַחַת חָמֵשׁ בְּעִילוֹת בְּעֶלֶם אֶחָד מָהוּ. חַיָּיב אַחַת עַל כּוּלָּם אוֹ אַחַת עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. אָמַר לֵיהּ. חַיָּיב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. וְקַשְׁיָא. אִילּוּ קָצַר בְּעֶלֶם אֶחָד. כְּלוּם הוּא חַיָּיב עַל כּוּלָּם אֶלָּא אַחַת. רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי חֲנִינָא. כֵּן. רִבִּי מָנָא מַקְשֵׁי לָהּ. וְלֹא כֵן אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל רִבִּי אָבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יֹסֵא בֶּן חֲנִינָא. כָּל הָדָא הֵילְכְתָא כְּרִבִּי אֱלִיעֶזֶר. בְּרַם כְּרַבָּנִן אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. אַף הָכָא לֹא יְהֵא חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. קַיְימְתִּיהּ כַּיי דָמַר רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי חֲנִינָא. לֵית כֵּן. כְּרַבָּנִן דְּקַיְסָרִין בְּשֵׁם רִבִּי נִיסָּא. כָּל הָדָא הֵילְכְתָא דְּרִבִּי אֱלִיעֶזֶר הוּא. וְכָל דְּיִפּוּק מִינָּהּ הֲלָכָה כוּלָּהּ כְּרִבִּי אֱלִיעֶזֶר.

ב משנה: אֲבוֹת מְלָאכוֹת אַרְבָּעִים חָסֵר אַחַת. הַחוֹרֵשׁ הַזּוֹרֵעַ הַקּוֹצֵר הַמְעַמֵּר הַדָּשׁ וְהַזּוֹרֶה הַבּוֹרֵר וְהַטּוֹחֵן וְהַמְרַקֵּד הַלָּשׁ וְהָאוֹפֶה. הַגּוֹזֵז אֶת הַצֶּמֶר הַמְלַבְּנוֹ הַמְנַפְּסוֹ הַצּוֹבְעוֹ הַטּוֹוֶה הַמֵּסִיךְ וְהָעוֹשֶׂה שְׁנֵי בָתֵּי נִירִין הָאוֹרֵג שְׁנֵי חוּטִין הַבּוֹצֵעַ שְׁנֵי חוּטִין הַקּוֹשֵׁר וְהַמַּתִּיר. וְהַתּוֹפֵר שְׁתֵּי תְפִירוֹת הַקּוֹרֵעַ עַל מְנָת לִתְפֹּר שְׁתֵּי תְפִירוֹת. הַצָּד צְבִי הַשּׁוֹחֲטוֹ הַמּוֹלְחוֹ הַמּוֹלְקוֹ וְהַמַּפְשִׁיטוֹ הַמּוֹלֵחַ וְהַמְעַבְּדוֹ הַמְחַתְּכוֹ הַכּוֹתֵב שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת וְהַמּוֹחֵק עַל מְנָת לִכְתּוֹב שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת. הַבּוֹנֶה וְהַסּוֹתֵר הַמְכַבֶּה וְהַמַּכֶּה בַּפַּטִּישׁ וְהַמּוֹצִיא מֵרְשׁוּת לִרְשׁוּת חַיָּבִין אִילּוּ אֲבוֹת מְלָאכוֹת אַרְבָּעִים חָסֵר אַחַת:

הלכה: אֲבוֹת מְלָאכוֹת אַרְבָּעִים חָסֵר אַחַת. מְנַיִין לָאֲבוֹת מְלָאכוֹת מִן הַתּוֹרָה. רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹנָתָן. כְּנֶגֶד אַרְבָּעִים חָסֵר אַחַת מְלָאכָה שֶׁכָּתוּב בַּתּוֹרָה. בְּעוֹן קוֹמֵי רִבִּי אָחָא. כָּל הֵן דִּכְתִיב מְלָאכוֹת. שְׁתַּיִם. אָמַר רִבִּי שְׁיָין. אַשְׁגְּרַת עֵיינֵיהּ דְּרִבִּי אָחָא בְּכָל אוֹרַיְתָא וְלָא אַשְׁכַּח כְּתִיב דָּא מִילְתָא. בְּעָיָא דָא מִילְתָא. וַיָּבֹא הַבַּיְתָה לַעֲשׂוֹת מְלַאכְתּוֹ מִנְהוֹן. וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה מִנְהוֹן. תַּנָּא רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי. שֵׁשֶׁת יָמִים תֵּאכַל מַצּוֹת וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עֲצֶרֶת לַיי אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה מְלָאכָה. חֲרֵי זֶה בָא לְהַשְׁלִים אַרְבָּעִים חָסֵר אַחַת מְלָאכוֹת שֶׁכְּתוּבוֹת בַּתּוֹרָה.

רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָנִי. כְּנֶגֶד אַרְבָּעִים חָסֵר אַחַת פַּעַם שֶׁכָּתוּב בַּמִּשְׁכָּן עֲבוֹדָה וּמְלָאכָה.

אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָא. זֶה הַדָּבָר אֵין כָּתוּב כָּאן. אֶלָּא אֵלֶּה הַדְּבָרִים. דָּבָר דִּבְרֵי דְּבָרִים. מִיכָּן לָאֲבוֹת וּלְתוֹלְדוֹת. רִבִּי חֲנִינָא דְּצִיפּוֹרִין בְּשֵׁם רִבִּי אַבָּהוּ. אל״ף חַד. למ״ד תַּלְתִּין. הֵ״א חֲמִשָּׁה. דָּבָר חַד. וְדִבְרִים תְּרֵיי. מִיכָּן לְאַרְבָּעִים חָסֵר אַחַת מְלָאכוֹת שֶׁכְּתוּבוֹת בַּתּוֹרָה. רַבָּנִן דְּקַיְסָרִין אָמְרִין. מִן אַתָּרָה לָא חָסְרָה כְלוּם. א׳ חַד. ל׳ תַּלְתִּין. ח׳ תְּמַנְיָא. לֹא מִתְמַנְעִין רַבָּנִן דָּרְשִׁין בֵּין ה״א לְחי״ת.

רִבִּי יוֹחָנָן וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ עָבְדִין חֲוויי בְהָדָא פִירְקָא תְּלַת שְׁנִין וּפְלוּג. אַפְקוֹן מִינֵּיהּ אַרְבָּעִין חָסֵר אַחַת תּוֹלְדוֹת עַל כָּל חָדָא וְחָדָא. מִן דְּאַשְׁכְּחוֹן מִיסְמוֹךְ סָמְכִין. הָא דְלָא אַשְׁכְּחוֹן מִיסְמוֹךְ עַבְדּוּנֵיהּ מִשּׁוּם מַכֶּה בְפַטִּישׁ.

בְּנוֹי דְּרִבִּי חִייָא רוֹבָא עָבְדָן חֲוויי בְהָדֵין פִּירְקָא שִׁיתָּא יַרְחִין. אַפְקוֹן מִינֵּיהּ שִׁית מִילִין עַל כָּל חָדָא וְחָדָא. בְּנוֹי דְּרִבִּי חִייָא רוֹבָא חֲוויי בְּשִׁישַׁת אֲבוּהוֹן. דְּתַנֵּי רִבִּי חִייָא. הַקּוֹצֵר הַבּוֹצֵר הַמּוֹסֵק הַגּוֹדֵד הַתּוֹלֵשׁ הָאוֹרֶה כּוּלָּהֶן מִשּׁוּם קוֹצֵר. אָמַר רִבִּי סִידוֹר. יְהוּדָה בְּרִבִּי עָבְדִין חֲוויי בְּמַכְשִׁירִין שִׁיתָּא יַרְחִין. בְּסוֹפָא אֲתָא חַד תַּלְמִיד מִן דְּרִבִּי סִימַאי וּשְׁאִיל לֵיהּ וְלָא אַגִּיבֵיהּ. אָמַר. נִיכָּר הוּא זֶה שֶׁלֹּא עָבַר עַל פִּיתְחָהּ שֶׁלַּתּוֹרָה.

אַרְבָּעִים אָבוֹת מְלָאכוֹת חָסֵר אַחַת. לֵיידָא מִילָּה. שֶׁאִם עָשָׂאן כּוּלָּם בְּעֶלֶם אֶחָד אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת.

תַּנָּא רִבִּי זַבְדַּי קוֹמֵי רִבִּי יוֹחָנָן. זִיבֵּחַ קִישֵּׁר וְנִיסֵּךְ בְּעֶלֶם אֶחָד חַיָּיב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. אָמַר לֵיהּ רִבִּי יוֹחָנָן. בַּבָלַיָּיא. עֲבַרְתְּ בָיֶדֶךְ תְּלָתָא נְהָרִין וְאִיתְבַּרְתְּ. אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. עַד לָא יַתְבְּרִינֵּהּ בְּיָדֵיהּ יֵשׁ כָּאן אַחַת וְאֵין כָּאן הֵנָּה. מִן דְּתַבְרֵהּ בְּיָדֵיהּ יֵשׁ כָּאן הֵנָּה וְאֵין כָּאן אַחַת. רִבִּי בָּא בַּר מָמָל בְּעָא קוֹמֵי דְּרִבִּי זְעִירָא. וְיהֵא חַיָּיב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. כְּמַה דְתֵימַר גַּבֵּי שַׁבָּת. לֹא תַעֲשֶׂה כָל מְלָאכָה כְּלָל. לֹא תְבַעֲרוּ אֵשׁ בְּכֹל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם. פְּרָט. הֲלֹא הַבָּעָרָה בִּכְלָל הָיְיתָה וְיָצְאַת מִן הַכְּלָל לְלַמֵּד. לוֹמַר. מַה הַבָּעָרָה מְיוּחֶדֶת מַעֲשָׂה יְחִידִי וְחַיָּיבִין עָלֶיהָ בִּפְנֵי עַצְמָהּ. אַף כָּל מַעֲשֶׂה וּמַעֲשֶׂה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ לְחַיֵּיב עָלָיו [בִּ]פְנֵי עַצְמוֹ. אַף הָכָא. לֹא תַעֲבֹדֶם כְּלָל. לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם פְּרָט. וַהֲלֹא הִשְׁתַּחֲוָיָה בִּכְלָל הָיְתָה וְלָמָּה יָצְאַת מִן הַכְּלָל. לְלַמֵּד. מַה הִשְׁתַּחֲוָיָה מְיוּחֶדֶת מַעֲשָׂה יְחִידִי וְחַיָּיבִין עָלֶיהָ בִּפְנֵי עַצְמָהּ. אַף כָּל מַעֲשֶׂה וּמַעֲשֶׂה שֶׁיֵּשׁ בּ[וֹ] לְחַיֵּיב עָלָיו בִּפְנֵי עַצְמוֹ. אָמַר לֵיהּ. בַּשַּׁבָּת כְּלָל בְּמָקוֹם אֶחָד וּפְרָט בִּמְקוֹם אַחֵר. וּבָעֲבוֹדָה זָרָה כְּלָל שֶׁהוּא בְצַד הַפְּרָט. אָמַר לֵיהּ. וְהָכְתִיב לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל אַחֵר זוּבַח לָאֱלֹקִים יָחֳרָם. חֲרֵי כְּלָל בְּמָקוֹם אַחֵר וּפְרָט בְּמָקוֹם אַחֵר. אָמַר לֵיהּ. כֵּינָן שֶׁאַתְּ לוֹמֵד מִצַּדּוֹ. אֲפִילּוּ כְּלָל בְּמָקוֹם אֶחָד [אי] אַתְּ לָמֵד. חֲבֵרַיָּיא אָמְרִין. לֹא שַׁנְיָיא. בֵּין שֶׁכְּלָל בְּמָקוֹם אֶחָד וּפְרָט בְּמָקוֹם אַחֵר. בֵּין שֶׁכְּלָל וּפְרָט בְּמָקוֹם אֶחָד. כְּלָל וּפְרָט הוּא. בַּשַּׁבָּת כְּלָל וְאַחַר כָּךְ פְּרָט. בָּעֲבוֹדָה זָרָה פְּרָט וְאַחַר כָּךְ כְּלָל. רִבִּי יוֹסֵי אָמַר. לֹא שַׁנְיָיא. בֵּין שֶׁכְּלָל וְאַחַר כָּךְ פְּרָט. בֵּין שֶׁפְּרָט וְאַחַר כָּךְ כְּלָל. בֵּין שֶׁכְּלָל וּפְרָט וּכְלָל. כְּלָל וּפְרָט הוּא. בַּשַּׁבָּת כְּלָל בָּעֲבוֹדָתָהּ וּפְרָט בָּעֲבוֹדָתָהּ. בָּעֲבוֹדָה זָרָה כְּלָל בָּעֲבוֹדָתָהּ וּפְרָט בִּמְלָאכוֹת הַגְּבוֹהוֹת.

אָמַר רִבִּי מָנָא. הַבָּעָרָה שֶׁלֹּא לְצוֹרְךְ יָצְאַת. הִשְׁתַּחֲוָיָה לְצוֹרְךְ יָצְאַת. לְצוֹרְךְ יָצָאת. לְלַמֵּד עַל עַצְמָהּ. שֶׁאֵינָהּ מַעֲשֶׂה. אַתְיָא כְּהַהִיא דְתַנֵּי חִזְקִיָּה. זוֹבֵחַ לָאֱלֹקִים יָחֳרָם. יָצָתָה זִבְיחָה לְלַמֵּד עַל הַכֹּל. הִשְׁתַּחֲוָיָה לְלַמֵּד עַל עַצְמָהּ. שֶׁאֵינָהּ מַעֲשֶׂה. אוֹ חִלֵּק. דָּבָר שֶׁהוּא מַעֲשֶׂה מְלַמֵּד. וְדָבָר שֶׁאֵינוֹ מַעֲשֶׂה אֵינוֹ מְלַמֵּד. דָּמַר רִבִּי יִרְמְיָה. הַבָּעָרָה לְצוֹרְךְ יָצְאַת. לְלַמֵּד עַל בַּתֵּי דִינִים שֶׁלֹּא יְהוּ דָנִין בַּשַּׁבָּת. וּמַה טַעֲמָא. נֶאֱמַר כָּאן בְּכֹל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם. וְנֶאֱמַר לְהַלָּן וְהָיוּ אֵלֶּה לְחֻקַּת מִשְׁפָּט לְדֹרוֹתֵיכֶם בְּכֹל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם. מַה מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם שֶׁנֶּאֱמַר לְהַלָּן בְּבָתֵּי דִינִין הַכָּתוּב מְדַבֵּר. אַף מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם שֶׁנֶּאֱמַר כָּאן בְּבָתֵּי דִינִין הַכָּתוּב מְדַבֵּר. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר אֲבְדוּמָא. מִכְּיָון דְּתֵימַר. לְצוֹרְךְ יָצָאת. כְּמִי שֶׁיָּצָאת שֶׁלֹּא לְצוֹרְךְ. וְדָבָר שֶׁיָּצָא שֶׁלֹּא לְצוֹרְךְ מְלַמֵּד.

הָדָא אָמְרָה. דָּבָר אֶחָד שֶׁיָּצָא לְצוֹרֶךְ אֵינוֹ חוֹלֵק. וְשֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ חוֹלֵק. שְׁנֵי דְבָרִים שֶׁיָּצְאוּ מִן הַכְּלָל מָהוּ שֶׁיְּחַלּוֹקוּ. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. מְנַיִן הַמַּעֲלֶה מִבְּשַׂר חַטָּאת וּמִבְּשַׂר אָשָׁם וּמִבְּשַׂר קָדָשִׁי הַקָּדָשִׁים וּמִבְּשַׂר קָלִים וּמוֹתָר הָעוֹמֶר וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְלֶחֶם הַפָּנִים וּשְׁיָרֵי מְנָחוֹת וּמִן הַשָּׁאוֹר וּמִן הַדְּבַשׁ עוֹבֵר בְּלֹא תַעֲשֶׂה. תַּלְמוּד לוֹמַר כִּי כָל שְׂאוֹר וְכָל דְּבַשׁ לֹא תַקְטִירוּ מִמֶּנּוּ אִשֶּׁה לַיי. הָא כָּל שֶׁיֵּשׁ מִמֶּנּוּ לְאִישִׁים חֲרֵי הוּא בְּבַל תַּקְטִירוּ.

רִבִּי אֶלְעָזָר שָׁאַל לְרִבִּי יוֹחָנָן. וְיֵצְאוּ שְׁתֵּי הַלֶּחֶם וִילַמְּדוּ עַל הַקָּדָשִׁים לַכֶּבֶשׁ. אָמַר לֵיהּ. כְּהָדָא דְתַנֵּי. הַמִּזְבֵּחַ. אֵין לִי אֶלָּא הַמִּזְבֵּחַ. וּמְנַיִן לְרַבּוֹת אֶת הַכֶּבֶשׁ. תַּלְמוּד לוֹמַר וְאֶל הַמִּזְבֵּחַ לֹא יַעֲלוּ. יָכוֹל לָעֲבוֹדָה וְשֶׁלֹּא לָעֲבוֹדָה. תַּלְמוּד לוֹמַר לְרֵיחַ נִיחוֹחַ. לֹא אָמַרְתִּי אֶלָּא לָעֲבוֹדָה. אָמַר לֵיהּ. אוֹתָם מִיעוּט. אֵילּוּ חַיָּבִין עֲלֵיהֶן לַכֶּבֶשׁ. וְאֵין שְׁאַר כָּל הַקָּדָשִׁים חַיָּבִין עֲלֵיהֶן לַכֶּבֶשׁ. מִפְּנֵי שֶׁכָּתוּב אוֹתָם. הַ אֵינוֹ כָתוּב אוֹתָם מְלַמְּדִין. הָדָא אָמְרָה. שְׁנֵי דְבָרִים שֶׁיָּצְאוּ מִן הַכְּלָל אֵינָם חוֹלְקִין. אַמַּר רִבִּי חֲנַנְיָה בְּרֵיהּ דְּרִבִּי הִלֵּל. לַחֲלוֹק אֵינָן חוֹלְקִין. הָא לְלַמֵּד מְלַמְּדִין.

רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בוּן לֹא אָמַר כֵּן. אֶלָּא רִבִּי אֶלְעָזָר שָׁאַל לְרִבִּי יוֹחָנָן. וְיֵצְאוּ שְׁתֵּי הַלֶּחֶם וִילַמְּדוּ עַל כָּל הַקָּדָשִׁים לַכֶּבֶשׁ. אָמַר לֵיהּ. אוֹתָם מִיעוּט. אֵילּוּ חַיָּבִין עֲלֵיהֶן לַכֶּבֶשׁ. וְאֵין שְׁאַר כָּל הַקָּדָשִׁים חַיָּבִין עֲלֵיהֶן לַכֶּבֶשׁ. הָדָא אָמְרָה. דָּבָר אֶחָד שֶׁיָּצָא מִן הַכְּלָל לְצוֹרֶךְ אֵינוֹ חוֹלֵק. וְשֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ חוֹלֵק. וּשְׁנֵי דְבָרִים שֶׁיָּצְאוּ מִן הַכְּלָל אֵינָן חוֹלְקִין. וּכְרִבִּי יִשְׁמָעֵאל חוֹלְקִין. דְּאָמַר רִבִּי בוּן בַּר חִייָה. דִּבְרֵי רִבִּי יִשְׁמָעֵאל. שְׁנֵי דְבָרִים שֶׁיָּצְאוּ מִן הַכְּלָל חוֹלְקִין. דְּתַנֵּי רִבִּי יִשְׁמָעֵאל. לֹא תְנַחֲשׁוּ וְלֹא תְעוֹנְנוּ. וַהֲלֹא הַנִּיחוּשׁ וְהָעִינּוּן בִּכְלָל הָיוּ. וְיָצְאוּ מִן הַכְּלָל לְחַלּוֹק.

כְּלָל בְּהִיכָּרֵת וּפְרָט בְּהִיכָּרֵת. מִילְּתֵיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן אָמְרָה. כְּלָל וּפְרָט הוּא. דָּמַר רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. כִּי כָל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכֹּל הַתּוֹעֵבוֹת הָאֵלֶּה וְנִכְרְתָה. אֲחוֹתוֹ בִּכְלָל הָיְתָה וְיָצְאת מִן הַכְּלָל לְחַלּוֹק עַל הַכְּלָל. הָתִיב רִבִּי אֶלְעָזָר. וְהָכְתִיב וְעֶרְוַת אֲחוֹת אִמְּךָ וַאֲחוֹת אָבִיךָ לֹא תְגַלֶּה כִּי אֶת שְׁאֵירוֹ הֶעֱרָה. אָמַר לֵיהּ. לְצוֹרֶךְ יָצְאת לִידוֹן בָּעֲרָיָה. אָמַר לֵיהּ. וְהָכְתִיב וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת אִשָּׁה דָּוָה וְגִילָּה אֶת עֶרְוָתָהּ אֶת מְקוֹרָהּ הֶעֱרָה. אָמַר לֵיהּ. לְצוֹרֶךְ יָצְאת לִידוֹן בָּהּ אֶת הַמְּעֻרָה כְּגוֹמֵר. שֶׁלֹּא תֹאמַר. הוֹאִיל וְאֵין חַיָּבִין עָלֶיהָ אֶלָּא מִשֵּׁם טוּמְאָה לֹא נַעֲשֶׂה בוֹ אֶת הַמְּעֻרֶה כְּגוֹמֵר. לְפוּם כֵּן צָרַךְ מֵימַר. חַיָּב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. אָמַר לֵיהּ. וְהָכְתִיב וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת דֹּדָתוֹ עֶרְוַת דֹּדוֹ גִּלָּה. אָמַר לֵיהּ. לְצוֹרֶךְ יָצְאת לִידוֹן בָּעֲרִירִי. וְהָכְתִיב וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת אֵשֶׁת אָחִיו נִדָּה הִוא. אָמַר לֵיהּ. לְצוֹרֶךְ יָצְאת לִידוֹן בָּעֲרִירִי. דָּמַר רִבִּי יוּדָן. כָּל הֶהֵן דִּכְתִיב עֲרִירִים יִהְיוּ הַוְיִין בְּלֹא בָנִים. עֲרִירִים יָמוּתוּ קוֹבְרִין אֶת בְּנֵיהֶן.

אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. דּוֹדָתוֹ לְצוֹרֶךְ יָצְאת. לְמָעֵט אֶת אֵשֶׁת אָחִיו מֵאִמּוֹ. נֶאֱמַר כָּאן דּוֹדָתוֹ. וְנֶאֱמַר לְהַלָּן אוֹ דּוֹדוֹ אוֹ בֶן דּוֹדוֹ יִגְאָלֶנּוּ. מַה דּוֹדוֹ שֶׁנֶּאֱמַר לְהַלָּן בַּאֲחִי אֲבִיו מֵאֲבִיו הַכָּתוּב מְדַבֵּר. אַף דּוֹדָתוֹ שֶׁנֶּאֱמְרָה לְהַלָּן בְּאָחוֹת אֲבִיו מֵאֲבִיו הַכָּתוּב מְדַבֵּר. אַף אֵשֶׁת אָחִיו שֶׁנֶּאֱמְרָה כָאן בְּאֵשֶׁת אָחִיו מֵאֲבִיו הַכָּתוּב מְדַבֵּר. עַד כְּדוֹן כְּרִבִּי עֲקִיבָה. כְּרִבִּי יִשְׁמָעֵאל. דְּתַנֵּי רִבִּי יִשְׁמָעֵאל. נֶאֱמַר כָּאן אֵשֶׁת אָחִיו. וְנֶאֱמַר לְהַלָּן אִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת אֵשֶׁת אָחִיו נִדָּה הִוא. מַה נִּדָּה יֵשׁ לָהּ הֵיתֵר לְאַחַר אִיסּוּרָהּ. אַף אֵשֶׁת אָחִיו מֵאֲבִיו יֵשׁ לָהּ הֵיתֵר לְאַחַר אִיסּוּרָהּ. יָצְאת אֵשֶׁת אָחִיו מֵאִמּוֹ שֶׁאֵין לָהּ הֵיתֵר לְאַחַר אִיסּוּרָהּ.

הָא רִבִּי יִשְׁמָעֵאל מַקְשֵׁי לָהּ. מִנָּן תֵּיתֵי לֵיהּ. רִבִּי אַבָּהוּ רִבִּי אֶלְעָזָר בְּשֵׁם רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. שְׁנֵי לָאוִין וְכָרֵת אֶחָד. לָאוִין חוֹלְקִין כְּרִיתוּת. וּמַה טַּעֲמָא. עַל בְּשַׂר אָדָם לֹא יִיסָּךְ וּבְמִתְכָּנְתּוֹ לֹא תַעֲשׂוּ כָּמוֹהוּ. וְכָתוּב אִישׁ אֲשֶׁר יִרְקַח כָּמוֹהוּ וַאֲשֶׁר יִתֵּן מִמֶּנּוּ עַל זָר וְנִכְרַת מֵעַמָּיו. חֲרֵי יֵשׁ כָּאן שְׁנֵי לָאוִין וְכָרֵת אַחַת. לָאוִין חוֹלְקִין כְּרִיתוּת. מָה עֲבַד לָהּ רִבִּי יוֹחָנָן. בָּאֲנָשִׁים הַכָּתוּב מְדַבֵּר. וּבָאת אֲחוֹתוֹ לְלַמֵּד עַל כָּל הַנָּשִׁים. וְלִית לְרִבִּי אֶלִיעֶזֶר כֵּן. אִית לֵיהּ לֹא תִקְרְבוּ. אֶחָד הָאִישׁ וְאֶחָד הָאִשָּׁה. וּמָה עֲבַד לֵיהּ רִבִּי יוֹחָנָן. פָּתַר לָהּ וְאֵינוֹ מְחוּוָר. וְעוֹד מִן הָדָא. שְׁמוּאֵל בַּר אַבָּא בְעָא קוֹמֵי רִבִּי זְעִירָא. וְיֵצְאוּ שְׁלָמִים וִיחַלּוֹקוּ לָאוִין עַל כָּל הַקָּדָשִׁים לְטוּמְאָה. אָמַר לֵיהּ. לְצוֹרֶךְ יָצְאוּ. לְמָעֵט אֶת קָדְשֵׁי בֶדֶק הַבַּיִת לִמְעִילָה. שֶׁלֹּא יְהוּ חַיָּבִין עֲלֵיהֶן מִשּׁוּם פִּיגּוּל וְנוֹתָר וְטָמֵא. וְלֹא מַתְנִיתָא הִיא. קָדְשֵׁי מִזְבֵּחַ מִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה לִמְעִילָה. לְחַיֵּב עֲלֵיהֶן מִשּׁוּם פִּיגּוּל וְנוֹתָר וְטָמֵא. מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּקָדְשֵׁי בֶדֶק הַבַּיִת. אָמַר לֵיהּ. מִכֵּיוָן שֶׁאֵין מִצְטָרְפִין חוֹלְקִין. אָמַר רִבִּי חֲנִינָא. וְכֵינִי. וְיַחֲלוֹקוּ וְלֹא יִצְטָרְפוּ.

כָּלַל בַּעֲשֵׂה וּפָרַט בְּלֹא תַעֲשֶׂה. מִילְּתֵיהּ דְּרִבִּי אֶלְעָזָר אָמְרָה. כְּלָל וּפְרָט הוּא. דְּאָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר. לוֹקִין עַל יְדֵי חֲרִישָׁה בַּשְּׁבִיעִית. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. אֵין לוֹקִין עַל יְדֵי חֲרִישָׁה בַּשְּׁבִיעִית. וּמַה טַּעֲמָא דְּרִבִּי אֶלְעָזָר. וְשָׁבְתָה הָאָרֶץ שַׁבָּת לַיי כְּלָל. שָׂדְךָ לֹא תִזְרָע וְכַרְמְךָ לֹא תִזְמֹר פְּרָט. הַזֶּרַע וְהַזָּמִיר אַף הֵן בִּכְלָל הָיוּ. וְלָמָּה יָצְאוּ. לְהַקִּישׁ אֲלֵיהֶן. לוֹמַר לָךְ. מַה הַזֶּרַע וְהַזָּמִיר מְיוּחָדִין שֶׁהֵן עֲבוֹדָה בָּאָרֶץ וּבְאֵילָן. אַף אֵין לִי אֶלָּא דָּבָר שֶׁהוּא עֲבוֹדָה בָּאָרֶץ וּבְאֵילָן. מָה עֲבַד לָהּ רִבִּי יוֹחָנָן. שְׁנֵי דְבָרִים הֵן. וּשְׁנֵי דְבָרִים שֶׁיָּצְאוּ מִן הַכְּלָל אֵינָן חוֹלְקִין. וְלִית לְרִבִּי אֶלִיעֶזֶר חוֹלְקִין. אִית לֵיהּ. לַחֲלוֹק אֵינָן חוֹלְקִין. הָא לְלַמֵּד מְלַמְּדִין. וְלִית לְרִבִּי יוֹחָנָן מְלַמְּדִין. שַׁנְיָיא הִיא. שֶׁכְּלַל בַּעֲשֵׂה וּפָרַט בְּלֹא תַעֲשֶׂה. וְאֵין עֲשֵׂה מְלַמֵּד עַל לֹא תַעֲשֶׂה. וְאֵין לֹא תַעֲשֶׂה מְלַמֵּד עַל עֲשֵׂה. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן נִיחָא. מוּתָּר לַחְפּוֹר בָּהּ בּוֹרוֹת שִׂיחִין וּמְעָרוֹת. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי אֶלְעָזָר. מָהוּ לַחְפּוֹר בָּהּ בּוֹרוֹת שִׂיחִין וּמְעָרוֹת. כְּשֵׁם שֶׁאֵין מְלַמְּדִין לְעִנְיַן אִיסּוּר. כֵּן לְעִנְיַן הֵיתֵר לֹא יְלַמְּדוּ. אָמַר רִבִּי בָּא קַרְטִגִינָאָה. טַעֲמָא דְּרִבִּי יוֹחָנָן. שֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע. וְלֹא בַשְּׁבִיעִית. שֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְמֹר כַּרְמֶךָ. וְלֹא בַשְּׁבִיעִית. כְּלָל. לֹא תַעֲשֶׂה שֶׁהוּא בָא מִכֹּחַ עֲשֵׂה הוּא עוֹבֵר בַּעֲשֵׂה. רִבִּי יוֹסֵה אוֹמֵר. אֲפִילּוּ עֲשֵׂה אֵין בּוֹ. רִבִּי יִרְמְיָה אוֹמֵר. עוֹבֵר בַּעֲשֵׂה. וְלֵידָא מִילָּה כְתִיב מָלֵא וְשָׁבְתָה הָאָרֶץ שַׁבָּת לַיי. לְעִנְיַן לֹא תַעֲשֶׂה שָׁבוּ.

יָכוֹל יְהוּ לוֹקִין עַל הַתּוֹסֶפֶת. רִבִּי יוֹחָנָן פָּתַר מַתְנִיתָא. יָכוֹל יְהוּ לוֹקִין עַל יְדֵי חֲרִישָׁה בַּשְּׁבִיעִית. רִבִּי אֶלְעָזָר פָּתַר לָהּ מַתְנִיתָא יָכוֹל יְהוּ לוֹקִין עַל אִיסּוּר שְׁנֵי פְרָקִים הָרִאשׁוֹנִים. אִית תַּנֵּי תַּנֵּי. שֵׁשׁ שָׁנִים תִּזָּרַע שָׂדֶךָ וְשֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְמוֹר כַּרְמֶךָ. וְאִית תַּנֵּי תַּנֵּי. שָׂדֶךָ לֹא תִזָּרַע וְכַרְמְךָ לֹא תִזְמֹר. מָאן דָּמַר שֵׁשׁ שָׁנִים תִּזָּרַע שָׂדֶךָ וְשֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְמֹר כַּרְמֶךָ מְסַייֵעַ לְרִבִּי יוֹחָנָן. וּמָאן דָּמַר שָׂדֶךָ לֹא תִזָּרַע וְכַרְמְךָ לֹא תִזְמֹר מְסַייֵעַ לְרִבִּי אֶלְעָזָר. מַתְנִיתָא פְלִיגָא לְרִבִּי אֶלְעָזָר. הִשָּׁמֵר. בְּלֹא תַעֲשֶׂה. פֶּן. בְּלֹא תַעֲשֶׂה. וְכָתוּב שָׁם תַּעֲלֶה עוֹלוֹתֶיךָ וְשָׁם תַּעֲשֶׂה. שָׁם תַּעֲלֶה זוֹ הָעֲלִיָּה. וְשָׁם תַּעֲשֶׂה זוֹ שְׁחִיטָה וּזְרִיקָה. מָה הָעֲלִיָּה שֶׁהִיא בַעֲשֵׂה הֲרֵי הוּא בְּלֹא תַעֲשֶׂה. אַף שְׁחִיטָה וּזְרִיקָה שֶׁהֵן בַּעֲשֵׂה יְהוּ בְּלֹא תַעֲשֶׂה. בְּגִין דִּכְתִיב שָׁם תַּעֲלָה וְשָׁם תַּעֲשֶׂה. הָא אִילּוּלֵא הֲוָה כָתוּב שָׁם תַּעֲלֶה וְשָׁם תַּעֲשֶׂה אֵין עֲשֵׂה מְלַמֵּד עַל לֹא תַעֲשֶׂה וְאֵין לֹא תַעֲשֶׂה מְלַמֵּד עַל עֲשֵׂה. מָה עֲבַד לָהּ רִבִּי יוֹחָנָן. שֶׁלֹּא תֹאמַר כְּמַה דְתֵימַר גַּבֵּי שַׁבָּת חָפַר חָרֵץ נָעַץ אֵינוֹ חַייָב אֶלָּא אַחַת. וְדִכְוָותָהּ. שָׁחַט זָרַק וְהֶעֱלָה אֵינוֹ חַייָב אֶלָּא אַחַת. לְפוּם כֵּן צָרַךְ מֵימַר. חַייָב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת.

כָּל הֵן דְּתַנִּינָן אָבוֹת יֵשׁ לָהֶן תּוֹלְדוֹת. תַּמָּן תַּנִּינָן. אַרְבַּע אָבוֹת נְזִיקִין. הַשּׁוֹר. זֶה הַקֶּרֶן. נְגִיחָה וּדְחִיפָה אָב. תַּנֵּי רִבִּי חִייָה. נָשַׁךְ רָבַץ בָּעַט תּוֹלְדוֹת לַקֶּרֶן. תַּמָּן תַּנִּינָן. אָבוֹת הַטּוּמְאָה הַשֶּׁרֶץ וְשִׁכְבַת זֶרַע. תּוֹלָדוֹת הַשֶּׁרֶץ אִי זֶהוּ. רִבִּי יוּדָה בְּשֵׁם רִבִּי נָחוּם. מַדָּפוֹת. מָהוּ מַדָּפוֹת. מַגָּעוֹת. אַב הַטּוּמְאָה מְטַמֵּא אֶת הַכֹּל. וְוַלַד הַטּוּמְאָה אֵינוֹ מְטַמֵּא אֶלָּא אוֹכְלִין וּמַשְׁקִין וּכְלֵי חֶרֶשׂ. אוֹכְלִין וּמַשְׁקִין וּכְלֵי אֵינָן נַעֲשִׂין אַב הַטּוּמְאָה לְטַמֵּא. זִיבָה. וְהָכָא תַּנִּינָן. אָבוֹת מְלָאכוֹת אַרְבָּעִים חָסֵר אַחַת. חֲרִישָׁה אָב. תַּנֵּי רִבִּי חִייָה. חָפַר חָרֵץ נָעַץ תּוֹלְדוֹת לַחֲרִישָׁה.

כָּל אָבוֹת מְלָאכוֹת מִן הַמִּשְׁכָּן לָמְדוּ. מַה חֲרִישָׁה הָיְתָה בַּמִּשְׁכָּן. שֶׁהָיוּ חוֹרְשִׁין לִיעַט סַמְמָנִין. כַּמָּה יַחֲרוּשׁ וְיִהֵא חַייָב. רִבִּי מַתַּנְיָה אָמַר. כְּדֵי לִיעַט כְּרִישָׁה. רִבִּי אָחָה בַּר רַב. כְּדֵי לִיעַט זִכְרוּתָהּ שֶׁל חִיטָּה. תַּמָּן תַּנִּינָן. זֶרַע קִישׁוּאִין שְׁנַיִם חַייָב. זֶרַע דִּילוּעִים שְׁנַיִם. זֶרַע פּוֹל מִצְרִי שְׁנַיִם. תַּנֵּי. חִטִּים מָדַיּוֹת שְׁתַּיִם. רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָא. חִישִׁין עַל יְדֵי שֶׁהֵן חֲבִיבוֹת עָשׂוּ אוֹתָן כִּשְׁאָר זֵירְעוֹנֵי גִינָּה שֶׁאֵינָן נֶאֱכָלִין. וְכָל דָּבָר שֶׁהוּא לְהַנָּיַת קַרְקַע חַייָב מִשּׁוּם חוֹרֵשׁ. הַחוֹפֵר. הָחוֹרֵץ. הַנּוֹעֵץ. הַמְדַיֵּיר. הַמְעַדֵּר. הַמְזַבֵּל. הַמְכַבֵּד. הַמְרַבֵּץ. הַמְפַצְפֵּעַ גּוּשִׁים. הַמְפַצֵּעַ בַּחֲרָשִׁים. הַמַּצִּית אֶת הָאוּר בְּחִישַׁת קָנִים וּבְאֻגָּם תְּמָרִים. וּכְרִבִּי זְעִירָא אָמַת הַמַּיִם שֶׁהִיא מַכְשֶׁרֶת צְדָדֶיהָ לִזְרִיעָה. הַמְסַקֵּל. הַבּוֹנֶה מַדְרֵיגוֹת. הַמְמַלֵּא אֶת הַנְּקָעִים שֶׁתַּחַת הַזְּתִים. וְהָעוֹשֶׂה עוּגִיּוֹת לַגְּפָנִים. וְכָל דָּבָר שֶׁהוּא לַהֲנָיַת קַרְקַע חַייָב מִשּׁוּם חוֹרֵשׁ.

רִבִּי חִייָה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הַמְבַשֵּׁל נְבֵילָה בְּיוֹם טוֹב אֵינוֹ לוֹקֶה. שֶׁהוּתָּר מִכְּלָל בִּישּׁוּל בְּיוֹם טוֹב. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. לוֹקֶה. שֶׁלֹּא הוּתָּר מִכְּלָל בִּישּׁוּל אֶלָּא לַאֲכִילָה בִּלְבַד. הָתִיב רִבִּי בָּא בַּר מָמָל עַל דְּרִבִּי יוֹחָנָן. מֻעֲתָּה הַחוֹרֵשׁ בְּיוֹם טוֹב אֵינוֹ לוֹקֶה. שֶׁהוּתָּר מִכְּלָל חֲרִישָׁה בְּיוֹם טוֹב. רִבִּי יוֹסֵה בְשֵׁם רִבִּי אִילָא. לֹא הוּתְּרָה חֲרִישָׁה כְּדַרְכָּהּ. רִבִּי שַׁמַּי אָמַר קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵה רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי אִילָא. דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן הִיא. דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר. עַד שֶׁיְּהֵא לוֹ צוֹרֶךְ בְּגוּפוֹ שֶׁלְּדָבָר. קָם רִבִּי יוֹסֵה עִם רִבִּי אָחָא. אָמַר לֵיהּ. אַתְּ אָמְרַת דָּא מִילְּתָא. וְלֹא כֵן אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה דְבָרִים מְקוּלֵּי בֵּית שַׁמַּי וּמְחוּמְרֵי בֵּית הִלֵּל. וְזֶה חַד מֵהֶם. נֵימַר כ״ג. אֶלָּא רִבִּי מֵאִיר וְרִבִּי שִׁמְעוֹן שְׁנֵיהֶן אָמְרוּ דָּבָר אֶחָד. וְלָכֵן סָבְרִינָן מֵימַר. רִבִּי יוֹסֵי וְרִבִּי שִׁמְעוֹן שְׁנֵיהֶן אָמְרוּ דָּבָר אֶחָד. נֵימַר. רִבִּי מֵאִיר וְרִבִּי שִׁמְעוֹן שְׁלָשְׁתָּן אָמְרוּ דָּבָר אֶחָד. אֶלָּא מִילִּין דִּצְרִיכִין לְרַבָּנָן פְּשִׁיטִין לְכוֹן. פְּשִׁיטִין לְרַבָּנָן. קָצַר לְצוֹרֶךְ עֲשָׂבִים חַייָב מִשּׁוּם קוֹצֵר וְאֵינוֹ חַייָב מִשּׁוּם מְיַיפֶּה אֶת הַקַּרְקַע. לָא צוֹרְכָה דְּלֹא קָצַר לְייַפּוֹת אֶת הַקַּרְקַע. מָהוּ שֶׁיְּהֵא חַייָב מִשּׁוּם קוֹצֵר וּמִשּׁוּם מְיַיפֶּה אֶת הַקַּרְקַע. וַאֲפִילּוּ תֵימַר דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן הוּא. בְּרַם כְּרַבָּנָן מִכָּל מָקוֹם הֲרֵי חָרַשׁ. מִכָּל מָקוֹם הֲרֵי קָצַר. אָמַר רִבִּי מָנָא. מִילֵּיהוֹן דְּרַבָּנָן מְסַייְעִין לְרִבִּי יוֹסֵי. דָּמַר רִבִּי חִייָה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. דָּג שֶׁסְּחָטוֹ. אִם לְגוּפוֹ הֲרֵי זֶה פָּטוּר. אִם לְהוֹצִיא צִיר חַייָב. וַאֲפִילּוּ תֵימַר דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן הִיא דָּמַר. בְּרַם כְּרַבָּנָן מִכָּל מָקוֹם הֲרֵי סָחַט. מִכָּל מָקוֹם הֲרֵי הוֹצִיא צִיר.

כָּל דָּבָר שֶׁהָיָה מַבְחִיל אֶת הַפֵּירִי חַייָב מִשּׁוּם זוֹרֵעַ. הַנּוֹטֵעַ. הַמַּבְרִיךְ. הַמַּרְכִּיב. הַמְקָרְסֵם. הַמְזָרֵד. הַמְפַסֵּל. הַמְזַהֵם. הַמְפָרֵק. הַמְאַבֵּק. הַמְעַשֵּׁן. הַמְתַלֵּעַ. הַקּוֹטֵם. הַסָּךְ. וְהַמַּשְׁקֶה. וְהַמְנַקֵּב. וְהָעוֹשֶׂה בָתִּים. וְכָל דָּבָר שֶׁהוּא לְהַבְחִיל אֶת הַפֵּירִי חַייָב מִשּׁוּם זוֹרֵעַ.

זְעוּרָא רַב חִייָה בַּר אַשִׁי בְּשֵׁם כָּהֲנָא. הַנּוֹטֵעַ בַּשַּׁבָּת חַייָב מִשּׁוּם זוֹרֵעַ. רִבִּי זְעוּרָא אָמַר. הַזּוֹמֵר כְּנוֹטֵעַ. נָטַע וְזָמַר בַּשַּׁבָּת. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּכָהֲנָא חַייָב שְׁתַּיִים. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי זְעוּרָא אֵינוֹ חַייָב אֶלָּא אַחַת. כְּלוּם אָמַר רִבִּי זְעִירָא לֹא הַזּוֹמֵר כְּנוֹטֵעַ. וְלָמָּה הַנּוֹטֵעַ כְּזוֹמֵר. הַכֹּל הָיָה בִכְלָל זְרִיעָה. וְיָצְאָה זְמִירָה לְהַחֲמִיר עַל עַצְמָהּ. מִפְּנֵי שֶׁיָּצְתָה זְמִירָה לְהַחֲמִיר עַל עַצְמָהּ אַתְּ פּוֹטְרוֹ מִשּׁוּם זוֹרֵעַ. הֲרֵי. לֹא שָׁנִינוּ. נָטַע וְזָמַר בַּשַּׁבָּת בֵּין עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרַב כָּהֲנָא בֵּין עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי זְעִירָא. חַייָב שְׁתַּיִם.

וְהַקּוֹצֵר. תַּנֵּי רִבִּי חִייָא. הַקּוֹצֵר. הַמּוֹסֵק. הַגּוֹדֵד. הַתּוֹלֵשׁ. וְהָאוֹרֶה. כּוּלְּהֵן מִשּׁוּם קוֹצֵר. הֵהֵן דְּגָזַז סְפוֹג גּוֹמִי קַרוֹלִין. חַייָב מִשּׁוּם קוֹצֵר וּמִשּׁוּם נוֹטֵעַ. הֵהֵן דְּגָזַז כּוּסְבָּר כָּרְתִין כַּרְפָּס גַּרְגָּר טְרִיקְסִימוֹן בְּשׁוּמִין נַעֲנַע חַייָב מִשּׁוּם קוֹצֵר וּמִשּׁוּם זוֹרֵעַ. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. הַנּוֹתֵן עֲצִיץ נָקוּב עַל גַּבֵּי עֲצִיץ נָקוּבָה חַייָב עָלֶיהָ מִשּׁוּם קוֹצֵר וּמִשּׁוּם זוֹרֵעַ. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. הַקּוֹצֵץ קוֹרַת שִׁקְמָה חַייָב עָלֶיהָ מִשּׁוּם שָׁלֹשׁ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. וְלֹא פְלִיגִין. הַקּוֹצְצָהּ חַייָב מִשּׁוּם קוֹצֵר וּמִשּׁוּם זוֹרֵעַ. הַמּוֹחֲקָהּ חַייָב מִשּׁוּם מַכֶּה בְפַטִּישׁ. רַבָּנָן דְּקַיְסָרִין אָמְרִין. הָדֵן דְּצַייָד כְּוָורָא וְכָל דָּבָר שֶׁאַתָּה מַבְדִּילוֹ מֵחַיּוּתוֹ חַייָב מִשּׁוּם קוֹצֵר.

וְהַמְעַמֵּר. רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר סֵסַרְטַאי בָּעֵי. תּוֹלְדוֹת הָעִימּוּר אֵי זוֹ הִיא. רִבִּי יוֹסֵי. שְׁמָעִית טַעַם מִן דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בְּשֵׁם רִבִּי אָחָא. וְלֵית אֲנָא יָדַע מַה שְׁמָעַת. מַיי כְּדוֹן. הֲהֵן דְּכָתִית אוֹרֶז שְׁעָרִין חֲלִיקָה חַיָיב מִשּׁוּם דָּשׁ. הֲהֵן דִּשְׁטַח צָלִין צִימּוּקִין מסוסלה בּוּקֶלָטָה חַיָיב מִשּׁוּם מְעַמֵּר. כָּל שֶׁהוּא נוֹגֵעַ בָּאוֹכֶל חַיָיב מִשּׁוּם מְעַמֵּר. בַּקְלִיפָּה מִשּׁוּם דָּשׁ.

הָדָא אִיתְּמָא כַּד מְעָרְבָא בְּחִיטָיָא. מִשּׁוּם מְרַקֵּדָה. כַּד מַפְרְכָיָיא בְּרָאשַׁיָיא. מִשּׁוּם דָּשָׁה. כַּד מַתְבְּרָא בִּצְדָדַיָּא. מִשּׁוּם בּוֹרֶרֶת. כַּד מְסַפְיָיא. מִשּׁוּם טוֹחֶנֶת. כַּד מְנַפְיָיא. מִשּׁוּם זוֹרֶה. גָּמְרָה מְלַאכְתָּהּ. מִשּׁוּם מַכָּה בְפַטִּישׁ.

הֲהֵן כִּיתַּנָיָיא בְּקוֹפָנָה. מִשּׁוּם דָּשׁ. בְּמַעֲרוֹבָה. מִשּׁוּם טוֹחֵן. בְּאַפְסְטִיתָה. מִשּׁוּם זוֹרֶה. בְּכָף. מִשּׁוּם בּוֹרֵר. כַּד מְפַלֵּג. מִשּׁוּם מְנַפֵּס. כַּד מְתַלֵּשׁ. מִשּׁוּם מְחַתֵּךְ. גָּמַר מְלַאכְתּוֹ. מִשּׁוּם מַכָּה בְפַטִּישׁ.

הֲהֵן דְּשָׁחַק תּוּמָא. כַּד מַפְרֵךְ בְּרֵישָׁיָיא. מִשּׁוּם דָּשׁ. כַּד מַבְחַר בְּקִלּוּפְיָתָהּ. מִשּׁוּם בּוֹרֵר. כַּד שְׁחִיק בְּמְדוֹכְתָהּ. מִשּׁוּם טוֹחֵן. כַּד יְהִיב מַשְׁקִין. מִשּׁוּם לָשׁ. גָּמַר מְלַאכְתָּן. מִשּׁוּם מַכָּה בְפַטִּישׁ.

הֲהֵן סִיקוֹרָה. כַּד מְכַחֵד בִּגְרָרֵיהּ בְּקִלּוּפְיָתֵיהּ. מִשּׁוּם בּוֹרֵר. כַּד מְכַתֵּת בְּמַרְגָּזֵיהּ. מִשּׁוּם דָּשׁ. כַּד שְׁחִיק בְּמְדוֹכְתֵיהּ. מִשּׁוּם טוֹחֵן. כַּד יְהִיב מַשְׁקִין. מִשּׁוּם לָשׁ. כַּד מְשַׁקַּע בְּאַנְטְרִין. מִשּׁוּם בוֹנֶה. כַּד מְקַטֵּעַ בְּגוֹמָא. מִשּׁוּם מְחַתֵּךְ. גָּמַר מְלַאכְתּוֹ. מִשּׁוּם מַכָּה בְפַטִּישׁ.

רִבִּי חִייָה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. דָּגִים שֶׁפְּחָתָן. אִם לְגוּפָן פָּטוּר. וְאִם לְהוֹצִיא צִיר חַיָיב. רַבָּא אָמַר. כְּבָשִׂים שֶׁפְּחָתָן. אִם לְגוּפָן מוּתָּר. וְאִם לְמֵימֵיהֶן אָסוּר. שְׁלָקוֹת בֵּין לְגוּפָן בֵּין לְמֵימֵיהֶן אָסוּר. שְׁמוּאֵל אָמַר. אֶחָד כְּבָשִׂים וְאֶחָד שְׁלָקוֹת בֵּין לְגוּפָן בֵּין לְמֵימֵיהֶן אָסוּר. אָמַר רִבִּי חִזְקִיָּה. הָדָא דְרַב פְּלִיגָא עַל דְּרִבִּי יוֹחָנָן. אָמַר לֵיהּ רִבִּי מָנָא. לָמָּה. דְּהֲהֵן אָמַר אָסוּר וּמוּתָּר. דְּהָהֵן אָמַר חַיָיב וּפָטוּר.

אָמַר רִבִּי בָּא בַּר מָמָל. בָּצָל שֶׁרִיפְּקוּ. אִם לְהוֹצִיא שׁוֹרְפוֹ מוּתָּר. רִבִּי זְעוֹרָא בְּשֵׁם רַב הוּנָא. צָנוֹן טוֹמְנוֹ בַּמֶּלַח. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִשְׁהֶא. רִבִּי זְעִירָא בְּשֵׁם רַב הוּנָא. כְּלָיו מִבֵּית הָאוּמָּן לוֹבְשָׁן. וְאִם יִתְקָרַע. רִבִּי זְעִירָא בְּשֵׁם רַב הוּנָא. נִסְתַּבְּכוּ בְּגָדָיו בְּקוֹצִים חֲרִי זֶה מְפַשְּׁרָן בְּמָקוֹם צִינְעָה וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִקָּרַע. אָמַר רִבִּי זְעִירָא בְּשֵׁם רַב הוּנָא. נָטַל טִיט עַל בְּגָדָיו חֲרִי זֶה מְמָרְחוֹ בְיָדוֹ אַחַת. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִכַּסֵּס. רִבִּי זְעִירָא בְּשֵׁם רַב הוּנָא. הֲהֵן נִנְעָה. בְּחָדָא שָׁרֵי וּבְתַלַת אָסוּר. וּבְתַרְתֵּיי צְרִיכָה. הֲהֵן דִּסְחִי. רַב הוּנָא וְרַב יְהוּדָה. חַד אָמַר הָכֵין שָׁרֵי וְהָכֵין אָסוּר. וְחָרָנָה אָמַר. בֵּין הָכֵין וּבֵין הָכֵין אָסוּר. רִבִּי אַבָּא בַּר זְמִינָא עָאַל מִיסְחֵי עִם רִבִּי זְעִירָא. וְלָא שָׁבְקֵיהּ עֲבַד דְּלָא הָכֵין וּדְלָא הָכֵין.

נָפְלוּ מַיִם עַל בְּגָדָיו. רַב הוּנָא וְרַב יִרְמְיָה. חַד אָמַר מְנַעֲרָהּ שָׁרֵי. וּמַמְחֶקֶהּ אָסוּר. וְחָרָנָה מַחְלִף.

רִבִּי בָּא בַּר חִייָא בַּר אַשִׁי. זֶה שֶׁרוֹקֵק מַבְלִיעוֹ בִכְסוּתוֹ וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ. רִבִּי בָּא בְּשֵׁם רִבִּי חִייָא בַּר אַשִׁי. אִתְפַּלְגוֹן רִבִּי חִייָה רוֹבָא וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בְּרִבִּי. חַד אָמַר. רוֹקֵק וְשָׁף. וְחָרָנָה אָמַר. אֵינוֹ רוֹקֵק וְשָׁף. מַה פְלִיגִין. בִּשְׁאֵין שָׁם פְּסִיפָס. אֲבַל יֵשׁ שָׁם פְּסִיפָס רוֹקֵק וְשָׁף. רָקַק וְהִפְרִיחָתוּ הָרוּחַ חַיָיב מִשּׁוּם זוֹרֶה. וְכָל דָּבָר שֶׁהוּא מְחוּפַּר לָרוּחַ חַיָיב מִשּׁוּם זוֹרֶה.

וְהַבּוֹרֵר. אָמַר רִבִּי יוּדָן. יֵשׁ שֶׁהוּא בּוֹרֵר צְרוֹרוֹת כָּל הַיּוֹם וְאֵינוֹ מִתְחַיֵּיב. יֵשׁ שֶׁהוּא נוֹטֵל כִּגְרוֹגֶרֶת וּמֵיָּד מִתְחַיֵּיב. הֵיךְ עֲבִידָה. הָיָה יוֹשֵׁב עַל גַּבֵּי כְרִי וּבָרַר צְרוֹרוֹת כָּל הַיּוֹם אֵינוֹ מִתְחַיֵּיב. נָטַל לְתוֹךְ יָדוֹ כִּגְרוֹגֶרֶת וּבֵירֵר חַיָיב.

רִבִּי יוֹנָה בָּעֵי. עָשָׂה כֵן בַּשַּׁבָּת. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּבֵית שַׁמַּי מָהוּ שֶׁיְּהֵא חַיָיב. אָמַר לֵיהּ רִבִּי יוֹסֵה. וְלָמָּה לֹא. אִילּוּ עָשָׂה כֵן בַּשַּׁבָּת עַל דְּבֵית הִלֵּל שָׁמָּא אֵינוֹ חַיָיב. וְהָכָא חַיָיב. אָמַר רִבִּי מָנָא. יְאוּת אָמַר רִבִּי יוֹנָה אֲבָל. לֹא אַתְיָא אֶלָּא עַל דְּבֵית שַׁמַּי. לָמָּה. שֶׁהוּתַּר מִכְּלַל בְּרֵירָה בְּיוֹם טוֹב. לֹא הוּתַּר מִכְּלַל בְּרֵירָה בַּשַּׁבָּת.

בֵּירֵר אוֹכְלִים מִתּוֹךְ אוֹכְלִים. חִזְקִיָּה אָמַר. חַיָיב. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. פָּטוּר. מַתְנִיתָא פְלִיגָה עַל חִזְקִיָּה. דְּאָמַר. בּוֹרֵר וְאוֹכֵל בּוֹרֵר וּמַנִּיחַ עַל הַשּׁוּלְחָן. רִבִּי בּוּן בַּר חִייָה בְּשֵׁם רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. תִּיפְתָּר שֶׁהָיוּ אוֹרְחִין אוֹכְלִין רִאשׁוֹנָה רִאשׁוֹנָה. וְהָתַנֵּי. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יָבוֹר אֶת כָּל אוֹתוֹ הַמִּין. אִם עָשָׂה כֵן בַּשַּׁבָּת חַיָיב. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּחִזְקִיָּה. שֶׁכֵּן הַבּוֹרֵר כְּדַרְכּוֹ בַּשַּׁבָּת חַיָיב. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן. שֶׁכֵּן הַבּוֹרֵר כְּדַרְכּוֹ בְּמָקוֹם אֶחָד חַיָיב. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּחִזְקִיָּה. אֲפִילּוּ עִיגּוּלִין מִן גַּוָּא עִיגּוּלִין. אֲפִילּוּ רִימּוֹנִים מִן גַּוָּא רִמּוֹנִים. אוֹ כֵינִי. אֲפִילּוּ בְּנֵי נַשׁ מִן גַּוֵּי בְּנֵי נַשׁ. מַיי כְדוֹן. כָּל עַמָּא מוֹדֵיי לְהָדָא דְּרִבִּי אִימִּי. דְּרִבִּי אִימִּי הֲוָה לֵיהּ אוֹרְחִין. אַפִּיק קוֹמֵיהוֹן תּוּרְמוֹסִין וּפַסְילִין. אָמַר לוֹן. הָבוֹן דַּעְתִּיכוֹן דַּאֲתוֹן מֵיכוֹל קִינְסָיָיא בְּסוֹפָא.

תַּנֵּי. אֵין בּוֹרְרִין לֹא טוֹחֲנִין וְלֹא מְרַקִּידִין. הַבּוֹרֵר הַטּוֹחֵן הַמַּרְקִיד בַּשַּׁבָּת נִסְקָל. בְּיוֹם טוֹב סוֹפֵג אֶת הָאַרְבָּעִים. וְהָא תַּנִּינָן. בּוֹרֵר כְּדַרְכּוֹ בְּחִיקּוֹ וּבְתַמְחוּי. אָמַר רִבִּי חֲנִינָא עַנְתּוֹנָיָיא. דְּרַבָּן גַּמְלִיאֵל הִיא. דְּרַבָּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר אַף מֵדִיחַ וְשׁוֹלֶה. וְהָא תַּנִּינָן. שֶׁלְּבֵית רַבָּן גַּמְלִיאֵל הָיוּ שׁוֹחֲקִין אֶת הַפִּילְפְּלִין בָּרִיחַיִם שֶׁלָּהֶן. מוּתָּר לְטָחוֹן וְאָסוּר לָבוֹר. רִבִּי יוֹסֵה בְּשֵׁם רִבִּי אִילָא. לֹא הוּתְּרָה טְחִינָה כְּדַרְכָּהּ. וּמְנַיִין שֶׁאֵין בּוֹרְרִין וְלֹא טוֹחֲנִין וְלֹא מַרְקִידִין. רִבִּי יוֹסֵי בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. כָּל מְלָאכָה לֹא יַעֲשֶׂה בָהֶם עַד וּשְׁמַרְתֶּם אֶת הַמַּצּוֹת. תַּנֵּי. רִבִּי יוֹסֵי בָּעֵי. כְּלוּם לָמְדוּ לְתַבְשִׁיל אֶלָּא מִיכָּן. רִבִּי יוֹסֵה לֹא אָמַר כֵּן. אֶלָּא רִבִּי יוֹסֵה בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. אַף אֲשֶׁר יֵאָכֵל לְכָל נֶפֶשׁ הוּא לְבַדּוֹ יֵעָשֶׂה לָכֶם. עַד וּשְׁמַרְתֶּם אֶת הַמַּצּוֹת. תַּנֵּי חִזְקִיָּה וּפְלִיג. אַף הוּא לְבַדּוֹ חֲרֵי אֵילּוּ מִיעוּטִין. שֶׁלֹּא לִקְצוֹר וְלֹא לִטְחוֹן וְלֹא לְהַרְקִיד בְּיוֹם טוֹב.

רִבִּי זְעִירָא רַב חִיָּיה בַּר אַשִׁי בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. הַמְשַׁמֵּר חַיָּיב מִשּׁוּם בּוֹרֵר. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. לֹא מִסְתַּבְּרָא דְּלֹא מִשּׁוּם מְרַקֵּד. רִבִּי יוֹנָה וְרִבִּי יוֹסֵה תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. בְּקַדְמִיתָא הֲוִינָן אָמְרִין. יְאוּת אָמַר רִבִּי זְעִירָא. וּמַה הַמְּרַקֵּד קָמַח מִלְּמַטָּן וְסוֹלֶת מִלְּמַעֲלָן. אַף הַמְשַׁמֵּר יַיִן מִלְּמַטָּן וּשְׁמָרִין מִלְּמַעֲלָן. וְלֹא הֲוִינָן אָמְרִין כְּלוּם. לָמָּה. שֶׁהוּתָּר מִכְּלָל בְּרֵירָה הוּתָּר מִכְּלָל שֵׁימּוּר. הוּתָּר מִכְּלָל בְּרֵירָה בּוֹרֵר כְּדַרְכּוֹ בְּחֵיקוֹ וּבְתַמְחוּי. וְהוּתָּר מִכְּלָל שֵׁימּוּר אַף נוֹתְנִין לַתְּלוּיָה בְּיוֹם טוֹב. וְלֹא הוּתָּר מִכְּלָל הַרְקָדָה. דָּמַר רִבִּי חֲנִינָא בֶּן יָקָא בְּשֵׁם רַב יְהוּדָה. אֵין שׁוֹנִין אֶת הַקֶּמַח אֲבָל מַרְקִידִין לַאֲחוֹרֵי הַנָּפָה. אֵין תֵּימַר מִשּׁוּם מְרַקֵּד הוּא. יְהֵא אָסוּר. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. וּדְלֹא כְרִבִּי יוּדָה. דְּתַנֵּי בְשֵׁם רִבִּי יוּדָה. אֲבָל בְּמַכְשִׁירֵי אוֹכֶל נֶפֶשׁ הִתִּירוּ. בְּעַיָיא דָּא מִילְתָא. מָהוּ לְשַׁנּוֹת אֶת הַקֶּמַח לַאֲחוֹרֵי הַנָּפָה כְּרַבָּנִן.

וְהַטּוֹחֵן. הָהֵן דְּשָׁחַק מֶלַח חֲסַף פִּילְפִּלִין חַיָּיב מִשּׁוּם טוֹחֵן. הָהֵן דְּחָשַׁר גִּיר גִּבְסִין מוֹץ חוֹל עָפָר חַיָּיב מִשּׁוּם מְרַקֵּד. הָהֵן דְּגָבַל גִּיר גִּבְסִין עָפָר קִילּוֹרִין מָלוּגְמָא סַמְמָנִין חַיָּיב מַשּׁוּם לָשׁ. הַלָּשׁ וְהַמְקַשֵּׁף וְהָעוֹרֵךְ כּוּלְּהֶן מִשּׁוּם לָשׁ. רִבִּי בָּא בַּר מָמָל בָּעֵי. תַּמָּן אַתְּ אָמַר. חַיָּיב עַל לִישָׁתָהּ וְעַל עֲרִיכָתָהּ וְעַל אֲפִייָתָהּ. וְהָכָא אַתְּ אָמַר הָכֵין. אֶלָּא תַּמָּן יֵשׁ לוֹ לְחַלּוֹק. חַיָּיב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. בְּרַם הָכָא אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. אַתְּ חָמֵי אֲפִייָה תּוֹלֶדֶת לְבִישּׁוּל וְאַתְּ אָמַר הָכֵין. אֶלָּא בְּגִין דְּתַנְּינָן סָדָר עִיסָּה תְּנִינָתָהּ עִמָּהֶן.

הָהֵן דְּאַזִּין גִּיר קַרְרִין מְשִׁיחַ כִּילּוּס שָׂרֵי זִיפּוֹת שָׂרֵי מוֹסְרִין. רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹסֵה בַּר חֲנִינָה. הַמַּתִּיךְ אֶבֶר חַיָּיב מִשּׁוּם מְבַשֵּׁל. הַצּוֹלֶה וְהַמְטַגֵּן הַשּׁוֹלֵק וְהַמְעַשֵּׁן כּוּלְּהֶן מִשּׁוּם מְבַשֵּׁל. בִּישֵּׁל בַּחֲמֵי טִיבֶּרְיָא מָהוּ. חִזְקִיָּה אָמַר. אָסוּר. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. מוּתָּר. אָמַר רִבִּי מָנָא. אָזְלִית לְקַיְסָרִין וּשְׁמַעִית רִבִּי זְרִיקָן בְּשֵׁם חִזְקִיָּה. לְחִזְקִיָּה צְרִיכָה לֵיהּ פֶּסַח שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל בַּחֲמֵי טִבֶּרְיָא מָהוּ. תְּרֵין אֲמוֹרִין. חַד אָמַר. אָסוּר. וְחָרָנָה אָמַר. מוּתָּר. מָאן דָּמַר. אָסוּר. אַל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא וּבָשֵׁל מְבוּשָׁל בַּמַּיִם. וּמָאן דָּמַר. מוּתָּר. כִּי אִם צְלִי אֵשׁ רֹאשׁוֹ עַל כְּרָעָיו וְעַל קִרְבּוֹ.

כָּל אִילֵּין שִׁיעוּרַיָּא. אִם לְאוֹכְלִין. כִּגְרוֹגֶרֶת. אִם לִבְהֵמָה. כִּמְלוֹא פִי גְדִי. אִם לְבַשֵּׁל. כְּדֵי לְבַשֵּׁל בֵּיצָה קָלָה. [ ] אִם לֶאֱרוֹג. כִּמְלוֹא רוֹחַב הַסִּיט כָּפוּל. אִם לְטָווֹת. כִּמְלוֹא רוֹחַב סִיט כָּפוּל.

הַגּוֹזֵז אֶת הַצֶּמֶר. גָּזַז סְתָם מָהוּ. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. הוֹצִיא דְיוֹ. אִם בְּקוֹלְמוֹס. כְּדֵי לִכְתּוֹב שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת. אִם לְהַגִּיהַּ. כְּדֵי לְהַגּוֹת אוֹת אַחַת. תַּמָּן תַּנִּינָן. הַשּׁוֹחֵט אֶת הַבְּכוֹר עוֹשֶׂה מָקוֹם לְקוֹפִּין מִיכָּן וּמִיכָּן וְתוֹלֵשׁ אֶת הַשִּׁיעָר. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יְזִיזֶנּוּ מִמְּקוֹמוֹ. וְכֵן הַתּוֹלֵשׁ אֶת הַשִּׁיעָר לִרְאוֹת מָקוֹם מוּם. רִבִּי אִילָּא בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. הַתּוֹלֵשׁ מִן הַקְּדָשִׁים פָּטוּר. אָמַר רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא. רֵישׁ לָקִישׁ כְּדַעְתֵּיהּ. דְּאִיתְפַּלְגוֹן. הַתּוֹלֵשׁ בַּקְּדָשִׁים. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. חַיָּיב. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר פָּטוּר. רִבִּי יִרְמְיָה בָּעֵי. מִחְלְפָה שִׁיטָּתֵיהּ דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. דְּאִיתְפַּלְגוֹן. הַתּוֹלֵשׁ כְּנַף בָּעוֹף. הַמּוֹרְטָהּ וְהַקּוֹטְמָהּ. חַיָּיב מִשֵּׁם שָׁלֹשׁ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בוּן. וְלֹא פְלִיגִין. הַתּוֹלֵשׁ חַיָּיב מִשּׁוּם גּוֹזֵז. הַמּוֹרְטָהּ חַיָּיב מִשֵּׁם מוֹחֵק. הַקּוֹטְמָהּ חַיָּיב מִשֵּׁם מַכֶּה בְּפַטִּישׁ. וְלָא דַמְיָיא. עוֹף שֶׁאֵין לוֹ גִיזָה. תְּלִישָׁתָהּ הֵיא גִיזָתָהּ. בְּרַם הָכָא אֵינוֹ חַיָּיב עַד שֶׁיְּגַזֵּז. תֵּדַע לָךְ שֶׁהוּא כֵן. דְּתַנֵּי. תָּלַשׁ מִן הַמֵּיתָה חַיָּיב. תְּלִישָׁתָהּ זוֹ הִיא גִיזָתָהּ.

הַמְלַבְּנוֹ הָהֵן דְּמַגֵּפּ עָא לְמָנִין נִחְבָּלִין אֲלִיקָה. הָדָא אִיתְּמָא דְּשָׁרְקָה אַפָּהּ דְּשָׁרְקָה מָעַזְלָהּ. הָהֵן חַיְיטָא דְּיַהַב חוּטָא גַּו פּוּמֵּיהּ. רַב כָּהֵן בְּשֵׁם רַבָּנִין דְּקֵיסָרִין. הָמְיַינְטוֹן חַיָּיב מִשּׁוּם מְלַבֵּן.

הַמְנַפֵּסוֹ. הָהֵן דְּנַפֵּיס סִיב הוּצִין גּוֹמָא חַיָּיב מִשּׁוּם מְנַפֵּס.

הַצּוֹבְעוֹ. מַה צְּבִיעָה הָיְתָה בַּמִּשְׁכָּן. שֶׁהָיוּ מְשַׁרְבָּטִין בַּבְּהֵמָה בְּעוֹרוֹת אֵלִים מְאָדָּמִים. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. הָדָא אָמְרָה. הָעוֹשֶׂה חֲבוּרָה וְנִצְרַר בָּהּ דָּם חַיָּיב. הַמְאַדֵּם אוֹדֶם בַּשָּׂפָה חַיָּיב. הַמּוֹצִיא דָּם חַיָּיב מִשּׁוּם נְטִילַת נְשָׁמָה שֶׁבְּאוֹתוֹ מָקוֹם. הַצָּר צוּרָה. הָרִאשׁוֹן חַיָּיב מִשּׁוּם כּוֹתֵב וְהַשֵּׁינִי חַיָּיב מִשּׁוּם צוֹבֵעַ. חִיסֵּר בָּהּ אֶבֶר וּבָא אַחֵר וּגְמָרָהּ חַיָּיב מִשּׁוּם מַכֶּה בְּפַטִּישׁ. וְהַסּוֹחֵט וְהַמְכַבֵּס מְלָאכָה אַחַת הִיא. תַּנֵּי. רִבִּי יִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ שֶׁלְּרִבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוֹקָה אוֹמֵר. הַצַּבָּעִים שֶׁבִּירוּשָׁלַיִם הָיוּ עוֹשִׂין סְחִיטָה מְלָאכָה בִּפְנֵי עַצְמָהּ. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ שֶׁלְּרִבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוֹקָה אַרְבָּעִים מְלָאכוֹת אִינּוּן. וְנִיתְנֵי. לֹא אֲתִינָן מֵיתְנֵי אֶלָּא מִילֵּין דְּכָל עַמָּא מוֹדֵיי בָּהֶן.

הָהֵן דַּעֲבַד חֲבָלִין. הָהֵן דַּעֲבַד מִמְּזוֹר חַיָּיב מִשּׁוּם טוֹוֶה. הָהֵן דַּעֲבַד קוּנְטְרָן נָפָן מַחֲצָלָן חַיָּיב מִשּׁוּם מֵיסִיךְ. הָדָא אִיתְּמָא כַּד מִשְׁתַּיָיא בְּקוֹבָיָה. מִשּׁוּם מֵיסָכָת. כַּד יְהָבָה קַדְמָה. מִשּׁוּם עוֹשֶׂה בָתִּין. כַּד מְקִימָה לוֹן. מִשּׁוּם בּוֹנֶה. כַּד מְחַיָּא. מִשּׁוּם אוֹרֶגֶת. כַּד מְקַטְּעָא בְנֵימַיָּא. מִשּׁוּם מְחַתֶּכֶת. כַּד גָּמְרָה מְלַאכְתָּהּ. מִשּׁוּם מַכֶּה בְּפַטִּישׁ. הָהֵן דַּעֲבַד קוּפִּין. כַּד צָפַר. מִשּׁוּם מֵיסִיךְ. כַּד מְחַייֵט. מִשּׁוּם תּוֹפֵר. כַּף. מִשּׁוּם בּוֹנֶה. כַּד מְקַטְּעָא. מִשּׁוּם מְחַתֶּכֶת. גָּמַר מְלַאכְתּוֹ. מִשּׁוּם מַכֶּה בְּפַטִּישׁ. הָהֵן דַּעֲבַד מַלִּין עַרְסָוון. לְאוֹרֶךְ. מִשּׁוּם מֵסִיךְ. לְרוֹחַב. מִשּׁוּם אוֹרֵג. קַנְקֲלַטוֹן. מִשּׁוּם עוֹשֶׂה בָתִּים. כַּד מְקַטְּעָא. מִשּׁוּם מְחַתֶּכֶת. גָּמַר מְלַאכְתּוֹ. מִשּׁוּם מַכֶּה בְּפַטִּישׁ. שְׁנֵי נִירִין בְּחָף אֶחָד וּשְׁנֵי חָפִין בְּנִיר אֶחָד.

הָאוֹרֵג שְׁנֵי חוּטִין וְהַפּוֹצֵעַ שְׁנֵי חוּטִין הַקּוֹשֵׁר וְהַמַּתִּיר. מַה קְּשִׁירָה הָיְתָה בַּמִּשְׁכָּן. שֶׁהָיוּ קוֹשְׁרִין אֶת הַמֵּיתָרִים. וְלֹא לְשָׁעָה הָיְתָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. מִכַּיָּון שֶׁהָיוּ חוֹנִין וְנוֹסְעִין עַל פִּי הַדִּיבּוּר כְּמִי שֶׁהוּא לְשָׁעָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. מִכַּיָּון שֶׁהִבְטִיחָן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא מַכְנִיסָן לָאָרֶץ כְּמִי שֶׁהִיא לְשָׁעָה. אָמַר רִבִּי פִּינְחָס. מִתּוֹפְרֵי יְרִיעוֹת לָמְדוּ. נִפְסַק. הָיָה קוֹשְׁרוֹ. חָזַר וְנִפְסַק. לַעֲשׂוֹתָן קְשָׁרִים קְשָׁרִים אֵי אֶיפְשַׁר. אֶלָּא חוֹזֵר וּמַתִּיר אֶת הָרִאשׁוֹן. אָמַר רִבִּי חִזְקִיָּה. הָהֵן

חַיָּטָא אוֹמֶנָא מְבַלַּע תִּרִין רָאשֵׁיהּ. וְהַיְינוּ אָמְרָה דָּא. דְּאָמַר רַבִּי יוֹסֵי בֵּירַבִּי חֲנִינָא. מֵאוֹרְגֵי יְרִיעוֹת לָמְדוּ. מַה טַּעַם. אוֹרֶךְ הַיְרִיעָה הָאַחַת. כְּדֵי שֶׁתְּהֵא כּוּלָּהּ אַחַת. נִפְסַק הָיָה קוֹשְׁרוֹ. מִכַּיְון שֶׁהָיָה מַגִּיעַ לָאָרִיג הָוֶה שָׁרֵי לֵיהּ וּמְעַל לֵהּ. רַבִּי תַּנְחוּמָא בְשֵׁם רַב חוּנָה. אֲפִילּוּ עֶרֶב שַׁבָּתּ לֹא הָיָה בּוֹ לֹא קֶשֶׁר וְלֹא תְיָמֶת.

תַּנֵּי רַבִּי הוֹשַׁעְיָה. חוֹתֶל שֶׁלְּתְמָרִים וְפִטָּילַיָּא שֶׁלְּתְמָרִים קוֹרֵעַ וּמַתִּיר. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִקְשׁוֹר.

וְאֵין זוֹ הַתָּרָה. נַעֲשָׂה בְשׁוֹבֵר אֶת הֶחָבִית לוֹכַל מִמֶּנָּה גְּרוֹגְרוֹת. אָזְנַיִים שֶׁל דִּיסִיקְיָא קוֹשֵׁר וּמַתִּיר. נַעֲשָׂה כְּפוֹתֵחַ וּכְנוֹעֵל בַּשַּׁבָּת.

רַבִּי חֲנִינָה אָמַר. עַד יְחוֹת כָּל סִיטְרָהּ. אָמַר רַבִּי יַנַּיי. אִמְרוּ לוֹ לְרַבִּי חֲנִינָא. צֵא וּקְרָא. וְהָא תַּנִּינָן. עָשָׂה שְׁנֵי רָאשֶׁיהָ לְצַד אֶחָד. מֵעַתָּה עַד יְסוֹק וְיחוֹת וְיסוֹק. וְהָתַנִּינָן. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר עַד שֶׁיְּשַׁלֵּשׁ. מֵעַתָּה עַד יְחוֹת וְיסוֹק וְיחוֹת. אֶלָּא הָכֵן וְהָכֵן. חוּט שֶׁהִשְׁחִילוֹ בְמַחַט. אֲפִילּוּ קָשׁוּר מִיכָּן וּמִיכָּן אֵינוֹ חִיבּוּר. תְּפָרוֹ לַבֶּגֶד. הַחוּט חִיבּוּר לַבֶּגֶד וְאֵינוֹ חִיבּוּר לְמַחַט. רַבִּי יוֹנָה וְרַבִּי יוֹסֵה תְּרֵיהוֹן אָמְרֵי. בְּקָשׁוּר מִיכָּן וּמִיכָּן. מִילֵּיהוֹן דְּרַבָּנִן פְּלִיגִין. דְּאָמַר רַבִּי בָּא בַּר יִרְמְיָה בְּשֵׁם רַב. הַמְמַתֵּחַ צְדָדָיו בַּשַּׁבָּת חַיָּב מְשׁוּם תּוֹפֵר. נֹאמַר. מְשׁוּם תּוֹפֵר וּמְשׁוּם קוֹשֵׁר.

קְרִיעָה בִּבְגָדִים וְחִיתּוּךְ בְּעוֹרוֹת. קְרִיעָה בִּבְגָדִים בָּאֶמְצַע. וְחִיתּוּךְ בְּעוֹרוֹת מִן הַצָּד. וְאֵית דְּמְחַלְפִין. קְרִיעָה בְּעוֹרוֹת וְחִיתּוּךְ בִּבְגָדִים. קְרִיעָה בְּעוֹרוֹת בְּאִילֵּין רְכִיכַיָּא. וְחִיתּוּךְ בִּבְגָדִים. בְּאִילֵּין לִיבְרַיָּא.

ג. הַצָּד חֲלָזוֹן וּפְצָעוֹ. אִית תַּנֵּיי תַּנֵּי. חַיָּב שְׁתַּיִם. אִית תַּנֵּיי תַּנֵּי. אֵינוֹ חַיָּב אֶלָּא אַחַת. מָאן דְּאָמַר. שְׁתַּיִם. אַחַת מִשּׁוּם צָד. וְאַחַת מִשּׁוּם נְטִילַת נְשָׁמָה. וּמָאן דְּאָמַר. אַחַת. הַיְדָא הִיא מִשּׁוּם נְטִילַת נְשָׁמָה. וְלֵית לָהּ צַיְדָה. וְאִתְיָא כַּהִיא דְּאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בֵּירַבִּי יוֹסֵה רַבִּי אַבָּהוּ וְרַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ בְּשֵׁם רַבִּי מֵאִיר. מִין חַיָּה טְהוֹרָה בָּרָא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְמֹשֶׁה בַּמִּדְבָּר. כֵּיוָן שֶׁעָשָׂה בָהּ מְלֶאכֶת הַמִּשְׁכָּן נִגְנְזָה. רַבִּי אָבוּן אָמַר. קֶרֶשׁ הָיָה שְׁמָהּ. תַּנֵּי רַבִּי הוֹשַׁעְיָה. דְּחָדָא קֶרֶן. וְתִיטַב לְיֵי מִשּׁוֹר פָּר מַקְרִין וּמַפְרִיס. מַקְרֵן כָּתוּב.

הַשּׁוֹחֵטוֹ. רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. לֵית כָּאן שְׁחִיטָה. שְׁחִיטָה תּוֹלְדַת חֲבוּרָה הִיא. וְלָמָּה לֹא תְּנִינָתָהּ עִמָּהוֹן. אֶלָּא בְּגִין דְּתַנִּינָן סֵדֶר סְעוּדָה תְּנִינָתָהּ עִמָּהוֹן.

הַמְעַבְּדוֹ. מָה עִיבּוּד הָיָה בַּמִּשְׁכָּן. שֶׁהָיוּ מְשַׁרְטְטִין בָּעוֹרוֹת. מַה מְשַׁרְטְטִין לוֹן. מְסַרְגְּלִין לוֹן. וְאִתְיָא כַּהִיא דְּאָמַר רַבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רַבִּי אַבָּהוּ. מוּתָּר לַעֲשׂוֹת אֲהָלִים מֵעוֹר בְּהֵמָה טְמֵאָה.

הַמְמַחְקוֹ. מַה מְחִיקָה הָיְתָה בַּמִּשְׁכָּן. זְעִיר בַּר חִינְנָא בְשֵׁם רַבִּי חֲנִינָא. שֶׁהָיוּ שָׂפִין אֶת הָעוֹר עַל גַּבֵּי הָעַמּוּד. הָשַׁף אֶת הָעוֹר עַל גַּבֵּי הָעַמּוּד חַיָּב. מַשּׁוּם מָה הוּא חַיָּב. רַבִּי יוֹסֵה בְּשֵׁם רַבִּי יְהוּדָה בֶּן לֵוִי רַבִּי אָחָא בְּשֵׁם רַבִּי יְהוּדָה בֶּן לֵוִי. מִשּׁוּם מְמַחֵק. הָדָא דְאַתְּ אָמַר בְּחָדָשׁ. אֲבָל בְּיָשָׁן מַחֲלוֹקֶת רַבִּי לְיֵעֶזֶר וַחֲכָמִים. דְּאִיתְפַּלְגוֹן. הַמְּכַבֵּד. הַמְרַבֵּץ. הַמְגַבֵּן. הַמְחַבֵּץ. הַחוֹלֵב וְהָרוֹדֶה חַלּוֹת דְּבַשׁ. חַיָּב חַטָּאת. דִּבְרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים. מִשּׁוּם שְׁבוּת. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי בֵּירַבִּי בּוּן. וְלֹא פְלִיגִין. הַמְּכַבֵּד הַמְרַבֵּץ חַיָּב מִשּׁוּם דָּשׁ. הַמְגַבֵּן וְהַמְחַבֵּץ חַיָּב מִשּׁוּם לָשׁ. הַחוֹלֵב וְהָרוֹדֶה חַלּוֹת דְּבַשׁ חַיָּב מִשּׁוּם קוֹצֵר. הַסּוֹחֵט זֵתִים מֵאֲבִיהֶן חַיָּב מִשּׁוּם קוֹצֵר. לְמִי נִצְרְכָה. לְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר.

רַבִּי חִייָה בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן. הַגּוֹרֵד רָאשֵׁי כִּלּוֹנָסוֹת חַיָּב מִשּׁוּם מְחַתֵּךְ. הַמְמָרֵחַ אֶת הָאִיסְפְּלָנִית חַיָּב מִשּׁוּם מְמָחֵק.

מָחַק אוֹת אַחַת גְּדוֹלָה וְיֵשׁ בְּמְקוֹמָהּ כְּדֵי לִכְתּוֹב שְׁתֵּי אוֹתוֹת חַיָּב. כָּתַב אוֹת אַחַת גְּדוֹלָה אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ בְּמְקוֹמָהּ כְּדֵי לִכְתּוֹב שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת פָּטוּר. רַבִּי מְנַחֵם בֵּירַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. זֶה חוֹמֶר בְּמוֹחֵק מִכּוֹתֵב. שֶׁהַמּוֹחֵק עַל מְנָת לְתַקֵּן חַיָּב. וְהַכּוֹתֵב עַל מְנָת לְקַלְקֵל פָּטוּר. יֵשׁ שֶׁהוּא כוֹתֵב נְקוּדָה אַחַת וְחַיָּב עָלֶיהָ מִשּׁוּם כּוֹתֵב וּמִשּׁוּם מוֹחֵק. יֵשׁ שֶׁהוּא מוֹחֵק נְקוּדָה אַחַת וְחַיָּב עָלֶיהָ מִשּׁוּם מוֹחֵק. יֵשׁ שֶׁהוּא מוֹחֵק נְקוּדָה אַחַת וְחַיָּב עָלֶיהָ מִשּׁוּם כּוֹתֵב וּמִשּׁוּם מוֹחֵק. הֵיךְ עֲבִידָא. הָיָה דַלֶ"ת וַעֲשָׂאוֹ רֵישׁ. רֵישׁ וַעֲשָׂאוֹ דַלֶ"ת. חַיָּב מִשּׁוּם כּוֹתֵב וּמִשּׁוּם מוֹחֵק.

ד. מַה בְּנְיָין הָיָה בַּמִּקְדָּשׁ. שֶׁהָיוּ נוֹתְנִין קְרָשִׁים עַל גַּבֵּי אֲדָנִים. וְלֹא לַשָּׁעָה הָיְתָה. אָמַר רַבִּי יוֹסֵה. מִכַּיְון שֶׁהָיוּ חוֹנִים וְנוֹסְעִים עַל פִּי הַדִּיבֵּר כְּמִי שֶׁהִיא לְעוֹלָם. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי בֵּירַבִּי בּוּן. מִכַּיְון שֶׁהִטְבִּיטָן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא מַכְנִיסָן לָאָרֶץ כְּמִי שֶׁהוּא לְעוֹלָם. הָדָא אָמְרָה. בְּנְיָין לְשָׁעָה בְּנְיָין. הָדָא אָמְרָה. אֲפִילּוּ מִן הַצָּד. הָדָא אָמְרָה. אֲפִילּוּ נָתוּן עַל גַּבֵּי דָּבָר אַחֵר. הָדָא אָמְרָה. בְּנְיָין עַל גַּבֵּי כֵלִים בְּנְיָין. אֲדָנִים כְּקַרְקַע הֵן.

תַּנֵּי. אֶחָד מֵבִיא אֶת הָאֶבֶן וְאֶחָד מֵבִיא אֶת הַטִּיט. הַמֵּבִיא אֶת הַטִּיט חַיָּב. רַבִּי יוֹסֵה אוֹמֵר. שְׁנֵיהֶן חַיָּבִין. סָבַר רַבִּי יוֹסֵה. אֶבֶן בְּלֹא טִיט בְּנְיָין. הַכֹּל מוֹדִין שֶׁאִם נָתַן אֶת הַטִּיט תְּחִילָּה וְאַחַר כָּךְ נָתַן אֶת הָאֶבֶן שֶׁהוּא חַיָּב. הַבַּנַּאי שֶׁיִּישֵּׁב אֶת הָאֶבֶן בְּרֹאשׁ הַדִּימוֹס חַיָּב. לְמִי נִצְרְכָה. לְרַבָּנָן. וְהֵהֵן דַּעֲבַד דַּפִּין וְהֵהֵן דַּעֲבַד סַפָּיִין. חַיָּב מִשּׁוּם בּוֹנֶה.

וְהַסּוֹתֵר. וּבִלְבַד לְצוֹרֶךְ. רַבִּי חָמָא בַּר עוּקְבָא בְשֵׁם רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. הַגּוֹדֵל כְּלֵי צוּרָה חַיָּב מִשּׁוּם בּוֹנֶה. רַבִּי אִילָא בְשֵׁם רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. הַנּוֹפֵחַ כְּלֵי זְכוּכִית חַיָּב מִשּׁוּם בּוֹנֶה. רַבָּנָן דְּקֵיסָרִין בְשֵׁם רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. יֵשׁ דְּבָרִים קְרוֹבִים וּרְחוֹקִים. וְיֵשׁ דְּבָרִים רְחוֹקִים וּקְרוֹבִים. הַגּוֹדֵל כְּלֵי צוּרָה. וְהַנּוֹפֵחַ כְּלֵי זְכוּכִית חַיָּב מִשּׁוּם בּוֹנֶה. הַבּוֹרֵר וְהַמְשַׁמֵּר וְהַמְרַקֵּד כּוּלְהוֹן מִשּׁוּם מַעֲבִיר פְּסוֹלֶת. כָּל אֶחָד וָאֶחָד חִיּוּבוֹ בִּפְנֵי עַצְמוֹ.

וְלָמָּה לֹא תַּנִּינָן הוֹשָׁטָה עִמְּהוֹן. רִבִּי סִימוֹן בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. מִפְּנֵי מַחֲלוֹקֶת רִבִּי עֲקִיבָה וַחֲכָמִים. רִבִּי חִזְקִיָּה רִבִּי יוּדָה בֶּן לֵוִי רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי בְּשֵׁם רִבִּי. יֶתֶר עֲלֵיהֶן הוֹשָׁטָה. וְלָמָּה לֹא תַּנִּינָתָהּ עִמְּהוֹן. כָּל הַמְּלָאכוֹת בְּאַחַת. וְזוֹ בִּשְׁתַּיִם. כָּל הַמְּלָאכוֹת יֵשׁ לָהֶן תּוֹלְדוֹת. וְזוֹ אֵין לָהּ תּוֹלְדוֹת.

ג משנה: וְעוֹד כְּלָל אֶחָד אָמְרוּ כָּל הַכָּשֵׁר לְהַצְנִיעַ וּמַצְנִיעִין כְּמוֹהוּ וְהוֹצִיאוֹ בַשַּׁבָּת חַיָּב עָלָיו חַטָּאת וְכָל שֶׁאֵינוֹ כָשֵׁר לְהַצְנִיעַ וְאֵין מַצְנִיעִין כְּמוֹהוּ וְהוֹצִיאוֹ בַשַּׁבָּת אֵינוֹ חַיָּב אֶלָּא הַמַּצְנִיעוֹ׃

הלכה: ה׳. רִבִּי חוּנָּה בְּשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. לָעֲבוֹדָה זָרָה אִיתְאֲמָרַת. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. לְאִיסּוּרֵי הֲנָיָה אִיתְאֲמָרַת. רַב חִסְדָּא אָמַר. לַשִּׁיעוּרִין אִתְאֲמָרַת. אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. חַיָּב חַטָּאת. אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. כָּל שֶׁהוּא. מָאן דְּאָמַר. חַיָּב חַטָּאת. מְסַיֵּעַ לְרַב חִסְדָּא. מָאן דְּאָמַר. כָּל שֶׁהוּא. מְסַיֵּעַ לְרִבִּי אֶלְעָזָר וּלְרִבִּי יוֹחָנָן. רַבָּנִן דְּקֵיסָרִין בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בַּר חֲנִינָה. כְּגוֹן הַמּוֹךְ שֶׁהִתְקִינָה לְנִידָּתָהּ.

ד משנה: הַמּוֹצִיא חֶבֶן כְּמִלּוֹא פִּי פָרָה. עֵצָה כְּמִלּוֹא פִּי גָמָל. עָמִיר כְּמִלּוֹא פִּי טָלֶה. עֲשָׂבִים כְּמִלּוֹא פִּי גְדִי. עֲלֵי שׁוּם וַעֲלֵי בְצָלִים לַחִין כַּגְּרוֹגֶרֶת. יְבֵשִׁים כְּמִלּוֹא פִּי גְדִי וְאֵינָן מִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה מִפְּנֵי שֶׁלֹּא שָׁווּ בְּשִׁעוּרֵיהֶן. הַמּוֹצִיא אוֹכְלִין כַּגְּרוֹגֶרֶת מִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה מִפְּנֵי שֶׁשָּׁווּ בְּשִׁעוּרֵיהֶן חוּץ מִקְּלִיפֵּיהֶן וְגַלְעִינֵיהֶן וְעוּקְצֵיהֶן וְסוּבָּן וּמוּרְסָן. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר חוּץ מִקְּלִיפֵּי עֲדָשִׁים הַמִּתְבַּשְּׁלוֹת עִמָּהֶן׃

הלכה: ו. רִבִּי יוֹנָה רִבִּי יוֹסֵי גְּלִילָיָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה. חָמוּר מַשְׁלִים לַקַּל. אֵין הַקַּל מַשְׁלִים לֶחָמוּר. עֲשָׂבִים מַשְׁלִימִין לַחֶבֶן. אֵין הַחֶבֶן מַשְׁלִים לָעֲשָׂבִים. תַּמָּן תַּנִּינָן. הַבֶּגֶד וְהַשַּׂק. הַשַּׂק וְהָעוֹר. הָעוֹר וְהַמַּפָּץ. מִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. מִפְּנֵי שֶׁהֵן רְאוּיִין לִטָּמֵא מוֹשָׁב. רִבִּי יִרְמְיָה בָּעֵי. נִיחָא יִצְטָרְפוּ לְמוֹשָׁב שֶׁכֵּן שָׁווּ לְמוֹשָׁב בְּטָפַח. בְּהֶיסֵּק מְנַיִין. אָמַר רִבִּי עֶזְרָא קוֹמֵי רִבִּי מָנָא. שֶׁכֵּן שָׁווּ בְּהֶיסֵּק. אָמַר לֵיהּ. אֲנָן בָּעֵיי הוֹצָאָה וְאַתְּ אָמַר הֶיסֵּק. אָמַר רִבִּי לָעְזָר בַּר יוֹסֵי קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי. שֶׁכֵּן שָׁווּ בְּהֶיסֵּק. אָמַר לֵיהּ. נִיתְנֵי. בְּהוֹצָאַת כּוֹס קָטָן. אָמַר רִבִּי חֲנַנְיָה. קוּפְּדָה מַשְׁלִים לְפִיסְתָּה. פִּיסְתָּה לֹא מַשְׁלְמָה לְקוּפְּדָה. עֲשָׂבִים מַשְׁלִימִין לַחֶבֶן. אֵין הַחֶבֶן מַשְׁלִים לָעֲשָׂבִים. תַּנֵּי רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. הוֹצִיא חֶבֶן לְפָרָה כְּמִלֹּא פִּי פָרָה. הוֹצִיא חֶבֶן לִגְדִי כְּמִלּוֹא פִּי גְדִי חַיָּב. רִבִּי אִילָא אָמַר. רִבִּי יוֹחָנָן בָּעֵי. מֵעַתָּה הוֹצִיא אוֹכְלִין לַחוֹלֶה כְּמִלּוֹא פִּי חוֹלֶה יְהֵא חַיָּב. מוֹדֶה רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. שֶׁאִם הוֹצִיא חֶבֶן לְפָרָה כְּמִלּוֹא פִּי גְדִי שֶׁהוּא פָטוּר. דְּלֹא תִיסְבּוֹר. כְּמַה דְאִית לֵיהּ לְחוּמְרָא אִית לֵיהּ לְקוּלָּא. רִבִּי בּוּן בְּרִבִּי חִיָּיה בָּעֵי. הַגַּע עַצְמְךָ שֶׁאֵין בַּתַּבְשִׁיל כְּגְרוֹגֶרֶת מְבַטֵּל כְּגְרוֹגֶרֶת. וְכְגְרוֹגֶרֶת מְבַטֵּל כְּגְרוֹגֶרֶת. זְעִיר בַּר חִינְנָא בְּשֵׁם רִבִּי חֲנִינָא. הָדָא דָאַתְּ אָמַר. בָּאֲדוּמוֹת. אֲבָל בִּשְׁחוֹרוֹת פּוֹרְשׁוֹת הֵן.

פרק ח

א משנה: הַמּוֹצִיא יַיִן כְּדֵי מְזִיגַת הַכּוֹס. חָלָב כְּדֵי גְמִיעָה. דְּבַשׁ כְּדֵי לְתֵּן עַל הַפָּתִית. שֶׁמֶן כְּדֵי לָסוּךְ אֵבֶר קָטָן. מַיִם כְּדֵי לָשׁוּף אֶת הַקִּילּוֹרִית. וּשְׁאָר כָּל הַמַּשְׁקִין בְּרְבִיעִית. וְכָל הַשּׁוֹפְכִין בָּרְבִיעִית. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר כּוּלָּן בָּרְבִיעִית לֹא נֶאֶמְרוּ כָל הַשִּׁיעוּרִין הָאֵילּוּ אֶלָּא לְמַצְנִיעֵיהֶן׃

הלכה: הַמּוֹצִיא יַיִן כְּדֵי מְזִיגַת הַכּוֹס כול׳. רִבִּי זְעוּרָא שָׁאַל לְרִבִּי יַאשָׁיָה. כַּמָּה שִׁיעוּרָן שֶׁלְּכוֹסוֹת. אָמַר לֵיהּ. נִלְמוֹד סָתוּם מִן הַמְפוֹרָשׁ. דְּתַנֵּי רִבִּי חִיָּיה. אַרְבָּעָה כּוֹסוֹת שֶׁאָמְרוּ יֵשְׁנָן רְבִיעִית יַיִן בָּאִיטַלְקִי.

תַּמָּן תַּנִּינָן. מְפַנִּין אַרְבַּע וְחָמֵשׁ קוּפּוֹת. רִבִּי זְעוּרָא שָׁאַל לְרִבִּי יַאשָׁיָה. כַּמָּה הוּא שִׁיעוּרָהּ שֶׁלְּקוּפָּה. אָמַר לֵיהּ. נִלְמוֹד סָתוּם מִן הַמְפוֹרָשׁ. דְּתַנֵּינָן תַּמָּן. בְּשָׁלֹשׁ קוּפּוֹת שֶׁל שָׁלֹשׁ שָׁלֹשׁ סְאִין תּוֹרְמִין אֶת הַלִּשְׁכָּה.

רִבִּי יוֹסֵה בְּרִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. דְּרִבִּי יְהוּדָה הִיא. דְּתַנֵּי. מַיִם כְּדֵי גְמִיָּה. רִבִּי יוּדָה אוֹמֵר. כְּדֵי מְזִיגַת הַכּוֹס. יַיִן כְּדֵי גְמִיָּה. רִבִּי יוּדָה אוֹמֵר. כְּדֵי מְזִיגַת הַכּוֹס. מָזוּג בְּכַמָּה. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. מַיִם כְּדֵי גְמִיָּה. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. כְּדֵי מְזִיגַת הַכּוֹס. יַיִן כְּדֵי גְמִיָּה. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. כְּדֵי מְזִיגַת הַכּוֹס. הָדָא אָמְרָה. מָזוּג. אֲפִילּוּ בְּכַמָּה כוֹסוֹת. כַּמָּה הוּא שִׁיעוּרָן שֶׁלְּכוֹסוֹת. רִבִּי אָבוּן אָמַר. טֶיטַרְטִין וּרְבִיעַ.

מָהוּ לִשְׁתּוֹתָן בְּכֶרֶךְ אֶחָד. מִן מַה דְאָמַר רִבִּי יוֹחָנָן בְּהַלֵּל. אִם שָׁמְעָהּ בְּבֵית הַכְּנֶסֶת יָצָא. הָדָא אָמְרָה. אֲפִילּוּ שְׁתָיָין בְּכֶרֶךְ אֶחָד יָצָא. מָהוּ לִשְׁתּוֹתָן מְפוּסָּקִין. כְּלוּם אָמְרוּ שֶׁשִּׁשְׁתָּה לֹא שִׁישְׁתַּכֵּר. אִם הוּא שׁוֹתָה אוֹתָן מְפוּסָּקִין אַף הוּא אֵינוֹ מִשְׁתַּכֵּר. מָהוּ לָצֵאת בְּיַיִן שֶׁלִּשְׁבִיעִית. תַּנֵּי רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. יוֹצְאִין בְּיַיִן שֶׁלִּשְׁבִיעִית. מָהוּ לָצֵאת בְּקוֹנְדִיטוֹן. מִן מַה דְתַנֵּי בַּר קַפָּרָא. קוֹנְדִיטוֹן כְּיַיִן. הָדָא אָמְרָה. יוֹצְאִין בְּקוֹנְדִיטוֹן. מָהוּ לָצֵאת מְזוּגִין. מִן מָה דְתַנֵּי רִבִּי חִיָּיה. אַרְבָּעָה כּוֹסוֹת שֶׁאָמְרוּ יוֹצְאִין בָּהֶן בֵּין חַיִּין בֵּין מְזוּגִין. וְהוּא שֶׁיְּהֵא בָהֶן טַעַם וּמַרְאֶה יַיִן. אָמַר רִבִּי יִרְמְיָה. מִצְוָה לָצֵאת בְּיַיִן אָדוֹם. מַה טַעַם. אַל תֵּרֶא יַיִן כִּי יִתְאַדָּם. תַּנֵּי. מְבוּשָּׁל כְּדֵי תַבֵּל. מָהוּ לָצֵאת בְּיַיִן מְבוּשָּׁל. רִבִּי יוֹנָה אָמַר. יוֹצְאִין בְּיַיִן מְבוּשָּׁל. רִבִּי יוֹנָה כְּדַעְתֵּיהּ. דְּרִבִּי יוֹנָה שָׁתֵי אַרְבָּעָתֵי כַּסּוֹי דְּלִילֵי פִּיסְחָא וְחַזִּק רֵישֵׁיהּ עַד עַצְרָתָא.

רִבִּי יוּדָה בֵּירִבִּי אִילַעַאי שָׁתֵי אַרְבָּעָתֵי כַּסּוֹי דְּלִילֵי פִּיסְחָא וְחַזִּק רֵישֵׁיהּ עַד חַגָּא. חַמְתֵּיהּ חָדָא מַטְרוֹנָה אַפּוֹי נְהִירִין. אָמְרָה לֵיהּ. סַבָּא סַבָּא. חָדָא מִן תְּלַת

מִילִּין אִית בָּךְ. אוֹ שְׁתֵּי חֲמַר אַתְּ. אוֹ מְגַדֵּל חֲזִירִין אַתְּ. אָמַר לָהּ. תִּיפַּח רוּחָהּ דְּהַהִיא אִיתְּתָא. חָדָא מִן תְּלַת מִילַיָּא לֵית בִּי. אֶלָּא אוֹלְפָנִי שְׁכִיחַ לִי. דִּכְתִיב חָכְמַת אָדָם תָּאִיר פָּנָיו.

רַבִּי אַבָּהוּ נְחַת לְטִיבֶּרְיָא. חְמוֹנֵיהּ תַּלְמִידוֹי דְּרַבִּי יוֹחָנָן אַפּוֹי נְהִירִין. אָמְרוּן קוֹמֵי רַבִּי יוֹחָנָן. אַשְׁכַּח רַבִּי אַבָּהוּ סִימָה. אָמַר לוֹן. לָמָּה. אָמְרוּן לֵיהּ. אַפּוֹי נְהִירִין. אָמַר לוֹן. דִּילְמָא אוֹרַיְתָא חַדְתָא שְׁמַעְתָּהּ. סְלִיק לְגַבֵּיהּ. אָמַר לֵיהּ. מַאי אוֹרַיְתָא חַדְתָא שְׁמַעְתָּ. אָמַר לֵיהּ. תּוֹסֶפְתָּא עַתִּיקְתָא. וּקְרָא עֲלוֹי. חָכְמַת אָדָם תָּאִיר פָּנָיו.

אָמַר רַבִּי חֲנִינָה. לוֹגֶא דְאוֹרַיְתָא תּוֹמַנְתָּא עַתִּיקְתָא דְּמוּרַיְיסָא דְּצִיפֳּרִין. אָמַר רַבִּי יוֹנָה. חֲכִים אֲנָא לָהּ. דְּבֵית רַבִּי יַנַּאי הֲווֹן מְכִילִין בָּהּ דְּבַשׁ. תַּנֵּי. חֲצִי שְׁמִינִית טְבֶרְנִית הַיְשָׁנָה. אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן. הָדָא דְיָדָן הֲוָות. וְלָמָּה לֹא אָמַר. עַתִּיקְתָא. בְּגִין דַּהֲוָות בְּיוֹמוֹי. אִית דְּאָמְרִין. דַּהֲוָות זְעִירָא וְרַבַּת וּזְעַרַת. וְלָא זְעָרַת כַּמָּה דַהֲוָות. כַּמָּה הוּא שִׁיעוּרוֹ שֶׁלְכוֹס. רַבִּי יוֹסֵה בְשֵׁם רַבִּי יוּדָה בַּר פָּזִי רַבִּי יוֹסֵי בֵּירַבִּי בּוּן בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. אֶצְבָּעַיִם עַל אֶצְבָּעַיִם עַל רוּם אֶצְבַּע וּמֶחֱצָה וּשְׁלִישׁ אֶצְבַּע. תַּנֵּי. יֶבֶשׁ כְּזַיִת. דִּבְרֵי רַבִּי נָתָן. רַבָּנִן דְּקֵיסָרִין בְּשֵׁם רַבִּי יוֹסֵה בֵּירַבִּי בּוּן בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן. אַתְיָא דְּרַבִּי נָתָן כְּרַבִּי שִׁמְעוֹן. כְּמַה דְּרַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. בָּרְבִיעִית. כֵּן רַבִּי נָתָן אוֹמֵר. בָּרְבִיעִית. לְכְשֶׁיִּקָּרֵשׁ יְהֵא בּוֹ כְּזַיִת.

רַבִּי סִימוֹן בְּשֵׁם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. מַעֲשֶׂה בְּפִרְדָּה שֶׁלְּבֵית רַבִּי שֶׁמֵּתָה. וְטָהֲרוּ דָּמָהּ מִשּׁוּם נְבֵילָה. רַבִּי אֶלְעָזָר שָׁאַל לְרַבִּי סִימוֹן. עַד כַּמָּה. וְלֹא אַגִּיבֵיהּ. שָׁאַל לְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי וְאָמַר לֵיהּ. עַד רְבִיעִית טָהוֹר. יוֹתֵר מִכָּן טָמֵא. וּבְאֵשׁ לְרַבִּי אֶלְעָזָר. דְּלָא חֲזַר לֵיהּ רַבִּי סִימוֹן שְׁמוּעָתָא. רַב בֵּיבַי הֲוָה יְתִיב מַתְנֵי הָדֵין עוֹבְדָא. אֲמַר לֵיהּ רַבִּי יִצְחָק בַּר כַּהֲנָא. עַד רְבִיעִית טָהוֹר. יוֹתֵר מִיכָּן טָמֵא. וּבְעִיט בֵּיהּ. אֲמַר לֵיהּ רַבִּי זְרִיקָן. בְּגִין דְּשָׁאַל לָךְ אַתְּ בְּעַט בֵּיהּ. אֲמַר לֵיהּ. הָא דְלָא הֲוָות דַּעְתִּי עָלַי. כְּדַמַר רַבִּי חָנִין. וְהָיוּ חַיֶּיךָ תְּלוּיִם לְךָ מִנֶּגֶד. זֶה הַלּוֹקֵחַ חִטִּים לַשָּׁנָה. וּפָחַדְתָּ לַיְלָה וְיוֹמָם. זֶה הַלּוֹקֵחַ מִן הַסִּידָקִי. וְלֹא תַאֲמִין בְּחַיֶּיךָ. זֶה הַלּוֹקֵחַ מִן הַפַּלְטֵר. וַאֲנָא סְמוּךְ לְפַלְטֵירָא. מַיי כְּדוֹן. הֵעִיד רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן בְּתֵירָא עַל דַּם נְבֵילוֹת שֶׁהוּא טָהוֹר. מָהוּ טָהוֹר. טָהוֹר מִלְּהַכְשִׁיר. הָא לְטַמּוֹת מְטַמֵּא. תַּמָּן תַּנִּינָן. דַּם הַשֶּׁרֶץ בִּבְשָׂרוֹ מְטַמֵּא וְאֵינוֹ מַכְשִׁיר. וְאֵין לָנוּ כַּיּוֹצֵא בוֹ. וְאֵין לָנוּ כַּיּוֹצֵא בוֹ כְּשִׁיעוּר טוּמְאָתוֹ. אֲבָל דָּמוֹ מְטַמֵּא כִּבְשָׂרוֹ. אָמַר רַב יוֹסֵף. מָאן דָּמַר. טָמֵא. כְּרַבִּי יְהוּדָה. טָהוֹר. כְּרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן בְּתֵירָה. אָמַר לֵיהּ רַב אֲבְדַּוּמָה נְחִיתָה. וְיֵאוּת רַבִּי יְהוּדָה מוֹרֵינָא דְּנְשַׂיָּה הֲוָה.

תַּנֵּי. דָּם כְּדֵי לִכְחוֹל עַיִן אַחַת. רַבִּי יוֹסֵי בֵּירַבִּי בּוּן בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן. בְּדַם עֲטַלֵּף שָׁנוּ.

חָלָב. הָדָא דְאַתְּ אָמַר. בַּחָלָב בְּהֵמָה טְהוֹרָה. אֲבָל בַּחָלָב בְּהֵמָה טְמֵאָה כְּדֵי לִכְחוֹל עַיִן אַחַת.

דְּבַשׁ. הָדָא דְאַתְּ אָמַר. בָּהֵין עָתִיקִי. בְּרַם בָּהֵן דִּידָן כְּדֵי לְבַשֵּׁל בֵּיצָה קַלָּה.

שֶׁמֶן כְּדֵי לָסוּךְ אֵבֶר קָטָן. וּבִלְבַד אֵבֶר קָטָן שֶׁל קָטָן בֶּן יוֹמוֹ.

מַיִם כְּדֵי לָשׁוּף אֶת הַקִּילּוֹרִית. אָמַר רַבִּי לָעְזָר. הָדָא דְאַתְּ אָמַר. בְּאִילֵּין מַיָּא דְטַלָּא. בְּרַם בְּאִילֵּין דִּידָן כְּדֵי לְהַדִּיחַ פְּנֵי מְדוֹכָה.

וּשְׁאָר כָּל הַמַּשְׁקִין בָּרְבִיעִית וְכָל הַשּׁוֹפְכִין בָּרְבִיעִית. רַבִּי בָּא בְשֵׁם רַב חִסְדָּא. בִּמְפֻגָּה מִבַּיִת לְבֵית הִיא מַתְנִיתָא.

רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר כּוּלָּם בָּרְבִיעִית. מֻשִׁיבִין חֲכָמִים לְרַבִּי שִׁמְעוֹן. אֵיפְשַׁר לוֹמַר. דְּבַשׁ בָּרְבִיעִית. וְחוֹמֶץ בָּרְבִיעִית. וְהוּא מְתִיב לוֹן. כְּמָה דְּאִית לְכוֹן. כָּל הָאוֹכְלִין מִצְטָרְפִין בִּכְכוֹתֶבֶת. כֵּן אוֹף אֲנָן אִית לָן. כָּל הַמַּשְׁקִין מִצְטָרְפִין בָּרְבִיעִית.

לֹא נֶאֶמְרוּ כָל הַשִּׁיעוּרִין הָאֵילּוּ אֶלָּא לְמַצְנִיעֵיהֶן. אָמַר רַבִּי מָנָא. לְמַצְנִיעֵיהֶן כָּל שֶׁהֵן. וְתַנֵּי כֵן עַל דְּרַבִּי שִׁמְעוֹן. לֹא נֶאֶמְרוּ כָל הַשִּׁיעוּרִין הָאֵילּוּ אֶלָּא לְמוֹצִיאֵיהֶן. הָא לְמַצְנִיעֵיהֶן כָּל שֶׁהֵן. וְתַנֵּי כֵן עַל דְּרַבָּנִן. לֹא נֶאֶמְרוּ כָל הַשִּׁיעוּרִין הָאֵילּוּ אֶלָּא לְמַצְנִיעֵיהֶן. הָא לְמוֹצִיאָן בְּרְבִיעִית.

ב משנה: הַמּוֹצִיא חֶבֶל כְּדֵי לַעֲשׂוֹת מִמֶּנּוּ אוֹזֶן לַקּוּפָּה. גְּמִי כְּדֵי לַעֲשׂוֹת תְּלָאי לְנָפָה וְלִכְבָרָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר כְּדֵי לַעֲשׂוֹת מִמֶּנּוּ מִידַּת מִנְעָל לַקָּטָן. נְיָיר כְּדֵי לִכְתּוֹב עָלָיו קֶשֶׁר מוֹכְסִין. הַמּוֹצִיא קֶשֶׁר מוֹכְסִין חַיָּיב. נְיָיר מָחוּק כְּדֵי לִכְרֹךְ עַל פִּי צְלוֹחִית קְטַנָּה שֶׁל פָּלְיָיטוֹן:

הלכה: ב׳. הַמּוֹצִיא חֶבֶל כְּדֵי לַעֲשׂוֹת אֹזֶן לַקּוּפָּה כול׳. הָדָא דְאַתְּ אָמַר בָּהֵין רַכִּיכָה. בְּרַם בָּהֵן קַשְׁיָיה כְּדֵי לְבַשֵּׁל בֵּיצָה קַלָּה.

גְּמִי כְּדֵי לַעֲשׂוֹת תְּלוּי לְנָפָה וְלִכְבָרָה. הָדָא דְאַתְּ אָמַר בָּהֵין גַּווּיָא. בְּרַם בָּהֵן בַּרְיָא כְּדֵי לַעֲשׂוֹת שְׁנֵי בָתִּים לְנָפָה וְלִכְבָרָה. תַּנֵּי. הוּצִין כְּדֵי לַעֲשׂוֹת אוֹזֶן לְקֻפִּיפָה מִצָּרִית. הָדָא דְאַתְּ אָמַר בְּאִילֵּין רַכִּיכָיָא. בְּרַם בָּאִילֵּין קַשְׁיָיא כְּדֵי לַעֲשׂוֹת צְפוֹרָה. הוֹצִיא כְלֵי נְצָרִים חַיָּיב. תּוֹרֵי דֶקֶל שְׁנַיִם. זְמוֹרוֹת לִנְטִיעָה שְׁתַּיִם. אִם לִבְהֵמָה כְּמִלּוֹא פִי גְדִי. אִם לָעֵצִים כְּשִׁיעוּר הָעֵצִים. הוֹצִיא שְׁתֵּי נִימִין מִזְּנַב הַסּוּס מִזְּנַב הַפָּרָה חַיָּיב. שֶׁכֵּן מַתְקִינִין אוֹתָן לַנִּשְׁבִּין. זִיפֵי חֲזִיר. אִית תַּנֵּיי תַּנֵּי. שְׁתַּיִם. אִית תַּנֵּיי תַּנֵּי. אַחַת. מָאן דְּאָמַר. שְׁתַּיִם. בְּאִילֵּין רַכִּיכָתָא. מָאן דְּאָמַר. אַחַת. בָּאִילֵּין קַשְׁיָיתָא. גַּלָּעִינִים לִנְטִיעָה שְׁתַּיִם. אִם לִבְהֵמָה כְּמִלּוֹא פִי חֲזִיר. כַּמָּה הוּא מִלְּא פִיו. אַחַת. אֲחֵרִים אוֹמְרִים. חֶשְׁבּוֹן חָמֵשׁ. הוֹצִיא סִיאָה אֵזוֹב וְקוּרְנִית. אִם לָאוֹכְלִין כִּגְרוֹגֶרֶת. אִם לִבְהֵמָה כְּמִלּוֹא פִי גְדִי. אִם לָעֵצִים כְּשִׁיעוּר הָעֵצִים. אִם לְהַזָּיָיה כְּשִׁיעוּר הַזָּיָיה.

רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר כְּדֵי לַעֲשׂוֹת מִמֶּנּוּ מִידַּת מִנְעָל לַקָּטָן. וּבִלְבַד קָטָן שֶׁהוּא יוֹדֵעַ לִנְעוֹל.

הַמּוֹצִיא קֶשֶׁר מוֹכְסִין. תַּנֵּי. הוֹצִיא קֶשֶׁר מוֹכְסִין. עַד שֶׁלֹּא הֵרְאוּהוּ לְמוֹכֶס חַיָּיב. מִשֶּׁהֵרְאוּהוּ לְמוֹכֶס פָּטוּר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. אַף מִשֶּׁהֵרְאוּהוּ לְמוֹכֶס חַיָּיב.

שֶׁהוּא רָאוּי לְהַרְאוֹתוֹ לְמוֹכָס אַחֵר. הוֹצִיא שְׁטַר חוֹב. עַד שֶׁלֹּא הִרְאָהוּ לְבַעַל חוֹב חַיָּיב. מִשֶּׁהִרְאָהוּ לְבַעַל חוֹב פָּטוּר. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. אַף מִשֶּׁהִרְאָהוּ לְבַעַל חוֹב חַיָּיב. שֶׁהוּא רָאוּי לְהַרְאוֹתוֹ לְבַעַל חוֹב אַחֵר.

נְיָיר מָחוּק. תַּנֵּי. אִם יֵּשׁ בּוֹ חֶלֶק כְּדֵי לִכְתּוֹב שְׁתֵּי אוֹתוֹת חַיָּיב.

ג משנה: עוֹר כְּדֵי לַעֲשׂוֹת קָמִיעַ. דּוּכְסוֹסְטוֹס כְּדֵי לִכְתּוֹב עָלָיו מְזוּזָה. קֶלַף כְּדֵי לִכְתּוֹב עָלָיו פָּרָשָׁה קְטַנָּה שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁהוּא שְׁמַע יִשְׂרָאֵל. דְּיוֹ כְּדֵי לִכְתּוֹב עָלָיו שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת. כּוֹחֶל כְּדֵי לִכְחוֹל עַיִן אַחַת. זֶפֶת וְגֶפְרִית כְּדֵי לַעֲשׂוֹת נֶקֶב. שַׁעֲוָה כְּדֵי לִיתֵּן עַל פִּי נֶקֶב קָטָן׃

הלכה: ג׳. עוֹר כְּדֵי לַעֲשׂוֹת קָמִיעַ כול׳. אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. כְּדֵי לִיתֵּן עַל הַקָּמִיעַ. מָאן דְּאָמַר. כְּדֵי לַעֲשׂוֹת קָמִיעַ. בָּהֵין רַכִּיכָה. וּמָאן דְּאָמַר. כְּדֵי לִיתֵּן עַל הַקָּמִיעַ. בָּהֵין קַשְׁיָיא.

קֶלַף כְּדֵי לִכְתּוֹב עָלָיו פָּרָשָׁה קְטַנָּה שֶׁבִּתְפִלִּין שֶׁהִיא שְׁמַע יִשְׂרָאֵל. הָדָא דְאַתְּ אָמַר. בְּקוֹלֶף פְּנֵי הָעוֹר. בְּרֹם בְּהֵין דּוּכְסוֹסְטוֹן. כְּדֵי לִכְתּוֹב שְׁתֵּי פָרָשִׁיּוֹת שֶׁבִּמְזוּזָה.

דְּיוֹ. הוֹצִיא דְיוֹ. אִם בְּקוֹלְמוֹס. כְּדֵי לִכְתּוֹב שְׁתֵּי אוֹתוֹת. אִם בְּכָלִי צָרִיךְ יוֹתֵר. תַּמָּן תַּנִּינָן. כַּמָּה יְהֵא בַּמַּיִם וְיִהְיֶה בָּהֶם כְּדֵי הַזָּיָה. רִבִּי יִרְמְיָה בָּעֵי. לֹא מִסְתַּבְּרָא. אִם בְּכָלִי צָרִיךְ יְתִיר.

כּוֹחֶל כְּדֵי לִכְחוֹל עַיִן אַחַת. אָמַר רִבִּי בּוּן בַּר חִיָּיה. שֶׁכֵּן אִשָּׁה כּוֹחֶלֶת אַחַת מֵעֵינֶיהָ וְיוֹצֵא לַשּׁוּק. אָמַר רִבִּי אָבוּן. אֲפִילּוּ זוֹנָה שֶׁבַּזּוֹנוֹת אֵינָהּ עוֹשָׂה כֵּן. אֶלָּא שֶׁכֵּן אִשָּׁה כּוֹחֶלֶת אַחַת מֵעֵינֶיהָ וְכוֹחֶלֶת חֲבֵירָתָהּ וְיוֹצֵא לַשּׁוּק. אָמַר רִבִּי מָנָא. מַה תַּנָּא. חוֹשֶׁשֶׁת. אֶלָּא שֶׁכֵּן אִשָּׁה כּוֹחֶלֶת אַחַת מֵעֵינֶיהָ וּמְטַמֶּנֶת חֲבֵירָתָהּ וְיוֹצֵא לַשּׁוּק. לְבַבְתִּינִי בְּאַחַת מֵעֵינַיִךְ. רַבָּנִן דְּקֵיסָרִין בְּשֵׁם רִבִּי בּוּן בַּר חִיָּיה. שֶׁכֵּן אִשָּׁה סוּמָה בְּאַחַת מֵעֵינֶיהָ וְכוֹחֶלֶת חֲבֵירָתָהּ וְיוֹצֵא לַשּׁוּק.

זֶפֶת וְגֶפְרִית כְּדֵי לַעֲשׂוֹת נֶקֶב. רִבִּי יוֹסֵי בַּר חֲנִינָא אָמַר. בִּמְזַנֵּיק שָׁנוּ.

שַׁעֲוָה כְּדֵי לִיתֵּן עַל פִּי נֶקֶב קָטָן. תַּנֵּי רִבִּי חִיָּיה. כְּדֵי לִיתֵּן עַל פִּי סֶדֶק קָטָן.

ד משנה: דֶּבֶק כְּדֵי לִתֵּן בְּרֹאשׁ הַשַּׁבְשֶׁבֶת. חַרְסִית כְּדֵי לַעֲשׂוֹת פִּי כוּר שֶׁל צוֹרְפֵי זָהָב. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר כְּדֵי לַעֲשׂוֹת פְּטָפוּט. סוּבִּין כְּדֵי לִתֵּן עַל פִּי כוּר שֶׁל צוֹרְפֵי זָהָב. סִיד כְּדֵי לָסוּד קְטַנָּה שֶׁבַּבָּנוֹת רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר כְּדֵי לַעֲשׂוֹת כִּלְכּוּל. רִבִּי נְחֶמְיָה אוֹמֵר כְּדֵי לַעֲשׂוֹת אַנְדִּיפִי׃

הלכה: ד. מָהוּ חַרְסִית. חִוּוְרָה. שְׁמוּאֵל אָמַר. עָפָר כְּדֵי לְכַסּוֹת בּוֹ דַּם צִפּוֹר קְטַנָּה. תַּנֵּי שְׁמוּאֵל. עָפָר כְּדֵי לְכַסּוֹת בּוֹ דַּם צִפּוֹר קְטַנָּה.

תַּנֵּי. חֶרֶשׁ כָּל שֶׁהוּא גָּמִי כָּל שֶׁהוּא מוּתָּר לְטַלְטְלָן בְּתוֹךְ הַבַּיִת. רִבִּי זְעוּרָא בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. וּבִלְבַד מִן הַמּוּכָן. וְתַנֵּי כֵן. מְגוּפַּת חָבִית וְחַרְסָיָהּ מוּתָּר לְטַלְטְלָן בְּתוֹךְ הַבַּיִת. הִשְׁלִיכָן לָאַשְׁפָּה אָסוּר לִיגַּע בָּהֶן.

אָמַר רִבִּי. נִרְאִין דִּבְרֵי רִבִּי יְהוּדָה בְּעָשׂוּי כְּבֵיצָה. וְדִבְרֵי רִבִּי נְחֶמְיָה בְּחָבוּט.

ה משנה: אֲדָמָה כְּחוֹתַם הַמַּרְצוּפִים דִּבְרֵי רִבִּי עֲקִיבָה וַחֲכָמִים אוֹמְרִים כְּחוֹתַם הָאִיגְּרוֹת. זֶבֶל וְחוֹל דַּק כְּדֵי לְזַבֵּל קֶלַח שֶׁל כְּרוּב דִּבְרֵי רִבִּי עֲקִיבָה וַחֲכָמִים אוֹמְרִים כְּדֵי לְזַבֵּל כְּרִישָׁה. חוֹל הַגַּס כְּדֵי לִיתֵּן עַל מְלֹא כַף סִיד. קֶנֶה כְּדֵי לַעֲשׂוֹת קוֹלְמוֹס. אִם הָיָה עָבֶה אוֹ מְרוּפָּס כְּדֵי לְבַשֵּׁל בֵּיצָה קַלָּה שֶׁבַּבֵּיצִים טְרוּפָה וּנְתוּנָה בָּאֵילָפָס׃

הלכה: ה. קֶנֶה כְּדֵי לַעֲשׂוֹת קוֹלְמוֹס כול׳. רִבִּי חִיָּיה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. וְהוּא שֶׁיְּהֵא מַגִּיעַ לְקִישְׁרֵי אֶצְבְּעוֹתָיו. רִבִּי זְעוּרָה בָּעֵי. נִיחָא עַד הָכָא. דִּילְמָא עַד הָכָא. תַּמָּן תַּנִּינָן. מַכְתֵּב שֶׁנִּיטַּל הַכּוֹתֵב טָמֵא מִפְּנֵי הַמּוֹחֵק. נִיטַּל הַמּוֹחֵק טָמֵא מִפְּנֵי הַכּוֹתֵב. רִבִּי זְעוּרָה בָּעֵי. נִיחָא עַד הָכָא. דִּילְמָא עַד הָכָא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. כָּל בֵּיצָה דְתַנִּינָן בִּכְלִים כְּבֵיצָה מַמָּשׁ. בַּשַּׁבָּת כִּגְרוֹגֶרֶת מִכְּבֵיצָה.

ו משנה: עֶצֶם כְּדֵי לַעֲשׂוֹת תַּרְוָוד רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר כְּדֵי לַעֲשׂוֹת חָף. זְכוּכִית כְּדֵי לִגְרוֹד בָּהּ רֹאשׁ הַכַּרְכֹּד. צְרוֹר אֶבֶן כְּדֵי לִזְרוֹק בָּעוֹף רִבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר כְּדֵי לִזְרוֹק בַּבְּהֵמָה׃

הלכה: ו. עֶצֶם כְּדֵי לַעֲשׂוֹת תַּרְוָוד. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. כְּדֵי לַעֲשׂוֹת חָף. מָהוּ חָף. סַרְגִּיד. תַּמָּן תַּנִּינָן. נִיטְּלוּ חָפִין. טָמֵא מִפְּנֵי נְקָבִים. נִסְתַּתְּמוּ נְקָבִים. טָמֵא מִפְּנֵי חָפִים. מִחְלְפָה שִׁיטָּתֵיהּ דְּרִבִּי יְהוּדָה. תַּמָּן הוּא עֲבַד חָף כְּלוּט וְהָכָא הוּא עֲבַד חָף סַרְגִּיד.

זְכוּכִית כְּדֵי לִגְרוֹד בָּהּ רֹאשׁ הַכַּרְכֹּד. תַּמָּן תַּנֵּי. וְשֶׁלְּזְכוּכִית כְּדֵי לָצוּד בְּתוֹכָהּ שֶׁמֶן. וְהָכָא אַתְּ אָמַר הָכֵין. רִבִּי אָחָא רִבִּי מַיְישָׁא רִבִּי כֹּהֵן בְּשֵׁם רַבָּנִן דְּקֵיסָרִין. כָּאן בְּעָבָה. כָּאן בְּחַדָּה. אִית דְּבָעֵי מֵימַר. כָּאן בְּמִטַּלְטֵל. כָּאן בְּמוּצִיא.

צְרוֹר אֶבֶן כְּדֵי לִזְרוֹק בָּעוֹף. שִׁמְעוֹן בַּר בָּא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. כְּדֵי שֶׁיְּזָרוֹק לַאֲחוֹרֵי הָעוֹף וְיַרְגִּישׁ. וְדִכְוָותָהּ. כְּדֵי שֶׁיְּזָרוֹק לַאֲחוֹרֵי בְּהֵמָה וְתַרְגִּישׁ.

תַּנֵּי. צְרוֹר מְקוּרְזָל כְּזַיִת וּכְאֱגוֹז וּכְבֵיצָה נוֹטְלוֹ וּמְקַנְּחַ בּוֹ אֶת רַגְלָיו. רִבִּי יִשְׁמָעֵאל בֵּרְבִּי יוֹסֵה אָמַר מִשּׁוּם אָבִיו. עַד מְלֹא הַיָּד. רַב יְהוּדָה אָמַר. בֶּן בֵּייתוֹס בֶּן

זוֹנִין הָיָה יוֹשֵׁב וְשׁוֹנֶה לִפְנֵי רַבִּי. אָמַר. כָּךְ אָנוּ אוֹמְרִים. צְרִיךְ שֶׁיְּהֵא יוֹשֵׁב וּמְשַׁקֵּל בְּיָדוֹ. אָמַר לֵיהּ. הַכֹּל מוּתָּר חוּץ מִן הָעֲשׂוּי כַּחֲפִיסָה. רַבִּי אִילָא בְּשֵׁם רַבִּי יַנַּאי. יֶשְׁנוֹ כְּמִלּוֹא רֶגֶל מְדוֹכָה קְטַנָּה שֶׁלְּבַשָּׂם. אָמַר רַבִּי יוֹסֵה. לֹא אָמְרוּ אֶלָּא שֶׁלְּבוֹשָׂמִים לֹא. הָא שֶׁלְּבָשָׂמִים לֹא. רַבִּי אִילָא בְּשֵׁם רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. צָרוֹר שֶׁעָלוּ בוֹ עֲשָׂבִים נוֹטְלוֹ וּמְקַנְּחַ בּוֹ אֶת רַגְלָיו. וְהַתּוֹלֵשׁ מִמֶּנּוּ בַּשַּׁבָּת חַיָּיב חַטָּאת. תַּנֵּי רַבִּי חִיָּיא. חֶרֶס כָּל שֶׁהוּא אָסוּר לְקַנְּחַ בּוֹ. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי בֵּירַבִּי בּוּן. לֹא סוֹף דָּבָר חֶרֶשׂ אֶלָּא אֲפִילּוּ אָזְנֵי חֲבִיּוֹת. וְכָל דָּבָר הַנִּכְנָס לָאוֹר וְיוֹצֵא. רַבִּי יוֹסֵי בֶּן יוֹסֵי אָמַר. צְרוֹר שֶׁקִּינְּחַ בּוֹ חֲבֵירוֹ וּמַיִם שֶׁאֵין בָּהֶן אַרְבָּעִים סְאָה אָסוּר לְקַנְּחַ בָּהֶן. רַבִּי חֲנַנְיָה בְּשֵׁם רַבִּי מָנָא. מַיִם שֶׁלִּיקְלֵק בָּהֶן הַכֶּלֶב אָסוּר לְקַנְּחַ בָּהֶן. וְתַנֵּי כֵן. אֵין מְקַנְּחִין לֹא בִּפְנֵי הַכֶּלֶב. וְלֹא בְּפָנֵי הַכֶּלֶב. וְלֹא בְּמַיִם שֶׁלִּיקְלֵק בָּהֶן הַכֶּלֶב. וְלֹא בְּמַיִם שֶׁאֵין בָּהֶן אַרְבָּעִים סְאָה. וְהָהֵן דְּמִשַּׁזִּג גּוֹ בֵּיבָנֵי וְהָהֵן דְּמִשַּׁזִּג אַמַּבַּטִּיתָה רַע לְטַבָּעוֹת. רַבִּי יוֹסֵי בֵּירַבִּי בּוּן בְּשֵׁם רַב חוּנָה. חֲמִשָּׁה דְּבָרִים נֶאֱמְרוּ בְקַלָּוֹמִית שֶׁלְקָנֶה. אֵין שׁוֹחֲטִים בָּהּ. וְאֵין מוֹהֲלִין בָּהּ. וְאֵין מְחַצְּצִין בָּהּ אֶת הַשִּׁינַּיִם. וְאֵין מְחַתְּכִין בָּהּ אֶת הַבָּשָׂר עַל גַּבֵּי הַשּׁוּלְחָן. וְאֵין מְקַנְּחִין בָּהּ. מִפְּנֵי שֶׁרוּחַ רָעָה שׁוֹרָה עָלֶיהָ.

ז **משנה**: חֶרֶס כְּדֵי לִיתֵּן בֵּין פַּצִּים לַחֲבֵרוֹ דִּבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר כְּדֵי לַחְתּוֹת בּוֹ אֶת הָאוּר. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר כְּדֵי לְקַבֵּל רְבִיעִית. אָמַר רַבִּי מֵאִיר אַף עַל פִּי שֶׁאֵין רְאָיָה לַדָּבָר זֶכֶר לַדָּבָר לֹא יִמָּצֵא בִּמְכִתָּתוֹ חֶרֶשׂ לַחְתּוֹת אֵשׁ מִיָּקוּד. אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹסֵי מִשָּׁם רְאָיָה לַחְשׁוֹף מַיִם מִגֶּבָא׃

הלכה: חֶרֶשׂ (כָּל שֶׁהוּא) כְּדֵי לִיתֵּן בֵּין פַּצִּים כול׳. רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר. מְקַדְּשִׁין בּוֹ. רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. אֵין מְקַדְּשִׁין בּוֹ. רַבִּי לָעְזָר שָׁאַל. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. לָמָּה אֵין מְקַדְּשִׁין בּוֹ. מִפְּנֵי שֶׁאֵינוֹ מְקַבֵּל טוּמְאָה. הֲרֵי כְלֵי גְלָלִים וּכְלֵי אֲבָנִים וּכְלֵי אֲדָמָה הֲרֵי אֵינָן מְקַבְּלִין טוּמְאָה וּמְקַדְּשִׁין בָּהֶן. אֶלָּא מִשּׁוּם שֶׁאֵינוֹ מְקַבֵּל רְבִיעִית. וְלֹא מוֹדָה רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ בְּכְלֵי חֶרֶשׂ קָטָן שֶׁלֹּא כָּל שֶׁהוּא שֶׁמְּקַדְּשִׁין בּוֹ. חֲבִית לֵית טַעֲמֵיהּ אֶלָּא מִשּׁוּם שֶׁאֵין עָלָיו תּוֹאַר כֶּלִי. וְקַשְׁיָא עַל דְּרַבִּי יוֹחָנָן. לְפָסוֹל אֶת הַגְּוִיָּיה אֵינוֹ פּוֹסֵל. וּלְקַדֵּשׁ מְקַדְּשִׁין בּוֹ. אֶלָּא כְּרַבִּי יוֹסֵה. דְּרַבִּי יוֹסֵה אָמַר. אַף שֶׁלְּחֶרֶשׂ כָּל שֶׁהוּא. כְּלוּם אָמַר רַבִּי יוֹסֵי לֹא בְּשָׁלֵם. דְּיֵלְמָא בְּשָׁבוּר אֲנַן קַיָּימִין. תַּנֵּי רַבִּי חִיָּיה מְסַיֵּיעַ לְרַבִּי יוֹחָנָן. תַּנֵּי רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי מְסַיֵּיעַ לְרַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ.

פרק ט

א **משנה**: אָמַר רַבִּי עֲקִיבָה מִנַּיִן לָעֲבוֹדָה זָרָה שֶׁהִיא מְטַמָּא בְּמַשָּׂא כַּנִּידָּה שֶׁנֶּאֱמַר תִּזְרֶם כְּמוֹ דָוָה צֵא תֹּאמַר לוֹ. מַה הַנִּידָּה מְטַמָּא בְּמַשָּׂא אַף עֲבוֹדָה זָרָה מְטַמָּא בְּמַשָּׂא׃

הלכה: כָּתוּב תּוֹעֵבָה בְּנִידָּה. וְכָתוּב תּוֹעֵבָה בָּעֲבוֹדָה זָרָה וְכָתוּב תּוֹעֵבָה בִּשְׁרָצִים. כָּתוּב תּוֹעֵבָה בְּנִידָּה. כִּי כָל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכֹּל הַתּוֹעֵבוֹת הָאֵלֶּה וגו׳. תּוֹעֵבָה בָּעֲבוֹדָה זָרָה. וְלֹא תָבִיא תּוֹעֵבָה אֶל בֵּיתֶךָ וגו׳. תּוֹעֵיבָה בִּשְׁרָצִים. לֹא תֹאכַל כָּל תּוֹעֵבָה. אֲבָל אֵין אֲנִי יוֹדֵעַ לְאֵי זֶה מֵהֶן הוּקְּשָׁה. רַבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר. לְתוֹעֵבָה שֶׁבְּנִידָּה הוּקְּשָׁה. מַה הַנִּידָּה מְטַמֵּא בְּמַשָּׂא. אַף עֲבוֹדָה זָרָה מְטַמָּא בְּמַשָּׂא. א[ו] מַה הַנִּידָּה מְטַמָּא בְּאֶבֶן מִסְמֵא. אַף עֲבוֹדָה זָרָה מְטַמָּא עַל גַּבֵּי אֶבֶן מִסְמֵא. רַבִּי זְרִיקָן בְּשֵׁם רַב יְהוּדָה וְאִית דְּאָמְרִין בְּשֵׁם רַב חִסְדָּא. מוֹדֶה רַבִּי עֲקִיבָה לַחֲכָמִים שֶׁאֵין עֲבוֹדָה זָרָה מְטַמֵּא עַל גַּבֵּי אֶבֶן מִסְמֵא. וְרַבָּנָן אָמְרֵי. לְתוֹעֵבָה שֶׁבִּשְׁרָצִים הוּקְּשָׁה. מַה הַשֶּׁרֶץ מְטַמֵּא בְּהֶיסֵּט אַף עֲבוֹדָה זָרָה מְטַמֵּא בְּהֶיסֵּט. א[ו] מַה הַשֶּׁרֶץ מְטַמֵּא בְּכַעֲדָשָׁה. אַף עֲבוֹדָה זָרָה מְטַמָּא בְּכַעֲדָשָׁה. רַבִּי זְעוּרָה רַבִּי יִצְחָק בַּר נַחְמָן בְּשֵׁם רַבִּי לָעְזָר רַבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן. וַיִּצָּמְדוּ לְבַעַל פְּעוֹר וַיֹּאכְלוּ זִבְחֵי מֵתִים. מַה הַמֵּת מְטַמֵּא בִּכְזַיִת אַף עֲבוֹדָה זָרָה מְטַמָּא בִּכְזַיִת. א[ו] מַה הַמֵּת עַד שֶׁיַּכְנִיס רֹאשׁ אֶצְבָּעוֹ. אַף עֲבוֹדָה זָרָה עַד שֶׁיַּכְנִיס רֹאשׁ אֶצְבָּעוֹ. נִתִּיצָה נִתִּיצָה מִבֵּית הַמְנוּגָּע. מַה בַּיִת הַמְנוּגָּע עַד שֶׁיַּכְנִיס רֹאשׁוֹ וְרוּבּוֹ. אַף עֲבוֹדָה זָרָה עַד שֶׁיַּכְנִיס רֹאשׁוֹ וְרוּבּוֹ. אָמַר רַבִּי חֲנַנְיָה. זֹאת אוֹמֶרֶת שֶׁאֵין טוּמְאַת עֲבוֹדָה זָרָה מְחוּוֶּרֶת. דִּלְא כֵן מַקִּישָׁהּ לַקַּלִּים וְאֵינוֹ מַקִּישָׁהּ לַחֲמוּרִים. אָמַר רַבִּי מָנָא. מְחוּוֶּרֶת הִיא. וְלָמָּה הוּא מַקִּישָׁהּ לָמֵת לְשֶׁרֶץ. לְלַמֵּד מֵהֶם לַקַּלִּים שֶׁכֵּן. הָדָא דְאַתְּ אָמַר בַּעֲבוֹדָה זָרָה שֶׁבּוּדָּה. אֲבָל בִּשְׁלֵימָה אֲפִילּוּ כָּל שֶׁהוּא. דְּאָמַר רַבִּי חוּנָה רַבִּי חָמָא בַּר גּוּרְיוֹן בְּשֵׁם רַב. הַבַּעַל רֹאשׁ גְּוִיָּיה הָיָה וּכְאָפּוּן הָיָה. וַיָּשִׂימוּ לָהֶם בַּעַל בְּרִית לֵאלֹהִים.

מַה טַעֲמֵיהּ דְּרַבִּי עֲקִיבָה. תַּעֵב תְּתַעֲבֶנּוּ. כְּנִידָּה. מַה טַעֲמוֹן דְּרַבָּנִין. שַׁקֵּץ תְּשַׁקְּצֶנּוּ. כִּשְׁרָצִים. מַה מְקַיְּימִין רַבָּנִן טַעֲמֵיהּ דְּרַבִּי עֲקִיבָה. תַּעֵב תְּתַעֲבֶנּוּ. צָאֵיהוּ נַבְּלֵיהוּ. מַה מְקַיְּים רַבִּי עֲקִיבָה טַעֲמוֹן דְּרַבָּנִן. שַׁקֵּץ תְּשַׁקְּצֶנּוּ. שַׁקְּצֵיהוּ נַבְּלֵיהוּ. מְנַיִן לְרַבָּנִן נַבְּלֵיהוּ. רַבִּי שְׁמוּאֵל רַבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רַבִּי אֶלְעָזָר. צֵא תֹּאמַר לוֹ. צוֹאָה תֹּאמַר לוֹ. צֵאֵיהוּ נַבְּלֵיהוּ. אֶת שֶׁקּוֹרִין אוֹתוֹ פְּנֵי מֶלֶךְ קוֹרִין אוֹתוֹ פְּנֵי כֶלֶב. עֵין כּוֹס עֵין קוֹץ. גְּדֵיָא גְלֵיָא. רַבִּי תַּנְחוּמָה בְּשֵׁם רַב חוּנָא. הֲעֵי אֲשֶׁר עִם בֵּית אֶוֶן מִקֶּדֶם לְבֵית אֵל. מִקֶּדֶם הָיוּ קוֹרִין אוֹתוֹ בֵּיתְאֵל וְעַכְשָׁיו קוֹרִין אוֹתוֹ בֵּית אֶוֶן. תַּנֵּי בְּשֵׁם רַבִּי אֶלְעָזָר. לֹא רָצָה לְהִיקָּרוֹת עִמְּדָהּ. קוֹרִין אוֹתָהּ עַמִּידָה. דְּאָמַר רַבִּי אַבָּא בַּר כַּהֲנָא. תַּמָּן צַוּוחִין לְפָעֲלָה טָבָא עִמְּדָהּ. וּצְוָוחִין לִרְחוֹץ שֶׁלְּמֵימֵי רַגְלַיִם עֲמִידָה. מַה מְקַיְּים רַבִּי עֲקִיבָה צֵא תֹּאמַר לוֹ. רַבִּי יוֹסֵי בֵּירַבִּי בּוּן רַב חוּנָה בְּשֵׁם רַב יוֹסֵף. מִיכָּן שֶׁאֵין אוֹמְרִים לָאָדָם צֵא עַד שֶׁיִּכָּנֵס רֹאשׁוֹ וְרוּבּוֹ.

אִית מַתְנִיתָא אָמְרָה. עֲבוֹדָה זָרָה כְּנִידָּה וּמְשַׁמְּשֶׁיהָ כְּנִידָּה. וְאִית מַתְנִיתָא אָמְרָה. עֲבוֹדָה זָרָה כְּנִידָּה וּמְשַׁמְּשֶׁיהָ כְּשֶׁרֶץ. מָאן דְּאָמַר. עֲבוֹדָה זָרָה כְּנִידָּה וּמְשַׁמְּשֶׁיהָ כְּנִידָּה. נִיחָא. וּמָאן דְּאָמַר. עֲבוֹדָה זָרָה כְּנִידָּה וּמְשַׁמְּשֶׁיהָ כְּשֶׁרֶץ. כָּל עַצְמוֹ אֵין כָּתוּב נִידָּה אֶלָּא בְּמְשַׁמְּשִׁין. וְטִמֵּאתֶם אֶת צִיפּוּי אֱלִילֵי כַסְפֶּךָ וְאֶת

אֲפִלּוּ מִסֵּכֶת זְהֶבֶךְ. תִּיפְתָּר בַּחֲקוּקִים עַל גּוּפָהּ. רִבִּי יַעֲקֹב דִּכְפַר חָנָן אָמַר. תִּיפְתָּר בְּמִשְׁתַּחֲוֶה לָאֲפוֹד עַצְמוֹ. כְּעִנְיָין שֶׁנֶּאֱמַר וַיַּעַשׂ אוֹתוֹ גִּדְעוֹן לְאֵפוֹד. מַתְנִיתִין כְּמָאן דְּאָמַר. עֲבוֹדָה זָרָה כְּנִידָּה וּמְשַׁמְּשֶׁיהָ כְּנִידָּה. וְתַנִּינָן. אֲבָנָיו וְעֵצָיו וַעֲפָרוֹ מְטַמְּאִין כַּשֶּׁרֶץ. תִּיפְתָּר שֶׁהִשְׁתַּחֲוֶה לַבַּיִת וְאַחַר כָּךְ בְּנָיָיו. וְהָא תַנִּינָן. שְׁלֹשָׁה בָתִּים הֵן. תִּיפְתָּר שֶׁהִשְׁתַּחֲוֶה לַבַּיִת וְאַחַר כָּךְ חִידְּשׁוֹ. דְּאָמַר רִבִּי זְעוּרָא רַב חוּנָה בְשֵׁם רַב. הַמִּשְׁתַּחֲוֶה לַבַּיִת אֲסָרוֹ. רִבִּי זְעוּרָה רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הַמַּקְדִּישׁ אֶת הַבַּיִת מוּעָלִין בּוֹ. אָמַר רִבִּי זְעוּרָה. הֲווּיי בָהּ רַבָּנָן פְּלוּגְא. מָאן דְּאָמַר. אֲסָרוֹ. מוּעָלִין בּוֹ. מָאן דְּאָמַר. לֹא אֲסָרוֹ. אֵין מוּעָלִין בּוֹ. הָתִיב רִבִּי חַגַּי קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵה. מַתְנִיתָא פְּלִיגָא עַל רַב. הַשּׁוֹוֶקֶת שֶׁבַּסְּלַע אֵין מְמַלִּין בָּהּ. מִפְּנֵי שֶׁחֲקָקָהּ וְאַחַר כָּךְ חִיבְּרָהּ. הָא אִם חִיבְּרָהּ וְאַחַר כָּךְ חֲקָקָהּ לֹא. וְהָהֵן בַּיִת לָאו כְּמִי שֶׁחֲקָקוֹ וְאַחַר כָּךְ חִיבְּרוֹ הוּא. מָה עֲבַד לָהּ רַב. פָּתַר לָהּ. סִיתוּתָן שֶׁלְאֲבָנִים הִיא גְּמַר מְלַאכְתָּן. וְלֵית הָדָא פְלִיגָא עַל רִבִּי יוֹחָנָן. דְּרִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. עֲבוֹדָה זָרָה שֶׁנִּשְׁתַּבְּרָה אֲסוּרָה. לֹא כֵן סָבְרָנָן מֵימַר. אִם בְּשֶׁאֵינוֹ עָתִיד לְהַחֲזִירָן לְכִלְיָין. דִּבְרֵי הַכֹּל מוּתָּר. וְהָא תַנִּינָן. שָׁלֹשׁ אֲבָנִים הֵן. תִּיפְתָּר שֶׁנִּשְׁתַּחֲוֶה לְכָל אֶבֶן וְאֶבֶן וְאַחַר כָּךְ בְּנָיָהּ. וַאֲפִילוּ עַל רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ לֵית הִיא פְלִיגָא. דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. עֲבוֹדָה זָרָה שֶׁנִּשְׁתַּבְּרָה מוּתֶּרֶת. לֹא כֵן סָבְרָנָן מֵימַר. אִם בְּעָתִיד לְחַזְּרָן לְכִלְיָין. דִּבְרֵי הַכֹּל אָסוּר. וְאָמַר רִבִּי יוּדָן אֲבוֹי דְרִבִּי מַתַּנְיָה. אִם הָיוּ מוּנָּחִין בִּמְקוֹמָן לֹא כְמִי שֶׁהוּא עָתִיד לְהַחֲזִירָן לְכִלְיָין הֵן. וַאֲפִילוּ בִּמְקוֹמָן הֵן. רִבִּי בָּא בְשֵׁם רַב. הַמִּשְׁתַּחֲוֶה לַבַּיִת אֲסָרוֹ. לְאֵילָן לֹא אֲסָרוֹ. וְהָא תַנִּינָן. שָׁלֹשׁ אֲשֵׁירוֹת הֵן. תִּיפְתָּר שֶׁנִּשְׁתַּחֲוֶה לַזְּמוֹרָה וְאַחַר כָּךְ נְטָעָהּ.

לֵוִי אָמַר. הִשְׁתַּחֲוֶה לַבַּיִת אֲסָרוֹ. לַמְּעָרָה לֹא אֲסָרָהּ. מַה בֵּין בַּיִת וּמַה בֵּין מְעָרָה. אָמַר רִבִּי חֲנַנְיָה בְּרֵיהּ דְּרִבִּי הִלֵּל. בַּיִת הָיָה לוֹ שְׁעַת תְּלִישָׁה. מְעָרָה לֹא הָיָה לָהּ שְׁעַת תְּלִישָׁה.

ב משנה: מְנַיִין לַסְּפִינָה שֶׁהִיא טְהוֹרָה שֶׁנֶּאֱמַר דֶּרֶךְ אֳנִיָּה בְלֶב יָם. מְנַיִין לַעֲרוּגָה שֶׁהִיא שִׁשָּׁה עַל שִׁשָּׁה טְפָחִים זוֹרְעִין בְּתוֹכָהּ חֲמִשָּׁה זְרָעוֹנִים אַרְבַּע בְּאַרְבַּע רוּחוֹת עֲרוּגָה וְאַחַת בָּאֶמְצַע שֶׁנֶּאֱמַר כִּי כָאָרֶץ תּוֹצִיא צִמְחָהּ וּכְגִנָּה זְרוּעֶיהָ תַצְמִיחַ. זַרְעָהּ תַּצְמִיחַ לֹא נֶאֱמַר אֶלָּא זְרוּעֶיהָ תַצְמִיחַ:

הלכה: ב׳. וְלֹא מִן הַיָּם לָמַדְתָּ. מַה יָּם טָהוֹר. אַף הַסְּפִינָה טְהוֹרָה. וְלֹא מִן הַשַּׁק לָמַדְתָּ. מַה הַשַּׁק מְשַׁמֵּשׁ בַּיָּם וּמְשַׁמֵּשׁ בַּיַּבָּשָׁה. סְפִינָה מְשַׁמֶּשֶׁת בַּיָּם וְאֵינָהּ מְשַׁמֶּשֶׁת בַּיַּבָּשָׁה. רַבָּנִן דְּקֵיסָרִין אָמְרִי. זוֹ סְפִינָה שֶׁלְּחֶרֶשׁ. מַה הַשַּׁק אֵינוֹ מְלַמֵּד עַל כָּל הָאָמוּר בַּפָּרָשָׁה. יָצָא כְּלִי חֶרֶשׁ שֶׁאֵינוֹ כָתוּב בַּפָּרָשָׁה שֶׁיְּלַמֵּד עָלָיו הַשַּׁק.

זְרוּעֶיהָ. מִיעוּט זֵירוּעֶיהָ שְׁנַיִם. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר סִיסַרְטָא. מִשְּׁנַיִם אַתְּ לָמֵד אַרְבָּעָה. מַה שְׁנַיִם אַתְּ נוֹתֵן בִּתְחִילַּת שִׁשָּׁה וּמֵיצַר וְהוֹלֵךְ. אַף אַרְבָּעָה אַתְּ נוֹתֵן בִּתְחִילַּת שִׁשָּׁה וּמֵיצַר וְהוֹלֵךְ. אֵיפְשַׁר שֶׁלֹּא יְהֵא שָׁם נֶקֶב אֶחָד פָּנוּי לִיתֵּן בּוֹ אֶת הָאֶמְצָעִי. אָמַר רִבִּי יוֹנָה. עֲבוֹדָה פּוֹגַעַת בָּעֲבוֹדָה. וְאֵין מִין פּוֹגֵעַ בַּחֲבֵירוֹ לְחוֹבְשׁוֹ. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי אָמַר. זַרְעָהּ זְרָעֶיהָ זֵירוּעֶיהָ. וּכְרִבִּי יְהוּדָה. דְּרִבִּי יְהוּדָה אָמַר. שִׁשָּׁה. זֶרַע זַרְעָהּ זְרָעֶיהָ זֵירוּעֶיהָ. רִבִּי חַגַּי אָמַר. זְרָעֶיהָ חֲמִשָּׁה. כָּל הֶהֵן דַּאֲנָא מִשְׁבַּח לֵהּ וָו אֲנָא מְחִיק לֵהּ. אִישְׁתְּאֲלַת לְרִבִּי חוּנָה סַפְרָא דְּסִדְרָא וַאֲמַר. זֵירוּעֶיהָ מָלֵא. רִבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רִבִּי יַנַּאי. כּוּלְּהוֹן חוּץ לְשִׁשָּׁה. אִם כּוּלְּהוֹן חוּץ לְשִׁשָּׁה נִיתְנֵי. תִּשְׁעָה. אָמַר רִבִּי תַּנְחוּם בּוֹצְרֶיהָ. וְכִינֵי. בַּעֲרוּגָה שֶׁבָּעֲרוּגוֹת הִיא מַתְנִיתָה.

ג משנה: מְנַיִין לְפוֹלֶטֶת שִׁכְבַת זֶרַע בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי שֶׁהִיא טְמֵאָה שֶׁנֶּאֱמַר וֶהְיוּ נְכוֹנִים לִשְׁלֹשֶׁת יָמִים אַל תִּגְּשׁוּ אֶל אִשָּׁה. מְנַיִין שֶׁמַּרְחִיצִין אֶת הַקָּטָן בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי שֶׁחָל לִהְיוֹת בַּשַּׁבָּת שֶׁנֶּאֱמַר וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בִּהְיוֹתָם כֹּאֲבִים. מְנַיִין שֶׁקּוֹשְׁרִים לָשׁוֹן שֶׁל זְהוֹרִית בְּרֹאשׁ שָׁעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ. שֶׁנֶּאֱמַר אִם יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם כַּשָּׁנִים כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ וגו׳:

הלכה: ג׳. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. מִסִּינַי לָמְדוּ. יָרַד מֹשֶׁה בַּשְּׁלִישִׁי בַּשַּׁבָּת. אָמַר לָהֶן. הֱיוּ נְכוֹנִים לִשְׁלֹשֶׁת יָמִים אַל תִּגְּשׁוּ אֶל אִשָּׁה. כָּל מִי שֶׁפִּירֵשׁ בַּשְּׁלִישִׁי. יֵשׁ כָּאן (שְׁלִישִׁי) לֵיל רְבִיעִי וּרְבִיעִי לֵיל חֲמִישִׁי וַחֲמִישִׁי. בַּשִּׁשִּׁי פָּלְטָה בַּלַּיְלָה טְמֵאָה בַּיּוֹם טְהוֹרָה. כָּל מִי שֶׁפִּירֵשׁ בָּרְבִיעִי. יֵשׁ כָּאן רְבִיעִי לֵיל חֲמִישִׁי וַחֲמִישִׁי. בַּשִּׁשִּׁי פָּלְטָה בַּלַּיְלָה טְמֵאָה בַּיּוֹם טְהוֹרָה. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. זוֹ בְסִינַי. אֲבָל לְדוֹרוֹת אוֹ בְאַרְבַּע אוֹ בְשֵׁשׁ. רִבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר. לְעוֹלָם הֵן חָמֵשׁ. וְכֵן לְדוֹרוֹת.

תַּמָּן תַּנִּינָן. הַפּוֹלֶטֶת שִׁכְבַת זֶרַע בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי טְהוֹרָה. דִּבְרֵי רִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה. רִבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר. פְּעָמִים שֶׁהֵן אַרְבַּע עוֹנוֹת. פְּעָמִים שֶׁהֵן חָמֵשׁ. פְּעָמִים שֶׁהֵן שֵׁשׁ. רִבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר. לְעוֹלָם הֵן חָמֵשׁ. אִם יָצָאת מִקְצַת עוֹנָה הָרִאשׁוֹנָה מַשְׁלִימִין לָהּ מִקְצַת עוֹנָה שִׁשִּׁית. הָא רִבִּי יִשְׁמָעֵאל עֲבַד יוֹם עוֹנָה וְלֵילָה עוֹנָה. רִבִּי עֲקִיבָה עֲבַד יוֹם עוֹנָה וְלֵילָה עוֹנָה. מַה בֵּינֵיהוֹן. עוֹנוֹת שְׁלֵימוֹת בֵּינֵיהוֹן. רִבִּי יִשְׁמָעֵאל עֲבַד מִקְצַת עוֹנָה כְּכוּלָּהּ. וְרִבִּי עֲקִיבָה לָא עֲבַד מִקְצַת עוֹנָה כְּכוּלָּהּ. וְתַנֵּי כֵן עַל דְּרִבִּי עֲקִיבָה. לְפִיכָךְ אִם נִכְנְסָה מִקְצַת עוֹנָה רִאשׁוֹנָה מַשְׁלִימִין לָהּ מִקְצַת עוֹנָה שִׁשִּׁית. תַּנֵּי. רִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹמֵר. יוֹם וְלֵילָה עוֹנָה. וּמִקְצַת עוֹנָה כְּכוּלָּהּ. וְתַנֵּי כֵן עַל דְּרִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה. פְּעָמִים יֵשׁ שָׁם יוֹם וְכָל שֶׁהוּא וְהֵיא טְהוֹרָה. שְׁנֵי יָמִים וְחֶסֶר כָּל שֶׁהוּא וְהֵיא טְמֵיאָה. יוֹם וְכָל שֶׁהוּא וְהֵיא טְהוֹרָה הֵיךְ עֲבִידָא. שִׁימְשָׁה אֶת בֵּיתָהּ עֶרֶב שַׁבָּת קוֹדֶם לִשְׁקִיעַת הַחַמָּה וּפָלְטָה בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת לְאַחַר שְׁקִיעַת הַחַמָּה. הֲרֵי יֵשׁ כָּאן יוֹם וְכָל שֶׁהוּא וְהֵיא טְהוֹרָה. שְׁנֵי יָמִים וְחֶסֶר כָּל שֶׁהוּא וְהֵיא טְמֵיאָה. שִׁימְשָׁה אֶת בֵּיתָהּ עֶרֶב שַׁבָּת קוֹדֶם לִשְׁקִיעַת הַחַמָּה וּפָלְטָה בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת לְאַחַר שְׁקִיעַת הַחַמָּה. הֲרֵי יֵשׁ כָּאן יוֹם וְכָל שֶׁהוּא וְהֵיא טְהוֹרָה. שְׁנֵי יָמִים וְחֶסֶר כָּל שֶׁהוּא וְהֵיא טְמֵיאָה. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. מִדִּבְרֵי כוּלָּם. טְבוּלֵי יוֹם קִיבְּלוּ יִשְׂרָאֵל אֶת הַתּוֹרָה. הָדָא

דְּאַתְּ אָמַר בַּנָּשִׁים. אֲבָל בָּאֲנָשִׁים כְּבָר טְהֲרוּ. מַה טַּעַם. וְקִדַּשְׁתָּם הַיּוֹם וּמָחָר וְכִבְּסוּ שִׂמְלֹתָם. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. זוֹ דִּבְרֵי רִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה וְרִבִּי יִשְׁמָעֵאל וְרִבִּי עֲקִיבָה. אֲבָל דִּבְרֵי חֲכָמִים. עַד שְׁלֹשָׁה יָמִים. מִיכָּן וָהֵילַךְ הִיא נִסְרַחַת. וְאַתְיָא כְּהַהִיא דְּאָמַר רִבִּי זְעוּרָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. זֹאת תּוֹרַת הַזָּב וַאֲשֶׁר תֵּצֵא מִמֶּנּוּ שִׁכְבַת זָרַע. מַה תּוֹרַת הַזָּב עַד שְׁלֹשָׁה יָמִים. אַף תּוֹרַת שִׁכְבַת זָרַע עַד שְׁלֹשָׁה יָמִים.

אֲנָן תַּנִּינָן. מַרְחִיצִין אֶת הַקֶּטָן. תַּנֵּי דְבֵית רַב. מַרְחִיצִין אֶת הַמִּילָה. רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הֲלָכָה כְּמִי שֶׁהוּא אוֹמֵר. מַרְחִיצִין אֶת הַקֶּטָן. עַל כּוֹרְחָךְ אַתְּ אוֹמֵר. מַרְחִיצִין אֶת הַקֶּטָן. תַּנֵּי שְׁמוּאֵל. לְעוֹלָם אֵין מוֹנְעִין לֹא שֶׁמֶן וְלֹא חַמִּין מֵעַל גַּבֵּי מַכָּה בַּשַּׁבָּת. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. כָּל שָׁעָה הֲוָה רִבִּי זְעִירָא רִבִּי אוֹמֵר לִי. תְּנִי מַתְנִיתָךְ. וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֶׁמְּזַלְּפִין חַמִּים עַל גַּבֵּי מַכָּה בַּשַּׁבָּת. אִם אוֹמֵר שֶׁמַּרְחִיצִין אֶת הַמִּילָה. מַה בֵּין מַכָּתוֹ שֶׁלְּגָדוֹל לְמַכָּתוֹ שֶׁלְּקָטָן.

רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. הֲלָכָה כְּרִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה. רִבִּי אַבִּין בְּשֵׁם רִבִּי אַבָּהוּ. טַעֲמָא דְּרִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה. וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בִּהְיוֹתָם כּוֹאֲבִים. בִּהְיוֹתוֹ כוֹאֵב אֵין כָּתוּב כָּאן. אֶלָּא בִּהְיוֹתָם כּוֹאֲבִים. בְּשָׁעָה שֶׁכָּל אֵיבְרֵיהֶם כּוֹאֲבִים עֲלֵיהֶם. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא אָמַר. רִבִּי אֶלְעָזָר וְרִבִּי יוֹחָנָן מְפַקְּדִין לַחַיָּתָא. כָּל שִׁיקּוּיֵיהֶן דְּאַתּוּן עָבְדִין בְּחוֹלָא עָבְדִין בְּשׁוּבְתָא. לָכֶן צְרִיכָה. אֲפִילוּ בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי שֶׁחָל לִהְיוֹת בַּשַּׁבָּת. שְׁמוּאֵל אָמַר. מִפְּנֵי הַסַּכָּנָה. רִבִּי יוֹסֵה בָּעֵי. אִם מִפְּנֵי סַכָּנָה מְחַמִּין לוֹ חַמִּין. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רַבָּנִן תַּמָּן. מְחַמִּין לוֹ חַמִּין בַּשַּׁבָּת. וְתַנֵּי כֵן. מְחַמִּם הוּא אָדָם לוּנְטִית וְנוֹתְנָהּ עַל גַּבֵּי מַכָּה בַּשַּׁבָּת. לֹא יִטּוֹל אָדָם עֲרִיבָה מִלֵּיאָה חַמִּין וְיִתְּנֶינָּה עַל גַּבֵּי מֵעָיו בַּשַּׁבָּת. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי אָמַר. לֵית כָּאן אֶלָּא מוֹתָר.

בָּרִאשׁוֹנָה הָיוּ קוֹשְׁרִין אוֹתוֹ בַּחֲלוֹנוֹתֵיהֶם. וְיֵשׁ מֵהֶן שֶׁהָיָה מַלְבִּין וְיֵשׁ מֵהֶם שֶׁהָיָה מַאֲדִים. וְהָיוּ מִתְבַּיְישִׁין אֵילּוּ מֵאֵילּוּ. חָזְרוּ לְהְיוֹת קוֹשְׁרִים אוֹתוֹ בְּפִתְחוֹ שֶׁלְּהֵיכָל. וְיֵשׁ שָׁנִים שֶׁהָיָה מַלְבִּין וְיֵשׁ שָׁנִים שֶׁהָיָה מַאֲדִים. חָזְרוּ וְקָשְׁרוּ אוֹתוֹ בַּסֶּלַע.

כְּתִיב לְכוּ נָא וְנִנָּכְחָה יֹאמַר יְי וגו׳. תַּנֵּי. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר. אִם יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם כַּשָּׁנִים וגו׳. כַּשָּׁנִים שֶׁבֵּין שָׁמַיִם לָאָרֶץ. כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ. יֶתֶר מִיכֵּן כַּצֶּמֶר יִהְיוּ. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר. אִם יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם כַּשָּׁנִים. כִּשְׁנֵי אָבוֹת. כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ. יֶתֶר מִיכֵּן כַּצֶּמֶר יִהְיוּ. אָמַר רִבִּי יוּדָן בַּר פָּזִי. אִם יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם כַּשָּׁנִים כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ. בָּרִאשׁוֹן. וְאִם יַאְדִּימוּ כַתּוֹלָע כַּצֶּמֶר יִהְיוּ. בַּשֵּׁינִי. וְרַבָּנִן אָמְרֵי. אִם יִהְיוּ חַטָּאָיו שֶׁלְּאָדָם כְּפִי שָׁנָיו. כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ. יֶתֶר מִיכֵּן כַּצֶּמֶר יִהְיוּ. אָמַר רִבִּי יוּדָן עַנְתְּרַיָּיא. בְּשָׁעָה שֶׁעֲוֹונוֹת קַלִּין כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ. בְּשָׁעָה שֶׁהֵן כְּבֵידִין כַּצֶּמֶר יִהְיוּ.

ד משנה: מְנַיִין לְסִיכָה שֶׁהִיא כַשְּׁתִיָּה בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים. אַף עַל פִּי שֶׁאֵין רְאָיָה לַדָּבָר זֵכֶר לַדָּבָר. שֶׁנֶּאֱמַר וַתָּבוֹא כַמַּיִם בְּקִרְבּוֹ וְכַשֶּׁמֶן בְּעַצְמוֹתָיו׃

הלכה: ד. מְנַיִין לְסִיכָה כול׳. כְּהָדָא דְתַנֵּי. בַּשַּׁבָּת בֵּין סִיכָה שֶׁהִיא שֶׁלְתַּעֲנוּג בֵּין סִיכָה שֶׁאֵינָהּ שֶׁלְתַּעֲנוּג מוּתָּר. בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים בֵּין סִיכָה שֶׁהִיא שֶׁלְתַּעֲנוּג בֵּין סִיכָה שֶׁאֵינָהּ שֶׁלְתַּעֲנוּג אָסוּר. בְּתִשְׁעָה בְאָב וּבְתַעֲנִית צִיבּוּר סִיכָה שֶׁהִיא שֶׁלְתַּעֲנוּג אָסוּר. שֶׁאֵינָהּ שֶׁלְתַּעֲנוּג מוּתָּר.

תַּנֵּי. שָׁוָות סִיכָה לִשְׁתִיָּה לְאִיסּוּר וּלְתַשְׁלוּמִין אֲבָל לֹא לָעוֹנֶשׁ. בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים לְאִיסּוּר אֲבָל לֹא לָעוֹנֶשׁ. וְהָא תַנֵּי. וְלֹא יְחַלְּלוּ. לָהֲבִיא אֶת הַסָּךְ וְאֶת הַשּׁוֹתֶה. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. לֵית כָּאן סָךְ. אָמַר רִבִּי אַבָּא מָרִי. אִם אוֹמֵר אַתְּ. לֵית כָּאן שׁוֹתֶה. דִּלְא כֵן דָּבָר שֶׁהוּא בָא מִשְּׁנֵי לָווִין מִצְטָרֵף. מְנַיִין שֶׁהוּא מְחוּוָּר בַּעֲשֵׂה. רִבִּי אֶלְעָזָר בְּשֵׁם רִבִּי סִימַי. לֹא נָתַתִּי מִמֶּנּוּ לְמֵת. מָה אֲנָן קַיָּימִין. אִם לְהָבִיא לוֹ אָרוֹן וְתַכְרִיכִין. לַחַי הוּא אָסוּר לֹא כָל שֶׁכֵּן לָמֵת. אִי זֶה דָּבָר שֶׁהוּא מוּתָּר לַחַי וְאָסוּר לַמֵּת. הֲרֵי אוֹמֵר. זֶה סִיכָה.

ה משנה: הַמּוֹצִיא עֲצִים כְּדֵי לְבַשֵּׁל בֵּיצָה קָלָה. תַּבְלִין כְּדֵי לְתַבֵּל בֵּיצָה קָלָה וּמִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה. קְלִיפֵּי אֱגוֹזִים קְלִיפֵּי רִמּוֹנִים אִסְטִיס וּפוּאָה כְּדֵי לְצָבַע בָּהֶן בֶּגֶד קָטָן כִּשְׁעָרָה. מִי רַגְלַיִם נֶתֶר וּבוֹרִית קִימּוֹנְיָא וְאֶשְׁלָג כְּדֵי לְכַבֵּס בָּהֶן בֶּגֶד קָטָן כִּשְׁעָרָה. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר כְּדֵי לְהַעֲבִיר עַל הַכֶּתֶם׃

הלכה: ה׳. וְקַשְׁיָא. כָּמוּן וּמֶלַח מִצְטָרְפִין. רִבִּי אִילָא בְּשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. בְּמִינֵי מְתִיקָה שָׁנוּ.

תַּמָּן תַּנִּינָן. שִׁיעוּר הַמֶּלַבֵּן הַמְנַפֵּס וְהַצּוֹבֵעַ וְהַטּוֹוֶה. וְהָכָא אַתְּ אָמַר הָכֵין. תַּמָּן בְּצוֹבֵעַ. בְּרַם הָכָא בְּמוֹצִיא לְצָבוּעַ.

נֶתֶר. נִטְרוֹן. בִּירִית. בִּירִיתָה. קִימּוֹן. קַלְיָא. אֶשְׁלָג. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן אָמַר. אצרות רוח.

ו משנה: פִּלְפֶּלֶת כָּל שֶׁהוּא. וְעִיטְרָן כָּל שֶׁהוּא מִינֵי בְשָׂמִים וּמִינֵי מַתְכוֹת כָּל שֶׁהֵן. מְעַפֵּר הַמִּזְבֵּחַ מֵאַבְנֵי הַמִּזְבֵּחַ מִמֶּקֶק סְפָרִים מִמֶּקֶק מִטְפְּחוֹתֵיהֶם כָּל שֶׁהֵן מִפְּנֵי שֶׁמַּצְנִיעִין אוֹתָן לְגוֹנְזָן. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אַף הַמּוֹצִיא מִמְּשַׁמְּשֵׁי עֲבוֹדָה זָרָה כָּל שֶׁהוּא שֶׁנֶּאֱמַר וְלֹא יִדְבַּק בְּיָדְךָ מְאוּמָה מִן הַחֵרֶם׃

הלכה: ו׳. תַּנֵּי. אַף רֵיחַ רַע כָּל שֶׁהוּא. אָמַר רִבִּי אִילָא. אַף רִבִּי שִׁמְעוֹן מוֹדֶה בָהּ. מוֹדֵי רִבִּי שִׁמְעוֹן בְּאִיסּוּרֵי הֲנָיָיה.

ז משנה: הַמּוֹצִיא קוּפַּת הָרוֹכְלִין אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ בָּהּ מִינִין הַרְבֵּה אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא חַטָּאת אַחַת. זֵרְעוֹנֵי גִינָּה פְּחוֹת מִכַּגְרוֹגֶרֶת. רִבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתֵירָא אוֹמֵר חֲמִשָּׁה. זֶרַע קִשּׁוּאִין שְׁנַיִם. זֶרַע דְּלוּעִין שְׁנַיִם. זֶרַע פּוֹל מִצְרִי שְׁנַיִם. חָגָב חַי כָּל שֶׁהוּא. מֵת כַּגְּרוֹגֶרֶת. צִפֳּרֶת כָּרְמִים בֵּין חַיָּה בֵּין מֵתָה כָּל שֶׁהוּא מִפְּנֵי שֶׁמַּצְנִיעִין אוֹתָהּ לִרְפוּאָה. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אַף הַמּוֹצִיא חָגָב חַי טָמֵא כָּל שֶׁהוּא מִפְּנֵי שֶׁמַּצְנִיעִין אוֹתוֹ לְקָטָן לְשַׂחֵק בּוֹ׃

הלכה ז. וְקַשְׁיָא. אִילּוּ הוֹצִיא בְּהֶעֱלֵם אֶחָד כְּלוּם הוּא חַיָּיב אֶלָּא אֶחָד. לְמִי נִצְרְכָה. לְרִבִּי אֶלְיעֶזֶר. שֶׁלֹּא תֹאמַר. מִינִים הַרְבֵּה יֵיעָשׂוּ בְּהֶעֱלֵימוֹת הַרְבֵּה וְיִהֵא חַיָּיב עַל כָּל אַחַת וַאֲחַת. לָפוּם כֵּן צָרַךְ מֵימַר. אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת.

זֶרְעוֹנֵי גִינָּה פָּחוֹת מִכַּגְרוֹגֶרֶת. רִבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתֵירָא אוֹמֵר. חֲמִשָּׁה. מָה טַעֲמָא דְּרִבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתֵירָא. שֶׁכֵּן דַּרְכָּן לְהִיזָּרֵע בָּעֲרוּגָה.

זֶרַע קִישׁוּאִין שְׁנַיִם. זֶרַע דִּילוּעִין שְׁנַיִם. תַּנֵּי. חִטִּים מָדִיּוֹת שְׁתַּיִם. רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָא. חִיטִּין עַל יְדֵי שֶׁהֵן חֲבִיבוֹת עָשׂוּ אוֹתָן כִּשְׁאַר זֵירְעוֹנֵי גִינָּה שֶׁאֵינָן נֶאֱכָלִין.

חָגָב חַי כָּל שֶׁהוּא. מֵת כַּגְּרוֹגֶרֶת. הֶדֶא דָּאַתְּ אָמַר. בְּטָהוֹר. אֲבָל בְּטָמֵא כִּמְלוֹא פִי הַכֶּלֶב.

צִפֹּרֶת כְּרָמִים בֵּין חַיָּה בֵּין מֵתָה כָּל שֶׁהִיא. שֶׁמַּצְנִיעִין אוֹתָהּ לִרְפוּאָה. אָמַר רִבִּי אָחָא. שֶׁכֵּן אִשָּׁה סְטִיפָה מוֹשֶׁחֶת מִמֶּנָּהּ וְהִיא מִתְרַפָּא. תַּמָּן אָמְרִין. מָאן דְּבָעֵי נִיפְרוֹשׁ מִן דֶּרֶךְ הָאָרֶץ אֲכִיל פַּלְגָּא וּשְׁבִיק פַּלְגָּא. שֶׁלִּשְׁמֹאל אָסוּר וְשֶׁלִּימִין מוּתָּר. אֲבָל כָּל שֶׁהוּא חָסֵר כָּל שֶׁהוּא אֵין לוֹ תִּקָּנָה עוֹלָמִית. כֵּיצַד הוּא עוֹשֶׂה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בוּן. יְהַב לָהּ גַּו צְלוֹחִית דְּבַשׁ.

רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אַף הַמּוֹצִיא חָגָב חַי טָמֵא כָּל שֶׁהוּא. הָא טָהוֹר בֵּין חַי בֵּין מֵת כַּגְּרוֹגֶרֶת. רִבִּי יְהוּדָה כְּדַעְתֵּיהּ. דְּרִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. אוֹכְלִין טְהוֹרִין אֵין מְשַׁחְקִין בָּהֶן. וְהָא כְתִיב הַתְּשַׁחֵק בּוֹ כַּצִּפּוֹר. לֹא הֵיתֵר מִן כְּלָל אִיסּוּר הוּא. וְהָא כְתִיב כַּצִּפּוֹר. אָמַר רִבִּי מַתַּנְיָה. מִכֵּיוָן שֶׁהִיא מְחוּפֶּרֶת שְׁחִיטָה כִּטְמֵיאָה הִיא.

פרק י

א משנה: הַמַּצְנִיעַ לְזֶרַע לִרְפוּאָה וְלִרְפוּאָה הוֹצִיאוֹ בַּשַּׁבָּת חַיָּיב עָלָיו בְּכָל שֶׁהוּא. וְכָל אָדָם אֵין חַיָּיבִין עָלָיו אֶלָּא כְּשִׁעוּרוֹ. חָזַר וְהִכְנִיסוֹ אֵינוֹ חַיָּיב עָלָיו אֶלָּא כְּשִׁעוּרוֹ׃

הלכה: הַמַּצְנִיעַ לְזֶרַע כול׳. רִבִּי יִרְמְיָה אָמַר. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי חֲנִינָה בָּעֵי. מַתְנִיתָא דְּרִבִּי יְהוּדָה. דְּרִבִּי יְהוּדָה אָמַר. אוּמָּן בָּאוּמָּנְתּוֹ חַיָּיב. אָתָא רִבִּי יוּדָה בַּר פָּזִי בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי חֲנִינָה. דְּרִבִּי יְהוּדָה הִיא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי חֲנִינָה. לֹא אַתְיָא אֶלָּא לְדִיגְמָא. שֶׁכְּבָר נִתְפַּיֵּיס הַלּוֹקֵחַ. אֲבָל לְזֶרַע וְלִרְפוּאָה אֲפִילּוּ כָּל שֶׁהוּא חַיָּיב. הִצְנִיעוֹ זֶה וְהוֹצִיאוֹ זֶה פָּטוּר. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר מְחַיֵּיב. מַה אֲנָן קַיָּימִין. אִם בְּשֶׁהוֹצִיאוֹ מִדַּעַת הַשֵּׁינִי. דִּבְרֵי הַכֹּל פָּטוּר. אִם בְּשֶׁהוֹצִיאוֹ מִדַּעַת הָרִאשׁוֹן. דִּבְרֵי הַכֹּל חַיָּיב. אֶלָּא כֵן אֲנָן קַיָּימִין. בְּסָתָם. וְרַבָּנָן אָמְרֵי. חָזָקָה. מִדַּעַת הַשֵּׁינִי הוֹצִיאוֹ. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר. חָזָקָה. מִדַּעַת הָרִאשׁוֹן הוֹצִיאוֹ.

ב משנה: הַמּוֹצִיא אוֹכְלִין וּנְתָנָן עַל הָאַסְקוּפָּה בֵּין שֶׁחָזַר וְהוֹצִיאָם בֵּין שֶׁהוֹצִיאָם אַחֵר פָּטוּר מִפְּנֵי שֶׁלֹּא עָשָׂה מְלַאכְתּוֹ בְּבַת אַחַת. קוּפָּה שֶׁהִיא מְלֵיאָה פֵּירוֹת וּנְתוּנָה עַל הָאַסְקוּפָּה הַחִיצוֹנָה אַף עַל פִּי שֶׁרוֹב הַפֵּירוֹת מִבַּחוּץ פָּטוּר עַד שֶׁיּוֹצִיא אֶת כָּל הַקּוּפָּה׃

הלכה ב׳. חִזְקִיָּה אָמַר. בְּקוּפָּה שֶׁלְּקִישׁוּאִים וְשֶׁלְּדִילוּעִין הִיא מַתְנִיתָא. שֶׁמְּקֻצָּת הָאוֹכֶל מִבִּפְנִים וּמְקֻצָּתוֹ מִבַּחוּץ. אֲבָל בְּקוּפָּה שֶׁהִיא מְלֵיאָה פֵּירוֹת כֵּינָן שֶׁהוֹצִיא מִמֶּנָּה כִּגְרוֹגֶרֶת חַיָּיב. אָמְרִין. מִילְּתֵיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן פְּלִיגָא. דְּאָמַר רִבִּי חִיָּא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. סָרוּד שֶׁמְּקֻצָּתוֹ מִבִּפְנִים וּמְקֻצָּתוֹ מִבַּחוּץ. נָטַל מִיכָּן וְנָתַן לְכָאן פָּטוּר. אִם עָקְרוֹ. עַד שֶׁיַּעֲקוֹר כּוּלּוֹ כָּאַחַת.

אָמַר רִבִּי מָנָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵה. תִּיפְתָּר בְּפָרוּץ. אָמַר לֵיהּ. וְהָא תַּנִּינָן. קוּפָּה. אִית לָךְ מֵימַר. קוּפָּה פְּרוּצָה. מַיי כְּדוֹן. אֵין לָךְ מִיטַלְטֵל בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְנַעֲשָׂה כַּרְמְלִית אֶלָּא אָדָם בִּלְבַד. חִזְקִיָּה אָמַר. הוֹצִיא חֲבִילָה מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד לִרְשׁוּת הָרַבִּים. עַד שֶׁלֹּא הִנִּיחָהּ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים הָיָה רֹאשָׁהּ לְמַעֲלָה מֵעֲשָׂרָה. הוֹאִיל וְאֵין כּוּלָּהּ נִיחָה בִּרְשׁוּת הָרַבִּים פָּטוּר. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. הוֹצִיא קוֹרָה מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד לִרְשׁוּת הָרַבִּים. עַד שֶׁלֹּא הִנִּיחָהּ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים נִכְנַס רֹאשָׁהּ לִרְשׁוּת הַיָּחִיד אַחֶרֶת. הוֹאִיל וְאֵין כּוּלָּהּ נִיחָה בִּרְשׁוּת הָרַבִּים פָּטוּר. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. אֶבֶן שֶׁהִיא נְתוּנָה בִּרְשׁוּת הָרַבִּים גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה וּרְחָבָה אַרְבָּעָה הַמִּשְׁתַּמֵּשׁ מִתּוֹכָהּ לִרְשׁוּת הָרַבִּים וּמֵרְשׁוּת הָרַבִּים לְתוֹכָהּ חַיָּיב. שְׁמוּאֵל אָמַר. קוּפָּה שֶׁהִיא מְלֵיאָה פֵּירוֹת וּנְתוּנָה בִּרְשׁוּת הָרַבִּים גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה וּרְחָבָה אַרְבָּעָה הַמִּשְׁתַּמֵּשׁ מִתּוֹכָהּ לִרְשׁוּת הָרַבִּים אוֹ מֵרְשׁוּת הָרַבִּים לְתוֹכָהּ פָּטוּר. מַה פְלִיג. כָּאן כְּשֶׁהָפְכָהּ עַל צִדָּהּ. וְכָאן בְּשֶׁלֹּא הָפְכָהּ עַל צִידָּהּ. רִבִּי בוּן בַּר חִיָּה בָּעֵי. עָקַר אֶבֶן בִּרְשׁוּת הָרַבִּים גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה וּרְחָבָה אַרְבָּעָה מָה אַתְּ עָבֵד לָהּ. כְּמִשְׁתַּמֵּשׁ מִתּוֹכָהּ לִרְשׁוּת הָרַבִּים וּמֵרְשׁוּת הָרַבִּים לִרְשׁוּת הָרַבִּים אֲחֶרֶת. רַבָּנָן דְּקֵיסָרִין אָמְרִין. רִבִּי יוֹחָנָן בָּעֵי. נָתַן חֲמִשָּׁה עַל גַּבֵּי חֲמִשָּׁה מָה אַתְּ עָבֵד לוֹן. כְּמִשְׁתַּמֵּשׁ מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד לְכַרְמְלִית. מִכַּרְמְלִית לִרְשׁוּת הַיָּחִיד. מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד לִרְשׁוּת הַיָּחִיד אַחֶרֶת.

ג משנה: הַמּוֹצִיא בֵּין בִּימִינוֹ בֵּין בִּשְׂמֹאלוֹ בְּתוֹךְ חֵיקוֹ אוֹ עַל כְּתֵיפוֹ חַיָּיב שֶׁכֵּן מַשָּׂא בְּנֵי קְהָת. לְאַחַר יָדוֹ בְּרַגְלוֹ וּבְפִיו בְּמַרְפְּקוֹ בְּאָזְנוֹ וּבִשְׂעָרוֹ וּבַאֲפוּנְדָּתוֹ וּפִיהָ לְמַטָּה בֵּין אֲפוּנְדָּתוֹ לַחֲלוּקוֹ וּבִשְׂפַת חֲלוּקוֹ בְּמִנְעָלוֹ וּבְסַנְדָּלוֹ פָּטוּר שֶׁלֹּא הוֹצִיא כְּדֶרֶךְ הַמּוֹצִיאִין:

הלכה: ג׳. רִבִּי יוֹסֵי בָּעֵי. מֵעַתָּה הוֹצִיא כִּגְרוֹגֶרֶת עַל כְּתֵיפוֹ חַיָּיב. וְהֵן מַשָּׂא בְּנֵי קְהָת. וְכָתוּב וּפְקֻדַּת אֶלְעָזָר בֶּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן שֶׁמֶן הַמָּאוֹר וּקְטֹרֶת הַסַּמִּים וּמִנְחַת הַתָּמִיד וְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה. שֶׁמֶן הַמָּאוֹר בִּימִינוֹ. וּקְטֹרֶת הַסַּמִּים בִּשְׂמֹאלוֹ. וּמִנְחַת הַתָּמִיד שֶׁל יוֹם תְּלוּיָה בִּזְרוֹעוֹ. שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה אֵיכָן הָיָה נָתוּן. רִבִּי אָבוּן בְּשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. כְּמִין צְלוֹחִית קְטַנָּה הָיָה לוֹ בָּאֲפוּנְדָּתוֹ.

אֵין תֹּאמַר שֶׁהָיָה קָטָן. אָמַר רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. כְּתוּב וּנְשִׂיא נְשִׂיאֵי הַלֵּוִי אֶלְעָזָר בֶּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן. דִּוּךְ דּוּכָנִים הָיָה. רִבִּי יְהוּדָה בִּירִבִּי אָמַר. מַרְכָּל הָיָה. תַּנֵּי רִבִּי חִייָה. וְלָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ מַרְכָּל. שֶׁהָיָה מַר עַל הַכֹּל. אֶלָּא שֶׁאֵין גְּדוּלָּה בְּפַלְטִין שֶׁלְּמֶלֶךְ. אָמַר רִבִּי לֵוִי. כְּתִיב וְלָבַשׁ הַכֹּהֵן מִדּוֹ בַד.. וְהֵרִים אֶת הַדֶּשֶׁן. אֶלָּא שֶׁאֵין גְּדוּלָּה בְּפַלְטִין שֶׁלְּמֶלֶךְ.

ד משנה: הַמִּתְכַּוֵּין לְהוֹצִיא לְפָנָיו וּבָא לוֹ לְאַחֲרָיו פָּטוּר. לְאַחֲרָיו וּבָא לוֹ לְפָנָיו חַיָּיב. בֶּאֱמֶת הָאִשָּׁה הַחוֹגֶרֶת בַּסִּינָר בֵּין מִלְּפָנֶיהָ וּבֵין מִלְּאַחֲרֶיהָ חַיֶּיבֶת שֶׁכֵּן רָאוּי לִהְיוֹת חוֹזֵר. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אַף בְּמִקַּבְּלֵי פִיטְקִין כֵּן:

הלכה: ד׳. תַּמָּן תַּנִּינָן. רִבִּי [שִׁמְעוֹן] הַשָּׁזוּרִי וְרִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמְרִים. לֹא נֶחְלְקוּ עַל דָּבָר שֶׁהוּא מִשּׁוּם אֶחָד שֶׁהוּא חַיָּיב. עַל מַה נֶּחְלְקוּ. עַל דָּבָר שֶׁהוּא מִשּׁוּם שְׁנֵי שֵׁמוֹת. שֶׁרִבִּי אֱלִיעֶזֶר מְחַיֵּיב חַטָּאת וְרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ פּוֹטֵר. רִבִּי אִילָא בְּשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. כְּמָאן דְּאָמַר. בִּשְׁנֵי שֵׁמוֹת נֶחְלְקוּ. בְּרַם כְּמָאן דְּאָמַר. בְּשֵׁם אֶחָד נֶחְלְקוּ. וְכָאן שְׁנֵי שֵׁמוֹת הֵן וְהוּא פָּטוּר. לְאַחֲרָיו וּבָא לוֹ לְפָנָיו חַיָּיב. כְּמָאן דְּאָמַר. בְּשֵׁם אֶחָד נֶחְלְקוּ. בְּרַם כְּמָאן דְּאָמַר. בִּשְׁנֵי שֵׁמוֹת. וְכָאן בְּשֵׁם אֶחָד הוּא וְהוּא חַיָּיב. רִבִּי אִילָא בְּשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. תַּנֵּיי אִינּוּן. מָאן דְּאָמַר תַּמָּן. חַיָּיב. אוּף הָכָא. חַיָּיב. מָאן דְּאָמַר תַּמָּן. פָּטוּר. אוּף הָכָא. פָּטוּר.

בֶּאֱמֶת. אָמַר רִבִּי אֶלְיעֶזֶר. כָּל מָקוֹם שֶׁשָּׁנוּ בֶּאֱמֶת הֲלָכָה לְמֹשֶׁה מִסִּינַי.

ה משנה: הַמּוֹצִיא כְּכָר בִּרְשׁוּת הָרַבִּים חַיָּיב. הוֹצִיאוּהוּ שְׁנַיִם פְּטוּרִין. לֹא יָכוֹל אֶחָד לְהוֹצִיאוֹ וְהוֹצִיאוּ הוּ שְׁנַיִם חַיָּיבִין. וְרִבִּי שִׁמְעוֹן פּוֹטֵר. הַמּוֹצִיא אוֹכְלִין פָּחוֹת מִכַּשִּׁיעוּר בַּכֶּלִי פָּטוּר אַף עַל הַכְּלִי שֶׁהַכְּלִי טְפֵילָה לוֹ. אֶת הַחַי בַּמִּיטָּה פָּטוּר אַף עַל הַמִּיטָּה שֶׁהַמִּיטָּה טְפֵילָה לוֹ. אֶת הַמֵּת בַּמִּיטָּה חַיָּיב וְכֵן כַּזַּיִת מִן הַמֵּת וְכַזַּיִת מִן הַנִּבֵילָה וְכָעֲדָשָׁה מִן הַשֶּׁרֶץ חַיָּיבִין. וְרִבִּי שִׁמְעוֹן פּוֹטֵר:

הלכה: ה׳. בַּעֲשׂוֹתָהּ. הָיְחִיד שֶׁעָשָׂה חַיָּיב. שְׁנַיִם שְׁלֹשָׁה שֶׁעָשׂוּ פְּטוּרִין. רִבִּי יוֹשׁוּעַ דְּרוֹמָיָא אָמַר קוֹמֵי רִבִּי יָסָא בְּשֵׁם רִבִּי אָחָא. קְנֵי גִירְדִּי. רִבִּי פּוֹטֵר. רִבִּי אֶלְעָזָר בֵּירִבִּי שִׁמְעוֹן מְחַיֵּיב. אָמַר לוֹ רִבִּי. כָּךְ שָׁמַעְתִּי מֵאָבִיךָ. אָמַר לוֹ. שִׁימַּשְׁתִּי אֶת אַבָּא עוֹמַדּוּת מַה שֶּׁלֹּא שִׁימַּשְׁתּוֹ יְשִׁיבוּת. וְרִבִּי תַּלְמִידֵיהּ דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחַי דַּהֲווֹי. לֹא תַלְמִידֵיהּ דְּרִבִּי יַעֲקֹב בַּר קוֹרְשַׁי הֲווָה. אֶלָּא כָּךְ אָמַר לֵיהּ. שִׁמַּשְׁתִּי אֶת אַבָּא עוֹמְדוּת מַה שֶּׁלֹּא שִׁמַּשְׁתָּ אֶת רַבָּךְ יְשִׁיבוּת. כְּשֶׁהָיָה רִבִּי אֶלְעָזָר בֵּירִבִּי שִׁמְעוֹן נִכְנָס לְבֵית הַוַּועַד הָיוּ פָנָיו שֶׁלְרִבִּי מַקְדִּירוֹת. אָמַר לֵיהּ אָבוּי. וֵיאוּת. זֶה אָרִי בֶּן אָרִי. אֲבָל אַתָּה אָרִי בֶּן אָרִי. מִן דְּמָךְ רִבִּי אֶלְעָזָר שְׁלַח רִבִּי תְּבַע בְּאִיתְתֵּיהּ. אָמְרָה לֵיהּ. כְּלִי שֶׁנִּשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ קוֹדֶשׁ יִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ חוֹל.

ו׳. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. הָדָא דְאַתְּ אָמַר בִּצְרִיכִין לְכֶילְיָין. כְּגוֹן אִילֵּין תּוּתַיָּיא. אֲבָל אִם אֵינָן צְרִיכִין לְכֶילְיָין חַיָּיב אַף עַל הַכְּלִי.

אֶת הַחַי בַּמִּיטָּה פָּטוּר אַף עַל הַמִּיטָּה. דְּתַנֵּיא טָעִין גַּרְמֵיהּ. אֶת הַמֵּת בַּמִּיטָּה חַיָּיב. דִּבְרֵי הַכֹּל. לֹא כֵן תַּנֵּי. אַף רֵיחַ רַע כָּל שֶׁהוּא. וְאָמַר רִבִּי אִילָא. אַף רִבִּי שִׁמְעוֹן מוֹדֶה בָּהּ. וּמוֹדֶה רִבִּי שִׁמְעוֹן בְּאִיסּוּרֵי הֲנָיָיה. אָמַר רִבִּי יוּדָן. תִּיפְתָּר בְּמֵת גּוֹי וְשֶׁאֵין בּוֹ רֵיחַ רַע וְהוֹצִיאוֹ לְכַלְבּוֹ. תַּנֵּי. חֲצִי זַיִת מִן הַמֵּת וַחֲצִי זַיִת מִן הַנִּבֵילָה וּפַחוּת מִכַּעֲדָשָׁה מִן הַשֶּׁרֶץ חַיָּיב. וְרִבִּי שִׁמְעוֹן פּוֹטֵר. מַה טַּעֲמֵיהּ דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. כְּבָר נִתְמַעֲטָה הָטוּמְאָה. מַה טַּעֲמוֹן דְּרַבָּנָן. בָּהַהִיא דְּרִבִּי יוּדָן. תִּיפְתָּר בְּמֵת גּוֹי וְשֶׁאֵין בּוֹ רֵיחַ רַע וְהוֹצִיאוֹ לְכַלְבּוֹ.

ו משנה: הַנּוֹטֵל צִפָּרְנָיו זוֹ בָזוֹ אוֹ בְּשִׁנָּיו וְכֵן שְׂעָרוֹ וְכֵן שְׁפָמוֹ וְכֵן זְקָנוֹ וְכֵן הַגּוֹדֶלֶת וְכֵן הַכּוֹחֶלֶת וְכֵן הַפּוֹקֶסֶת רִבִּי אֱלִיעֶזֶר מְחַיֵּיב חַטָּאת. וַחֲכָמִים אוֹמְרִין מִשּׁוּם שְׁבוּת. הַתּוֹלֵשׁ מֵעֲצִיץ נָקוּב חַיָּיב וְשֶׁאֵינוֹ נָקוּב פָּטוּר. וְרִבִּי שִׁמְעוֹן פּוֹטֵר בָּזֶה וּבָזֶה:

הלכה: ז׳. רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי חֲנִינָה. מַה פְּלִיגִין. בְּשֶׁנִּטְלָן הוּא. אֲבָל אִם נִטְלָן אַחֵר מָאוּסִין הֵן. דִּבְרֵי חֲכָמִים. רִבִּי אָחָא רִבִּי נָחוּם בְּשֵׁם רַב. לְעוֹלָם אֵינוֹ חַיָּיב עַד שֶׁיִּטְלֶנּוּ בְּקֶרֶסְטֶל. רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה. הַגּוֹדֶלֶת חַיֶּיבֶת מִשּׁוּם בּוֹנֶה. וְאַתְיָא כְּהַהִיא דְּאָמַר רִבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רִבִּי בְּנָיָה. בְּאַתְרִין צָוְוחִין לַקַּלְעִיתָא בָּנְיָיתָא. אָמַר רִבִּי זְעוּרָא. לֹא מִסְתַּבְּרָא דְּלָא מִשּׁוּם אָרִיג. מִחְלָפָא שִׁיטָּתֵיהּ דְּרִבִּי זְעוּרָא. דְּתַמָּן אָמַר רִבִּי זְעוּרָא רִבִּי חִייָה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הָקוֹלֵעַ שָׁלֹשׁ נִימִין בָּאָדָם חַיָּיב מִשּׁוּם אָרִיג. אָמַר רִבִּי זְעוּרָא. לֹא טְווִי וַאֲרִיג הוּא. וְהָכָא הוּא אָמַר הָכֵין. כָּאן בִּמְרוּבֶּה וְכָאן בִּמְמוּעָט. הָדָא דְאַתְּ אָמַר בָּאָדָם. אֲבָל בִּבְהֵמָה טָהוֹר. כְּהִדָא דְתַנֵּי. הָעוֹשֶׂה פַּסִּיקְיָא לִילָבֵב לִישַׁפֵּר לְהַדֵּיק בָּהּ אֶת הַמַּרְצוּפִין לְתוֹלוֹתָהּ בְּצַוָּאר בְּהֵמָה. טָהוֹר. הָדָא דְאַתְּ אָמַר. בִּפְשׁוּטִין. אֲבָל בִּמְקוּפָּלִין בֵּין בָּאָדָם בֵּין בִּבְהֵמָה טָמֵא. הַכּוֹחֶלֶת חַיֶּיבֶת מִשּׁוּם כּוֹתֶבֶת. הַפּוֹקֶסֶת חַיֶּיבֶת מִשּׁוּם צוֹבַעַת.

יִצְחָק בַּר אוֹרְיוֹן אָמַר. מַה פְּלִיגִין. בְּשֶׁלֹּא תָּלַשׁ כְּנֶגֶד הַנֶּקֶב. אֲבָל אִם תָּלַשׁ מִכְּנֶגֶד הַנֶּקֶב אַף רִבִּי שִׁמְעוֹן מוֹדֶה. רִבִּי יִרְמְיָה בָּעֵי. הָיָה כּוֹחוֹ בָּאָרֶץ וְנֶקֶב חוּץ לָאָרֶץ. אַשְׁכְּחַת אָמַר. מַה דְּצָרִיכָא לְרִבִּי יִרְמְיָה פְּשִׁיטָא לְיִצְחָק בֶּן אוֹרְיוֹן. אִילֵּין אִינִּין. וְהָא אִית לָךְ חוֹרָנִיָּין. עָצִיץ נָקוּב מְקַדֵּשׁ בַּכֶּרֶם וְשֶׁאֵינוֹ נָקוּב אֵינוֹ מְקַדֵּשׁ בַּכֶּרֶם. עָצִיץ נָקוּב אֵינוֹ מַכְשִׁיר אֶת הַזְּרָעִים וְשֶׁאֵינוֹ נָקוּב מַכְשִׁיר אֶת הַזְּרָעִים. הַתּוֹלֵשׁ מֵעָצִיץ נָקוּב חַיָּיב וּמִשֶּׁאֵינוֹ נָקוּב פָּטוּר. רִבִּי יוֹסֵה אָמַר לָהּ סְתָם. רִבִּי חֲנַנְיָה מַתְנֵי בָהּ בְּשֵׁם רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. הַתּוֹרָה רִיבַּת בְּטָהֳרַת זְרָעִים. מַה טַעַם. וְכִי יִפֹּל מִנִּבְלָתָם עַל כָּל זֶרַע זָרוּעַ אֲשֶׁר יִזָּרַע וגו׳.

פרק יא

א **משנה:** הַזּוֹרֵק מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד לִרְשׁוּת הָרַבִּים אוֹ מֵרְשׁוּת הָרַבִּים לִרְשׁוּת הַיָּחִיד חַיָּיב. מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד לִרְשׁוּת הַיָּחִיד וּרְשׁוּת הָרַבִּים בָּאֶמְצַע רִבִּי עֲקִיבָה מְחַיֵּיב וַחֲכָמִים פּוֹטְרִין׃

הלכה: הַזּוֹרֵק מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד כול׳. זְרִיקָה תּוֹלְדַת הוֹצָאָה הִיא.

וְלֹא שַׁנְיָיא בֵּין עַל דַּעְתֵּיהּ בֵּין עַל דַּעְתְּהוֹן דְּרַבָּנָן. וְהוּא שֶׁנָּחָה מֵרְשׁוּת הָרַבִּים לִרְשׁוּת הַיָּחִיד. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי. אֲפִילוּ לֹא נָחָה. עַל דַּעְתְּהוֹן דְּרַבָּנָן. וְהוּא שֶׁנָּחָה. דְּאָמַר רִבִּי בָּא בַּר חוּנָה בְּשֵׁם רַב. לֹא חַיֵּיב רִבִּי אֶלָּא עַל יְדֵי רְשׁוּת הַיָּחִיד מְקוּרָה. מִילְּתֵיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן אָמְרָה. אֲפִילוּ אֵינָהּ מְקוּרָה. דְּאָמַר רִבִּי אִימִּי בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. וְהוּא שֶׁתֵּרֵד לָאֲוִיר מְחִיצוֹת. רִבִּי אִימִּי בְּעָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹחָנָן. מַתְנִיתָא דְּרִבִּי. דְּרִבִּי עֲבַד אֲוִיר מְחִיצוֹת כְּמַמָּשָׁן. אָמַר לֵיהּ. דִּבְרֵי הַכֹּל הִיא. הָכָא בְּגִיטִּין. וִיתִיבִינֵיהּ. רִבִּי אוֹמֵר. מְקוּרָה. וַאֲפִילּוּ אָמְרַת. אֵינוֹ מְקוּרָה. מַה בֵּין גִּיטִּין מַה בֵּין שַׁבָּת. אָמַר רִבִּי אִילָּא. בְּשַׁבָּת כָּתוּב לֹא תַעֲשֶׂה כָל מְלָאכָה. וְנַעֲשִׂית הִיא מֵאֵילֶיהָ. בְּרַם הָכָא הַתּוֹרָה אָמְרָה וְנָתַן בְּיָדָהּ. בִּרְשׁוּתָהּ.

שְׁמוּאֵל אָמַר. לֹא שָׁנוּ אֶלָּא לְמַטָּה מֵעֲשָׂרָה. הָא לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה אָסוּר. מִילְּתֵיהּ דְּרִבִּי אֶלְעָזָר אָמְרָה. אֲפִילּוּ לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה מוּתָּר. דְּאָמַר רִבִּי אִילָּא בְּשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. מֵעֲגָלוֹת לָמַד רִבִּי עֲקִיבָה. וַעֲגָלוֹת לָאו לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה אִינִּין. אִית תַּנֵּי תַּנֵּי. כִּיצַד. אִית דְּלָא תַנֵּי. כִּיצַד. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי אֶלְעָזָר אִית כָּאן כִּיצַד. עַל דַּעְתֵּיהּ דִּשְׁמוּאֵל לֵית כָּאן כִּיצַד.

רִבִּי יִצְחָק בִּירִבִּי אֶלְעָזָר שָׁאַל. זָרַק מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד לִרְשׁוּת הָרַבִּים וְנִזְכַּר עַד שֶׁהוּא בִּרְשׁוּת הָרַבִּים. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי עֲקִיבָה יֵעָשֶׂה כְּמִי שֶׁנָּחָה בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְיִהֵא חַיָּיב שְׁתַּיִם. אָמַר רִבִּי חוּנָה. לֹא חַיֵּיב רִבִּי עֲקִיבָה אֶלָּא עַל יְדֵי רְשׁוּת הַיָּחִיד הַשְׁנָיָה.

רִבִּי אַבָּהוּ אוֹמֵר בְּשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הָיָה עוֹמֵד בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְזָרַק לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה. רוֹאִין שֶׁאִם תִּפּוֹל אִם נָחָה בְּתוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת פָּטוּר. וְאִם לָאו חַיָּיב. וְהָתַנֵּי שְׁמוּאֵל. מֵרְשׁוּת הָרַבִּים לִרְשׁוּת הָרַבִּים וּרְשׁוּת הַיָּחִיד בָּאֶמְצַע רוֹאִין שֶׁאִם תִּפּוֹל נָחָה בְּתוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת פָּטוּר. וְאִם לָאו חַיָּיב. תַּמָּן אַתְּ אָמַר. אֵין רְשׁוּת הָרַבִּים מִצְטָרֶפֶת. וְהָכָא אַתְּ אָמַר. רְשׁוּת הָרַבִּים מִצְטָרֶפֶת. אָמַר רִבִּי חוּנָה. תַּמָּן שֶׁאִם תִּפּוֹל קַרְקַע שֶׁתַּחְתֶּיהָ רְשׁוּת הַיָּחִיד. בְּרַם הָכָא שֶׁאִם תִּפּוֹל קַרְקַע שֶׁתַּחְתֶּיהָ רְשׁוּת הָרַבִּים.

תַּנֵּי בְּשֵׁם רִבִּי יוּדָה. זָרַק אַרְבַּע אַמּוֹת בִּרְשׁוּת הָרַבִּים חַיָּיב. רִבִּי יוּדָה עָבַד אַרְבַּע אַמּוֹת בִּרְשׁוּת הָרַבִּים מְלָאכָה בִּפְנֵי עַצְמָהּ. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוּדָה אַרְבָּעִים מְלָאכוֹת אִינּוּן. וְנִיתְנִין. לָא אֲתַיְנָן מַתְנֵי אֶלָּא מִילִּין דְּכָל עַמָּא מוֹדוּיֵי בְּהוֹן. רִבִּי זְעִירָא רִבִּי יַאשִׁיָּה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. מִתּוֹפְרֵי יְרִיעוֹת לָמַד רִבִּי יְהוּדָה. שֶׁהָיוּ תוֹפְרֵי הַיְרִיעוֹת מְזָרְקִין אֶת הַמְּחָטִין אֵילּוּ לָאֵילּוּ. וְלָאו כַּרְמְלִית הִיא. אָמַר רִבִּי חִינְנָא. מִן הַצַּד הָיוּ מְזָרְקִין.

ב **משנה:** כֵּיצַד שְׁנֵי גְזוּזְטְרָאוֹת זוֹ כְנֶגֶד זוֹ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים הַמּוֹשִׁיט וְהַזּוֹרֵק מִזּוֹ לָזוֹ פָּטוּר. הָיוּ שְׁנֵיהֶן בְּדַיְיטֵי אַחַת הַמּוֹשִׁיט חַיָּיב וְהַזּוֹרֵק פָּטוּר שֶׁכָּךְ הָיְתָה עֲבוֹדַת הַלְוִיִּם. שְׁתֵּי עֲגָלוֹת זוֹ אַחַר זוֹ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים מוֹשִׁיטִין אֶת הַקְּרָשִׁין מִזּוֹ לָזוֹ אֲבָל לֹא זוֹרְקִין. חוּלַּית הַבּוֹר וְהַסֶּלַע שֶׁהֵן גְּבוֹהִין עֲשָׂרָה וּרְחָבִין אַרְבָּעָה הַנּוֹטֵל מֵהֶן וְהַנּוֹתֵן עַל גַּבָּן חַיָּיב פָּחוֹת מִיכֵּן פָּטוּר׃

הלכה: ב׳. רַב אָמַר. לֵית כָּאן פָּטוּר אֶלָּא מוּתָּר. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרַב. לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה מוּתָּר. עַל דַּעְתֵּיהּ דִּשְׁמוּאֵל. לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה אָסוּר. רִבִּי אִילָּא בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. וְהוּא שֶׁתְּהֵא רְשׁוּת הָרַבִּים מַקָּפָתוֹ מִכָּל צַד. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. אֲפִילּוּ מֵרוּחַ אַחַת. מִן אִילֵּין עֲגָלוֹת. וַעֲגָלוֹת לָאו לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה אִינּוּן. רִבִּי אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי מַיְישָׁא. בִּלְבַד עַל יְדֵי שְׁנַיִם. בְּכָל אָתָר אַתְּ אָמַר. שְׁנַיִם שֶׁעָשׂוּ פְטוּרִין. וְהָכָא אַתְּ אָמַר. שְׁנַיִם שֶׁעָשׂוּ חַיָּיבִין. שַׁנְיָיא הִיא. שֶׁכָּךְ הָיְתָה עֲבוֹדַת הַלְוִיִּם בְּאֹהֶל מוֹעֵד. מַה הָיְתָה עֲבוֹדַת הַלְוִיִּם בְּאֹהֶל מוֹעֵד. שְׁתֵּי עֲגָלוֹת זוֹ אַחַר זוֹ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים מוֹשִׁיטִין אֶת הַקְּרָשִׁים מִזּוֹ לָזוֹ אֲבָל לֹא זוֹרְקִין. תַּנֵּי בַר קַפָּרָא. שֶׁלֹּא לְנַהוֹג בַּקְּרָשִׁים בִּיזָּיוֹן.

אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. הָעוֹמֵד וְהֶחָלָל מִצְטָרְפִין (לַעֲשָׂרָה) בְּאַרְבָּעָה. וְהוּא שֶׁיִּהֵא הָעוֹמֵד רָבָה עַל הֶחָלָל. רִבִּי זְעוּרָא בָּעֵי. עַד שֶׁיִּהֵא עוֹמֵד שָׁכָּאן וְעוֹמֵד שָׁכָּאן רָבָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. פְּשִׁיטָא לְרִבִּי זְעוּרָא שֶׁאֵין עוֹמֵד מִצַּד אֶחָד מִצְטָרֵף. פְּשִׁיטָא לֵיהּ שֶׁאֵין עוֹמֵד מִצַּד אֶחָד רָבָה. לֹא צוֹרְכָה דִּלֹּא אֲפִילּוּ עוֹמֵד הַשֵּׁינִי. חוּלַּית הַבּוֹר וְהַסֶּלַע שֶׁהֵן גְּבוֹהִין עֲשָׂרָה וּרְחָבִין אַרְבָּעָה. מָה אֲנָן קַיָּימִין. אִם בִּגְבוֹהִין עֲשָׂרָה (וְרָחְבָּן אַרְבָּעָה. רְשׁוּת בִּפְנֵי עַצְמָהּ הִיא. גְּבוֹהִין עֲשָׂרָה) וְאֵינָן

רְחָבִין אַרְבָּעָה. הָדָא הִיא דְאָמַר רַב חִסְדָּא בְּשֵׁם אִיסִּי. קָנֶה נָעוּץ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה טְפָחִים מוּתָּר לְכָאן וּמוּתָּר לְכָאן בִּלְבַד שֶׁלֹּא יַחֲלִיף. אֶלָּא כֵּן אֲנָן קַיָּימִין. בְּשֶׁאֵינָן לֹא רְחָבִים אַרְבָּעָה וְלֹא גְבוֹהִין עֲשָׂרָה. לֹא כֵן אָמַר חִיָּיה בְּרֵיהּ דְּרַב. כָּל הַמְעַכֵּב דְּרִיסָה בִּרְשׁוּת הָרַבִּים נִקְרָא כַּרְמְלִית. אָמַר רִבִּי יוּדָן. מַה דְאָמַר חִיָּיה בְּרֵיהּ דְּרַב. בְּאֶמְצַע. אֲבָל מִן הַצַּד רְשׁוּת הָרַבִּים מְבַטְּלָתָהּ.

אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. לֵית כָּאן פָּטוּר אֶלָּא מוּתָּר. תַּמָּן תַּנִּינָן. הַמִּיפִּיס מוּרְסָא בַּשַּׁבָּת. אִם לַעֲשׂוֹת לָהּ פֶּה חַיָּיב. אִם לְהוֹצִיא מִמֶּנָּה הַלַּיְחָה פָּטוּר. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. לֵית כָּאן פָּטוּר אֶלָּא מוּתָּר. תַּמָּן תַּנִּינָן. הַצָּד נָחָשׁ בַּשַּׁבָּת. אִם בְּמִתְעַסֵּק שֶׁלֹּא יִשְׁכְּנוּ פָּטוּר. אִם לְרִפּוּאָה חַיָּיב. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. לֵית כָּאן פָּטוּר אֶלָּא מוּתָּר. תַּמָּן תַּנִּינָן. וְעַל לַפָּסִים עִירְנִיּוֹת [אֲרוּנְיוֹת] שֶׁהֵן טְהוֹרוֹת בְּאֹהֶל הַמֵּת וּטְמֵאוֹת בְּמַשָּׂא הַזָּב. אָמַר רִבִּי זְעוּרָא. וְיֵאוּת. אִם לְצוֹרְכָהּ. הָדָא דְתַנִּינָן. אִם לִרְפּוּאָה חַיָּיב. הֲוֵי. לֵית כָּאן פָּטוּר אֶלָּא מוּתָּר.

ג משנה: הַזּוֹרֵק אַרְבַּע אַמּוֹת בַּכּוֹתֶל לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים כְּזוֹרֵק בָּאֲוִיר לְמַטָּה מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים כְּזוֹרֵק בָּאָרֶץ וְהַזּוֹרֵק בָּאָרֶץ אַרְבַּע אַמּוֹת חַיָּיב. זָרַק לְתוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת וְנִתְגַּלְגֵּל חוּץ לְאַרְבַּע אַמּוֹת פָּטוּר. חוּץ לְאַרְבַּע אַמּוֹת וְנִתְגַּלְגֵּל לְתוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת חַיָּיב:

הלכה: ג׳. מַתְנִיתִין בְּשֶׁאֵין שָׁם חוֹר. אֲבָל אִם יֵשׁ שָׁם חוֹר מַחְלוֹקֶת רִבִּי מֵאִיר וַחֲכָמִים. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי מֵאִיר. בֵּין שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אַרְבָּעָה בֵּין שֶׁאֵין בּוֹ אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה אַתְּ רוֹאֶה אֶת הַכּוֹתֶל כְּגָמוּם. עַל דַּעְתּוֹן דְּרַבָּנִן. אִם יֵשׁ בּוֹ אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה אַתְּ רוֹאֶה אֶת הַכּוֹתֶל כְּגָמוּם. וְאִם לָאו אֵין אַתְּ רוֹאֶה אֶת הַכּוֹתֶל כְּגָמוּם אֶלָּא כְסָתוּם. רַב חִסְדָּא אָמַר. בְּמוֹדֵד לוֹכְסָן. וְאֵין סוֹפָהּ לֵירֵד. רִבִּי חִיָּיה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. תִּיפְתָּר שֶׁהָיְתָה דְּבֵילָה שְׁמֵינָה וְהִיא נִיטּוֹחָה. רִבִּי חַגַּי בְּעָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵה. לֵית הָדָא אָמְרָה שִׁיפּוּעַ מַדְרֵיגָה כִּלְמַטָּן. אָמַר לֵיהּ. תַּמָּן זָרְעִים נֶהֱנִין מִן הַמַּדְרֵיגָה. בְּרַם הָכָא דֶּרֶךְ בְּנֵי אָדָם לְהִיוֹת שָׁפִין בָּהּ וְהִיא נוֹפֶלֶת. אִילּוּ אָמַר. כְּשֶׁהָיָה שָׁם חוֹר וְהִיא נֶהֱנֵית מִן הַחוֹר כְּשֵׁם שֶׁהַזְּרָעִים נֶהֱנִין מִן הַמַּדְרֵיגָה. יָאוּת.

רִבִּי יוֹסֵה רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. בְּשֶׁהָיָה הַמָּקוֹם מוּנְדָּרָן. כְּהָדָא דְתַנִּינָן. זָרַק חוּץ לְאַרְבַּע אַמּוֹת וְנִתְגַּלְגֵּל חוּץ לְאַרְבַּע אַמּוֹת חַיָּיב. אָתָא רִבִּי חִזְקִיָּה רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. וְהִיא שֶׁנָּחָה.

ד משנה: הַזּוֹרֵק בַּיָּם אַרְבַּע אַמּוֹת פָּטוּר. אִם הָיָה רָקָק מַיִם וּרְשׁוּת הָרַבִּים מְהַלֶּכֶת בּוֹ הַזּוֹרֵק בְּתוֹכוֹ אַרְבַּע אַמּוֹת חַיָּיב. וְכַמָּה הוּא רָקָק מַיִם פָּחוֹת מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים. רָקָק מַיִם וּרְשׁוּת הָרַבִּים מְהַלֶּכֶת בּוֹ הַזּוֹרֵק בְּתוֹכוֹ אַרְבַּע אַמּוֹת חַיָּיב:

הלכה: ד׳. לֹא סוֹף דָּבָר אַרְבַּע אַמּוֹת בַּיָּם. אֶלָּא אֲפִילּוּ זָרַק בְּכָל הַיָּם פָּטוּר. שֶׁכָּל הַיָּם נִקְרָא כַּרְמְלִית.

וְלָמָּה תְּנִינָתָהּ תְּרֵין זִימְנִין. רִבִּי חֲנַנְיָה בְּשֵׁם רִבִּי פִּינְחָס. בְּשֶׁהָיוּ שְׁנֵי רְקָקִים. אֶחָד הָרַבִּים מְהַלְּכִין בּוֹ וְאֶחָד אֵין הָרַבִּים מְהַלְּכִין בּוֹ אֶלָּא כְּשֶׁהֵן נִדְחָקִין. שֶׁלֹּא תֹּאמַר. הוֹאִיל וְאֵין הָרַבִּים מְהַלְּכִין בּוֹ אֶלָּא כְּשֶׁהֵן נִדְחָקִין אֵינוֹ רְשׁוּת הָרַבִּים אֶלָּא רְשׁוּת הַיָּחִיד. לְפוּם כֵּן צָרַךְ מֵימַר. רְשׁוּת הָרַבִּים הוּא.

ה משנה: הַזּוֹרֵק מִן הַיָּם לַיַּבָּשָׁה וּמִן הַיַּבָּשָׁה לַיָּם וּמִן הַיָּם לַסְּפִינָה וּמִן הַסְּפִינָה לַיָּם וּמִן הַסְּפִינָה לַחֲבֶירְתָּהּ פָּטוּר. סְפִינוֹת קְשׁוּרוֹת זוֹ בָזוֹ מְטַלְטְלִין מִזּוֹ לָזוֹ אִם אֵינָן קְשׁוּרוֹת אַף עַל פִּי שְׁמוּקָּפוֹת אֵין מְטַלְטְלִין מִזּוֹ לָזוֹ:

הלכה: ה׳. אַבָּא בַּר רַב חוּנָא אָמַר. בְּקְשׁוּרוֹת בְּגָמֵי. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן אָמַר. וְהֵן שֶׁעֵירְבוּ. רִבִּי חִיָּיה רִבִּי אִימִּי תְּרֵיהוֹן בְּשֵׁם רִבִּי לָעְזָר. חַד אָמַר. בְּשֶׁאֵין בֵּינֵיהֶן רוֹחַב אַרְבַּע. וְחוֹרְנָה אָמַר. אֲפִילּוּ יֵשׁ בֵּינֵיהֶן רוֹחַב אַרְבַּע. וְלָא יָדְעִין מָאן אָמַר דָּא וּמָאן אָמַר דָּא. מִן מַה דְאָמַר רִבִּי יוֹסֵה רִבִּי יַעֲקֹב בַּר זַבְדִּי רִבִּי חִיָּיה בְּשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. אֲפִילּוּ אֵינָן גְּבוֹהוֹת עֲשָׂרָה. הֲוֵי דוּ אָמַר. בְּשֶׁאֵין בֵּינֵיהֶן רוֹחַב אַרְבָּעָה.

הָוֹון בָּעֵי מֵימַר. מָאן דְּאָמַר. בְּשֶׁאֵין בֵּינֵיהֶן רוֹחַב אַרְבָּעָה אֲפִילּוּ אֵינָן גְּבוֹהוֹת עֲשָׂרָה. מָאן דְּאָמַר. גְּבוֹהוֹת עֲשָׂרָה אֲפִילּוּ יֵשׁ בֵּינֵיהֶן רוֹחַב אַרְבַּע. אָמַר רִבִּי חֲנַנְיָה בְּרֵיהּ דְּרִבִּי הִילֵּל. וְהוּא שֶׁיִּהֵא כָּל אֲוִיר כַּרְמְלִית בְּתוֹךְ עֲשָׂרָה.

סְפִינָה שֶׁבָּיָם גְּבוֹהָה עֲשָׂרָה טְפָחִים אֵין מְטַלְטְלִין מִתּוֹכָהּ לַיָּם וְלֹא מִן הַיָּם לְתוֹכָהּ. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. אִם הָיְתָה עֲמוּקָה מִן הַמַּיִם עֲשָׂרָה טְפָחִים וְאֵינָהּ גְּבוֹהָה מִן הַמַּיִם עֲשָׂרָה טְפָחִים מְטַלְטְלִין מִתּוֹכָהּ לַיָּם. אֲבָל לֹא מִן הַיָּם לְתוֹכָהּ. רִבִּי אַבָּהוּ אָמַר. רִבִּי יוֹחָנָן בָּעֵי. וְלָמָּה מִתּוֹכָהּ לַיָּם מוּתָּר. מִפְּנֵי שֶׁאֵינָהּ גְּבוֹהָה עֲשָׂרָה. אֵין כֵּינִי. אֲפִילּוּ מִן הַיָּם לְתוֹכָהּ. וְלָמָּה מִן הַיָּם לְתוֹכָהּ אָסוּר. מִפְּנֵי שֶׁהִיא עֲמוּקָה עֲשָׂרָה. אִין כֵּינִי. אֲפִילּוּ מִתּוֹכָהּ לַיָּם. אָמַר רִבִּי אָבוּן. וְלָמָּה מִתּוֹכָהּ לַיָּם מוּתָּר. מִפְּנֵי סַכָּנָה.

סֻלַּע שֶׁבַּיָּם גְּבוֹהַּ עֲשָׂרָה טְפָחִים אֵין מְטַלְטְלִין מִתּוֹכָהּ לַיָּם וְלֹא מִן הַיָּם לְתוֹכָהּ. פָּחוּת מִיכֵּן מוּתָּר. מַה בֵּין סֻלַּע וּמַה בֵּין סְפִינָה. סְפִינָה עוֹלָה וְיוֹרֶדֶת. סֻלַּע בְּמִקּוֹמָהּ הִיא. וְלֹא כַרְמְלִית הִיא. כְּלוּם הוּא מוּתָּר לְטַלְטֵל בְּכַרְמְלִית אֶלָּא בְּאַרְבַּע אַמּוֹת. אָמַר רִבִּי אִילָא. עַל רֹאשָׁהּ. סֻלַּע שֶׁבַּיָּם גְּבוֹהַּ עֲשָׂרָה טְפָחִים אֵין מְטַלְטְלִין מִתּוֹכָהּ לַיָּם וְלֹא מִן הַיָּם לְתוֹכָהּ. יוֹתֵר מִיכֵּן נַעֲשֵׂית כִּמְחִיצָה שֶׁהוּקְפָה זְרָעִים שֶׁאֵין מוּתָּר לְטַלְטֵל בָּהּ אֶלָּא בְּאַרְבַּע אַמּוֹת. פָּחוּת מִיכֵּן מְטַלְטְלִין מִתּוֹכָהּ לַיָּם וּמִן הַיָּם לְתוֹכָהּ וּמְטַלְטְלִין בָּהּ עַד בֵּית סְאָתַיִם. רִבִּי בּוּן בַּר חִיָּיה בָּעֵי. מֵעַתָּה שְׁתֵּי כַרְמְלִיּוֹת סְמוּכוֹת זוֹ לְזוֹ מְטַלְטְלִין מִזּוֹ לְזוֹ. אָמַר רִבִּי חֲנַנְיָה

בְּרֵיהּ דְּרִבִּי הִילֵּל. מִכָּאן שֶׁהַיָּם מַקִּיפָהּ מִכָּל צַד כְּמִי שֶׁכּוּפְלָה כַּרְמִלִּית אַחַת.

רַב הַמְנוּנָא אָמַר. נָסָר שֶׁהוּא חוּץ לַסְּפִינָה וְאֵין בּוֹ רוֹחַב אַרְבַּע מוּתָּר לֵישֵׁב בּוֹ וְלַעֲשׂוֹת צָרְכָּיו בַּשַּׁבָּת. אָמַר רִבִּי מָנָא. אִילּוּ אָמַר. תֵּיבָה פְּחוּתָה. יֵאוּת. אָמַר רִבִּי אָבוּן. מָאן דְּבָעֵי מֵיעֲבַד תַּקָּנָה לְאֵילֶּךָ. מוֹצִיא נָסָר חוּץ לִשְׁלֹשָׁה שֶׁאֵין בּוֹ רוֹחַב אַרְבָּעָה וְאַתְּ רוֹאֶה אֶת הַמְּחִיצוֹת כְּאִילּוּ עוֹלוֹת. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְּשֵׁם רַב הַמְנוּנָא. שֶׁכָּל שֶׁלֹּשָׁה וּשְׁלֹשָׁה שֶׁהֵן סְמוּכִין לִמְחִיצָה כִּמְחִיצָה הֵן. רִבִּי יִצְחָק בֵּירִבִּי אֶלְעָזָר מְפַקֵּד לְרִבִּי הוֹשַׁעְיָה בֵּירִבִּי שַׁמַּי דַּהֲוָה פָרִישׁ. מֵיעֲבִיד לֵיהּ סַל פָּחוּת.

ו משנה: הַזּוֹרֵק וְנִזְכָּר עַד שֶׁלֹּא תֵּצֵא מִיָּדוֹ קִלָּטָהּ אַחֵר קִלָּטָהּ כֻּלּוֹ אוֹ שֶׁנִּשְׁרְפָה פָּטוּר. זָרַק לַעֲשׂוֹת חַבּוּרָה בֵּין בָּאָדָם בֵּין בַּבְּהֵמָה וְנִזְכַּר עַד שֶׁלֹּא נַעֲשֵׂית חַבּוּרָה פָּטוּר. זֶה הַכְּלָל כָּל חַיָּבֵי חַטָּאוֹת אֵינָן חַיָּבִין עַד שֶׁתְּהֵא תְחִלָּתָן וְסוֹפָן שְׁגָגָה. תְּחִילָּתָן שְׁגָגָה וְסוֹפָן זָדוֹן תְּחִלָּתָן זָדוֹן וְסוֹפָן שְׁגָגָה פְּטוּרִין עַד שֶׁתְּהֵא תְחִילָּתָן וְסוֹפָן שְׁגָגָה׃

הלכה: ו׳. כֵּינִי מַתְנִיתָא. וְהִזִּיד. וְקִשְׁיָא. אִילּוּ יָרָה חֵץ לַהֲרוֹג בּוֹ אֶת הַנֶּפֶשׁ וְהִתְרוּ בּוֹ וְחָזַר בּוֹ. שָׁמָּא כְלוּם הוּא. חַיָּב סוֹפָהּ מִימַר. וְהִזִּיד.

רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה אָמַר. בְּשׁוֹגֵג בְּלֹא תַעֲשֶׂה. וּבְמֵזִיד בְּלֹא תַעֲשֶׂה. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי אָמַר. בְּשׁוֹגֵג בְּהִיכָּרֵת. וּבְמֵזִיד בְּהִיכָּרֵת. תַּנֵּי רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי מְסַיֵּעַ לְרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. אֶת יְיָ הוּא מְגַדֵּף וְנִכְרְתָה. הַגַּע עַצְמָךְ. אֲפִילּוּ מֵזִיד בְּהִיכָּרֵת מַתְרִין בּוֹ וְלוֹקֶה וּמֵבִיא קָרְבָּן. רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הַשּׁוֹגֵג בְּחֵלֶב וּמֵזִיד בַּחֲטָאת מַתְרִין בּוֹ וְלוֹקֶה וּמֵבִיא קָרְבָּן.

תַּנֵּי. אֵין מִתְעַסְּקִין לֹא בַחֲלָבִים וְלֹא בָעֲרָיוֹת. הַמִּתְעַסֵּק בַּשַּׁבָּת פָּטוּר. בַּחֲלָבִים וּבָעֲרָיוֹת חַיָּיב. הֵיךְ עֲבִידָא. אָמַר. הֲרֵי אֲנִי קוֹצֵר חֲצִי גְּרוֹגֶרֶת. וְקָצַר כְּגְרוֹגֶרֶת פָּטוּר. הֲרֵי אֲנִי אוֹכֵל חֲצִי זַיִת. וְאָכַל כְּזַיִת חַיָּיב. הֲרֵי אֲנִי מִתְחַמֵּם בָּהּ. וְהֶעֱרָה בָהּ חַיָּיב.

פרק יב

א משנה: הַבּוֹנֶה כַּמָּה יִבְנֶה וְיִהֶא חַיָּיב. הַבּוֹנֶה כָּל שֶׁהוּא. הַמְסַתֵּת וְהַמַּכֶּה בַּפַּטִּישׁ וּבַמַּעֲצָד הַקּוֹדֵחַ כָּל שֶׁהוּא חַיָּיב. זֶה הַכְּלָל כָּל הָעוֹשֶׂה מְלָאכָה וּמְלַאכְתּוֹ מִתְקַיֶּמֶת בַּשַּׁבָּת חַיָּיב. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר אַף הַמַּכֶּה בַקּוּרְנָס עַל הַסַּדָּן בִּשְׁעַת מְלָאכָה חַיָּיב מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְמַתֵּקֵן מְלָאכָה׃

הלכה: הַבּוֹנֶה כַּמָּה יִבְנֶה וְיִהֶא חַיָּיב כול׳. מַה בְּנָיָין הָיָה בַּמִּשְׁכָּן. שֶׁהָיוּ נוֹתְנִין קְרָשִׁים עַל גַּבֵּי אֲדָנִים. וְלֹא לְשָׁעָה הָיְתָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. מִכָּאן שֶׁהָיוּ נוֹסְעִים וְחוֹנִים עַל פִּי הַדִּיבּוּר כְּמִי שֶׁהוּא לְעוֹלָם. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בוּן. מִכָּאן שֶׁהַבְּטָחָן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא מַכְנִיסָן לָאָרֶץ כְּמִי שֶׁהוּא לְעוֹלָם. הָדָא אָמְרָה. אֲפִילּוּ מִן הַצַּד. הָדָא אָמְרָה. אֲפִילּוּ נָתוּן עַל גַּבֵּי דָּבָר אַחֵר. הָדָא אָמְרָה. בֵּינְיָן עַל גַּבֵּי כֵלִים בִּנְיָן. אֲדָנִים בַּקַּרְקַע הֵן.

תַּנֵּי. אֶחָד מֵבִיא אֶת הָאֶבֶן וְאֶחָד מֵבִיא אֶת הַטִּיט. הַמֵּבִיא אֶת הַטִּיט חַיָּיב. רִבִּי יוֹסֵה אוֹמֵר. שְׁנֵיהֶן חַיָּיבִין. סָבַר רִבִּי יוֹסֵי. אֶבֶן בְּלֹא טִיט בִּנְיָן. הַכֹּל מוֹדִין שֶׁאִם נָתַן אֶת הַטִּיט תְּחִילָּה וְאַחַר כָּךְ נָתַן אֶת הָאֶבֶן שֶׁהוּא חַיָּיב. הַבַּנַּאי שֶׁיִּישֵּׁב אֶת הָאֶבֶן בְּרֹאשׁ הַדִּימוֹס חַיָּיב. לְמִי נִצְרְכָה. לְמִי שֶׁנָּ

הַקּוֹצֵץ עַד שֶׁיְּקַצֵּץ כָּל צָרְכּוֹ. הָעוֹבֵד אֶת הָעוֹר עַד שֶׁיְּעַבֵּד כָּל צוֹרְכּוֹ. וְאָמַר רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא. לֹא אַתְיָא אֶלָּא כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן לֹא עָבַד מִקְצַת מְלָאכָה כְּכוּלָּהּ. וְרַבָּנָן עָבְדִין מִקְצַת מְלָאכָה כְּכוּלָּהּ.

וְקַשְׁיָא עַל דְּרַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל. אִילּוּ נָטַל לְקָצוֹר וְלֹא קָצַר שֶׁמָּא כְלוּם הוּא. אָמַר רִבִּי אָדָא. אַתְיָא דְּרַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל כְּרִבִּי יְהוּדָה. דְּתַנֵּי. הַשּׁוֹבֵט וְהַמְקַטְקֵט עַל הָאָרִיג חֲרֵי זֶה חַיָּיב מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְמְיַישֵּׁב בְּיָדוֹ. וְהָכָא מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְמְיַישֵּׁב בְּיָדוֹ.

ב משנה: הַחוֹרֵשׁ כָּל שֶׁהוּא הַמְנַכֵּשׁ וְהַמְקָרְסֵם וְהַמְזָרֵד כָּל שֶׁהוּא חַיָּיב. הַמְלַקֵּט עֵצִים לְתַקֵּן כָּל שֶׁהֵן. אִם לְהַסִּיק כִּדֵי לְבַשֵּׁל בֵּיצָה קַלָּה. הַמְלַקֵּט עֲשָׂבִים לְתַקֵּן כָּל שֶׁהֵן אִם לַבְּהֵמָה כְּמְלוֹא פִי גְדִי׃

הלכה: ב׳. מַה חֲרִישָׁה הָיְתָה בַּמִּשְׁכָּן. שֶׁהָיוּ חוֹרְשִׁין לִיסַּע סִימָנִין. וְכַמָּה יַחֲרוֹשׁ וְיִהֵא חַיָּיב. רִבִּי מַתַּנְיָה אָמַר. כְּדֵי לִיסַּע כְּרִישָׁה. רִבִּי בָּא בְשֵׁם רַב. כְּדֵי לִיסַּע זִכְרוּתָהּ שֶׁלְּחִיטָה.

תַּמָּן תַּנִּינָן. זֶרַע קִישׁוּאִין שְׁנַיִם. תַּנֵּי. חִטִּים מָדַיּוֹת שְׁתַּיִם. רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רִבִּי זְעוּרָה. חִטִּין עַל יְדֵי שֶׁהֵן חֲבִיבוֹת עָשׂוּ אוֹתָן כִּשְׁאַר זֵירְעוֹנֵי גִינָּה שֶׁאֵינָן נֶאֱכָלִין.

לָמָּה לִי לְתַקֵּן כָּל שֶׁהוּא. לָמָּה לִי כִּמְלוֹא פִי גְדִי.

ג משנה: הַכּוֹתֵב שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת בֵּין בִּימִינוֹ בֵּין בִּשְׂמֹאלוֹ בֵּין מִשֵּׁם אֶחָד בֵּין מִשְּׁנֵי שֵׁמוֹת בֵּין מִשְּׁנֵי סִימָנִיּוֹת בְּכָל לָשׁוֹן חַיָּיב. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי לֹא נִתְחַיְּבוּ שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת אֶלָּא מִשּׁוּם רוֹשֶׁם שֶׁכָּךְ הָיוּ רוֹשְׁמִין עַל קַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן לֵידַע אֵי זֶהוּ בָן זוּגוֹ. אָמַר רִבִּי יְהוּדָה מָצִינוּ שֵׁם קָטָן מִשֵּׁם גָּדוֹל שֵׁם מִשְׁמְעוֹן וּמִשְׁמוּאֵל נַח מִנֹּחַר. דָּן מִדָּנִיֵּאל גָּד מִגַּדִּיאֵל׃

הלכה: ג׳. מָאן תַּנָּא. סִימְיוֹנוֹת. רִבִּי יוֹסֵי. מָהוּ בְּכָל לָשׁוֹן. אֲפִילּוּ אֶלֶף אַלְפָא. וְחָשׁ לוֹמַר. שֶׁמָּא יִתֵּן שֶׁלְּמַטָּן לְמַעֲלָן שֶׁלְּמַעֲלָן לְמַטָּן. כְּמִין קוֹלְמוֹסִין הָיוּ עֲשׂוּיִין. וְחָשׁ לוֹמַר. שֶׁמָּא יִתֵּן שֶׁבְּפָנִים בַּחוּץ וְשֶׁבַּחוּץ בִּפְנִים. טַבָּעוֹת הָיוּ מוּכִיחוֹת. וְחָשׁ לוֹמַר. שֶׁמָּא יַחֲלִיף. אָמַר רִבִּי אָחָא. לוֹכְסָן הָיָה כָתוּב עֲלֵיהֶן. וְיַחֲלִיף. אָמַר רִבִּי אִימִּי. וַהֲקֵמוֹתָ אֶת הַמִּשְׁכָּן כְּמִשְׁפָּטוֹ. וְכִי יֵשׁ מִשְׁפָּט לָעֲצִים. אֶלָּא אִי זֶה קֶרֶשׁ זָכָה לְהִינָּתֵן בַּצָּפוֹן יִינָּתֵן בַּצָּפוֹן. בַּדָּרוֹם יִינָּתֵן בַּדָּרוֹם.

אִילֵּין דְּרִבִּי הוֹשַׁעְיָה וּדְבַר פָּזִי הֲווֹן שְׁאֲלִין בִּשְׁלָמֵיהּ דִּנְשַׁיָּא בְּכָל יוֹם. וַהֲווֹן אִילֵּין דְּרִבִּי הוֹשַׁעְיָה עֲלִין קֳדָמַאי וְנָפְקִין קֳדָמַאי. אָזְלִין אִילֵּין דְּבַר פָּזִי וְאִיתְחַנּוּן בִּנְשִׁיאוּתָא. אֲתוֹן בָּעְיָין מִיעוֹל קֳדָמַאי. אִישְׁתְּאֲלַת לְרִבִּי אִימִּי. אָמַר לוֹן רִבִּי אִימִּי. וַהֲקֵמוֹתָ אֶת הַמִּשְׁכָּן כְּמִשְׁפָּטוֹ. וְכִי יֵשׁ מִשְׁפָּט לָעֲצִים. אֶלָּא אִי זֶה קֶרֶשׁ זָכָה לְהִינָּתֵן בַּצָּפוֹן יִינָּתֵן בַּצָּפוֹן. בַּדָּרוֹם יִינָּתֵן בַּדָּרוֹם.

תְּרֵין זַרְעַיִן הֲווֹן בְּצִיפֹּרִין בּוּלְוּטַיָּא וּפָגְנָיָא. הֲווֹן שְׁאֲלִין בִּשְׁלָמֵיהּ דִּנְשַׁיָּא בְּכָל יוֹם. וַהֲווֹן בּוּלְוּטַיָּא עֲלִין קֳדָמַיי וְנָפְקִין קֳדָמַיי. אָזְלוֹן פָּגְנָיָא וְזָכוֹן בָּאוֹרַיְתָא. אֲתוֹן בָּעוּ מֵיעוֹל קֳדָמַיי. אִישְׁתְּאֲלַת לְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. שָׁאֲלָהּ רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ לְרִבִּי יוֹחָנָן. עַאל רִבִּי יוֹחָנָן וּדְרָשָׁהּ בִּבֵי מִדְרָשָׁא דְרִבִּי בְנָיָיה. אֲפִילּוּ מַמְזֵר תַּלְמִיד חָכָם וְכֹהֵן גָּדוֹל עַם הָאָרֶץ. מַמְזֵר תַּלְמִיד חָכָם קוֹדֵם לְכֹהֵן גָּדוֹל עַם הָאָרֶץ. סָבְרִין מֵימַר. לִפְדוּת וְלִכְסוּת וּלְהַחֲיוֹת. הָא לִישִׁיבָה לֹא. אָמַר רִבִּי אַבִּין. אַף לִישִׁיבָה. מַה טַעֲמָא. יְקָרָה הִיא מִפְּנִינִים. אֲפִילּוּ מִזֶּה שֶׁהוּא נִכְנָס לִפְנֵי לִפְנִים.

תַּנֵּי. וְגַד מְגַדִּיאֵל. מֵתִיבִין לְרִבִּי יְהוּדָה. וַהֲלֹא אֵילּוּ פְּשׁוּטִים וְאֵילּוּ כְּפוּפִים. תַּנֵּי בְשֵׁם רִבִּי יוּדָה. כָּתַב שְׁנֵי אוֹתוֹת שָׁוִים וְהֵן שֵׁם חַיָּיב. כְּגוֹן שש תת גג רר חח. וְרַבָּנָן אָמְרֵי. שְׁתֵּי אוֹתוֹת בְּכָל מָקוֹם. אַשְׁכָּחַת אָמַר. קַלַּת וְחוֹמֶרֶת עַל דְּרִבִּי יוּדָה. קַלַּת וַחֲמָרַת עַל דְּרַבָּנָן. קַלַּת עַל דְּרִבִּי יוּדָה. כָּתַב שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת שָׁוִין וְהֵן שֵׁם. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוּדָה חַיָּיב. עַל דַּעְתְּהוֹן דְּרַבָּנָן פָּטוּר. קַלַּת עַל דְּרַבָּנָן. שְׁתֵּי אוֹתוֹת מִכָּל מָקוֹם אַף עַל פִּי שֶׁאֵינָן שֵׁם. עַל דַּעְתְּהוֹן דְּרַבָּנָן חַיָּיב. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוּדָה פָּטוּר. מִחְלָפָה שִׁיטָתֵיהּ דְּרִבִּי יוּדָה. דְּתַנֵּי. יָכוֹל עַד שֶׁיְּכְתּוֹב אֶת כָּל הַשֵּׁם. עַד שֶׁיְּאָרוֹג אֶת כָּל הַבֶּגֶד. עַד שֶׁיְּעַשֶּׂה אֶת כָּל הַנָּפָה. תַּלְמוּד לוֹמַר. מֵאַחַת. אִי מֵאַחַת יָכוֹל אֲפִילּוּ כָתַב אוֹת אַחַת. אֲפִילּוּ אָרַג חוּט אֶחָד. אֲפִילּוּ עָשָׂה בַּיִת אֶחָד בְּנָפָה וּבְכַבָּרָה. תַּלְמוּד לוֹמַר וְעָשָׂה אַחַת. הָא כֵיצַד. עַד שֶׁיַּעֲשֶׂה מְלָאכָה שֶׁכְּיוֹצֵא בָּהּ מִתְקַיֶּימֶת. וְהָכָא הוּא אָמַר. הַשּׁוֹבֵט וְהַמְקַטְקֵט עַל הָאָרִיג חֲרֵי זֶה חַיָּיב מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְיַישֵּׁב בְּיָדוֹ.

ד משנה: הַכּוֹתֵב שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת בְּהֶעְלֵם אֶחָד חַיָּיב. כָּתַב בִּדְיוֹ בְּסַם בְּסִיקְרָא בְּקוֹמוֹס וְקַלְקַנְתּוֹס וּבְכָל דָּבָר שֶׁהוּא רוֹשֵׁם עַל שְׁנֵי כוֹתְלֵי הַבַּיִת וְעַל שְׁנֵי דַפֵּי פִּינָקְס וְהֵן נֶהְגִּין זֶה עִם זֶה חַיָּיב. הַכּוֹתֵב עַל בְּשָׂרוֹ חַיָּיב. וְהַמְסָרֵט עַל בְּשָׂרוֹ רִבִּי אֱלִיעֶזֶר מְחַיֵּיב חַטָּאת וְרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ פּוֹטֵר׃

הלכה: ד. כָּתַב בִּדְיוֹ עַל עֲלֵי יְרָקוֹת. בְּמַשְׁקִין וּבְמֵי פֵּירוֹת עַל הַלּוּחַ. פָּטוּר. עַד שֶׁיִּכְתּוֹב דָּבָר שֶׁלְּקַיְּימָא עַל דָּבָר שֶׁלְּקַיְּימָא. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא רִבִּי יָסָא בְּשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. כָּתַב אוֹת אַחַת בְּטִיבֵּרְיָא וְאוֹת אַחַת בְּצִיפֹּרִין חַיָּיב. וְהָא תַנִּינָן. אִם אֵינָן נֶהְגִּין זֶה עִם זֶה פָּטוּר. אָמַר רִבִּי אַבָּא בַּר מָמָל. בְּסִרָרָה.

עֲדִים שֶׁאֵינָן יוֹדְעִין לַחֲתוֹם. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. רוֹשֵׁם לִפְנֵיהֶן בַּדְּיוֹ וְהֵן חוֹתְמִין בְּסִיקְרָא. בְּסִיקְרָא וְהֵן חוֹתְמִין בַּדְּיוֹ. אָמַר לֵיהּ רִבִּי יוֹחָנָן. מִפְּנֵי שֶׁאָנוּ עֲסוּקִין בְּהֵילְכוֹת שַׁבָּת אָנוּ מַתִּירִין אִשָּׁה אִישׁ. אֶלָּא מְבִיא נְיָיר חָלָק וּמְקָרֵעַ לִפְנֵיהֶן וְהֵן חוֹתְמִין. וְלֹא כְתַב יָדוֹ שֶׁלְּרִאשׁוֹן הוּא. מַרְחִיב לִפְנֵיהֶן אֶת

הַקֶּרַע. רִבִּי מָנָא בָּעֵי. וְלָמָּה לִי נָן אָמְרִין. רוֹשֶׁם לְפָנֶיהָן בַּמַּיִם. אִם בָּא וְעִרְעֵר עֲרָרוֹ בָּטֵל. הַקּוֹרֵעַ עַל הָעוֹר בְּתַבְנִית כְּתָב חַיָּיב. הָרוֹשֵׁם עַל הָעוֹר כְּתַבְנִית כְּתָב פָּטוּר. אָמַר לָהֶן רִבִּי אֱלִיעֶזֶר. וַהֲלֹא בֶּן סַטְדָא לֹא הֵבִיא כְּשָׁפִים מִמִּצְרַיִם אֶלָּא בְקָנֶה. אָמְרוּ לוֹ. מִפְּנֵי שׁוֹטֶה אֶחָד אָנוּ מְאַבְּדִין כַּמָּה פִּיקָחִין.

כָּתַב. לֹא חֵקֶק. וְכָתַב. לֹא הַמַּטִּיחַ. כָּתַב. לֹא הַשּׁוֹפֵךְ. וְכָתַב. לֹא חוֹקֵק. אִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. אֲפִילּוּ חוֹקֵק. אָמַר רַב חִסְדָּא. מָאן דְּאָמַר. לֹא חוֹקֵק. בִּבוֹלֶט מְקוֹם הַכְּתָב. כְּגוֹן הָדֵין דִּינָרָא. מָאן דְּאָמַר. אֲפִילּוּ חוֹקֵק. כְּגוֹן הָהֵן פִּינַקְסָא. וְכָתַב. לֹא הַמַּטִּיחַ. רִבִּי יוּדָן בֵּירִבִּי שָׁלוֹם וְרִבִּי מַתַּנְיָה. חַד אָמַר. בְּשֶׁלֹּא עִירֵב נְקוּדּוֹת. וְחוֹרָנָה אָמַר. אֲפִילּוּ עִירֵב נְקוּדּוֹת. וְכָתַב. לֹא הַשּׁוֹפֵךְ. אָמַר רִבִּי חִיָּיה בַּר בָּא. אִילֵּין בְּנֵי מַדִּינְחָא עָרוּמִין סַגִּין. כַּד חַד מִינְּהוֹן בָּעֵי מִשְׁלְחָה מִילָּה מִסְטַרִיקוֹן לְחַבְרֵיהּ הוּא כְתַב בְּמֵי מִילִין. וְהָהֵן דִּמְקַבֵּל כְּתָבְיָא הוּא שׁוֹפֵךְ דְּיוֹ שֶׁאֵין בָּהּ עֲפָץ וְהוּא קוֹלֵט מְקוֹם הַכְּתָב. עָשָׂה כֵן בַּשַּׁבָּת מָהוּ. רִבִּי יוֹחָנָן וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ תְּרַוֵיהוֹן אָמְרִין. והוּא שֶׁכָּתַב דְּיוֹ עַל גַּבֵּי דְּיוֹ וְסִיקְרָא עַל גַּבֵּי סִיקְרָא. אֲבָל אִם כָּתַב דְּיוֹ עַל גַּבֵּי סִיקְרָא וְסִיקְרָא עַל גַּבֵּי דְּיוֹ חַיָּיב. רִבִּי יִצְחָק בַּר מְשַׁרְשְׁיָא בְּשֵׁם רַבָּנָן דְּתַמָּן. חַיָּיב שְׁתַּיִם. מְשׁוּם מוֹחֵק וּמְשׁוּם כּוֹתֵב.

ה משנה: כָּתַב בְּמֵי מַשְׁקִין בְּמֵי פֵּירוֹת בַּאֲבַק דְּרָכִים בַּאֲבַק סוֹפְרִים וּבְכָל דָּבָר שֶׁאֵינוֹ מִתְקַיֵּים פָּטוּר. לְאַחַר יָדוֹ בְּרַגְלוֹ בְּפִיו וּבְמַרְפְּקוֹ. כָּתַב אוֹת אַחַת סָמוּךְ לַכְּתָב כָּתַב עַל גַּבֵּי כְתָב נִתְכַּוֵּון לִכְתּוֹב חֵית וְכָתַב שְׁנֵי זַיְינִין אֶחָד בָּאָרֶץ וְאֶחָד בַּקּוֹרָה עַל שְׁנֵי כוֹתְלֵי הַבַּיִת עַל שְׁנֵי דַפֵּי פִּינַקְס וְאֵין נֶהְגִּין זֶה עִם זֶה פָּטוּר. כָּתַב אוֹת אַחַת נוֹטָרִיקוֹן רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן בְּתֵירָה מְחַיֵּיב וַחֲכָמִים פּוֹטְרִין:

הלכה: ה׳. הָיָה צָרִיךְ לִכְתּוֹב אֶת הַשֵּׁם וְנִתְכַּוֵּון לִכְתּוֹב יְהוּדָה וְשָׁכַח וְלֹא כָתַב דַּלֶּת. חֲרֵי הַשֵּׁם בְּמָקוֹמוֹ הוּא. מוֹחְקוֹ וּמְקַיְימוֹ הוּא בִקְדוּשָּׁה. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. מַעֲבִיר אֶת הַקּוֹלְמוֹס עָלָיו וּמְקַיְימוֹ. אָמְרוּ לוֹ. אַף הוּא אֵינוֹ מִן הַמּוּבְחָר. מִחְלָפָה שִׁיטָתֵיהּ דְּרִבִּי יוּדָה. תַּמָּן הוּא אָמַר. אֵינוֹ כְתָב. וְהָכָא הוּא אָמַר. כְּתָב הוּא. בְּשִׁיטָתוֹ הֱשִׁיבוּהוּ. בְּשִׁיטָתָךְ שֶׁאַתְּ אוֹמֵר. כְּתָב הוּא. אַף הוּא אֵינוֹ מִן הַמּוּבְחָר. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר זַבְדִּי בְּשֵׁם רִבִּי אַבָּהוּ לֹא אָמַר כֵּן אֶלָּא מִחְלָפָה שִׁיטָתֵיהּ דְּרִבִּי יְהוּדָה. תַּמָּן הוּא אָמַר. אֵינוֹ מִן הַמּוּבְחָר. הָא כְתָב כְּתָב הוּא. וְהָכָא הוּא אָמַר. כְּתָב עַל גַּבֵּי כְתָב אֵינוֹ כְתָב. מָהוּ כְתָב עַל גַּבֵּי כְתָב. חַד לְעֵיל מִן חַד.

מַה טַעֲמֵיהּ דְּרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן בְּתֵירָה. מֵאוֹת אַחַת אַתְּ לָמֵד כַּמָּה אוֹתוֹת.

ו משנה: הַכּוֹתֵב שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת בִּשְׁנֵי הֶעְלֵימוֹת אֶחָד שַׁחֲרִית וְאֶחָד בֵּין הָעַרְבַּיִם רַבָּן גַּמְלִיאֵל מְחַיֵּיב וַחֲכָמִים פּוֹטְרִין:

הלכה: ו׳. וְקַשְׁיָא עַל דְּרַבָּן גַּמְלִיאֵל. אִילּוּ קָצַר כִּגְרוֹגֶרֶת בְּשַׁחֲרִית וְכִגְרוֹגֶרֶת בֵּין הָעַרְבַּיִם בָּהֶעֱלֵם אֶחָד שֶׁמָּא אֵינוֹ חַיָּיב. כְּשֵׁם שֶׁאֵין הֶעֱלֵימוֹת חוֹלְקוֹת כָּךְ לֹא יְצָרְפוּ. רִבִּי מָנָא אָמַר לָהּ סְתָם. רִבִּי אָבוּן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. טַעֲמֵיהּ דְּרַבָּן גַּמְלִיאֵל תַּמָּן. אֵין יְדִיעָה לַחֲצִי מְלָאכָה. וְדִכְוָותָהּ. אֵין זָדוֹן לָחֲצִי זַיִת. אָכַל חֲצִי זַיִת בְּזָדוֹן וַחֲצִי זַיִת בִּשְׁגָגָה מָהוּ שֶׁיִּצְטָרְפוּ.

פרק יג

א משנה: רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר הָאוֹרֵג שְׁלֹשָׁה חוּטִין בַּתְּחִילָּה וְאֶחָד עַל הָאָרִיג חַיָּיב. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים בֵּין בַּתְּחִילָּה בֵּין בַּסּוֹף שִׁיעוּרוֹ שְׁנֵי חוּטִין:

הלכה: רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר הָאוֹרֵג כול׳. אָמַר רִבִּי עוּלָּא. טַעֲמֵיהּ דְּרִבִּי אֱלִיעֶזֶר. עַל יְדֵי שְׁלִישִׁי מְלַאכְתּוֹ מִתְקַיֶּמֶת. מַה רִבִּי אֱלִיעֶזֶר כְּרִבִּי יוּדָה. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר עַד שֶׁיְּשַׁלֵּשׁ. וְהַשַּׁק וְהַקּוּפָּה מִצְטָרְפִין בְּכִלְאַיִם. אָמַר רִבִּי סִימוֹן. טַעֲמֵיהּ דְּרִבִּי אֱלִיעֶזֶר. תַּמָּן עַל יְדֵי שְׁלִישִׁי מְלַאכְתּוֹ מִתְקַיֶּמֶת. בְּרַם הָכָא פָּחוֹת מִיכֵּן מִיסְתַּתֵּר הוּא. אַשְׁכָּחַת אָמַר עַל דְּרִבִּי אֱלִיעֶזֶר. פְּעָמִים שְׁלֹשָׁה בַּתְּחִילָּה. פְּעָמִים שְׁנַיִם עַל גַּבֵּי אֶחָד אָרוּג מֵאֶתְמוֹל. פְּעָמִים שְׁנַיִם עַל גַּבֵּי אֶחָד אֲרוּגִים מֵאֶתְמוֹל.

רַבָּנָן דְּקֵיסָרִין בְּעָיֵין. מָהוּ אֶחָד עַל הָאָרִיג. אֶחָד עַל גַּבֵּי שְׁנַיִם. אֶחָד עַל גַּבֵּי שְׁלֹשָׁה. רַבָּנָן דְּהָכָא אָמְרֵי. אֶחָד עַל גַּבֵּי שְׁנַיִם. הָיְתָה טַלִּית אַחַת גְּדוֹלָה. בַּתְּחִילָּה עַד שֶׁיֶּאֱרוֹג בָּהּ שְׁנַיִם חוּטִין וּבַסּוֹף אֲפִילּוּ כָּל שֶׁהוּא. הָאוֹרֵג שְׁנֵי חוּטִין עַל גַּבֵּי הַגַּב עַל גַּבֵּי אִימְרָא אֲפִילּוּ כָּל שֶׁהוּא חַיָּיב. לְמַה הַדָּבָר דּוֹמֶה. לְצִילְצוּל קָטָן שֶׁאָרַג בּוֹ שְׁנֵי חוּטִים עַל רוֹחַב שְׁלֹשָׁה בָתִּים חַיָּיב. וּבְנָפָשׁ מַסֶּכֶת כְּמָאן דְּהוּא בַתְּחִילָּה. וְהָהֵן בַּדָּא אֲפִילּוּ בְסוֹף כָּאָרִיג הוּא. וְהָהֵן לַסּוּטָה אֲפִילּוּ בְסוֹף כָּאָרִיג הוּא.

הַכֹּל מוֹדִין בְּכוֹתֵב אֶת הַשֵּׁם עַד שֶׁעָה שֶׁיַּשְׁלִים. כָּתַב אוֹת אַחַת לְהַשְׁלִים אֶת הַשֵּׁם וְאוֹת אַחַת לְהַשְׁלִים אֶת הַסֶּפֶר חַיָּיב. כָּתַב אוֹת אַחַת בַּחוֹל וְאוֹת אַחַת בַּשַּׁבָּת. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר מְחַיֵּיב חַטָּאת וְרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ פּוֹטֵר. לָמָּה. אוֹ מִשּׁוּם קִייּוּם מְלָאכָה אוֹ מִשּׁוּם שֶׁאֵינוֹ רָאוּי לְהִצְטָרֵף עִמּוֹ. אִיתָא חֲמִי. אִילּוּ אָרַג חוּט אֶחָד בַּחוֹל וְחוּט אֶחָד בַּשַּׁבָּת שֶׁמָּא אֵינוֹ פָטוּר. שֶׁמָּא אֵינוֹ רָאוּי לְהִצְטָרֵף עִמּוֹ. אֶלָּא מִשּׁוּם קִייּוּם מְלָאכָה. כַּהִיא דְאָמַר רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא רִבִּי יָסָא בְּשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. כָּתַב אוֹת אַחַת בְּטִיבְּרִיָּא וְאוֹת אַחַת בְּצִיפֳּרִין חַיָּיב. דִּלֹא כֵן כְּרִבִּי אֱלִיעֶזֶר. כָּתַב אוֹת אַחַת בַּשַּׁבָּת זוֹ וְאוֹת אַחַת בַּשַּׁבָּת הַבָּאָה. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר מְחַיֵּיב

חַטָּאת וְרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ פּוֹטֵר. אִתָּא חֲמִי. אִילּוּ כָּתַב אוֹת אַחַת בַּחוֹל וְאוֹת אַחַת בַּשַּׁבָּת. רִבִּי אֶלִיעֶזֶר מְחַיֵּיב חַטָּאת. בֵּין בַּשַּׁבָּת זוֹ בֵּין בַּשַּׁבָּת הַבָּאָה לֹא כָל שֶׁכֵּן. מִפְּנֵי חֲכָמִים שֶׁהֵן פְּטוּרִין.

ב משנה: הָעוֹשֶׂה שְׁנֵי בָתֵּי נִירִין בַּנִּירִין וּבַקֵּירוֹס וּבַנָּפָה וּבַכְּבָרָה וּבַסַּל חַיָּיב. הַתּוֹפֵר שְׁתֵּי תְפִירוֹת וְהַקּוֹרֵעַ עַל מְנָת לִתְפּוֹר שְׁתֵּי תְפִירוֹת:

הלכה: ב׳. בַּנִּירִין. נִירְיָא. בַּקֵּירוֹס. קֵירוֹמָה. רִבִּי בָּא רַב יִרְמְיָה בְּשֵׁם רַב. הַמְמַתֵּחַ צְדָדָיו בַּשַּׁבָּת חַיָּיב מִשּׁוּם תּוֹפֵר. נִימַר. מִשּׁוּם תּוֹפֵר וּמִשּׁוּם קוֹשֵׁר.

ג משנה: הַקּוֹרֵעַ בַּחֲמָתוֹ וְעַל מֵתוֹ כָּל הַמְקַלְקְלִין פְּטוּרִין. וְהַמְקַלְקֵל עַל מְנָת לְתַקֵּן שִׁיעוּרוֹ כְּמְתַקֵּן:

הלכה: ג׳. בְּעוֹן קוֹמֵי רִבִּי בָּא. הֵיךְ מַה דְּאַתְּ אָמַר תַּמָּן. הַשּׁוֹחֵט חַטָּאתוֹ בַּשַּׁבָּת כִּיפֵּר וּמֵבִיא אֲחֶרֶת. וַאֲמַר אוּף הָכָא. לֹא יָצָא יְדֵי קִירְעוֹ. אֶלָּא כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר. עַד שֶׁיְּהֵא לוֹ צוֹרֶךְ בְּגוּפוֹ שֶׁלְּדָבָר. אָמַר לוֹן. תַּמָּן הוּא גָּרַם לְעַצְמוֹ. בְּרַם הָכָא אַתְּ גָּרַמְתָּ לוֹ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. וַאֲפִילּוּ תַמָּן אַתְּ גָּרַמְתָּ לוֹ. שֶׁאִילּוּלֵא שֶׁאָמַרְתָּ לוֹ שֶׁיָּבֹא הֵיאַךְ הָיָה מִתְכַּפֵּר לוֹ. חֲוֵי צוֹרֶךְ מֵימַר דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן הִיא.

חֲבֵרַיָּא בְעוֹן קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵה. לֹא כֵן אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹצָדָק. מַצָּה גְזוּלָה אֵינוֹ יוֹצֵא בָהּ יְדֵי חוֹבָתוֹ בַּפֶּסַח. אָמַר לוֹן. תַּמָּן גּוּפָהּ עֲבֵירָה. בְּרַם הָכָא הוּא עָבַר עֲבֵירָה. כָּךְ אָנוּ אוֹמְרִים. הוֹצִיא מַצָּה מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד לִרְשׁוּת הָרַבִּים אֵינוֹ יוֹצֵא בָהּ יְדֵי חוֹבָתוֹ בַּפֶּסַח.

תַּנֵּי. מַצָּה גְזוּלָה אָסוּר לְבָרֵךְ עָלֶיהָ. אָמַר רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. עַל שֵׁם וּבוֹצֵעַ בֵּרַךְ נֹאַץ יְי. אָמַר רִבִּי יוֹנָה. הָדָא דְאַתְּ אָמַר. בַּתְּחִילָּה. אֲבָל בַּסּוֹף לֹא דָמִים הוּא חַיָּיב לוֹ. רִבִּי יוֹנָה אָמַר. אֵין עֲבֵירָה מִצְוָה. רִבִּי יוֹסֵה אָמַר. אֵין מִצְוָה עֲבֵירָה. אָמַר רִבִּי אִילָא. אֵלֶּה הַמִּצְוֹת. אִם עֲשִׂיתָן כְּמִצְוָתָן הֵן מִצְוֹת. וְאִם לָאו אֵינָן מִצְוֹת.

ד משנה: שִׁיעוּר הַמְלַבֵּן וְהַמְנַפֵּס הַצּוֹבֵעַ וְהַטּוֹוֶה שִׁיעוּרוֹ כְּמְלוֹא רוֹחַב הַסִּיט כָּפוּל. הָאוֹרֵג שְׁנֵי חוּטִין שִׁיעוּרוֹ כְּמְלוֹא הַסִּיט:

הלכה: ד׳. תַּמָּן תַּנִּינָן. הַמּוֹצִיא עֵצִים כְּדֵי לְבַשֵּׁל בֵּיצָה קַלָּה. וְהָכָא אַתְּ אָמַר הָכֵן. תַּמָּן בְּמוֹצִיא לְצָבוֹעַ. בְּרַם הָכָא בְּצוֹבֵעַ.

ה משנה: רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר הַצָּד צִפּוֹר לַמִּגְדָּל וּצְבִי לַבָּיִת חַיָּיב. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים צִפּוֹר לַמִּגְדָּל וּצְבִי לַגִּינָּה וְלֶחָצֵר וְלַבִּיבָּרִין. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר לֹא כָל הַבִּיבָּרִין שָׁוִין. זֶה הַכְּלָל כָּל הַמְחוּסָּר צִידָה פָּטוּר וְשֶׁאֵינוֹ מְחוּסָּר צִידָה חַיָּיב:

הלכה: ה׳. אָמַר רִבִּי חִינְנָא. מַתְנִיתָא דְלֹא כְרִבִּי יְהוּדָה. דְּתַנִּינָן. הַצָּד צִפּוֹר לַמִּגְדָּל וּצְבִי לַבָּיִת חַיָּיב. הָא לְגִינָּה וּלְבִיבָּרִין פָּטוּר. מִחְלָפָה שִׁיטָּתֵיהּ דְּרִבִּי יְהוּדָה. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. אֵין צָדִין דָּגִים מִן הַבִּיבָּרִין וְאֵין נוֹתְנִין לְפָנֵיהֶן מְזוֹנוֹת. הָא לְגִינָּה וּלְבִיבָּרִין פָּטוּר. מִחְלָפָה שִׁיטָּתִין דְּרַבָּנִין. דְּתַנִּינָן. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים צִפּוֹר לַמִּגְדָּל וּצְבִי לַגִּינָּה וְלֶחָצֵר וְלַבִּיבָּרִין. וְתַנִּינָן תַּמָּן. אֲבָל צָדִין חַיָּה וָעוֹף מִן הַבִּיבָּרִין וְנוֹתְנִין לְפָנֵיהֶן מְזוֹנוֹת. הָא לְגִינָּה וּלְחָצֵר לֹא. כָּאן בְּחָצֵר מְקוּרָה. כָּאן בְּחָצֵר שֶׁאֵינוֹ מְקוּרָה. וְהָא תַנִּינָן. גִּינָּה. אִית לָךְ מֵימַר. גִּינָּה מְקוּרָה. אֶלָּא כָּאן בִּגְדוֹלָה כָּאן בִּקְטַנָּה. רִבִּי עוּלָּא אָמַר. בְּעוֹן קוֹמֵי רִבִּי אָחָא. מַה נִיתְנֵי. כָּל הַמְחוּסָּר צִידָה חַיָּיב וְשֶׁאֵינוֹ מְחוּסָּר צִידָה פָּטוּר. אָמַר לוֹן. וְלֹא בְמִגַּפֵּל לְתוֹכָהּ אֲנָן קַיָּימִין. אֶלָּא כָּל הַמְחוּסָּר צִידָה אָסוּר וְשֶׁאֵינוֹ מְחוּסָּר צִידָה מוּתָּר. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל אֲחוֹי דְּרִבִּי בְּרֶכְיָה. כָּל שֶׁהוּא מְחוּסָּר צִידָה וְשֶׁאֵינוֹ מְחוּסָּר נַשָּׁבִים אֵינוֹ מְחוּסָּר צִידָה.

שׁוֹחְטִין מִן הַנִּגָּרִין. אֵין שׁוֹחְטִין לֹא מִן הַמִּכְמוֹרוֹת וְלֹא מִן הַמְצוּדוֹת. רִבִּי יוֹסֵי בַּר בּוּן בְּשֵׁם רִבִּי אִמִּי. מְצַדְתָּא דְּשִׁיתַּאי. שְׁמוּאֵל. צַד הוּא בְּפִיתָם. רַב אָמַר. סִכְרָא דְנָהֲרָא שָׁרֵי. אָמַר רִבִּי יוּדָן. כְּהֵהִיא דְּטַסִּים.

ו משנה: צְבִי שֶׁנִּכְנַס לַבַּיִת וְנָעַל אֶחָד בְּפָנָיו חַיָּיב. אִם נָעֲלוּ שְׁנַיִם פְּטוּרִין. לֹא יָכוֹל אֶחָד לִנְעֹל וְנָעֲלוּ שְׁנַיִם חַיָּיבִין. וְרַבִּי שִׁמְעוֹן פּוֹטֵר:

הלכה: ו׳. בַּעֲשׂוֹתָהּ. הַיְחִיד שֶׁעָשָׂה חַיָּיב. שְׁנַיִם שְׁלֹשָׁה שֶׁעָשׂוּ פְטוּרִין. רַב חוּנָא אָמַר. הָיָה אֶחָד בָּרִיא וְאֶחָד תָּשׁ. נָעַל הַחוֹלֶה כָּל צוֹרְכוֹ וְלֹא נָעַל הַבָּרִיא כָּל צוֹרְכוֹ. הַחוֹלֶה חַיָּיב וְהַבָּרִיא פָּטוּר. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רַב חוּנָא. הָיָה צָבִי רָץ כְּדַרְכּוֹ וְנִתְכַּוֵּון לִנְעוֹל בַּעֲדוֹ. וְנָעַל בַּעֲדוֹ וּבְעַד הַצָּבִי. מוּתָּר. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רַב חוּנָא. רָאָה תִינוֹק מְבַעְבֵּעַ בַּנָּהָר וְנִתְכַּוֵּון לְהַעֲלוֹתוֹ וּלְהַעֲלוֹת נְחִיל שֶׁלְּדָגִים עִמּוֹ. מוּתָּר. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רַב חוּנָא. הָיָה מְפַקֵּחַ בַּגַּל וְנִתְכַּוֵּון לְהַעֲלוֹתוֹ וּלְהַעֲלוֹת צְרוֹר שֶׁלְּזְהוּבִים עִמּוֹ. מוּתָּר.

ז משנה: יָשַׁב אֶחָד עַל הַפֶּתַח וְלֹא מִילְּאָהוּ וְיָשַׁב הַשֵּׁנִי וּמִילְּאָהוּ הַשֵּׁנִי חַיָּיב. יָשַׁב הָרִאשׁוֹן עַל הַפֶּתַח וּמִילְּאָהוּ וּבָא הַשֵּׁנִי וְיָשַׁב לוֹ בְּצִידּוֹ אַף עַל פִּי שֶׁעָמַד הָרִאשׁוֹן וְהָלַךְ לוֹ הָרִאשׁוֹן חַיָּיב וְהַשֵּׁנִי פָּטוּר. לְמָה זֶּה דוֹמֶה. לְנוֹעֵל אֶת בֵּיתוֹ לְשׁוֹמְרוֹ וְנִמְצָא צְבִי שָׁמוּר בְּתוֹכוֹ:

הלכה: ז׳. רִבִּי שַׁמַּי בָּעֵי. מָהוּ לִיתֵּן לִפְנֵיהֶן מְזוֹנוֹת. יְבֹא כֵּהֵיא דְתַנִּינָן תַּמָּן. אֵין נוֹתְנִין מַיִם לִפְנֵי דְבוֹרִים וְלִפְנֵי יוֹנִים שֶׁבַּשּׁוֹבָךְ. שֶׁאֵין עוֹשִׂין תַּקָּנָה לְדָבָר שֶׁאֵינוֹ מִן הַמּוּכָן. וְהָכָא כֵּן.

רִבִּי שַׁמַּי בָּעֵי. מָהוּ לְכַפּוֹת עָלָיו כֶּלִי. יְבֹא כַּהֵיא דְאָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן בֵּירִבִּי יַנַּאי. אֲנִי לֹא שָׁמַעְתִּי מֵאַבָּא. אֲחוֹתִי אָמְרָה לִי מִשְּׁמוֹ. בֵּיצָה שֶׁנּוֹלְדָה בְיוֹם טוֹב

סוֹמְכִין לָהּ כֶּלִי בִּשְׁבִיל שֶׁלֹּא תִּתְגַּלְגֵּל. אֲבָל אֵין כּוֹפִין עָלֶיהָ כֶּלִי. שְׁמוּאֵל אָמַר. אַף כּוֹפִין עָלֶיהָ כֶּלִי. רִבִּי שַׁמַּי בְּעֵי. מָהוּ לְקוֹשְׁרוֹ בְּחֶבֶל. יֶיבָא כַּהִיא דְאָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר. מוּתָּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עַל צִידְדֵי בְהֵמָה בַּשַּׁבָּת. הִיא צִידְדֵי בְהֵמָה הִיא צִידְדֵי אִילָן. כָּל שֶׁמּוּתָּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עַל צִידְדֵי בְהֵמָה מוּתָּר לְקוֹשְׁרוֹ. כָּל שֶׁאָסוּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עַל צִידְדֵי בְהֵמָה אָסוּר לְקוֹשְׁרוֹ.

פרק יד

א משנה: שְׁמוֹנָה שְׁרָצִים הָאֲמוּרִין בַּתּוֹרָה הַצָּדָן וְהַחוֹבֵל בָּהֶן חַיָּיב. וּשְׁאָר שְׁקָצִים וּרְמָשִׂים הַחוֹבֵל בָּהֶן פָּטוּר הַצָּדָן לְצוֹרֶךְ חַיָּיב וְשֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ פָּטוּר. חַיָּה וָעוֹף שֶׁבְּרִשׁוּתוֹ הַצָּדָן פָּטוּר וְהַחוֹבֵל בָּהֶן חַיָּיב:

הלכה: שְׁמוֹנָה שְׁרָצִים כול׳. רִבִּי זְרִיקָן בְּשֵׁם רִבִּי אִימִּי. אִיתְפַּלְגוֹן רִבִּי יוֹחָנָן וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. חַד אָמַר. דִּבְרֵי הַכֹּל. וְחוֹרָנָה אָמַר. בְּמַחֲלוֹקֶת. וְלָא יָדְעִין מַאן אָמַר דָּא וּמַאן אָמַר דָּא. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. נִפְרַשׁ מִילֵּיהוֹן דְּרַבָּנִן מִן מִילֵּיהוֹן. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. אֵילּוּ שֶׁעוֹרוֹתֵיהֶן כִּבְשָׂרָן. עוֹר הָאָדָם וְעוֹר חֲזִיר שֶׁלְּיִישׁוּב. רִבִּי יוֹסֵה אוֹמֵר. אַף עוֹר חֲזִיר שֶׁל בָּר. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. לֹא שָׁנוּ אֶלָּא לְאִיסּוּר וּלְטוּמְאָה. אֲבָל לִלְקוֹת עוֹר הוּא וְאֵין לוֹקִים עָלָיו מִשּׁוּם נְבֵילָה. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. מִשְׁנָה תְּמִימָה שָׁנָה רִבִּי. בֵּין לְאִסּוּר בֵּין לִלְקוֹת בֵּין לְטוּמְאָה. מַתְנִיתָא מְסַיְיעָא לְדֵין וּמַתְנִיתָא מְסַיְיעָא לְדִין. מַתְנִיתָא מְסַיְיעָא לְרִבִּי יוֹחָנָן. שְׁמוֹנָה שְׁרָצִים יֵשׁ לָהֶן עוֹרוֹת. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי. לְפִיכָךְ אוֹמֵר אֲנִי. שְׁמוֹנָה שְׁרָצִים יֵשׁ לָהֶן עוֹרוֹת. מַתְנִיתָא מְסַיְיעָא לְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. חַחוֹבֵל בַּשְּׁרָצִים. אֶת שֶׁיֵּשׁ לָהֶן עוֹרוֹת חַיָּיב. וְאֶת שֶׁאֵין לָהֶן עוֹרוֹת פָּטוּר. רִבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי אוֹמֵר. לְפִיכָךְ אוֹמֵר אֲנִי. כָּל הַשְּׁרָצִים יֵשׁ לָהֶן עוֹרוֹת. רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רַב. עוֹר הוּא. וְאֵין לוֹקִין עֲלֵיהֶן מִשּׁוּם נְבֵילָה. וְאַתְיָא כְּהַהִיא דְאָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. הַצָּד זִיזִין זְבוּבִין חֲגָזִין יְתוּשִׁין חַיָּיב. וְרִבִּי יְהוּדָה פּוֹטֵר. וְכֵן הָיָה רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. אֵין חַיָּבִין אֶלָּא עַל דָּבָר שֶׁדַּרְכּוֹ לִיצּוד. הַצָּד חֲגָבִים בַּטַּל פָּטוּר. בַּשָּׁרָב חַיָּיב. אֶלְעָזָר בֶּן אַחְבַּאי אוֹמֵר. אַף בַּשָּׁרָב שֶׁמְּקַלְחִין פָּטוּר. הַצָּד צְבִי חִיגֵּר סוּמֵא חוֹלֶה קָטָן פָּטוּר. יָשַׁן חַיָּיב. דּוּ קָמִין חָדָא וּפְתַח חָדָא.

אָמַר רִבִּי יַנַּאי. מוּתָּר לַהֲרוֹג אֶת הַצִּרְעָה בַּשַּׁבָּת. וְתַנֵּי כֵן. חֲמִשָּׁה גֻּלְגָּלִין בַּשַּׁבָּת. זְבוּב מִצְרִי וְצִירְעָה שֶׁבְּנִינְוֵה וְעַקְרָב שֶׁבְּהַדַּיִת וְנָחָשׁ שֶׁבְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְכֶלֶב שׁוֹטֶה שֶׁבְּכָל מָקוֹם. מַעֲשֶׂה שֶׁנָּפַל נָחָשׁ בַּשַּׁבָּת וְעָמַד נַפְתִּי אֶחָד וַהֲרָגוֹ. אָמַר רִבִּי. פָּגַע בּוֹ כְיוֹצֵא בוֹ. וְלֹא מִן הַדְּבָרִים הַנֶּהֱרָגִין בַּשַּׁבָּת אִינּוּן. פָּתַר לָהּ בְּבָאִין לְהַזִּיק. תַּנֵּי. רִבִּי יַעֲקֹב אוֹמֵר. הָרוֹאֶה נָחָשׁ וְעַקְרָב בְּתוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת רָאוּי הָיָה שֶׁיְּמוּתוּ בָּהֶם. אֶלָּא שֶׁרַחֲמִים שֶׁלְּמָקוֹם מְרוּבִּין. אָמַר רַבָּן שִׁמְעוֹן. בַּמֶּה דְבָרִים אֲמוּרִים. בִּזְמַן שֶׁלֹּא הָרָגָן. אֲבָל אִם הָרָגָן לֹא נִרְאוּ לוֹ אֶלָּא שֶׁיְּהָרְגֵם. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים. בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ לֹא נִרְאוּ לוֹ אֶלָּא בִּזְכוּת.

כָּתוּב שְׁמְעוּ זֹאת כָּל הָעַמִּים הַאֲזִינוּ כָּל יוֹשְׁבֵי חָלֶד. רִבִּי אָחָא אָמַר רִבִּי אַבָּהוּ וְרַבָּנִן. חַד אָמַר. לָמָּה הוּא מוֹשֵׁל כָּל בָּאֵי הָעוֹלָם בְּחוּלְדָּה. אֶלָּא לְפִי שֶׁכָּל מַה שֶּׁיֵּשׁ בַּיַּבָּשָׁה יֵשׁ בַּיָּם. הָרְבֵּה מִינִים בַּיָּם מַה שֶּׁאֵין בַּיַּבָּשָׁה וְאֵין חוּלְדָּה בַּיָּם. וְחוֹרָנָה אָמַר. לָמָּה הוּא מוֹשֵׁל כָּל בָּאֵי הָעוֹלָם בְּחוּלְדָּה. אֶלָּא מָה חַחוּלְדָּה הַזֹּאת גּוֹרֶרֶת וּמַנַּחַת וְאֵינָהּ יוֹדַעַת לְמִי הִיא מַנַּחַת. כָּךְ הֵן כָּל בָּאֵי הָעוֹלָם. גּוֹרְרִין וּמַנִּיחִין וְאֵינָן יוֹדְעִין לְמִי הֵן מַנִּיחִין. יִצְבֹּר וְלֹא יֵדַע מִי אוֹסְפָם.

חַיָּה וָעוֹף שֶׁבְּרִשׁוּתוֹ הַצָּדָן פָּטוּר וְהַחוֹבֵל בָּהֶן חַיָּיב. לֹא אָמְרוּ אֶלָּא שֶׁבְּרִשׁוּת אָדָם. הָא אִם אֵינָן בִּרְשׁוּת אָדָם חַיָּיב. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. הָדָא אָמְרָה. שׁוֹר שֶׁמָּרַד הַצָּדוֹ בַּשַּׁבָּת חַיָּיב. רַבָּנִן דְּקֵיסָרִין בְּשֵׁם רַב אַבְדָן. עוֹר עוֹף מוּתָּר לִכְתּוֹב עָלָיו מְזוּזָה.

ב משנה: אֵין עוֹשִׂין הִילְמִי בַּשַּׁבָּת אֲבָל עוֹשֶׂה הוּא מֵי מֶלַח וְטוֹבֵל בָּהֶן פִּיתּוֹ וְנוֹתֵן הוּא לְתוֹךְ הַתַּבְשִׁיל. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי וַהֲלוֹא הוּא הִילְמִי בֵּין מְרוּבֶּה וּבֵין מוּעָטֶת. וְאֵילּוּ הֵן מֵי מֶלַח הַמּוּתָּרִין נוֹתֵן שֶׁמֶן בַּתְּחִילָּה לְתוֹךְ הַמַּיִם אוֹ לְתוֹךְ הַמֶּלַח:

הלכה: ב׳. אֵין עוֹשִׂין הִילְמִי בַּשַּׁבָּת. מַה בֵּין הִילְמִי וּמַה בֵּין מֵי מֶלַח. הִילְמִי צְרִיכָה אוּמָן. מֵי מֶלַח אֵין צְרִיכָה אוּמָן. רַב חוּנָא אָמַר. כָּל שֶׁנּוֹתְנִין לְתוֹכָהּ מֶלַח וְהִיא נִשְׁרֶית זוֹ הִיא מֵי מֶלַח. וְשֶׁאֵינָהּ נִשְׁרֶית זוֹ הִיא הִילְמִי. אָמַר רִבִּי אַבָּהוּ. כָּל שֶׁנּוֹתְנִים לְתוֹכָהּ בֵּיצָה וְהִיא שׁוֹקַעַת זוֹ הִיא מֵי מֶלַח. וְשֶׁאֵינָהּ שׁוֹקַעַת זוֹ הִיא הִילְמִי.

עוֹשִׂין יֵינוֹמֵילִין בַּשַּׁבָּת. רִבִּי יָסָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. יַיִן וּדְבַשׁ וְפִילְפְּלִין. רִבִּי יָסָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. מוּתָּר לְעָרֵב וְאָסוּר לִשְׁחוֹק. רִבִּי יָסָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. אֶת שֶׁהוּא מִשּׁוּם תַּעֲרוֹבֶת מוּתָּר. מִשּׁוּם שְׁחִיקָה אָסוּר. וְהָכָא. לֹא מִשּׁוּם תַּעֲרוֹבֶת אֲנָן קַיְימִין. רִבִּי יְהוּדָה בֶּן טִיטֵס רִבִּי יְהוּדָה בֶּן פָּזִי שִׁמְעוֹן בַּר בָּא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. שֶׁנִּיָּיא הִיא הָכָא שֶׁהִיא גְמַר מְלָאכָה. רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. מוּתָּר לְשַׁבֵּר וְאָסוּר לְקַבֵּץ. רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. שׁוּם שֶׁשְּׁחָקוֹ. אִם הָיָה מְחוּסַּר שְׁחִיקָה אָסוּר. וְאִם לְעָרֵב אֶת שׁוּמְנָן מוּתָּר. תַּמָּן תַּנִּינָן. הַשּׁוּם וְהַבּוֹסֶר וְהַמְּלִילוֹת שֶׁרִיסְקָן מִבְּעוֹד יוֹם. שֶׁהָיָה רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר. יִגְמוֹר מִשֶּׁתֶּחְשַׁךְ. וְרַבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר. לֹא יִגְמוֹר. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא רִבִּי שִׁמְעוֹן בַּר אָבָּא בְּשֵׁם רִבִּי חֲנִינָא. לֹא נֶחְלְקוּ אֶלָּא בְּחוּלִין. הַכֹּהֲנִים נֶהֱגוּ בִּתְרוּמָה כְּרִבִּי יִשְׁמָעֵאל.

ג משנה: אֵין אוֹכְלִין אֲזוֹב יָוָן בַּשַּׁבָּת לִפְי שֶׁאֵינוֹ מַאֲכַל בְּרִיאִים אֲבָל אוֹכֵל הוּא אֶת יוֹעֲזֶר וְשׁוֹתֶה אַבּוּבְרוֹאָה. כָּל הָאוֹכְלִין אוֹכֵל אָדָם לִרְפוּאָה וְכָל הַמַּשְׁקִין הוּא שׁוֹתֶה חוּץ מִמֵּי דְקָרִין וְכוֹס הָעִיקָּרִין מִפְּנֵי שֶׁהֵן לִירוֹקָה. אֲבָל שׁוֹתֶה הוּא מֵי דְקָרִין לִצְמָאוֹ וְסָךְ שֶׁמֶן עִיקָּרִין שֶׁלֹּא לִרְפוּאָה:

הלכה: ג׳. חַד בַּר נַשׁ שָׁאַל לְרִבִּי שִׁמְעוֹן בַּר כַּרְסָנָא. מָהוּ מִישְׁתֵּי קָרִירְטוֹן בְּשׁוּבְתָא. אָמַר לֵיהּ. אִם לְתַעֲנוּג מוּתָּר. אִם לִרְפוּאָה אָסוּר. וְלֹא מִן הַשָּׁפָה וְלִפְנִים הוּא. פָּתַר לָהּ. בִּלְבַד דָּבָר שֶׁהוּא שֶׁלְּסַכָּנָה.

אֲבָל אוֹכֵל הוּא אֶת יוֹעֲזֶר. פּוֹלִיטְרִיכוֹן. וְשׁוֹתֶה אַבּוּבְרוֹאָה. כִּשְׁמוּעוֹ.

רִבִּי בָּא שְׁאַל לְרַב יִרְמְיָה. מַה נִיתְנֵי. דְּקָרִין דְּקָלִין. אָמַר לֵיהּ. דְּקָרִין. שֶׁהֵן דּוֹקְרִין אֶת הַמָּרָה. אָמַר רִבִּי יוֹנָה. לֹא מִסְתַּבְּרָא אֶלָּא דְּקָלִין. שֶׁהֵן יוֹצְאִין מִבֵּין שְׁנֵי דְּקָלִין.

שִׁמְעוֹן בַּר בָּא בְּשֵׁם רִבִּי חֲנִינָה. זֶה שֶׁהוּא לוֹחֵשׁ נוֹתֵן שֶׁמֶן עַל גַּבֵּי רֹאשׁוֹ וְלוֹחֵשׁ. בִּלְבַד שֶׁלֹּא יִתֵּן לֹא בְיָד וְלֹא בְכֶלִי. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי רִבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רִבִּי יַנַּאי. נוֹתֵן בֵּין בְּיָד בֵּין בִּכְלִי. מַה בֵּינֵיהוֹן. מָאִיסָה. מָאן דְּאָמַר. נוֹתֵן בֵּין בְּיָד בֵּין בִּכְלִי. מָאוּס הוּא. מָאן דְּאָמַר. נוֹתֵן שֶׁמֶן עַל גַּבֵּי רֹאשׁוֹ. אֵינוֹ מָאוּס. אָמַר רִבִּי יוֹנָה. מַעֲשֶׂה שֶׁיְּנִי בֵּינֵיהוֹן. מָאן דְּאָמַר. נוֹתֵן בֵּין בְּיָד בֵּין בִּכְלִי. מַעֲשֶׂה שֶׁיְּנִי אָסוּר. מָאן דְּאָמַר. נוֹתֵן שֶׁמֶן עַל גַּבֵּי רֹאשׁוֹ וְלוֹחֵשׁ. מַעֲשֶׂה שֶׁיְּנִי מוּתָּר. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. וְכִי כָל שֶׁמּוּתָּר בַּשַּׁבָּת מוּתָּר בְּמַעֲשֶׂה שֶׁיְּנִי וְכָל שֶׁאָסוּר בַּשַּׁבָּת אָסוּר בְּמַעֲשֶׂה שֶׁיְּנִי. וְהָא תַּנֵּי. מַדִּיחָה הִיא אִשָּׁה עַצְמָהּ וּבְנָהּ בְּיַיִן מִפְּנֵי הַזִּיעָה. בִּתְרוּמָה אָסוּר. הִיא תְרוּמָה הִיא מַעֲשֶׂה שֶׁיְּנִי. מָהִיא כְדוֹן. בִּלְבַד שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה בַּשַּׁבָּת כְּדֶרֶךְ שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בַּחוֹל.

לוֹחֲשִׁין לָעַיִן וּלְמֵעַיִים וְלִנְחָשִׁים וּלְעַקְרַבִּים וּמַעֲבִירִין עַל הָעַיִן בַּשַּׁבָּת. מַעֲשֶׂה בִּירִבִּי עֲקִיבָה שֶׁאָחֲזוּתוּ הָעַיִן וְהֶעֱבִירוּ עָלָיו כֵּלִים בַּשַּׁבָּת.

רַב וְרִבִּי חִיָּיה רַבָּה תֵּרֵיהוֹן אָמְרִין. תִּשְׁעִים וְתִשְׁעָה מֵתִים בָּעַיִן וְאֶחָד בִּידֵי שָׁמַיִם. רִבִּי חֲנִינָה וּשְׁמוּאֵל תֵּרֵיהוֹן אָמְרִין. תִּשְׁעִים וְתִשְׁעָה מֵתִים בְּצִינָּה וְאֶחָד בִּידֵי שָׁמַיִם. רַב אָמַר כְּדַעְתֵּיהּ וְרִבִּי חֲנִינָא אָמַר כְּדַעְתֵּיהּ. רַב עַל יְדֵי דַּהֲוָה שָׁרֵי תַּמָּן דְּעֵינָא בִּישָׁא שְׁכִיחָא תַּמָּן הֲוָה אָמַר. תִּשְׁעִים וְתִשְׁעָה מֵתִים בָּעַיְינָא וְאֶחָד בִּידֵי שָׁמַיִם. רִבִּי חֲנִינָה עַל דַּהֲוָה שָׁרֵי בְּצִיפֳּרִין דְּצִינְתָּה תָּמַן הֲוָה אָמַר. תִּשְׁעִים וְתִשְׁעָה מֵתִים בְּצִינָּה וְאֶחָד בִּידֵי שָׁמַיִם. רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹנָתָן. תִּשְׁעִים וְתִשְׁעָה מֵתִים בַּשָּׁרָב וְאֶחָד בִּידֵי שָׁמַיִם. וְרַבָּנִן אָמְרֵי. תִּשְׁעִים וְתִשְׁעָה מֵתִים בְּפִשְׁיעָה וְאֶחָד בִּידֵי שָׁמַיִם.

רִבִּי חוּנְיָא יָעֲקֹב מֵעַפְרַתַּיִם בְּשֵׁם רִבִּי. וְהֶסִיר יְיָ מִמְּךְ כָּל חוֹלִי. זוֹ שְׁרֵיפָה. רִבִּי חוּנָה וְתַנֵּי לָהּ בְּשֵׁם רִבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב. וְהֶסִיר יְיָ מִמְּךְ כָּל חוֹלִי. זֶה רְעָיוֹן. דְּאָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר. וְנָתַן עוֹל בַּרְזֶל עַל צַוָּארֶךָ. זֶה רְעָיוֹן. אָמַר רִבִּי אָבוּן. וְהֶסִיר יְיָ מִמְּךְ כָּל חוֹלִי. זֶה יֶצֶר הָרַע שֶׁרֹאשׁוֹ מָתוֹק וְסוֹפוֹ מַר. רִבִּי תַּנְחוּמָא בְּשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר רִבִּי מְנַחֲמָה בְּשֵׁם רַב. וְהֶסִיר יְיָ מִמְּךְ כָּל חוֹלִי. זֶה הַמָּרָה. דְּאָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר. תִּשְׁעִים וְתִשְׁעָה מֵתִים בְּמָרָה וְאֶחָד בִּידֵי שָׁמַיִם.

רוֹחֲצִין בְּיַם הַגָּדוֹל וּבְמֵי טִיבֶרְיָא אַף עַל פִּי שֶׁהוּא מִתְכַּוֵּין לִרְפוּאָה. אֲבָל לֹא בְמֵי מִשְׁרָה וְלֹא בְמֵי סְדוֹם. אֵימָתַי. בִּזְמַן שֶׁהוּא מִתְכַּוֵּין לִרְפוּאָה. הָא לַעֲלוֹת מִטּוּמְאָה לִטָּהֳרָה מוּתָּר. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל אָחוֹי דְּרִבִּי בֶּרֶכְיָה. בִּלְבַד שֶׁלֹּא יִשְׁהֶא.

תַּנֵּי. סָכִין אֶלִּיעֶזֶר לָחוֹלֶה בַּשַּׁבָּת. אֵימָתַי. בִּזְמַן שֶׁטָּרְפוּ מֵעֶרֶב שַׁבָּת. אֲבָל אִם לֹא טָרְפוּ מֵעֶרֶב שַׁבָּת אָסוּר. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בֶּן אֶלְעָזָר. מַתִּיר הָיָה רִבִּי מֵאִיר לִטְרוֹף יַיִן וְשֶׁמֶן וְלָסוּךְ לְחוֹלֶה בַּשַּׁבָּת. וּכְבָר חָלָה וּבִיקְּשׁוּנוּ לַעֲשׂוֹת לוֹ כֵּן. וְלֹא הִנִּיחַ לָנוּ. אָמְרוּ לוֹ. רִבִּי. מְבַטֵּל אַתְּ דְּבָרֶיךָ בְּחַיֶּיךָ. אָמַר לָהֶן. אַף עַל פִּי שֶׁהָיִיתִי אוֹמֵר כֵּן לֹא מִלְּאָנִי לִבִּי מִיָּמַיי לַעֲבוֹר עַל דִּבְרֵי חֲבֵירַי.

ד משנה: הַחוֹשֵׁשׁ בְּשִׁנָּיו לֹא יְגַמֵּע בָּהֶן חוֹמֶץ אֲבָל מְטַבֵּל הוּא כְדַרְכּוֹ וְאִם נִתְרַפָּא נִתְרַפָּא. הַחוֹשֵׁשׁ בְּמָתְנָיו לֹא יָסוּךְ יַיִן וָחוֹמֶץ אֲבָל סָךְ הוּא אֶת הַשֶּׁמֶן וְלֹא שֶׁמֶן וָוֶרֶד. בְּנֵי מְלָכִים סָכִין עַל מַכּוֹתֵיהֶן שֶׁמֶן וָוֶרֶד שֶׁכֵּן דַּרְכָּן בְּנֵי מְלָכִים לָסוּךְ בַּחוֹל. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר כָּל יִשְׂרָאֵל בְּנֵי מְלָכִים:

הלכה: ד׳. כְּתוּב בַּחוֹמֶץ לַשִּׁינַּיִם וְכָעָשָׁן לָעֵינַיִם וְאַתְּ אָמַר הָכֵין. אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן בַּר בָּא. כְּחוּמְצָן שֶׁלְּפִירוֹת הִיא מַתְנִיתָא. אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר בַּר יוֹסֵה. וְאַפִּילוּ תֵּימַר בְּמַתְנִיתִין. טַב לְבִישְׁתָּא וּבִישׁ לְטַבְתָּא.

תַּנֵּי. לֹא יְהֵא מְגַמֵּא חוֹמֶץ וּפוֹלֵט. אֲבָל מְגַמֵּא הוּא חוֹמֶץ וּבוֹלֵעַ. מַתְנִיתָא אָמְרָה שֶׁאָסוּר לְגַמּוֹת וְלִבְלוֹעַ. דְּתַנִּינָן. הַחוֹשֵׁשׁ שִׁנָּיו לֹא יְגַמֵּא בָּהֶן חוֹמֶץ. מָה הִיא כְדוֹן. אוֹ כְרִבִּי. אוֹ כְדִבְרֵי הַכֹּל בְּמְגַמֵּא חוֹמֶץ שֶׁלְּתְרוּמָה אַחַר טִיבּוּלוֹ.

רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן הַכּוֹסֵס חִטֵּי כְלְאֵי הַכֶּרֶם לוֹקֶה. הַכּוֹסֵס חִטֵּי תְרוּמָה לוֹקֶה. רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הַמְגַמֵּא חוֹמֶץ שֶׁלְּתְרוּמָה לוֹקֶה. הַמְגַמֵּא חוֹמֶץ שֶׁלְּתְרוּמָה מְשַׁלֵּם אֶת הַקֶּרֶן וְאֵינוֹ מְשַׁלֵּם אֶת הַחוֹמֶשׁ. הַכּוֹסֵס חִטִּים שֶׁלְּתְרוּמָה מְשַׁלֵּם אֶת הַקֶּרֶן וְאֵינוֹ מְשַׁלֵּם אֶת הַחוֹמֶשׁ. רִבִּי אוֹמֵר. אוֹמֵר אֲנִי שֶׁהוּא מְשַׁלֵּם קֶרֶן וְחוֹמֶשׁ. רִבִּי יִרְמְיָה בְּשֵׁם רִבִּי אִימִּי. מוֹדִין חֲכָמִים לְרִבִּי בִּמְגַמֵּא חוֹמֶץ שֶׁלְּתְרוּמָה אַחַר טִיבּוּלוֹ שֶׁהוּא מְשַׁלֵּם קֶרֶן וְחוֹמֶשׁ. שֶׁהַחוֹמֶץ מְיַיֵּשֵׁב אֶת הַנֶּפֶשׁ.

חֲבֵרַיָּיא בְּשֵׁם רִבִּי בָּא בַּר זַבְדָּא. כָּל שֶׁהוּא מִן הַשָּׁפָה וְלִפְנִים מְרַפִּין אוֹתוֹ בַּשַּׁבָּת. הָתִיב רִבִּי זְעִירָא. וְהָתַנִּי. הַחוֹשֵׁשׁ שִׁנָּיו לֹא יְגַמֵּא בָּהֶן חוֹמֶץ. וְלֹא מִן הַשָּׁפָה וְלִפְנִים הוּא. [רִבִּי זְעִירָא] לֹא אָמַר כֵּן. אֶלָּא רִבִּי זְעוּרָא בְּשֵׁם רִבִּי בָּא בַּר זַבְדָּא. כָּל שֶׁהוּא מִן הַחָלָל וְלִפְנִים מְרַפִּין אוֹתוֹ. רִבִּי זְעִירָא רִבִּי בָּא בַּר

זוּטְרָא רִבִּי חֲנִינָא בְּשֵׁם רִבִּי. מַעֲלִין עֶצֶם שֶׁלְּרֹאשׁ בַּשַּׁבָּת. רִבִּי חִיָּיה בַּר מָדַיָּיה רִבִּי יוֹנָה רִבִּי זְעִירָא רַבָּא בַּר זוּטְרָא רִבִּי חֲנִינָא בְּשֵׁם רִבִּי. מַעֲלִין בְּנוֹת אָזְנַיִם בַּשַּׁבָּת. תַּמָּן אָמְרִין בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. עַיִן שֶׁמָּרָדָה מְרַפִּין אוֹתָהּ בַּשַּׁבָּת. רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. גַּבּוֹת יָדַיִם וְגַבּוֹת רַגְלַיִם סַכָּנָה. רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הָהֵן סִימוּקָא סַכָּנָה. אָמַר רִבִּי אַבּוּן. לוֹקְטִין לוֹ עוֹקֶץ עַקָּרֶב בַּשַּׁבָּת. רַב אָמַר. הָהֵן חַמְרָא לְבַר מִן עַיְינָא שָׁרֵי. לְגַו מִן עַיְינָא אָסִיר. שְׁמוּאֵל אָמַר. הָהֵן רוֹק תָּפֵל אָסוּר לִיתֵּן עַל גַּבֵּי הָעַיִן בַּשַּׁבָּת. מִינָהּ אַתְּ שְׁמַע לַחֲזָזִיתָה. רַבָּנִן דְּקֵיסָרִין אָמְרֵי. הָדָא אוּרְדְּעָנָה סַכָּנָה. רִבִּי חִזְקִיָּה עַכָּיָיה בְּשֵׁם רַבָּנִן דְּקֵיסָרִין. הָדָא עַכְשְׁמוּנִיתָה סַכָּנָה. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. הָדָא גוּמַרְתָּא סַכָּנָה. אָמַר רִבִּי יִרְמְיָה. נוֹתְנִין עָלֶיהָ חֹמֶץ בַּפֶּסַח. הָהֵן בְּלָעָה שֶׁרֵי מִיפְקְחָתִיהּ בְּשׁוּבְתָא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. מַתְנִיתָא אָמְרָה כֵן. מַחַט שֶׁל יָד לִישׁוֹל בָּהּ אֶת הַקּוֹץ. דִּלֹּא כֵן. מַה בֵּין קוֹץ וּמַה בֵּין בָּלַע. וְהָהֵן דְּעַיְינָה שְׁאָלוּן לְרִבִּי יִרְמְיָה. אָמַר לוֹן. הָא רִבִּי בָּא קוּמֵיכוֹן. שְׁאָלוּן לֵיהּ וְשָׁרָא. אָמַר לוֹן. אוֹף אֲנָא שָׁרֵי.

רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הָהֵן (סִפְּדוֹנָה) צִיפּוֹרְנָה סַכָּנָה. רִבִּי יוֹחָנָן מַשְׁתֵּיהּ כֵּן וַהֲוָה מִיתְסֵי קוֹמֵי בְּרַתֵּיהּ דְּדֹמִיטְיָנוּס דְּטִיבְּרְיָא. בָּעֲרוּבְתָא בְּפַתֵּי רוּמְשָׁא סְלַק לְגַבָּהּ. אָמַר לָהּ. מִיצְרָךְ אֲנָא כְּלוּם לְמָחָר. אָמְרָה לֵיהּ. לֹא. וְאֵין צָרְכַתָּהּ סַב גַּלְעִינִין דְּתָמָרִין בְּפַלְגֵּהֶן יְקִידִן. וְאִית דְּאָמְרִין. דְּנִיקְלַבָּס. וְעוֹר דְּסָעָרִין וְצוֹאָה דְּמַיְינוֹק יְבֵישָׁה. שְׁחוֹק וּטְפוֹל. וְלָא תֵּימַר קוֹמֵי בַּר נַשׁ. לְמָחָר עָאַל וּדְרָשָׁהּ בְּצִיבּוּרָא. אִית דְּאָמְרִין דְּחָנְקַת נַפְשָׁהּ. וְאִית דְּאָמְרִין דְּאִיתְגַּיְירַת. אַתְּ שְׁמַע מִינָהּ תְּלַת. אַתְּ שְׁמַע מִינָהּ. הָהֵן צִיפְּדוֹנָה סַכָּנָה. אַתְּ שְׁמַע מִינָהּ דְּכָל שֶׁהוּא מִן הַשָּׁפָה וְלִפְנִים מְרַפִּין אוֹתוֹ. וְאַתְּ שְׁמַע מִינָהּ. הַהוּא דְּאָמַר רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. אִם הָיָה רוֹפֵא אוּמָּן מוּתָּר.

רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי הֲוָה לֵיהּ קוֹלוֹס. הוֹרוּן לֵיהּ רִבִּי חֲנִינָא וְרִבִּי יוֹנָתָן מִישְׁחוֹק תַּחְלוּסִין בְּשׁוּבְתָא וּמִיתַּן גַּו חַמְרָא עַתִּיקָא וְיִשְׁתֵּי וְלָא יִסְכָּן.

בַּר בְּרֵיהּ הֲוָה לֵיהּ בָּלַע. אֲתָא חַד בַּר נָשׁ וּלְחַשׁ לֵיהּ מִן שְׁמֵיהּ דְּיֵשׁוּ פַּנְטֶרָא וְאִינְשָׁם. כְּדְנְפִיק אֲמַר לֵיהּ. מָאן לְחַשְׁתָּה לֵיהּ. אֲמַר לֵיהּ. מִילַּת פַּלָּן. אֲמַר לֵיהּ. נִיחַ הֲוָה לֵיהּ אִילּוּ הֲוָה מַיְית וְלָא כֵן. וַהֲוָות לֵיהּ כֵּן כִּשְׁגָּגָה שֶׁיּוֹצֵא מִלִּפְנֵי הַשַּׁלִּיט.

רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי בְּשֵׁם רִבִּי יוֹנָתָן. בַּכֹּל מִתְרַפִּין. חוּץ מֵעֲבוֹדָה זָרָה וְגִילּוּי עֲרָיוֹת וּשְׁפִיכוּת דָּמִים. רִבִּי פִּינְחָס בְּעֵי. עַד כְּדוֹן כְּשֶׁאָמַר לוֹ. הָבֵא לִי עֵצִים מֵעֲבוֹדָה זָרָה. וְהֵבִיא לוֹ. אָמַר לוֹ. הָבֵיא לִי עָלִים סְתָם. וְהֵבִיא לוֹ מֵעֲבוֹדָה זָרָה. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. רִבִּי יוֹנָה הֲוָה לֵיהּ צָמַרְמוֹרִין. אַיְיתוֹן לֵיהּ מִן זְכְרוּתָהּ דְּדוֹרִי וְשָׁתָה. רִבִּי אָחָא אַיְיתוֹן לֵיהּ וְלֹא שָׁתָה. אָמַר רִבִּי מָנָא. אִילּוּ יָדַע רִבִּי יוֹנָה אַבָּא מִנַּן הֲוָה לָא אִשְׁתֵּיהּ.

אָמַר רִבִּי חוּנָא. מַתְנִיתָא אָמְרָה כֵן שֶׁאֵין מִתְרַפִּין מִגִּילּוּי עֲרָיוֹת. וְתַנֵּי כֵן. לְפִיכָךְ הוּתַּר מִכְּלָל שַׁבָּת וְלֹא הוּתַּר מִכְּלָל נַעֲרָה מְאוֹרָסָה. הוּתַּר מִכְּלָל שַׁבָּת. וְלֹא לְהִתְרַפּוֹת. וְדִכְוָותָהּ. לֹא הוּתַּר מִכְּלָל נַעֲרָה מְאוֹרָסָה. אֲפִילּוּ לְהִתְרַפּוֹת. לֹא סוֹף דָּבָר בְּשֶׁאָמַר לוֹ. הָבֵא לִי אֵשֶׁת אִישׁ. אֶלָּא אֲפִילּוּ לִשְׁמוֹעַ אֶת קוֹלָהּ. כְּהָדָא חַד בַּר נַשׁ רְחַם אִיתָּא בְּיוֹמוֹי דְּרִבִּי אֶלְעָזָר וְסִכֵּן. אֲתוֹן שְׁאֲלוֹן לֵיהּ. מָהוּ תֵּיעָבוֹר קוֹמוֹי וְייִחֵי. אֲמַר. יָמוּת וְלֹא יָמוּת. אֲמַר. יָמוּת וְלֹא כֵן. מָהוּ יִשְׁמַע קָלָהּ וְלֹא יָמוּת. אֲמַר. פְּנוּיָה. וְהָא בַּר כּוֹתָא נַגָּרָא רְחַם אִיתָּא בְּיוֹמוֹי דְּרִבִּי אֶלְעָזָר וְשָׁרָא לֵיהּ. כָּאן בִּפְנוּיָה וְכָאן בְּאֵשֶׁת אִישׁ. וַאֲפִילּוּ תֵּימַר. כַּאן וְכָאן בִּפְנוּיָה. תִּיפְתָּר שֶׁנָּתַן עֵינָיו בָּהּ עַד שֶׁהִיא אֵשֶׁת אִישׁ. אִית דְּבָעֵי מֵימַר. אִיתָּא רֹבָה הֲוָות וְלָא מִנְסְבָה. וְכָל מַה דַּהֲוָה מֵעֲבַד בְּאִיסּוּר הֲוָה מֵעֲבַד. בְּגִין כֵּן אֲסַר לֵיהּ.

אָמַר רִבִּי חֲנִינָה. מַתְנִיתָא אָמְרָה כֵן שֶׁאֵין מִתְרַפִּין מִשְּׁפִיכוּת דָּמִים. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. יָצָא רוּבּוֹ אֵין נוֹגְעִין בּוֹ. שֶׁאֵין דּוֹחִין נֶפֶשׁ מִפְּנֵי נֶפֶשׁ. לֹא סוֹף דָּבָר בְּשֶׁאָמַר לוֹ. חֲרוֹג אֶת פְּלוֹנִי. אֶלָּא אֲפִילּוּ חֲמוֹס אֶת פְּלוֹנִי. תַּנֵּי. גּוֹי בְּיִשְׂרָאֵל אָסוּר. יִשְׂרָאֵל בְּגוֹי מוּתָּר. רַב חִסְדָּא בָּעֵי. מָהוּ לְהַצִּיל נַפְשׁוֹ שֶׁלְּגִדּוֹל בְּנַפְשׁוֹ שֶׁלְּקָטוֹן. הָתִיב רִבִּי יִרְמְיָה. וְלֹא מַתְנִיתָא הִיא. יָצָא רוּבּוֹ אֵין נוֹגְעִין בּוֹ שֶׁאֵין דּוֹחִין נֶפֶשׁ מִפְּנֵי נֶפֶשׁ. רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוֹן בְּשֵׁם רַב חִסְדָּא. שַׁנְיָא הִיא תַּמָּן. שֶׁאֵין אַתְּ יוֹדֵעַ מִי הוֹרֵג אֶת מִי.

מַעֲשֶׂה בְּרִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן דָּמָה שֶׁנִּשְׁכוֹ נָחָשׁ. וּבָא יַעֲקֹב אִישׁ כְּפַר סָמָא מִשֵּׁם שֶׁל יֵשׁוּ פַּנְדִּירָא לְרַפּוֹתוֹ וְלֹא הִנִּיחַ לוֹ רִבִּי יִשְׁמָעֵאל. אָמַר לוֹ. אֲנִי מֵבִיא רְאָיָיה שֶׁיִּרְפָּאֲנִי. לֹא הִסְפִּיק לְהָבִיא רְאָיָיה עַד שֶׁמֵּת בֶּן דָּמָה. אָמַר לוֹ רִבִּי יִשְׁמָעֵאל. אַשְׁרֶיךָ בֶּן דָּמָה. שֶׁיָּצָאתָ בְשָׁלוֹם מִן הָעוֹלָם וְלֹא פָרַצְתָּה גְּדֵירָן שֶׁלַּחֲכָמִים. דִּכְתִיב וּפוֹרֵץ גָּדֵר יִשְׁכֶּנּוּ נָחָשׁ. וְלֹא נָחָשׁ נְשָׁכוֹ. אֶלָּא שֶׁלֹּא יִשְׁכֶּנּוּ נָחָשׁ לֶעָתִיד לָבוֹא. וּמַה הֲוָה לֵיהּ מֵימַר. אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אוֹתָם הָאָדָם וָחַי בָּהֶם.

רִבִּי בָּא בַּר זַבְדָּא בְּשֵׁם רַב. הֲלָכָה כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. דִּלֹּא כֵן. מִי נָתַן שֶׁמֶן וְוֹרֵד לְעָנִי וְלֹא סָךְ.

אָמַר רִבִּי זְעוּרָה לְרִבִּי יוֹסֵי. חֲכֹם רִבִּי לְבַר פְּדָיָה דְּאַתְּ אָמַר שְׁמוּעָתָא מִן שְׁמֵיהּ. אָמַר לֵיהּ. רִבִּי יוֹחָנָן אָמְרִין מִשְׁמוֹ. אָמַר רִבִּי זְעוּרָה לְרִבִּי בָּא בַּר זַבְדָּא. חֲכֹם רִבִּי לְרַב דְּאַתְּ אָמַר שְׁמוּעָתָא מִן שְׁמֵיהּ. אָמַר לֵיהּ. רַב אָדָא בַּר אַחֲוָא אָמְרִין מִשְׁמוֹ.

פרק טו

א **משנה:** אֵילּוּ קְשָׁרִים שֶׁחַיָּבִין עֲלֵיהֶן קֶשֶׁר הַגַּמָּלִין וְקֶשֶׁר הַסַּפָּנִים. וּכְשֵׁם שֶׁהוּא חַיָּב עַל קִשָּׁרָן כָּךְ הוּא חַיָּב עַל הֶתִּירָן. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר כָּל קֶשֶׁר שֶׁהוּא יָכוֹל לְהַתִּירוֹ בְיָדוֹ אַחַת אֵין חַיָּבִין עָלָיו:

הלכה: אֵילּוּ קֶשָׁרִים כול׳. מַה קְּשִׁירָה הָיְתָה בַּמִּשְׁכָּן. שֶׁהָיוּ קוֹשְׁרִין אֶת הַמֵּיתָרִים. וְלֹא לְשָׁעָה הָיְתָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. מִכֵּינָן שֶׁהָיוּ נוֹסְעִין וְחוֹנִין עַל פִּי הַדִּיבּוּר כְּמִי שֶׁהִיא לְעוֹלָם. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. מִכֵּינָן שֶׁהִבְטִיחָן הַמָּקוֹם שֶׁהוּא מַכְנִיסָן לָאָרֶץ כְּמִי שֶׁהוּא לְשָׁעָה. אָמַר רִבִּי פִּינְחָס. מִתּוֹפְרֵי יְרִיעוֹת לָמְדוּ. נִפְסַק הָיָה קוֹשְׁרוֹ. חָזַר וְנִפְסַק. לַעֲשׂוֹתָן קְשָׁרִים קְשָׁרִים אִי אֶיפְשַׁר. אֶלָּא חוֹזֵר וּמַתִּיר אֶת הָרִאשׁוֹן. אָמַר רִבִּי חִזְקִיָּה. הָהֵן חַיָּיטָא אוֹמָנָא מְבַלֵּעַ תְּרֵין רֵישֵׁיהֶן. וְהַיְדָא אָמְרָה דָּא. דְּאָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָא. מֵאוֹרְגֵי יְרִיעוֹת לָמְדוּ. מַה טַּעַם. אֹרֶךְ הַיְרִיעָה הָאַחַת. כְּדֵי שֶׁתְּהֵא כוּלָּהּ אַחַת. נִפְסַק הָיָה קוֹשְׁרוֹ. מִכֵּינָן שֶׁהָיָה מַגִּיעַ לָאָרִיג הֲוָה שָׁרֵי לֵהּ וּמְעִיל לֵהּ. רִבִּי תַּנְחוּמָא בְשֵׁם רַב חוּנָא. אֲפִילּוּ עֶרֶב שַׁבָּת לֹא הָיָה בוֹ לֹא קֶשֶׁר וְלֹא תְיָמֶת.

תַּנֵּי רִבִּי הוֹשַׁעְיָא. חוֹתֶל שֶׁלְּתְמָרִים וְפַטָּלַיָּיא שֶׁלְּתְמָרִים קוֹרֵעַ וּמַתִּיר. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִקְשׁוֹר.

ב משנה: וְיֵשׁ לְךָ קְשָׁרִים שֶׁאֵין חַיָּבִין עֲלֵיהֶן כְּקֶשֶׁר הַגַּמָּלִין וּכְקֶשֶׁר הַסַּפָּנִין. קוֹשֶׁרֶת אִשָּׁה מַפְתְּחֵי חֲלוּקָּהּ וְחוּטֵי סְבָכָה שֶׁל פַּסִּיקְיָא וּרְצוּעוֹת מִנְעָל וְסַנְדָּל וְנוֹדוֹת יַיִן וָשֶׁמֶן וּקְדֵירָה שֶׁל בָּשָׂר. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר קוֹשְׁרִין לִפְנֵי בְהֵמָה בִּשְׁבִיל שֶׁלֹּא תֵצֵא. קוֹשְׁרִין דְּלִי בַּפַּסִּיקְיָא אֲבָל לֹא בַּחֶבֶל וְרִבִּי יְהוּדָה מַתִּיר. כְּלָל אָמַר רִבִּי יְהוּדָה כָּל קֶשֶׁר שֶׁאֵינוֹ שֶׁל קַיָּמָא אֵין חַיָּבִין עָלָיו׃

הלכה: ב׳. אָמַר רִבִּי חִזְקִיָּה. בְּמַפְתְּחֵי אִימְרָא שֶׁהוּא מַדְבִּיקוֹ לַחֲלוּק. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. בָּמַפְתֵּחַ חֲלוּק שֶׁהוּא עָשׂוּי כְּמִין שְׁנֵי דַפִּין. נִשְׁמְטוּ רְצוּעוֹת מִנְעַל וְסַנְדָּל נוֹטֵל וּמַחֲזִיר. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִקְשׁוֹר. חוֹטְמוֹ שֶׁנִּשְׁמַט. אִית תַּנָּיֵי תַּנֵּי. מוּתָּר לְהַחֲזִיר. וְאִית תַּנָּיֵי תַּנֵּי. אָסוּר לְהַחֲזִיר. הֲווֹן בָּעֵיי מֵימַר. מָאן דְּאָמַר. מוּתָּר. בְּשֶׁיֵּשׁ בּוֹ נֶקֶב אֶחָד. מָאן דְּאָמַר. אָסוּר. בְּשֶׁיֵּשׁ בָּהּ שְׁנֵי נְקָבִים. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. בֵּין זֶה וּבֵין זֶה כְּמָאן דְּאָמַר. כְּשֶׁיֵּשׁ בּוֹ שְׁנֵי נְקָבִים. מָהוּ כְּדוֹן. מָאן דְּאָמַר. מוּתָּר. בְּרָפִין. מָאן דְּאָמַר. אָסוּר. בָּאֲפוּצִים.

מַה חוֹלְקִין עַל רִבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב. מִן מַה דְתַנֵּי. מוֹדִין חֲכָמִין לְרִבִּי מֵאִיר בְּחוֹתָמוֹת שֶׁמְּפַקְפְּקִין בּוֹ וּמַפְקִיעִין וּמַתִּירִין וְחוֹתְכִין. בַּשַּׁבָּת מְפַקְפְּקִין אֲבָל לֹא מַפְקִיעִין וְלֹא מַתִּירִין וְלֹא חוֹתְכִין. בַּכֵּלִים בַּשַּׁבָּת מוּתָּר. וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר בְּיוֹם טוֹב. הַדָּא אָמְרָה. אֵין חוֹלְקִין עַל רִבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב. אָמַר רִבִּי בָּא. בְּחֶבֶל שָׁחוּל הִיא מַתְנִיתָא. חֶבֶל שֶׁהוּא מְשׁוּחָל.

בַּפַּסִּיקְיָא אֲבָל לֹא בַּחֶבֶל. רִבִּי יְהוּדָה מַתִּיר. הָא רַבָּנִן לֹא. אֶלָּא בְּגִין דְּתַנִּינָן קַדְמֵיתָא בְּשֵׁם רִבִּי יְהוּדָה תַּנִּינָן אוֹף הָדָא בְּשֵׁם רִבִּי יְהוּדָה. כְּלָל אָמַר רִבִּי יְהוּדָה כָּל קֶשֶׁר שֶׁאֵינוֹ שֶׁלְּקַיָּמָא אֵין חַיָּבִין עָלָיו רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רִבִּי זְעוּרָה. כֵּינִי מַתְנִיתָא. כָּל קֶשֶׁר שֶׁאֵינוֹ שֶׁלְּקַיָּמָא וְהוּא לְשָׁעָה אֵין חַיָּבִין עָלָיו.

ג משנה: מְקַפְּלִין אֶת הַכֵּלִים אֲפִילּוּ אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה פְּעָמִים וּמַצִּיעִין אֶת הַמִּיטּוֹת מִלֵּילֵי שַׁבָּת לַשַּׁבָּת אֲבָל לֹא מִשַּׁבָּת לְמוֹצָאֵי שַׁבָּת. רִבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר מְקַפְּלִין אֶת הַכֵּלִים וּמַצִּיעִין אֶת הַמִּיטּוֹת מִיּוֹם הַכִּפּוּרִים לַשַּׁבָּת. חֶלְבֵי שַׁבָּת קְרֵיבִין לְיוֹם הַכִּפּוּרִים אֲבָל לֹא שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים קְרֵיבִין בַּשַּׁבָּת. רִבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר לֹא שֶׁל שַׁבָּת קְרֵיבִין לְיוֹם הַכִּפּוּרִים וְלֹא שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים קְרֵיבִין לַשַּׁבָּת׃

הלכה: ג׳. דְּבֵית רִבִּי יַנַּאי אָמְרֵי. קִיפּוּל בִּשְׁנַיִם אָסוּר. רִבִּי חַגַּי בְּשֵׁם רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָן. אֵין מְקַפְּלִין בְּשַׁבָּת בִּשְׁנַיִם. וְהָהֵן דְּמְקַפֵּל עַל סִיפְסָלָה כְּמָאן דְּאִינּוּן תְּרֵין. רִבִּי חַגַּי בְּשֵׁם רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָן. לֹא נִיתְּנוּ שַׁבָּתוֹת וְיָמִים טוֹבִים אֶלָּא לָאֲכִילָה וְלִשְׁתִיָּיה. עַל יְדֵי שֶׁהַפֶּה זֶה (טָרִיחַ) [מֻרְיחַ] הִתִּירוּ לוֹ לַעֲסוֹק בָּהֶן בְּדִבְרֵי תוֹרָה. רִבִּי בְּרֶכְיָה בְּשֵׁם רִבִּי חִייָא בַּר בָּא. לֹא נִיתְּנוּ שַׁבָּתוֹת וְיָמִים טוֹבִים אֶלָּא לַעֲסוֹק בָּהֶן בְּדִבְרֵי תוֹרָה. מַתְנִיתָא מְסַיְּעָה בֵּין לָדִין בֵּין לָדִין. כֵּיצַד הוּא עוֹשֶׂה. אוֹ יוֹשֵׁב וְאוֹכֵל אוֹ יוֹשֵׁב וְעוֹסֵק בְּדִבְרֵי תוֹרָה. כָּתוּב אֶחָד אוֹמֵר. שַׁבָּת הִוא לַיי. וְכָתוּב אַחֵר אוֹמֵר. עֲצֶרֶת לַיי אֱלֹהֶיךָ. הָא כֵיצַד. תֵּן חֵלֶק לְתַלְמוּד תּוֹרָה וְחֵלֶק לְאֶכוֹל וְלִשְׁתּוֹת. אָמַר רִבִּי אַבָּהוּ שַׁבָּת לַיי. שְׁבוּת מִכֹּל. מַה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שָׁבַת מִמַּאֲמַר. אַף אַתָּ שְׁבוּת מִמַּאֲמַר.

מַעֲשֶׂה בְחָסִיד אֶחָד שֶׁיָּצָא לְטַיֵּיל בְּכַרְמוֹ בַּשַּׁבָּת וְרָאָה שָׁם פֵּירְצָה אַחַת שֶׁל נְצָפָה וְחָשַׁב לְגַדְּרוֹ בְמוֹצָאֵי שַׁבָּת. אָמַר. הוֹאִיל וְחָשַׁבְתִּי לְגַדְּרָהּ אֵינִי גּוֹדְרָהּ עוֹלָמִית. מַה פָּעַל לוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. זִימֵּן לוֹ סוּכָּה אַחַת שֶׁל נְצָפָה וְעָלַת לְתוֹכָהּ וּגְדָרָתָהּ. מִמֶּנָּּה הָיָה נִיזּוֹן וּמִמֶּנָּּה הָיָה מִתְפַּרְנֵס כָּל יָמָיו.

אָמַר רִבִּי חֲנִינָא. מִדּוֹחַק הִתִּירוּ לִשְׁאוֹל שָׁלוֹם בַּשַּׁבָּת. אָמַר רִבִּי חִייָא בַּר בָּא. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי כַּד הֲוָה חֲמֵי לְאִימֵּיהּ מִשְׁתַּעְיָא סַגִּין הֲוָה אָמַר לָהּ. אִימָּא. שׁוּבְתָא הִיא. תַּנֵּי. אָסוּר לְתַבּוֹעַ צָרְכֵיהֶן בַּשַּׁבָּת. רִבִּי זְעוּרָה שְׁאַל לְרִבִּי חִייָה בַּר בָּא. מָהוּ מֵימַר. רְעֵינוּ פַּרְנְסִינוּ. אָמַר לֵיהּ. טוּפּוֹס בְּרָכוֹת כָּךְ הֵן.

תַּנֵּי. מַדִּיחִין כּוֹסוֹת וּקְעָרוֹת וְתַמְחוּיִין מִלֵּילֵי שַׁבָּת לְשַׁחֲרִית מִשַּׁחֲרִית לַחֲצוֹת וּמֵחֲצוֹת לְמִנְחָה. מִן הַמִּנְחָה וּלְמַעֲלָה אָסוּר. וּבְכוֹסוֹת מוּתָּר. שֶׁאֵין קֶבַע לִשְׁתִיָּיה. רִבִּי יִרְמְיָה רִבִּי זְעוּרָה בְּשֵׁם רַב חִייָה בַּר אַשִׁי. אִשָּׁה פִּיקַּחַת מַדִּיחָה כוֹס כָּאן כָּאן קְעָרָה כָּאן תַּמְחוּי כָּאן. נִמְצֵאת מַרְבֶּצֶת בֵּיתָהּ בַּשַּׁבָּת.

רִבִּי זְעוּרָה בְּשֵׁם רַב חִסְדָּא. יוֹם הַכִּפּוּרִים שֶׁחָל לִהְיוֹת בַּשַּׁבָּת אֵין תּוֹקְעִין. לְאַחַר שַׁבָּת אֵין מַבְדִּילִין. מַה. כְּרִבִּי עֲקִיבָה. בְּרַם כְּרִבִּי יִשְׁמָעֵאל מַבְדִּיל. שֶׁכֵּן חֶלְבֵי שַׁבָּת קְרֵיבִין בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים. אָמַר רִבִּי עֻזָּרָא קוֹמֵי רִבִּי מָנָא. אֲפִילּוּ כְּרִבִּי יִשְׁמָעֵאל לֹא יַבְדִּיל. כְּלוּם הוּא מַבְדִּיל אֶלָּא לְהַתִּיר לוֹ דָּבָר שֶׁהוּא אָסוּר לוֹ. אִילּוּ הִקְטִיר חֶלְבֵי שַׁבָּת בַּשַּׁבָּת שֶׁמָּא אֵינוֹ מוּתָּר. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל אֲחוֹי דְּרִבִּי בְּרֶכְיָה. וְיַבְדִּיל. שֶׁכָּךְ הוּא מַתִּיר לְהַדִּיחַ כְּבָשִׁים וּשְׁלָקוֹת. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. כְּלוּם הוּא מוּתָּר לְהַדִּיחַ כְּבָשִׁים וּשְׁלָקוֹת לֹא מִן הַמִּנְחָה וּלְמַעֲלָן. וְיַבְדִּיל מִן הַמִּנְחָה וּלְמַעֲלָן. מַה נַפְשָׁךְ. כּוֹס אֵין כָּאן. גַּר אֵין כָּאן. בַּמֶּה הוּא מַבְדִּיל. אָמַר רִבִּי אָבוּן. בִּתְפִילָּה.

פרק טז

א משנה: כָּל כִּתְבֵי הַקּוֹדֶשׁ מַצִּילִין אוֹתָן מִפְּנֵי הַדְּלֵיקָה בֵּין שֶׁקּוֹרִין בָּהֶן וּבֵין שֶׁאֵינָן קוֹרִין בָּהֶן אַף עַל פִּי שֶׁכְּתוּבִים בְּכָל לָשׁוֹן טְעוּנִים גְּנִיזָה. מִפְּנֵי מָה אֵין קוֹרִין בָּהֶן מִפְּנֵי בִיטּוּל בֵּית הַמִּדְרָשׁ.

הלכה: כָּל כִּתְבֵי הַקּוֹדֶשׁ כול׳. מָהוּ בֵּין שֶׁקּוֹרִין בָּהֶן בֵּין שֶׁאֵין קוֹרִין בָּהֶן. בֵּין שֶׁיֵּשׁ בָּהֶן טָעִיּוֹת. בֵּין שֶׁאֵין בָּהֶן טָעִיּוֹת. וְהָא תַנֵּי. סֵפֶר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ שְׁתַּיִם שָׁלֹשׁ טָעִיּוֹת בְּכָל דַּף וָדַף מְתַקְּנוֹ וְקוֹרֵא בּוֹ. אַרְבַּע אֵינוֹ קוֹרֵא בּוֹ. מִן מַה דְתַנִּינָן. מִפְּנֵי מָה אֵין קוֹרִין בָּהֶן. מִפְּנֵי בִיטּוּל בֵּית הַמִּדְרָשׁ. הָדָא אָמְרָה. בֵּין תּוֹרָה לִנְבִיאִים. לִכְתְבֵי הַקּוֹדֶשׁ.

אֵין מַצִּילִין אוֹתָן מִפְּנֵי הַדְּלֵיקָה. מָאן דְּאָמַר. מְטַמְּאִין אֶת הַיָּדַיִם. מַצִּילִין אוֹתָן מִפְּנֵי הַדְּלֵיקָה. וּמָאן דְּאָמַר. אֵין מְטַמְּאִין אֶת הַיָּדַיִם. אֵין מַצִּילִין אוֹתָן מִפְּנֵי הַדְּלֵיקָה. הָתִיבוּן. חֲרֵי עִבְרִי שֶׁכְּתָבוֹ תַּרְגּוּם חֲרֵי אֵינוֹ מְטַמֵּא אֶת הַיָּדַיִם וּמַצִּילִין אוֹתוֹ מִפְּנֵי הַדְּלֵיקָה. מִן מַה דְתַנִּינָן. אַף עַל פִּי שֶׁכְּתוּבִין בְּכָל לָשׁוֹן טְעוּנִין גְּנִיזָה. הָדָא אָמְרָה. שֶׁמַּצִּילִין אוֹתָן מִפְּנֵי הַדְּלֵיקָה. מַתְנִיתָא דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר. אֵין דָּבָר מְשׁוּם שְׁבוּת שֶׁעוֹמֵד בִּפְנֵי כִתְבֵי הַקּוֹדֶשׁ. מַה פְלִיגִין. תַּמָּן מִפְּנֵי בִזְיוֹנָן. בְּרַם הָכָא כָּל עַמָּא מוֹדֵיי שֶׁמַּצִּילִין אוֹתָן מִפְּנֵי הַדְּלֵיקָה. לְמֵי נִצְרְכָה. לְרַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל. אַף עַל גַּב דְּרַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אָמַר. אַף בַּסְּפָרִים לֹא הִתִּירוּ שֶׁיִּכָּתְבוּ אֶלָּא יְוָונִית. מוֹדֵי הוּא הָכָא שֶׁמַּצִּילִין אוֹתָן מִפְּנֵי הַדְּלֵיקָה. מַעֲשֶׂה בְרַבָּן גַּמְלִיאֵל שֶׁהָיָה עוֹמֵד עַל הַבַּנְיָין בְּהַר הַבַּיִת. וְהֵבִיאוּ לוֹ סֵפֶר אִיּוֹב כְּתוּב תַּרְגּוּם. וְאָמַר לַבַּנַּאי וּגְנָזוֹ תַּחַת הַנִּדְבָּךְ.

אַף עַל פִּי שֶׁאָמְרוּ אֵין קוֹרִין בִּכְתְבֵי הַקּוֹדֶשׁ אֶלָּא מִן הַמִּנְחָה וּלְמַעֲלָה. אֲבָל שׁוֹנִין וְדוֹרְשִׁין בָּהֶן. צָרָךְ דָּבָר נוֹטֵל וּבוֹדֵק. דִּלְמָא. רִבִּי וְרִבִּי חִייָא רַבָּא וְרִבִּי יְשׁוּעַאל בֵּירִבִּי יוֹסֵה הֲיוּ יוֹשְׁבִין וּפוֹשְׁטִין בִּמְגִילַת קִינוֹת עֶרֶב תִּשְׁעָה בְאָב שֶׁחָל לִהְיוֹת בַּשַּׁבָּת מִן הַמִּנְחָה וּלְמַעֲלָה. וְשִׁיירוּ בָהּ אַל״ף בֵּי״ת אֶחָד. אָמְרוּ. לְמָחָר אָנוּ בָאִין וְגוֹמְרִין אוֹתָהּ. עִם כְּשֶׁרִבִּי נִפְטַר לְבֵיתוֹ נִכְשַׁל בְּאֶצְבָּעוֹ וְקָרָא עַל גַּרְמֵיהּ רַבִּים מַכְאוֹבִים לָרָשָׁע. אָמַר לֵיהּ רִבִּי חִייָה. בְּחוֹבֵינוּ מַטָּתְךָ כֵּן. דִּכְתִיב רוּחַ אַפֵּינוּ מְשִׁיחַ יְיָ נִלְכַּד בִּשְׁחִיתוֹתָם. אָמַר לוֹ רִבִּי יְשׁוּעַאל בֵּירִבִּי יוֹסֵי. אִילּוּ לֹא הָיִינוּ עוֹסְקִין בָּעִנְיָין כָּךְ הָיָה לָנוּ לוֹמַר. עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה שֶׁהָיִינוּ עוֹסְקִין בָּעִנְיָין. וְעָלָה לְבֵיתוֹ וְנָתַן עָלָיו סְפוֹג יָבֵשׁ וְקָשַׁר עָלָיו גְּמִי מִבַּחוּץ. אָמַר רִבִּי יְשׁוּעַאל בֵּירִבִּי יוֹסֵי. מִמֶּנּוּ לָמַדְנוּ שְׁלֹשָׁה דְבָרִים. סְפוֹג אֵינוֹ מְרַפֵּא אֶלָּא מְשַׁמֵּר. גְּמִי שֶׁהוּא מִן הַמּוּכָן. וְאֵין קוֹרִין בִּכְתְבֵי הַקּוֹדֶשׁ אֶלָּא מִן הַמִּנְחָה וּלְמַעֲלָה.

מֵעַתָּה בְּמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ בֵּית הַמִּדְרָשׁ אַל יִקְרְאוּ. בְּמָקוֹם שֶׁאֵין בֵּית הַמִּדְרָשׁ יִקְרְאוּ. לֵית לָךְ אֶלָּא דְּתַנֵּי רִבִּי נְחֶמְיָה. מִפְּנֵי מָה אֵין קוֹרִין בִּכְתְבֵי הַקּוֹדֶשׁ אֶלָּא מִן הַמִּנְחָה וּלְמַעֲלָה. מִפְּנֵי שִׁטְרֵי הֶדְיוֹטוֹת. שֶׁאִם אוֹמַר אַתְּ לוֹ שֶׁהוּא מוּתָּר. אַף הוּא אוֹמֵר. מַה בְכָךְ שֶׁנִּתְעַסֵּק בִּשְׁטָרוֹתַיי. מִתּוֹךְ שֶׁאַתְּ אוֹמֵר לוֹ שֶׁהוּא אָסוּר. אַף הוּא אוֹמֵר. כִּתְבֵי הַקּוֹדֶשׁ אָסוּר. שִׁטְרֵי הֶדְיוֹטוֹת לֹא כָל שֶׁכֵּן. הָדָא אָמְרָה. שֶׁהַמִּשְׁנָה קוֹדֶמֶת לַמִּקְרָא. וְדָא מְסַיְיעָא לְהַהִיא דְתַנֵּי רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי. דְּתַנֵּי רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי. הָעוֹסֵק בַּמִּקְרָא מִידָּה שֶׁאֵינָהּ מִדָּה. הָעוֹסֵק בַּמִּשְׁנָה מִידָּה שְׁנוּטְלִין מִמֶּנָּה שָׂכָר. הָעוֹסֵק בַּתַּלְמוּד אֵין לְךָ מִידָּה גְּדוֹלָה מִזּוֹ. לְעוֹלָם חֲוֵי רָץ אַחַר הַמִּשְׁנָה יוֹתֵר מִן הַתַּלְמוּד. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בוּן. הָדָא דְאַתְּ אָמַר עַד שֶׁלֹּא שִׁיקַּע בּוֹ רִבִּי רוֹב מִשְׁנָיוֹת. אֲבָל מִשֶּׁשִׁיקַּע בּוֹ רִבִּי רוֹב מִשְׁנָיוֹת לְעוֹלָם חֲוֵי רָץ אַחַר הַתַּלְמוּד יוֹתֵר מִן הַמִּשְׁנָה.

בְּרָכוֹת שֶׁכָּתוּב בָּהֶן עִנְיָינוֹת הַרְבֵּה מִן הַתּוֹרָה אֵין מַצִּילִין אוֹתָן מִפְּנֵי הַדְּלֵיקָה. מִיכָּן אָמְרוּ. כּוֹתְבֵי בְרָכוֹת שׁוֹרְפֵי תוֹרָה. מַעֲשֶׂה בְּאֶחָד שֶׁהָיָה כוֹתֵב בְּרָכוֹת וְהָלַךְ רִבִּי יִשְׁמָעֵאל לְבוֹדְקוֹ. כֵּינָן שֶׁהִרְגִּישׁ בְּקוֹל פַּעֲמוֹתָיו שֶׁלְּרִבִּי יִשְׁמָעֵאל נָטַל תַּכְרִיךְ שֶׁלִּבְרָכוֹת וּזְרָקָן לְתוֹךְ סֵפֶל שֶׁל מַיִם. כִּלְשׁוֹן הַזֶּה אָמַר לוֹ. גָּדוֹל עוֹנֶשׁ הָאַחֲרוֹן מִן הָרִאשׁוֹן. אָמַר רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. הָדָא אַגַּדְתָּא הָכוֹתְבָהּ אֵין לוֹ חֶלֶק. הַדּוֹרְשָׁהּ מִתְחָרֵךְ. הַשּׁוֹמְעָהּ אֵינוֹ מְקַבֵּל שָׂכָר.

אָמַר רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. אֲנָא מִן יוֹמוֹי לָא אִיסְתַּכְּלִית בְּסִפְרָא דַאֲגַדְתָּא. אֶלָּא חַד זִמְן אִסְתַּכְּלִית. אַשְׁכְּחִית כָּתוּב בָּהּ. מֵאָה וְשִׁבְעִים וְחָמֵשׁ פַּרְשִׁיוֹת שְׁכָתוּב בַּתּוֹרָה דִּבֵּר אֲמִירָה צִיווּי כְּנֶגֶד שְׁנוֹתָיו שֶׁלְאָבִינוּ אַבְרָהָם. דִּכְתִיב לָקַחְתָּ מַתָּנוֹת בָּאָדָם. וּכְתִיב הָאָדָם הַגָּדוֹל בָּעֲנָקִים. מֵאָה וְאַרְבָּעִים וְשִׁבְעָה מִזְמוֹרוֹת שְׁכְּתוּבוֹת בַּתְּהִילִים כְּנֶגֶד שְׁנוֹתָיו שֶׁלְאָבִינוּ יַעֲקֹב. מִלַּמֵּד שֶׁכָּל הַקִּילוּסִין שֶׁיִּשְׂרָאֵל מְקַלְּסִין לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא כְּנֶגֶד שְׁנוֹתָיו שֶׁל יַעֲקֹב. שֶׁנֶּאֱמַר וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל. מֵאָה וְעֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה פְּעָמִים שֶׁיִּשְׂרָאֵל עוֹנִין הַלְלוּיָהּ. כְּנֶגֶד שְׁנוֹתָיו שֶׁלְאַהֲרֹן. הַלְלוּ יָהּ הַלְלוּ אֵל בְּקָדְשׁוֹ לְאַהֲרֹן קָדוֹשׁ יְיָ. אֲפִילּוּ כֵן אֲנָא מִתְבָּעִית בַּלֵּילְיָא.

רִבִּי חִייָה בַּר בָּא חֲמָא חַד סֵפֶר דַּאֲגַדְתָּא. אֲמַר. אִי מַה כְתִב טַבָּאוּת. תִּקְטַע יְדָא דְכָתְבָתָהּ. אֲמַר לֵיהּ חַד. אָבוֹי דְהַהוּא גַּבְרָא כָתְבָהּ. אֲמַר לֵיהּ. כֵּן אָמַרְתִּי. תִּקְטַע יְדָא דְכָתְבָתָהּ. וַהֲוָות לֵיהּ כֵּן כִּשְׁגָגָה שֶׁיּוֹצֵא מִלִּפְנֵי הַשַּׁלִּיט.

הַגִּילְיוֹנִים וְסִיפְרֵי מִינִין. אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. קוֹרֵעַ אַזְכָּרוֹתֵיהֶן וְשׁוֹרְפָן. אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. שׁוֹרְפָן הֵן וְאַזְכָּרוֹתֵיהֶן. אָמַר רִבִּי טַרְפוֹן. אֶקַּפַּח אֶת בָּנַיי שֶׁאִם יְבוֹאוּ לְבֵיתִי שֶׁאֲנִי שׁוֹרְפָן הֵן וְאַזְכָּרוֹתֵיהֶן. שֶׁאִם יִהְיֶה הָרוֹדֵף רוֹדֵף אַחֲרַיי שֶׁאֲנִי נִמְלָט לְתוֹךְ בָּתֵּיהֶן שֶׁלְעֲבוֹדָה זָרָה וְאֵינִי נִמְלָט לְתוֹךְ בָּתֵּיהֶן שֶׁלְמִינִין. שֶׁעוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה אֵינָן מַכִּירִין אוֹתוֹ וְכוֹפְרִין בּוֹ. אֲבָל הַמִּינִין מַכִּירִין אוֹתוֹ וְכוֹפְרִין בּוֹ. וְעֲלֵיהֶן אָמַר דָּוִד הֲלוֹא מְשַׂנְאֶיךָ יְיָ אֶשְׂנָא וגו׳. זֶה מִדְרַשׁ דָּרְשׁוּ. וּמַה אִם לְהַטִּיל

שָׁלוֹם בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ אָמַר הַכָּתוּב. הַשֵּׁם שֶׁנִּכְתַּב בִּקְדוּשָּׁה יִמָּחֶה עַל הַמַּיִם. סִיפְרֵי מִינִין שֶׁמַּטִּילִין אֵיבָה וְתַחֲרוּת וּמַחֲלוֹקֶת בֵּין יִשְׂרָאֵל לַאֲבִיהֶן שֶׁבַּשָּׁמַיִם אֵינוֹ דִין שֶׁיִּשָּׁרְפוּ הֵן וְאַזְכָּרוֹתֵיהֶן.

ב משנה: מַצִּילִין תִּיק הַסֵּפֶר עִם הַסֵּפֶר וְתִיק הַתְּפִילִּין עִם הַתְּפִילִּין אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ בְּתוֹכָן מָעוֹת. וּלְאֵיכָן מַצִּילִין אוֹתָן לְמָבוֹי שֶׁאֵינוֹ מְפוּלָּשׁ. בֶּן בְּתֵירָה אוֹמֵר אַף לַמְפוּלָּשׁ:

הלכה: מַתְנִיתָא בְּשֶׁאֵינוֹ טָפוּל לוֹ. אֲבָל אִם הָיָה טָפוּל לוֹ כְּגוּפוֹ הוּא. נִיחָא תִּיק הַסֵּפֶר עִם הַסֵּפֶר. תִּיק תְּפִילִּין עִם הַתְּפִילִּין. רִבִּי חַגַּי בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָא שָׁמַע לָהּ מֵהָדָא. חוֹנָה מַלְאַךְ יְיָ סָבִיב לִירֵיאָיו וַיְחַלְּצֵם. וְכֵן הוּא אוֹמֵר. בְּאַדִּין גּוּבְרַיָּא אִילֵּךְ כְּפִיתוּ בְּסַרְבָּלֵיהוֹן וגו׳.

אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ בְּתוֹכוֹ מָעוֹת. יֵיבָא כַּיי דָּמַר רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא אָמַר חִינְנָא קַרְתִּיגֶנָאָה בְּשֵׁם רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. דִּיסִיקְיָא שֶׁיֵּשׁ בְּתוֹכָהּ מָעוֹת נוֹתֵן עָלֶיהָ כֹּפֶר וּמְטַלְטְלָהּ.

וּלְאֵיכָן מַצִּילִין אוֹתָן. לְמָבוֹי שֶׁאֵינוֹ מְפוּלָּשׁ. הָא לְמְפוּלָּשׁ לֹא. בְּכָל אָתָר אַתְּ אָמַר. אֵין הַמְהַלֵּךְ כְּמַנִּיחַ. וָכָא אַתְּ אָמַר. הַמְהַלֵּךְ כְּמַנִּיחַ. אֶלָּא בְּזוֹרֵק. תַּמָּן אַתְּ אָמַר. הַזּוֹרֵק פָּטוּר. וָכָא אַתְּ אָמַר. הַזּוֹרֵק חַיָּיב. רִבִּי חִזְקִיָּה בְּשֵׁם רִבִּי אָחָא. בְּשֶׁלֹּא עֵירִיבוּ אֲנָן קַיָּימִין. בֶּן בְּתֵירָה כְּרִבִּי יְהוּדָה. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. גְּשָׁרִין הַמְפוּלָּשִׁין מְטַלְטְלִין תַּחְתֵּיהֶן בַּשַּׁבָּת. דִּבְרֵי רַבִּי יוּדָה. וַחֲכָמִים אוֹסְרִין.

ג משנה: מַצִּילִין מְזוֹן שָׁלֹשׁ סְעוּדוֹת הָרָאוּי לָאָדָם לָאָדָם הָרָאוּי לַבְּהֵמָה לַבְּהֵמָה. כֵּיצַד נָפְלָה דְלֵילֵי קָה בְּלֵילֵי שַׁבָּת מַצִּילִין מְזוֹן שָׁלֹשׁ סְעוּדוֹת בַּשַּׁחֲרִית מַצִּילִין מְזוֹן שְׁתֵּי סְעוּדוֹת בַּמִּנְחָה מַצִּילִין מְזוֹן סְעוּדָּה אַחַת. רִבִּי יוֹסֵה אוֹמֵר לְעוֹלָם מַצִּילִין מְזוֹן שָׁלֹשׁ סְעוּדוֹת:

הלכה: רִבִּי בּוּן בַּר חִייָא בְּשֵׁם רִבִּי בָּא בַּר מָמָל. דְּרִבִּי נְחֶמְיָה הִיא. דְּאָמַר. אֵינָן נִיטָּלִין אֶלָּא לְצוֹרֶךְ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. טַעֲמוֹן דְּרַבָּנָן תַּמָּן. כָּל מַה שֶׁיֵּשׁ בַּבַּיִת מִן הַמּוּכָן. בְּרַם הָכָא אִם אַתָּה אוֹמֵר כֵּן אַף הוּא מַצִּיל מִן הַיּוֹם לְמָחָר. מַתְנִיתָא דְּרִבִּי הונדקס דְּאָמַר. לְעוֹלָם מַצִּילִין מְזוֹן שָׁלֹשׁ סְעוּדוֹת. תִּיפְתָּר בְּשֶׁנָּפְלָה דְלֵילֵי קָה בְּלֵילֵי שַׁבָּת עַד שֶׁלֹּא אָכְלָה. בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים מַאי אִיכָּא לְמֵימַר. עַל דַּעְתְּהוֹן דְּרַבָּנָן לֹא יַצִּיל כְּלוּם. כָּל עַמָּא מוֹדוֹי שֶׁמַּצִּילִין מְזוֹן סְעוּדָּה אַחַת מִפְּנֵי הַסַּכָּנָה.

תַּנֵּי. מַצִּילִין לַחוֹלֶה וּלְקָטָן בְּבֵינוֹנִית. וּלְרַעֲבָתָן כְּדֵי מָזוֹנוֹ. מְעָרְבִין לַחוֹלֶה וּלְקָטָן כְּדֵי מָזוֹנוֹ. וּלְרַעֲבָתָן בְּבֵינוֹנִית.

תַּנֵּי. אֵין מַעֲרִימִין. רִבִּי יוֹסֵי בִּירִבִּי בוֹן אָמַר. מַעֲרִימִין. אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. מַצִּיל וְאַחַר כָּךְ מְזַמֵּן. אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. מְזַמֵּן וְאַחַר כָּךְ מַצִּיל. מָאן דָּמַר. מַצִּיל וְאַחַר כָּךְ מְזַמֵּן. כְּמָאן דָּמַר. מַעֲרִימִין. וּמָאן דָּמַר. מְזַמֵּן וְאַחַר כָּךְ מַצִּיל. כְּמָאן דָּמַר. אֵין מַעֲרִימִין.

תַּנֵּי. אַף מְכַבִּין לְהַצִּיל. מַתְנִיתָא דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן דְּאָמַר. אֵין דָּבָר מְשׁוּם שְׁבוּת עוֹמֵד בִּפְנֵי כִתְבֵי הַקּוֹדֶשׁ.

תַּנֵּי. אַף מְטַמְּאִין לְהַצִּיל. וְהָתַנֵּי. בְּכָל קוֹדֶשׁ לֹא תִגָּע. לְרַבּוֹת הַתְּרוּמָה. הִיא תְרוּמָה הִיא מַעֲשֵׂר שֵׁינִי. מַאי כְּדוֹן. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה בַּשַּׁבָּת כְּדֶרֶךְ שֶׁיַּעֲשֶׂה בַּחוֹל.

תַּנֵּי. כֵּיצַד שֶׁמַּצִּילִין מִן הַדְּלֵיקָה כָּךְ מַצִּילִין מִיַּד הַגַּייִס וּמִיַּד הַנָּהָר וּמִיַּד הַמַּפּוֹלֶת וּמִיַּד כָּל דָּבָר שֶׁאוֹבֵד.

ד משנה: מַצִּילִין סַל מָלֵא כִּכָּרוֹת אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מֵאָה סְעוּדוֹת וְעִיגּוּל שֶׁל דְּבֵילָה וְחָבִית שֶׁל יַיִן וְאוֹמֵר לַאֲחֵרִים בּוֹאוּ וְהַצִּילוּ לָכֶם. אִם הָיוּ פְּקֻחִין עוֹשִׂין עִמּוֹ חֶשְׁבּוֹן לְאַחַר שַׁבָּת. וּלְאֵיכָן מַצִּילִין אוֹתָן לֶחָצֵר הַמְעוֹרֶבֶת. בֶּן בְּתֵירָה אוֹמֵר אַף לְשֶׁאֵינָהּ מְעוֹרֶבֶת:

הלכה: מַתְנִיתִין דְּרִבִּי יוֹסֵי דְּאָמַר. לְעוֹלָם מַצִּילִין מְזוֹן שָׁלֹשׁ סְעוּדוֹת. מִכֵּיוָן שֶׁכּוּלָּהּ גּוּף אֶחָד כְּמִי שֶׁכּוּלָּהּ סְעוּדָּה אַחַת.

וְאוֹמֵר לַאֲחֵרִים בּוֹאוּ וְהַצִּילוּ לָכֶם. שֶׁכֵּן דַּרְכָּן לְהַזְמִין אוֹרְחִין בַּשַּׁבָּת.

אִם הָיוּ פְּקֻחִין עוֹשִׂין עִמּוֹ חֶשְׁבּוֹן לְאַחַר הַשַּׁבָּת. תַּמָּן תַּנִּינָן. מִנַּיִן טַלִּיתוֹ אֲצָלוֹ וְעוֹשֶׂה עִמּוֹ חֶשְׁבּוֹן לְאַחַר שַׁבָּת. תַּמָּן אַתְּ אָמַר. מַשְׁכּוֹנֵיהּ גַּבֵּיהּ. הָכָא מַאי אִית לָךְ. אָמַר רִבִּי אַבָּא מָארִי. לְכָךְ שָׁנִינוּ. נִקְרָא פִּיקֵּחַ.

ה משנה: וּלְשָׁם הוּא מוֹצִיא אֶת כָּל כְּלֵי תַשְׁמִישׁוֹ וְלוֹבֵשׁ כָּל מַה שֶׁהוּא יָכוֹל לִלְבּוֹשׁ וְעוֹטֵף כָּל מַה שֶׁהוּא יָכוֹל לַעֲטוֹף. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר שְׁמוֹנָה עָשָׂר כֵּלִים. וְחוֹזֵר וְלוֹבֵשׁ וּמוֹצִיא וְאוֹמֵר לַאֲחֵרִים בּוֹאוּ וְהַצִּילוּ עִמִּי:

הלכה: רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר שְׁמוֹנָה עָשָׂר כֵּלִים. וְאֵילּוּ הֵן. מִקְטוֹרֶן נִיקְלִי וּפוּנְדָּא וּפִילִיוֹן וּמַצָּפוֹרֶת וְקוֹלָבִין שֶׁלְּפִשְׁתָּן וְחַלּוּק שֶׁלְצֶמֶר וּשְׁתֵּי אֶמְפָּלְיוֹת שְׁנֵי סַבְרִיקִין וּשְׁנֵי אַבְרִיקִין שְׁנֵי מִנְעָלִין וְכוֹבַע שֶׁבְּרֹאשׁוֹ וַחֲגוֹר שֶׁבְּמָתְנָיו וְסוּדָרִין שֶׁעַל זְרוֹעוֹתָיו.

וְאוֹמֵר לַאֲחֵרִים בּוֹאוּ וְהַצִּילוּ עִמִּי. שֶׁכֵּן דַּרְכָּן לְהַשְׁאִיל כֵּלִים בַּשַּׁבָּת.

ו משנה: רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן נַנָּס אוֹמֵר פּוֹרְסִין עוֹר שֶׁל גְּדִי עַל גַּבֵּי שִׁידָה תֵּיבָה וּמִגְדָּל שֶׁאָחַז בָּהֶם אֶת הָאוּר מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְחָרֵךְ. עוֹשִׂין מְחִיצָה בְּכָל הַכֵּלִים בֵּין מְלֵאִים בֵּין רֵיקָנִין בְּשַׁבִּיל שֶׁלֹּא תַּעֲבֹר הַדְּלֵיקָה. רִבִּי יוֹסֵי אוֹסֵר בִּכְלִי חֶרֶס חֲדָשִׁים מְלֵאִים מַיִם שֶׁאֵינָן יְכוֹלִין לְקַבֵּל בָּהֶן אֶת הָאוּר וְהֵן מִתְבַּקְּעִין וּמְכַבִּין אֶת הַדְּלֵיקָה:

הלכה: כֵּינִי מַתְנִיתָא. מִשֶּׁיֶּאֱחוֹז הָאוּר בָּהֶן. רִבִּי יִרְמְיָה רִבִּי בָּא בַּר מָמָל בְּשֵׁם רַב. סֵפֶר שֶׁאָחַז בּוֹ הָאוּר מִצַּד אֶחָד נוֹתֵן מַיִם מִצַּד הַשֵּׁינִי. וְאִם כָּבָה כָּבָה. אָחַז בּוֹ הָאוּר מִשְּׁנֵי צְדָדִין נוֹטְלָהּ וּמִתְעַסֵּק בָּהּ. וְאִם כָּבְתָה כָּבְתָה.

רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רִבִּי זֵירָא. דִּרְבִּי יוֹסֵה הִיא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. הֲוָה סָבְרִינַן מֵימַר. מַה פְּלִיגִין מֵימַר רִבִּי יוֹסֵה וְרַבָּנָן. בְּשֶׁעָשָׂה מְחִיצָה שֶׁלְּכֵלִים. אֲבָל אִם עָשָׂה מְחִיצָה שֶׁל מַיִם לֹא. מִמָּה דָּמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָא. דִּרְבִּי יוֹסֵי הִיא. הָדָא אָמְרָה. אֲפִילּוּ עָשָׂה מְחִיצָה שֶׁלְּמַיִם הִיא הַמַּחֲלוֹקֶת.

ז משנה: נָכְרִי שֶׁבָּא לְכַבּוֹת אֵין אוֹמְרִים לוֹ כַּבֵּה אוֹ אַל תְּכַבֵּה מִפְּנֵי שֶׁאֵין שְׁבִיתָתוֹ עָלֶיךָ. אֲבָל קָטָן שֶׁבָּא לְכַבּוֹת אֵין שׁוֹמְעִין לוֹ שֶׁכֵּן שֶׁשְּׁבִיתָתוֹ עָלֶיךָ:

הלכה: נָכְרִי שֶׁבָּא לְכַבּוֹת. בִּימֵי רִבִּי אִמִּי נָפְלָה דְלֵיקָה בַּכְּפָר. אַפִּיק רִבִּי אִימִּי כְּרוּז בְּשׁוּקֵי דַאֲרָמָאֵי וָמַר. מָאן דַּעֲבַד לָא מַפְסִיד. אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר בֵּירְבִּי יוֹסֵה קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵה. סַכָּנָה הָיְיתָה. אִם הָיְתָה סַכָּנָה אֲפִילּוּ רִבִּי אִמִּי יַטְפֵּי. וְלֹא כֵן תַּנֵּי. כָּל דָּבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ סַכָּנָה אֵין אוֹמְרִין. יֵיעָשׂוּ דְבָרִים הַלָּלוּ בַּנָּשִׁים וּבְקַטַּנִּים. אֶלָּא אֲפִילּוּ בִּגְדוֹלִים אֲפִילּוּ בִּישְׂרָאֵל. מַעֲשֶׂה שֶׁנָּפְלָה דְלֵיקָה בַּחֲצַר יוֹסֵי בֶּן סִימַאי בְּשִׁחִין. וְיָרְדוּ בְנֵי קֵיצָרָה שֶׁלְּצִיפּוֹרִין לְכַבּוֹת וְלֹא הִנִּיחַ לָהֶן. אָמַר לָהֶן. הַנִּיחוּ לַגַּבַּאי שֶׁיְּגַבֶּה חוֹבוֹ. מִיַּד קָשַׁר עַלָיו הֶעָנָן וְכִיבָּהוּ. בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת שָׁלַח לְכָל חַד מֵהֶם סֶלַע וּלְאִיפַּרְכוֹס שֶׁלָּהֶן חֲמִשִּׁים דֵּינָר. אָמְרוּ חֲכָמִים. לֹא הָיָה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת כֵּן. חַד נַפְתָּלִי הֲוָה בְּמִגּוּרָה דְּרִבִּי יוֹנָה. נְפִילַת דְּלֵיקָה בְּמִגּוּרָה דְּרִבִּי יוֹנָה. אֲזַל הַהוּא נַפְתָּלִי בְּעֵי מִטְפַּיְיתָהּ וְלָא שְׁבְקִיהּ. אֲמַר לֵיהּ. בַּגְרָךְ מִדְּלִי. אֲמַר לֵיהּ אִין. וְאִישְׁתֵּיזִיב כּוּלָּהּ. רִבִּי יוּדָן דִּכְפַר אִימִּי פָּרַס גּוּלְתֵּיהּ עַל גְּדִישָׁא וְנוּרָא עָרְקָא מִינָּהּ.

אֲבָל קָטָן שֶׁבָּא לְכַבּוֹת אֵין שׁוֹמְעִין לוֹ. וְלֹא כֵן תַּנֵּי. רָאוּ אוֹתוֹ יוֹצֵא וּמְלַקֵּט עֲשָׂבִים אֵין אַתְּ זָקוּק לוֹ. תַּמָּן אֵין לוֹ צוֹרֶךְ בָּעֲשָׂבִים. בְּרַם הָכָא יֵשׁ לוֹ צוֹרֶךְ כִּיבּוּי.

ח משנה: כּוֹפִין קֵעָרָה עַל גַּבֵּי הַנֵּר בְּשַׁבִּיל שֶׁלֹּא תֶּאֱחוֹז בַּקּוֹרָה וְעַל צוֹאָה שֶׁל קָטָן וְעַל עַקְרַב שֶׁלֹּא תִּישָּׁךְ. אָמַר רִבִּי יְהוּדָה מַעֲשֶׂה בָּא לִפְנֵי רַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי בְּעֶרֶב וְאָמַר חוֹשְׁשַׁנִי אֲנִי לוֹ מֵחַטָּאת:

הלכה: כּוֹפִין קֵעָרָה עַל גַּבֵּי הַנֵּר. יָבֹא כְּיִי דָּמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן בַּרְבִּי יַנַּאי. אֲנִי לֹא שָׁמַעְתִּי מֵאַבָּא. אֲחוֹתִי אָמְרָה לִי מִשְּׁמוֹ. בֵּיצָה שֶׁנּוֹלְדָה בְּיוֹם טוֹב סוֹמְכִין לָהּ בְּשַׁבִּיל שֶׁלֹּא תִּתְגַּלְגֵּל. אֲבָל אֵין כּוֹפִין עָלֶיהָ אֶת הַכֶּלִי. שְׁמוּאֵל אָמַר. אַף כּוֹפִין עָלֶיהָ אֶת הַכֶּלִי.

וְעַל צוֹאָה שֶׁל קָטָן. וְלֹא מַאֲכָל תַּרְנוֹגַלִּין אִינּוּן. אָמַר רִבִּי עוּקְבָן. תִּיפְתָּר בְּאֵילִין רַכִּיכָה. שֶׁלֹּא יָבוֹאוּ לִידֵי מֵירוּחַ.

וְעַל עַקְרַב שֶׁלֹּא תִּישָּׁךְ. מַעֲשֶׂה בָּא לִפְנֵי רַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי בְּעֶרֶב וְאָמַר חוֹשְׁשׁ אֲנִי לוֹ מֵחַטָּאת. רִבִּי עוּלָּא אָמַר. שְׁמוֹנָה עָשָׂר שְׁנִין עֲבִיד חֲוֵי יְהִיב בְּהָדָא עֶרֶב וְלָא אֲתָא קוֹמוֹי אֶלָּא אִילֵּין תְּרֵין עוֹבְדַיָּא. אָמַר. גְּלִיל גָּלִיל. שְׁגֵאת הַתּוֹרָה. סוֹפָךְ לַעֲשׂוֹת בְּמִסְפִּיקִין.

ט משנה: נָכְרִי שֶׁהִדְלִיק אֶת הַנֵּר מִשְׁתַּמֵּשׁ לְאוֹרוֹ יִשְׂרָאֵל. וְאִם בְּשַׁבִּיל יִשְׂרָאֵל אָסוּר. מִילָּא מַיִם לְהַשְׁקוֹת בְּהֶמְתּוֹ מַשְׁקֶה אַחֲרָיו יִשְׂרָאֵל וְאִם בְּשַׁבִּיל יִשְׂרָאֵל אָסוּר. עָשָׂה גּוֹי בֶּכֶשׂ לְיֵרֵד בּוֹ יוֹרֵד אַחֲרָיו יִשְׂרָאֵל וְאִם בְּשַׁבִּיל יִשְׂרָאֵל אָסוּר. מַעֲשֶׂה בְרַבָּן גַּמְלִיאֵל וּזְקֵנִים שֶׁהָיוּ בָאִין בִּסְפִינָה וְעָשָׂה גּוֹי בֶּכֶשׂ לְיֵרֵד בּוֹ וְיָרְדוּ בּוֹ זְקֵנִים:

הלכה: לְצוֹרְכוֹ וּלְצוֹרֶךְ יִשְׂרָאֵל. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. שְׁמוּאֵל אִיקְבֵּל גַּבֵּי חַד פַּרְסִיי. אִיטְפֵּי בּוּצִינָא. אֲזַל הַהוּא פַּרְסִיי בְּעָא מִדְלַקֲתֵיהּ. וַהֲפַךְ שְׁמוּאֵל אַפּוֹי. כֵּינִון דַּחֲזִיתֵיהּ מִתְעַסֵּק בִּשְׁטָרוֹתָיו יְדַע דְּלָא בְגִינֵיהּ אַדְלְקֵהּ. וַהֲפַךְ שְׁמוּאֵל אַפּוֹי. אָמַר רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא. הָדָא אָמְרָה. לְצוֹרְכוֹ וּלְצוֹרֶךְ יִשְׂרָאֵל אָסוּר. אָמַר רִבִּי יוֹנָה. שֶׁנְיָיא הִיא. שֶׁאֵין מַטְרִיחִין עַל הָאָדָם לָצֵאת מִבֵּיתוֹ. מִשּׁוּם שֶׁאֵין מַטְרִיחִין עַל הָאָדָם לָצֵאת מִבֵּיתוֹ לָמָּה הֲפַךְ שְׁמוּאֵל אַפּוֹי. אָמְרוּ לוֹ. מָה אָנוּ לֵירֵד. אָמַר לָהֶן. הוֹאִיל וְלֹא בִּשְׁבִילֵינוּ עָשָׂה מוּתָּרִין אָנוּ לֵירֵד.

פרק יז

א משנה: כָּל הַכֵּלִים נִיטָּלִין בַּשַּׁבָּת וְדַלְתוֹתֵיהֶן עִמָּהֶן אַף עַל פִּי שֶׁנִּתְפָּרְקוּ בַּשַּׁבָּת וְאֵינָן דּוֹמִין לְדַלְתוֹת הַבַּיִת לְפִי שֶׁאֵינָן מִן הַמּוּכָן:

הלכה: כָּל הַכֵּלִים נִיטָּלִין בַּשַּׁבָּת כול׳. דַּלְתוֹת הַבַּיִת דְּרוּבָה וְדַלְתוֹת הַכֵּלִים דְּרוֹבָן. דַּלְתוֹת הַבַּיִת דְּרוּבָה. שֶׁאַף עַל פִּי שֶׁנִּתְפָּרְקוּ מֵעֶרֶב שַׁבָּת אָסוּר

לְטַלְטְלָן בַּשַּׁבָּת. דַּלְתוֹת הַכֵּלִים דְּרוּבָהּ שֶׁאַף עַל פִּי שֶׁנִּתְפָּרְקוּ בַּשַּׁבָּת נִיטָּלִין בַּשַּׁבָּת.

לְפִי שֶׁאֵינָן מִן הַמּוּכָן. וְאֵין תַּשְׁמִישָׁן אֶלָּא עַל גַּבֵּי קַרְקַע. רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. בָּרְאשׁוֹנָה הָיוּ כָּל הַכֵּלִים נִיטָּלִין בַּשַּׁבָּת. כֵּינָן שֶׁנֶּחְשְׁדוּ לִהְיוֹת מְחַלְּלִין יָמִים טוֹבִים וְשַׁבָּתוֹת. הָדָא הִיא דִכְתִיב בַּיָּמִים הָהֵמָּה רָאִיתִי בִיהוּדָה דוֹרְכִים גִּיתוֹת בַּשַּׁבָּת וְעוֹמְסִים עַל הַחֲמֹרִים וגו׳. וְאָסְרוּ לָהֶן הַכֹּל. כֵּינָן שֶׁנִּגְדְּרוּ. הָיוּ מַתִּירִין לָהֶן וְהוֹלְכִין עַד שֶׁהִתִּירוּ לָהֶן אֶת הַכֹּל. חוּץ מִן הַמַּסָּר הַגָּדוֹל וְיָתֵד שֶׁלְּמַחֲרֵישָׁה. רִבִּי יוֹסֵה אוֹמֵר. אַף הַצִּיפְּרִין. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. אַף הַהוֹגִין. מְדוּכָה. אִם יֵשׁ בָּהּ שׁוּם מְטַלְטְלִין אוֹתָהּ. וְאִם לָאו אֵין מְטַלְטְלִין אוֹתָהּ. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. אִם הָיְתָה מְדוּכָה קְטַנָּה נִיתֶּנֶת עַל גַּבֵּי הַשֻּׁלְחָן הֲרֵי הִיא כִקְעָרָה וּמְטַלְטְלִין אוֹתָהּ בַּשַּׁבָּת. רִבִּי יוֹסֵי רִבִּי אִילָא בְשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. קוֹדֶם לְהַתָּרַת כֵּלִים שָׁנוּ.

תַּמָּן תַּנִּינָן. קַלַּוסְטְרָא. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר. שׁוֹמְטָהּ מִפְּתַח זוֹ וְתוֹלָהּ בַּחֲבֵירוֹ בַּשַּׁבָּת. רִבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר. הֲרֵי הִיא כְּכָל הַכֵּלִים וּמִיטַּלְטֶלֶת בֶּחָצֵר. דְּבֵי רִבִּי יַנַּאי אָמְרֵי. בְּחָצֵר שֶׁלֹּא עִירִיבָה הִיא מַתְנִיתָא. אִם בְּחָצֵר שֶׁלֹּא עִירִיבָה הָדָא הִיא דְתַנִּינָן. הֲרֵי הִיא כְּכָל הַכֵּלִים וּמִיטַּלְטֶלֶת בֶּחָצֵר. רִבִּי יוֹסֵה בְשֵׁם רִבִּי יִרְמְיָה רִבִּי חֲנַנְיָה מַטֵּי בָהּ בְשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. קוֹדֶם לְהַתָּרַת כֵּלִים שָׁנוּ. (אִי קוֹדֶם לְהַתָּרַת כֵּלִים שָׁנוּ) הָדָא הִיא דְתַנִּינָן. הֲרֵי הִיא כְּכָל הַכֵּלִים וּמִיטַּלְטֶלֶת בֶּחָצֵר. כִּשְׁלֹשָׁה כֵלִים הַמִּיטַּלְטָלִין בֶּחָצֵר. וְאֵילּוּ הֵן. סַכִּין קְטַנָּה וּמִקְצוֹעַ שֶׁלְּדֶבְילָה וְזוֹמִילִיסְטְרָא.

חֲצוֹצֶרֶת. תּוֹקַעַ הַשְּׁלִישִׁית בְּרֹאשׁ הַגַּג וּמַנִּיחָהּ בְּמְקוֹמָהּ. וְלֹא כֶלִי הוּא. אָמַר רִבִּי יוּדָן. קוֹדֶם לְהַתָּרַת כֵּלִים שָׁנוּ.

רִבִּי זְעוּרָא בְשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. קָנִים וּמַקְלוֹת קוֹדֶם לְהַתָּרַת כֵּלִים שָׁנוּ. לְוָוחִין שֶׁלִּסְפִינָה אֵין מְטַלְטְלִין אוֹתָן בַּשַּׁבָּת. אִם הָיוּ מְכוּסִין עַל גַּבֵּי כֵלִים אוֹ עַל גַּבֵּי אוֹכָלִין הֲרֵי הֵן כִּכְיסוּי כָּל הַכֵּלִים וּמְטַלְטְלִין אוֹתָן בַּשַּׁבָּת. אָמַר רִבִּי לָא. אַף עַל גַּב דְּתִימַּר. כִּכְיסוּי כֵּלִים. וְהוּא שֶׁיְּהֵא עֲלֵיהֶן תּוֹאַר כֶּלִי.

כָּל שֶׁנִּיטַּל בִּשְׁנַיִם מְטַלְטְלִין אוֹתָן. בִּשְׁנַיִם בְּאַרְבָּעָה וּבַחֲמִשָּׁה אָסוּר. אָמַר. רִבִּי זְעוּרָא. מִכֵּינָן דְּאַתְּ אָמַר. בִּשְׁנַיִם מוּתָּר. אֲפִילּוּ בְּאַרְבָּעָה וּבַחֲמִשָּׁה מוּתָּר. מַה דְּמַר רִבִּי מָנָא. (אָמַר) [בִּימֵי] רִבִּי יוֹסֵה הֲווֹן טַלָּיֵא טְעִינִין סַפְסָלָה דְּרִבִּי יוּדָה בַּר פָּזִי וְסַבְיָא מְסַיְּעִין לְהוֹן. רִבִּי לָעְזָר בְּשֵׁם רִבִּי חֲנִינָה. מַעֲשֶׂה הָיָה וְטִילְטְלוּ קָרוֹן שֶׁל בֵּית רִבִּי בַּשַּׁבָּת. וְלָאו כֶלִי הוּא. שֶׁלֹּא תֹאמַר. הוֹאִיל וְאֵין תַּשְׁמִישָׁן אֶלָּא עַל גַּב מְקוֹמָן אֵין מְטַלְטְלִין אוֹתָן בַּשַּׁבָּת. רַב יְהוּדָה בְשֵׁם שְׁמוּאֵל. קוּפּוֹת הַגְּדוֹלוֹת וְסוּגִין הַגְּדוֹלִים מְטַלְטְלִין אוֹתָן בַּשַּׁבָּת. שֶׁלֹּא תֹּאמַר. הוֹאִיל וְתַשְׁמִישָׁן בִּמְקוֹמָן אֵין מְטַלְטְלִין אוֹתָן. רִבִּי אַבָּא בְשֵׁם שְׁמוּאֵל. מַכְבֵּשׁ מִיטּוֹת מְטַלְטְלִין אוֹתָן בַּשַּׁבָּת. רִבִּי בָּא בְשֵׁם רַב. כּוֹבֶד הָעֶלְיוֹן וְהַתַּחְתּוֹן מְטַלְטְלִין אוֹתָן חוּץ מִן הָעוֹמְדִין. אָמַר רִבִּי בָּא. הָדָא דְתֵימָר בְּעוֹמְדִין שֶׁשָּׁם. אֲבָל בְּעוֹמְדִין שֶׁבָּן מוּתָּר. רִבִּי זְעוּרָה בְשֵׁם רַב יְהוּדָה בְשֵׁם רַב. קָנִים וַחֲבָלִים שֶׁל קוּרְייס מְטַלְטְלִין אוֹתָן בַּשַּׁבָּת. מַה דְּרִבִּי יוֹסֵה אָמַר. רִבִּי יוֹחָנָן שָׁאַל לְרִבִּי יְהוּדָה בֶּן לֵוִי. מָהוּ לְטַלְטֵל כְּלֵי קוּרְייס בַּשַּׁבָּת. אָמַר לֵיהּ. מְטַלְטְלִין. רִבִּי יוּדָה בֶּן פָּזִי לֹא אָמַר כֵּן אֶלָּא רִבִּי יוֹחָנָן שָׁאַל לְרִבִּי יְהוּדָה בֶּן לֵוִי. מָהוּ לְטַלְטֵל כְּלֵי קוּרְייס בַּשַּׁבָּת. אָמַר לֵיהּ. אֵין מְטַלְטְלִין. אָמַר לֵיהּ. לָמָּה. אָמַר לֵיהּ. מִפְּנֵי שֶׁאֵין מְטַלְטְלִין.

ב משנה: נוֹטֵל אָדָם קוּרְנָס לִפְצוֹעַ בּוֹ אֱגוֹזִים. קִירְדּוֹם לַחְתּוֹךְ בּוֹ אֶת הַדְּבֵילָה. מְגֵירָה לַגּוֹר בָּהּ אֶת הַגְּבִינָה. מַגְרִיפָה לִגְרוֹף בָּהּ אֶת הַגְּרוֹגְרוֹת. אֶת הָרַחַת וְאֶת הַמַּלְגֵּז לָתֵת עָלָיו לַקֶּטֶן. אֶת הַכּוּשׁ וְאֶת הַכַּרְכֹּר לְתָחוֹב בּוֹ. מַחַט שֶׁל יָד לִיטּוֹל בָּהּ אֶת הַקּוֹץ וְשֶׁל סַקָּאִין לִפְתּוֹחַ בּוֹ אֶת הַדֶּלֶת:

הלכה: נוֹטֵל אָדָם קוּרְנָס לִפְצוֹעַ בּוֹ אֱגוֹזִים. הָא שֶׁלֹּא לִפְצוֹעַ בּוֹ לֹא. מַתְנִיתָא דְּרִבִּי נְחֶמְיָה. דְּאָמַר רִבִּי נְחֶמְיָה. אֵין נִיטָּלִין שֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ.

רִבִּי בָּא רִבִּי יוּדָא רִבִּי חִינְנָא בַּר שְׁלֶמְיָה בְּשֵׁם רַב. מוֹדִין חֲכָמִים לְרִבִּי נְחֶמְיָה בְּזַיָּירָא וּבְמְזוֹרָה וּבְמְכוּנָה. בְּזַיָּירָא. דּוּ עָצַר בֵּיהּ. בְּמְזוֹרָה. דּוּ חָבִיט בֵּיהּ. בְּמְכוּנָה. דּוּ כְתִישׁ בֵּיהּ.

כְּלֵי הַמְיוּחָד לְאִיסּוּר מְטַלְטְלִין אוֹתוֹ לְצוֹרֶךְ. לְהֵיתֵר בֵּין לְצוֹרֶךְ בֵּין שֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. רְאֵה עַד אֵיכָן הֵיקִילוּ בַּשַּׁבָּת. שֶׁאֲפִילּוּ דְבָרִים שֶׁאֵין תַּשְׁמִישָׁן לְשֵׁם שַׁבָּת הִתִּירוּ אוֹתָן לְשֵׁם שַׁבָּת. דְּמַר רִבִּי לָעְזָר. דְּלוּפְקֵי לָמָּה הִיא טְמֵיאָה. מִפְּנֵי שֶׁהַשַּׁמָּשׁ אוֹכֵל עָלֶיהָ. בַּסִּיס דִּידִיהּ לָמָּה הִיא טְמֵיאָה. מִפְּנֵי שֶׁהַשַּׁמָּשׁ עוֹמֵד עָלֶיהָ. רְאֵה עַד אֵיכָן הֶחֱמִירוּ בְטוּמְאָה. שֶׁאֲפִילּוּ דְבָרִים שֶׁאֵין תַּשְׁמִישָׁן לְשֵׁם טַבָּלָה. טִימְאוּ אוֹתָן לְשֵׁם טַבָּלָה.

אֶת הָרַחַת וְאֶת הַמַּלְגֵּז לָתֵת עָלָיו לַקֶּטֶן. הַכּוּשׁ וְהַכַּרְכֹּר לְתָחוֹב בּוֹ. אָמַר רִבִּי סִימוֹן. שְׁרָא לִי רִבִּי אַבָּהוּ מֵיסַב קִילּוֹרִית בַּשַּׁבָּת. רִבִּי בָּא בַּר כַּהֲנָא בְּשֵׁם רַב שֶׁשֶּׁת. מַתְנִיתָא אָמְרָה כֵן. מַחַט שֶׁל יָד לִיטּוֹל בָּהּ אֶת הַקּוֹץ. דִּלְכֵן מַה בֵּין קוֹץ לְזֶה. רִבִּי בָּא בְעָא קֳמֵי רִבִּי מָנָא. מָהוּ מִיגְבְּלָתָהּ בְּיוֹם טוֹב. אָמַר לֵיהּ. אֵינוֹ אוֹכֵל נֶפֶשׁ.

ג משנה: קָנֶה שֶׁל זֵיתִים אִם יֶשׁ קֶשֶׁר בְּרֹאשׁוֹ מְקַבֵּל טוּמְאָה. וְאִם לָאו אֵין מְקַבֵּל טוּמְאָה. בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ נִיטָּל בַּשַּׁבָּת:

הלכה: דְּבֵי רִבִּי יַנַּאי אָמְרֵי. קָנֶה שֶׁהִתְקִינוּ לִהְיוֹת בּוֹדֵק הַזֵּיתִין. כֵּיצַד הָיָה יוֹדֵעַ. אִם מְלוּכְלָךְ בְּמַשְׁקֶה בְּיָדוּעַ שֶׁנִּגְמְרָה מְלֶאכֶת הַמַּעֲטָן. וְאִי לֹא. בְּיָדוּעַ שֶׁלֹּא נִגְמְרָה מְלֶאכֶת הַמַּעֲטָן. אָמַר לֵיהּ רִבִּי מָנָא. לֹא תַנֵּי שְׁמוּאֵל אֶלָּא לִהְיוֹת שׁוֹלֶה בּוֹ הַזֵּיתִין. קָנֶה שֶׁהִתְקִינוּ לִהְיוֹת פּוֹקֵק בּוֹ הַחַלּוֹן. נֵימַר. אִם הָיָה קָשׁוּר וְתָלוּי פּוֹקְקִין בּוֹ. וְאִילּוּ אֵין פּוֹקְקִין בּוֹ. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. מוּתָּקָן אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ קָשׁוּר וְתָלוּי. וְלֹא כֵן אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. מָשְׁכֵנִי חִילְפַּי וְהַרַאנִי נֶגֶר מִשֶּׁל בֵּית רִבִּי קָשׁוּר אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ תָלוּי. אָמַר רִבִּי יוּדָן. מִכֵּינָן שֶׁנִּיטְּלוּ וְנִיתְּנוּ לְתוֹךְ יָדוֹ נַעֲשָׂה כְמַפְתֵּחַ.

ד משנה: כָּל הַכֵּלִים נִיטָּלִין בַּשַּׁבָּת חוּץ מִן הַמַּסָּר הַגָּדוֹל וְיָתֵד שֶׁל מַחֲרִישָׁה. כָּל הַכֵּלִים נִיטָּלִין לְצוֹרֶךְ וְשֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ. רִבִּי נְחֶמְיָה אוֹמֵר אֵין נִיטָּלִין אֶלָּא לְצוֹרֶךְ:

הלכה: רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם רַב. הֲלָכָה כְּרִבִּי נְחֶמְיָה דְּאָמַר אֵין נִיטָּלִין אֶלָּא לְצוֹרֶךְ. רִבִּי יוֹחָנָן וְרַבָּנִן דְּתַמָּן. חַד אָמַר. לְצוֹרֶךְ. לְצוֹרֶךְ גּוּפוֹ. שֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ. שֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ גּוּפוֹ. רִבִּי נְחֶמְיָה אוֹמֵר אֵינָן נִיטָּלִין אֶלָּא לְצוֹרֶךְ גּוּפוֹ. וְתָרָנָה אָמַר. לְצוֹרֶךְ. לְצוֹרֶךְ גּוּפוֹ וּלְצוֹרֶךְ מְקוֹמוֹ. שֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ. שֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ גּוּפוֹ וְשֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ מְקוֹמוֹ. רִבִּי נְחֶמְיָה אוֹמֵר אֵין נִיטָּלִין אֶלָּא לְצוֹרֶךְ גּוּפוֹ וּלְצוֹרֶךְ מְקוֹמוֹ. תַּנֵּי. אָמַר רִבִּי יוּדָן. לֹא נֶחְלְקוּ בֵּית שַׁמַּי וּבֵית הִלֵּל עַל הַמְּלֵאִין שֶׁמְּטַלְטְלִין אוֹתָן שֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ וְעַל הָרֵיקָנִין שֶׁיֵּשׁ בְּדַעְתּוֹ לְמַלּוֹתָן. וְעַל מַה נֶחְלְקוּ. עַל שֶׁאֵין בְּדַעְתּוֹ לְמַלּוֹתָן. שֶׁבֵּית שַׁמַּי אוֹסְרִין וּבֵית הִלֵּל מַתִּירִין. אַתְיָא דְבֵית שַׁמַּי כְּרִבִּי נְחֶמְיָה. אַף אָמַרְתָּ. הֲלָכָה כְּרִבִּי נְחֶמְיָה. וְלֹא הֲלָכָה כְּבֵית שַׁמַּי.

ה משנה: כָּל הַכֵּלִים הַנִּיטָּלִין בַּשַּׁבָּת שִׁבְרֵיהֶן נִיטָּלִין וּבִלְבַד שֶׁיִּהְיוּ עוֹשִׂין מֵעֵין מְלַאכְתָּן. שִׁיבְרֵי עֲרֵיבָה לְכַסּוֹת בָּהֶן אֶת פִּי הֶחָבִית. וְשֶׁל זְכוּכִית לְכַסּוֹת בָּהֶן אֶת פִּי הַפַּךְ. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר וּבִלְבַד שֶׁיִּהְיוּ עוֹשִׂין מֵעֵין מַלַּאכְתָּן שִׁיבְרֵי עֲרֵיבָה לָצוּק לְתוֹכָן מִקָּפָה. וְשֶׁל זְכוּכִית לָצוּק בְּתוֹכָן שֶׁמֶן:

הלכה: תַּמָּן תַּנִּינָן. זְכוּכִית לִגְרוֹד בָּהּ רֹאשׁ הַכַּרְכֹּד. וְהָכָא הוּא אָמַר הָכֵן. רִבִּי אָחָא רִבִּי מַיְישָׁא בְּשֵׁם רַבָּנִן דְּקֵיסָרִי. כָּאן בְּעָבָה כָּאן בְּחַדָּה. וְאִית דְּבָעֵי מֵימַר. כָּאן בִּמְטַלְטֵל. כָּאן בִּמְוֻצִּיא.

ו משנה: הָאֶבֶן שֶׁבַּקֵּירוּיָא אִם מְמַלְּאִין בָּהּ וְאֵינָהּ נוֹפֶלֶת מְמַלְּאִין בָּהּ. וְאִם לָאו אֵין מְמַלְּאִין בָּהּ. זְמוֹרָה שֶׁהִיא קְשׁוּרָה בַּטָּפִיחַ מְמַלְּאִין בָּהּ בַּשַּׁבָּת:

הלכה: אֲנַן תַּנִּינָן. הָאֶבֶן בְּתוֹכָהּ. תַּנֵּי דְבֵי רִבִּי. וְהָאוֹכְלִין וְהָאֶבֶן בְּתוֹכָהּ. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר זַבְדִּי בְּשֵׁם רִבִּי אַבָּהוּ. אִיתְפַּלְגוֹן רִבִּי חִייָה בַּר יוֹסֵף וְרִבִּי יוֹחָנָן. רִבִּי חִייָה בַּר יוֹסֵף כְּמַתְנִיתִין. רִבִּי יוֹחָנָן כְּהָדָא דְתַנֵּי דְבֵי רִבִּי. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל רִבִּי יוֹחָנָן. הָאֶבֶן שֶׁבַּקֵּירוּיָה אִם מְמַלִּין בָּהּ וְאֵינָהּ נוֹפֶלֶת. מְמַלִּין בָּהּ. כֵּינִין שֶׁהִיא אָפִיצָה לָהּ כְּגוּפָהּ הִיא. וְסִיפָא פְלִיגָא עַל רִבִּי חִייָא בַּר יוֹסֵף. וְאִם לָאו אֵין מְמַלִּין בָּהּ. אָמַר רִבִּי יוּדָן. כֵּינִין שֶׁהִיא עֲשׂוּיָה לְהַכְבִּיד נַעֲשָׂה כְמַטַּלְטֵל קִירוּיָא עַל גַּב הָאֶבֶן. מָה עָבַד לָהּ רִבִּי יוֹחָנָן. נַעֲשָׂה כְמַטַּלְטֵל קִירוּיָה עַצְמָהּ. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל רִבִּי יוֹחָנָן. נוֹטֵל אָדָם בְּנוֹ וְהָאֶבֶן בְּיָדוֹ כַּלְכָּלָה וְהָאֶבֶן בְּתוֹכָהּ. וְתַנֵּי דְבֵי רִבִּי. הָאֶבֶן וְהָאוֹכְלִין בְּתוֹכָהּ. רִבִּי כֹהֵן בְּשֵׁם רַבָּנִן דְּתַמָּן. תִּינוֹק עָשׂוּ אוֹתוֹ כְאוֹכְלִין. תַּמָּן אָמְרִין. עָשׂוּ הָאֶבֶן בְּיַד הַתִּינוֹק כְּקַמִּיעַ מוּמְחֶה בְּיַד תִּינוֹק.

ז משנה: רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר פְּקָק הַחַלּוֹן בִּזְמַן שֶׁהוּא קָשׁוּר וְתָלוּי פּוֹקְקִין בּוֹ. וְאִם לָאו אֵין פּוֹקְקִין בּוֹ. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ פּוֹקְקִין בּוֹ: כָּל כְּסוּיֵי הַכֵּלִים שֶׁיֵּשׁ לָהֶם בֵּית אֲחִיזָה נִיטָּלִין בַּשַּׁבָּת. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בַּמֶּה דְבָרִים אֲמוּרִים בִּכְסוּיֵי הַקַּרְקָעוֹת אֲבָל בִּכְסוּיֵי הַכֵּלִים בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ נִיטָּלִין בַּשַּׁבָּת:

הלכה: אִי זֶהוּ נֶגֶר הַנִּגְרָר. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. קָשׁוּר אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ תָלוּי. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. מָשְׁכֵנִי חִילְפַּיי וְהַרְאָנִי נֶגֶר מִשֶּׁלְבֵּית רִבִּי קָשׁוּר אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ תָלוּי. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. אַתְיָא יְחִידָיָא דְּהָכָא כִּסְתָמָא דְתַמָּן. וְיָחִידָיָא דְתַמָּן כִּסְתָמָא דְּהָכָא. רִבִּי יוֹסֵי בָּעֵי קוֹמֵי רִבִּי יִרְמְיָה. הֵיךְ עָבְדִין עוֹבְדָא. אָמַר לֵיהּ. מִן מָה דְּמַר רִבִּי יוֹחָנָן. מָשְׁכֵנִי חִילְפַּיי וְהַרְאָנִי נֶגֶר מִשֶּׁלְבֵּית רִבִּי קָשׁוּר אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ תָלוּי. הָדָא אָמְרָה כְּרִבִּי יוּדָן עָבְדִין עוֹבְדָא. אַתָּא רִבִּי הוּנָא בְּשֵׁם רִבִּי שְׁמוּאֵל. הֲלָכָה כְּרִבִּי יְהוּדָה. עַד שֶׁיְּהֵא קָשׁוּר בַּדֶּלֶת. רִבִּי יַנַּאי רִבִּי אִמִּי אָמַר. עַד שֶׁיְּהֵא קָשׁוּר בַּדֶּלֶת בְּדָבָר שֶׁהוּא יָכוֹל לְהַעֲמִידוֹ. נִיגָּרְיָא דְּרִבִּי לָעְזָר הֲוָה קָטִיר בְּגָמִי. נִשְׁמַט אָסוּר. נִקְמַז. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְּשֵׁם רַבָּנִן. מְדָרְיהוּ בְּרַאשֵׁי אֶצְבְּעוֹתָיו.

כָּל כְּסוּיֵי הַכֵּלִים וכו׳. אַבָּא בַּר כַּהֲנָא רַב חִייָה בַּר אַשִׁי בְּשֵׁם רַב. הֲלָכָה כְּרִבִּי יוֹסֵי.

פרק יח

א משנה: מְפַנִּין אֲפִילוּ אַרְבַּע וְחָמֵשׁ קוּפּוֹת שֶׁל תֶּבֶן וְשֶׁל תְּבוּאָה מִפְּנֵי הָאוֹרְחִין וּמִפְּנֵי בִיטּוּל בֵּית הַמִּדְרָשׁ. אֲבָל לֹא אֶת הָאוֹצָר. מְפַנִּין תְּרוּמָה טְהוֹרָה וּדְמַאי וּמַעֲשֵׂר רִאשׁוֹן שֶׁנִּיטְּלָה תְרוּמָתוֹ וּמַעֲשֵׂר שֵׁנִי וְהֶקְדֵּשׁ שֶׁנִּפְדּוּ וְהַתּוּרְמוֹס הַיָּבֵשׁ מִפְּנֵי שֶׁהוּא מַאֲכַל לָעֲנִיִּים. אֲבָל לֹא אֶת הַטֶּבֶל וְלֹא אֶת מַעֲשֵׂר רִאשׁוֹן שֶׁלֹּא נִיטְּלָה תְרוּמָתוֹ וְלֹא אֶת מַעֲשֵׂר שֵׁנִי וְהֶקְדֵּשׁ שֶׁלֹּא נִפְדּוּ. לֹא אֶת הַלּוּף וְלֹא אֶת הַחַרְדָּל. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל מַתִּיר בַּלּוּף מִפְּנֵי שֶׁהוּא מַאֲכַל לָעוֹרְבִים:

הלכה: מְפַנִּין אֲפִילוּ אַרְבַּע וְחָמֵשׁ קוּפּוֹת כול׳. רִבִּי זְעִירָא שָׁאַל לְרִבִּי יֹאשִׁיָּה. כַּמָּה הוּא שִׁיעוּר הַקּוּפּוֹת. אָמַר לֵיהּ. נִלְמוֹד סָתוּם מִן הַמְפוֹרָשׁ. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. בְּשָׁלֹשׁ קוּפּוֹת שֶׁל שָׁלֹשׁ שָׁלֹשׁ סְאִין תּוֹרְמִין אֶת הַלִּשְׁכָּה.

תַּמָּן תַּנְיָנָן. הַמּוֹצִיא יַיִן כְּדֵי מְזִיגַת הַכּוֹס. רִבִּי זְעִירָא שָׁאַל לְרִבִּי יֹאשִׁיָּה. כַּמָּה הוּא שִׁיעוּר הַכּוֹסוֹת. אָמַר לֵיהּ. יִלְמוֹד סָתוּם מִן הַמְפוֹרָשׁ. דְּתַנֵּי רִבִּי חִיָּה. אַרְבָּע כּוֹסוֹת שֶׁלְּפֶסַח יֵשְׁנָן רְבִיעִית יַיִן אִיטַלְקִי.

מָהוּ לְהַנּוֹת מִן הָאוֹצָר כְּסֶדֶר הַזֶּה. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. וְשָׁוִין שֶׁלֹּא יִגַּע בָּאוֹצָר. אֲבָל עוֹשֶׂה הוּא שְׁבִיל וְנִכְנַס וְיוֹצֵא.

אִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. מְטַלְטְלִין אֶת הַדִּימוּעַ. אִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. אֵין מְטַלְטְלִין. אָמַר רִבִּי לָעְזָר. מָאן דְּאָמַר. מְטַלְטְלִין. בְּמִדּוּמַע בִּתְרוּמָה טְהוֹרָה. וּמָאן דְּאָמַר. אֵין מְטַלְטְלִין. בִּתְרוּמָה טְמֵיאָה. וּבְאוֹתוֹ שֶׁיֵּשׁ בּוֹ כְּדֵי לְהַעֲלוֹת. אֲבָל בְּאוֹתוֹ שֶׁאֵין בּוֹ כְּדֵי לְהַעֲלוֹת לֹא. מָאן תַּנָּא. מְטַלְטְלִין. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר. דְּתַנִּינָן. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר. סְאָה שֶׁנִּפְלָה הִיא סְאָה שֶׁעָלָת.

אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר. אָדָם עוֹמֵד מֵעֶרֶב שַׁבָּת וְאוֹמֵר. הֲרֵי זוֹ תְרוּמָה לְמָחָר. וְאֵין אָדָם עוֹמֵד בַּשַּׁבָּת וְאוֹמֵר. הֲרֵי זוֹ תְרוּמָה לְמָחָר. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן אוֹמֵר. אֵין אָדָם עוֹמֵד עֶרֶב שַׁבָּת וְאוֹמֵר. הֲרֵי זוֹ תְרוּמָה לְמָחָר. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. לָגִין טְבוּל יוֹם וּמֵילָאָהוּ מִן הֶחָבִית מַעֲשֵׂר טֵבֶל. אִם אָמַר. הֲרֵי זוֹ תְרוּמָה לְמָחָר מִשֶּׁתֶּחְשַׁךְ הֲרֵי זוֹ תְרוּמָה לְמָחָר. אִם אָמַר. הֲרֵי זֶה עֵירוּב. לֹא אָמַר כְּלוּם. פָּתַר לָהּ לְשֶׁעָבַר. וְהָתַנֵּי. רִבִּי חִיָּה אוֹמֵר. אִית לָךְ מֵימַר לְשֶׁעָבַר. חָזַר בּוֹ רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן מֵהָדָא. מַאי כְדוֹן. מִכְּבָר לְכְשֶׁאַפְרִישֶׁנּוּ. הַגַּע עַצְמָךְ שֶׁהָיְתָה תְרוּמָה טְהוֹרָה. מִכְּבָר לְכְשֶׁאוֹכְלֶינָּהּ. הַגַּע עַצְמָךְ שֶׁהָיְתָה תְרוּמָה טְמֵיאָה. מִכְּבָר לְשֶׁאַנִּיחֶנָּהּ בְּזָוִית.

תַּנֵּי. מְטַלְטְלִין אֶחָד תְּרוּמָה טְהוֹרָה וְאֶחָד תְּרוּמָה טְמֵיאָה. אָמַר רִבִּי זְעִירָה. הָדָא אָמְרָה. טֵבֶל שֶׁיֵּשׁ עָלָיו. תְּנֵי. מוּתָּר לְטַלְטְלוֹ. כְּיצַד עוֹשֶׂה. נוֹתֵן עֵינָיו בְּמִקְצָתוֹ וְאוֹכֵל הַשְּׁאָר.

תַּנֵּי. מְטַלְטְלִין הַחַרְדָּל מִפְּנֵי שֶׁהוּא מַאֲכָל יוֹנִים. וְאֶת הֶחָצָב מִפְּנֵי שֶׁהוּא מַאֲכָל צְבָאִים. וְאֶת הַזְּכוּכִית מִפְּנֵי שֶׁהוּא מַאֲכָל נְעָמִיּוֹת. אָמַר רִבִּי נָתָן. אִם כֵּן יְטַלְטְלוּ הַזְּמוֹרוֹת מִפְּנֵי שֶׁהַפִּילִין אוֹכְלִין אוֹתָן.

רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל מַתִּיר בַּלּוּף מִפְּנֵי שֶׁהוּא מַאֲכַל לָעוֹרְבִים. מָה אָנָן קַיָּימִין. אִם בְּשֶׁיֵּשׁ לוֹ מֵאוֹתוֹ הַמִּין וְאוֹתוֹ הַמִּין מָצוּי בַּשּׁוּק. דִּבְרֵי הַכֹּל מוּתָּר. אִם בְּשֶׁאֵין לוֹ מֵאוֹתוֹ הַמִּין וְאֵין אוֹתוֹ הַמִּין מָצוּי בַּשּׁוּק. דִּבְרֵי הַכֹּל אָסוּר. אֶלָּא כִי נָן קַיָּימִין. בְּשֶׁיֵּשׁ לוֹ מֵאוֹתוֹ הַמִּין וְאֵין אוֹתוֹ הַמִּין מָצוּי בַּשּׁוּק. רַבָּנָן אָמְרִין. מִכֵּיוָן שֶׁאֵין אוֹתוֹ הַמִּין מָצוּי בַּשּׁוּק כְּמִי שֶׁאֵין לוֹ מֵאוֹתוֹ הַמִּין. וְרַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אָמַר. מִכֵּיוָן שֶׁיֵּשׁ לוֹ מֵאוֹתוֹ הַמִּין כְּמִי שֶׁאוֹתוֹ הַמִּין מָצוּי בַּשּׁוּק.

אָמַר רִבִּי זְעִירָה. לֹא אַתְיָא אֶלָּא כְּרִבִּי חֲנִינָא. דְּאָמַר. עוֹלִין הָיִינוּ עִם רִבִּי לְחַמַּת גֶּדֶר וְהָיָה אוֹמֵר לָנוּ. בָּרְרוּ לָכֶם חֲלוּקֵי אֲבָנִים וְאַתֶּם מוּתָּרִין לְטַלְטְלָם לְמָחָר. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. שַׁנְיָיא הִיא הָכָא שֶׁהוּא כְכִסֵּא.

ב משנה: חֲבִילֵי קַשׁ וַחֲבִילֵי עֵצִים וַחֲבִילֵי זְרָדִין אִם הִתְקִינָן לְמַאֲכַל בְּהֵמָה מְטַלְטְלִין אוֹתָן. וְאִם לָאו אֵין מְטַלְטְלִין אוֹתָן. כּוֹפִין אֶת הַסַּל לִפְנֵי הָאֶפְרוֹחִין כְּדֵי שֶׁיַּעֲלוּ וְשֶׁיֵּרְדוּ. תַּרְנְגוֹלֶת שֶׁבָּרְחָה דּוֹחִין אוֹתָהּ עַד שֶׁתִּיכָּנֵס. וּמְדַדִּין עֲגָלִים וּסְיָיחִים בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְהָאִשָּׁה מְדַדָּה אֶת בְּנָהּ. אָמַר רִבִּי יְהוּדָה אֵימָתַי בִּזְמַן שֶׁהוּא נוֹטֵל רַגְלוֹ אַחַת וּמַנִּיחַ אַחַת. אֲבָל אִם הָיָה גוֹרֵר אָסוּר׃

הלכה: הָתִיב רִבִּי לָעְזָר. וְהָתַנִּינָן. חֲבִילֵי קַשׁ. וְקַשׁ לֹא כְמִפּוּזָּר הוּא. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל מָאן דְּמַר. כָּל הַמְיוּחָד לְאִסּוּר אָסוּר. דְּתַנִּינָן. הָאֶבֶן שֶׁעַל פִּי הֶחָבִית מַטָּהּ עַל צַדָּהּ וְנוֹפֶלֶת. רִבִּי בָּא בְשֵׁם רַב חִיָּה בַּר אַשִׁי. פָּתַר לָהּ בְּשׁוֹכְחַ. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל מָאן דְּמַר. כָּל הַמְיוּחָד לְאִיסּוּר אָסוּר. דְּתַנִּינָן. כּוֹפִין סַל לִפְנֵי הָאֶפְרוֹחִין שֶׁיַּעֲלוּ וְשֶׁיֵּרְדוּ. וְתַנֵּי עֲלָהּ. עָלוּ מֵאֵילֵיהֶן אָסוּר לְטַלְטְלָהּ. אָמַר רִבִּי בּוּן בַּר חִיָּה קוֹמֵי רִבִּי זְעִירָא. תִּיפְתָּר בְּמָאוּס. אָמַר לֵיהּ. וְהָתַנֵּי רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. אֲפִילּוּ סְאָה אֲפִילּוּ תַּרְקַב. אִית לָךְ מֵימַר. סְאָה וְתַרְקַב מְאוּסִין הֵן.

ג משנה: אֵין מְיַילְּדִין אֶת הַבְּהֵמָה בְּיוֹם טוֹב אֲבָל מְסַעֲדִין. וּמְיַילְּדִין אֶת הָאִשָּׁה בַּשַּׁבָּת וְקוֹרִין לָהּ חֲכָמָה מִמָּקוֹם לְמָקוֹם וּמְחַלְּלִין עָלֶיהָ אֶת הַשַּׁבָּת. וְקוֹשְׁרִים אֶת הַטִּיבּוּר. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר אַף חוֹתְכִין. וְכָל צָרְכֵי מִילָה עוֹשִׂין בַּשַּׁבָּת׃

הלכה: אֵין מְיַילְּדִין אֶת הַבְּהֵמָה וכו׳. אִי זֶהוּ הַסִּיּוּעַ. מֵבִיא יַיִן וְנוֹפֵחַ לְתוֹךְ חוֹטָמוֹ. וְנוֹתֵן יָדוֹ לְמַטָּה וּמְקַבְּלוֹ. וְשׁוֹמֵט דַּדֶּיהָ וְנוֹתֵן לְתוֹךְ פִּיו. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. אַף מְרַחֲמִין עַל הַבְּהֵמָה בְּיוֹם טוֹב. כְּיצַד עוֹשֶׂה. נוֹתֵן גּוּשׁ שֶׁלְּמֶלַח עַל רַחְמָהּ וְהִיא רוֹצָה לְהַנִּיק בְּנָהּ.

וְקוֹרִין לָהּ חֲכָמָה מִמָּקוֹם לְמָקוֹם. כַּיי דְתַנִּינָן תַּמָּן. וְלֹא זוֹ בִלְבַד אֶלָּא אֲפִילּוּ חֲכָמָה הַבָּאָה לְיַלֵּד.

וּמְחַלְּלִין עָלֶיהָ אֶת הַשַּׁבָּת. שְׁמוּאֵל אָמַר. עוֹשִׂין לָהּ מְדוּרָה אֲפִילּוּ בְתָקוּפַת תַּמּוּז.

וְקוֹשְׁרִים אֶת הַטִּיבּוּר. כְּהָדָא אַמְתֵּיהּ דְּבַר קַפָּרָא נַפְקָא מְיַילְּדָה בַּשַּׁבָּת. אֲתַת וּשְׁאֲלַת לְרִבִּי. אֲמַר לָהּ. אֲזַלוֹן וּשְׁאָלוֹן לַחֲיֵיתָא. אָמְרָה לֵיהּ. לֵיכָּא חַיָּא. אֲמַר לָהּ. זִילִי עִיבִידִי כְּמִנְהָגָךְ. אָמְרָה לֵיהּ. לֵיכָּא מִנְהָג. אֲמַר לָהּ. אֵיזִילִי חַתִּיךְ. כְּרִבִּי יוֹסֵי.

כֵּינִי מַתְנִיתָא. וְכָל צוֹרְכֵי חַיָּה נַעֲשִׂין בַּשַּׁבָּת. תַּנֵּי. הַשִּׁילְיָא הַזֹּאת בַּשַּׁבָּת עֲשִׂירִין טוֹמְנִין אוֹתָן בַּשֶּׁמֶן. וְהָעֲנִיִּים טוֹמְנִין אוֹתָן בְּתֶבֶן וָחוֹל. אֵילּוּ וָאֵילּוּ טוֹמְנִין אוֹתָן בָּאָרֶץ כְּדֵי לִיתֵּן עֵרָבוֹן לָאָרֶץ.

פרק יט

א משנה: רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אִם לֹא הֵבִיא כְּלִי מֵעֶרֶב שַׁבָּת מְבִיאוֹ בַּשַּׁבָּת מְגוּלֶּה וּבַסַּכָּנָה מְכַסֶּהוּ עַל פִּי עֵדִים. וְעוֹד אָמַר רִבִּי אֱלִיעֶזֶר כּוֹרְתִין עֵצִים לַעֲשׂוֹת פְּיָחֲמִים לַעֲשׂוֹת בְּרָזֶל. כְּלָל אָמַר רִבִּי עֲקִיבָה כָּל מְלָאכָה שֶׁאֶיפְשָׁר לָהּ לֵעָשׂוֹת מֵעֶרֶב שַׁבָּת אֵינָהּ דּוֹחָה אֶת הַשַּׁבָּת. מִילָה שֶׁאִי אֶיפְשָׁר לָהּ לֵעָשׂוֹת מֵעֶרֶב שַׁבָּת דּוֹחָה אֶת הַשַּׁבָּת׃

הלכה: רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר. אִם לֹא הֵבִיא כְּלִי כול׳. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. חֲוִינָן סָבְרִין מֵימַר. בְּכָל הַדְּבָרִים חָלוּק רִבִּי אֱלִיעֶזֶר. מִמַּה שֶׁצָּרַךְ רִבִּי אֱלִיעֶזֶר לְדָרוֹשׁ בִּיכּוּרִין. מַה בִּיכּוּרִין שֶׁנֶּאֱמַר בָּעוֹמֶר דּוֹחִין הַשַּׁבָּת. אַף בִּיכּוּרִין שֶׁנֶּאֱמַר בִּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם דּוֹחִין אֶת הַשַּׁבָּת. הָדָא אָמְרָה. לֹא בְכָל הַדְּבָרִים חָלוּק רִבִּי אֱלִיעֶזֶר. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. בְּכָל הַדְּבָרִים חָלוּק רִבִּי אֱלִיעֶזֶר. וְלָמָּה צָרַךְ רִבִּי אֱלִיעֶזֶר לְדָרוֹשׁ בִּיכּוּרִין בִּיכּוּרִין. אֶלָּא עַל יְדֵי שֶׁעִיקֵּר דְּחִיָּתָן שַׁבָּת וּמַכְשִׁירֵיהֶן מְלָאכָה. תָּתִיבוֹן. וְהָתַנֵּי. לוּלָב וּמַכְשִׁירָיו דּוֹחִין אֶת הַשַּׁבָּת. אָמַר רִבִּי יוֹנָה. לַהֲבִיאוֹ מֵרֹאשׁ הַהֶקֵּל. וְהָתַנֵּי. שׁוֹפָר וּמַכְשִׁירָיו דּוֹחִין אֶת הַשַּׁבָּת. לַהֲבִיאוֹ מֵחוּץ לִתְחוּם. וְתַנֵּי כֵן. אֵין מְגָרְדִין וְלֹא מְגָרְדִין וְלֹא מְפָרְכִין. תַּנֵּי בְּשֵׁם רִבִּי אֱלִיעֶזֶר. לוּלָב וּמַכְשִׁירָיו דּוֹחִין אֶת הַשַּׁבָּת. אָמַר רִבִּי יוֹנָה. סָלְקַת מַתְנִיתָא. תַּנֵּי. מַעֲשֶׂה הָיָה וְהוֹרָה רִבִּי כְּרִבִּי אֱלִיעֶזֶר. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. חֲבוּרָה הָיְתָה מַקֶּשָׁה. מַה רָאָה רִבִּי לְהַנִּיחַ דִּבְרֵי חֲכָמִים וְלַעֲשׂוֹת כְּרִבִּי אֱלִיעֶזֶר. אָמַר רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. שְׁאַלְנוּ אֶת רִבִּי יְהוּדָה הַגּוֹזֵר וְאָמַר לָנוּ. בְּמָבוֹי שֶׁאֵינוֹ מְפוּלָּשׁ. כְּהָדָא תַנִּינָן. אָסוּר לְטַלְטֵל מִתּוֹכוֹ לַבָּתִּים וּמִן הַבָּתִּים לְתוֹכוֹ. אָמַר רִבִּי אַבָּהוּ. קַיְימְתִּיהּ בְּתִינּוֹק וּבְאוּזְמֶל שֶׁשָּׁבְתוּ בְּמָבוֹי. וְאֵינוֹ אָסוּר לְטַלְטְלוֹ בְּכָל הַמָּבוֹי.

בְּעוֹן קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵה. כְּמַה דְאַתְּ מַר בִּכְלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בְּכָל הֶחָצֵר מְטַלְטְלִין אוֹתָן בְּכָל הֶחָצֵר. וְדִכְוָותָהּ כֵּלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בְּמָבוֹי מְטַלְטְלִין אוֹתָן בְּכָל הַמָּבוֹי. בְּשַׁבָּת שְׁאָלוּן לֵיהּ וְלֹא אֲגִיבוֹן. דְּלָא הֲוָה רִבִּי יוֹסֵי אָמַר אֶלָּא כָּל מִילָּה בְּאַתְרָהּ. כַּד אֲתוֹן לְעֵירוּבִין אָמַר לוֹן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. כֵּלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בְּמָבוֹי מְטַלְטְלִין אוֹתָן בְּכָל הַמָּבוֹי. וְדִכְוָותָהּ כֵּלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בְּחָצֵר מְטַלְטְלִין אוֹתָן בְּכָל הֶחָצֵר. רַב אָמַר. אֵין מְטַלְטְלִין אוֹתָן אֶלָּא בְּאַרְבַּע אַמּוֹת. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. רַב כְּדַעְתֵּיהּ וְרִבִּי יוֹחָנָן כְּדַעְתֵּיהּ. רִבִּי יוֹחָנָן דּוּ אָמַר. קוֹרָה בְלֹא שִׁיתּוּף מַתֶּרֶת. הוּא דְאָמַר. מְטַלְטְלִין אוֹתָן בְּכָל הַמָּבוֹי. רַב דּוּ אָמַר. אֵין קוֹרָה מַתֶּרֶת בְּלֹא שִׁיתּוּף. הוּא דְאָמַר. אֵין מְטַלְטְלִין אוֹתָן אֶלָּא בְּאַרְבַּע אַמּוֹת. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן לְאֵי זֶה דָּבָר מִשְׁתַּתְּפִין בְּכָל הַמָּבוֹי. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. כְּדֵי לַעֲשׂוֹת כָּל הָרְשׁוּיוֹת אַחַת.

רִבִּי סִימוֹן בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. סַכִּין שֶׁלְּמִילָה עוֹשֶׂה לָהּ חוֹלָה וּמֵבִיאָהּ. בַּר מָרִינָה הֲוָה לֵיהּ עוֹבְדָא. שְׁאִיל לְרִבִּי סִימוֹן וּשְׁרָא. שְׁאַל לְרִבִּי אִמִּי וַאֲסַר. וְאִיקְפַּד רִבִּי סִימוֹן. וְלֹא כֵן תַּנֵּי. נִשְׁאַל לְחָכָם וְהִתִּיר. יִשְׁאַל לְחָכָם אַחֵר שֶׁמָּא יֶאֱסֹר. אָמַר רִבִּי יוּדָן. הָכִין הֲוָה עוֹבְדָא. שְׁאַל לְרִבִּי אִמִּי וַאֲסַר לֵיהּ. לְרִבִּי סִימוֹן וּשְׁרָא. אִיקְפַּד רִבִּי אִמִּי. כְּהָדָא דְתַנֵּי. נִשְׁאַל לְחָכָם וְאָסַר. אַל יִשְׁאַל לְחָכָם אַחֵר שֶׁמָּא יַתִּיר.

בֵּימֵי רִבִּי יִרְמְיָה אִנְשׁוֹן מַפְתְּחֵייהּ דְּסִדְרָא רוֹבָה. אֲתוֹן וּשְׁאֲלוֹן לֵיהּ. אָמַר לוֹן. כַּד תֶּחֱמוֹן שִׁטְפָּא עֲבַר אַיְיתִינוֹן דֶּרֶךְ חוֹלָה. חֵייְלֵיהּ דְּרִבִּי יִרְמְיָה מֵהָדָא. כָּל חוֹלָה שֶׁנַּעֲשִׂית בֵּין לְדַעַת בֵּין שֶׁלֹּא לְדַעַת הֲרֵי זוֹ חוֹלָה.

רִבִּי יוּדָה בַּר פָּזִי הוֹרֵי לַהֲבִיאָן דֶּרֶךְ מִנְעָלִין. רִבִּי חִינְנָא בַּר פַּפָּא הוֹרֵי לַעֲשׂוֹת חוֹלָה וְלַהֲבִיאָן דֶּרֶךְ מִנְעָלִין. רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר אֶבְדַּוּמָא הֲוָה לֵיהּ עוֹבְדָא לְמִיגְזוֹר לָרֹב שִׁשָּׁעָה בְּרֵיהּ. אַנְשׁוֹן מַיְיתֵי אוּזְמֵל. שָׁאַל לְרִבִּי מָנָא. אָמַר לוֹ. יְדָחֶה לְמָחָר. שָׁאַל לְרִבִּי יִצְחָק בַּר אֶלְעָזָר. אָמַר לוֹן. מִישְׁחוֹק קוֹנְדִיטוֹן לָא אַנְשִׁיתוֹן וּמַיְיתֵי אוּזְמֵיל אַנְשִׁיתוֹן. יְדָחֶה לְמָחָר.

רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רַב חוּנָה. מַתְנִיתִין אָמְרָה כֵן שֶׁאָסוּר לַעֲשׂוֹת חוֹלָה. דְּתַנִּינָן. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אִם לֹא הֵבִיא כְּלִי מֵעֶרֶב שַׁבָּת מְבִיאוֹ בַּשַּׁבָּת מְגוּלֶּה. שֶׁאִם אוֹמֵר אַתְּ כֵּן שֶׁמּוּתָּר לַעֲשׂוֹת. אַף הוּא אֵינוֹ מוֹצֵא לַעֲשׂוֹת חוֹלָה וּמְבִיאוֹ.

שָׁאֲלוּ לְהִלֵּל הַזָּקֵן. מַה לַעֲשׂוֹת לָעָם שֶׁלֹּא הֵבִיאוּ סַכִּינֵיהֶן עִמָּהֶם. אָמַר לָהֶן. הֲלָכָה שָׁמַעְתִּי וְשָׁכַחְתִּי. אֶלָּא הַנִּיחוּ לָהֶן לְיִשְׂרָאֵל. אִם אֵינָן נְבִיאִים בְּנֵי נְבִיאִים הֵן. מִיָּד כָּל מִי שֶׁהָיָה פִּסְחוֹ טְלֶה הָיָה תּוֹחֲבָהּ בְּגִיזָתָהּ. גְּדִי הָיָה קוֹשְׁרוֹ בְּקַרְנָיו. וְנִמְצְאוּ פִּסְחֵיהֶן מְבִיאִין סַכִּינֵיהֶן עִמָּהֶן. כֵּינָן שֶׁרָאָה מַעֲשֶׂה נִזְכַּר הֲלָכָה. אָמַר לָהֶן. כָּךְ שָׁמַעְתִּי מִפִּי שְׁמַעְיָה וְאַבְטַלְיוֹן.

רִבִּי זְעִירָה בְּשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. כָּל תּוֹרָה שֶׁאֵין לָהּ בַּיִת אָב אֵינָהּ תּוֹרָה. תַּמָּן תַּנִּינָן. רָכַב עָלֶיהָ. נִשְׁעַן עָלֶיהָ. נִתְלָה עָלֶיהָ. עָבַר בָּהּ נָהָר. קִיפֵּל עָלֶיהָ הַמּוֹסִירָה. נָתַן טַלִּיתוֹ עָלֶיהָ. פְּסוּלָה. הָדָא יַלְפָּה מֵהַהִיא וְהַהִיא יַלְפָּה מֵהָדָא. הָדָא יַלְפָּה מֵהַהִיא. שֶׁאִם תָּלָה בָהּ סַכִּין לְשׁוֹחֲטָהּ כְּשֵׁירָה. וְהַהִיא יַלְפָּה מֵהָדָא. שֶׁכָּל עֲבוֹדָה שֶׁהִיא לְשֵׁם קָדָשִׁים אֵינָהּ עֲבוֹדָה. וְיַתִּירוּ לָהֶן עַל יְדֵי חוֹלָה. אֶלָּא כְּרִבִּי אִמִּי. וַאֲפִילוּ תֵּימַר כְּרִבִּי סִימוֹן. כְּשֵׁם שֶׁנַּעֲלְמָה זוֹ כָּךְ נַעֲלְמָה זוֹ. אָמַר רִבִּי אַבִּין. וַהֲלֹא אֵי אֶיפְשַׁר לִשְׁנֵי שַׁבּוּעוֹת שֶׁלֹּא חָל אַרְבָּעָה עָשָׂר לִהְיוֹת בְּשַׁבָּת. וְלָמָּה נַעֲלְמָה הֲלָכָה מֵהֶן. כְּדֵי לִיתֵּן גְּדוּלָּה לְהִלֵּל.

תַּנֵּי. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר. כְּשֵׁם שֶׁהַשְּׁחִיטָה דּוֹחָה שַׁבָּת כָּךְ מַכְשִׁירֵי שְׁחִיטָה דּוֹחִין אֶת הַשַּׁבָּת. אָמַר לוֹ רִבִּי עֲקִיבָה. לֹא. אִם אָמַרְתָּ בִּשְׁחִיטָה שֶׁאִי אֶיפְשַׁר לֵיעָשׂוֹת מֵעֶרֶב שַׁבָּת. תֹּאמַר בְּמַכְשִׁירֵי שְׁחִיטָה שֶׁאֶיפְשַׁר לַעֲשׂוֹתָן מֵעֶרֶב שַׁבָּת. אָמַר לוֹ רִבִּי אֱלִיעֶזֶר. אֵימוֹרֵי צִיבּוּר יוֹכִיחוּ. שֶׁיְּכוֹל לַעֲשׂוֹתָן מֵעֶרֶב שַׁבָּת וְדוֹחִין אֶת הַשַּׁבָּת. מַה לִי מַכְשִׁירֵי שְׁחִיטָה לִפְנֵי שְׁחִיטָה. מַה לִי מַכְשִׁירֵי שְׁחִיטָה לְאַחַר שְׁחִיטָה. אָמַר לוֹ רִבִּי עֲקִיבָה. מַה לִי מַכְשִׁירֵי שְׁחִיטָה לְאַחַר

שְׁחִיטָה שֶׁכְּבָר דָּחַת שְׁחִיטָה אֶת הַשַּׁבָּת. יְדִיחוּ מַכְשִׁירֵי שְׁחִיטָה לְפָנֶיהָ שְׁחִיטָה שֶׁעַדַיִין לֹא דָחַת שְׁחִיטָה אֶת הַשַּׁבָּת. דָּבָר אַחֵר. שֶׁמָּא יִמְצֵא הַזָּבַח פָּסוּל וְנִמְצָא דוֹחֶה שַׁבָּת בְּלֹא שְׁחִיטָה.

גַּבֵּי תִינוֹק מַה אִית לָךְ. שֶׁמָּא יֶחֱלֶה תִינוֹק וְנִמְצָא דוֹחֶה שַׁבָּת בְּלֹא מִילָה. הָתִיבוּן. הֲרֵי מְזִבֵּחַ שֶׁנִּפַּל בַּשַּׁבָּת הֲרֵי אֵינוֹ רָאוּי לִיבָּנוֹת בַּשַּׁבָּת. מִין מִזְבֵּחַ רָאוּי לִיבָּנוֹת מֵאֶתְמוֹל. הַגַּע עַצְמָךְ שֶׁנּוֹלְדָה לוֹ יַבּוֹלֶת. הֲרֵי אֵינוֹ רָאוּי לְחוֹתְכָהּ בַּשַּׁבָּת. מִין יַבּוֹלֶת רָאוּיָה לְיֶחֱתַךְ מֵאֶתְמוֹל. הַגַּע עַצְמָךְ שֶׁחָל עֲרָבָה עָשָׂר לְהְיוֹת בַּשַּׁבָּת. הֲרֵי אֵינוֹ רָאוּי לְהַזּוֹת בַּשַּׁבָּת. מִין הַזָּיָיה רְאוּיָה לְהַזּוֹת מֵאֶתְמוֹל.

ב משנה: עוֹשִׂין כָּל צוֹרְכֵי מִילָה מוֹלִין וּפוֹרְעִין וּמוֹצְצִין וְנוֹתְנִין עָלֶיהָ אִסְפְּלָנִית וְכַמּוֹן. אִם לֹא שָׁחַק מֵעֶרֶב שַׁבָּת לוֹעֵס בְּשִׁנָּיו וְנוֹתֵן. אִם לֹא טָרַף יַיִן וְשֶׁמֶן נוֹתֵן זֶה לְעַצְמוֹ וְזֶה לְעַצְמוֹ. אֵין עוֹשִׂין לָהּ חָלָל לְכַתְּחִילָּה אֲבָל כּוֹרֵךְ עָלֶיהָ סְמַרְטוּט. אִם לֹא הִתְקִין מֵעֶרֶב שַׁבָּת כּוֹרֵךְ עַל אֶצְבָּעוֹ וּמֵבִיא אֲפִילוּ מֵחָצֵר אַחֶרֶת:

הלכה: הַמּוֹל יְמוֹל. מִיכָּן לִשְׁנֵי מִילוֹת. אַחַת לְמִילָה וְאַחַת לִפְרִיעָה. אַחַת לְמִילָה וְאַחַת לְצִיצִים. עַד כְּדוֹן כְּרִבִּי עֲקִיבָה דּוּ אָמַר. לְשׁוֹנוֹת רִיבּוּיִין הֵן. כְּרִבִּי יִשְׁמָעֵאל דּוּ אָמַר. לְשׁוֹנוֹת כְּפוּלוֹת הֵן. הַתּוֹרָה דִּבְּרָה כְּדַרְכָּהּ. הָלוֹךְ הָלַכְתָּ. נִכְסֹף נִכְסָפְתָּ. גָּנֹב גַּנַּבְתָּ. מְנָן לֵיהּ. אָמַר רִבִּי יוּדָה בֶּן פָּזִי. אָז אָמְרָה חֲתַן דָּמִים לַמּוּלוֹת. מִיכָּן לִשְׁנֵי מִילוֹת. אַחַת לְמִילָה וְאַחַת לִפְרִיעָה. אַחַת לְמִילָה וְאַחַת לְצִיצִים. רַב אָמַר. הַמּוֹל יְמוֹל. מִיכָּן לְנוֹלָד כְּשֶׁהוּא מָהוּל שֶׁצָּרִיךְ לְהַטִּיף מִמֶּנּוּ דַּם בְּרִית. הַמֵּל יְמוֹל. מִיכָּן לְיִשְׂרָאֵל עָרֵל שֶׁלֹּא יְמוֹל. וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר גּוֹי עָרֵל. אָמַר רִבִּי לֵוִי. כָּתוּב וְאַתָּה אֶת בְּרִיתִי תִּשְׁמֹר. כָּל שֶׁכַּיּוֹצֵא בָךְ.

תַּנֵּי. יִשְׂרָאֵל מָל אֶת הַכּוּתִי. וְכוּתִי אֵינוֹ מָל אֶת יִשְׂרָאֵל. מִפְּנֵי שֶׁמִּתְכַּוִּין לְשֵׁם הַר גְּרִיזִים. דִּבְרֵי רִבִּי יוּדָן. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. וְכִי הֵיכָן מָצִינוּ שֶׁמִּילָה צְרִיכָה כַּוָּנָה. יְהֵא מָל וְהוֹלֵךְ לְשֵׁם הַר גְּרִיזִים עַד שֶׁתֵּצֵא נַפְשׁוֹ.

הַמָּשׁוּךְ לֹא יְמוֹל. שֶׁלֹּא יָבוֹא לִידֵי סַכָּנָה. דִּבְרֵי רִבִּי יוּדָה. אָמַר לוֹ רִבִּי יוֹסֵי. הַרְבֵּה מְשׁוּכִין הָיוּ בִימֵי בֶן כּוֹזִיבָא וְכוּלָּן מָלוּ וָחָיוּ וְהוֹלִידוּ בָנִים וּבָנוֹת. וְהַמָּשׁוּךְ וְשֶׁנּוֹלַד מָהוּל וְגֵר שֶׁנִּתְגַּיֵּר כְּשֶׁהוּא מָהוּל צָרִיךְ לְהַטִּיף מִמֶּנּוּ דַּם בְּרִית. תַּנֵּי. אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר. לֹא נֶחְלְקוּ בֵּית שַׁמַּי וּבֵית הִלֵּל עַל הַנּוֹלָד מָהוּל שֶׁצָּרִיךְ לְהַטִּיף מִמֶּנּוּ דַּם בְּרִית. שֶׁהִיא עָרְלָה כְּבוּשָׁה. עַל מַה נֶחְלְקוּ. עַל שֶׁנִּתְגַּיֵּר מָהוּל. שֶׁבֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים שֶׁצָּרִיךְ לְהַטִּיף מִמֶּנּוּ דַּם בְּרִית. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים. אֵינוֹ צָרִיךְ לְהַטִּיף מִמֶּנּוּ דַּם בְּרִית. רִבִּי יִצְחָק בַּר נַחְמָן בְּשֵׁם רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. הֲלָכָה כְּדִבְרֵי הַתַּלְמִיד. אַתָּא עוֹבְדָא קוֹמֵי רַב וָמַר. מִן דְּתַנֵּינָן. מִפְּנֵי שֶׁהִיא עָרְלָה כְּבוּשָׁה. הָדָא אָמְרָה. עָרֵל בָּרוּר הוּא וְדוֹחִין עָלָיו אֶת הַשַּׁבָּת. רִבִּי אַבָּהוּ אָמַר. אֵין דּוֹחִין עָלָיו אֶת הַשַּׁבָּת וְצָרִיךְ לְהַטִּיף מִמֶּנּוּ דַּם בְּרִית. רִבִּי אָדָא בַּר אַהֲבָה אִיתְיְלִיד לֵיהּ חַד בַּר. כּוּ מִיסַּמְּסִיס בֵּיהּ מִית. רִבִּי אַבִּין אָמַר. נַעֲשָׂה פְצוּעַ דַּכָּא וְנִתְעַנֶּה עָלָיו וּמֵת. רַבָּנִן דְּקֵיסָרִין מָרִין. כְּרוּת שָׁפָכָה נַעֲשָׂה וְנִתְעַנֶּה וּמֵת.

רִבִּי יוֹחָנָן בַּר מַרְיָה בָּעֵי. נִתְעָרְבוּ מִלְמַטָּן מָהוּ לַחֲזוֹר וְלַעֲרוֹת עֲלֵיהֶן מִלְמַעֲלָן.

ג משנה: מַרְחִיצִין אֶת הַקָּטָן לִפְנֵי הַמִּילָה וּלְאַחַר הַמִּילָה וּמְזַלְפִין עָלָיו בַּיָּד אֲבָל לֹא בְכֶלִי. רִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹמֵר מַרְחִיצִין אֶת הַקָּטָן בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי שֶׁחָל לִהְיוֹת בַּשַּׁבָּת שֶׁנֶּאֱמַר וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בִּהְיוֹתָם כֹּאֲבִים. סָפֵק וְאֵנְדְּרוֹגִינוֹס אֵין מְחַלְּלִין עָלָיו אֶת הַשַּׁבָּת רִבִּי יְהוּדָה מַתִּיר בָּאֵנְדְּרוֹגִינוֹס:

הלכה: אֲנַן תַּנִּינָן. מַרְחִיצִין אֶת הַקָּטָן. תַּנֵּי דְּבֵית רַב. מַרְחִיצִין אֶת הַמִּילָה. רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הֲלָכָה כְּמִי שֶׁהוּא אוֹמֵר. מַרְחִיצִין אֶת הַקָּטָן. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. עַל כָּרְחָךְ אַתְּ אוֹמֵר. מַרְחִיצִין אֶת הַקָּטָן. תַּנֵּי שְׁמוּאֵל. אֵין מוֹנְעִין לֹא שֶׁמֶן וְלֹא חַמִּין מֵעַל גַּבֵּי מַכָּה בַּשַּׁבָּת. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. כָּל שָׁעָה רִבִּי זְעִירָא רִבִּי בָּא אָמַר לִי. תְּנִי מַתְנִיתָךְ. וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֶׁמְּזַלְפִין מַיִם עַל גַּבֵּי מַכָּה בַּשַּׁבָּת. אִם אֹמֵר אַתְּ שֶׁמַּרְחִיצִין אֶת הַמִּילָה. מַה בֵּין מַכָּתוֹ שֶׁל גָּדוֹל לְמַכָּתוֹ שֶׁל קָטָן.

רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. הֲלָכָה כְּרִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה. רִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רִבִּי אַבָּהוּ. טַעֲמָא דְּרִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה. וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בִּהְיוֹתָם כֹּאֲבִים. בִּהְיוֹתוֹ כוֹאֵב אִין כְּתִיב כָּאן אֶלָּא בִּהְיוֹתָם כוֹאֲבִים. מְלַמֵּד שֶׁכָּל אֵיבְרֵיהֶם כּוֹאֲבִים עֲלֵיהֶן. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא אָמַר. רִבִּי אֶלְעָזָר וְרִבִּי יוֹחָנָן מְפַקְּדִין לַחַיָּיתָא. כָּל שִׁקּוּיִין דְּעָבְדִין לַחוֹלֶה בְּשַׁבָּתָא. עָבְדִין אֲפִילוּ בַיּוֹם הְשְׁלִישִׁי שֶׁחָל לִהְיוֹת בַּשַּׁבָּת. שְׁמוּאֵל אָמַר. מְפָנֵי הַסַּכָּנָה. מְחַמִּין לוֹ חַמִּין. רִבִּי יוֹסֵי בַּר בּוּן בְּשֵׁם רַבָּנִין דְּתַמָּן. מְחַמִּין לוֹ חַמִּין בַּשַּׁבָּת. וְתַנֵּי כֵן. מְחַמִּין הוּא אָדָם אֲלוּנְטִית וְנוֹתְנָהּ עַל גַּבֵּי מֵעַיִים בַּשַּׁבָּת. לֹא יִטּוֹל אָדָם עֲרִיבָה מְלֵאָה חַמִּין וְיִתְּנֶנָּה עַל גַּבֵּי מֵעַיִים בַּשַּׁבָּת. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי אָמַר. לֵית כָּאן אֶלָּא מוֹתָר.

סָפֵק וְאֵנְדְּרוֹגִינוֹס אֵין מְחַלְּלִין עֲלֵיהֶן אֶת הַשַּׁבָּת. רִבִּי יְהוּדָה מַתִּיר בָּאֵנְדְּרוֹגִינוֹס. תַּמָּן תַּנִּינָן. הַכֹּל חַיָּיבִין בָּרְאִיָּה חוּץ מֵחֵרֵשׁ שׁוֹטֶה וְקָטָן טוּמְטוּם וְאַנְדְּרוֹגִינוֹס.

מָה אָמַר בָּהּ רִבִּי יוּדָה. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. רִבִּי יוֹחָנָן בֶּן דְּהָבַאי אָמַר מִשּׁוּם רִבִּי יְהוּדָה. אַף הַסּוּמֵא. וְלֵית בַּר נַשׁ אָמַר אַף אֶלָּא מִכְּלָל דּוּ מוֹדֵי עַל קַדְמִיתָא.

מֵחְלָפָה שִׁיטַּת רִבִּי יְהוּדָה. תַּמָּן הוּא אוֹמֵר. פְּרָט. וָכָה הוּא אוֹמֵר. לְרַבּוֹת. רִבִּי יְהוּדָה וְרַבָּנִן מְקָרָא אֶחָד דָּרְשׁוּ. רִבִּי יְהוּדָה דָּרַשׁ זָכָר. וְרַבָּנִן דָּרְשֵׁי עָרֵל. מַה תַּלְמוּד לוֹמַר זָכָר. עַד שֶׁיְּהֵא כּוּלּוֹ זָכָר. וְרִבִּי יְהוּדָה דָּרַשׁ זָכָר. מַה תַּלְמוּד לוֹמַר עָרֵל. אֲפִילּוּ מְקֻצָּתוֹ עָרֵל. בְּרַם הָכָא כָּל זְכוּרְךָ. פְּרַט לְאַנְדְּרוֹגִינוֹס.

ד משנה: מִי שֶׁהָיוּ לוֹ שְׁנֵי תִינוֹקוֹת אֶחָד לָמוּל עֶרֶב שַׁבָּת וְאֶחָד לָמוּל בַּשַּׁבָּת שָׁכַח וּמָל אֶת שֶׁל עֶרֶב שַׁבָּת בַּשַּׁבָּת חַיָּיב. אֶחָד לָמוּל אַחַר הַשַּׁבָּת וְאֶחָד לָמוּל בַּשַּׁבָּת שָׁכַח וּמָל אֶת שֶׁל אַחַר הַשַּׁבָּת בַּשַּׁבָּת רִבִּי אֶלְיעֶזֶר מְחַיֵּיב חַטָּאת וְרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ פּוֹטֵר׃

הלכה: מִי שֶׁהָיוּ לוֹ ב׳ תִינוֹקוֹת כול׳. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. דִּבְרֵי מֵאִיר הִיא. דְּאָמַר. דָּבָר שֶׁעֲשָׂיָיתוֹ מִצְוָה פָּטוּר. וְשֶׁאֵין בְּעֲשִׂיָיתוֹ מִצְוָה חַיָּיב בְּמַחֲלוֹקֶת. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. דָּבָר שֶׁיֵּשׁ בְּעֲשִׂיָיתוֹ מִצְוָה חַיָּיב. וְשֶׁאֵין בְּעֲשִׂיָיתוֹ מִצְוָה פָּטוּר בְּמַחֲלוֹקֶת. רִבִּי יוֹסֵי בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר וְהוּא שֶׁיְּהֵא שָׁם תָּמִים וּבָן שָׁנָה וּשְׁלָמִים וְרָאוּי לְהִשְׁתַּנּוֹת לְשֵׁם פֶּסַח. אַתְּ שְׁמַע מִינָּה תְּלַת. שְׁמַע מִינָּה. דָּבָר שֶׁאֵין לוֹ קִיצְבָּה. וְדָבָר שֶׁאֵין דַּרְכּוֹ לְהִתְחַלֵּף. וְדָבָר שֶׁיֵּשׁ בְּעֲשִׂיָיתוֹ מִצְוָה. מָה אִית לָךְ דָּבָר שֶׁאֵין לוֹ קִצְבָּה. רִבִּי יִרְמְיָה סְבַר מֵימַר. שֶׁלֹּא נִיתְּנָה הַתּוֹרָה קִיצְבָּה כַּמָּה פְּסָחִים יִדְחוּ אֶת הַשַּׁבָּת בְּכָל שָׁנָה. רִבִּי יוֹסֵי סְבַר מֵימַר. שֶׁאֵין אַתְּ יָכוֹל לַעֲמוֹד עַל מְנָיָינָן. רִבִּי יוֹסֵה כַּד חֲוָה מַסֵּי לְאֵילֵּין נִיתְּנָה הַתּוֹרָה קִיצְבָּה כַּמָּה פְּסָחִים יִדְחוּ אֶת הַשַּׁבָּת בְּכָל הַשָּׁנָה. רַב חִסְדָּא אָמַר. דִּבְרֵי רִבִּי שִׁמְעוֹן תִּיפְתָּר שֶׁהָיָה שָׁם חֲבוּרָה אַחַת שֶׁלֹּא שָׁחְטָה. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. מִילְּתֵיהּ דְּרִבִּי יַנַּאי אָמְרָה. וְהוּא שֶׁשָּׁכַח וּמָל אֶת שֶׁלְּשַׁבָּת בְּעֶרֶב שַׁבָּת. מָלוֹ בְשַׁחֲרִית. רִבִּי זְעוּרָה אָמַר. סָבַר רִבִּי יַנַּאי פָּטוּר. רִבִּי בָּא אָמַר. חַיָּיב. וּלְיֵי דָּא מִילָּה אָמְרָהּ רִבִּי יַנַּאי. בָּא לְהוֹדִיעֲךָ אֵיכָן הֶדְרֵךְ הַתִּינוֹקוֹת לְחַלֵּף. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי זְעוּרָא כְּרִבִּי יַנַּאי. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרַב כְּרִבִּי מֵאִיר. אָמַר רִבִּי מָנָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי. מַה דָּמַר רַב חִסְדָּא כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. וּמַה דָּמַר רִבִּי יַנַּאי כְּרִבִּי מֵאִיר. וּמֵשִׁיבִין דָּבָר בֵּין רִבִּי מֵאִיר לְרִבִּי שִׁמְעוֹן. וְאַשְׁכְּחָן פְּלִיגָא בֵּין רִבִּי מֵאִיר לְבֵין רִבִּי שִׁמְעוֹן בְּשִׁיּוּר. אֵילּוּ הַתִּינוֹקוֹת סְפֵיקוֹת מָה אַתְּ עֲבִיד לוֹ. כְּדָבָר שֶׁיֵּשׁ לוֹ קִיצְבָּה אוֹ כְדָבָר שֶׁאֵין לוֹ קִצְבָּה. אֵין תַּעֲבְדִינוּן כְּדָבָר שֶׁיֵּשׁ לוֹ קִצְבָּה. וְהוּא שֶׁיְּהֵא שָׁם תִּינוֹק אַחֵר לָמוּל. אֵיתָא חֲמִי. הַקְּדִים זְמָנוֹ פָּטוּר. אֵיחֵר זְמָנוֹ חַיָּיב. רַב הוּנָא אָמַר. חִילּוּפִין הֵיא מַתְנִיתָא. דְּתַנֵּי. אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן. לֹא נֶחְלְקוּ רִבִּי אֶלְיעֶזֶר וְרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ עַל מִי שֶׁהָיָה לָמוּל אַחַר שַׁבָּת וּמָלוֹ בַּשַּׁבָּת שֶׁחַיָּיב. וְעַל. מִי שֶׁהָיָה לוֹ לָמוּל בְּעֶרֶב שַׁבָּת וּמָלוֹ בַּשַּׁבָּת. שֶׁרִבִּי אֶלְיעֶזֶר מְחַיֵּיב חַטָּאת וְרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ פּוֹטֵר. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בוּן. מִן קוֹשֵׁי מַקְשֵׁי לָהּ רִבִּי יַנַּאי. וְהוּא שֶׁשָּׁכַח וּמָל אֶת שֶׁלְּשַׁבָּת בְּעֶרֶב שַׁבָּת. רַב אָדָא בַּר אַהֲבָה אָמַר. זוֹ דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר וְרִבִּי שִׁמְעוֹן. אֲבָל דִּבְרֵי רִבִּי יוֹסֵי. אֲפִילּוּ דָבָר שֶׁאֵין בְּעֲשִׂיָיתוֹ מִצְוָה הוֹאִיל וְטוֹעֶה בּוֹ לְשֵׁם מִצְוָה פָּטוּר.

פֵּירֵשׁ אֵינוֹ חוֹזֵר אֶלָּא עַל צִיצִין הַמְעַכְּבִין אֶת הַמִּילָה. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. דִּבְרֵי רִבִּי יוֹסֵי. אֲפִילּוּ פֵּירֵשׁ חוֹזֵר אֲפִילּוּ עַל צִיצִין שֶׁאֵין מְעַכְּבִין אֶת הַמִּילָה. הֵיי דֵּין רִבִּי יוֹסֵי. הֵיי דְּתַנִּינָן תַּמָּן. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. יוֹם טוֹב הָרִאשׁוֹן שֶׁלַּחַג שֶׁחָל לִהְיוֹת בַּשַּׁבָּת. שָׁכַח וְהוֹצִיא אֶת הַלּוּלָב לִרְשׁוּת הָרַבִּים. פָּטוּר. מִפְּנֵי שֶׁהוֹצִיאוֹ בִרְשׁוּת. אַף בְּסַפִּין שֶׁלְּמִילָה וְאַף בְּמִילָה כֵּן. מִמַּה דָּמַר רִבִּי יוֹחָנָן. דִּבְרֵי רִבִּי יוֹסֵי. אֲפִילּוּ פֵּירֵשׁ חוֹזֵר אֲפִילּוּ עַל צִיצִין שֶׁאֵין מְעַכְּבִין אֶת הַמִּילָה. הָדָא אָמְרָה. אֲפִילּוּ בְּסַפִּין שֶׁלְּמִילָה כֵּן. אֲפִילּוּ בְּמִילָה כֵּן.

ה משנה: קָטָן נִימּוֹל לִשְׁמוֹנָה לְתִשְׁעָה לַעֲשָׂרָה לְאַחַד עָשָׂר לִשְׁנֵים עָשָׂר לֹא פָחוֹת וְלֹא יוֹתֵר. כְּדַרְכּוֹ לִשְׁמוֹנָה. נוֹלַד בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת נִימּוֹל לִתְשִׁעָה. בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת עֶרֶב שַׁבָּת נִימּוֹל לַעֲשָׂרָה. יוֹם טוֹב לְאַחַר שַׁבָּת נִימּוֹל לְאַחַד עָשָׂר. שְׁנֵי יָמִים טוֹבִים שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה נִימּוֹל לִשְׁנֵים עָשָׂר. קָטָן הַחוֹלֶה אֵין מוֹלִין אוֹתוֹ עַד שֶׁיַּבְרִיא׃

הלכה: יֵשׁ קָטָן נִימּוֹל לְיוֹמוֹ. הֵיךְ עֲבִידָא. יָלְדָה וְאַחַר כָּךְ נִתְגַּיְּרָה נִימּוֹל לְיוֹמוֹ. נִתְגַּיְּרָה וְאַחַר כָּךְ יָלְדָה נִימּוֹל לִשְׁמוֹנָה. יַעֲקֹב אִישׁ כְּפַר נַבּוֹרַיָּא שָׁאַל לְרִבִּי חַגַּיי. מֵעַתָּה נוֹלָד בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת נִימּוֹל בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת. אָמַר לֵיהּ. אִילּוּ חֲוִינָן אֲנָא וְאַתְּ עָלִין בְּחַד תִּרְעָא דְּלֵמָא חֲוִינָן יָכְלִין מְכַוְּונָה.

שְׁמוּאֵל אָמַר. אֲחַזְתּוֹ חֲמָה מַמְתִּינִין לוֹ שְׁלֹשִׁים יוֹם. אוֹתָן שְׁלֹשִׁים יוֹם מָהוּ לְהַאֲכִילוֹ חָלָב תְּרוּמָה. מָהוּ לְסוֹכוֹ שֶׁמֶן תְּרוּמָה. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. הֶעָרֵל וְכָל הַטְּמֵאִין לֹא יֹאכְלוּ בַּתְּרוּמָה. נְשֵׁיהֶם וַעֲבָדֵיהֶם יֹאכְלוּ. רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי תַּנְחוּם בַּר חִייָה. אֵין עוֹרְלָה אֶלָּא מִיּוֹם הַשְּׁמִינִי וּלְהַלָּן. וְתַנֵּי כֵן. כָּל שְׁלֹשִׁים יוֹם אָסוּר לְהַאֲכִילוֹ חָלָב תְּרוּמָה וּלְסוֹכוֹ שֶׁמֶן תְּרוּמָה. לֵילֵי שְׁמִינִי מָה אַתְּ עֲבַד לֵיהּ. מִמַּה דְתַנֵּי. לֵילֵי שְׁמִינִי בְּנִכְנַס לְדִיר לְהִתְעַשֵּׁר. הָדָא אָמְרָה. לֵילֵי שְׁמִינִי כִּשְׁמִינִי. וְתַנֵּי כֵן. כָּל שִׁבְעַת הַיָּמִים מוּתָּר לְהַאֲכִילוֹ חָלָב תְּרוּמָה וּלְסוֹכוֹ שֶׁמֶן תְּרוּמָה.

ו משנה: אֵילּוּ הֵן צִיצִים הַמְעַכְּבִין אֶת הַמִּילָה בָּשָׂר הַחוֹפֶה אֶת רֹב הָעַטָרָה וְאֵינוֹ אוֹכֵל בַּתְּרוּמָה. אִם הָיָה בַעַל בָּשָׂר מְתַקְּנוֹ מִפְּנֵי מַרְאִית הָעַיִן. מָל וְלֹא פָרַע אֶת הַמִּילָה כְּאִילּוּ לֹא מָל׃

הלכה: אֵילּוּ צִיצִין הַמְעַכְּבִין אֶת הַמִּילָה. רִבִּי אַבוּנָא בְשֵׁם רַב יִרְמְיָה. בְּחוֹפֶה רוֹב גּוּבְהָהּ שֶׁלָּעַטָרָה. רִבִּי יוֹסֵה בֶּן חֲנִינָא אוֹמֵר. בְּחוֹפֶה רוֹב גּוֹבָה עֲטָרָה. רִבִּי טֶבַיי בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. בּוֹדְקִין אוֹתוֹ בְּשָׁעָה שֶׁמִּתְקַשֶּׁה.

מָל וְלֹא פָרַע אֶת הַמִּילָה כְּאִילּוּ לֹא מָל. תַּנֵּי. וְעָנוּשׁ כָּרֵת. רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי אַבָּהוּ. הָדָא דְתֵימַר בְּשֶׁאֵין בּוֹ כְּדֵי לְמָרֵק. אֲבָל אִם יֵשׁ בּוֹ כְּדֵי לְמָרֵק מְמָרֵק

וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ. תַּנְיָא. כָּל שָׁעָה שֶׁעוֹסֵק בְּמִילָה חוֹזֵר בֵּין עַל צִיצִין הַמְעַכְּבִין בַּמִּילָה בֵּין עַל צִיצִין שֶׁאֵין מְעַכְּבִין. פִּירֵשׁ. אֵינוֹ חוֹזֵר אֶלָּא עַל צִיצִין הַמְעַכְּבִין בַּמִּילָה. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. דִּבְרֵי רִבִּי יוֹסֵי. אֲפִילּוּ עַל צִיצִין שֶׁאֵין מְעַכְּבִין הַמִּילָה. אִם פִּירֵשׁ חוֹזֵר. הֵיי דְּן רִבִּי יוֹסֵי. הֵיי דְתַנְיָנָן תַּמָּן. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. יוֹם טוֹב הָרִאשׁוֹן שֶׁלְחַג שֶׁחָל לִהְיוֹת בַּשַּׁבָּת. וְשָׁכַח וְהוֹצִיא אֶת הַלּוּלָב בִּרְשׁוּת הָרַבִּים. פָּטוּר. מִפְּנֵי שֶׁהוֹצִיאוֹ בִּרְשׁוּת. אַף בְּסַכִּין שֶׁלְמִילָה אַף בְּמַצָּה כֵּן. מִמַּה דְמַר רִבִּי יוֹחָנָן. דִּבְרֵי רִבִּי יוֹסֵה. אֲפִילּוּ עַל צִיצִין שֶׁאֵין מְעַכְּבִין בַּמִּילָה. אִם פִּירֵשׁ חוֹזֵר. הָדָא אָמְרָה. אֲפִילּוּ בְּסַכִּין שֶׁלְמִילָה וְאַף בְּמַצָּה כֵּן.

פרק כ

א **משנה**: רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר תּוֹלִין אֶת הַמְשַׁמֶּרֶת בְּיוֹם טוֹב וְנוֹתְנִין לַתְּלוּיָה בַּשַּׁבָּת. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים אֵין תּוֹלִין אֶת הַמְשַׁמֶּרֶת בְּיוֹם טוֹב וְאֵין נוֹתְנִין לַתְּלוּיָה בַּשַּׁבָּת. אֲבָל נוֹתְנִין לַתְּלוּיָה בְּיוֹם טוֹב׃

הלכה: רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר תּוֹלִין אֶת הַמְשַׁמֶּרֶת כול׳. תַּנֵּי. לֹא נֶחְלַק רִבִּי אֱלִיעֶזֶר וַחֲכָמִים שֶׁנּוֹטְעִין אוֹהֲלִין כַּתְּחִילָּה בְּיוֹם טוֹב. וְעַל מַה נֶחְלְקוּ. עַל מוֹסִיפִין. שֶׁרִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר. מוֹסִיפִין בְּיוֹם טוֹב וְאֵין מוֹסִיפִין בַּשַּׁבָּת. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים. אֵין מוֹסִיפִין בְּיוֹם טוֹב וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר בַּשַּׁבָּת. וְכָא לֹא בְתוֹסֶפֶת אֲנָן קַיְימִין. אָמַר רִבִּי אַבִּין בַּר כַּהֲנָא. תִּיפְתָּר בְּמִשַּׁמֶּרֶת חֲדָשָׁה שֶׁמַּכְשִׁירָה לִכְלִי. כָּל שֶׁכֵּן.

מִחְלָפָה שִׁיטָּתֵיהּ דְּרִבִּי אֱלִיעֶזֶר. מָה אִם תַּמָּן שֶׁמַּכְשִׁירָה לִכְלִי אַתְּ אָמַר. מוּתָּר. כָּאן שֶׁאֵינוֹ מַכְשִׁירָהּ לִכְלִי לֹא כָל שֶׁכֵּן. אָמַר רִבִּי חִינְנָא. אַתְיָא דְּרִבִּי אֱלִיעֶזֶר כְּרִבִּי יְהוּדָה. דְּתַנֵּי בְּשֵׁם רִבִּי יְהוּדָה. אַף בְּמַכְשִׁירֵי אוֹכֶל נֶפֶשׁ הִתִּירוּ. רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי בָּא. כְּדִבְרֵי הַמַּכְשִׁיר. וּבִלְבַד מִלְּמַעֲלָן. כְּהָדָא בִּימֵי רִבִּי יוּדָה בֶּן פָּזִי חֲוָה רִיבְעָה בְּבֵי מִדְרָשָׁא. וְחָוֹון פָּרְסִין קִילְעֵיהּ מֵאֶתְמוֹל בְּאַרְבַּע אַמּוֹת וּלְמָחָר הֲווּ פָּרְסִין כּוּלְהוֹן. סָבְרוּן מֵימַר. מִדִּבְרֵי רִבִּי יוּדָה בֶּן פָּזִי. בָּדְקוּן וְאַשְׁכְּחוּן דְּלָאו מִדַּעַת רִבִּי יְהוּדָה בֶּן פָּזִי עַד שֶׁיִּפְרוֹס רוּבָּן. רִבִּי חִיָּיה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הַנּוֹטֵעַ אוֹהֲלִין בַּשַּׁבָּת חַיָּיב מִשּׁוּם בּוֹנֶה. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. אֵינוֹ אֶלָּא כְּפוֹרְסָן וּמְקַפְּלָן בַּשַּׁבָּת. רִבִּי בָּא בַּר כַּהֲן בָּעָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי. הֶהֵן כֵּילָה דְּעַל אָרוֹנָה מָהוּ. אָמַר לֵיהּ. כֵּינִין דְּהֵיא פְרוּסָה מֵאֶתְמוֹל נַעֲשָׂה כְּפוֹתֵחַ וְנוֹעֵל בַּשַּׁבָּת. רִבִּי זְעִירָה רַב חִיָּיה בַּר אַשִׁי בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. הַמְשַׁמֵּר חַיָּיב מִשּׁוּם בּוֹרֵר. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. לֹא מִסְתַּבְּרָא אֶלָּא מִשּׁוּם מְרַקֵּיד. רִבִּי יוֹסֵי וְרִבִּי יוֹנָה תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. בְּקַדְמִיתָא חֲווִינָן אָמְרִין. יְאוּת אָמַר רִבִּי זְעִירָא. מַה הַמְרַקֵּד קָמַח לְמַטָּן וְסוֹלֶת לְמַעְלָן. אַף הַמְשַׁמֵּר יַיִן לְמַטָּן וּשְׁמָרִים לְמַעְלָן. וְלֹא חֲווִינָן אָמְרִין כְּלוּם. לָמָּה. שֶׁהוּתָּר מִכְּלָל בְּרִירָה וְהוּתָּר מִכְּלָל שִׁימּוּר. הוּתָּר מִכְּלָל בְּרִירָה בּוֹרֵר כְּדַרְכּוֹ בְּחֵיקוֹ וּבְתַמְחוּי. הוּתָּר מִכְּלָל שִׁימּוּר נוֹתְנִין לַתְּלוּיָה בְּיוֹם טוֹב. וְלֹא הוּתָּר מִכְּלָל הַרְקָדָה. דָּמַר רִבִּי חֲנִינָה בְּרוֹקֶה בְּשֵׁם רַב יְהוּדָה. אֵין שׁוֹנִין אֶת הַקֶּמַח אֲבָל מַרְקִידִין לַאֲחוֹרֵי נָפָה. אִין תֵּימַר. מִשּׁוּם מְרַקֵּיד הוּא. יְהֵא אָסוּר. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. וּדְלֹא כְּרִבִּי יוּדָה. דְּתַנֵּי בְּשֵׁם רִבִּי יוּדָה. אַף מַכְשִׁירֵי אוֹכֶל נֶפֶשׁ הִתִּירוּ. בְּעַיְיא דָּא מִילְתָא. מָהוּ לְשַׁנּוֹת קֶמַח לַאֲחוֹרֵי הַנָּפָה כְּרַבָּנִן.

ב **משנה**: נוֹתְנִין מַיִם עַל גַּבֵּי שְׁמָרִים בְּשָׁבִיל שֶׁיֵּצְלוּ וּמְסַנְּנִין אֶת הַיַּיִן בְּסוּדָרִים וּבִקְפִיפָה מִצְרִית. נוֹתְנִין בֵּיצָה בְּמְסַנֶּנֶת שֶׁל חַרְדָּל וְעוֹשִׂין יֵינוֹמֵילִין בַּשַּׁבָּת. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר בַּשַּׁבָּת בַּכּוֹס וּבְיוֹם טוֹב בַּלָּגִין וּבַמּוֹעֵד בֶּחָבִית. רִבִּי צָדוֹק אוֹמֵר הַכֹּל לְפִי הָאוֹרְחִין׃

הלכה: נוֹתְנִין מַיִם עַל גַּבֵּי שְׁמָרִים כו׳. רִבִּי בָּא בְשֵׁם רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם רַב. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה אוֹתָהּ כְּמִין חֵיק. בְּעַיְיא דָּא מִילְתָא. מָהוּ לְכַפּוֹתָן וְנַעֲשֵׂית חֵיק מֵאֵילֵיךְ. אָמַר רִבִּי מַתַּנְיָה. מַשָּׂה אוֹתָהּ עַל צִידָּהּ וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה בַּשַּׁבָּת כְּשֶׁעוֹשֶׂה בַּחוֹל.

כֵּינִי מַתְנִיתָא. מְפָרְדִין בֵּיצָה בְּמְסַנֶּנֶת שֶׁלְחַרְדָּל. גּוּשׁ שֶׁלְחַרְדָּל. רִבִּי יוֹסֵי בְּשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. מְמָעֵךְ בְּיָד אֲבָל לֹא בְכֶלִי. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא רִבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רִבִּי יַנַּאי. מְמָעֵךְ בֵּין בְּיָד בֵּין בְּכֶלִי. אָמַר לוֹ רִבִּי יוֹחָנָן. וַהֲלֹא הַכֵּלִים אֵין עוֹשִׂין אוֹתָהּ כֵּן. רִבִּי חִזְקִיָּה רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. מְמָעֵךְ בֵּין בְּיָד בֵּין בְּכֶלִי. וְעוֹשִׂין יֵינוֹמֵילִין בַּשַּׁבָּת. רִבִּי יָסָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. יַיִן וּדְבַשׁ וּפִילְפְּלִין.

ג **משנה**: אֵין שׁוֹרִין אֶת הַחִלְתִּית בַּפּוּשָׁרִין אֲבָל נוֹתְנָהּ לְתוֹךְ הַחֹמֶץ. אֵין שׁוֹרִין אֶת הַכַּרְשִׁינִין וְלֹא שָׁפִין אוֹתָן. אֲבָל נוֹתֵן הוּא לְתוֹךְ הַקְּעָרָה אוֹ לְתוֹךְ הַכַּלְכָּלָה. אֵין כּוֹבְרִין אֶת הַתֶּבֶן בַּכְּבָרָה וְלֹא יְתֵנֶנּוּ בְּמָקוֹם גָּבוֹהַּ בִּשְׁבִיל שֶׁיֵּרֵד הַמּוֹץ אֲבָל נוֹטֵל בַּכְּבָרָה וְנוֹתֵן לְתוֹךְ הָאֲבוּס׃

הלכה: אָמַר רִבִּי מָנָא. כֵּינִי מַתְנִיתָא. אֲבָל נוֹתְנָהּ לְפָנָיו לְתוֹךְ הַחוֹמֶץ. רַב הוּנָא אָמַר. לֹא שָׁנוּ אֶלָּא בְּפוּשָׁרִין. הָא בְצוֹנְנִין מוּתָּר. רִבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רִבִּי יַנַּאי. אֲפִילּוּ בְּצוֹנְנִין אָסוּר. אָמַר לוֹ רִבִּי יוֹחָנָן. וַהֲלֹא לֹא שָׁנוּ אֶלָּא בְּפוּשָׁרִין. אֶלָּא עַל חִנָּם יָגַעְנוּ.

רַב הוּנָא אָמַר. מֵי חִלְתִּית מוּתָּר לִשְׁתּוֹתָהּ בַּשַּׁבָּת. שְׁמוּאֵל אָמַר. חִלְתִּית עַצְמָהּ מַאֲכָל בְּרִיאִים (הוּא) [הֵיא]. רַב הוּנָא אָמַר. מָאן דַּאֲכַל מַתְקַל זוּזָא מִינֵּיהּ מִסְתַּכֵּן וְעוֹרוֹ נֶחֱלָץ. רִבִּי בָּא אֲכַל מַתְקַל זוּזָא מִינֵּהּ וּפָרַשׁ לְנָהֳרָא.

אֵין שׁוֹרִין אֶת הַכַּרְשִׁינִין. מִשּׁוּם בּוֹרֵר. וְאֵין שָׁפִין אוֹתָן. מִשּׁוּם דָּשׁ. אֵין כּוֹבְרִין אֶת הַתֶּבֶן בַּכְּבָרָה וְלֹא יִתְּנֶנּוּ בְּמָקוֹם גָּבוֹהַּ בִּשְׁבִיל שֶׁיֵּרֵד הַמּוֹץ. מִשּׁוּם מְרַקֵּיד.

ד משנה: גּוֹרְפִין מִלִּפְנֵי הַפֶּטֶם וּמְסַלְּקִין לַצְּדָדִין מִפְּנֵי הֲרִיעִי דִּבְרֵי רִבִּי יוֹסֵה. וַחֲכָמִים אוֹסְרִין. נוֹטְלִין מִלִּפְנֵי בְהֵמָה זוֹ וְנוֹתְנִין לִפְנֵי בְהֵמָה זוֹ בַּשַּׁבָּת:

הלכה: גּוֹרְפִין מִלִּפְנֵי הַפֶּטֶם וכו׳. מִפְּנֵי שֶׁהַפֶּטֶם מוֹתִיר הָרוֹעֵי אוֹכֶל. בְּעָיָא דָא מִילְתָא. מָהוּ לִיטּוֹל מִלִּפְנֵי בְהֵמָה זוֹ וְלִתֵּן לִפְנֵי בְהֵמָה זוֹ. וְלָאו מַתְנִיתָה הִיא. נוֹטְלִין מִלִּפְנֵי בְהֵמָה זוֹ וְנוֹתְנִין לִפְנֵי בְהֵמָה זוֹ בַּשַּׁבָּת. מַתְנִיתָא מִן בְּמִינוֹ. צְרִיכָה לֵיהּ מִן בְּשֶׁאֵינוֹ מִינוֹ. תַּנֵּי. נוֹטֵל אָדָם מִלִּפְנֵי הַחֲמוֹר וְנוֹתֵן לִפְנֵי פָרָה. מִלִּפְנֵי בְהֵמָה שֶׁפִּיהָ רַע וְנוֹתֵן לִפְנֵי בְהֵמָה שֶׁפִּיהָ יָפֶה.

ה משנה: הַקַּשׁ שֶׁעַל גַּבֵּי הַמִּיטָּה לֹא יְנַעְנְעֶנּוּ בְיָדוֹ אֲבָל מְנַעְנְעוֹ בְּגוּפוֹ אִם הָיָה מַאֲכַל בְּהֵמָה אוֹ שֶׁהָיָה עָלָיו כַּר אוֹ סָדִין מְנַעְנְעוֹ בְיָדוֹ. מַכְבֵּשׁ שֶׁל בַּעֲלֵי בָתִּים מַתִּירִין אֲבָל לֹא כוֹבְשִׁין. וְשֶׁל כּוֹבְסִין לֹא יִגַּע בּוֹ. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אִם הָיָה מוּתָּר מֵעֶרֶב שַׁבָּת מַתִּיר אֶת כֻּלּוֹ וְשׁוֹמְטָן:

הלכה: הַקַּשׁ שֶׁעַל הַמִּיטָּה. מַתְנִיתָא בְּשֶׁלֹּא יָשַׁן עָלָיו מֵאֶתְמוֹל. אֲבָל אִם יָשַׁן עָלָיו מֵאֶתְמוֹל כְּגוּפוֹ הִיא. אָמַר רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי. רִאשׁוֹנִים הָיוּ שׁוֹאֲלִין. מָהוּ שֶׁיְּנַעְנְעֶנּוּ דֶּרֶךְ אֲצִילֵי יָדָיו. אָמַר רִבִּי יַנַּאי. קְרוֹסַ קְרִיחָה קְפוּחַ קְפִיחָה שְׁפוֹךְ צְנִינִים עַל מָאן דְּעָדֵי לֵיהּ. נָפַל בֵּיתֵיהּ עַל מָאן דְּרוּיָה עֲלֵיהּ. תַּנֵּי רִבִּי חִיָּיה. הָדֵין דִּין לְעָנִי.

וְהָתַנֵּי. מוֹדִין חֲכָמִים לְרִבִּי מֵאִיר בְּחוֹתָמוֹת שֶׁבְּקַרְקַע שֶׁמְּפַקְפְּקִין וּמַפְקִיעִין וּמַתִּירִין וְחוֹתְכִין. בַּשַּׁבָּת מְפַקְפְּקִין אֲבָל לֹא מַפְקִיעִין וְלֹא מַתִּירִין וְלֹא חוֹתְכִין. בְּכֵלִים. בַּשַּׁבָּת מוּתָּר וְאֵין צוֹרֶךְ בְּיוֹם טוֹב. הָדָא אָמְרָה. מַכְבֵּשׁ עָשׂוּי אוֹתוֹ כְּקַרְקַע. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. מַתְנִיתָא אָמְרָה כֵן. שֶׁל כּוֹבְסִין לֹא יִגַּע בּוֹ.

פרק כא

א משנה: נוֹטֵל אָדָם אֶת בְּנוֹ וְהָאֶבֶן בְּיָדוֹ כַּלְכָּלָה וְהָאֶבֶן בְּתוֹכָהּ. מְטַלְטְלִין תְּרוּמָה טְמֵאָה עִם הַטְּהוֹרָה וְעִם הַחֻלִּין. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אַף מַעֲלִין אֶת הַמְּדוּמָּע בְּאֶחָד וּמֵאָה:

ב משנה: הָאֶבֶן שֶׁעַל פִּי הֶחָבִית מַטָּהּ עַל צִדָּהּ וְהִיא נוֹפֶלֶת. הָיְתָה בֵין הֶחָבִיּוֹת מַגְבִּיהָּ וּמַטָּהּ עַל צִדָּהּ וְהִיא נוֹפֶלֶת. מָעוֹת שֶׁעַל הַכַּר נוֹעֵר אֶת הַכַּר וְהֵן נוֹפְלוֹת. הָיְתָה עָלֶיהָ לִשְׁלֹשֶׁת מְקַנְּחָהּ בְּסְמַרְטוּט. הָיְתָה שֶׁל עוֹר נוֹתְנִין עָלֶיהָ מַיִם עַד שֶׁתִּיכָּלֶה:

ג משנה: בֵּית הַלֵּל אוֹמְרִין מַעֲבִירִין מֵעַל הַשּׁוּלְחָן עֲצָמוֹת וּקְלִיפִּין וּבֵית שַׁמַּאי אוֹמְרִין מְסַלֵּק אֶת הַטַּבָּלָה כּוּלָּהּ וְנוֹעֲרָהּ. מַעֲבִירִין מֵעַל הַשּׁוּלְחָן פֵּירוּרִין פָּחוֹת מִכַּזַּיִת. שִׂיעָר שֶׁל אֲפוּנִים וְשֶׁל עֲדָשִׁים מִפְּנֵי שֶׁהוּא מַאֲכַל בְּהֵמָה סְפוֹג אִם יֵשׁ לוֹ עוֹר בֵּית אַחִיזָה מְקַנְּחִין בּוֹ. וְאִם לָאו אֵין מְקַנְּחִין בּוֹ. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ נִיטָּל בַּשַּׁבָּת וְאֵינוֹ מְקַבֵּל טוּמְאָה:

פרק כב

א משנה: חָבִית שֶׁנִּשְׁבְּרָה מַצִּילִין מִמֶּנָּה מְזוֹן שָׁלֹשׁ סְעֻדּוֹת וְאוֹמֵר לַאֲחֵרִים בּוֹאוּ וְהַצִּילוּ לָכֶם וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִסְפֹּג. אֵין סוֹחֲטִין אֶת הַפֵּרוֹת לְהוֹצִיא מֵהֶן מַשְׁקִין וְאִם יָצְאוּ מֵעַצְמָן אֲסוּרִין. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אִם לָאוֹכְלִין הַיּוֹצֵא מֵהֶן מוּתָּר. וְאִם לְמַשְׁקִין הַיּוֹצֵא מֵהֶן אָסוּר. חַלּוֹת דְּבַשׁ שֶׁרִיסְקָן מֵעֶרֶב שַׁבָּת יָצְאוּ מֵעַצְמָן אֲסוּרִין וְרַבִּי לְעָזָר מַתִּיר:

ב משנה: כָּל שֶׁבָּא בַחַמִּין מֵעֶרֶב הַשַּׁבָּת שׁוֹרִין אוֹתוֹ בַחַמִּין בַּשַּׁבָּת. וְכָל שֶׁלֹּא בָא בְחַמִּין מֵעֶרֶב שַׁבָּת מְדִיחִין אוֹתוֹ בַחַמִּין בַּשַּׁבָּת חוּץ מִן הַמָּלִיחַ הַיָּשָׁן וְדָגִים מְלוּחִים קְטַנִּים וְקוֹלְיַס הָאִסְפָּנִן שֶׁהֲדָחָתָן זוֹ הִיא גִּמְרָ מְלַאכְתָּן:

ג משנה: שׁוֹבֵר אָדָם אֶת הֶחָבִית לוֹכַל מִמֶּנָּה גְּרוֹגְרוֹת וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִתְכַּוֵּין לַעֲשׂוֹתָהּ כֶּלִי אֵין נוֹקְבִין מְגוּפָּה שֶׁל חָבִית דִּבְרֵי רִבִּי יְהוּדָה. רִבִּי יוֹסֵי מַתִּיר. לֹא יִקְּבֶינָּה מִצִּידָהּ וְאִם הָיְתָה נְקוּבָה לֹא יִתֵּן עָלֶיהָ שַׁעֲוָה מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְמָרֵחַ. אָמַר רִבִּי יְהוּדָה מַעֲשֶׂה בָא לִפְנֵי רַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי בַּעֲרֶב וְאָמַר חוֹשֵׁשׁ אֲנִי לוֹ מֵחַטָּאת:

ד משנה: נוֹתְנִין תַּבְשִׁיל לְתוֹךְ הַבּוֹר בְּשֶׁבִּיל שֶׁיְּהֵא שָׁמוּר וְאֶת הַמַּיִם הַיָּפִים בָּרָעִים בְּשֶׁבִּיל שֶׁיּוּצְנוּ וְאֶת הַצּוֹנְנִין בַּחַמִּין בְּשֶׁבִּיל שֶׁיֵּחַמּוּ. מִי שֶׁנִּשְׁרוּ כֵלָיו בַּדֶּרֶךְ מְהַלֵּךְ בָּהֶן וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ. הִגִּיעַ לְחָצֵר הַחִיצוֹנָה שׁוֹטְחָן בַּחַמָּה אֲבָל לֹא כְנֶגֶד הָעָם:

ה משנה: הָרוֹחֵץ בְּמֵי מְעָרָה אוֹ בְּמֵי טִיבֶרְיָה מִסְתַּפֵּג אֲפִילוּ בְּעֶשֶׂר לוּנְטִיּוֹת וְלֹא יְבִיאֵם בְּיָדוֹ. אֲבָל עֲשָׂרָה בְּנֵי אָדָם מִסְתַּפְּגִין בְּלוּנְטִית אַחַת פְּנֵיהֶן יְדֵיהֶן וְרַגְלֵיהֶן וּמְבִיאִין אוֹתוֹ בְּיָדָם:

ו משנה: סָכִין וּמְמַשְׁמְשִׁין בִּבְנֵי מֵעַיִם אֲבָל לֹא מִתְעַמְּלִין וְלֹא מִתְגָּרְדִין. אֵין יוֹרְדִין לְפִילוֹמָא וְאֵין עוֹשִׂין אַפּוּקְטִפִּיזִין בַּשַּׁבָּת וְאֵין מְעַצְּבִין אֶת הַקָּטָן וְלֹא מַחֲזִירִין אֶת הַשֶּׁבֶר. מִי שֶׁנִּפְרְקָה יָדוֹ אוֹ רַגְלוֹ לֹא יִטְרְפֶם בְּצוֹנֶן אֲבָל רוֹחֵץ הוּא כְּדַרְכּוֹ וְאִם נִתְרַפֵּא נִתְרַפֵּא:

פרק כג

א משנה: שׁוֹאֵל אָדָם מֵחֲבֵירוֹ כַּדֵּי יַיִן וְכַדֵּי שֶׁמֶן וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יֹאמַר לוֹ הַלְוֵינִי. וְכֵן אִשָּׁה לַחֲבֶירְתָּהּ כִּכָּרוֹת וְאִם אֵינוֹ מַאֲמִינוֹ מַנִּיחַ טַלִּיתוֹ אֶצְלוֹ וְעוֹשֶׂה עִמּוֹ חֶשְׁבּוֹן לְאַחַר הַשַּׁבָּת. וְכֵן עֶרֶב פְּסָחִים בִּירוּשָׁלַיִם שֶׁחָל לִהְיוֹת בַּשַּׁבָּת מַנִּיחַ טַלִּיתוֹ אֶצְלוֹ וְאוֹכֵל אֶת פִּסְחוֹ וְעוֹשֶׂה עִמּוֹ חֶשְׁבּוֹן לְאַחַר יוֹם טוֹב:

ב משנה: מוֹנֶה אָדָם אֶת אוֹרְחָיו וְאֶת פַּרְפְּרוֹתָיו מִפְּיו אֲבָל לֹא מִן הַכְּתָב. מֵפִיס אָדָם עִם בָּנָיו וְעִם בְּנֵי בֵיתוֹ עַל הַשּׁוּלְחָן וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִתְכַּוֵּון לַעֲשׂוֹת מָנָה גְּדוֹלָה כְּנֶגֶד קְטַנָּה מִשּׁוּם קוּבְיָא. מַטִּילִין חֲלָשִׁין עַל הַקָּדָשִׁים בְּיוֹם טוֹב אֲבָל לֹא עַל הַמָּנוֹת:

ג משנה: לֹא יִשְׁכּוֹר אָדָם פּוֹעֲלִים בַּשַּׁבָּת וְלֹא יֹאמַר אָדָם לַחֲבֵירוֹ לְשָׁכוֹר לוֹ פּוֹעֲלִים וְאֵין מַחְשִׁיכִין עַל הַתְּחוּם לְשָׁכוֹר פּוֹעֲלִים וּלְהָבִיא פֵּירוֹת. אֲבָל מַחְשִׁיךְ הוּא לִשְׁמוֹר וּמֵבִיא פֵּירוֹת בְּיָדוֹ. כְּלָל אָמַר אַבָּא שָׁאוּל כָּל שֶׁאָנִי זַכַּאי בַּאֲמִירָתוֹ רַשַּׁאי אֲנִי לְהַחְשִׁיךְ עָלָיו:

ד משנה: מַחְשִׁיכִין עַל הַתְּחוּם לְסַקֵּחַ עַל עִיסְקֵי כַלָּה וְעַל עִיסְקֵי הַמֵּת לְהָבִיא לוֹ אָרוֹן וְתַכְרִיכִין. גּוֹי שֶׁהֵבִיא חֲלִילִין בַּשַּׁבָּת לֹא יִסְפּוֹד בָּהֶן יִשְׂרָאֵל אֶלָּא אִם כֵּן בָּאוּ מִמָּקוֹם קָרוֹב. עָשׂוּ לוֹ אָרוֹן וְחָפְרוּ לוֹ קֶבֶר יִקְבֹּר בּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִם בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל לֹא יִקְבֹּר בּוֹ עוֹלָמִית:

ה משנה: עוֹשִׂין כָּל צָרְכֵי הַמֵּת סָכִין וּמְדִיחִין אוֹתוֹ וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יָזוּז בּוֹ אֵבֶר. שׁוֹמְטִין אֶת הַכַּר מִתַּחְתָּיו וּמַטִּילִין אוֹתוֹ עַל הַחוֹל בִּשְׁבִיל שֶׁיַּמְתִּין. קוֹשְׁרִים אֶת הַלֶּחִי לֹא שֶׁיַּעֲלֶה אֶלָּא שֶׁלֹּא יוֹסִיף. וְכֵן קוֹרָה שֶׁנִּשְׁבְּרָה סוֹמְכִין אוֹתָהּ בְּסַפְסָל אוֹ בַּאֲרוּכוֹת הַמִּטָּה לֹא שֶׁתַּעֲלֶה אֶלָּא שֶׁלֹּא תוֹסִיף. אֵין מְאַמְּצִין אֶת הַמֵּת בַּשַּׁבָּת וְלֹא בַחֹל עִם יְצִיאַת הַנֶּפֶשׁ. וְכָל הַמְאַמֵּץ עִם יְצִיאַת נֶפֶשׁ חֲרֵי זֶה שׁוֹפֵךְ דָּמִים:

פרק כד

א משנה: מִי שֶׁהֶחְשִׁיךְ בַּדֶּרֶךְ נוֹתֵן כִּיסוֹ לַנָּכְרִי וְאִם אֵין עִמּוֹ נָכְרִי מַנִּיחוֹ עַל הַחֲמוֹר. הִגִּיעַ לֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה נוֹטֵל אֶת הַכֵּלִים הַנִּיטָּלִין בַּשַּׁבָּת וְשֶׁאֵינָן נִיטָּלִין מַתִּיר אֶת הַחֲבָלִים וְהַשַּׂקִּין נוֹפְלִין.

ב משנה: מַתִּירִין פְּקִיעֵי עָמִיר לִפְנֵי בְהֵמָה וּמְפַסְפְּסִים אֶת הַכִּיפִּין אֲבָל לֹא אֶת הַזִּירִין. אֵין מְרַסְּקִין לֹא אֶת הַשַּׁחַת וְלֹא אֶת הֶחָרוּבִין לִפְנֵי בְהֵמָה בֵּין דַּקָּה בֵּין גַּסָּה. רַבִּי יְהוּדָה מַתִּיר בֶּחָרוּבִין לַדַּקָּה:

ג משנה: אֵין אוֹבְסִין אֶת הַגָּמָל וְלֹא דוֹרְסִין אֲבָל מַלְעִיטִין. אֵין מַמְרִין אֶת הָעֲגָלִים אֲבָל מַלְעִיטִין אוֹתָן. מְהַלְקְטִין לַתַּרְנְגוֹלִים וְנוֹתְנִין מַיִם עַל גַּבֵּי הַמּוּרְסָן אֲבָל לֹא גוֹבְלִין וְאֵין נוֹתְנִין מַיִם לִפְנֵי דְבוֹרִים וְלִפְנֵי יוֹנִים שֶׁל שׁוֹבָךְ אֲבָל נוֹתְנִין לִפְנֵי אֲוָוזִים וְתַרְנְגוֹלִין וְלִפְנֵי יוֹנִים הֵירוֹדוֹסִיּוֹת:

ד משנה: מְחַתְּכִין אֶת הַדְּלוּעִין לִפְנֵי הַבְּהֵמָה וְאֶת הַנְּבֵילָה לִפְנֵי הַכְּלָבִים. . רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אִם לֹא הָיְתָה נְבֵילָה מֵעֶרֶב שַׁבָּת אֲסוּרָה לְפִי שֶׁאֵינָהּ מִן הַמּוּכָן:

ה משנה: מְפִירִין נְדָרִים בַּשַּׁבָּת וְנִשְׁאָלִין נְדָרִים שֶׁהֵן לְצָרְךְ הַשַּׁבָּת. פּוֹקְקִין אֶת הַמָּאוֹר וּמוֹדְדִין אֶת הַמִּטָּלִית וְאֶת הַמִּקְוֶה. מַעֲשֶׂה בִּימֵי אָבִיו שֶׁל רַבִּי צָדוֹק וּבִימֵי אַבָּא שָׁאוּל בֶּן בָּטְנִית שֶׁפָּקְקוּ אֶת הַמָּאוֹר בְּטָפִיחַ וְקָשְׁרוּ אֶת הַמִּקְיֶדָה בְּגֶמִי לֵידַע אִם יֵשׁ בַּגִּיגִית פּוֹתֵחַ טָפַח אִם לָאו. מִדְּבְרֵיהֶן לָמַדְנוּ שֶׁפּוֹקְקִין וּמוֹדְדִין וְקוֹשְׁרִין בַּשַּׁבָּת: